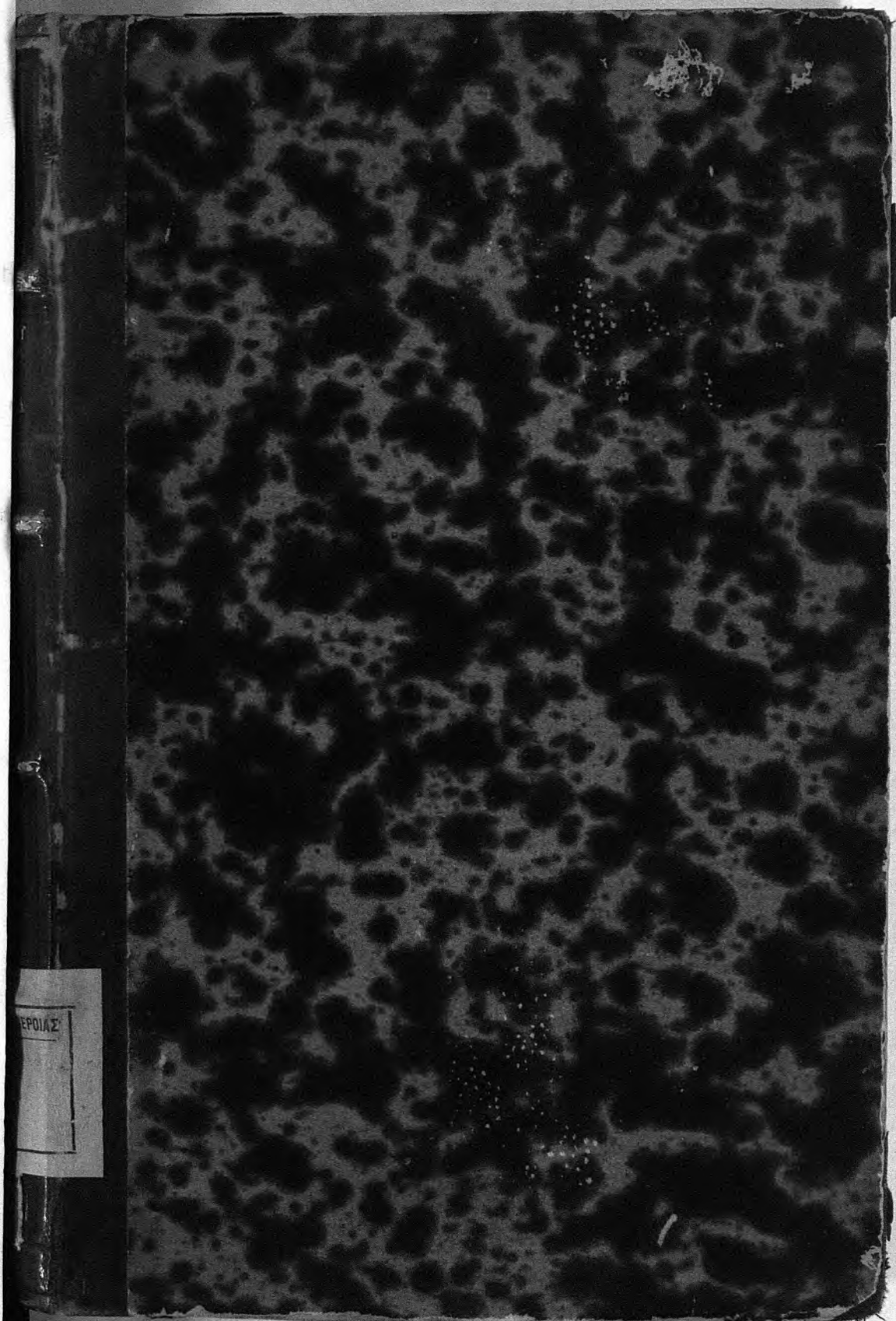

ΒΕΡΟΙΑΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	
ΒΕΡΟΙΑΣ	
+ 900 723	
Αριθ. εισ.	529 248
ΔΩΡΕΑ	Αγορασθέν

GRYER-00048

Μ. Τ. Αρ. ους

Ηρώ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

ΤΗΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ
ΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ

ΚΑΙ ΕΚΕΙΘΕΝ

μέχρι τοῦ 1821.

ΤΠΟ

ΔΡΟΣΟΥ Ν. ΔΡΟΣΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

(Παρά τῇ Πύλῃ τῆς ἀγορᾶς ἀριθ. 4.)

1870.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΜΑΝΤΙΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

1978

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Βαθὺ ολότος καλύπτει παρ' ἡμῖν τὸν μέσον αἰῶνα· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ μετ' αὐτὸν χρόνος μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 δὲν ἔτυχε τῆς δεούσης ἐξακριβώσεως, καὶ ἐν πολλοῖς διατελεῖ ἀνεξέταστος.

Μετ' ἀξιεπαίνου ζήλου ἀνέλαβον τινὲς τὸ πολύμοχθον ἔργον τοῦ νὰ ρίψωσι φῶς εἰς τὰς μακρὰς ταύτας ἐποχάς, μετὰ πόνου καὶ κόπου ἀνακαλύπτοντες γεγονότα, ἐντελῶς ἄγνωστα ἡμῖν, ἀλλὰ τὸ ἔργον εἶναι μέγα, καὶ ἀπαιτεῖ καὶ χρόνον μακρὸν καὶ ἐργασίαν πολλήν, καὶ στοιχεῖα, διχασθέντα μὲν ἀπὸ τὰς πλημμύρας τῶν ἐπιδρομῶν, διεσκορμισμένα δὲ καὶ κεχωμένα εἰς ἄσυλα ἄγνωστα ἢ δυσπόρητα εἰς τοὺς πολλοὺς.

Πεπεισμένος ὅτι αἱ ἰδιαιτέραι κατὰ τόπους ἐργασίαι δύνανται νὰ παράσχωσιν ὠφελίμους γνώσεις καὶ τὸ μέγα τοῦτο τῶν σκοτεινῶν ἐποχῶν ἔργον νὰ διευκολύνωσιν, ἐνησχολήθην εἰς τὰ τῆς ἰδίας μου πατρίδος, τῆς νήσου Τήνου. Εὐτυχῆσας δὲ ν' ἀνεύρω ἀρχαῖα ἐπίσημα καὶ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα, καὶ συλλέξας παραδόσεις καὶ πληροφορίας περὶ τοῦ βίου, τῶν ἡθῶν, καὶ ἐθῶν τῶν κατοίκων τῆςδε τῆς νήσου κατὰ τοὺς δουλικοὺς ἐκείνους χρόνους, ἐνδιαφερούσας ἰδίως τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν, δημοσιεύω καὶ ταύτας καὶ ἐκεῖνα, φανερόντα ἱστορικὰ γεγονότα περί-εργα καὶ ἄξια ἀναγνώσεως.

Αἱ ἔρευναί μου ἄρχονται ἀπὸ τῆς πέμπτης τῶν σταυροφόρων ἐκστρατείας, καὶ λήγουσιν εἰς τὴν τοῦ 1821 ἔτους ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν.

Ἰδιαιτέρας σημειώσεως ἄξιον εἶναι ὅτι τετράκις ἡλλάξαν πρωτεύουσαν οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ἐκείνης, ἕνεκα βεβαίως σπουδαίων πολιτικῶν μεταβολῶν· ἡ πρώτη πρωτεύουσα, τῆς ὁποίας σώζονται ἐτι ἀρχαῖα ἑλληνικὰ τεῖχη, ἔκειτο εἰς τὸ μεσημβρινὸν τῆς νήσου μέρος, τέταρτον τῆς ὥρας μακρὰν τῆς παραλίας· ἔξω τῆς πόλεως αὐτῆς ὑπῆρχεν ἱερὸν τοῦ Ποσειδῶνος εἰς μέγα ἄλσος, ἐν ᾧ μεγάλα ἐτελοῦντο ἐστιατόρια· αὐτὴν ἐγκατέλιπον καταστραφεῖσαν, ἑτέραν πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος πλησιεστέραν τῆς παραλίας ἀνεγείραντες, ἐνθα ὑπάρχει ἤδη ἀνεγειγερμένος ὁ περικαλλῆς ναὸς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἠναγκάσθησαν ἀπὸ τὰς συνήθεις τότε καταστρεπτικὰς ἐπιδρομὰς νὰ ἐγκαταλείψωσιν ἀνελθόντες εἰς ὄρεινόν μέρος, ὅπερ οἱ νέοι τῆς νήσου κατακτηταὶ ἀπότομον πέτραν, εἰς ἀκρόπολιν ὀχυρὰν μετέβαλον, παραδοθεῖσαν διὰ συνθήκης εἰς τοὺς Τούρκους ὀλίγον τι πρὸ τῆς ἀλώσεως τοῦ Ναυπλιακοῦ φρουρίου, καὶ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τούτου ἀνίδρυσαν νέαν πόλιν. Τὴν τελευταίαν αὐτὴν πρωτεύουσαν οἰκειοθελῶς ἐγκατέλιπον κατελθόντες εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἀνήγειραν νέαν πρωτεύουσαν ἐκ ἀκμῇ ἔκτοτε προβαίνουσαν καὶ μετροῦσαν ἑνὸς καὶ ἡμίσεος αἰῶνος βίον.

Παραδίδων εἰς τὴν δημοσιότητα τὰς ἱστορικὰς αὐτάς ἐρεῦνας μου θὰ νομίσω ἑμαυτὸν εὐτυχῇ, ἂν χρησιμεύσωσιν ὡς μικρὸς λίθος εἰς τὸ μέγαλον καὶ πολύμοχθον οἰκοδόμημα τῆς ἱστορίας τῆς πατρίδος ἡμῶν κατὰ τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους χρόνους.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑΣ ΜΕΧΡΙ
ΤΗΣ ΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ
ΤΗΝΟΥ.

Εἰς τὰς συνεχεῖς καὶ ἀλλεπαλλήλους παρακλήσεις μου, διὰ τοῦ ἀνεψιοῦ μου Νικολάου Καγκάδη διαβιβασθείσας, ἐνδούς ὁ Κανόνικος καὶ γραμματεὺς τοῦ Λατίνου ἐπισκόπου τῆς Τήνου, ἐνησχολήθη εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ἐν τῷ ἐπισκοπικῷ ἀρχεῖῳ εὕρισκομένων ἐγγράφων, τῶν τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς νήσου ἀφορώντων, καὶ ἐπὶ τέλους εὐηρεστήθη ἡ αἰδεσιμότης του νὰ μοὶ ἀναγγεῖλῃ ὅτι ἀνεκάλυψε τοιαῦτα ἐγγράφα, ὑποσχεθεὶς συγχρόνως νὰ μοὶ χορηγήσῃ ἀντίγραφα αὐτῶν, ὅπερ τῷ ὄντι ἐπραξέ.

Ἰδοὺ ἀντίγραφα τῶν δύο ἐπιστολῶν τοῦ ρηθέντος Δὸν Ἰωάννου Ἀμεραλῆ.

« Βιβλίον χειρόγραφον φέρον κρεμαστὴν μολυβδίνην
» σφραγίδα τοῦ Ἡγεμόνος τῆς Βενετίας καὶ τὴν ἀπό-
» δεῖξιν αὐτοῦ περὶ τῆς γνησιότητος τῆς ἀντιγραφῆς
» τοῦ βιβλίου τούτου παρ' ἄλλων παλαιῶν γραμμάτων,
» ἐπὶ περγαμινῆς, ὡσαύτως καὶ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἐπι-
» σκόπου, δυσανάγνωστα λίαν, θέλω μετὰ κόπου ἀντι-
» γράφει τ' ἀφορώντα τὰ ἔθιμα τῆς Τήνου πρὸ τῆς Βε-

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ.)

1

» νετίας καὶ ὑπ' αὐτήν. Τὸ 1600, ὁ ἐπίσκοπος Γεώρ-
 » γιος Περπηνιαῆς — τότε ἡ διαίρεσις τῶν ἐκκλησιῶν δὲν
 » εἶχεν εἰσχωρήσῃ ἐνταῦθα — εἶχε κατηγορηθῇ εἰς τὸν
 » φρούραρχον Τήνου παρὰ τῶν ἐνταῦθα γραικῶν — τότε
 » ἦσαν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Λατίνου ἐπισκόπου —
 » περὶ τινων καταχρήσεων, ὥστε διὰ τὰ δικαιολογηθῇ,
 » ἠναγκάσθη οὗτος ὁ ἐπίσκοπος ν' ἀπέλθῃ εἰς Βενετίαν,
 » ἐκεῖ ἐξετύλιξεν εἰς τὴν Βενετικὴν Γερουσίαν τὰ πα-
 » λαιὰ ἔθιμα τοῦ τόπου πρὸς ὑπεράσπισίν του· ἠθώωθη,
 » ἀλλ' ἐκ τῆς ἀπολογίας του δύναται τις νὰ ἐξάξῃ περί-
 » εργα πολιτικὰ συμβάντα, ἀφορῶντα τὴν παλαιὰν διοί-
 » κησιν τῆς Τήνου.»

Δευτέρα ἐπιστολὴ τοῦ ἰδίου.

« Μὲ πολὺν κόπον, διὰ χάριν σας μεγάλην, παρήτησα
 » τὰς ἀναγκαίας ἐνασχολήσεις μου, καὶ ἀντέγραψα ἐκ
 » τινος βιβλίου, φέροντος ἐπισημοτέρας ἀποδείξεις συμ-
 » βολαιογραφικῆς τε καὶ Ἡγεμονικῆς γνησιότητος καὶ
 » αὐθεντίας, τὰ ἐσώκλειστα δύο φύλλα, περιέχοντα τὰ
 » περιεργότερα παλαιὰ τῆς Τήνου, ἵνα κάμετε τὴν ὁ-
 » ποίαν βούλεσθε χρῆσιν· οὐδεὶς ἄλλος ἤθελε δυνηθῇ ν'
 » ἀντιγράψῃ οὐδὲν, ἔνεκα τοῦ δυσαναγνώστου τοῦ χει-
 » ρογράμματος καὶ διὰ τοῦτο ἐγὼ λαβὼν τὴν ἔξιν αὐ-
 » τοῦ, ἔπρεπε νὰ ὑποκύψω εἰς τοῦτον τὸν μόχθον· λόγον
 » δὲ πρὸς λόγον ἀντέγραψα πιστῶς, ὡς θέλετε βεβαιω-
 » θῇ, φυλάττων ἂν καὶ οὐχὶ παντοῦ τὴν παλαιὰν ὀρθο-
 » γραφίαν.»

Ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν ἐν λόγῳ ἐγγράφων προκύ-
 πτει ὅτι περὶ τὸ 1614 ἔτος ὁ τῶν Λατίνων ἐπίσκοπος

Γεώργιος Περπηνιάνης (α), ὑποπεσὼν εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ ἐν Τήνῳ ἐπιτρόπου Proveditore ἔνεκα καταχρήσεων ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του πραχθεισῶν δῆθεν κατὰ τῶν τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος κατοίκων, ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν Ἑνετικὴν κυβέρνησιν, ὅπως ἐξιλέωσῃ αὐτήν· διὰ νὰ δικαιολογήσῃ δὲ τὴν διαγωγὴν του, ἐφωδιάσθη μὲ τ' ἀναγκαιοῦντα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ἐπίσημα ἐγγράφα, ὧν τινὰ ἀνατρέχουν εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς εἰς τὴν Ἑνετικὴν κυριότητα προσαρτήσεως, χρησιμεύοντα εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἐπισκοπικῶν καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων καὶ τὰ ὅποια πολλῆς εἰσὶ σπουδαιότητος καὶ λίαν λυσιτελῇ πρὸς τὸ προκείμενον θέμα, καθότι πολὺ φῶς διαχέουν εἰς τὴν κατὰ τὸν μεσαιῶνα σκοτεινὴν ἱστορίαν τῆς νήσου, καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν συνάγονται πρὸς κατάληψιν τοῦ εἶδους τῆς τότε ἐγγωρίου κυβερνήσεως καὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐκκλησίας, ὡς καὶ τοῦ κλήρου κτλ.

Γινώσκουμεν ἐκ τῆς ἱστορίας ὅτι ἡ Τήνος κατεκτήθη ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ νῆσοι καὶ τὰ παράλια τῆς Μεσογείου ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων κατὰ τὴν πέμπτην εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐκστρατείαν των, ὅτι καὶ τὸν Βυζαντινὸν θρόνον ἀφῆρπασαν καὶ ὅτι ὁ Ἀνδρέας Γκίτζης ὑπῆρξεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς κατακτήσεώς της τὸ 1207 ἔτος, ἀλλ' ἐκ τῶν εἰρημένων ἐγγράφων πληροφορούμεθα, ὅτι πρὸ τῆς κατακτήσεως ταύτης ἡ Τήνος καὶ ἡ παρακειμένη νήσος Μήκωνος ἐκυβερνῶντο αὐτόνομοι ἄχρι τῆς αὐτῆς διαβάσεως

(α) Ὑπάρχει μέχρι τοῦδε ἐν τῇ νήσῳ οἰκογένεια Περπηνιάνη παλαιᾶς καταγωγῆς, πιθανὸν δὲ νὰ ᾖ καὶ τῆς αὐτῆς καταγωγῆς μετὰ τοῦ ἐπισκόπου.

τῶν Σταυροφόρων, ὧν ἐπὶ κεφαλῆς ἦτο ὁ Γοφρείδος Βυ-
λιάνου, ὅτε ὑπετάγησαν εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν δεσπο-
τείαν τοῦ Ἀνδρέα Γκίζη ὑπέπεσαν, οὕτινος ἡ οἰκογένεια
διαδοχικῶς καὶ μέχρι τοῦ τελευταίου ἀπογόνου Γεωρ-
γίου (α) διетήρησεν εἰς ἑαυτὴν τὴν δεσποτείαν (*Αρθ. 1).
Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου Γκίζη οἱ κάτοικοι τῶν
εἰρημένων νήσων ἠθέλησαν αὐθορμήτως νὰ τεθῶσιν ὑπὸ
τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἑνετικῆς δημοκρατίας καὶ κατὰ τὸ
1390 ἔτος ἀπέστειλαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, μετὰ
τῆς δεούσης πληρεξουσιότητος ἐφωδιασμένους, τὸν Λα-
τίνον ἐπίσκοπον τῆς ἐπαρχίας ταύτης Μαρούδιον Κουριά-
λην ὀνομαζόμενον πρὸς τὸν ἐν Χαλκίδι (Negreponte) ἐ-
δρεύοντα Γενικὸν Διοικητὴν (Baïlo) καὶ ἐν ὀνόματι τῆς
Ἑνετικῆς δημοκρατίας διευθύνοντα τὴν κεντρικὴν τῶν
μερῶν ἐκείνων διοίκησιν, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τῶν συμ-
βούλων του ἐκήρυξεν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀπεσταλμένος
ὑπηκόους τῆς Ἑνετικῆς δημοκρατίας τοὺς κατοίκους τῶν
εἰρημένων νήσων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ σεβασθῇ ἡ δη-
μοκρατία τὰ δικαιώματα, τὰ ἔθιμα, τὴν δικαιοδοσίαν καὶ
λοιπὰ, ἅπερ ὑπὸ τὴν κυριαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ Γκίζη
ἐκέκτηντο οἱ κάτοικοι· ὁ δὲ Βαίλος (β) ἐδέχθη ἐπισήμως

(α) Κατὰ τὸν Τουρνεφόρτιον ἡ ἐπιζῶσα ἐν Μυκόνῳ οἰκογένεια
Γκίζη ἐπὶ πολὺν χρόνον τὴν πρακτορίαν τῆς Γαλλίας ἐξασκή-
σασα κατὰ τὴν νήσον ταύτην, ἔλκει τὸ γένος ἐξ αὐτοῦ τοῦ
Δεσπότη Γκίζη.

(β) Τὸ ἀξίωμα τοῦ Βαίλου ἦτο ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἅπερ
ἐκέκτητο ἡ Ἑνετικὴ δημοκρατία, καθ' ὅσον ἦτο περιβεβλημένον
δι' ἀπολύτου σχεδὸν διοικητικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας.

καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Δημοκρατίας, τὴν προσφορὰν ὡς καὶ τοὺς προταθέντας ὅρους, καὶ ἀναγνώρισας αὐτοὺς μετὰ τῆς περιουσίας των ὡς ὑπηκόους τῆς ῥηθείσης δημοκρατίας, ἀπέστειλεν ἀμέσως ὡς διοικητὴν καὶ κυβερνήτην αὐτῶν τὸν πολίτην Χαλκίδος Νικόλαον Βενιέρον, καὶ προσέτρεψεν αὐτοὺς νὰ τὸν δεχθῶσιν ὡς τοιοῦτον καὶ νὰ τὸν σέβωνται, παραδίδοντες αὐτῷ τὴν κυριαρχίαν, τὴν περὶ πάντων φροντίδα, τὴν δικαιοσύνην, συνάμα δὲ καὶ ἅπασαν τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ πρώην κυρίου Γεωργίου Γκίτζη, ἀνήγγειλε δὲ εἰς αὐτοὺς συγχρόνως ὅτι ὁ διοικητὴς παρηγγέλθη αὐστηρῶς, νὰ διατηρῇ καὶ ἐπιτηρῇ τὰ προνόμια ἐν γένει, ἐθιμα καὶ δικαιοδοσίαν αὐτῶν, καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐπιβαρυνθῶσι ποτέ ἢ ἐνοχληθῶσι διὰ τελωνιακῶν δασμῶν ἢ ἄλλου φόρου. παρὰ τὰ κατὰ τὴν δεσποτείαν τοῦ Γκίτζη ὑπάρξαντα (ἀρ. 1).

Οἱ Ἑνετοὶ καταλαβόντες τὰς ῥηθείσας νήσους, διετήρησαν βεβαίως τοὺς παραδεχθέντας καὶ ὑποσχεθέντας ὅρους, καθότι δὲν ἐξάγεται ἔχνος παραπόνου περὶ παραβιάσεως αὐτῶν τὸν σχηματισμὸν μόνον τῆς διοικήσεως ἐτροποποίησαν, παραδεχθέντες τὸ αὐτὸ διοικητικὸν σύστημα καθ' ὅλας τὰς κατὰ τὴν Ἀνατολὴν κατακτήσεις των, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ Ἑρμάννου Λούντζη ἐκδοθέντος συγγράμματος περὶ τῆς ἐπὶ Ἑνετῶν πολιτικῆς τῆς Ἑπτανήσου καταστάσεως.

Ἀντὶ τακτικοῦ στρατοῦ ἐσχημάτισαν ἐπιτόπιον ἐκ πέντε χιλιάδων ἀνδρῶν, ἐπειδὴ ἦσαν ἐξησχημένοι ἐν γένει οἱ κάτοικοι εἰς τὰ ὄπλα, ὥστ' ἐχρησίμευσαν ὡς στρατιωτικῇ δυνάμει τῆς νήσου· ὁ Τουρνεφόρτιος, ὁ Δάππερ καὶ πολλοὶ ἄλλοι διάσημοι ἱστοριογράφοι καὶ περιηγηταὶ συνάμα ἀναφέρουν ὅτι ἡ ἐπιτόπιος αὕτη στρατιωτικὴ δύ-

ναμὶς πολλάκις ἀντιπαρετάχθη ἐπιτυχῶς κατὰ πολυ-
αριθμοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ ἀποπειραθέντος νὰ καθυποτά-
ξῃ τὴν νῆσον ταύτην, καὶ δι' αὐτῆς διετηρήθη ἡ τῆς δη-
μοκρατίας κυριαρχία (α) ὥς πολὺ πιθανὸν μάλιστα ὑπὸ
πολλῶν θεωρεῖται, ὅτι ἤθελεν ἀντικρούσῃ καὶ ἐφ' ἱκανὸν
εἰσέτι χρόνον τοὺς Τούρκους, ἐὰν ὁ τελευταῖος ἀντιπρό-
σωπος Proveditore τῆς νήσου Βάλθης ἤθελεν ἔχει τὴν
ἀπαιτουμένην στρατιωτικὴν ἱκανότητα καὶ ἐμπειρίαν. Ὁ
περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιτόπιος στρατὸς, ὅστις μᾶλλον πολι-
τοφυλακὴ δύναται νὰ ὀνομασθῇ, ἦτο τοιοῦτοτρόπως ὡρ-
γανισμένος, ὥστε ὅλων ἐν γένει τῶν πόλεων καὶ χωρίων
οἱ κάτοικοι, ὅσοι ἠδύναντο νὰ φέρωσιν ὄπλα, ἀπετέλουν
μέρος αὐτοῦ, καὶ ἐγυμνάζοντο καθ' ὠρισμένας ἡμέρας

(α) Ὁ Ριχάρδος Χάνδλερ, ἐπισκεφθεὶς τὸ 1764—1766 τὴν
μικρὰν Ἀσίαν ἀναφέρει (Τομ. 1 σελ. 198 Κ. 29) ὅτι οἱ Κλαζομέ-
νιοι οἱ σήμερον κάτοικοι τῶν Βουρλῶν ἀπαυδῆσαντες ἀπὸ τὰς συν-
εχεῖς πειρατείας τῶν Τηνίων καταδρομέων, ἐγκατέλιπον τὰ
παράλια, ἀποσυρθέντες εἰς τὰ μεσόγεια μέρη. Ἐν τῇ δευτέρᾳ
περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ φρουρίου τῆς Τήνου περιγραφῇ ἀνα-
φέρεται ῥητῶς ὅτι μία ἐκ τῶν κυριωτέρων ἀφορμῶν αἵτινες ἐπέ-
σπευσαν τὴν τελευταίαν κατ' αὐτοῦ ἐκστρατείαν, ἣτις τὸ ἐκ-
ρίσεν, ὑπῆρξαν αἱ μεγάλαι καὶ αἱματώδεις καταστροφαὶ αἱ
προξενηθεῖσαι ὑπὸ τῶν Τηνίων καταδρομέων κατὰ τὸν Μάιον
τοῦ 1715 κατὰ τῶν περιπλεόντων τὴν Μιτυλήνην Τούρκων καὶ
ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος βιβλίου ἐγνώρισε κατὰ τὴν ἐν Ἐξομ-
βόργῳ τῆς Τήνου περὶ τὸ 1812 ἔτος διαμονὴν του ἀρχαίου
τινα καταδρομέα καταφυγόντα αὐτόσε καὶ μυστικὸν διάγοντα
βίον, ὃνπερ δι' οἶκτον καθὼ λείψανον τῶν ἀρχαίων καταδρομέων
ἐτροφοῦδόντων, καὶ λείψανον καπετάνιον ὠνόμαζον.

ὕπ' ἀξιοματικῶν ἐμπείρων ἐπὶ τοῦτω ὑπὸ τῆς ἐξουσίας διοριζομένων, ἥτις ἐπρομήθευε καὶ τὰ ἀναγκαῖα ὄπλα καὶ πολεμεφόδια. Ἡ νῆσος ἦτο διηρημένη εἰς τμήματα, καὶ ἕκαστον αὐτῶν εἶχεν ἴδιον ἀρχηγόν, *Capo* καλούμενον· ἀξιοπαρατρήτητον εἶναι ὅτι ἡ λέξις αὕτη *Capo* διετηρήθη μέχρι πρὸ ὀλίγου ἐν τῇ σημασίᾳ της, καθότι ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ γενικοῦ ἐπιδεικτικοῦ κινήματος, ὁ ἀρχηγὸς αὐτοῦ διὰ τῆς λέξεως κάποιος διεκρίνετο, ὅστις ἐν καιρῷ ἀνάγκης συνήθριζε τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρατιώτας καὶ ἐσπευδεν εἰς τὴν προσδιορισθεῖσαν αὐτῷ θέσιν· οἱ κυριώτεροι ἀξιοματικοὶ αὐτοῦ ὠνομάζοντο ἑκατόνταρχοι, *Capo di Cento*, οἱ δὲ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ φρουρίου *Castellani*· ὡς ὑπαξιοματικοὶ ἐθεωροῦντο οἱ δεκανεῖς, ὀνομαζόμενοι τότε δεκανεῖς τῶν ἐπιλέκτων *Sergente della Cernida*.

Ὁ στρατιωτικὸς οὗτος ὀργανισμός, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου συνετέλει καὶ ὁ ἐπιπολάζων εἰς τὴν νῆσον τιμαριωτισμός, συνέφερε τὰ μέγιστα εἰς τὴν Ἑνετικὴν δημοκρατίαν καὶ λόγῳ οἰκονομίας ὡς διατηρούμενος σχεδὸν ἄνευ δαπάνης.

Περὶ δὲ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ τόπου διοικήσεως, οὐδὲν ἔγγραφον πραγματευόμενον περὶ τούτου διεσώθη εἰς τὸν τόπον, μήτε οἱ γράψαντες περὶ τῆς νήσου ἀνέφερον εἰδικῶς τί. Ἐστηρίξαμεν δὲ τὴν ἐκφρασθεῖσαν περὶ τούτου γνώμην μας ἐπὶ τῶν ἐξῆς ἰσχυρῶν ἀντικειμένων· πρῶτον ἐπὶ τῆς δοθείσης καὶ μὴ παραβιασθείσης, ὡς εἴρηται, ὑποσχέσεως περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν προνομίων, ἐθίμων, δικαιοδοσίας καὶ λοιπῶν τῆς νήσου, ὅπως ἐπὶ τῆς *Γκιζικῆς* ἐξουσίας, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἐσωτερικὴ διοίκησις ἐνεργεῖτο ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἐπισκόπου *Περπηνιαῆν* καὶ τῶν ἱερέων τῆς νήσου· δεύτερον ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἐπισκοπικῷ τῆς *Τήγου* γραφείῳ σωζομένων

ἐγγράφων, ἐν οἷς αἱ ὑπογραφαὶ τῶν κατοίκων, συμπεριλαμβάνουσαι καὶ τὸ ἐπάγγελμα ἑνὸς ἐκάστου, πιθανολογοῦσι τὰ μέγιστα ὅτι ὑπῆρχον ἐν τῷ τόπῳ οἱ αὐτοὶ ὑπάλληλοι, ἀρχαί, ὡς καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατακτηθέντας ὑπὸ τῆς δημοκρατίας τόπους, ὡς δικαστήρια ἀνήθων, *Corte minore*, ἑκτακτα δικαστήρια, ὑγιονομεῖα, ἀγορανομεῖα, συμβολαιογραφεῖα, δικηγόροι, ἐπίτροποι τοῦ δημοσίου *avvocati fiscali* (α) καὶ σύνδικοι (β) (ἀρ. 3.) τρίτον ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ναυάρχου Δολφίνου

(α) Ὑπῆρξε μέχρι πρὸ ὀλίγου ἀρχαία καὶ ἐκ τῶν εὐπατρίδων οἰκογένεια Διασκούφη ὀνομαζομένη, ἣτις ἐπωνομάσθη Φησκάλε ὑπὸ τῶν κατοίκων ἐν γένει γόνος τῆς οἰκυγενείας αὐτῆς ὁ Ἰωάννης Διασκούφης ἔζη μέχρι τοῦ 1852 ἔτους, καὶ διέτριβε προσωρινῶς εἰς Κωνσταντινούπολιν· οὗτος ὑπῆρξεν εἰς τῶν προκρίτων καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη προσετῶς χρηματίας φισκάλης ἐν γένει ἐκαλεῖτο· ὅθεν ὑπῆρχε γενικὴ εἰς τὸν τόπον ἰδέα ὅτι ἡ θέσις τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Δημοσίου δοθεῖσα εἰς τινὰ τῶν προγόνων του, διετηρήθη ἕως καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους του, καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ μετὰ τὴν Τουρκοκρατίαν ἡ συνήθεια καθέβησεν ὡς ὄνομα τὸν τίτλον τοῦ Δημοσίου ὑπαλλήλου.

(β) Καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας οἱ προσετῶτες τῆς Τήνου, ὡς καὶ οἱ πρὸς τὴν ἑκτακτον ὑπόθεσιν τῆς κοινότητος ἐκλεγόμενοι προσέθετον εἰς τὴν ὑπογραφὴν των, Σύντυχοι, εἶναι δὲ λίαν πιθανὸν ὅτι προϊόντος τοῦ χρόνου παρεφθάρη ἡ λέξις ὡς καὶ ἡ γλῶσσα, μεταβληθέντων τοῦ μὲν δ εἰς τ καὶ τοῦ κ εἰς χ καθ' ὅσον ἡ λέξις σύντυχοι δὲν ἤρμοζεν εἰς τὴν δοθείσαν αὐτῇ σημασίαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἡ λέξις σύνδικος, ὡς οὖσα γνωστὴ καὶ συνειθισμένη εἰς τοὺς κατοίκους πρὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ ἀποδιδομένη εἰς τοὺς διεξάγοντας τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ τόπου διοίκησιν ἐπὶ τῆς

τοῦ Ἑνετικοῦ στόλου πρὸς τὸν Δόγην τῆς δημοκρατίας, ἐν ᾗ ῥητῶς ἀναφέρεται ὅτι ἐκτὸς τῶν ἀντιπροσώπων Proveditori, ὑπῆρχον εἰς τὴν νήσον καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς κοινότητος, οἵτινες σύνδικοι κυρίως ἐλέγοντο· τέταρτον ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῆς Ἑνετικῆς γερουσίας ἐκδοθείσης εἰς τὴν κατηγορίαν κατὰ τοῦ ἐπισκόπου Περπηνιαῆς ἀπόφασιν, ἐν ᾗ ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῶν ἀδελφοτήτων ἀποφαίνεται ὅτι ἡ διοίκησις αὐτῶν, ὁ διορισμὸς τῶν ἀξιωματικῶν των καὶ ὁ ἀπολογισμὸς κτλ. διαφεύγουν τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐπισκόπου καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ διευθύνωνται καὶ νὰ διαχειρίζωνται ὑπὸ ἀνδρῶν ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ τὰ μέλη τῆς ἀδελφότητος ἐκλεγομένων καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ διοικητοῦ τῆς νήσου διατελούντων, ἐπομένως ἀξιούμεν ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ διοίκησις τῆς νήσου ἐνηργεῖτο διὰ τῶν συνδίκων ὑπὸ τῶν κατοίκων ἐκάστοτε ἐκλεγομένων τῇ ἐπιτηρήσει τοῦ Διοικητοῦ, ὅπως καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ τοῦτο δὲ συνάδει καὶ μὲ τὸν πολιτικὸν σκοπὸν τῆς δημοκρατίας, ἐν πολλαῖς περιστάσεσι δηλωθέντα, ὅτι ἐζήτει νὰ ἐγείρῃ εἰς τὰς ὑπ' αὐτὴν κειμένας χώρας, οὐ μόνον παθητικὴν, ἀλλὰ καὶ ἐνεργητικὴν ὑπακοήν, ὥστε οὐχὶ διὰ τῆς βίας, διὰ τοῦ τρόμου, διὰ τῶν αὐθαιρεσιῶν τῶν ὑπαλλήλων τῆς, ἀλλὰ διὰ τῆς προαιρέσεως τῶν ὑπηκόων νὰ στερεώσῃ τὴν ἐξουσίαν τῆς (α).

Ἑνετικῆς ἐξουσίας, ὡς ἐποίησαν χρῆσιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας διὰ τοὺς διεξάγοντας τὴν ἐπιτόπιον διοίκησιν προεστώτας.

(α) Εἰς μεγάλην χρῆσιν ὑπῆρχον αἱ ἀδελφότητες ἐν τῇ νήσῳ

Περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων δὲν ἔχομεν ἀκριβεῖς πληροφορίες, βασιζόμενοι ὅμως εἰς τὸν ἀποτελοῦντα τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν ἀριθμὸν, ὑπερβαίνοντα τὰς πέντε χιλιάδας, καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν ἐπίσης τῶν ἱερέων μέχρι τῶν τριακοσίων ἀναβαίνοντα, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Τουρνεφορτίου, εἰκάζομεν ὅτι ὑπερέβαινε τὰς τριάκοντα χιλιάδας.

ταύτη, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ διασωθέντα μέχρι τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος· λείψανα αὐτῶν· ἐκάστη ἀδελφότης εἶχεν ὡς κέντρον ἱερὸν τινα ναὸν, εἰς ὃν ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ τιμωμένου ἐν αὐτῷ ἁγίου καὶ ἐν ἄλλαις ἐορταῖς, συνήρχοντο ἅπαντα τὰ μέλη, συνδιελέγοντο περὶ διαφορῶν ἀντικειμένων καὶ συνευχόοντο ὡς εἰς τὰς κατὰ τὴν Βάνην μονάς, ἥ εἰς τὸν ἐν Δημονιακῷ ναὸν τῆς ἁγίας Βαρβάρας καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη, ἐν οἷς διεσώζετο τὸ ἐστιάτόριον, ἡ μαρμαρίνη τράπεζα πολλῶν ἀτόμων χωρητικὴ, τὰ περὶ αὐτὴν μαρμάρινα ἢ πέτρινα καθίσματα καὶ ἡ ἀποσκευὴ τῆς τραπέζης κατὰ τὸν ἀπλούστερον καὶ οἰκονομικώτερον τρόπον καταρτισθεῖσα· ἐνθυμοῦμαι ὅτι παρευρέθην ἐν τῇ νεαρᾷ ἡλικίᾳ μου εἰς τὰς πανηγύρεις δύο ἀδελφοτήτων, εἰς τὴν τῆς ἁγίας Βαρβάρας ἐν Δημονιακῷ, καὶ εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου τῆς Βάνης, εἰς ἀμφοτέρας εἶδον τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ ὅποια ὁ Κάπος—οὗτος ὠνομάζετο ὁ διευθύνων τὰ τῆς πανηγύρεως, ὅστις καθ' ἑκάστον ἔτος ἐξελέγετο ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν—εἶχε κεκλεισμένα εἰς ἰδιαιτερον μέρος, ἥτοι πινάκια χωμάτινα εἰς τὸν Ἑλλήσποντον κατασκευαζόμενα, ἀπλούστατα μαχαίρια καὶ περῶνια ἐκ σιδήρου καὶ ξύλινα κοχλιάρια· οἱ συνεορτάζοντες ἦσαν πολυάριθμοι, ἅπαντες ἐκάθοντο περὶ τὴν τράπεζαν· ἐνθυμοῦμαι μάλιστα ὅτι τὸ κύριον φαγητὸν ἦτο ῥεβίθια, ταῦτα δὲ διότι ἀμφοτέρων τῶν ἁγίων ἡ μνήμη συμπύπτει μετὰ τὴν γηστερίαν τοῦ Σαρανταημέρου.

Τὴν αὐτὴν καὶ ἔτι μείζονα ἔλλειψιν ἔχομεν καὶ ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν τῆς νήσου κατάστασιν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως παντὸς ἐγγράφου ἀφορῶντος τὸν κλάδον τοῦτον· ὁ Τουρνεφόρτιος ὁμῶς ποιεῖται περὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς λόγον, θεωρῶν ὡς τὸν μόνον πλοῦτον τῆς νήσου τὴν μέταξαν, τῆς ὁποίας τὸ ποσὸν ἀπαριθμεῖ εἰς δέκα ἑξ χιλιάδας λιτρῶν κατ' ἔτος, ὑποκειμένην εἰς τελωνιακὸν φόρον, πλὴν τῆς εἰς τὴν Ἑνετίαν στελλομένης, ἥτις ἦτον ἀπηλλαγμένη τοῦ φόρου. Ἡ ἀποδεκάτωσις ἦτο εἰς χρῆσιν καὶ παρὰ τοῖς Ἑνετοῖς, καθόσον καὶ τὰ προϊόντα ἀποδεκατίζοντο ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ, ὡς ἀναφέρει ὁ ἴδιος Τουρνεφόρτιος λέγων· ὁ διοικητὴς λαμβάνει τὸ δέκατον τῶν προϊόντων «ταῦτα δὲ οὔτε τότε, οὔτε τώρα ἐπαρκοῦν πρὸς τροφὴν τῶν κατοίκων· π. χ. ἐκ δέκα φορτίων κριθῆς τὸ ἓν δίδεται εἰς αὐτόν.» Πρὶν συμβουλευθῶμεν τὸν Τουρνεφόρτιον, ἐπρεσβεύομεν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς Ἑνετικῆς δημοκρατίας, ἡ ἀποδεκάτωσις ἐγένετο μόνον διὰ χρημάτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπάρχοντος ἐπὶ Τουρκοκρατίας κτηματολογίου, θεωροῦντες, ἂν ὅχι ἀδύνατον, πολὺ δύσκολον τοῦλάχιστον τὴν παραδοχὴν καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ κτηματολογίου ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μετέβαλε σπουδαίως τὴν ἀρχὴν τῆς καθ' ὅλην τὴν Τουρκικὴν ἐπικράτειαν κατ' εἶδος γενομένης ἀποδεκατώσεως· ἐνεθυμήθη ὁμῶς ὅτι ἐν τῇ παιδικῇ μου ἡλικίᾳ ἤκουον τοὺς γεροντοτέρους διηγουμένους τὸ πολὺμοχθον, τὸ μακροχρόνιον καὶ τὸ πολυδάπανον τῆς ἐπὶ Τουρκοκρατίας γενομένης ἀναθεωρήσεως τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐν τῷ κτηματολογίῳ σημειουμένων κτημάτων, καὶ ἐντεῦθεν ἐσχημάτισα τὴν ἰδέαν ὅτι προὔπῃρχε τῆς Τουρκοκρατίας τὸ κτηματολόγιον, ἀλλ' ἡ ἐπελθοῦσα τυχὸν προϊόντος τοῦ

χρόνου μεγίστη τροποποίησις τῆς ἀξίας τῶν ἐν αὐτῷ κτημάτων ἔφερεν αὐτὸ ἐπὶ τῆς Ἑνετοκρατίας εἰς ἀχρηστίαν, μετὰ ταῦτα ὁμως διὰ νὰ προλάβουν οἱ κάτοικοι τὰς καταχρήσεις τῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας δεκατιστῶν, οἵτινες ἐνίοτε ἐστέλλοντο ὑπὸ τῆς ἐξουσίας ἐναντίον τῶν διὰ τῆς ὑποσχέσεώς της καθιερωθέντων, ἀπεφάσισαν νὰ γίνῃ νέα ἐκτίμησις τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων διὰ νὰ ἐπαναφέρωσιν εἰς ἰσχύν τὸ κτηματολόγιον, ὅπερ ἐπραγματοποιήθη καὶ μέχρι τῆς κατὰ τὸ 1821 ἔτος ἐπαναστάσεως, καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειάν της ἐν πλήρει ἰσχύϊ ὑπῆρχεν εἰς τὸν τόπον, καὶ κατ' αὐτὸ ἐγένετο ἡ εἰς χρήματα ἀποδεκάτισις.

Περὶ τῆς θρησκείας, τὰ τε ῥηθέντα ἐγγραφα τοῦ ἐπισκόπου Περπηγιάνη, καὶ ὁ Τουρνεφόρτιος παρέχουν ἀποχρώσας καὶ συμφώνους πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεώς των. Οἱ τὸ ἀνατολικὸν δόγμα πρεσβεύοντες, ὑποχρεωθέντες ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, ὑπέκυψαν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Πάπα ὡς ἀρχηγοῦ τῆς θρησκείας· ἴδιον ἐπίσκοπον δὲν εἶχον, ἀλλ' ὡς τοιοῦτον ἐθεώρουν τὸν Λατίνον. Ἐντὸς τοῦ ναοῦ των ὑπῆρχεν ὑποχρεωτικῶς ἰδιαίτερον βῆμα, τελουμένης ἐπ' αὐτοῦ λειτουργίας ὑπὸ τοῦ Λατίνου ἱερέως, καθ' ὃν χρόνον ἱερούργει καὶ ὁ Ἀνατολικός· οἱ Λατίνοι ἱερεῖς ἐδίδασκον ὁσάκις ἤθελον δημοσίως καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς Ἀνατολικοῖς ναοῖς, λαμβάνοντες ὡς θέμα τοῦ λόγου των τὰ χωρίζοντα τὰς δύο ἐκκλησίας ἀντικείμενα, καὶ ἀσυστόλως προσέβαλλον τὰ δόγματα τῶν ἀνατολικῶν (α). Εἰς πολλοὺς ἀρχαίους ναοὺς διατηρεῖται

(α) «Εἰς ὅλας τὰς ἐν τῇ νήτῳ Ἑλληνικὰς ἐκκλησίας ὑπάρχει

μέχρι τοῦδε τὸ βῆμα τῶν Λατίνων, ἀλλὰ χωρὶς νὰ γίνηται πλέον χρήσις αὐτοῦ. Ὁ ἀρχιεπισβύτερος (πρωτόπαπας) ὅστις διεύθυνε τὸν ἀνατολικὸν κλῆρον ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Λατίνου ἐπισκόπου, ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὸν διορισμὸν τοῦ παρὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου· παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ὥφειλεν ὁ μέλλων νὰ ἱερατεύσῃ ἀνατολικὸς νὰ λάβῃ τὴν ἀδειαν τῆς χειροτονίας, ἀφ' οὗ ἤθελεν ὀρκισθῇ ἐπισήμως ὅτι ἀναγνωρίζει τὸν Πάπαν καὶ τὴν ἀποστολικὴν Ῥωμαϊκὴν ἐκκλησίαν καὶ δώσῃ τὰ νενομισμένα, ἥτοι εἰς μὲν τὸν διοικητὴν καὶ τὸν ἐπίσκοπον ἀνὰ τρεῖς λίτρας μετᾶξης, εἰς δὲ τὸν ἀρχιεπισβύτερον ἡμισυ σκοῦδον χάριν τοῦ περὶ τῆς καλῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν χρηστῶν ἡθῶν παιστοποιητικοῦ, ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένου, ἡ δὲ προχείρισις ἐγένετο διὰ τινος τῶν ἐν ταῖς πέριξ νήσοις Ἀνατολικῶν ἀρχιερέων ἐπὶ τούτῳ καὶ δαπάνῃ τοῦ προχειριζομένου προσκαλουμένου. Κατὰ τὰς ἐπισήμους ἑορτὰς καὶ παρατάξεις, συνεκκλησιάζετο ἀμφοτέρων τῶν δογμάτων ὁ κλῆρος, ἐν δὲ τῷ εἰσέρχεσθαι ἐν τῷ ναῷ, οἱ τοῦ ἀνατολικοῦ ἱερεῖς προπορευομένου τοῦ ἀρχιεπισβυτέρου ἀπεκάλυπτον τὴν κεφαλὴν των παρὰ τὰ νενομισμένα τῆς θρησκείας των· τελουμένης δὲ τῆς λειτουργίας ὁ ὑποδιάκονος Λατίνος ἔβαλλε τὴν πρᾶξιν τοῦ ἀποστόλου, τὴν ὁποίαν ἐπανελάμβανεν ἔπειτα ὁ Ἀνατολικὸς διάκονος, τὸ ἴδιον καὶ εἰς τὴν ἀπαγγέλιαν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐν τοῖς

βῆμα προσωρισμένον διὰ τοῦ Λατίνους ἱερεῖς, οἵτινες ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ διδάσκουν ἐν αὐταῖς περὶ τῶν μεταξὺ τῶν δύο δογμάτων ἀμφισβητούμενων ἀντικειμένων, τοῦτο ἀναφέρει ῥητῶς ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ ὁ Τούρνεφόρτιος.

υστέροις χρόνοις εισηχθη τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, τὸ ὁποῖον μεγάλην ἐπροξένησε σύγχυσιν εἰς τοὺς ἀνατολικούς, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἱερέων αὐτῶν (ἀρ. 2) δι' ἧς θερμῶς ἱκετεύουν τὴν κυβέρνησιν ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς κατοίκους τοῦ δόγματός των ἀπὸ τὴν δι' αὐτὸ ἐπελθοῦσαν οἰκιακὴν εἰς αὐτοὺς ἀναστάτῳσιν.

Ἡ ἱκεσία των ὅμως δὲν εἰσηκούσθη, ἀπ' ἐναντίας ἔκτοτε ὑπάρχει καὶ μέχρι τοῦδε διατηρεῖται ἡ κατὰ τὴν ἡμερολογίαν μεταξὺ τῶν δύο δογμάτων διαφορά, ἐν ᾗ εἰς τὰς λοιπὰς νήσους (ἐξαιρέσει τῆς Σύρου) ὡς καὶ ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ διετηρήθη τὸ ἀρχαῖον ἡμερολόγιον ὡς πρὸς τὰς ἐορτὰς καὶ τὰς νηστείας.

Ἡ Ἑνετικὴ δημοκρατία ἦτο βεβαίως ἡναγκασμένη νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν Παπικὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας εἰς τὰς ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατακτήσεις τῆς, ἀλλ' αἰσθανομένη τὴν ἐκ τούτου προκύπτουσαν εἰς τὴν καλῶς ἐννοουμένην πολιτικὴν τῆς βλάβην, μετ' αὐστηρότητος ἐπετῆρει τὴν διαγωγὴν τοῦ Δυτικοῦ κλήρου καὶ χαλινὸν ἐπέβαλλεν εἰς τὴν θρησκευτικὴν κατὰ τῶν Ἀνατολικῶν ὁρμὴν του, ὡς βεβαιοῦται ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἐπισκόπου Περπηνιάνη, καθ' ἣν ὁ διοικητὴς τῆς Τήνου θέλων νὰ περιστείλῃ παραδειγματικῶς τὰς ἀποδοθείσας εἰς τὸν ῥηθέντα ἐπίσκοπον κατὰ τῶν Ἀνατολικῶν καταχρήσεις, τοσοῦτον τὸν ἐστενοχώρησεν, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς δημοκρατίας διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐπισκοπικὴν ἔδραν του εἶναι δὲ λίαν ἀξιοπαρατήρητον ὅτι συνεφώνησε μὲ τὸν διοικητὴν καὶ ἡ ἐν Κρήτῃ ἐδρεύουσα κυβερνητικὴ ἐπιτροπὴ, ἥτις ἦτο περιβεβλημένη μὲ ἀνακριτικὴν καὶ δικαστικὴν ἐξουσίαν, εἰς ἧς τὴν δικαιοδοσίαν ὑπῆγοντο καὶ ὅλαι σχεδὸν

αἱ ἐν τῇ Ἀνατολῇ κτήσεις τῆς δημοκρατίας, καίτοι δὲ ἡ Γερουσία τῆς Ἑνετίας ἀπεφάνητο τὴν ἀθώωσιν τοῦ ἐπισκόπου, (ἀρ. 5) ἐκ τῆς ἀποφάσεώς της ὁμῶς δηλοῦται ὁ σκοπὸς τῆς πολιτείας, καθότι παραδεχομένη τὴν περὶ διανομῆς τῶν δεκάτων σύμβασιν, ἀποφασισθεῖσαν τὸ 1541 ἔτος ὑπὸ τῶν πρωτογερόντων τῆς Τήνου (α), ἐξαίρει τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Λατίνου ἐπισκόπου τὴν εἰς τοὺς λαϊκοὺς τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος ἀνατιθεμένην διαχείρησιν τῶν κτημάτων τῶν ἀδελφοτήτων, ἅτινα ἀφιέρωθησαν ὑπὸ τῶν ιδίων, καὶ διὰ ῥητῆς εἰς τὸν ἐπίσκοπον διαταγῆς παρήγγειλεν ἵνα μετὰ στοργῆς, δικαιοσύνης, καὶ ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ ἀρχαία τοῦ τόπου συνήθεια, ἐνεργῇ τὰ τῆς διοικήσεως τοῦ κλήρου ἀμφοτέρων τῶν δογμάτων, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ὁ ἀνώτατος ἄρχων τῶν τε ἱερέων καὶ τῶν λαϊκῶν τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος εἶναι ὁ Δόγης, ὅστις ἀπαιτεῖ τὴν διατήρησιν τῶν προνομίων καὶ τοῦ δόγματός των, καὶ ἐν περιπτώσει καταθλίψεως τινος τὴν ἐλευθέραν τοῦ ἀδικηθέντος προσφυγὴν παρὰ τοῖς ἐν Κρήτῃ ἀντιπροσώποις του.

Ὁ τῆς Τήνου ἐπίσκοπος, ὡς καὶ ὅλοι οἱ Λατίνοι ἐπίσκοποι καὶ ἀρχιεπίσκοποι τοῦ ἀρχιεπαλάγου, ἐξηρτῶντο ἀπὸ τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει Λατίνον πατριάρχην, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ, ἢ τοῦ ἐν Κρήτῃ ἐδρεύοντος ἐπιτρόπου του, ἅπασαι αἱ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ἐξεκαλοῦντο (ἀρ. 4). Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπισκόπου τῆς Τήνου

(α) Ἡ λέξις πρωτόγερος ἀντὶ δημογέρον ἐχρησίμευσε καὶ μέχρι τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας ἐν τῇ νήσῳ, συνήθως ὁ λαὸς ἐκάλει διὰ τῆς προσηγορίας τοῦ πρωτογέρον τὸν δημογέροντα.

ὑπῆγετο ἡ ἀρχαία καὶ μέχρι τοῦδε ὑπάρχουσα μονὴ τῶν Καλογραιῶν (α), οὗτος ἐδίκασε τὰς ἐν αὐτῇ μοναζούσας κατὰ πᾶσαν πολιτικὴν ἢ ἐγκληματικὴν πρᾶξιν, διώριζε τὴν ἡγουμένην καὶ τὴν οἰκονόμον, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐνεκρίνετο ὁ τοποτηρητὴς τῆς.

Ἐν ᾧ ἐν τοσοῦτῳ περιορισμῷ διετέλουν οἱ τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος κάτοικοι, ἀπορίας ἄξιον εἶναι πῶς ἡδυνήθησαν νὰ διατηρήσωσιν ἀκμαῖον καὶ σῶον τὸ πάτριον δόγμα, καὶ ὑπέρτερον μάλιστα τοῦ δυτικοῦ νὰ τὸ ἀναδείξωσι, καίπερ ἀκμαζούσης τῆς τοῦ κλήρου ἀμαθείας. Αὐτὸς ὁ ἴδιος Περπηνιαῖος ἀναφέρει ῥητῶς εἰς τὰ ἐγγραφά του, ὅτι ἀπὸ ἔτος εἰς ἔτος πολλοὶ Λατῖνοι ἀσπάζονται τὸ ἀνατολικὸν δόγμα καὶ πολλὰ συνοικέσια γίνονται ἄνευ τῆς νομίμου καὶ ὀφειλομένης ἀδείας, διότι δὲν θεωρεῖται ἀπὸ τὴν κοινὴν γνῶμην ὡς ἀτόπημα (ἀρ. β). καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Τournefortius, διὰ τῆς κατὰ ὀγδοήκοντα ἔτη μεταγενεστέρως μαρτυρίας του, συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν λόγων τοῦ ἐπισκόπου (β), ἀπαριθμῶν εἰς διακοσίους τὸν ἀριθμὸν

(α) Ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ εἰς μνήμην τῆς κοιμήσεως τῆς Παναγίας τιμωμένη, ἥτις κεῖται ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὄρους τινος, ἀπέχοντος ὀλιγώτερον τῆς ὥρας ἀπὸ τὴν σημερινὴν πρωτεύουσαν τῆς νήσου, ἐνδιδαιτῶνται περὶ τὰς ὀγδοήκοντα καλογραίας· ἐκ τῶν ἐργοχειρῶν των μόνον, ἥτοι καλτῶν, χειροκτιῶν, μπουλιῶν καὶ μεταξωτῶν διατηρουμένας. Ἐπειδὴ δὲ ἀνεπαρκὴς εἶναι ὁ πόρος οὗτος, οἱ χριστιανοὶ ἀπεύδουν εἰς συνδρομὴν των, καθότι ἀπέκτησαν ἀνέκαθεν καὶ εἰσέτι διατηροῦν παραδειγματικὴν ὑπόληψιν, ἕνεκα τῆς αὐστηράς, ἐντίμου καὶ θεοσεβοῦς διαγωγῆς των.

(β) Ὁ Τournefortius ἔγραψε περὶ τὸ 1700 ἔτος, ὁ δὲ ἐπίσκοπος Περπηνιαῖος δμιλεῖ περὶ τὸ 1614 ἔτος.

τοὺς ἱερεῖς τῶν Ἀνατολικῶν, εἰς ἑκατὸν δὲ εἴκοσι τοὺς Λατίνους. Ἐπίσης ἐπιμαρτυρεῖται ἡ προοδευτικὴ αὐξήσις τῶν ἀνατολικῶν καὶ ἐκ τῶν πιστοποιητικῶν, τὰ ὁποῖα οἱ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν δογμάτων συνέταξαν (ἀρ. 3—) ὑπὲρ τοῦ ἐπισκόπου Περπηνιάνη, καθ' ὅσον τὸ μὲν τοῦ Ἀνατολικοῦ φέρει τριάκοντα δύο ἱερέων τὰς ὑπογραφάς, τὸ δὲ τοῦ Λατίνων εἴκοσι πέντε.

Ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν προηγηθέντων, ἡ πρόσδος τῶν ἀνατολικῶν καταδεικνύεται ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων· ἡ ἀριθμητικὴ ὑπεροχὴ τῶν Λατίνων μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων κατάκτησιν τῆς νήσου εἶναι ἀναντίρρητος, ὡς προερχομένη ἐκ τοῦ πλουσιωτέρου καὶ παραγωγικωτέρου τοῦ πλείστον μέρους τῆς νήσου, τὸ ὁποῖον ἐκτοτε κατ' ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἐκυρίευσαν οἱ Λατίνοι, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελον βεβαίως κατορθώσῃ, μήτε τὸ διατηρήσῃ, ἐὰν ἦσαν ὀλιγώτεροι τῶν Ἀνατολικῶν· εἶναι δὲ ὁμολογούμενον, ὡς μετ' ὀλίγον μάλιστα θέλει ἀποδειχθῇ, ὅτι ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὁ ἀριθμὸς τῶν Λατίνων ἐπαισθητῶς ἠλαττώθη τοῦ τῶν Ἀνατολικῶν· ἂν δώσωμεν πίστιν εἰς τὰ δημοσιευθέντα ὑπὸ τινος τῆς Βοσσιγιάνης ἐπισκόπου Σεβαστιάνη, περὶ τὰ πέλῃ τῆς δεκάτης ἐβδόμης ἑκατονταετηρίδος εἰς τινὰς νήσους ἐπὶ προσηλυτισμῷ περιοδεύοντος, αἱ κάτοικοι τῆς Ἀνδρου ἅπαντες ἐπρέσβευον τὸ δυτικὸν δόγμα μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τῆς συγγραφῆς του, ἀλλ' ὁ διορισμὸς Ἀνατολικοῦ ἐπισκόπου, ἀποκτήσαντος γενικὴν παρὰ τοῖς κατοικοῖς ὑπόληψιν, ἐπανέφερεν αὐτοὺς εἰς τὸ πατριον δόγμα. Οὐδαμῶς προτιθέμεθα νὰ ἐλαττώσωμεν κατὰ τι τὴν πνευματικὴν δύναμιν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, οὐδὲ τῶν Λατίνων τὸν κλῆρον ποσῶς νὰ προσβάλωμεν, ἀλλ' ἀνθρωπίνως ἐξε-

τάζοντες τὰ πράγματα, ἀποδίδομεν κατὰ τὴν ἡμετέραν κρίσιν, τὴν πρόθεσιν ταύτην τῶν Ἀνατολικῶν εἰς τοὺς μικτοὺς γάμους, οἵτινες δὲν ἐκωλύοντο κατὰ τὴν διαρκείαν τῆς δημοκρατικῆς ἐξουσίας, οὔτε καθ' ὅλον τὸν δέκατον ὀγδοὺν αἰῶνα· ἀπείρων ἐπελήφθημεν παραδειγμάτων μικτῶν γάμων, οἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀριθμητικὴν αὐξήσιν τῶν ἀνατολικῶν κατοίκων καὶ τινὰ αὐτῶν θέλομεν ἀναφέρει ἀμέσως.

Ὁ Γεώργιος Γεωργαντόπουλος τῆς Ἀνατολικῆς Θρησκείας, μεταναστεύσας ἐκ Κρήτης μετὰ τῶν ἀδελφῶν του περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Τουρκοκρατίας εἰς τὴν νῆσον ταύτην — ἀνέδειξε δὲ αὐτὸς πολλὴν ἱκανότητα καὶ σπουδαιότητα ἀκολούθως — ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ δυτικοῦ Γασπάρεως Σπαθάρου, ἀρχαίου ἀριστοκράτου· ἐκ δὲ τοῦ γάμου τούτου δύο υἱοὶ καὶ ἑξ θυγατέρες ἐγεννήθησαν καὶ ὅλα τὰ τέκνα ἠσπάσθησαν μετὰ τῆς μητρός των τὸ θρησκευμά του. Ὁ Κάρολος Νάζος πάππος τῶν ἀδελφῶν Καρόλου καὶ Νικολάου Νάζου διαμενόντων τοῦ μὲν ἐν Τήνῳ τοῦ δὲ ἐν Ἀθήναις καὶ ἀμφοτέρων ὄντων πατέρων πολυαριθμῶν οἰκογενειῶν, καταγόμενος ἐκ τινος πολιχνίου τῆς Τήνου Ναζάδου ὀνομαζομένου, καὶ ἀποκτήσας κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον πολλὴν περιουσίαν, ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα ἀρχαίου ἀριστοκράτου Λατίνου Βητάλι ἢ Παλαμηδᾶ καλουμένου· ὁ γάμος ἐτελέσθη κατὰ πρῶτον κατὰ τὸ Λατινικὸν δόγμα, ἀκολούθως δὲ κατὰ τὸ ἀνατολικόν· ἐνθυμοῦμαι τὴν διήγησιν τοῦ γάμου, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔκαμεν εἰς τοὺς γονεῖς μου, μεθ' ὧν τὸν συνέδεε συγγενικὸς δεσμός, ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ ἀγροτική πρόφορὰ τοῦ ἀξιοτίμου τούτου ἀνδρὸς καθίστων περίεργον τὴν ἐξιστόρησίν του, «μ' ἠρώτησεν—εἶπε πρὸς τοῖς

» ἄλλοις—ὁ εὐλογήσας τὸν γάμον μου Λατῖνος ἱερεὺς
 » κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν μεγαλοφώνως, θέλεις,
 » ὦ Κάρολε, τὴν Ἄννην—οὕτως ὠνομάζετο ἡ σύζυγός
 » του—ὡς νόμιμον γυναῖκά σου; Ἐὰν δὲν τὴν ᾔθελον
 —ἀπὴντησα— δὲν ἤρχόμην νὰ γονατίσω ἐνταῦθα.» Ἐν
 τοσοῦτῳ καὶ ἡ σύζυγός του ἠσπάσθη μετὰ ταῦτα τὸ δόγ-
 μα τοῦ συζύγου της ὡς καὶ τὰ ἐκ τοῦ γάμου ἀποκτηθέν-
 τα τέκνα καὶ τῶν τέκνων τὰ τέκνα. Τὸ ἴδιον συνέβη εἰς
 τε τὸν Βαπτιστὴν Δευκάρων τὸν καὶ Ζαρμακούπαν καὶ εἰς
 τὸν Καλέργιον, τὸν πατέρα τοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὡς ἐπι-
 τρόπου τοῦ καταστήματος τῆς Εὐαγγελιστρίας ὑπηρετή-
 σαντος καὶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀποβιώσαντος, ὧν τοῦ μὲν ἡ
 σύζυγος, τοῦ δὲ ἡ μήτηρ ἦσαν τοῦ δυτικοῦ δόγματος,
 ἀλλ' ἀκολούθως ἠσπάσθησαν τὸ Ἀνατολικὸν καὶ εἰς αὐ-
 τὸ ἀνατράφησαν τὰ τέκνα των. Ὁ Νίκος Κούζοβιχ ἐκ Δαλ-
 ματίας, ἀξιωματικὸς Ῥώσος καὶ Λατῖνος τὸ δόγμα,
 ἐνυμφεύθη μὲ τὴν θυγατέρα τοῦ Καγκάδη, εὐπατρίδου τοῦ
 Ἀνατολικοῦ δόγματος, καὶ αὐτὸς μὲν ἀπέθανεν εἰς τὸ
 δόγμα του, τὰ δὲ τέκνα τοῦ γάμου των ἠσπάσθησαν τὸ
 ἀνατολικόν, ὡς καὶ τὰ τέκνα τῶν τέκνων των. Εἰς τὰ μνη-
 μονευθέντα ταῦτα ὀλίγα παραδείγματα, καθ' ἃ αἱ σύζυ-
 γοι ἠσπάσθησαν τὸ δόγμα τῶν συζύγων των, ὡς καὶ τὰ ἐκ
 τῶν γάμων αὐτῶν τέκνα, περιορίζομαι· ἡδυνάμην νὰ ἀπα-
 ριθμήσω πλείους ἄλλους τοιοῦτους μικτοὺς γάμους, τοὺς
 ὁποίους αὐτοπροσώπως ἐγνώρισα καὶ οὔτινες ὑπὲρ τοῦ
 ἀνατολικοῦ δόγματος ἀπέβησαν, ἀλλ' ἡ διήγησίς μου ἤ-
 θελεν ἀποβῇ ληξιαρχικὸν βιβλίον.

Μετὰ τὸν δέκατον ὀγδοὺν αἰῶνα οἱ μικτοὶ γάμοι ἀπη-
 γορεύθησαν αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει με-
 γάλῃς τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίας, καὶ ἂν δὲν ἐλάμβανε

χώραν τὸ τοιοῦτον, ὀλίγιστοι ἤθελον διαμεῖναι ἴσως ἐν τῷ δυτικῷ δόγματι ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Τήνου, ὅπερ συνέβη καὶ εἰς τὰς λοιπὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, — ἐξαιρουμένης τῆς Σύρου — τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ἦσαν ἀνέκαθεν Λατῖνοι, πλὴν τεσσάρων ἢ πέντε οἰκογενειῶν.

Τὸ ἐξῆς περιστατικὸν μοι ἐπροξένησεν ἀγανάκτησιν κατὰ τοῦ κατ' ἐμὲ ἀδικαιολογήτου μέτρου τῆς κωλύσεως ἐν γένει τῶν μικτῶν γάμων διαρκούσης τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καθ' ἣν ἐποχὴν τὰ πράγματα ἐν μεγίστῃ ἀταξίᾳ ὑπῆρχον, οἱ δὲ Λατῖνοι δὲν ἠθέλησαν κατ' ἀρχὰς νὰ συμμετάσχωσι τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος ἐνεκα θρησκευτικῶν προλήψεων, ὑπερῆυξε τὸ κατ' αὐτῶν μῖσος τῶν Ἑλλήνων, πολὺ ἰσχυροτέρων καὶ ὥς ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ὥς ἐκ τοῦ ὁμοδόξου τῆς κυβερνήσεως. Συνεχῶς λοιπὸν ὑπέπεσεν ἡ νῆσος εἰς τὴν δυσμένειαν τῶν ναυτικῶν τῆς Γαλλίας δυνάμεων, καθ' ὅσον ὁ χριστιανικώτατος βασιλεὺς αὐτῆς ἀνεδέχθη πρὸ αἰῶνων τὴν προστασίαν τῶν κατὰ τὴν Ἀνατολὴν Λατίνων, ἀναγνωρισθεῖσαν διὰ συμβάσεως καὶ ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας. Κατὰ τὸ ἕκτον ἔτος, λέγω, τῆς ἐπαναστάσεως ἐν ᾧ διέμενον πρὸς καιρὸν μετὰ τοῦ δημογέροντος Γεωργῆ Πάμερ, χάριν διασχεδάσεως, εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ ἄλλοτε μεγαλοπρεπῆ, νῦν δὲ κατερειπωμένην πρωτεύουσιν Ἐξομβουργον, ἐνθα ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ καλοκαιρίου κατοικία ἦτο εὐχάριστος διὰ τε τὸ εὐκράες καὶ ὁροσερόν τοῦ κλίματος καὶ τῆς θέσεως τὸ κεντρικόν, μᾶς ἐστάλη ἀπροσδοκῆτως ἔντονος τοῦ ἐπισκόπου τῶν Λατίνων καταγγελία κατ' ἀπαγωγῆς νεάνιδος Λατίνης, καταγομένης ἐκ τοῦ χωρίου Ἀγάπης, ὑπὸ Ἀνατολικοῦ τινος κατοίκου τοῦ Σκλαβοχωρίου, δι' ἧς ἀπῆται τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀπαχθεί-

σης ἐπὶ ἀπειλῇ νὰ ζητήσῃ ἄλλως ἱκανοποιήσῃ διὰ τοῦ ἐν Σμύρνῃ Γάλλου προξένου. Καίτοι μὴ ἰσχυοῦσης τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως νὰ ἐκτελέσῃ τὰ καθήκοντά της ὡς ἐκ τῆς ἐπικρατοῦσης ἀναρχικῆς καταστάσεως, ἀπεφασίσαμεν νὰ μεταβῶμεν τὴν πρῶτην — καθότι περὶ λύχνων ἀφ' ἃς ἔφθασεν εἰς γυνῶσιν μας τὸ γεγονός τοῦτο — εἰς τὸ χωρίον Φαλατάδον, τοῦ ὁποῖου οἱ πολυάριθμοι κάτοικοι πρεσβεύουν ἅπαντες τὸ Ἀνατολικὸν δόγμα, ἐνθα κατέφυγον ὁ ἀπαγαγὼν μὲ τὴν ἀπαχθεῖσαν, διὰ ν' ἀπειραθῶμεν τοῦλάχιστον τὰ τῆς νομίμου καταδιώξεως· μόλις διαδοθείσης τῆς εἰδήσεως τῆς εἰς τὸ χωρίον ἀφίξεώς μας, πολλοὶ ὠπλισμένοι ἐκ τῶν κατοίκων μᾶς ἐπολιόρχησαν ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ διέμενεν ἡ ἀπαχθεῖσα· ἀνωφελές τὸ ἀνταρτικὸν τοῦτο κίνημα, ἐπειδὴ δὲν ἤδυνάμεθα νὰ κάμωμεν χρῆσιν ἀναγκαστικῶν μέσων, μηδ' ἀνάγκης τῆς αὐτῆς οὐσίας, καθότι ἡ ἀπαχθεῖσα ἐν ἡσυχίᾳ ἐκαθάριζεν ὀρύζιον διὰ τὸ γεῦμά της· ὅτε εἰσῆλθομεν εἰς τὴν ῥηθείσαν οἰκίαν ἣτις ἀνήκεν εἰς τὸν κομματάρχην Ἱερώνυμον, ἀμέσως ἐπέισθημεν ὡς ἐκ τῆς ἡσύχου διαγωγῆς τῆς ἀπαχθείσης, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐκουσίας ἀπαγωγῆς καὶ εὐκόλως ἐλύσαμεν διὰ μόνου τοῦ λόγου τὴν πολιορκίαν· ἡ ἀνάκρισις ταχέως ἀπεπερατώθη, ἐμπιστευθείσης τῆς ἀπαχθείσης εἰς ἡμᾶς ὅτι ἡ ἀπαγωγή της ἦτο τῶνόντι ἐκουσία καὶ ἐπὶ σκοπῷ γάμου γενομένη, ἔθεσεν ὁμως ὡς ὅρον τῆς ἀμέσου ἐκτελέσεως τοῦ γάμου τὴν ὑπόσχεσίν μας ὅτι δὲν θέλει ἀναγκασθῇ ν' ἀποβάλλῃ τὸ πάτριον αὐτῆς δόγμα, παραδεχομένη αὐθορμήτως ὥστε τὸ προϊόν τοῦ γάμου νὰ ἀνατραφῇ εἰς τὰ νάματα τῆς θρησκείας τοῦ ἀνδρός της, ἀπεκρίθημεν εἰς αὐτήν, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ ζητουμένη ὑπόσχεσίς μας, ἐνῶ ὁ μέλλων

νυμφίος παρὼν εἰς τὴν ἀνάκρισιν, ἐδέχθη εὐχαρίστως τὸν προταθέντα ὅρον· ἡ νέα ὁμῶς εὐφυῆς καὶ μᾶλλον προνοητικὴ ἡμῶν βεβαίως ἐπέμεινε, μεχρὶ τοῦ ἔλαβε τὴν ὑπόσχεσίν μας.

Κατὰ προηγουμένην μετὰ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Λατίνων συνεννόησιν, ἐξετασθεῖσα τὴν ἐπιούσαν ἢ ἀπαχθεῖσα ἐν τῇ εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον κατοικίᾳ τοῦ σκευοφύλακος, τοῦ καὶ ἐπιτρόπου τοῦ Μητροπολίτου Τήνου, ἐνώπιον τοῦ ἐπίτηδες ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου σταλέντος ἱερέως, περιβεβλημένου μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ Κανόνικου, ὡμολόγησεν ἐλευθέρως τὸ ἐκούσιον τῆς ἀπαγωγῆς καὶ τὸν περὶ γάμου σκοπὸν αὐτῆς, τὸν ὅποιον ἀπεφάσισε καὶ θέλει ἀφεύκτως τὴν ἐκτέλεσίν του· ὁ Κανόνικος μετὰ ταῦτα μᾶς ἀνήγγειλεν ὅτι δὲν ὑπάρχει τοῦ λοιποῦ καμμία περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπαίτησις ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον. Ἐδοξάσαμεν τὸν Θεόν, ὅτι εὐκόλως ἀπηλλάγημεν ἡμεῖς τε καὶ ὁ τόπος τῶν δυσαρέστων καὶ λίαν ἐπιζημιῶν ἀπαίτησεων τῆς Γαλλικῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἣτις ἤθελεν ἐν τῇ ἀποτυχίᾳ μας παρουσιασθῆ ζητοῦσα ἱκανοποιήσιν· ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν δέκα πέντε περίπου ἡμερῶν ἐπαρουσιάσθη αἰφνης εἰς τὴν ἐν τῇ πρωτευούσῃ κατοικίᾳ μου ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος νέα μετὰ τοῦ ἀπαγωγοῦ καὶ διὰ πικρῶν παραπόνων μετὰ δακρῶν ἠνωμένων, ἀπήτησε τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεώς μας « ὁ ἀρχιερεὺς σας — » προσέθηκε — δὲν πείθεται κατ' οὐδένα τρόπον νὰ δώσῃ » τὴν ἀδειαν τοῦ γάμου μου πρὶν ἢ βαπτισθῶ, καὶ τοιού- » τοτρόπως μὲ ἀναγκάζει ἐν ἐκ τῶν δύο κακῶν νὰ πρά- » ξω, ἢ νὰ γίνω πόρνη συμβιοῦσα μετὰ μὴ νομίμου μοι » ἀνδρὸς, ἢ ν' ἀπαρνηθῶ τὸ πάτριον δόγμα, ἀμφότεραι » ἄτιμοι πράξεις »· ἐξεπλάγην ἀπὸ τὰ δίκαια καὶ λογικά

παράπονά της, καὶ ἄνευ ἀναβολῆς συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ δημογέροντος Γεωργίου Πόμερ, ἐπορεύθημεν ὁμοῦ εἰς τὸν Μητροπολίτην, ὅστις μεθ' ὑπομονῆς καὶ ἀπαθείας ἀκούσας τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, καὶ πρὸ πάντων τὴν ἐξ ἀνάγκης δοθεῖσαν εἰς τὴν ἀπαχθεῖσαν ὑπόσχεσίν μας καὶ τὸ κρίσιμον τῆς περιστάσεως κ.τ.λ., μᾶς ἀπεκρίθη μετὰ θάρρους « ὑμεῖς μὲν ἔχετε δίκαιον νὰ μὲ παρο- » τρύνετε, ἀλλ' ἐγὼ ὀφείλω νὰ μὴ ἐνδώσω κατ' οὐδένα » λόγον εἰς τὰς προτροπὰς σας, προτιμῶν νὰ κοπῇ μᾶλ- » λον ἡ χεὶρ μου, ἢ νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἄδειαν τῆς τελέ- » σεως γάμου ἀπηγορευμένου ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν » κανόνων ». παροῦσα δὲ ἡ ἀπαχθεῖσα εἰς τὴν περίεργον καὶ ζωηρὰν ταύτην σκηνὴν ἀπῆλθεν ἀπηλπισμένη. Ἐμαθον δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι ἐδέχθη τὸ δόγμα τοῦ συζύγου της ἐκοῦσα ἄκουσα μὴ ἀνεχομένη νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν, τὴν ὁποῖαν ἐξύβρισεν ἡ ἰδία διὰ τῆς διαγωγῆς της. Σημειωθῆτω δὲ ὅτι ὁ Μητροπολίτης οὗτος Γαβριὴλ ὀνομαζόμενος Κρῆς τὴν πατρίδα ἃν καὶ εἶχε πολλὰ καὶ ἀγαθὰ προτερήματα, ἐπέμενε ὅμως εἰς τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις του μέχρι παραλογισμοῦ. Ἐν τούτοις τὸ παράδειγμα τοῦτο ἀνεχαίτισε πλεῖστα ἄλλα ὁμοίας φύσεως συνοικέσια, τὰ ὁποῖα ἡ πολιτικὴ τοῦ τόπου κατάστασις διευκόλυνεν ἔτι μᾶλλον κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους καὶ εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος κατοίκων λίαν συντε- λούντα.

Ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς παιδείας οὐ μόνον ἐκ τῆς Ἱστορίας οὐδὲν εὐχάριστον ἐξάγεται περὶ αὐτῆς, ἀλλ' οὔτε διδόμενόν τι ἀνεκάλυψα κατὰ τὰς ἀνενδότους ἐπιτοπίους ἐρεῦνας μου μαρτυροῦν περὶ τῆς ἐλαχίστης

προόδου της, ἀπ' ἐναντίας καὶ ἡ παράδοσις καὶ τὰ σωζόμενα ἀρχαῖα ἔγγραφα καὶ ἡ διασθορὰ προσέτι τῆς καθομιλουμένης γλώσσης περιβληθείσης διὰ πολλῶν φράσεων καὶ πολυαριθμῶν Ἰταλικῶν λέξεων, ἀποδεικνύουν ὅτι καθ' ὅλην τὴν ἐποχὴν τῆς Ἑνετοκρατίας παχυλὴ ἀμάθεια ἐπεκράτει παρὰ τοῖς κατοικοῖς, ἐκ τῶν πιστοποιητικῶν μάλιστα τῶν τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος ἱερέων ὑπὲρ τοῦ Λατίνου ἐπισκόπου Περιπινιάνη ἐκδοθέντων, δῆλον γίνεται ὅτι καὶ τινες τῶν ἱερέων ἐντελῶς ἦσαν ἀγράμματοι· εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι τὸναντίον ὁ κληρὸς τῶν Λατίνων ἐξεπαιδεύετο ὡς ὅσον, διατηρουμένου τοῦ κανόνος ὅτι ὁ ἱερεὺς πρέπει νὰ ᾔῃ κατόχος παιδείας· διὰ τοῦτο καὶ ὁ Τournefortios ὁμιλεῖ περὶ τῆς λαμπρότητος τοῦ δυτικοῦ κλήρου. Ἐκ πείρας δὲ γνωρίζομεν ὅτι καὶ μέχρι τῆς σήμερον διετηρήθη παρὰ τοῖς ἐντοπίοις Λατίνοις ἡ τάξις νὰ μεταβαίνουν εἰς τὴν Ῥώμην ἢ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἰταλίας ἐν αἷς ὑπάρχουν ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα οἱ μέλλοντες νὰ ἀσπασθῶσι τὴν ἱερωσύνην πρὸς ἐκπαίδευσιν, μετὰ τινῶν ἐξ αὐτῶν λαβόντες ἡμεῖς οἱ ἴδιοι προσωπικὴν σχέσιν ἐπέσθημεν ὅτι ἦσαν καλῶς εἰς τὴν Θεολογίαν κατηρτισμένοι· ὑπῆρχε πρὸς τοῦτοις ἀνέκαθεν εἰδὸς τι Θεολογικῆς σχολῆς ἐν τῇ ἐπισκοπικῇ τῶν Λατίνων κατοικίᾳ— ἣτις διατηρεῖται μέχρι τοῦδε— ἐν ᾗ προπαρασκευάζοντο οἱ προωρισμένοι διὰ τὸν κλῆρον καὶ μὴ ἔχοντες τὰ μέσα νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν Ἰταλίαν πρὸς τοῦτο.

*Περὶ τῆς ἀλώσεως τοῦ φρουρίου καὶ τῆς ἐποταγῆς τῆς γῆσου
Τήνου εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν.*

Περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δευτέρας τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος δεκαετηρίδος πολὺν χρόνον διανύσας εἰς τὴν παλαιὰν πρωτεύουσαν Ἐξομβοῦργον, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ἀρχαίου φρουρίου κειμένην, ἐρημωθείσαν δὲ ἤδη τῶν κατοίκων τῆς, τῶν μὲν εἰς τὴν νέαν πρωτεύουσαν βαθμηδὸν μεταναστευσάντων, τῶν δὲ ἀποβιωσάντων, πολλὰς συνῆψα μετὰ τῶν κατοίκων σχέσεις, καὶ συνεχῶς συνδιελεγόμην μετ' αὐτῶν, σπουδάζων πάντοτε νὰ μάθω ὅ,τι ἦτο δυνατόν περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἐνετοκρατείαν καταστάσεως τοῦ τόπου καὶ περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀλώσεως τοῦ φρουρίου. Ἦλπιζον δὲ ὅτι ἡδύναντο νὰ γνωρίζωσιν οὗτοι εἴτε ἐκ παραδόσεως, εἴτε ἐξ ἀρχαίων ἐγγράφων περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον οἱ πλείστοι αὐτῶν ὑπερέβαινον ἤδη τὸ ἐξηχοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ κατήγοντο ἐξ ἀρχαίων καὶ ἐπιφανῶν οἰκογενειῶν τῆς Τήνου, κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀλώσεως τοῦ φρουρίου οἱ πάπποι αὐτῶν βεβαίως ἦσαν ἐν τοῖς ζῶσι καὶ ἀναμιγμένοι, ὥς ἐκ τῆς κοινωνικῆς θέσεώς των, εἰς τὰ τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως, ἀλλ' οὐδεὶς τούτων ἐπίστατό τι ἐκ τῶν ζητουμένων οὐδ' ἐγγραφόν τι κατεῖχεν· ἐκ παραδόσεως δὲ μόνον ἐγίνωσκον τὸ ἐξῆς ἱστορικόν χωρὶς ὁμῶς νὰ τὸ σιηρίξωσιν εἰς ἀξιόπιστόν τι διδόμενον, ἦτοι ὅτι τὸ φρούριον ἦτο πλουσίως ἐφοδιασμένον τροφῶν καὶ πολεμεφοδίων, καὶ ὅτι παρεδόθη εἰς τοὺς Τούρκους οὔτε δι' ἑλλειψιν τούτων, οὔτε ἐξ ἀναποφεύκτου ἀνάγκης, ὥς μὴ διαρκεσάσης τῆς πολιορκίας πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν, ἀλλὰ διότι ἐκορυφώθη τῶν κατοίκων

ἡ ἀπελπισία περὶ τῆς περαιτέρω διατηρήσεως τῶν ὑπὸ τὴν δημοκρατίαν τῶν Ἑνετῶν, ἀφ' οὗ ἐστερήθη αὕτη τῶν πλείστων τῶν λοιπῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατακτήσεων της, καὶ διότι ὁ τότε προβεδιτόρος — ἀντιπρόσωπος — δὲν ἦτο ἔμπειρος στρατιωτικός, ἐνῶ οἱ προὔχοντες τῶν κατοίκων ἐκαρὰδόκουν ἔντιμον καὶ ὠφέλιμον διὰ τὴν παράδοσιν τοῦ φρουρίου συνθήκην, τουτέστι τοῦ λοιποῦ ἐν εἰρήνῃ νὰ διατελῶσιν καὶ τῷ ὄντι — προσέθηκαν — λαμπράς ἔ-
τυχον συνθήκης, μετὰ τὴν ὁποίαν αἱ κλεῖδες τοῦ φρουρίου ἐπὶ ἀργυροῦ δίσκου ὑπὸ τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ ἀποσταλέντων φερόμεναι, παρεδόθησαν εἰς τὸν ὀθωμανὸν διοικητὴν, διαμένοντα τότε ἐντὸς τοῦ περιβολίου τοῦ Γασπαράκη Ῥοσκίνη — ὀλίγα λεπτά ἀπέχοντος τῆς πόλεως — καὶ ἀμέσως τὸ μὲν φρούριον παρεδόθη εἰς αὐτὸν μεθ' ὅλων τῶν ἐν αὐτῷ ὅπλων, ἐφοδίων καὶ τροφῶν, ἡ δὲ φρουρὰ ἐξῆλθε μὲ στρατιωτικὰς τιμὰς πρὸς δὲ καὶ οἱ κάτοικοι μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των.

Καὶ ἡ μὲν φρουρὰ ἔφυγε διὰ πλοίων ἐπὶ τούτῳ ναυλωθέντων, οἱ δὲ μετέβησαν εἰς τὰς ἰδίας οἰκίας (α)· καταλαβὼν δὲ τὸ φρούριον ὁ ὀθωμανὸς ἀρχηγὸς διώρισεν ἐν αὐτῷ φρούραρχον Τουρκιστὶ Δεστάρην ὅστις μετὰ τῆς

(α) Ἦκουσα ἐκ τινος συγγενοῦς μου εἰς τὸ ἔσχατον τοῦ γήρατος προχωρησάσης, ὅτι ἡ μήτηρ της, ἥτις κατὰ τὴν ἐκ τοῦ φρουρίου ἐξοδὸν τὴν ἐκράτει ἐκ τῆς χειρὸς της καθὼ βρέφος, τρομάξασα εἰς τὴν θέαν δύο μεγαλοσώμων Τούρκων ἱσταμένων μὲ γυμνὰ ξίφη ἐπὶ τῆς θύρας εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἐξερχόμενοι νὰ διέρχωνται ὑπὸ τὰ ξίφη των, παρεπάτησε, « τύφλα μωρὴ » ἀνέκραξεν ὁ εἰς τῶν Τούρκων· ὅστις βεβαίως ἡ Ἀλβανὸς, ἡ Χριστιανὸς ἐξομώτης ἦτο.

προσδιορισθείσης ἀναλόγου φρουρᾶς ἀνέλαβε τὸ φρούριον, ὃ δὲ λοιπὸς ὀθωμανικὸς στρατὸς ἀνεχώρησε· μετὰ παρέλευσιν δὲ ὀλίγων ἡμερῶν ἤρξατο ἡ οἰκοδομὴ ναοῦ ὀθωμανικοῦ, τζαμίου, πρὸς τὰ ἀρχτικοδυτικὰ τῆς πόλεως — τοῦ ὁποίου τὰ ἐρείπια διεκρίνοντο εἰσέτι ἀκριβῶς — ὅπερ κατετάραξε τοὺς κατοίκους, οἵτινες ἐθεώρησαν ὡς ἐκ τούτου βεβαίαν τὴν μετὰ τῶν ὀθωμανῶν συμβίωσιν των, τὴν ὁποίαν ἐκ ψυχῆς ἀπεστρέφοντο, καὶ ἔκτοτε συνεσκέπτοντο ἀλλήλοις περὶ τοῦ τρόπου τοῦ νὰ διαφύγῃσι τὸ κακόν· καὶ μετ' ὀλίγον διεδόθη εἰδήσις ὅτι ἐνεφανίσθη Ἑνετικὸς στόλος πρὸς τὴν νῆσον διευθυνόμενος, ἥτις ὡς ἀστραπὴ διελθοῦσα ὅλα τὰ μέρη τῆς νήσου, ἠλέκτρισε διὰ μιᾶς ἅπαντας, ὥστε μέχρις ἀπειλητικῶν ἐπιδείξεων προεχώρησαν. Ὁ δὲ διοικητὴς τοῦ φρουρίου καταθορυβηθεὶς ἐκ τούτου προσεκάλεσεν εἰς σύσκεψιν τοὺς προκρίτωτέρους τῶν ἐγγχωρίων καὶ τὴν συνδρομὴν των ἐζήτησεν ἐνθέρμως πρὸς εὑρεσιν τοῦ καταλλήλου καὶ ἀσφαλεστέρου μέσου κατὰ πάσης τυχὸν ἀποπείρας τολμηθησομένης κατὰ τῆς νήσου ὑπὸ τοῦ περὶ τὸ ἀκρωτήριον Μαλέα περιπλέοντος στόλου· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς διασκέψεως οὐδόλως ἠὺχαρίστησε τὸν διοικητὴν, καθόσον περιωρίζετο εἰς τὴν ἐντελεστέραν ἐφοδίασιν τοῦ φρουρίου, τὴν προπαρασκευὴν τῆς φρουρᾶς εἰς πόλεμον καὶ τὴν προσφορὰν τῶν προκρίτων νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ φρούριον ἐν ἀνάγκῃ διὰ νὰ συναγωνισθῶσιν. Ὁ ὀθωμανὸς διοικητὴς συνησθάνετο ὅτι ἄνευ τῆς ἐνεργητικῆς συνδρομῆς τῶν ἐντοπίων ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀντιστῇ τὸ φρούριον κατὰ τῆς προσβολῆς τῶν Ἑνετῶν· ὅθεν ἀνακοινώσας εἰς τοὺς προκρίτους τὴν ἰδέαν του ταύτην ἐζήτησε τὴν εἰλικρινῇ καὶ ἀποτελεσματικὴν χρῆσιν τῆς παρὰ τοῖς κα-

τοίκοις ἐπιρρόης τῶν, ὅπως πείσωσιν αὐτοὺς νὰ συναγωνισθῶσι προθύμως μετὰ τῆς φρουρᾶς, ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ἀποφατικὴ ἀπάντησις τῶν ἔφερεν εἰς ἀμηχανίαν τὸν Διοικητὴν, τὸν ἀναγκασθέντα ἐπὶ τέλους νὰ παραδεχθῇ τὴν ἐπιδοθητικὴν πρότασιν τῶν προκρίτων, ἥτοι νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτοὺς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ φρουρίου, βεβαιώσαντας αὐτὸν ὅτι ὅλαις δυνάμεσι καὶ μέχρι θανάτου θέλουν ὀρκισθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐν περιπτώσει δὲ ὑπερέρας ἀνάγκης θέλουν προτιμήσει τὴν κατεδάφισιν τοῦ μᾶλλον ἢ τὴν εἰς τοὺς Ἑνετοὺς παράδοσιν του, καὶ οὕτως ἀναχωρήσας μετὰ τῆς φρουρᾶς εἰς Χαλκίδα, ἀφῆκε τὸ φρούριον εἰς τὴν διάκρισιν τῶν προκρίτων, οἵτινες καίπερ βεβαιωθέντες ἀκολούθως ὅτι ὁ ἐμφανισθεὶς καὶ ὡς τῶν Ἑνετῶν στόλος πιστευθεὶς, ἦτο τῶν Ἀλγερίνων, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, μετακομίσαντες τὴν ἐν ταῖς ἀποθήκαις ὑπάρχουσαν πυρίτιδα εἰς τὰς διαφόρους ἐπάλξεις καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ φρουρίου μέρη, καὶ ἐμβαλόντες πῦρ εἰς τὸ φρούριον τὸ ἀπετέφρωσαν, καὶ ἀπηλλάγησαν διὰ τούτου τῆς μετὰ τῶν Τούρκων συμβιώσεώς των. Ἐπαυελθόντος δὲ τοῦ ὀθωμανοῦ Διοικητοῦ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ κινδύνου, καὶ ζητήσαντος λόγον περὶ τῆς ἀπροσδοκῆτου καταστροφῆς τοῦ φρουρίου, οἱ πρόκριτοι ἐδικαιολόγησαν τὴν πρᾶξίν των, προφασισθέντες ὅτι ἅμα τῇ ἀναχωρήσει του ἔτι μᾶλλον ἀποπλανηθεὶς ὁ ὄχλος ἐκ τῆς πλεονασίας παραφορᾶς του, ἀπεπειράθη νὰ κυριεύσῃ τὸ φρούριον διὰ νὰ τὸ παραδῶσῃ εἰς τοὺς Ἑνετοὺς πρὸς δόξαν τοῦ ἁγίου Μάρκου — σύμβολον τῆς Δημοκρατίας — ἐν τοιαύτῃ δὲ ἀπροσδοκῇ καὶ δεινῇ περιπτώσει ἐπρότιμῃσαν νὰ καταστρέψωσιν αὐτὸ παρὰ νὰ τὸ ἐξουσιάσῃ ἡ Δημοκρατία τῶν Ἑνετῶν κατὰ τὴν δοθεῖσιν εἰς τὸν διοι-

κητήν ὑπόσχασίν των· μετὰ δὲ τὰς παραστάσεις ταύτας, αἵτινες ἔπεισαν τὸν διοικητὴν ἀπῆλθεν αὐτὸς τῆς νήσου. Ταῦτα μοι διηγήθησαν, ὡς εἶπον, οἱ ἐπιζῶντες πρόκριτοι καὶ ἐν Ἐξομβούργῳ διαμείναντες, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἰωάννης Ρουγγέρης ὁ καὶ Βέτης, ἐκγονοὶς βεβαίως τοῦ ὁποίου ποιεῖται μνείαν ὁ Τουρνεφόρτιος εἰς τὴν πρὸ ἐνός καὶ ἡμίσεως αἰῶνος περίπου ἐκδοθεῖσαν ἱστορίαν του, καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἐκ παραδόσεως περὶ τῆς ἀλώσεως τοῦ φρουρίου.

Ἄλλ' ὁ Μάρκος Παλαιόκαπας ἐπιζῶν γόνος τῆς ἀρχαίας καὶ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας τοῦ ἐξ Ἰταλίας Παλαιόκαπα, ἔλαβε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ παραχωρήσῃ δύο ἔγγραφα Ἰταλίστι γεγραμμένα, περιγράφοντα τὰ τῆς παραδόσεως τοῦ ἐν λόγῳ φρουρίου εἰς τοὺς Τούρκους διὰ συνθήκης, τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ἅπερ οὐδεμίαν ἐπιστημότητα φέρουν, εἰσὶν ἀπλᾶ ἀντίγραφα, τὸ μὲν ἐξ ἐπισήμου τοῦ ναυάρχου τοῦ Ἑνετικοῦ στόλου Δολφίνου, τὸ δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ ὑπὸ ἀνθρώπου αὐτόπτου τῶν ἱστορουμένων συμβεβηκότων γεγραμμένου, ὁ κύρ Παλαιόκαπας μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι τὰ ἔγγραφα ταῦτα ὑπῆρχον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Προξενείου ἀπὸ τὸν πάππον του, ὅστις ὀλίγον καιρὸν μετὰ τὴν Τουρκικὴν κατάκτησιν τῆς Τήνου, διωρίσθη πρόξενος τῆς Ἑνετικῆς Δημοκρατίας κατ' ἀρχάς, καὶ ἔπειτα τῆς Αὐστρίας ἐν ταῖς νήσοις Τήνω, Ἀνδρῶ, Σύρω καὶ Μυκόνῳ, καὶ ἔκτοτε ἡ οἰκογένειά του κατοικεῖ ἄχρι τοῦδε διαρκῶς εἰς Τήνον. Ἡ ἀρχαιότης τῶν ῥηθέντων ἐγγράφων καταφαίνεται ἐκ τῆς γραφῆς αὐτῶν, καὶ ὑποστηρίζει τὰ ὑπὸ τοῦ Παλαιόκαπα περὶ τῆς πολυχρονίου ὑπάρξεως αὐτῶν λεχθέντα, μεταφράσαντες δὲ αὐτὰ εἰς τὴν καθομιλουμένην κατεχωρήσαμεν ὑπὸ τοὺς ἀρ. 7 καὶ 8 καὶ ἐξ αὐτῶν ἐνισχύονται ἐν μέρει τὰ ἐκ παραδόσεως ἀπὸ τῶν κατοίκων τοῦ

Ἐξομβούργου ἐπὶ τοῦ προκειμένου διηγηθέντα. Τρεῖς μόνον ἡμέραι ἤρκεσαν εἰς τοὺς Τούρκους νὰ ἐπιβιθασθῶσιν εἰς τὸν ὄρμον τοῦ ἁγίου Νικολάου — εἰς οὗ τὴν παραλίαν ὑπάρχει ἡ πρωτεύουσα ἤδη πόλις — καὶ ἐκστρατεύσαντες κατὰ τοῦ φρουρίου νὰ κυριεύσουν ἐξ ἐφόδου τὸ ἄστυ Ἐξόθουργον καὶ δι' ἀδιακόπου καὶ διὰ παντός ὅπλου γενομένου πυροβολισμοῦ νὰ ὑποχρεώσουν τοὺς ἐν τῷ φρουρίῳ νὰ παραδώσωσιν εἰς αὐτοὺς τὸ φρούριον. Τὰ περιστατικά τοῦ γεγονότος τούτου περιγράφονται ἐν πολλῇ λεπτομερείᾳ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲ τὴν αὐτὴν ἀκρίβειαν καὶ συμφωνίαν εἰς ἀμφοτέρω τὰ ἔγγραφα. Ἡ τὴν παράδοσιν τοῦ φρουρίου ἐπισπεύσασα κυριωτέρα αἰτία ἀποδίδεται, κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἐκθέσεις, εἰς τὴν μεγάλην συρροὴν τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ εἰσελθόντων ἐνόπλων τε καὶ ἀνόπλων παντός γένους καὶ ἡλικίας χωρικῶν, οἵτινες διὰ τῶν κλαυθυρισμῶν των ἐνέσπειραν τὸν τρόμον μέχρι ἀπειθείας εἰς τὴν φρουράν· τὸ ἔγγραφον ἰδίως τοῦ ναυάρχου Δολφίνου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν πρὸς τὸν Δόγην ἐκθεσίν του, περιγράφει μ' ὅλην τὴν σαφήνειαν ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ προβεδιτόρου καὶ τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς, ἀφ' ἑνὸς μὲν, ἅπερ ἐξέθεσαν οὗτοι ὡς δικαιολόγησιν τῆς ὑποχωρήσεώς των, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅλα τὰ εἶδη τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ ὑπαρχόντων ἐν γένει πολυμοφοδίων, τὰ ὅποια ἤρκουσιν διὰ ν' ἀντιπαλαίσῃ ἐπὶ πολὺ εἰσέτι τὸ φρούριον καὶ ἐπὶ τέλους τὰ ληφθέντα αὐστηρὰ μέτρα ὑπὲρ τῆς ἀνακρίσεως τοῦ προβιβετόρου καὶ τῶν ἀξιωματικῶν, ὅπως ἐνεργηθῇ δι' ὅλης τῆς ἀκριβείας καὶ τῆς προσηκούσης ἀμεροληψίας· δὲν δύναται νὰ σιωπήσῃ ὁ ῥηθεὶς ναύαρχος τὴν κακὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν τῷ ἐνεποίησεν ἡ πτώσις τῆς Τήνου, πολλαχοῦ μάλιστα τῆς

ἐκθέσεώς του ἀναφέρει τὴν μεγάλην σπουδαιότητα τῆς ἀπωλείας τῆς· κατ' αὐτὸν ἡ ἄλωσις τοῦ φρουρίου ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ἡ τῆς νήσου κατάκτησις ἔγεινε τῇ 7 'Ιουνίου 1715 ἔτους, τοῦ Τζανούμ χόντζα καπουδὰν πασσαῖ διευθύνοντος τὰς τακτικὰς καὶ στρατιωτικὰς δυνάμεις των, καὶ τοῦ Βενάρδου Βάλβη ἐκτάκτου καὶ τοῦ Ἀντωνίου Βαδιέρου τακτικοῦ προβεδιτόρου τῆς νήσου Τήνου. Ἡ γενομένη περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ φρουρίου συνθήκη δὲν περιγράφεται ἐν λεπτομερείᾳ ἐν τοῖς ἐν λόγῳ δυσὶν ἐγγράφοις, ἀλλὰ τῶν σπουδαιοτέρων κεφαλαίων αὐτῆς γίνεται μνεῖα ὡς ἐφεξῆς.

1. Οἱ ἀντιπρόσωποι καὶ ἐν γένει οἱ λειτουργοὶ μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς στρατιωτῶν καὶ ἀξιωματικῶν νὰ ἐξέλθωσιν ἐνοπλοὶ μετ' ἀναπεπταμένης σημαίας, τῆς μουσικῆς παιανιζούσης, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ ἴδια σκεύη καὶ ἐπιβιβαζόμενοι ἐπὶ πλοίων, ὑπὸ τοῦ καπουδὰν πασσαῖ προμηθευσμένων, νὰ μεταχομισθῶσι δὲ εἰς ὅποιονδῆποτε φρούριον τῆς Πελοποννήσου, ἢ ἐὰν θελήσωσιν εἰς τὴν Κέρκυραν. Ταῦτα πάντα ἐπραγματοποιήθησαν ἐκτὸς μικρᾶς τινος ἐξαιρέσεως τῶν τῆς μετακομίσεως πλοίων, ἦτις ἀντιτεινόντων τῶν παραδοθέντων νὰ ἐπιβιθασθῶσιν ἐπὶ τουρκικῆς πολεμικῆς νηὸς, ἥτις προσεφέρθη ὑπὸ τοῦ καπουδὰν πασσαῖ, προετίμησαν δύο Μυκόνια πλοῖα, Λιμπέρια ὀνομαζόμενα, ἅτινα τοὺς μετέφερον τὴν 18 εἰς Μονεμβασίαν.

2. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα παρεχωρήθη καὶ εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας ἐκ τῶν κατοίκων ν' ἀναχωρήσωσιν, ἐνῶ ἐπετράπη ἐν ταυτῷ εἰς τοὺς προτιμῶντας νὰ διαμείνωσι καὶ νὰ ζήσουν ὡς ὑπήκοοι τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, νὰ διατηρήσωσι τὴν ἐν τοῖς ἰδίῳις κτήμασι κυριότητά των, ἀπολαμβάνον-

τες τῶν καρπῶν των, καὶ ἔχοντες ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῶν τῆς θρησκείας των, προσέτι δὲ καὶ δύο ἐτῶν ἀσιδοσίας τοῦ χαρατζίου — κεφαλικοῦ φόρου. —

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐκθέσεων ἡ μία εἶναι ἀχρονολόγητος, ὑπερόχρονος ὁμως τῆς ἐτέρας ἦτοι τῆς τοῦ ναυάρχου, καθότι κατ' αὐτὴν εἶχε φθάσῃ ἤδη ἡ προσδοκωμένη διαταγὴ περὶ τῆς διατηρήσεως ἡ ἐγκαταλείψεως τοῦ φρουρίου — καθὰ ἀναφέρει ἡ ἐκθεσις τοῦ ναυάρχου — ἐγκριθείσας τῆς τελευταίας γνώμης. Τὰ δὲ περὶ κατεδαφίσεως τῶν προμαχόνων καὶ τῶν τειχῶν τοῦ φρουρίου, ὡς καὶ ἡ ἐσπευσμένη φυγὴ τῆς Τουρκικῆς φρουρᾶς ἅμα ἐμφανισθέντος Ἑνετικοῦ στόλου — ἀπερ περιγράφει ἡ ἰδιωτικὴ ἐκθεσις — συμφωνοῦν ἐν μέρει μὲ τὴν ἐκ παραδόσεως διήγησιν τῶν κατοίκων τοῦ Ἐξομβούργου, καὶ τὴν ὁποίαν προηγουμένως ἐσημειώσαμεν.

Ὅταν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸ ἐκ τῆς φύσεως ὀχυρὸν τοῦ φρουρίου καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ναυάρχου Δολφίνου περὶ τῆς καταλλήλου καὶ πλήρους ὀπλισμοῦ καὶ τῆς ἀρκούσης ἐφοδιάσεως τῶν πρὸς ἄμυναν ἀναγκαίων, καὶ ἂν οὐ μάλιστα συμβουλευθῇ τοὺς πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τῆς ἀλώσεως ἐπισκεφθέντας αὐτὸ αὐτοπροσώπως καὶ ἐν σπουδῇ ἐξετάσαντας τὰς δυνάμεις τοῦ ἱστορικοῦ Δάππερ, καὶ Τουρνεφορτίου (α) δὲν δύναται εἰμὴ ν' ἀποδώσῃ τὴν ἐσπευ-

— 32 —

(α) Ὁ μὲν πρῶτος Ὁλλανδὸς τὴν πατρίδα ἐξιστορεῖ τὰ περὶ τούτου κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον. « Ἐκεῖθεν ἀναβαίνουσιν εἰς τὸ » φρούριον, ἐν μίλιον Γερμανικὸν ἀπέχον τῆς παραλίας καὶ ἐν » τῷ ὁμφαλῷ τῆς νήσου, ἐφ' ἐνὸς ὄρους ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ἐπὶ τῆς » κορυφῆς βράχου ὀξείας, ἀποτελοῦντος τὸ ὑψηλότερον αὐτοῦ

σμένην ἄλωσιν τοῦ φρουρίου, εἰς τὴν ἀπειρίαν καὶ ἀναν-
δρίαν τοῦ ἀρχηγοῦ Βερνάδου Βάλβη ἐκτάκτου προbedi-

» μέρος, κείμενον τὸ ὅποιον, ὡς ἐκ τοῦ πλεονεκτήματος τῆς θέ-
» σεώς του, δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐλαχίστων φρουρίων, καὶ μόνον
» ἡ ἔλλειψις ὕδατος δύναται νὰ ματαιώσῃ τὴν ἀντίστασιν των
» κατὰ πολυχρονίου παλιορκίας. Εἶναι ἡ Τήνος, ἡ τελευταία
» νῆσος ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἣν διετύρησαν, καὶ τὴν ὁποίαν ἐξου-
» σιάζουσιν οἱ Ἐνετοὶ καὶ κυβερνοῦν δι' ἐνὸς προbedιτόρου ἡ Ἀν-
» τιβασιλέως, ὅ,τι διεγείρει τὸν γενικὸν θαυμασμόν εἶναι ἡ
» ὑπεράσπισις, δι' ἧς οἱ κάτοικοι ἰδίαις δυνάμεσιν ὑπερασπί-
» σθησαν τὸ φρούριον πολλάκις κατὰ τῶν προσβολῶν τῶν Τούρ-
» κων ἡ ἔγραψε κατὰ τὸ 1677.

» Ὁ δὲ Γάλλος Τουρνεφόρτιος γράφων περὶ τὸ 1700 λέγει τὸ
» ἑξῆς α ὅτι εἶναι ἡ μόνη κατάκτησις ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν Λατίνων
» αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις διέμεινεν εἰσέτι
» εἰς τοὺς Ἐνετοὺς, ἐναντίον τῶν πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῆς πρᾶσ-
» παθισθῶν τῶν Τούρκων, τὸ δὲ φρούριον αὐτῆς θεωρεῖται ἰσχυρό-
» τατον, ἕνεκα τῆς φυσικῆς αὐτοῦ θέσεως· μικρὸν ἐδέησε νὰ
» καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ περιφήμου Βαρβαρόση Καπουδᾶν πασᾶ,
» ὅστις τὸ 1537 ἔτος καθυπέταξεν ὅλον σχεδὸν τὸ ἀρχιπέλαγος
» εἰς τὸν Σουλεμάνον τὸν Β'. Ὁ Ἀνδρέας Μοροζίνης βεβαίως ὅτι
» ἡ νῆσος παρεδόθη τότε ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως, ἀλλ'
» αἰσχυρόμενοι μετὰ ταῦτα— οἱ κάτοικοι βεβαίως— διὰ τὴν
» τοιαύτην ἀνανδρίαν των, ἀπέστειλαν πρεσβείαν εἰς τὸν Διοι-
» κητὴν τῆς Κρήτης περὶ ἐπικουρίας, τὴν ὁποίαν λαβόντες,
» ἐπανῆλθον ὑπὸ τὸ κράτος τῆς Ἐνετίας, ἀλλὰ τὸ περιστατικὸν
» τοῦτο ἄλλως πως διαγοῦνται ἐν Τήνῳ ὁ Βαρβαρόσης— λέγουσιν
» — ἔστενοχώρησε τοσοῦτον τὸ φρούριον, ὥστε ὑπεχρεώθη ἡ
» φρουρὰ νὰ ἔλθῃ εἰς διαπραγματεύσεις· οἱ εὐγενεῖς δμως πλη-
» ροφορηθέντες ὅτι μόνον οἱ κάτοικοι τριῶν χωρίων Ἀρνάδου

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ.)

τόρου, ὅπως καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν Ἑνετίας ἀνωτάτου στρατιω-
τικοῦ δικαστηρίου ἐβεβαιώθη, τὸ ὅποιον λαβὼν ὑπ' ὄψιν

» Τριαντάρου καὶ δύνω χωρίων ἦσαν διατεθειμένοι εἰς τὴν πα-
» ράδοσιν, ἐπέπεσαν κατὰ τῶν Τούρκων — οἱ πολιορκούμενοι
» — μὲ τοιοῦτον ἀπότομον τρόπον, ὥστε ἠνάγκασαν αὐτοὺς
» νὰ ἄρῃσι τὴν πολιορκίαν· προσθέτουν μάλιστα, ὅτι οἱ στρα-
» τιῶται τῆς φρουρᾶς ἐν τῇ μανίᾳ τῶν κατεκρήνισαν ἐκ τῶν
» ὑψηλοτέρων χαρακωμάτων αὐτῶν τὸν ἀξιωματικόν, ὃν ἔ-
» στειλεν ὁ Καπουδὰν πασᾶς νὰ θέσῃ τοὺς ὄρους τῆς παραδό-
» σεως. Ἐκτοτε δὲ πρὸς ἐμπαιγμὸν τῶν κατοίκων τῶν ῥηθέντων
» τριῶν χωρίων ἐπεκράτησεν ἡ συνθήκη κατὰ τὴν πρώτην ἐκά-
» στου μαΐου ὁ προβεδιτόρος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν χωρικῶν
» καὶ τῶν τιμαριωτῶν τῆς Δημοκρατίας, καὶ παρακολουθούμενος
» ὑπὸ τῆς πολιτοφυλακῆς καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Μάρκου σημαίας,
» βαίνει ἔφιππος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς ἐπὶ
» τοῦ ὄρους Κέχρου, ἐνθα τελεῖται γενικὸς πυροβολισμὸς μετὰ
» τῆς ζητωκραυγῆς. Ζήτω ὁ ἅγιος Μάρκος· τρεῖς ἐπαναλαμ-
» βανομένης, καὶ μετὰ τοῦτο σχηματίζεται χορὸς, ἐπισφραγι-
» ζομένης τῆς ἐορτῆς διὰ συμποσίου· οἱ μὴ παρευρεθέντες εἰς
» τὴν ἐορτὴν ταύτην τιμαριῶται ὑποβάλλονται τὸ πρῶτον εἰς
» πρόστιμον ἑνὸς σκούδου καὶ ἐν τρίτῃ ὑποτροπῇ στεροῦνται διὰ
» πᾶντὸς τὰ τιμαρία τῶν. Ὁ Λεὼν Κλαύδιος — προσθέτει ὁ συγ-
» γραφεὺς — βεβαίωσι ὅτι τὸ 1570 ἔτος ὁ Σουλτὰν Σελίμης ἐπὶ
» τῇ ἀρνήσει τῆς Ἑνετίας νὰ τῷ παραχωρήσῃ τὴν Κύπρον, διέ-
» ταξε τὸν καπεδὰν πασᾶ Πιαλὴν, ὅστις ἀποβιβάσθαι εἰς Τήνον,
» ἔβαλε πῦρ καὶ αἰδηρὸν· ὁ Μυροζίνης λέγει ὅτι τὸ αὐτὸ ἔτος
» οἱ Τούρκοι στενῶς ἐπολιορκήσαν τὸ φρούριον, ἀποβιδάσαντος
» τοῦ καπεδὰν πασᾶ Ἑξά ὀκτὼ χιλιάδας περίπου Τούρκων ἐκ τοῦ
» πρὸς τὴν Κύπρον διευθυνομένου στόλου, αὐτὸ μάλιστα ἐγέ-
» νετο, τῇ ἐπιμονῇ αἰτήσαι τῶν Ἀγδρίων, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν,

(ΤΟΥΤΗ ΑΡΙΟΤΕΤΗ)

τὰς γενομένας ἀνακρίσεις καὶ ὅλας τὰς λοιπὰς ἀναγκαίαις πληροφορίας τὸν κατεδίδασκεν εἰς παντοτεινὴν εἰρκτὴν ἐν ἧ κατέλιπε τὸ ζῆν. Δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ συμμερισθῶμεν τὰ παρὰ τοῦ ἱατροῦ Μαρκάκη Ζαλώνη περὶ τούτου γραφόμενα ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ, ἐκδοθέντι εἰς Παρισίους τὸ 1809, καθότι οὐδεμίαν προσάγει, οὐδ' ἐπικαλεῖται τοῦλάχιστον ἀπόδειξιν, ἀναφέροντος ῥητῶς καὶ βεβαιωτικῶς ὅτι «Ὁ Καπουδὰν πάσαις τζαγούμ Χόντζας τὸ νομίσαντος τὸν νῆον ἐκείνου πρὸς τὸν Ἰσταντὸν ἔκρινεν ὅτι

» τοῦ προεδιτόρου Παρούτα προπαράσκευασμένου ἐγκαίρως τὰ
» πρὸς ἄμυναν καὶ ἀναγκάσαντος αὐτοῦ, καίτοι ἐπιμόνως ἀνθι-
» σταμένους, νὰ ἄρῃσι τὴν πολιορκίαν καὶ νὰ φύγῃσιν, ἀφοῦ
» ἐπυρπόλησαν τὰ ὀρκοῦτά τε χωρία. Μετὰ δὲ παρέλευσιν δύο
» ἔτων οἱ Τούρκοι ἐπέλησαν καὶ τρίτην φορὰν τὴν νῆσον ὑπὸ
» τὸν ἀρχηγὸν Χατζή Ἀλῆ. Οἱ Ἑνετοὶ καίτοι μὴ ἔχοντες τακτι-
» κὸν στρατὸν ἐπὶ τῆς νήσου, ἐν περιπτώσει ὅμως κινδύνου δύ-
» νανται μὲ πρῶτον σημεῖον νὰ συγκεντρώσῃσι πλείους τῶν
» πέντε χιλιάδων ἀνδρῶν, καθόσον ἕκαστον χωρίον διατηρεῖ ἀνὰ
» ἓνα λόχον στρατιωτῶν, εἰς τὸν ὁποῖον προκηθεῖναι τὰ ὅπλα
» ἡ Ἑνετικὴ κυβέρνησις, συγκαλούμενοι συνεχῶς, γυμναζόμενοι
» καὶ ἐπιθεωρούμενοι. Κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, ὁ καπου-
» δὰν πατῆς Μετζουόρτος ἔγραψεν εἰς τὸν προεδιτόρον, εἰς
» τοὺς εὐγενεῖς, καὶ εἰς τὸν κληρὸν, ἀπειλῶν νὰ φέρῃ πῦρ καὶ
» σιδήρον εἰς τὴν νῆσον, ἐὰν δὲν ἀποδώσῃ τὸν προσωπικὸν
» φόρον, κεφαλῶντικα. Τοῦ ἀπεκρίθησαν νὰ ἔλθῃ νὰ τὸν λάβῃ.
» Φανέντος δὲ μετὰ τῶν τριηρῶν του, ὁ προεδιτόρος Μόρνης,
» ἱκανὸς ἀξιωματικὸς, ἐξελθὼν ἐπὶ κεφαλῇ χιλίων περίπου ἀν-
» δρῶν ἐκ τῶν ναυτικῶν ἐχυρωμάτων τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐμ-
» πόδισε διὰ ζώηρου πυροβολισμοῦ τὴν ἀποβίχαιν· ὁ δὲ συναπ-
» ροσθάνει· τὴν ζημίαν ἀπέσυρε τὰς τριήρεις τοῦ νηὸς.

τ 1714 — καὶ ἐνταῦθα βεβαίως σφάλλει, καθόσον τὸ γε-
 » γονὸς τοῦτο ἔλαβε χώραν τὸ 1715 ἔτος — τὴν δ' Ἰου-
 » νίου ἐπαρουσιάσθη εἰς Τήνον, ἀπεβιβάσθη ἄνευ σπου-
 » δαίας ἀντιστάσεως, καθότι ἅπαντες οἱ κάτοικοι κατέ-
 » φυγον εἰς τὸ φρούριον, ἐπολιόρκησεν ἀμέσως τὸ ἰσχυ-
 » ρότατον τοῦτο φρούριον καὶ προσέφερεν ἔντιμον συν-
 » θήκην εἰς τὸν ἀρχηγὸν αὐτῆς Βερνάρδον Βάλβην προ-
 » βεδιτόρον, ὅστις παρὰ τὴν καλὴν διάθεσιν τῆς τε φρου-
 » ρᾶς καὶ τῶν κατοίκων ἐπιμενόντων εἰς τὸν πόλεμον
 » καὶ ἐναντίον τῆς προσδοκωμένης ἐπικουρίας, ἥτις ἐμελ-
 » λε νὰ φθάσῃ μετ' ὀλίγον, ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ
 » ὑπομείνῃ τὴν πολιορκίαν, καταπτοηθεὶς δὲ ἀπὸ τὴν ἐχ-
 » θρικὴν δύναμιν καὶ ὑποθέτων ἀδύνατον τὴν ἀντίστασιν
 » κατὰ τῆς ἐφόδου, τὰ μὲν τηλεβόλα ἐκάρφωσε, τὴν δὲ
 » πυρίτιδα ἔδρεξε, καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ φρούριον εἰς
 » τοὺς Τούρκους, οἵτινες διὰ νὰ ἐξαλείψωσι πᾶσαν ἐλπί-
 » δα ἐπανόδου εἰς τὴν Ἑνετικὴν Δημοκρατίαν, μετέφε-
 » ραν διακοσίας οἰκογενείας εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς·
 » ὁ Βερνάρδος Βάλβης ἐπανακάμψας εἰς τὴν Ἑνετίαν,
 » καὶ θέλων νὰ πείσῃ τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς ἐμφρονος
 » καὶ λίαν ὠφελίμου εἰς τὴν Δημοκρατίαν διαγωγῆς του,
 » ὥς προφυλάξαντος μίαν φρουρὰν, ἀποκτήσασαν ὅλας
 » τὰς στρατιωτικὰς τιμὰς, ἀπέτυχεν καθότι ἡ Γερουσία
 » κρίνασα ἄλλως πως καὶ θεωρήσασα ὅτι ἡ διαγωγή του
 » προῆλθεν ἐξ ἀνανδρίας lacheté καὶ ἦτο ἐπιδεκτικὴ ἐπι-
 » κινδύνων παραδειγμάτων, τὸν κατεδίδασεν εἰς αἰώνιον
 » εἰρκτὴν ἐν ᾗ ἀπέθανε. Δὲν ἐννοοῦμεν πόθεν ἐπορίσθη
 τὰς ὁποίας ἀναφέρει πληροφορίας περὶ τῆς προδοτικῆς
 δῆθεν διαγωγῆς τοῦ Βάλβη, καὶ περὶ τῆς εἰς τὰ παράλια
 τῆς Ἀφρικῆς ἀπαγωγῆς διακοσίων Τηνίων οἰκογενειῶν,

ἐν ᾧ τὰ μνημονευθέντα περὶ ἀλώσεως τοῦ φρουρίου ἐγγράφα οὐδένα περὶ τούτου ποιῶνται λόγον, οὐδ' ἐκ τῆς παραδόσεως τοῦλάχιστον εἶναι γνωστὸν τὸ τοιοῦτον.

Κατάστασις τῆς Τήρου ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

Οὐδὲν ἡδυνήθην ν' ἀνακαλύψω περὶ τῆς καταστάσεως τῆς νήσου κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, καθ' ἃ ὑπέκυψεν εἰς τὴν Τουρκίαν, μήτε ἐκ παραδόσεως, μήτε ἐξ ἐγγράφων, καθ' ὅσον οὐδὲν μνημεῖον διεσώθη παρὰ τοῖς κατοικοῖς, δυνάμενον γὰρ με' ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τῶν κατὰ τὴν σπουδαίαν ταύτην μεταβολὴν συμβεβηκότων, συνετέλεσεν εἰς τοῦτο βεβαίως καὶ ἡ παντελὴς ἐλλειψίς. Συμβολαιογράφων ἐν τῇ νήσῳ, ἐνῷ εἰς τὰς παρακεκλιμένας νήσους διέμειναν οὗτοι καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

Ἐγεννήθη περὶ τὴν λήξιν τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος ἐν τῇ ῥηθείσῃ νήσῳ, καὶ παιδιόθεν ἔλαβον καθημερινὴν σχεδὸν σχέσιν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀνετράφην με' ὑποκείμενα ἀναμιγνύμενα ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν εἰς τὰ τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως, ἐκ δὲ τῶν συνεχῶν διηγήσεών των περὶ τε τοῦ παρελθόντος καὶ περὶ τοῦ ἐνεστῶτος, τὰς ὁποίας μετὰ παραδειγματικῆς περιεργείας ἤχροαζόμην, τὰ γεγονότα ἐνετυπώθησαν ἐν τῇ τρυφερᾷ ἡλικίᾳ μου τόσον βαθέως εἰς τὴν μνήμην μου ὥστε ἐνίσχυσαν καὶ ἐπηύξησαν τὴν ἐμφυτον ἐπιθυμίαν μου εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἱστορικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γεγονότων· ὅθεν συλλέξας ὅλας τὰς δυνατὰς πληροφορίας ἐκ διαφόρων περιστάσεων πέπεισμαι ὅτι δύναμαι μετ' ἀκριθείας γὰρ περιγράψω καὶ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς πολιτικῆς ταύτης μεταβολῆς προοδευτικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου καὶ τὴν μετὰ

ταῦτα, πορισθεὶς τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα ἐκ τῶν διασωθέν-
των παρ' ἐμοὶ πρωτοτύπων ἐπισήμων καὶ πάσης πίστεως
παρόχων ἐγγράφων, καὶ ἐκ τῆς δι' ἰδίων αἰσθήσεων ἀντι-
λήψεώς μου. Ἄς μοι ἐπιτραπῇ νὰ προτάξω τινα περὶ τῶν
ὑποκειμένων μεθ' ὧν ὡς εἴρηται συναναστράφη καὶ περὶ
τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς τὰ ἐγγώρια πράγματα, ὅπως
γίνω ἀξιοπιστότερος εἰς τοὺς ἀναγνώστας. νυδὺν νυδὺν

Οἱ μὲν πατρόθεν πρόγονοί μου ὑπῆρξαν ἐκ τῶν μετὰ
τὴν εἰς τοὺς Τούρκους ὑποταγὴν τῆς νήσου εἰς αὐτὴν
μεταναστευσάντων, οἵτινες περὶ τὸ ἡμῖν ποῦ δεκάτου
ὀγδόου αἰῶνος ἤρχισαν ν' ἀναμιγνύωνται εἰς τὴν πολι-
τικὴν τῆς, ὡς μετ' ὀλίγον θέλει ἀποδειχθῇ, οἱ δὲ μητρό-
θεν ἦσαν ἐκ τῶν ἐγγωρίων, τῶν ὁποίων ἡ καταγωγὴ
—καθ' ὅσον ἐξ ὧν ἔλαβον πληροφοριῶν εἰκάζω— ἀρχε-
ται ἐκ τοῦ χωρίου Ἀρνάδου, ἐκεῖθεν δὲ μετέφερον τὴν κα-
τοικίαν των εἰς τὴν πρωτεύουσαν· εἰς τῶν ἀδελφῶν τῆς
μᾶμμης μου Ἰωάννης Ἀλπερτής ὀνομαζόμενος, ἀποκτή-
σας γραμματικὰς τινὰς γνώσεις καὶ οὐ μικρὰν πείραν
τοῦ κόσμου, διετέλεσε περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Τουρκοκρατίας
ἐπὶ πολὺν χρόνον γραμματεὺς τῆς Τοπικῆς διοικήσεως
καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀδελφὴ του καὶ ἡ ἐμὴ μᾶμμη — ἥτις
καὶ φυσικὴν εὐφυΐαν καὶ φιλοπεριέργειαν ἐκέκτητο — ἦτο
εἰς πλήρη γνῶσιν τῶν κοινῶν ὑποθέσεων· ἀπ' αὐτὴν τὴν
μόνην ἐκ τῶν μητρικῶν προγόνων ἐπιζήσασαν καὶ πολ-
λὰς συγγενικὰς καὶ φιλικὰς σχέσεις ἔχουσαν μετὰ τῶν
ἀρχαιοτέρων αὐτοχθόνων οἰκογενειῶν, ἔμαθον καὶ πολλὰ
ἤκουσα ἐκ τῶν σχετικῶν τῆς περὶ τῶν κατὰ τὸν δέκατον
ὀγδοὺν αἰῶνα εἰς πόν τόπον συμβάντων. νυδὺν νυδὺν

Ἡ μεταβολὴ τῆς ἐξουσίας ἐπέφερε κατ' ἀνάγκην καὶ
ἀλλοιώσιν εἰς τὸν πρακτικὸν βίον τῶν κατοίκων, οἵτινες

εὐθὺς μετὰ τὴν εἰς τοὺς Τούρκους ὑποταγὴν τῶν καὶ τὴν
ὀπωσοῦν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἐπεδόθησαν
ἐντόνως εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν, ἀμφο-
τερα δὲ τὰ ἐπαγγέλματα ταῦτα εἶχον ἀπαραίτητον ἀνά-
γκην τῆς ἀπολύτου καὶ ἐλευθέρως ἐνεργείας τῶν, ἡ δὲ
εἰς τὰ μεσόγεια μέρη κατοικήσεις τῶν ἀντέκειτο εἰς τὸν
σκοπὸν τῶν· ὁθεν ἀπεφάσισαν νὰ συνοικισθῶσιν εἰς τὸ
παράλιον, ἔνθα ὑπάρχει ἤδη ἡ πρωτεύουσα τῆς Τήνου·
τὸ μέρος τοῦτο ἦτο ἀκατοίκητον καὶ μόνον μικρὸς τις
ναὸς τοῦ δυτικοῦ δόγματος, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικο-
λάου τιμώμενος, ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἐπὶ τινος ἀκρωτη-
ρίου· περὶ τοῦτου ἔχομεν τὴν ἀναμφισβήτητον μαρτυρίαν
τοῦ ἱστορικοῦ Τουρνεφορτίου, περιγράφοντος ἐν λεπτο-
μερείᾳ τὰ περὶ τούτου, καὶ τοῦ Δάππερ ἀναφέροντος
κατὰ γράμμα τὰ ἑξῆς. «πρὸς τὸ ἀκρωτήριο τῆς νήσου,
» τὸ πρὸς μεσημβρίαν κείμενον — ὅπερ Πασακρωτῆρι
» ὠνομάσθη, ὡς ἐπ' αὐτοῦ ἀποβιβασθέντος πασᾶ τινος,
» καθόσον διηγοῦνται οἱ κάτοικοι ἐκ παραδόσεως, ἡ πι-
» θανώτερον ἐκ τοῦ πάχους αὐτοῦ τοῦ ἀκρωτηρίου—
» ὑπάρχει ὄρμητῆριον ἅγιος Νικόλαος ἀνομαζόμενον, τοῦ
» ὁποίου ὁ πυθμὴν εἶναι ἀμμώδης, πρὸς ἄρκτον δὲ τοῦ
» ὄρμητῆριου τούτου κεῖται ἀκρωτήριον τραχὺ καὶ κρή-
» νωνες, μᾶλλον ὅμως χαμηλὰν, ἐφ' οὗ ὑπάρχει μικρὸς
» τις ναὸς, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ἀγκυροβολοῦν τὰ πλοῖα
» εἰς 26—28 πῆχεων βάθος, ἀφοῦ διέλθωσι διὰ χει-
» μάρρου τινος, ἀφίνοντα αὐτὸν εἰς τὸ πλάγιον — πρὸς
» τὸ δεξιόν— καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔχουν ἀπέναντι
» τὸ φρούριον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἄρκτον ὄρους κείμενον· Ἡ
θέσις αὕτη, μ' ὅλην τὴν ἐπελθοῦσαν μεγάλην ὡς ἐκ τῶν
οἰκαδομημάτων μεταβολὴν, διακρίνεται εὐκόλως καὶ σή-

μερον, καθότι καὶ ἡ κοίτη τοῦ χαιμάρρου εἶναι πρὸς τὸ δεξιὸν πλάγιον τοῦ ἀκρωτηρίου, ὅστις διαχωρίζει τὴν ἀρχαίαν πόλιν ἀπὸ τὴν ἐσχάτως οἰκοδομηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἐκ Βοιωτῶν τῆς Πελοποννήσου προσφύγων, καὶ Βατικώτικα ἐπικληθεῖσαν, καὶ αὐτὸ τὸ ἀκρωτήριον, ἐφ' οὗ εἶναι ὠκοδομημένη ἡ δυτικὴ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Νικολάου καταφαίνεται, ὡς ἐκ τῆς ὑπεροχῆς του κατὰ τὸ ὕψος τοῦ λοιποῦ μέρους τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς παραλίας.

Ἀνέκαθεν ἐδόθη τὸ αὐτὸ ὄνομα, ἤτοι ὄρμος τοῦ ἁγίου Νικολάου, εἰς τὸ παράλιον τοῦτο, ὅπερ καὶ ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις ἐχρησίμευεν ὡς ὀρμητήριον τῶν πλοίων, καὶ αὐτὴ ἡ ἄλλοτε ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς Ἑλληνικῆς πόλεως οἰκοδομηθεῖσα καὶ μετὰ τινὰ χρόνον καταστραφεῖσα πόλις τοῦ ἁγίου Νικολάου ὠνομάσθη, τοῦτο βεβαίως καὶ ὁ πρῶτος τῶν μνημονευθέντων ἱστορικῶν Τουρνεφόρτιος, ὅστις ἐπεσκέφθη αὐτὴν καὶ ἐν ἀκριβείᾳ τὴν περιγράφει, ἔκειτο δὲ αὐτὴ μετὰ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς πόλεως καὶ τοῦ παραλίου, ὀριστικώτερον δὲ εἰπεῖν, ἐν ᾗ θέσει ὑπάρχει ἤδη ἡ μεγαλοπρεπὴς μονὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ· τὸ αὐτὸ ὄνομα ἐδόθη καὶ εἰς τὴν ὑπάρχουσαν πόλιν, τοῦτο δὲ προῆλθε βεβαίως ὡς ἐκ τοῦ εἰρημένου ἐκκλησιδίου, τὸ ὅποιον εἰς μνήμην τοῦ ἁγίου Νικολάου ἀνηγέρθη, ἔνεκα τοῦ ἐξειδιασμένου σεβασμοῦ, τὸν ὅποιον πρὸ πάντων οἱ ναῦται ἐν γένει ἀπονέμουσι πρὸς τὸν ἅγιον τοῦτον.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐκκλησιδίων ἀνακαινισθὲν δις ἐκ βάρων ὑπὸ τῶν Λατίνων, καὶ εἰς ἐκ τῶν λαμπροτέρων ναῶν κατασταθὲν, χρησιμεύει ἄχρι τοῦδε ὡς ἐνοριακὸς ναὸς τῶν κατοικοῦντων ἐν τῇ πόλει Λατίνων. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ἀκρωτηρίου, ἐφ' οὗ ἦτο ὠκοδομημένον τὸ

περὶ οὗ ὁ λόγος ἐκκλησιδίων καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς παραλίας ὑπάρχει κτίριον πολεμικόν ἐν ἀγλήματι πύργου, ὀνομαζόμενον ἄχρι τοῦδε πύργος τοῦ Καμπάνη· ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῆς στερεότητος τῆς οἰκοδομῆς γίνεται δῆλον ὅτι ὁ πύργος οὗτος ἦτο ὀχύρωμα πολεμικόν, ὡς φέρον ἐν ἑαυτῷ ὅλας τὰς στρατιωτικὰς ὀχυρώσεις καὶ φρέαρ προσέτι, ἐξ οὗ ἀναβρύει ὕδωρ ἐκ τῆς παραλίας, ὅπερ καὶ σήμερον ἀκόμη εἶναι πάσιμον ἐν καιρῷ τοῦ θέρους καὶ πολὺ ψυχρόν· εἰκάζεται δὲ εὐλόγως ὅτι ἐν ὧ ὑπῆρχε τὸ φρούριον, ἐστέλλετο· ἐκείθεν φρουρὰ εἰς αὐτὸ πρὸς ἀσφάλειαν κατὰ τῶν προσαρμιζομένων ἐχθρικών καὶ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἐγγχωρίων καὶ φιλικῶν πλοίων, ἀγνοεῖται δὲ ἡ ἐποχὴ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ κτιρίου τούτου, καθότι οἱ μὲν μνημονευθέντες ἱστορικοὶ Δάππερ καὶ Τουρνεφόρτιος, οἵτινες ἐπεσκέφθησαν αὐτοπροσώπως τὴν νῆσον, ὁ μὲν τὸ 1687 ὁ δὲ περὶ τὸ 1700 ἔτος καὶ ἐν λεπτομερείᾳ περιγράφαντες τὰ τοῦ ὀρμητηρίου τούτου, οὐδεμίαν ποιοῦνται μνείαν αὐτοῦ, ἐνῷ καὶ περὶ τοῦ ἐκκλησιδίου καὶ περὶ τῆς ὑπαρχούσης τότε μακρὰν ὥπως οὖν τῆς παραλίας πόλεως ῥητῶς ἐκφράζονται. Ἐπεταί ἄρα ὅτι δὲν ὑπῆρχε κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὁ ῥηθεὶς πύργος, ἐπειδὴ εἶναι ἀπίθανον ὅτι ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία μετὰ τὴν ἀποτέφρωσιν μάλιστα τοῦ φρουρίου— ὅτε εἰς οὐδὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ— ἐπεχείρησεν ἢ ἐπέτρεψεν εἰς ἄλλον τινα τὴν οἰκοδόμησιν τούτου, εὐλόγως εἰκάζεται ὅτι ἐντὸς τοῦ μεσολαβούντος ἀπὸ τοῦ 1700 μέχρι τοῦ 1715 διαστήματος ὠκοδομήθη, περιήλθε δὲ ἀκολούθως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ εὐπατρίδου Καμπάνη, ὅστις μετασχευάσας τὸ δεύτερον πάτωμα αὐτοῦ εἰς σχῆμα οἰκίας, κατώκησεν αὐτὸς καὶ μετ' αὐτὸν οἱ ἀπό-

γονοί του μέχρι πρό-όλιγων ἐτῶν, ὅτε ὁ τελευταῖος τοῦ διαδόχου του Ἀλιβίζος Καλαύριος ὀνομαζόμενος, τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἥτις ὡς δημοτικὸν σχολεῖον τὸ μεταχειρίζεται κατὰ τὸ παρόν.

Μήτε τὴν ἐποχὴν τοῦ συνοικισμοῦ τῆς πρωτευούσης δυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν ἐπ' ἀκριβές, ὥς μὴ ἔχοντες μηδεμίαν περὶ τούτου ἀπόδειξιν, ὑποθέτομεν δὲ συμβουλευόμενοι τὰ πράγματα, ὅτι ἔλαβε χώραν μετὰ τὸ 1720 ἔτος, στήριζόμενοι εἰς τὰ ἐξῆς διδόμενα, πρῶτον, ὅτι ἦτο λογικῶς ἀδύνατον εἰς τοὺς κατοίκους νὰ πραγματοποιήσωσι τὸν συγκρισμὸν ἅμα τῇ ἀλώσει τοῦ φρουρίου καὶ τῇ ἐγκαθιδρύσει τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν τοσοῦτον ἐπίφοβον ἐθεώρουν ὥς ἐκ τῆς αὐθαιρέτου καὶ βαρβάρου διαγωγῆς τῆς, ὥστε πρὶν ἢ παρέλθωσιν ὀλίγα τινὰ ἔτη ἐν οἷς νὰ ἐξοικειωθῶσι μὲ αὐτὴν καὶ νὰ πεισθῶσιν ὅτι ἐν ἀσφαλείᾳ ἡδύνατο νὰ γίνῃ ὁ συνοικισμὸς, καὶ δεύτερον ὅτι περὶ τὸ 1770 ἔτος ἦτο κατηρτισμένη ἡ πόλις καὶ τοσοῦτον περιεῖχε πληθυσμὸν, ὥστε ἡδυνήθη ν' ἀντιπαραταχθῇ κατὰ τριακοσίων περίπου Ἀλβανῶν, τοὺς ὁποίους εὐπατρίδης τις χατζῆ Συμεὼν κατέπεισε νὰ ἐκστρατεύσουν κατ' αὐτῆς διὰ νὰ ἐκδικήσωσι τὴν γενομένην εἰς αὐτὸν ὕβριν διὰ τῆς ἀπαγωγῆς τῆς μονογενοῦς θυγατρὸς του, περὶ οὗ ἐν τῷ οἰκίῳ τόπῳ θέλομεν ἐν λεπτομερείᾳ ὁμιλήσει, ὅτι δὲ ἡ πόλις ἦτο ἐντελῶς κατηρτισμένη κατὰ τὴν ρηθεῖσαν ἐποχὴν, τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τι ἐγγράφον, ὅπερ οἱ προύχοντες τῶν κατὰ αὐτῆς συνέταξαν διὰ νὰ ἀπαγορεύσωσι πᾶσαν οἰκοδομὴν ἐπὶ τινος προκυμαίας ἵνα μὴ βλαφθῇ ἡ πρόσοψις τῶν μητροπολιτικῶν οἰκιῶν, καὶ ὁ παρακείμενος λιμενίσκος καταστῇ ἀχρηστός, ἵνα τοῦτο νερὸν καὶ τὸ αἶμα αὐτοῦ

Ἀποφασισθέντος τοῦ συνοικισμοῦ καὶ ἀρξαμένης τῆς
πραγματοποιήσεώς του, πολλοὶ ἐξ ἄλλων μερῶν τῆς
Ἑλλάδος προτιμῶντες ν' ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὸν τό-
πον τοῦτον, ὅπου δὲν κατώκουν Τούρκοι, πολλὴν δὲ καὶ
καλὴν φήμην ἔχοντα, μετενάστευσαν αὐτόσε πανοικεῖ
καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ συνοικισμοῦ ἀφικθέντες, συνετέ-
λεσαν εἰς τὴν πρόσδον καὶ τὴν τελειοποίησιν αὐτοῦ με-
γάλως, πρῶται πάντων ὑπῆρξαν οἱ ἐκ Κρήτης ἀδελφοὶ
Γεωργαντόπουλοι, πολυάριθμοι καὶ πολλῶν πλεονεκτη-
μάτων κάτοχοι οἱ Καγκάδαι κατὰ δεύτερον λόγον ἐκ
τῆς Καρυστίας, ἐν ἧ καὶ χωρίον φέρον τὸ ὄνομά των
Καγκάδατα διατηρεῖται ἄχρι σήμερον, ὡς καὶ πολλὰ
ἄλλα κτήματα ἐν τῷ Μαραθῶνι διὰ τοῦ ὀνόματός των
ἄχρι τοῦδε διακρίνονται. Μετὰ ταῦτα ὁ Ἀντώνιος Πό-
μερ, ὅστις καὶ Σερζέντες ἐπωνομάσθη, ὡν γαλλικῆς κα-
ταγωγῆς καὶ στρατιωτικοῦ ἐπαγγέλματος, καλῆς δὲ
ἀνατροφῆς καὶ εὐκατάστατος, καὶ ὁ Δρόσος Ταβολάρος
(α) ἐκ Κυθήρων μεταναστεύσας εἰς Ἀνδρον καὶ αὐτόθι
νυμφευθεὶς, ἀκολούθως δὲ τὴν Τήνον προτιμήσας ὡς
σταθερὰν κατοικίαν, ἀφίκετο πανοικεῖ εἰς αὐτήν, ὡς καὶ
πολλοὶ ἄλλοι ἀπὸ ἄλλα μέρη συγχρόνως σχεδὸν μετε-
νάστευσαν, οἵτινες ἐν βραχεὶ διαστήματι ἀναμιχθέντες
μετὰ τῶν ἐγχωρίων καὶ διὰ συγγενικῶν δεσμῶν συνδε-
θέντες ἐσχημάτισαν τὴν ὑπάρχουσαν ἤδη πόλιν, ἣτις
λαβοῦσα τὸ ὄνομα τῆς προὑπαρξάσης πόλεως, ἦτοι πό-

(α) Ἰταλικὴ λέξις ἀντὶ τῆς ἐλληνικῆς συμβολαιογράφος, ὥστε
εἶναι πιθανόν ὅτι ἡ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἴτε ὁ πατὴρ του ὑπῆρξε τοι-
οῦτο, εἴ τινα ὑπὸ τῆς Ἑνετίας ἐπαρχίαν.

λας τοῦ ἁγίου Νικολάου, κατέστη ἡ πρωτεύουσα καὶ ἡ κατοικία ἀπάσης σχεδὸν τῆς ἀριστοκρατίας τῆς νήσου, συγκεντρώσασα πρὸς τούτοις εἰς ἑαυτὴν διὰ τῆς ἰκανότητος καὶ δραστηριότητος τῶν κατοίκων τῆς, ὅλων τῶν πλησίον νήσων καὶ παραλίων τὸ ἐμπόριον, ἀνεδείχθη καὶ ὡς πρωτεύουσα τῶν Κυκλάδων.

Συναισθανθέντες δὲ οἱ τῆς νέας ταύτης πόλεως κάτοικοι ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς των θέσεως ὅτι ἄνευ ἀσφαλείας καὶ τάξεως τὸ ἐμπόριον δὲν ζωογονεῖται, ἀπεφασισαν νὰ καταρτίσωσι ταχτικωτέραν, καταλληλοτέραν καὶ πρὸς ὅλους δικαιοτέραν τῆς ὑπαρχούσης ἄχρι τότε ἐγγώριον διοίκησιν καὶ τὴν ἀπόφασίν των συνεμερίσθησαν ὅλων τῶν χωρίων οἱ κάτοικοι, οἵτινες ὠφελοῦμενοι ἐκ τῆς ἐμπορίας ἐπέδωκαν κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος εἰς τὴν βιομηχανίαν, ἣτις δὲν δύναται ἄνευ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας νὰ ὑπάρξῃ· οὕτω δὲ παρασκευασθέντες προέβησαν μετὰ θάρρους καὶ ἐπιτυχίας συνάμα εἰς τὴν πραγματοποιήσασιν τῆς ἀποφάσεώς των.

Πολλὰ ἐρρέθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν περὶ συνομολογηθείσης συνθήκης μεταξὺ Τούρκων καὶ τῶν κατοίκων τῆς νήσου λίαν ὠφελιμωτάτης δῆθεν εἰς τοὺς τελευταίους, ἀλλ' οὐδέποτε εἶδομεν ἀξιόπιστον ἀντίγραφον αὐτῆς οὔτε ἠδυνήθημεν νὰ μάθωμεν τί ἀκριβὲς περὶ αὐτῆς· ἂν δώσωμεν μάλιστα πίστιν εἰς τὰς ἐκθέσεις περὶ παραδόσεως τοῦ φρουρίου εἰς τοὺς Τούρκους, ἡ γενομένη τότε συνθήκη δὲν ἐξησφάλιζεν εἰς τοὺς κατοίκους εἰμὴ τὴν κυριότητα τῆς ἐν γένει περιουσίας των, τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῶν τῆς θρησκείας των, καὶ δύο ἐτῶν ἀπαλλαγὴν τοῦ χαρατσίου — κεφαλικοῦ φόρου —. Γνωρίζομεν δὲ κατὰ παράδοσιν ὅτι δυνάμει συνθήκης — ἄκτιναμέ τουρκιστί λεγο-

μένης — πολλὰ ἔχαιρον οἱ κάτοικοι τῆς Τήνου προνόμια, ἐκ δὲ τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας ἀποδεικνύεται ὅτι διεχειρίζοντο ἀποκλειστικῶς οἱ ἐγγώριοι τὴν τοπικὴν διοίκησιν, ὅτι ἦσαν ἀπηλλαγμένοι τοῦ κεφαλικοῦ φόρου καὶ ἀγγαριῶν καὶ ἔτι πολλὰ προνόμια ὡς καὶ νὰ φέρωσιν ἐρυθροῦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κάλυμμα ἥτοι σκοῦφον ἐκέκτηντο, τὸ δὲ τελευταῖον τοῦτο καὶ ὁ Μαρκάκης Ζαλώνης ὡς πολὺ σπουδαῖον ἐθεώρησε, καὶ τὸ ὅποῖον ἔδωκεν ἀφορμὴν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐπικρατούσης κοινῆς ἰδέας ὅτι οἱ Τήνιοι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὸ πασσᾶ Καπισὶ — δημόσιον κατᾶστημα, ὅπου συνεδριάζουν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ ὑπουργοὶ καὶ ὅλοι οἱ μεγίστῆς τῆς Τουρκίας πρὸς διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων τοῦ κράτους — τρίκοχον σκιάδιον φοροῦντες· ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ἀπῆλθον πράγματι τῶν εἰρημέκων καὶ ἄλλων προσέτι προνομίων, διαμένει ὁμῶς ἡ ἀμφιβολία ἐὰν διὰ τῆς κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ φρουρίου συνομολογηθείσης συνθήκης, ἡ δι' ἄλλης μετὰ ταῦτα μετὰ τῶν κατοίκων καὶ τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας ἀπ' εὐθείας συμφωνηθείσης τὰ ἀπέκτησαν, ὅπερ ἦτο σύνηθες παρὰ τοῖς Τούρκοις· ἡμεῖς δὲ κλίνομεν ὑπὲρ τῆς τελευταίας ἰδέας, καθ' ὅσον, ὡς ἐκ τῶν μετ' ὀλίγον ρηθησομένων — ἅπερ ἐπὶ αὐθεντικῶν ἐγγράφων στηρίζονται — γίνεται ὀφλόν, ὅτι ἀφοῦ οἱ κάτοικοι ἀπέδιδον τοὺς νενομισμένους φόρους κατ' ἔτος, τοὺς ὁποίους ἐκανόνισεν ἅπαξ ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία, οὐδένα αὕτη ἄλλον ἐξῆσκει συνήθως ἔλεγχον ἐπὶ τῆς ἐγγωρίου διοικήσεως. Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἐξάγεται ὅτι καὶ ἂν ὡς ἐκ τῶν προνομίων τῶν οἱ κάτοικοι ἠδύναντο νὰ κατάρτισουν κατὰ τὸ δοκὺν τὴν

ἐσωτερικὴν διοίκησιν τοῦ τόπου των, δὲν θεωρεῖται ὅμως ὡς δυνατόν· νὰ ἐδιδάχθησαν ἢ νὰ ὠδηγήθησαν ἐκ τῶν ἐνόγων εἰς τὴν σχηματισμὸν καὶ τὸν μηχανισμόν τῆς καταρτισθείσης ἤδη διοικήσεως, καθότι δὲν προϋπῆρξε τοιαύτη βάσις, ἥ ὅποια ἐχρησίμευσεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ ἐμνημονεύσαμεν περὶ τῆς ἐπικρατούσης εἰς τοὺς κατοίκους καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Ἐνετοκρατίας, καὶ καθ' ὅλον τὸν δέκατον ὀγδοὺν αἰῶνα ἀμαθείας· ὅταν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν πρῶτον τὴν μεγάλην βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου μετὰ τὴν μεταβολὴν τῆς κυριαρχίας, καὶ δεύτερον τὸ πολλῶν ἐπαίνων καὶ θαυμασμοῦ συνάμα ἄξιον διοικητικὸν σύστημα, ὅπερ διεύθυνεν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς μεταβολῆς τῆς δυναστείας τὸν τόπον, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι οἱ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἄνθρωποι ἦσαν εἰς τὸ ἄκρον νοήμονες, συνετοί, καὶ ἐμπειροὶ πολιτικοί. Τρία στοιχεῖα ἀπετέλουν τὴν κοινωνίαν τῆς νήσου, καὶ τὰ τρία συνέπραττον εἰς τὸν σχηματισμὸν καὶ προαγωγὴν τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως, ἡ ἀριστοκρατία, ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαός· τὸ μὲν πρῶτον, ὡς ἔχον βαθυτέρας ρίζας ἀπὸ τὴν ἀκμὴν τοῦ τιμαριωτισμοῦ, ὑπερεῖχε τῶν ἄλλων καὶ διεκρίνετο διὰ τοῦ τίτλου τῶν προκρίτων, ὅνπερ εἶχεν ἀποκλειστικὸν δικαίωμα νὰ διατηρῇ εἰς ἑαυτὸ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως ὡς ἀκαλούθως ῥηθῇσεται· τὸ δεύτερον ἦτοι ὁ κληρὸς εἶχεν ἀνέκαθεν καὶ διετήρησε μεγάλην παρὰ τῷ λαῷ ἐπὶρρόην καὶ ἄπειρον σεβασμὸν παρὰ τοῖς προκρίτοις, ἐγένετο δὲ μάλιστα ἐν κρίσιμοις περιστάσεσιν ἀπαραιτήτως ἀναγκαία ἡ ἑμμεσος ἐπὶρρόη ταυ καὶ τρίτον ὁ λαός, φύσει νοήμων, φιλότιμος, δρα-

στήριος καὶ φίλεργος, ἐλάβθανε πολὺ μέρος εἰς τὴν διοίκησιν διὰ τῶν δημογερόντων, τοὺς ὁποίους αὐτὸς ἀπ' εὐθείας μεταξὺ τῶν γεροντοτέρων ἐξέλεγε καὶ πρωτογέρους ὠνόμαζεν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπ' εὐθείας διὰ νὰ σώσῃ τὰς κινδυνεύουσας ἐλευθερίας των εἰργάζετο.

Τὸ προσωπικόν τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως συνίστατο ἐκ τεσσάρων προεστώτων, μεταξὺ τῶν προκρίτων πάντοτε ἐκλεγομένων καὶ ἐνὸς γραμματέως καὶ τῶν μὲν πρώτων ἡ διάρκεια ἦτο ἐνιαύσιος, μὴ ἀποκλειομένων τῆς νέας ἐκλογῆς, τοῦ δὲ γραμματέως — ὅστις κοινὸς γραμματικὸς ἐκαλεῖτο — ἦτο σχεδὸν μόνιμος, ὡς δυσκόλως εὕρισκομένου ὁμοίου κατὰ τὴν μάθησιν πρὸς ἀντικατάστασιν, ἕνεκα τῆς ἐπικρατοσύνης, ὡς εἵπομεν ἄνωτέρω, ἀμαθείας.

Τὸν μάρτιον ἐκάστου ἔτους οἱ ὑπάρχοντες προεστώτες ὤφειλον νὰ προσκαλέσωσιν ἐγγράφως καὶ εἰς ὠρισμένην ἡμέραν καὶ τόπον — ὅστις ἦτο συνήθως τὸ κατὰστημα τῆς διοικήσεως, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο Καγκελαρία — τοὺς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ προκρίτους καὶ τοὺς δημογερόντας τῶν χωρίων, ἐπὶ τῷ ῥητῷ σκοπῷ νὰ ἐξελέγξωσι τὴν διαχειρίσιν των καὶ νὰ ἐκλέξουν νέους προεστώτας διὰ τὸ ἐπὶ ἐτος ἡ ἐκλογὴ ἐγίνετο ἐλευθέρως ἀλλὰ δι' ἐκφωνήσεως — par acclamation — ὅπερ συνέσπελθεν ὡπωσὺν τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν γενικὴν ταύτην συνέλευσιν, οἱ προεστώτες, ὧν ἔληγεν ἡ διάρκεια τῆς ἐξουσίας των, ὤφειλον νὰ ὑποβάλωσι τὸν ἀπολογισμὸν τῆς μὲν χρηματικῆς διαχειρήσεώς των ἐγγράφως καὶ καθ' ἑκάστον κοινὸν ἡτιολογημένον καὶ ἐγχεκριμένον ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῶν προεστώτων, τῶν δὲ λοιπῶν πράξεων των προφορικὴν ἐποιοῦντο ἐκθεσιν ἢ συνέλευ-

εις ἀκούσασα τὸν εἰς ἐπήκοον πάντων καὶ μεγαλοφώνως ἀναγινωσκόμενον ἀπολογισμὸν, ἡ παρεδέχετο αὐτὸν ἀμέσως, ἡ ἂν ἐδίσταζεν ἐπὶ τινων κονδυλίων, ἐξέλεγεν εὐθὺς ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεξιν, τὴν ὁποίαν λογιστικὴν ὠνόμαζον κατὰ πᾶσαν περίστασιν ὁ ἀπολογισμὸς ἐπρεπε νὰ ἐπικυρωθῇ παρὰ τῶν διαδόχων προεστώτων διὰ νὰ λάβῃ νόμιμον τοῦ λοιποῦ κύρος. Μετὰ ταῦτα προέβαιναν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων προεστώτων, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἐβεβαιουτο ἐγγράφως καὶ διὰ τῆς ὑπογραφῆς ὁλων τῶν μελῶν τῆς συνελεύσεως.

Ἡ νῆσος διηρεῖτο κατὰ τὴν φυσικὴν θέσιν τῆς εἰς τρία τμήματα, τὸ μὲν περιελάμβανε τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰ ἐξῆς χωρία Κουτηκάδον μετὰ τὰ περὶ αὐτὸ, Χαντζηράδον, Ταραμπάδον, Ἀπεργάδον, Τριπόταμον μετὰ τὰ περὶ αὐτὸ, Σγαλάδον, Φιλιππάδον, Καρυαί, Μέσην, Στενήν, Φαλατιάδον, Καθιλικάρον, Τζάδον, Μουντάδον, Ἀρνάδον, δύο χωρία, Τριαντάρον, Μπερδομιάρον, Κέχρον, Ποταμιὰν καὶ Μονσουλὸν (α) τοῦτο τμήμα τῶν μέσων μερῶν ἐλέγετο· τὸ δὲ τῶν κάτω μερῶν, περιλαμβάνον τὰ ἐξῆς χωρία Ξηνάρα, Λουτρά, Κάμπον, Σμαρδάκητον, ἡ Ζμουρδιὰν, Περάστραν, Λάζαρον μοναστήρια, Κώμην, Κοιλία, Ἀετοφωλιὰν, Κατωκλείσμα, Ἀγάπην, Βολὰξ, Σκλαβοχωρίον, Κουμάρον, Τζικαλάδον, καὶ ἐξώμβουργον (β). Τὸ δὲ τρίτον τῶν ἔξω μερῶν, περιεῖχε

(α) Τὰ τελευταῖα τρία χωρία κατοικοῦνται ὑπὸ Λατίνων, ὁ δὲ Καθιλικάρος ἡρημώθη.

(β) Παλαιὰν πρωτεύουσαν, ἥτις ἔμεινεν ἤδη ἐντελῶς ἀκατοίκητος κατερημωθεῖσα, τὸ τῶν κάτω μερῶν τμήμα κατοικεῖται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ὑπὸ Λατίνων.

τὰ χωρία Καρδιανή, Ὑστέρνια, Πλατεῖα καὶ τὴν κωμόπολιν Πύργον, ἐν ᾗ συνεχωρεύθησαν καὶ τινὰ μικρὰ χωρίδια· ὅθεν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν προεστώτων τμηματικὴ τάξις διετηρεῖτο πάντοτε μετ' ἀκριβείας, καθ' ἣν οἱ ἐκλογεῖς ἐκάστου τμήματος ἐξέλεγον τὸν ἴδιον αὐτῶν προεστώτα καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἀπηγγέλλετο τὸ ἀποτέλεσμα μεγαλοφώνως κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον· Ἐξελέχθησαν προεστώτες διὰ τὸ ἐφετεινὸν ἔτος, ὁ μὲν δεῖνα ἐκ τοῦ τμήματος τῶν μέσα μερῶν, ὁ δὲ ἐκ τῶν κάτω μερῶν, καὶ ὁ δεῖνα ἐκ τῶν ἔξω μερῶν. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν οἱ νέοι προεστώτες συνέταττον τὸν προϋπολογισμὸν— τὸν ὅποιον διὰ τῆς Ἰταλικῆς λέξεως Κομπάρτον ὠνόμαζον— τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ τρέχοντος ἔτους, καὶ προσεκάλουν εἰς συνέλευσιν, κατὰ τὸν προεκτεθέντα τρόπον καὶ τόπον, τοὺς προκρίτους καὶ τοὺς δημογέροντας καὶ ἀνεγίνωσκον εἰς αὐτοὺς μεγαλοφώνως κονδύλιον πρὸς κονδύλιον τὰ ἐν αὐτῷ σημειωθέντα, καὶ προηγουμένης τῆς ἀναγκαίας συζητήσεως, ἐπήρχετο ἡ ἐγκρισις ἢ ἡ ἀπάλειψις ἢ καὶ ἡ τροποποιήσις αὐτῶν, ὁ δὲ ἐγκριθεὶς οὕτω πως προϋπολογισμὸς ὑπῆρχεν ἡ ἀμετάτρεπτος βάσις τῆς ἐνιαυσίου διαχειρίσεως τῶν προεστώτων, ὧν ἕκαστος ἀπηύθυνεν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς ἕκαστον τῶν ἐν τῷ οἰκείῳ τμήματι δημογερόντων κατάλογον τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ εἰσπραχθησομένων κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν χρημάτων, τὸν ὅποιον, ξεμοίρασιν ὠνόμαζον, ὅπως φροντίσῃ περὶ τῆς εἰσπράξεως, παραδιδομένων τῶν χρημάτων ἀπὸ τῶν δημογερόντων εἰς τὸν ἀρμόδιον προεστώτα ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς. Πλὴν τῶν προϋπολογισθέντων οὐδεμίᾳ ἄλλῃ εἰσπραξίς ἠδύνατο νὰ γίνῃ παρα-

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ.)

4

κατιὸν ῥηθήσεται ἡ αἰτία, δι' ἣν ἡ κατ' εἶδος εἰσπραξις τοῦ φόρου ἀπηγορεύθη.

Καθήκοντα τῶν προεστώτων ἦσαν ἡ εἰσπραξις τῶν προϋπολογισθέντων φόρων καὶ ἡ ἐγκυρος ἀπότισις τῶν νενομισμένων, ὥστε ἡσύχως καὶ ἀταράχως νὰ ἐνεργῶνται τὰ τῆς διοικήσεως· νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας τῆς νήσου· νὰ ἐπιτηρῶσι καὶ διευθύνωσι τὸν συνήθως κατ' αἰτησίν των στελλόμενον ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν διοικητὴν, ἀγὰν καλούμενον, καὶ νὰ περιποιῶνται τοὺς ἐπίτηδες καὶ ἐκτάκτως, καθ' ἐκάστην εἰδικὴν ὑπόθεσιν, στελλομένους ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν, εὐκολύνοντες τὰ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ὑποθέσεως περὶ ἧς ἡ ἀποστολή· νὰ κρατῶσι τακτικὴν ἀλληλογραφίαν μὲ τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει διευθύνοντα κατ' ἐντολὴν τοῦ Σουλτάνου τὰ τῆς νήσου, μὲ τὸν μέγαν διερμηνέα τῆς ὑψηλῆς Πύλης, μὲ τὸν διερμηνέα τοῦ Βασιλικοῦ Στόλου, καὶ μὲ τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιστάτην τῆς νήσου Καπουκχαγαγιὰν κληθέντα, καὶ τῇ συμπράξει αὐτῶν συνήθως διοριζόμενον· νὰ ἐκδίδωσι τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς εἰς τοὺς δημογέροντας τῶν χωρίων, καὶ τὰς προσήκουσας δι' ἐκάστην ὑπόθεσιν ὁδηγίας· νὰ παραλαμβάνωσι τὰς στελλομένας Βασιλικὰς— φερμάνια τοῦ Σουλτάνου— καὶ αὐθεντικὰς— Μπουγιουρουλδιὰ τοῦ διευθύνοντος τὰ τῆς νήσου καὶ τοῦ Καπουδὰν πασᾶ— διαταγὰς, καὶ νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἀμέσου κοινοποιήσεως καὶ ἐκτελέσεως αὐτῶν. Κατὰ πᾶσαν σπουδαίαν ὅπως οὖν ὑπόθεσιν ὧφειλον νὰ συμβουλευώνται τοὺς προκρίτους προσκαλοῦντες ἐπὶ τούτῳ αὐτούς· σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ τοὺς δημογέροντας ἐνίοτε ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τοῦ πράγματος.

Καθῆκον ἐπίσης τῶν προεστώτων ἦτο ἡ διαχείρισις τῆς πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικαιοσύνης· τὰ περὶ τούτου ἐνηργοῦντο δημοσίως ἐν τῷ διοικητηρίῳ ἐνώπιον τοῦ διοικητοῦ— ὡσάκισ ἦτο τοιοῦτος— αἱ συζητήσεις ἐγίνοντο προφορικῶς καὶ ἐν αὐταῖς προσήγοντο καὶ αἱ ἐγγραφοὶ ἀποδείξεις τῶν διαφορομένων· αἱ ἀποφάσεις ἐξεδίδοντο ἀμέσως, φέρουσαι τὰς ὑπογραφὰς τῶν προεστώτων καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ διοικητοῦ, ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τούτου τὴν σφραγίδα τῆς κοινότητος· εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν εἶχον ὁδηγὸν τὰς τοπικὰς συνηθείας καὶ τὴν ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου— διὰ νὰ γνωσθῇ δὲ ὁ τύπος, καθ' ὃν συνετάττοντο αἱ ῥηθεῖσαι ἀποφάσεις καταχωρίζομεν τρεῖς ἐξ αὐτῶν ἐν τῷ τέλει— ἀλλ' ὡσάκισ ἐπρόκειτο περὶ διαφορῶν γάμου, περὶ διαζυγίων καὶ ἄλλων ὁμοίας φύσεως, αἱ συνεδριάσεις ἐγίνοντο μακρὰν τοῦ ὀθωμανοῦ διοικητοῦ, ἐν τῷ ἐπισκοπικῷ καταστήματι, τῇ παρουσίᾳ καὶ τῇ συμπράξει τοῦ ἀρχιερέως, προσυπογραφομένου εἰς τὴν ἀπόφασιν.

Κοινὴ θέλησις ἦτο νὰ ἀποτρέπωνται ὅσον ἐνέσταιν οἱ κἀτοιχοὶ τοῦ νὰ προσφεύγωσιν εἰς τὰ ὀθωμανικὰ δικαστήρια, καὶ σπανίως δὲν ἦτο σεβαστὴ αὕτη, διὰ τοῦτο καίτοι ὀριστικὴν καὶ τελεσιδικὸν ἰσχὺν ἐχουσῶν τῶν ἀποφάσεων τῶν προεστώτων, καθιερώθη ὁμως διὰ τῆς συνηθείας καὶ βαθμὸς ἀναθεωρήσεως αὐτῶν, ὡσάκισ πολλῆς ἀξίας ὑπῆρχε τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν, καὶ τοῦτο ἔπρος ἀναχαίτισιν τῆς αὐθαιρεσίας ἢ τῆς ὀλιγωρίας τῶν προεστώτων. Ἡ δὲ ἀναθεώρησις ἐγένετο δι' ἐπιτροπῆς καταρτιζομένης ἐκ τῶν νουνεχεστέρων προκρίτων καὶ τῶν σεβασμιωτέρων δημογερόντων, ἡτις γεροντοκρισίᾳ ἐκαλεῖτο, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀπόφασις ἦτο ἐπικρατεστέρα τῆς τῶν προεστώτων.

Οἱ δημογέροντες ἐξελέγοντο ὑπὸ τῶν κατοίκων ἐνιαυσίως. Μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ἐξερχόμενοι τῆς ἐκκλησίας παρέμενον εἰς τὸν πρόναον καὶ αὐτόθι ἐσχημάτιζον τὴν ἐκλεκτικὴν συνέλευσίν των, καθ' ἣν ἐξελέγετο ὁ δημογέρων— ἐν τοῖς μεγάλοις χωρίοις ἐξελέγοντο δύο δημογέροντες, ὡς εἰς τὸν Πύργον καὶ εἰς ἄλλα ὑπὸ πολλῶν κατοικούμενα— καὶ ἀμέσως ἐγίνετο πρακτικὸν περὶ τούτου, ἐν ᾧ ὑπεγράφοντο ὅλα τὰ μέλη τῆς συνέλευσεως, καὶ δυνάμει αὐτοῦ ἀνεγνωρίζετο ὁ ἐκλεχθεὶς ὡς δημογέρων τοῦ χωρίου. Τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἦσαν τὰ ἑξῆς.

Νὰ συνέρχωνται ὁσάκις ἤθελον προσκληθῇ ἀπὸ τοὺς προεστῶτας εἰς συνέλευσιν, ἀλλ' ἀφ' οὗ προηγουμένως ἤθελε γνωστοποιηθῇ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς εἰς τοὺς κατοίκους καὶ λάβωσι τὴν περὶ τούτου γνώμην των. Ἐνίστε ἐξελέγοντο καὶ ἐν ἣ καὶ περισσότερα ἄτομα ἐκ τῶν κατοίκων μεταξὺ τῶν οἰκοκυραίων τοῦ χωρίου, διὰ νὰ παρευρεθῶσι μετὰ τοῦ δημογέροντος εἰς τὴν συνέλευσιν, καὶ τοῦτο ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἀντικειμένου.

Ὡφειλον ἅμα λαβόντες τὴν ξεμοίρασιν τοῦ χωρίου των νὰ τὴν κοινοποιήσουν εἰς τοὺς κατοίκους κατὰ τὸν προεκτεθέντα τρόπον, ὅπως τὴν ἐγκρίνωσι καὶ οὗτοι συνέβαινε δὲ ἐνίστε νὰ κάμωσι τροποποιήσεις τινὰς εἰς αὐτήν, αἵτινες μόνον τὸ χωρίον των ἀπέβλεπον, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς εἰσπράξεως καὶ τῆς παραδόσεως τῶν εἰσπραχθέντων εἰς τὸν ἀρμόδιον προεστῶτα, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς.

Καθῆκον αὐτῶν ἦτο καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς δικαιοδοσίας των καὶ νὰ συμβουλεύωσι πατρικῶς τοὺς συνεγχωρίους

των ὁσάκις δὲ ἤθελον ἀνακαλύψῃ ἡ μάθη παράβασιν
τινα, νὰ τὴν καταγγείλωσιν ἀμέσως εἰς τοὺς προεστῶτας.

Μισθὸν δὲν εἶχον οὔτε αὐτοί, οὔτε οἱ προεστῶτες,
ἐδίδετο δὲ εἰς ἀμφοτέρους ἀντιμισθία τις πρὸς ἀποζημί-
σιν τῶν ἐξόδων καὶ τῶν χασομερίων των εἰς τοὺς μὲν
μέχρις εἴκοσιν ἢ τριάκοντα γροσίων κατ' ἔτος, τὰ ὅποια
οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἀπέδιδον συνεισφέροντες ἀναλό-
γως τῆς καταστάσεώς των, εἰς τοὺς δὲ ἀνὰ ἑκατὸν γρό-
σια εἰς ἕκαστον κατ' ἔτος, ἅτινα ἐσημειώνοντο εἰς τὸν
προϋπολογισμὸν ὡς ἐπιβαρύνοντα τὴν κοινότητα· τὸ πο-
σὸν τοῦτο ἡῤξανε προϊόντος τοῦ χρόνου βαθμηδὸν καὶ
μέχρι τῶν πεντακοσίων γροσίων ἀνέβη περὶ τὰ τέλη.

Ἀδεία τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας κατεσκευάσθη ἐν Κων-
σταντινουπόλει σφραγίς, φέρουσα ἐν τῷ κέντρῳ τὸν
Τουρὰ, ἥτοι τὸ σῆμα τοῦ Σουλτάνου, καὶ περίξ αὐτοῦ
ἐλληνικὰ γράμματα λέγοντα « σφραγίς τῆς κοινότητος
Τήνου » αὕτη ἦτο διηρημένη εἰς τρία καὶ συνεδέετο διὰ
μιας κλειδός· ἐκάστου δὲ τῶν τριῶν τμημάτων ὁ προε-
στῶς ἐκράτει ἐν κομματίῳ αὐτῆς, ὁ δὲ γραμματεὺς τὴν
κλειδα. Ἐκαστον ἐγγραφον συντασσόμενον ὑπὸ τοῦ
γραμματέως καθ' ὑπαγόρευσιν τῶν προεστῶτων ἀνεγι-
νώσκετο, πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν αὐτῶν, εἰς ἐπήκοον πάν-
των, καὶ ἀφ' οὗ ἐνεκρίνετο παρ' ὅλων προσέφερεν ἕκαστος
τὸ ἴδιον τεμάχιον τῆς σφραγίδος καὶ ὁ γραμματεὺς τὴν
κλειδα, καὶ ἐτίθετο ὑπ' αὐτοῦ ὁ τύπος τῆς σφραγίδος.
Οἱ προεστῶτες ἦσαν τέσσαρες ὡς εἴρηται τὸν ἀριθμὸν,
ἡ δὲ σφραγίς εἰς τρία διηρεῖτο, ἀνεκαθεν δὲ ἐπεκράτητε
συνήθεια, ὥστε οἱ μὲν Λατῖνοι προεστῶτες νὰ κρατῶσιν
ἐν τεμάχιῳ καὶ ἀνὰ ἕν ἕκαστος τῶν δύο ἄλλων προε-
στῶτων τῶν Ἀνατολικῶν, κατ' ἀναλογίαν ἴσως τοῦ πλη-

θυσμοῦ, καθ' ὃν, οἱ τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος ὑπερτέ-
ρουν κατὰ ἓν πέμπτον τοὺς Λατίνους. Παραι-οῦμενοι τῆς
θέσεώς των οἱ προεστῶτες, ἕκαστος αὐτῶν ἐνεχειρίζε τὸ
ὅπερ ἐκράτει τεμάχιον τῆς σφραγίδος εἰς τὸν διαδεχθέν-
τα αὐτὸν εἰς τὴν θέσιν του. Οἱ προεστῶτες διεχειρίζοντο,
ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, καὶ τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην, τὴν
ὁποίαν διεξήγον ὅπως καὶ τὴν πολιτικὴν. Τὰ ἐν χρήσει
εἶδη τῆς ποινῆς ἦσαν τὰ ἑξῆς·

α. Νουθεσία τῶν προεστῶτων πρὸς τὸν ἀτακτήσαντα.

β'. Ἐπίπληξις ἐπίσημος γενομένη ὑπ' αὐτῶν παρόντας
τοῦ διοικητοῦ.

γ'. Ἐπίπληξις ὡσαύτως ὑπὸ τῶν προεστῶτων τῶν
προκρίτων καὶ αὐτοῦ τοῦ Διοικητοῦ.

δ'. Κράτησις ὀλιγόωρος ἢ ὀλιγοήμερος.

ε. Πρόστιμον ὅπερ ἀπελάμβανεν ὁ διοικητής.

ς'. Φυλάκισις μέχρι μηνός.

ζ'. Ἐπίθεσις σφραγίδος ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦ ἀμαρτή-
σαντος.

η. Ραβδισμὸς διὰ φαλάγγων, ὀριζομένου προηγου-
μένως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ραβδισμῶν.

θ'. Εἰρκτὴ πρόσκαιρος, Τουμπροῦκι λεγομένη Τουρ-
κιστί, ὅπερ συνέκειτο ἀπὸ δύο ὀγκῶδη, δυνατὰ καὶ
ὁμοίομορφα ξύλα, δύο μέτρα συνήθως μακρὰ, κεχω-
ρισμένα ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἔχοντα ὅπας ὡς μικρὰ ἡμί-
κύκλια ἐπὶ τῆς αὐτῆς σειρᾶς, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνέ-
βαλλον τοὺς πόδας τῶν τιμωρουμένων· ἐνούμενα δὲ
τὰ δύο ξύλα ὁμοῦ ἐκλείοντο ἀμφοτέρα διὰ κλείθρων,
ἅπερ ἔφερον ἐπὶ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου ἄχρου, καὶ οὕτω
πῶς ἐκράτουν δεσμευμένους τοὺς πόδας τῶν τιμωρου-
μένων, καὶ ὅλον των τὸ σῶμα ὡσαύτως. Ἡδύναντο νὰ

τιμωρηθῶσι συγχρόνως πλείονες τῶν δύο, ἀναλόγως τῶν ὑπαρχουσῶν ὁπῶν.

ι. Χρηματική ἀποζημίωσις τοῦ παθόντος.

ια. Χρηματική ἱκανοποίησις τῶν στερηθέντων τῶν στενῶν συγγενῶν των.

ιβ'. Ἀπέλασις ἥτοι ἐξορία.

ιγ'. Κατεδάφισις οἰκίας καὶ

ιδ'. Πομπή.

Καὶ αἱ μὲν ἀπὸ τοῦ α. μέχρι τοῦ ε. ποιναὶ ἐπεβάλλοντο ἐπὶ ἀστυνομικῶν παραπτωμάτων, καὶ ἐπὶ ὕβρεων λόγῳ μετ' ἀπειλῶν, αἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ς'. μέχρι τοῦ θ'. ἐπὶ προσβολῇ ἔργῳ, κλοπῇ, σπουδαία ἀπειλῇ κατὰ τῆς ζωῆς ἢ περιουσίας, ἀντιστάσει κατὰ τῆς ἀρχῆς, καὶ φθορᾷ ξένης ιδιοκτησίας, ἢ τοῦ ι. ἐπὶ τραυματισμοῖς, αἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ια. μέχρι τοῦ ιγ'. ἐπὶ φόνῳ ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν μέσων τῆς πράξεως· μετὴν πομπὴν δὲ ἐτιμωροῦντο αἱ κατὰ τῆς αἰδοῦς καὶ τῶν χρησῶν ἡθῶν ἀμαρτήσαντες. Ἀπασαι δὲ αἱ ποιναὶ αὐταὶ φρονίμως καὶ καταλλήλως ἐφαρμοζόμεναι, ἦσαν ἀποτελεσματικαί, ὥς χρησιμεύουσαι πρὸς παραδειγματισμὸν τῆς κοινωνίας, καὶ διὰ τοῦτο σπανίως ἐπράττοντο κακουργήματα, οὐδὲ τὰ πλημμελήματα ἦσαν πολλά. Ἀποτελεσματικωτέρα δὲ ὑπῆρχεν ὅπως οὖν ἡ πομπή, ἥτις κατεγινώσκετο ὡς εἴρηται κατὰ τῶν περιυβρισάντων τὴν αἰδῶ καὶ τὰ χρηστὰ ἦθη ἐνηργεῖτο δὲ κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον· ἀνεβίβαζον τὸν ἀμαρτήσαντα ἐπὶ ὄνου, ἔχοντα τὸ πρόσωπὸν τοῦ πρὸς τὴν οὐρὰν καὶ κρατοῦντα αὐτήν, δύο δὲ κλητῆρες τῆς διοικήσεως τὸν παρηκολούθουν παραπορευόμενοι, ὁ μὲν ἐκ δεξιῶν, ὁ δὲ ἐξ ἀριστερῶν προσέχοντες μὴ παρεγκλίνει τῆς ὀρισμένης θέσεώς του· προεπορεύετο δὲ ὁ δημόσιος κήρυξ ἐλαύνων διὰ

σχοινίου τὸν ὄνον καὶ διαλαλῶν ὀνομαστί τὴν πράξιν τοῦ πομπευομένου· ἄπειρον δὲ πλῆθος ἀνδρῶν γυναικῶν τε καὶ παίδων ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ παρακολουθοῦντες ἔρριπτον ἐπ' αὐτοῦ λεμόνια σεσηπότα καὶ αὐγὰ κλούβια, καὶ μεγαλοφώνως κατηρῶντο αὐτόν καὶ τὴν κοινὴν ἀποστροφὴν τοῦ λαοῦ κατ' αὐτοῦ ἐπεκαλοῦντο· διήρχετο κατ' αὐτόν τὸν τρόπον ὅλας τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας τῆς πόλεως, καὶ παντοῦ μεθ' ὕβρεων καὶ περιφρονήσεως τὸν παρετήρουν οἱ ἄνθρωποι, μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς τοιαύτης οἰκτρᾶς τελετῆς ἀφίνετο μὲν ἐλεύθερος ὁ δυστυχὴς οὗτος, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ἄνεσιν, εἰμὴ εἰς ἀκατοίκητα μέρη, ἢ εἰς ξένους τόπους, ὅπου ἦτο ἄγνωστον τὸ συμβάν του, καθότι ἢ κατ' αὐτοῦ καταφορὰ τῆς κοινω- νίας ἦτο τοιαύτη, ὥστε ὡς ἀμάρτημα ἐθεωρεῖτο καὶ ὁ συνήθης πρὸς αὐτόν χαιρετισμός.

Ἐκτὸς τῶν ποινῶν τούτων ὑπῆρχον καὶ αἱ ἐκκλησιαστικαί, ἥτοι τὸ ἐπιτίμιον ἢ ἀφορισμός, τὸν ὅποιον ἐξέ- διδεν ὁ ἀρχιερεὺς τῶν ἀνατολικῶν, ὁσάκις ἐπρόκειτο ν' ἀνακαλυφθῇ ὁ αὐτουργὸς κολασίμου πράξεως ἢ καὶ νὰ τιμωρηθῇ, ἀφ' οὗ ἡ ἐξουσία δὲν ἤθελε δυνηθῇ ὡς ἐκ τοῦ ἀγνώστου τοῦ πράξαντος νὰ φέρῃ τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κατεγράφοντο ὅλα τὰ ἐτήσια ἐξοδα ἐν γένει κατὰ κονδύλια, προηγουμένων τῶν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ Σουλτάνου τακτικῶς ἀποδιδ- μένων, καὶ προπληρωνομένων μάλιστα ἀπὸ τὸν Καπου- χιαχαγιᾶν τῆς νήσου — ἀνταμειβόμενον διὰ τοῦ ἀνὰ δώ- δεκα τοῖς ἑκατὸν τόκου — ἅπερ συνεποσοῦντο εἰς γρό- σσια τριάκοντα δύο χιλιάδας ὀκτακόσια πεντήκοντα τέσ- σαρα, ὡς ἐν λεπτομερείᾳ σημειοῦνται εἰς τὸν προϋπολο-

γισμὸν τοῦ 1801 (ἀρ. 10), εἰς ὃν προσετίθεντο αἱ δαπάναι τῆς τοπικῆς διοικήσεως, οἷον μισθοδοσία τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει, ἐνοίκια κ.τ.λ. καὶ αἱ ἔκτακτοι. Ὁ προϋπολογισμὸς ὁμῶς ἐξωγοῦτο κατ' ἔτος διὰ νέων φόρων καὶ νέων ἐξόδων ὥς ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ῥηθήσεται. Ὡς ἔσοδα δὲ κατεγράφοντο ὡσαύτως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ φορολογία τῶν ἐν τῷ κτηματολογίῳ περιεχομένων κτημάτων καὶ βιομηχανικῶν καταστημάτων, καὶ ὁ προσωπικὸς φόρος, ἐξ ὧν ἔπρεπε νὰ καλυφθῇ τὸ ποσὸν τῶν προϋπολογισθέντων ἐξόδων· ἡ δὲ ἀναλογία ἐκάστης τῶν τριῶν φορολογιῶν ἐν εὐκολίᾳ ἐγένετο κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Ἐπῆρχεν ἤδη κτηματολόγιον, ἐνῶ ἦσαν ὅλοι ἐν γένει οἱ ἀγροὶ, ἀμπελῶνες, κῆποι καὶ περιβόλια ἀκριβῶς ἐγγεγραμμένα μὲ τὴν ἀξίαν ἐνὸς ἐκάστου ἐπὶ ἄσπρων λογιζομένην (α), ἡ σημείωσις εἶχεν ὡς ἐφεξῆς. « Ἐν τῇ » (δεῖνα) θέσει, ἀγρὸς, (δεῖνα) ἐκτάσεως, συνορεύοντος » μὲ τοὺς δεῖνα, ἐμπεριέχοντος τόσα καὶ τοιοῦτου εἶδους » δένδρα ἀξίας τόσων ἄσπρων, τὸ δὲ ποσὸν τῆς τῶν ὀ- » λων κτημάτων ἀξίας συνίστατο εἰς ἄσπρα 471,989 $\frac{1}{2}$ ». Ἐν τῷ αὐτῷ κτηματολογίῳ ἦτο ὡσαύτως ἐν ἀκριβείᾳ ἐγγεγραμμένα τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα, ἅτινα ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον περιστερῶνες· ὑπῆρχε πρὸς τοῦτοις καὶ ἕτερον δημόσιον βιβλίον, ἐν ᾧ ἦτο κατὰ τάξιν καὶ κατὰ χωρίον σημειωμένος ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀφειλόντων νὰ πληρῶνουν ἐτησίως τὸν προσωπικὸν φόρον, χαράττι.

(α) Τὸ ἄσπρον ἦτο νόμισμα ἀργυροῦν λεπτότατον· ὁ παρ᾽ ἐπίσης ἐξ ἀργυροῦ νομίσματος διηρεῖτο εἰς τρία ἄσπρα.

κατοίκων· ἡ ἀπαρίθμησις ἔγεινεν ἀπαξ ἐπισήμως ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν καὶ ὠρίσθη εἰς 2194 Χανέδες. Τὸ ἐπιβάλλον ἐκάστης τῶν εἰρημένων φορολογιῶν ἐκανονίζετο δικαίως καὶ ἀναλόγως, ἥτοι τὰ μὲν κτήματα ἀπέδιδον ἀντὶ δεκάτου χρηματικὸν ποσὸν ἀνάλογον τῆς ἐν τῷ κτηματολογίῳ ἀξίας των, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ ὠρίσθη ἀνὰ δύο παράδες (α) δι' ἕκαστον ἄνθρωπον, τὰ δὲ βιομηχανικά καταστήματα ἀνὰ ἓν γρόσιον ἐπλήρωνεν ἕκαστον μόνιμως καὶ ὠρισμένως, καὶ ἡ προσωπικὴ φορολογία ἀνὰ γρόσια δέκα πέντε καὶ 20/40 δι' ἕκαστον χανέ ἀνελογίσθη ἐν τῷ ἐν λόγῳ προϋπολογισμῷ, ἤϋξανε δὲ ἀναλόγως τῆς ἐξογκώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καθότι ἐκ τεσσάρων μέχρις εἴκοσι καὶ ἐπέκεινα γροσίων ἐφθασεν, ὥς καὶ ἡ ἀξία τῶν ἄσπρων ἤϋξανε συγχρόνως ἀπὸ δύο μέχρις ἑξ παράδων. Σημειωθῆτω δὲ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν χανέδων ἦτο μόνιμος, καθ' ὅσον ὁ νεώτερος τῶν υἱῶν ἐκάστης οἰκογενείας διεδέχετο τὸν πατρικὸν χανέ, ἂν δὲ συνέπιπτε νὰ ἐκλείψῃ ὁ νόμιμος διάδοχος τοῦ χανέ, ἡ ἐπιτόπιος διοίκησις ἐφρόντιζε νὰ σημειωθῇ εἰς τὸ ἀρμόδιον βιβλίον ἄλλη ἀντὶ τῆς ἐξαλειφθείσης οἰκογενείας, ὥστε νὰ διατηρῆται πάντοτε ὁλόκληρος ὁ ἀριθμὸς τῶν χανέδων· ὑπῆρχον δὲ πάντοτε περισσότεραι οἰκογένειαι τῶν Χανέδων, περεχεντέδες ὀνομαζόμεναι, αἱ ὁποῖαι συνέτρεχον πάντοτε ἀναλόγως τῆς εὐπορίας των τοὺς χανέδες κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς φορολογίας των. Ἐνηργεῖτο δὲ τὸ τοιοῦτον ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον χωρίον καὶ διὰ τοὺς κατοίκους του

(α) Εἰς τεσσεράκοντα παράδες διαιρεῖται τὸ γρόσιον.

μόνον, καθότι δὲν ὑπῆρχον αἱ αὐταὶ οἰκογένειαι τῶν πε-
ρεκεντέδων εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ χωρία, εἰς τινα μάλιστα
δὲν ὑπῆρχον παντελῶς.

Ἐνεκρίθη ἀνέκαθεν καὶ μέχρι τέλους διετηρήθη ἡ
ἐπιβολὴ δασμοῦ ἡ τελωνίου τρία τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν
εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων εἰδῶν — ἐξαιρουμένων
τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων — εἰς δ'
ὑπέκειντο μόνον τὰ μὴ ἀπὸ ἐγγχωρίους εἰσαγόμενα
καὶ ἐξαγόμενα· τὸ δὲ ἐκ τούτου εἰσπραττόμενον ποσὸν
ἐχρησίμευεν εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ προ-
ϋπολογισμοῦ.

Κατὰ τὴν ὀθωμανικὴν νομοθεσίαν ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ
— οὕτως ὠνομάζετο ἡ δικαιοσύνη — ἔπρεπε νὰ συνυπάρ-
χῃ μὲ τὴν τουρκικὴν ἐξουσίαν, καὶ οὐδεὶς λόγος ἡ οὐ-
δεμία περίπτωσις, ἡδύνατο ν' ἀντιπράξῃ οὔτε αὐταὶ αἱ
μὲ τὰς ξένας δυνάμεις συνομολογηθεῖσαι συνθῆκαι, αἵτι-
νες μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐμπορικὰς τῶν ὑπηκόων τῶν ὑπο-
θέσεις ἔφερον τροποποιήσιν τινὰ, ὅθεν καὶ εἰς τὴν νῆσον
ταύτην ὑπὸ τὴν ὀθωμανικὴν δυνατείαν διατελοῦσαν, ὥφει-
λε νὰ ᾔῃαι Τοῦρκος δικαστής, Καδῆς, διό καὶ ἡ ἐδρα του
ἦτο νενομισμένη, καὶ ἀπειράκις μετέβη τοιοῦτος ἐπιτο-
πίως, ἀλλὰ ποτὲ δὲ ἡὐδοκίμησεν ὡς μὴ ἀπολαμβάνων τὰς
ἀναγκαιοῦσας πρὸς συντήρησίν του χρηματικὰς ἀπολαύσας,
καθότι καὶ τῶν κατοίκων ἡ ἀποστροφὴ καὶ τῶν προεστώ-
των ἡ ἀντενέργεια ἀντέπραπτον εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ
ἐπαγγέλματός του, ὅθεν ἦτο προτιμότερον εἰς αὐτὸν νὰ
ᾔῃαι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐδρας του, φροντιζόντων
τῶν προεστώτων νὰ τῷ πληρώσωσιν ἐν Κωνσταντινου-
πόλει τὸν νενομισμένον μικροῦ λόγου ἄξιον μισθόν του.
Τὰ προεχτεθέντα συνηγοροῦν ὑπὲρ τῶν ὅσα εἵπομεν.

άνωτέρω περί τῶν σχηματισάντων τήν τοπικήν διοίκησιν. βεβαίως οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἦσαν νοήμονες, συνετοί καί ἐμπειροί, καθ' ὅσον αὐτό τὸ ἔργον των τοὺς ἀποδεικνύει ὡς τοιούτους. Ὑπὸ τοιαύτην συνετὴν διοίκησιν ζῶντες οἱ κάτοικοι τῆς νήσου καὶ ἀπολαμβάνοντες πάσας τὰς ἀπαιτούμενας ἀσφαλείας καὶ τάξεις, ἐπεδόθησαν θαρράλῃς εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς σχέσεις των ἐξέτειναν ἐφ' ὅλου τοῦ γνωστοῦ τότε κόσμου καὶ τὰ μέγιστα ὠφελήθησαν ἠθικῶς τε καὶ ὕλικῶς· ἡ νήσος των προώδευσεν ἐπαισθητῶς καὶ κατὰ τὸν πληθυσμὸν καὶ κατὰ τὸν πολιτισμὸν. Ἐν τῇ ἀποπειραθείσῃ μάλιστα περί τὸ 1770 εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐπαναστάσει, πολλαὶ οἰκογένειαι ἐκ Βοιῶν τῆς Ἐπιδαύρου Λιμνηρᾶς μετενάστευσαν καὶ ὁλόκληρον συνοικίαν ἀπετέλεσαν πρὸς τὸ Ἀνατολικὸν μέρος τῆς πόλεως, ὅπερ ἔκτοτε Βατικιώτικα ἐκλήθη, αἱ μεταναστεύσεις ἐξηκολούθουν μέχρι τῆς δευτέρας δεκαετίας τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὥστε ὁ πληθυσμὸς ἐλογίσθη μέχρι τῶν τριάκοντα χιλιάδων κατοίκων, βιούντων ἀπάντων ἐν ἀναίσει· δὲν σφάλλει δὲ νὰ εἴπῃ τις καὶ ἐν πολυτελείᾳ, καθότι ὑπερεῖχον καθ' ὅλα τῶν παρακειμένων νήσων καὶ παραλίων τοσοῦτον, ὥστε κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους καὶ μικρὸν Παρίσιον ἐπωνομάσθη.

Παραδειγματικὴ εἶναι ἡ μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος διαρκέσασα ἀδελφικὴ οὕτως εἶπὲν μεταξύ τῶν κατοίκων σύμπνοια· διαφορὰ θρησκείας ἢ τοπικῆς καταγωγῆς οὐδέποτε ἐγένετο ἀφορμὴ δυσारेσκειας. καὶ Ἀνατολικοὶ καὶ Δυτικοὶ, καὶ αὐτόχθονες καὶ ἐτερόχθονες περιεποιῶτο ἀλλήλους ἐν εἰλικρινείᾳ, καὶ συνέπραττον μὲ πατριωτισμὸν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ, προσφέροντες

πάντοτε τὴν συνδρομὴν τῶν εἰς τὴν τοπικὴν διοίκησιν, εἰς ἣν πάντες ἀνεμιγνύοντο ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς ἐκάστου θέσεως· παραδειγματικὸν ἐπίσης ἦτο τὸ πρὸς τοὺς προκρίτους σέβας τοῦ λαοῦ, καὶ ἡ πρὸς τὸν λαὸν ἀξιοπρεπής, ἀλλ' οὐχ ἥττον εἰλικρινὴς συμπεριφορὰ τῶν προκρίτων, ἐν ἐνὶ λόγῳ ὡς μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας διηγόν· δὲν πρέπει δὲ ν' ἀποσιωπήσωμεν καὶ τὸ πρὸς τὴν θρησκείαν ἀπεριόριστον σέβας ἐν γένει τῶν κατοίκων, ὅπερ συνετέλει τὰ μέγιστα πρὸς ἐδραίωσιν καὶ διάρκειαν τοῦ τοιούτου πατριαρχικοῦ βίου· ὁ κλῆρος οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ συμπράττῃ διὰ τῆς πνευματικῆς ἐπιβροῆς τοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, συμβουλευών, νουθετῶν καὶ ἐπιπλήττων ἄνευ διακρίσεως τοὺς ὅπωςδῆποτε ἀτακτοῦντας.

Ἐπὶ πολλὰ κατὰ συνέχειαν ἔτη ἐνεμπιστεύθη ἡ διοίκησις εἰς τὰ αὐτὰ ἄτομα κατ' ἔτος, κατὰ τὴν τάξιν ἐκ νέου ἐκλεγόμενα, ἐνασχολουμένων τῶν λοιπῶν προκρίτων εἰς τὰ ἔργα τῆς ἐμπορίας τῶν· καθότι ἀπεδείχθησαν ἱκανώτερα καὶ καταλληλότερα πάντων τῶν ἄλλων· ὁ Ἀλιβίζος Καλαύριος ἐκ τῶν ἀρχαίων καὶ ἐπιφανῶν οἰκογενειῶν, καταγόμενος ἐκ τοῦ χωρίου Κουτηκάδου καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν μεταναστεύσας, ἦτο ὁ πρῶτος, ὅστις καὶ μὲ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα τοῦ λογοθέτου ἐτιμήθη παρὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὸ ὅποιον διαδοχικῶς μετεβιβάσθη εἰς τοὺς ἀπογόνους του· καὶ δευτερος ὁ ἐκ Κρήτης μεταναστεύσας μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, Γεωργαντόπουλος καὶ εἰς τὸν νέον συνοικισμὸν τὰ μέγιστα συνενεγκὼν Γεώργιος καὶ ὑποκριτικῶς Ζωρζάκης. Τὰ δὲ ὀύω ἄλλα μέλη τοῦ δυτικοῦ δόγματος πάντοτε, κατήγοντο ἐκ τῶν ἀρχαίων ἀριστο-

κρατικῶν οἰκογενειῶν τοῦ 'Ρουγγέρη, Βητάλε, Διασκούφη κ.τ.λ., τῶν ὁποίων ἡ πρὸς τὴν διοίκησιν διάρκειά των δὲν ἦτο ὡς τῶν 'Ανατολικῶν συνεχής, καθ' ὅσον ἡ ἐνέργεια τούτων δὲν ἦτο ὡς ἐκ τῆς κυριαρχικῆς μεταβολῆς τόσον ἐπιδεικτικὴ καὶ δραστηρία ὡς ἡ τῶν 'Ανατολικῶν· καθίσταται δὲ ἀναμφίβολον, ὡς ἐκ τῆς μακροχρονίου διοικήσεώς των, ὅτι οἱ ἄνδρες οὗτοι λίαν ἐπιτυχῶς καὶ μὲ πολὺ πατριωτισμὸν διεξῆγον τὰ τῆς διοικήσεως· ἐξωκλιώθησαν δὲ οἱ κάτοικοι μὲ αὐτοὺς ἦται τὸν Καλαύριαν καὶ τὸν Γεωργαντόπουλον καὶ τόσον σέβας προσέφερον εἰς αὐτοὺς, ὥστε καὶ μετὰ τὸν θάνατόν των οἱ λαμβάνοντες ἀνάγκην τῆς προστασίας τῆς διοικήσεως καὶ κυρίως αἱ χωρικοὶ « ἔλεγον, ἅς ὑπάγωμεν εἰς τὸν Ζωρζάκην καὶ εἰς τὸν Λογοθέτην » ὑποθέτοντες βεβαίως ἐν τῇ ἀμαθείᾳ των ὅτι ὅχι ἡ θέσις ἀλλὰ τὰ ὀνόματα ἀπετέλουν τὴν διοίκησιν· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲν καλὸν διαικονίζεται ἐν τῷ παρόντι βίῳ ἔπρεπε νὰ παρακμάσῃ καὶ τὸ προκείμενον.

Εὐπατρίδης τις Χατζῆ Συμεὼν ὀνομαζόμενος πολὺν ἀποκτήσας κατὰ τὴν ἐν τῇ 'Ασίᾳ πολυχρόνιον διαμονὴν τοῦ πλοῦτον καὶ δύο μόνον τέκνα ἔχων, ἐπειδὴ πολλοὶ μνηστῆρες ἐπαρουσιάσθησαν τῆς θυγατρὸς του, Κυριακῆς καλουμένης, μεταξύ δὲ τούτων διεκρίνοντο ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς θέσεως καὶ τῆς καταγωγῆς των δύο, εἰς τούτους περιωρίσθη ἡ ἐκλογή του· ὁ μὲν τούτων ἐκ τῶν μεταναστευσάντων ἐκ Κρήτης, ὁ δὲ 'Αντώνιος Παξημάδης ἐκ τῶν ἐγχωρίων καταγόμενος, καὶ εἰς τὴν τάξιν τῶν προκρίτων ἀμφότεροι ἀνήκοντες· καὶ ἡ μὲν νέα τῷ Γεωργαντοπούλῳ ἠρέσκετο, ὁ δὲ πατὴρ τὸν Παξημάδην προετίμα. Ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ παρεκτραπῶ εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς θέσεως

τοῦ Παξημάδῃ, καθότι σπουδαίαν θέσιν θέλει καταλάβει ἡ οἰκογένεια αὐτῇ εἰς τὴν παροῦσαν διήγησιν.

Ὁ Ἰωάννης ἡ Τζαννῆς Παξημάδῃς μετενάστευσεν ἀπὸ τὸ χωρίον Μουντάδον, ὡς κοινῶς ἐλέγετο, ἔχων τρεῖς υἱοὺς, τὸν Νικόλαον, τὸν Μιχαὴλ καὶ τὸν Ἀντώνιον καὶ δύο θυγατέρας, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἡπάσθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα ἐν τῇ ἄχρῃ τοῦδε ὑπαρχούσῃ μονῇ τῶν Καλογραιῶν, ἡ δὲ ὑπανδρεύθη ἓνα τῶν ἀδελφῶν Γεωργαντοπούλων, τὸν Λεονάρδον· ἀποβιώσαντος δὲ τοῦ πρωτοτόκου Νικολάου, τὸν διεδέχθη ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰάκωβος, ὅστις κατέστη τὸ ἐνεργητικώτερον μέλος τῆς οἰκογενείας Παξημάδῃ, ἐπωνομάσθη δὲ καὶ ὁ Μορέτος, ἐκ τοῦ μελαγχρινοῦ τῆς ὀφθαλμοῦ του, οὗτος, καὶ οἱ δύο θεῖοί του, ἐπέδοθησαν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ ἐταιρικῶς ἐνήργει μετὰ τοῦ Μιχαὴλ ἰδίως, μεθ' οὗ τὸν συνέδεε καὶ ἰδιαιτέρα ἀγάπη, αἱ δὲ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις των τοσοῦτον ἐπικερδεῖς ἀπέβησαν, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου διαστήματος ἐγίναν κύριοι κολοσαίας περιουσίας, τοῦθ' ὅπερ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλοὺς τῶν συγχρόνων των νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ὁ πλοῦτός των προῆλθεν ἐκ θησαυροῦ, τὸν ὁποῖον τυχαίως ἀνεκάλυψαν, καὶ ὁ Ἀντώνιος ἐπεδόθη ἐπίσης εἰς τὴν ἐμπορίαν καὶ εἰς τὴν ναυτιλίαν πρὸ πάντων, καθότι πλοιάρχου τίτλον ἔφερε, καὶ ἀρχετὴν ἀπέκτησε περιουσίαν· ἐθεωρεῖτο δὲ ὑπὸ πάντων ὁ ἀγαθώτερος τῶν ἄλλων ἀδελφῶν· καὶ ὁ μὲν Μιχαὴλ ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀντωνίου Πόμερ, ὁ δὲ Ἰάκωβος τὴν θυγατέρα τοῦ Δαουδέ, ἐξ ἀρχαίας ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας καταγομένου· ὁ Ἀντώνιος ἐπὶ τέλος ἐγείνε μνηστὴρ τῆς θυγατρὸς τοῦ Χ. Συμεῶν, καὶ ἤδη ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ θέμα τῆς διηγέσεώς μας.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκλογή τοῦ Χ. Συμεὼν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Παξημάδῃ ὑπερίσχυσεν, ὁ γάμος ἀπεφασίσθη ἤδη καὶ ἡ τελετὴ δι' ὅλης τῆς ἐπισημότητος προπαρασκευάσθη, ἐνῶ δὲ ἤρχισεν ἡ θρησκευτικὴ εὐλογία τοῦ γάμου, ὁ Ἰωάννης Γεωργαντόπουλος ὀπλοφορῶν καὶ ὑπὸ τῶν πολυαρίθμων αὐτοῦ ἀνδρείων συγγενῶν καὶ οἰκείων ἐπίσης ἐνόπλων ἀκολουθούμενος εἰσέβαλε διὰ τῆς βίας εἰς τὴν ἐτελεῖτο ὁ γάμος οἰκίαν καὶ διασκορπίσας τοὺς περιεστῶτας, ἐζήτησε νὰ ἀπαγάγῃ τὴν νύμφην, τὴν ὁποίαν ὁμως προλαβὼν ὁ πρὸ αὐτοῦ νυμφίος τὴν κατεβίβασεν εἰς τὸ ὑπόγειον, ἐνθα ὑπῆρχε μεγάλος πίθος, βαρέλιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐκρύβησαν ἀμφότεροι, ἀλλ' ἀκριβεστερας γενομένης ἐρεύνης ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τοῦ ἀπαγωγοῦ, ὅστις λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὴν νύμφην τὴν ἀπήγαγε, πληγῶθεις ὁμως τὴν χεῖρα διὰ πιστολίου ὑπὸ τοῦ Παξημάδῃ, ἀλλ' ἡ πληγὴ δὲν ἦτο καιρία— ἐκ τοῦ περιστατικοῦ τούτου εὐλόγως εἰκάζεται ὅτι ὁ Παξημάδης εἶχεν ἀφορμὴν νὰ ὑποπτεύσῃ τὴν ἀπαγωγὴν καὶ διὰ τοῦτο ἦτο ὠπλισμένος, ἂν καὶ ἡ πρᾶξις τῆς ἀπαγωγῆς, ἐκ μακροχρονίου συνηθείας καθιερωθεῖσα εἰς τὴν νῆσον, ἐθεωρεῖτο ὡς κατόρθωμα ἀνδρίας μᾶλλον, καὶ ὅχι ὡς προσβάλλουσα τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀξιοποινος (α), τὴν ἐπιούσαν ὁμως τῆς ἀπαγωγῆς— ἐν καιρῷ νυκτὸς πρα-

(α) Ἐὰν ἦτο ἀναγκαία ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἐν λόγῳ περιστατικοῦ, ἤθελον προσαγγέλλῃ πολλά παραδείγματα καὶ πρὸ πάντων τῆς ἰδίας μου μητρὸς, ἥτις ἀπαχθεῖσα ὑπὸ ἀνθρώπου ὑποδεεστέρας κοινωνικῆς θέσεως καὶ διαγωγῆς, μετεφέρθη διὰ τῆς βίας εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Κέχρου — χωρίον τῆς Τήνου — δραμόντες δὲ ἐνο-

χθείσης— ἡ ἀπαχθεῖσα παρεδόθη ἄθικτος εἰς τὸν ἀρχιερέα τῆς Τήνου ἀπὸ τὸν Γεωργαντόπουλον καὶ τοὺς συγγενεῖς του, οἵτινες ἐζήτησαν νὰ ἐξετασθῇ ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ σπουδαιότητι ἡ οἰκεία καὶ ἀπαραβίαστος θέλησίς της, καθότι δὲν ἀνείχοντο νὰ συζευχθῇ διὰ τῆς βίας ὁ συγγενὴς των οὗτος καὶ ἄνευ μάλιστα τῆς ἀδείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς. Ὁ ἀρχιερεὺς προσεκάλεσε τοὺς προσετώτας καὶ τοὺς προκρίτους εἰς τὴν ἐπισκοπὴν, διηγήθη αὐτοῖς τὰ διατρέχοντα καὶ συσχεφθεὶς μετ' αὐτῶν ἐνεκρίθη ἀπὸ κοινοῦ ἡ ἐξέτασις τῆς ἀπαχθείσης, ἣτις ἐπὶ παρουσίᾳ πάντων ἀπεφάνθη ὅτι ἡ ἐπιθυμία καὶ ἡ θέλησίς της ἦτο νὰ λάβῃ ὡς νόμιμον σύζυγόν της τὸν Ἰω. Γεωργαντόπουλον· τούτου δὲ γενομένου ἔδωκεν ὁ ἀρχιερεὺς τὴν ἀδειαν τοῦ γάμου, ὅστις ἐτελέσθη δι' ὅλης τῆς ἐπιστημότητος· πολλάκις καὶ ὑπὸ πολλῶν ἤκουσα τὰ προεκτεθέντα γεγονότα, ἐβεβαιώθην ὅμως ἐντελῶς περὶ αὐτῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀπαχθεῖσαν, ἣτις μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐτῶν διηγήθη ἐν ἐκτάσει αὐτὰ ἐντὸς τῆς πατρικῆς μου οἰκίας παρόντων τῶν συγγενῶν μου, καὶ μετὰ πολλῆς ἀφελείας, καὶ ἔκτοτε ἐνετυπώθησαν εἰς τὴν μνήμην μου.

Ὁ πατὴρ ὅμως τῆς ἀπαχθείσης X. Συμεὼν ἐθεώρησεν ὡς προσωπικὴν ὕβριν καὶ ἀτιμίαν τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην καὶ ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ πλήρη ἱκανοποίησιν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ γεγονὸς τοῦτο ἔλαβε χώραν περὶ τὸ 1770 ἔτος, ὅτε

πλοὶ πρὸς καταδύωξιν οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ μέλλοντος συζύγου της τὴν ἀπελευθέρωσαν ἀπὸ τὸν ἀπαγωγὸν καὶ τοὺς συνενόχους του, χωρὶς νὰ καταδιωχθῶσι δικαστικῶς διὰ τὴν πράξιν των ταύτην.

ὁ διευθύνων τὰς κατὰ τὴν μεσόγειον στρατιωτικὰς καὶ ναυτιτὰς δυνάμεις τῆς Ῥωσσίας Ὁρλόφ διέμενεν εἰς τὴν Πάρον, ἔστειλε πρὸς αὐτὸν ἄνευ ἀναβολῆς τὸν υἱὸν του, ἐφωδιασμένον μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐγγράφα καὶ χρήματα, διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ στρατιωτικὴν δύναμιν, καὶ ὁ σκοπὸς του ἐπέτυχε, καθότι μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανῆλθεν εἰς Τήνον φέρων περὶ τοὺς τριακοσίους Ἀλβανούς ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ὁρλόφ ὑπηρετούντων, τοὺς ὁποίους εἴτε κατὰ θέλησιν τῆς ἐξοχότητός του εἴτε ἀπ' εὐθείας αὐτὸς δυνάμει χρημάτων ἐστρατολόγησεν. Οἱ Γεωργαντόπουλοι εἰς τὴν ἀνδρείαν των καὶ εἰς τὴν ἐκφρασθεῖσαν ὑπὲρ αὐτῶν συμπάθειαν τῶν κατοίκων ἐπαιρόμενοι ἀπεφάσισαν ν' ἀντικρούσωσι τὴν τυχόν πρὸς αὐτοὺς γεννησομένην βίαν διὰ τῆς βίας· σκεφθέντες ὅμως ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀφορμῆς ῥήξεως ἦτο καλὸν ν' ἀπομακρύνωσι τὸν γαμβρὸν καὶ τὴν νύμφην ἀπὸ τὸν τόπον, τοὺς ἐφυγάδευσαν δι' ἀποκρύφων μέσων καὶ ὁδῶν καὶ εἰς τὴν παρακειμένην νῆσον Ἀνδρον ἀπέστειλαν, ἐνθα εὖρον ἀσφαλὲς καταφύγιον καὶ πλήρη ἡσυχίαν ὡς βιοῦντες ἀγνωστοί. Δοθείσης δὲ μετὰ τὴν ἀφίξιν τῶν Ἀλβανῶν ἀφορμῆς πρὸς σύγκρουσιν μετὰ τῶν ἐντοπίων, οἵτινες ἦσαν ὡς εἴρηται ἡτοιμασμένοι πρὸς τοῦτο, καὶ τὴν ὁποίαν σύγκρουσιν ὁ Χ. Συμεὼν ἐπεθύμει κατὰ τὰ φαινόμενα νὰ προλάβῃ, εἰσῆλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῶν Ἀλβανῶν— τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος ὠδήγησεν εἰς τὴν νῆσον— διὰ νὰ καθησυχάσῃ αὐτοὺς, ἀλλὰ πυροβοληθεὶς ὑπ' ἀγνώστου εἴτε ἐν γνώσει εἴτε τυχαίως ἐφονεύθη.

Τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο συμβὰν κατετάραξε τοὺς πάντας, πολλῶ μᾶλλον τὸν ἀτυχῇ πατέρα του ἀφῆκεν ἐμβρόντητον καὶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀπελπισίᾳ. Ὅθεν συνεννοη-

Θέντες οἱ προεστῶτες μετὰ τῶν προκρίτων ἐνήργησαν πᾶν δυνατόν πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ τόπου ἐκ τοῦ προκειμένου κινδύνου καὶ κατῴρθωσαν ν' ἀποπέμψωσι τοὺς Ἀλθανοὺς διὰ χρηματικῆς θυσίας, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος Χ. Συμεὼν ὑπέστη. Ὁ ἀτυχὴς οὗτος γονεὺς, τὸν ὁποῖον αἱ ὑποκινήσεις τῶν Παξημάδων, ὡς γενικῶς ἐπιστεύετο, ἠνάγκασαν νὰ καταφύγῃ εἰς τοιοῦτον μέσον ἐκδικήσεως, συναισθανθεὶς τὸ ἀμάρτημά του καὶ μεταμεληθεὶς ἡγάπησε μετὰ ταῦτα τὴν μονογενῆ θυγατέρα του καὶ ἔζησε τοῦ λοιποῦ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ μετ' αὐτῆς μέχρι θανάτου.

Ἐκ τοῦ συμβάντος τούτου ἐγεννήθη, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἀντιπάθεια μεταξύ τῶν δύο οἰκογενειῶν Παξημάδῃ καὶ Γεωργαντοπούλου, τὴν ὁποίαν ἐπηύξησεν ἔτι μᾶλλον καὶ τις ἔρις ἐπ' αὐτοῦ μετ' ὀλίγα ἔτη περί τινος κληρονομίας μεταξύ τοῦ Ἰακώβου Παξημάδῃ καὶ τοῦ Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου.

Περὶ τὰ τέλη τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος ἀπεβίωσεν ὁ Γεώργιος Γεωργαντόπουλος, ὅστις διὰ τῶν πολλῶν προτερημάτων καὶ τῶν συγγενικῶν σχέσεών του — καθότι τὸν μὲν Ἀλιβιζὸν Καλαύριαν τὸν καὶ Λογοθέτην ἔκαμε γαμβρὸν ἐξ ἀδελφῆς, οὗτος δὲ ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρχαιωτέρου ἀριστοκράτους Σπαδάρου, Λατίνου τὸ δόγμα — διεύθυνε πράγματι τὴν τοπικὴν διοίκησιν· ἀφῆκε δὲ δύο υἱοὺς τὸν Φραγκῆσκον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἕξ θυγατέρας, αἵτινες διὰ τοῦ γάμου των ἐπεξέτειναν τὰς συγγενικὰς αὐτοῦ σχέσεις· ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Φραγκῆσκος μὲ πολλὰ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα πλεονεκτήματα πεπροικισμένος, ἠθέλησε νὰ διαδεχθῇ τὸν πατέρα του εἰς τὴν θέσιν τοῦ προεστῶτος, ἀλλ' οἱ Πα-

ξημαῖσαι ἀπεφάσισαν ν' ἀντιπράξωσι, μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ διαιωνισθῇ ἡ ἐπὶ ῥοή τῶν Γεωργαντοπούλων διὰ τῆς ἐπιτοπίου ἐξουσίας.

Σύντυχος, ὅπως κοινῶς ἐκαλεῖτο, τοῦ ἀποθανόντος ἢ μᾶλλον εἰπεῖν συμπροεστῶς ἦτο ὁ Κωνσταντῖνος Καλαύριας Λογοθέτης, πρῶτος ἐξάδελφος τοῦ Φραγκίσκου, ὅστις πρό τινων ἐτῶν διεδέχθη ἀκωλύτως τὸν πατέρα του Ἀλιβίζον ἀποβιώσαντα ἐν τῇ θέσει τοῦ προεστῶτος. Τοῦτον ἀγαθὸν μὲν τὴν καρδίαν ἀλλ' ὅχι μὲ πολλὴν κρίσιν καὶ εὐαπάτητον ὄντα, ῥαδιουργήσαντες οἱ Παξημάδαι, ἔθεσαν ἐπὶ κεφαλῇς τῆς κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου ἀντιπολιτεύσεως καὶ ἀναφανδὸν ἤρχησεν ἡ κατ' αὐτοῦ ἀντενέργεια, ἥτις ὅμως ἀπέτυχεν ἐπιτοπίως, καθ' ὅσον ἡ ἐκλογὴ τῶν προκρίτων καὶ τῶν δημογερόντων, τὸν Φραγκίσκον ἀνέδειξε προεστῶτα· δυσαρεστηθεῖσα δὲ ἡ ἀντιπολίτευσις διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἀπέστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν ῥηθέντα Καλαύριαν διὰ νὰ ματαιώσῃ διὰ τῆς ἐξουσίας τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Γεωργαντοπούλου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἐματαιώθη, καθότι μεταβάντος καὶ τοῦ Γεωργαντοπούλου κατόπιν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐνταμωθέντος μετὰ τοῦ Καλαύρια, εὗρέθη μεταξὺ αὐτῶν ὁ τρόπος τῆς συνδιαλλαγῆς των, ἥτις διέμενε διαρκῆς.

Ἐμπαιχθέντες ὑπὸ τοῦ Καλαύρια οἱ Παξημάδαι κατὰ τὴν κρίσιν των καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀγανακτήσαντες κατὰ τῆς ἀπερισκέπτου διαγωγῆς του, συνεννοήθησαν μὲ τοὺς Λατίνους προεστῶτας — τοὺς ὁποίους ἤρχισαν ἤδη νὰ περιποιῶνται καὶ δι' αὐτῶν τοὺς ὁμοθρήσκους των προκρίτους καὶ τὸν κληρον — καὶ ἐνήργησαν κατ' αὐτοῦ ἀναφοράς πρὸς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς Τήνου μεγιστᾶνα, ἐν

αἷς περιγράφοντες μὲ πικρίαν καὶ μὲ ὑπερβολὴν συνάμα
 τὰς ἐλαττωματικὰς καὶ ἐν μέρει ἀξιοποίνους πράξεις του
 ὡς προεστῶτος, τὴν ἀποπομπὴν του ἐκ τῆς θέσεως ταύ-
 της ἐζήτουν· ὁ Δημήτριος Δρόσος, ὁ αἰείποτε διακριθεὶς
 διὰ τὴν σύνεσιν, τὴν τιμιότητα καὶ τὴν συμβιβαστικὴν
 συμπεριφορὰν του, ὡς κατωτέρω ῥηθήσεται, γαμβρὸς ἐξ
 ἀδελφῆς τοῦ Καλαύρια, ἀποφασίσας, λόγῳ τῆς συγγε-
 νείας καὶ πρὸς ἀναχαίτισιν τῆς σχηματιζομένης ἤδη με-
 ταξὺ τῶν κατοίκων διαιρέσεως καὶ τῶν ὀλεθρίων συνε-
 πειῶν της, ἀποφασίσας λέγω ν' ἀποτρέψῃ τοὺς Παξιμά-
 δας τοῦ σκοποῦ των καὶ πᾶν δυνατὸν μέσον μεταχειρι-
 σθεὶς κατῴρθωσεν νὰ λάβῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνέντευ-
 ξιν μετ' αὐτῶν καὶ τῶν Λατίνων προεστῶτων ἐν τῷ ἐμ-
 πορικῷ τοῦ Μιχαὴλ Παξιμάδῃ καταστήματι, ἀλλ' ὅλαι
 αἱ εἰλικρινεῖς συμβουλαὶ καὶ σωτήριαι προσπάθειαι του
 ἐναυάγησαν ἀπέναντι τῆς ἐπιμονῆς τοῦ Ἰακώβου Παξη-
 μάδῃ. Ἦκουσα διηγούμενον αὐτὸν τὸν ἴδιον τὰ τῆς συν-
 εντεύξεως, καὶ προσθέσαντα μὲ συγκίνησιν τὰ ἐξῆς εἰς
 τὴν διήγησίν του. «Ὅταν ἐννόησα τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὸ
 » ἀμετάτρεπτον τῆς ἀποφάσεώς των ἐκ τῆς ἐξῆς ἀπαν-
 » τήσεώς των, ἱεραὶ εἶναι αἱ συμβουλαὶ σου καὶ Χρυσο-
 » στομικοὶ οἱ λόγοι σου, ἀλλ' εἴμεθα τόσον προκεχωρη-
 » μένοι εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ σταμα-
 » τήσωμεν» τοῦλάχιστον, σεβασθῇτε (λέγω) τὴν ἀλή-
 » θειαν περιορίζοντες τὸ περιεχόμενον τῆς ἀναφορᾶς σας,
 » ὅπερ τῷ ἀνέγνων, εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα μόνον· ἀλλ'
 » ὁ Ἰακώβος Παξημάδης ἀπεκρίθη, ἀντιβαίνει εἰς τὴν
 » φύσιν τῶν πραγμάτων ἢ πρότασίς σας, ὁ θέλων νὰ
 » ὑποσκελίσῃ τὸν ἐχθρόν του δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ
 » εἰς μόνην τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ νὰ κάμῃ χρῆσιν παντός

» μέσου ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς διὰ τὴν ἐπιτύχην τὸν σκοπὸν
 » του.» Ἐν τούτοις οἱ μὲν Παξημάδαι καὶ οἱ μετ' αὐ-
 τῶν ἤλπιζον εἰς τὰς ἀτομικὰς τῶν σχέσεις μὲ τοὺς ἐν
 Κωνσταντινουπόλει διαμένοντας φίλους τῶν, καὶ ἰδίως
 εἰς τὸν Στέφανον Μαυρογένην, μέγαν Λογοθέτην τοῦ Πα-
 τριαρχείου, διακρινόμενον μεταξὺ τῶν φαναριωτῶν· γυ-
 ναικάδελφον δὲ τοῦ Ἀντωνίου Παξημάδου, καθότι οὗτος
 μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ μετὰ τῆς Ουγατρὸς τοῦ Χ. Συ-
 μεῶνος συμφωνηθέντος γάμου, ἐνυμφεύθη τὴν ἀδελφὴν
 τοῦ ῥηθέντος Στεφάνου Μαυρογένους· ὁ δὲ Καλαύριος
 εἰς τὸ ἄστρον του πάντοτε ἐρειδόμενος, τὸ ὅποῖον τῷ
 ἐχορήγει συνήθως τὰς συμπαθείας καὶ τὴν εὐνοίαν τῶν
 ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας Τούρκων, καὶ εἰς τὴν συνδρομὴν τοῦ
 Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου κατὰ δεύτερον λόγον
 θαρρῶν, ὅστις ἐνδιεφέρετο εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς κατ' αὐ-
 τοῦ κινήσεως καταδρομῆς, ἐνήργησεν ὅ,τι ἡδυνήθη ὑπὲρ
 αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἡ ματαίωσις τῆς ἐν λόγῳ καταδρομῆς
 κατωρθώθη ἐντὸς ὀλίγου.

Τὰ πράγματα τοῦ λοιποῦ λαμβάνουν σπουδαιότερον
 χαρακτῆρα, ὥς ἀφαιρεθέντος τοῦ παραπετάσματος, ὅπερ
 ἐκάλυπτεν ὅπως οὖν τὸν ἄχρι τοῦδε ὑποκεχυμένον με-
 ταξὺ Παξημάδων καὶ Γεωργαντοπούλου πολιτικὸν πό-
 λεμον, ἀφοῦ ἐρρίφθη πλέον ὁ κῦβος, διὰ τοῦτο εἵμεθα
 ἠναγκασμένοι νὰ περιγράψωμεν ἐν ἀκριθείᾳ τὸν χαρα-
 κτῆρα καὶ τὰ ἰδιώματα τοῦ Φραγκίσκου Γεωργαντοπού-
 λου, ὅστις ἔσεται τὸ κυριώτερον πρόσωπον ἢ μᾶλλον εἰ-
 πεῖν ὁ ἥρωες τῆς προκειμένης διηγήσεώς μας.

Υἱὸς εὐπατρίδου τῆς καλητέρας ἀναλόγως τῶν πε-
 ριστάσεων τυχόντος ἀνατροφῆς καὶ περιουσίας οὐκ εὐ-
 καταφρονήτου ὁ Φραγκίσκος Γεωργαντόπουλος, ἐπροικί-

σθη καὶ ὑπὸ τῆς φύσεως μὲ πολλὰ πλεονεκτήματα, τουτέστιν, ἦτο ῥωμαλέος, εὐειδής, ὑψηλοῦ καὶ κομποῦ ἀναστήματος, ἀγγίνους, μεγαλόφρων, ἐλευθέριος, τολμηρὸς, ἐπιχειρηματίας, καλῆς συμπεριφορᾶς, γλυκὺς τοὺς τρόπους, συμπαθὼν πρὸς τοὺς πτωχοὺς, παραδειγματικῆς πειθοῦς, δι' ἧς κατεγοήτευε τοὺς μετ' αὐτοῦ συνδιαλεγομένους, ἀλλ' ἐκυριεύετο καὶ ἀπὸ πολλὰ ἐλαττώματα, καθότι ἦτο φίλαρχος εἰς τὸ ἄκρον, ὀξύθυμος καὶ ἐπίμονος εἰς τὰς δοξασίας του, διὰ τοῦτο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ περιεφρόνει τοὺς ἀντιτασσομένους εἰς αὐτὰς καὶ τοὺς προσέβαλλεν ἐνίοτε ἔργῳ καὶ λόγῳ. Ἐκδοτος παιδιόθεν εἰς τὰ σωματικὰ γυμνάσματα, εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν ὀπλῶν, καὶ εἰς τὰς συνήθεις διασκεδάσεις, οὐχὶ μόνον δὲν παρήτησεν αὐτὰ ἐν τῇ ἀνδρικῇ του ἡλικίᾳ ἀλλὰ καὶ ἀχώριστος σύντροφος αὐτῶν ἦτο· τὸ πῆδημα, τὸ ρίψιμον τῶν λίθων, τὸ σφαιροπαίγιον, ἡ χρῆσις τῶν ὀπλῶν ἐν γένει, ἡ ἱππασία, τὸ κυνήγιον, ἡ ἀλιεία, ἡ λεμβοδρομία ἦσαν ἡ καθημερινή τροφή του· ποτὲ μὲν ἀντιπαρετάττετο ἐν δημοσίῳ τόπῳ κατὰ τοῦ διαπρέποντος εἰς τὴν ἐντεχνον τῆς σπάθης διεύθυνσιν, ἄλλοτε ἔθετε δάμαλιν τινὰ εἰς τὴν ἀπέναντι τῆς οἰκίας του, ἐκτὸς δὲ τῆς πόλεως, θέσιν τῶν μῆλων καλουμένην καὶ προσεκάλει εἰς διαγωνισμόν τοὺς εἰς τὴν σκόπευσιν τοῦ πυροβόλου (τουφεκίου) ἐπιτηδευομένους, καὶ ἐπυροβόλουν ἀπὸ τὴν κάτωθεν τῆς οἰκίας του προκυμαίαν κατὰ τῆς δαμάλεως, ἣτις ἐγίνετο λεία τοῦ ἐπιτυχόντος νὰ τὴν φονεύσῃ ἢ τοῦλάχιστον νὰ τὴν πληγώσῃ. Πολὺ συχνὰ ἐξήρχετο εἰς τὸ κυνήγιον καὶ εἰς τὴν ἀλιείαν συνοδευόμενος μὲ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐμπειροτέρους, ἐκάστη δὲ ἐκδρομή του διήρκει πολλὰς ἡμέρας καθότι δὲν περιωρίζετο μόνον εἰς τὴν

Τήνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς παρακειμένας νήσους μετέβαινε πρὸς πλουσιώτερον κυνήγιον καὶ ἄγραν ἐπιτυχεστέραν. Ἡ πρὸς τὴν ἵππασίαν ὁμως κλίσις τοῦ ὑπερεῖχεν ὅλας τὰς ἄλλας· καίτοι ἀνεπιδέκτου τοῦ τόπου, ὥς ἐκ τοῦ πετρώδους καὶ ἐν γένει ἀνωμάλου ἐδάφους του, ἀποκτήσας ἀξιόλογον ἵππον, ἐχρῆτο καθημερινῶς τούτῳ, καὶ τοσοῦτον τὸν ἐγύμνασεν εἰς τὸ ἀναβαίνειν τὰ ἀνήφορα, ὥστε καὶ τὴν κλίμακα τῆς οἰκίας του, ἔχουσαν ἐπέκεινα τῶν δακαπέντε βαθμίδων ὕψος, ἀνέβαιnen ἑφιππος μέχρι τοῦ ἐξώστου, ὅπου ἀφίππευεν. Κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ μετ' αὐτὰς ἐξήρχετο διὰ λέμβου ἐπίτηδες κατασκευασθείσης εἰς διαγωνισμόν μετ' ἄλλων λέμβων εἰς λεμβοδρομίαν, συχνὰ δὲ ἀνεντρέπετο ἢ λέμβος του ἔνεκεν τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου, ἀλλὰ γινώσκων νὰ πλέῃ καλῶς, διέμενεν ἐντὸς τῆς θαλάσσης μεχρικοῦ ἤρχετο ἄλλη λέμβος πρὸς σωτηρίαν.

Ἐφερεν ἐνδύματα ὅπως οἱ φαναριῶται καὶ μὲ τὴν αὐτὴν τῶν φαναριωτῶν πολυτέλειαν, εἶχε δὲ καὶ ἐτέρου εἶδους ἐνδυμασίαν κλίνουσαν πρὸς τὸ στρατιωτικόν, ἧτις ὁδοιπορικὴ ἐκαλεῖτο, πολυδαπανωτέρα τῆς ἄλλης, καθόσον ἦτο μεστὴ κεντημάτων καὶ χρυσῶν σειρητιῶν καὶ ἄλλων πλουσίων κοσμημάτων, ὡς αἱ δὲ ἐμελλε νὰ κάμῃ ἐκδρομὴν τινα ἢ ταξείδιον νὰ ἐπιχειρισθῇ, ἐφόρει τὴν ὁδοιπορικὴν ἐνδυμασίαν του καὶ καθωπλίζετο μὲ τὰ ὠραία καὶ πολυτελῆ ὅπλα του εἴτε ἑφιππος εἴτε πεζὸς καὶ ὁμοίαζε τῷ ὄντι μὲ ἄνδρα ἐξ ἐπαγγέλματος στρατιωτικόν.

Τοιαύτη ἵπποτικὴ ἀνατροφή οὐδόλως συνῆδε μὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμπόρου, διὸ καὶ δὲν ἐνησχολήθη ποτὲ σπουδαίως εἰς τὴν ἐμπορίαν, ἀλλὰ τὴν φυσικὴν ἐπιθυ-

μίαν τοῦ νὰ ἄρχῃ παρὰ νὰ ἄρχεται ἀκολουθῶν, ἐπεδόθη ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας του εἰς τὰς ἐνοικιάσεις τῶν δεκάτων, καθ' ὅσον ὁ δεκατιστὴς ἡ Βοεδόνδας, ὡς τότε ὠνομάζετο, ἦτο περιβεβλημένος παρὰ τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας καὶ μὲ διοικητικὴν δύναμιν, καὶ οὗτος διώκει τὸν τόπον, τοῦ ὁποίου τοὺς φόρους ἐνοικίαζε, καὶ εἰς τὰς τοιαύτας ἐπωφελεῖς ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ τὸν παρηκολούθει συνοδείᾳ στρατιωτῶν, τοὺς ὁποίους αὐτὸς ὁ ἴδιος μεταξὺ τῶν πεφημισμένων ἐπ' ἀνδρία ἐστρατολόγει, καὶ ἐπειδὴ ἡ φήμη ἀνύψωσε τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς τούτου καὶ γνωστὸν ἐποίησεν οὐ μόνον εἰς τὴν Τήνον ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἄλλας νήσους, καὶ οἱ συμπολιταὶ του καὶ οἱ τῶν παρακειμένων μερῶν κάτοικοι μετὰ σεβασμοῦ τὸν ἐθεώρουν καὶ πολλὴν εἶχον εἰς αὐτὸν ὑπόληψιν, καὶ ἕκαστος ἐσπευδε νὰ κάμῃ τὴν προσωπικὴν του γνωριμίαν· οἱ ἐπ' ἀνδρία ἐγκαυχώμενοι ἰδίως ἡμιλλῶντο νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἅπαντες δὲ οἱ ὑπ' αὐτὴν διατελοῦντες ἦσαν ἐκλεκτοὶ καὶ διακεκριμένοι, μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆρχε καὶ τις κάτοικος τοῦ χωρίου τῆς Τήνου Ποταμιᾶς Γεώργιος ἡ Ζώρζης ὀνομαζόμενος καὶ ὅστις ὡς ἐκ τοῦ κολοσσαίου ἀναστήματός του Ζώρζακας ἐπωνομάσθη, οὗτος φέρων ἐπ' ὤμων πέντε καὶ ἑξ κοιλῶν σίτον ἐπορεύετο ἀταράχως μέχρι τοῦ χωρίου του, ἤτοι εἰς δύο περίπου ὥρῶν ἀπόστασιν· τοῦτον ἐθαύμαζον ἐν γένει οἱ κάτοικοι διὰ τὴν ἀνδρίαν του, οἱ δὲ ἀπλούστεροι ἐφρόνουν ὅτι εἶχεν οὐράν.

Τοιαύτη ἡ εἰκὼν τοῦ Γεωργαντοπούλου, τὸν ὁποῖον ἀπεφάσισαν νὰ καταπολεμήσουν οἱ Παξημάδαι, ἐκ δὲ τῆς ἐμφυλίου ταύτης ῥήξεως προῆλθεν ἡ καταστροφὴ τῆς ἄχρι τότε εἰρηνικῆς καὶ ἀδελφικῆς τῶν κατοίκων ὁμονοίας, ἀντικατασταθείσης αὐτῆς ὑπὸ τῆς ἐχθρας, τοῦ πάθους, τῆς

πρὸς ἀλλήλους ἐκδικήσεως καὶ τῆς ἐκφauλίσεως συνάμα τῶν χαρακτηρῶν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ δὲ αὐτόνομος τοῦ τόπου διοίκησις ποικίλας καὶ συνεχεῖς ὑποστάσα περιπετείας, ἐκινδύνευσε νὰ μηδενισθῇ κατὰ κράτος· οἱ φόροι τῶν κατοίκων ὑπερεπλεόνασαν καὶ εἰς βαρύτατον χρέος ὑπέπεσεν ἡ κοινότης, πολλοὶ ἔχασαν τὴν ζωὴν καὶ ἄλλοι τὴν περιουσίαν των, καὶ αὐτοὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς διαιρέσεως μακρὰν τῆς πατρίδος ἀπέθανον.

Ῥιφθέντος τοῦ κύβου, οἱ κάτοικοι εἰς δύο διηρέθησαν συστηματικῶς, καὶ τὸ μὲν ἐτέθη ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Γεωργαντοπούλου, τὸ δὲ ὑπὸ τὴν τῶν Παξημάδων· τὸ τμήμα τῶν μέσα μερῶν ἀποκλειστικῶς σχεδὸν ὑπὲρ τοῦ Γεωργαντοπούλου ἐκηρύχθη, τὸ ἴδιον συνέβη καὶ εἰς τὸ τῶν ἔξω μερῶν, ἀλλ' ὁ ἐκ τῆς κωμοπόλεως Πύργου Ἀναγνώστης Βιτάλης, ἀποκτήσας πολλὴν ἐπὶ τῶν συνεχγωρίων του ἐπιρροήν ἔνεκεν τῆς πολυπειρίας καὶ τῆς ἱκανότητός του, καὶ μὲ τοὺς Παξημάδας ἐν τῷ κρυπτῷ συνδυασθεὶς ἀπέσπασε πολλοὺς τῶν κατοίκων τῆς κωμοπόλεως καὶ τοῦ παρακειμένου χωρίου Πλατειῶν ἐκ τῆς μερίδος τοῦ Γεωργαντοπούλου προσκολλήσας αὐτοὺς εἰς τὴν τῶν Παξημάδων. Τὸ δὲ τμήμα τῶν κάτω μερῶν ἐκ Λατίνων κατοικημένον καὶ ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις ἀνέκαθεν τοῦ κλήρου του διατελοῦν, ἐκηρύχθη ἀναφανδὸν ὑπὲρ τῆς Παξημαδικῆς μερίδος, καὶ αὐτοὶ οἱ πρόκριτοι διηρέθησαν ἐπίσης, καὶ οἱ μὲν τὴν μίαν οἱ δὲ τὴν ἄλλην μερίδα ἡσπάσθησαν. Ἡ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς δύο ἐχθρικὰ στρατόπεδα διαίρεσις τῶν κατοίκων ἤρξατο ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 1814 ἔτους ὅτε ἄλλη μεταβολὴ οὐχ ἥττον φθοροποιὰ ἐπῆλθεν εἰς τὸν τόπον. Ἐκ τῶν προεκτεθέντων γίνεται δῆλον ὅτι

ἄνευ τῶν Λατίνων δὲν ἠδύναντο οἱ Παξημάδαι νὰ σχηματίσωσιν ἀρχοῦσαν δύναμιν, ὥστε ν' ἀντιπαραταχθῶσι κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου ἐπιτυχῶς· σπουδαία δὲ καὶ περίεργος ἐν ταυτῷ ὑπῆρξεν ἡ διαφορὰ τῆς διαγωγῆς τῶν δύο κομμάτων, τῆς ὁποίας οἱ μὲν σύγχρονοι ἰδίαις αἰσθήσεσι ἀντελήφθησαν, οἱ δὲ μεταγενέστεροι δύνανται νὰ ἐννοήσωσιν ἐκ τῆς λεπτομεροῦς περιγραφῆς τῶν πραγμάτων, ὅθεν οἱ μὲν τὴν μερίδα τοῦ Γεωργαντοπούλου ἀσπασθέντες ψυχῇ τε καὶ σώματι, ὡς ἐκ τῶν γεγονότων ἐξάγεται, ὑπερασπίζοντο τὸν ἀρχηγὸν αὐτῆς καὶ τὰς ἀρχάς της καὶ θαρραλέως ἐξέθετον ἑαυτοὺς εἰς πάντα κίνδυνον· οἱ δὲ τὴν ἐναντίαν μερίδα ἀποτελοῦντες, τυφλὴν ἔχοντες ὑποταγὴν εἰς τοὺς διευθύνοντας αὐτὴν ἔνεκα τῶν πρὸς αὐτοὺς ἰδιωτικῶν ὑποχρεώσεων ἢ συγγενικῶν δεσμῶν, σιωπηλὴν μάλιστα ἔκαμνον ἀντιπολίτευσιν κατὰ τῆς ἐτέρας καὶ σπανίως ἀντέστησαν κατὰ πρόσωπον· μέγιστος δὲ ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν δύο φατριῶν διαγωνισμὸς περὶ τὴν κατάληψιν τῆς τοπικῆς διοικήσεως, ἐκαστὴ αὐτῶν ἔκαμνε χρῆσιν παντὸς θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου μέσου πρὸς ἐπηρεασμὸν τῶν ἐκλογέων ἵνα κατακτήσωσιν αὐτὴν, καὶ πᾶσαν κολακείαν καὶ χρηματικὴν θυσίαν μετήρχοντο εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν πρὸς διατήρησίν της, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς ὀχλαγωγίας παρεξέτρεποντο πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των, καθότι διὰ τῆς διοικήσεως ἐνίσχυετο καὶ ἐκραταιοῦτο ἡ μὲν κατὰ τῆς δέ· ὅθεν ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωμεν κατ' ὄνομα τοὺς προκρίτους, οἵτινες καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς διαμάχης διεύθυνον τὴν τοπικὴν διοίκησιν, ὡς συντελοῦντος τούτου πρὸς διάγνωσιν τῆς ἐπικρατεστέρας ἐπὶβροχῆς τῶν κομμάτων· ὀφείλομεν δὲ νὰ προτάξωμεν ὅτι ἡ θέσις τοῦ προ-

εστῶτος τοῦ τμήματος τῶν μέσα μερῶν, ἦτο σπουδαιοτέρα τῶν λοιπῶν καὶ ὡς ἐκ τοῦ πολυαριθμοτέρου πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐπιρροῆς, τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἐδρεύει ἡ διοίκησις, καὶ ἔνεκα τούτου, αὐτὸς προηγείτο τῶν λοιπῶν προεστώτων καὶ κατὰ τὴν τάξιν τῆς ὑπογραφῆς καὶ κατὰ τὰς τιμὰς.

Οἱ εἰς τὴν μερίδα τοῦ Γεωργαντοπούλου ἀνήκοντες πρόκριτοι καὶ ὡς προεστώτες διατελέσαντες·

Φραγκίσκος Γεωργαντόπουλος

Λεονάρδος Γεωργαντόπουλος

Κωνσταντῖνος Καλαύριας Λογοθέτης

Κάρολος Νάζος

Ἰάκωβος Πόμερ

Δημήτριος Δρόσος

Νικόλαος Δρόσος

Ἰωάννης Γεωργαντόπουλος

Σταμάτιος Καγκάδης

Ἰωάννης Ρουγγέρης

τοῦ Ἀνατο-
λικοῦ δόγ-
ματος

τοῦ Δυτικοῦ

Οἱ εἰς τὴν μερίδα τῶν Παξημάδων.

Πέτρος Πόμερ

Ἀντώνιος Παξημάδης

Νικόλαος Σαγρέδος

Θεόδωρος Βωνδινᾶς ὡς ἀμφίβιος ἐθεωρεῖτο

Ἰγνάτιος Ρουγγέρης

Νικόλαος Βητάλες Παλαμηδάς

Ἀντώνιος Βητάλες

Γεώργιος Πισπύρης

Φοσκαρίνης Κοτάκης

Ἰωάννης Διασκούφης

καὶ οἱ τρεῖς
τοῦ Ἀνατο-
λικοῦ δόγμ.

τοῦ Δυτικοῦ
δόγματος

ὥστε οἱ μὲν τῆς Γεωργαντοπουλικῆς μερίδος πρόκριτοι ἦσαν ἐννέα τὸν ἀριθμὸν τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ εἰς τοῦ Δυτικοῦ δόγματος, οἱ δὲ τῆς Παξημαδικῆς τρεῖς τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ ἕξ τοῦ δυτικοῦ δόγματος.—Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ Παξημάδαι Μιχαὴλ καὶ Ἰάκωβος καὶ ἀρχηγοὶ καὶ διευθύνται τῆς μερίδος τῶν ἀπέφευγον πάντοτε νὰ δεχθῶσιν αὐτοὶ ἀμέσως τὴν θέσιν τοῦ προεστῶτος, ἐν ᾧ κατέβαλον μεγάλας προσπάθειάς νὰ τὴν προμηθεύσωσιν εἰς τοὺς οἰκείους καὶ φίλους τῶν. Ἐνομίσαμεν δὲ ὅλως περιττὴν τὴν ὀνομαστὴν σημείωσιν τῶν λοιπῶν προκρίτων—οἵτινες ἦσαν περισσότεροι τῶν κατονομασθέντων—ὥς μηδέποτε προεστηκότες, ἅπαντες ὅμως ἀνευ ἐξαίρεσεως ἀπετέλουν μέρος τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης φατρίας, τὰς ὁποίας κατὰ τὴν κοινὴν γλῶσσαν ταραφία ὠνόμαζε τὸ πλῆθος.

Ὡς ἀξιομνημόνευτον παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸ ἐξῆς περιστατικόν.

Τὸ 1798 ἔτος δύο Ῥωσικὰ πολεμικὰ πλοῖα τῆς γραμμῆς, φρεγάδες, τὸ μὲν Μιχαὴλ ὀνομαζόμενον καὶ ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Ἀλεξάνδρου Σορόκη διοικούμενον, τὸ δὲ Καζόνσκη ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Θωμᾶ Μίζερ διευθυνόμενον, ἀπερχόμενα ἐξ Ἀλεξανδρείας εἰς Κέρκυραν καὶ πολλὰ παθόντα ἐκ τῶν τρικυμιῶν κατὰ τὴν θαλασσοπορείαν τῶν, κατέφυγον εἰς τὴν νῆσον Μύκονον, διὰ νὰ προμηθευθῶσι τροφάς, τῶν ὁποίων εἶχον ἀπαραίτητον ἀνάγκην, ἀλλ' ὕστερα οὖν τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο χρημάτων οἱ πλοῖαρχοι ἀπευθύνθησαν δι' ἀναφορᾶς τῶν πρὸς τὸν πρόξενον Ῥώσσον Βικέντιον Γυιάννη ἐδρεύοντα εἰς Τήνον, ζητοῦντες νὰ τοῖς προμηθεύσῃ εἴτε ἐξ ἰδίων εἴτε ὅθεν ἄλλοθεν δυνήθῃ τέσσαρας χιλιάδας

γροσίων, — μὴ δυνηθέντες νὰ τὰ προμηθευθῶσιν ἄλλοθεν — διὰ τὰ ὅποια θέλουν ἐκδώσει συναλλαγματικὴν εἰς βάρος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβειος τῆς Ῥωσσίας, παρακαλοῦντες αὐτόν νὰ τοὺς στείλῃ τὰ ἐν λόγῳ χρήματα διὰ τοῦ ἐπὶ τούτῳ στελλομένου διερμηνέως των μεθ' ὧσων δυνηθῇ τροφίμων, ἀνευ τῶν ὁποίων ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν πλοῦν των. Ὁ πρόξενος, στερούμενος χρημάτων, ἀνεκοίνωσε τὸ περιστατικὸν τοῦτο εἰς τὸν Δημήτριον Δρόσον προεστῶτα τοῦ τμήματος τῶν μέσα μερῶν καὶ ἐζήτησε τὴν συνδρομὴν του, ὅστις προθύμως καὶ τὰ ζητηθέντα χρήματα ἔδωκε καὶ πολλὰς τροφὰς προσέφερεν ὥς προκύπτει ἀπὸ τὰ εὐχαριστήρια ἔγγραφα (ἀρ. 12)· προσθετέον δὲ ὅτι ἡ συναλλαγματικὴ ἐπληρώθη ἀπὸ τὸν πρέσβυν Τομάρα.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀπεβίωσεν ὁ ἀρχιερεὺς Τήνου Νεῖλος, τοῦ ὁποίου τὴν στέρησιν ἔκλαυσαν καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη συνησθάνθησαν οἱ κάτοικοι ἕνεκα τῆς ἐναρέτου, εὐσεβοῦς, καὶ ἐλευθερίας διαγωγῆς του, τὸν διεδέχθη δὲ ὁ ἐκ Σύρου Νεόφυτος, ἀπαίδευτος καὶ παραδειγματικῆς φιλαργυρίας, ὅστις ἀνεμίχθη ἀμέσως εἰς τὰ πράγματα τῆς πολιτείας προσκολληθεὶς εἰς τὴν Παξημαδικὴν μερίδα ἀπροκαλύπτως· δὲν κατάρθωσε πώποτε ν' ἀποκτήσῃ τὸ σέβας τοῦ ποιμνίου του, ὡς κατωτέρω ῥηθήσεται.

Ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1801 — περὶ οὗ ἔγινε προηγουμένως λόγος, — ἀπαδεικνύεται ἡ βαθμηδὸν γενομένη αὐξήσις τῶν φόρων, συνέπεια ἀναπόφευκτος τῆς ἐπικρατούσης τοπικῆς διαιρέσεως, ἥτις καὶ ἐν αὐτῷ τῷ σώματι τῆς τοπικῆς διοικήσεως ἐνέκειτο, ὡς ἐκλεγόμενων τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φατριῶν, αἵτινες ἐν συστηματικῇ διαστάσει διετέλουν, ὁ ῥηθεὶς προϋ-

πολογισμός ἐξωγκώθη κατὰ γρ. 21988 πλέον τῶν ἄχρι τότε νεομισμένων, ἐξ ὧν 5266,32 γρόσια κατὰ βασιλικὴν διαταγὴν ὑπεχρεώθη ἡ κοινότης τῆς νήσου νὰ πληρῶνῃ ἅπαξ εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Καλαύριαν Λογοθέτην πρὸς ἀμοιβὴν ὑπηρεσίας τινος, τὴν ὁποίαν οὗτος προσέφερεν αὐθορμήτως εἰς τὸ Δοθλέτι, ἥτοι τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν· καὶ παρεκτός τούτου ἀσίδοτον ἐκήρυξε τὸν αὐτὸν Καλαύριαν καὶ τοὺς ἀπογόνους του, τουτέστιν ἐλευθέρους παντός φόρου.

Ὑπῆρχε καὶ ἄλλη τις ἀρχὴ εἰς τὸν τόπον, ὑποδεστέρα τῆς τοπικῆς διοικήσεως, ἀλλ' ἀνεξάρτητος αὐτῆς, ἥτοι ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ναοῦ τῆς μητροπόλεως, ἣτις ἐξελέγετο ὑπὸ τῶν προκρίτων καὶ τῶν κατοίκων ἐν γένει τῆς πρωτευούσης, ἐπὶ τούτῳ ἐν τῇ μητροπόλει συνερχομένων καὶ τοῦ ἀρχιερέως παρευρισκομένου, ἧς ἡ διάρχεια ἦτο ἀπεριόριστος καὶ ἐξηρτημένη ἀπὸ τὴν θέλησιν τῶν μελῶν της. Δὲν ἔγινε πρότερον μνεῖα αὐτῆς, καθότι ἀπὸ τοῦδε φαίνεται ἡ σπουδαιότης της· καθήκοντα αὐτῆς ἦσαν τὰ ἑξῆς. Εἶχε σφραγίδα ἀνεγνωρισμένην καὶ ἐν αὐτῇ ἐντετυπωμένους τοὺς ἀρχαγγέλους Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ— εἰς ὧν τὴν μνήμην ἐτιμᾶτο ὁ ναὸς ὅστις δαπάνη τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ὠκαδομήθη— καὶ πέριξ τὰς λέξεις « σφραγὶς τῆς μητροπόλεως Τήνου », διὰ τῆς ὁποίας ἐσφραγίζοντο τὰ ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῆς ἐκδιδόμενα—κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῆς διοικήσεως ἐξουσίαν— ἐγγράφα καὶ κυρίως τὰ ναυτιλιακὰ διαβατήρια καὶ αἱ ὑγειονομικαὶ πιστοποιήσεις, τὰ δὲ ἐκ τούτων εἰσπραττόμενα χρήματα εἰσῆρχοντο εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ναοῦ. Εἶχε τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπιτήρησιν πρὸς τούτοις τῶν δημοσίων σταθμῶν καὶ μέτρων, τῶν ὁποίων ἐγίνετο

καταναγκαστική χρῆσις εἰς τὴν ἀγοράν. Ἐφρόντιζεν ὑπὲρ τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἐγκυκαταλειμμένων ἢ νόθων τέκνων δαπάνη τοῦ ταμείου της, τὸ ὅποιον ἐπρομήθευε καὶ τὰς ἀναγκαίας πρὸς συντήρησιν καὶ κοσμιότητα τοῦ ναοῦ δαπάνας· ἡ σφραγὶς της ἐχρησίμευεν ἐνίοτε ἀντὶ τῆς δημοσίου σφραγίδος, τῇ συγκαταθέσει ὅμως πάντοτε τῶν προκρίτων, ὥστε ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιτροπὴ μεγίστην ἐκέκτητο ἐπιβρόχην εἰς τὰ ἐπιτόπια πράγματα.

Κατὰ τὸ 1802 ἔτος οἱ ἀποτελοῦντες τὴν τοπικὴν διοίκησιν Πέτρος Πόμερ, Φοσκαρίνης Κοτάκης, Θεόδωρος Βηνδινάς, καὶ Γεώργιος Πιππέρης, ἀνῆκον σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Παξημαδικὴν φατρίαν—ἐκ ταιαύτης δὲ εὐκαιρίας ὠφεληθεῖσα ἢ ῥηθεῖσα φατρία κατώρθωσε νὰ προταθῇ καὶ σχεδὸν νὰ παραδεχθῇ ἐντελὴς μεταβολὴ τοῦ σχήματος τῆς τοπικῆς διοικήσεως· καθ' ἣν ἀντὶ τεσσάρων νὰ ἐκλέγωνται τοῦ λοιποῦ εἴκοσι τέσσαρες προεστῶτες, ἐργαζόμενοι ἀμισθὶ καὶ ἀνὰ τέσσαρες κατὰ δίμηνον. Ἐν τῷ σχηματισμῷ τῆς ταιαύτης διοικήσεως ἐνέκειτο ὁ ἐξευτελισμὸς καὶ ἡ παραλυσία αὐτῆς, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ καταρτισθῇ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου μόνιμος καὶ τακτικὴ διοίκησις, ὅποιαν ἀπῆτει μάλιστα ἡ ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν διατελοῦσα τοῦ τόπου κατάστασις· τὸ δὲ παράλογον τοῦ πράγματος μῆτ' αὐτοὺς τοὺς ἐφευρετὰς ἐλάνθανεν, ἀλλ' ὑπερίσχυεν ἡ κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου προσωπικὴ ἀπέχθειά των διότι εἶχον πεποιθήσιν ὅτι διὰ ταιαύτης διοικήσεως ἤθελον κατορθώσῃ τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ ἐξ αὐτῆς καὶ ἐπομένως τὴν καταστροφὴν τῆς ἀποκτηθείσης μεγίστης ἐπὶ τῶν κατοίκων ἐπιβρόχης του. Τινὲς τῶν κατοίκων ἐπιπολαίως κρίνοντες,

» ρων καταργεῖται ἐντελῶς· 2^{ον} αἱ τοπικαὶ συνήθειαι νά
 » ἐκτεθῶσιν ἐγγράφως, καταχωριζόμεναι εἰς βιβλίον ἐπὶ
 » τούτῳ· 3^{ον} δις τῆς ἐβδομάδος νά διαμένουν οἱ προεστῶ-
 » τες εἰς τὴν Καγκελλαρίαν διὰ νά δικάζωσι τὰς διαφο-
 » ρὰς τῶν κατοίκων· 4^{ον} οἱ νενομισμένοι φόροι εἰσπρατ-
 » τόμενοι ἀνευ ἀναβολῆς νά διευθύνωνται ἐγκαίρως εἰς
 » τὴν Κωνσταντινούπολιν· 5^{ον} οἱ πρόκριτοι προσκαλού-
 » μενοι ὑπὸ τῶν προεστώτων νά ἐμφανίζωνται ἀμέσως
 » καὶ μὲ προθυμίαν εἰς τὴν Καγκελλαρίαν· 6^{ον} οἱ ὑπήκοοι
 » ξένων ἐπικρατειῶν νά μὴ ἀναμιγνύωνται ποσῶς εἰς
 » τὰ πολιτικὰ τοῦ τόπου ».

Ὁ τελευταῖος ὅρος ἐξησθένησε σπουδαίως τὴν Παξη-
 μαδικὴν μερίδα, καθόσον ὁ Ἰάκωβος Παξημάδης ἦτο
 ὑποπρόξενος τῆς Δανίας, οἱ δὲ Λατίνοι πρόκριτοι ἦσαν
 κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος πρόξενοι τῶν ξένων δυνάμεων,
 καὶ ὥς ἐκ τούτου ἰδίως περιωρίσθη τοῦ λοιποῦ τὸ προ-
 σωπικὸν τῶν Λατίνων προεστώτων εἰς ὀλίγιστα άτομα.
 Ὁ Γεωργαντόπουλος γράφων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Δημή-
 τριον καὶ Νικόλαον Δρόσον συνιστᾷ σπουδαίως τὴν πραγ-
 ματοποίησιν τῶν ἐντελλομένων, ὥς τὰ μέγιστα συντε-
 λούντων εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εὐημερίας τοῦ τόπου,
 προσέθηκε δὲ ὅτι πολλὰ ἐγράφησαν κατ' αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς
 ἐναντίους εἰς πολλοὺς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἰσχυ-
 ὄντων· τουτέστιν ἀντάρτην τὸν ἀπεκάλεσαν, ὕβριστήν τῶν
 προξένων, καταστροφέα οἰκογενειῶν καὶ μυρίων ὧν κα-
 κῶν πρόξενον, ἀλλ' ὅτι διὰ τῆς προσωπικῆς πρὸς αὐτοὺς
 ἐμφανίσεώς του καὶ διὰ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἀληθείας,
 ἀπέδειξε τὸ ἀνύπαρκτον αὐτῶν ἀρ. 13 καὶ 14.

Ὁ Γεωργαντόπουλος ἐκτὸς τῶν προσωπικῶν φίλων
 του, οἵτινες ἦσαν πολυάριθμοι, ἔτυχε πολλῆς συνδρο-

μῆς ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον Παπᾶ, μεγαλέμπορον λίαν εὐ-
 πόληπτον καὶ Καπουκιχαγιάν τῆς Τήνου· ὁ Ἀντώνιος
 Δοξαράς γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ Γεωργαντοπούλου ἦτα
 συνεταῖρος τούτου, καὶ ὑποτίθεται ὅτι ἔνεκα τούτου ἔ-
 λαβε φιλικὰς μετ' αὐτοῦ σχέσεις· διὰ μέσου αὐτοῦ κατήρ-
 γησεν ἄδικόν τινα πράξιν τοῦ ἀρχιερέως τῆς Τήνου, ὅ-
 στις καθήρεσε διακεκριμένον τινὰ μοναχὸν τὸν Μακάριον
 Ἀλπέρτην, ἀνέκαθεν φίλον τοῦ Γεωργαντοπούλου, κοινὸν
 πνευματικόν, ἡγούμενον καὶ ἀνακαινιστὴν τοῦ μοναστη-
 ρίου τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, τιμώμενον δὲ ὑπὸ πάντων
 ἔνεκα τῆς αὐστηρᾶς καὶ ἐναρέτου διαγωγῆς του· ἀφαιρέ-
 σας λοιπὸν αὐτοῦ τὸ μοναχικὸν σχῆμα, καὶ εἰς τὴν τά-
 ξιν τῶν κοσμικῶν ἐπαναγαγὼν, διέταξε νὰ τὸν ὀνομά-
 ζωσι Μάρκον. Ἀκυρωθείσης διὰ συνοδικῆς ἀποφάσεως
 τῆς περὶ καθαιρέσεως πράξεως τοῦ ἀρχιερέως, ἧς τὴν
 ἐκτέλεσιν διέταξεν ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ὁ μονα-
 χὸς Μακάριος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν του κληρικὴν
 τάξιν. Ἡ ἐν λόγῳ καθαιρέσις, ὡς μὴ στηριζομένη εἰς
 τὸ δίκαιον— καθότι ἀπεῖχε πολὺ τῆς ἀληθείας ἢ διατυ-
 πωθείσα ἀφορμὴ τῆς καθαιρέσεως, ὅτι παρορῶν τὰ κα-
 θήκοντα τοῦ μοναχικοῦ σχήματος ἀνεμιγνύετο εἰς τὰ
 κοσμικὰ « ὡς ἦτο τοῖς πᾶσι σχεδὸν γνωστὸν » ἀλλ' αἰ-
 σθημα ποταπῆς ἐκδικήσεως τὴν προεκάλεσε— κατεθα-
 ρύησε τὸν Ἀνατολικὸν κληρὸν καὶ ἰδίως τοὺς ἱερεῖς
 καὶ τοὺς ἱερομονάχους τῶν μέσα μερῶν τοσοῦτον, ὥστε
 συνεννοηθέντες ἅπαντες καὶ ἀποφασίσαντες νὰ συναspi-
 σθῶσι πρὸς ἀλλήλους κατὰ πάσης ἐναντίον αὐτῶν ἀδι-
 κου πράξεως τοῦ ἀρχιερέως, συνέταξαν ἑγγράφον, δι' οὗ
 ὑπεχρεοῦντο νὰ μὴ ὑπακούσωσιν εἰς διαταγὴν τοῦ ἀρ-
 χιερέως μὴ συνάδουσαν τῷ τόμῳ τῷ κατὰ τὸ 1797 ἔτος

καταρτιζόντι ὑπὸ τοῦ κλήρου ἐν γένει τῆς νήσου καὶ τῇ συμπράξει τοῦ τότε ἀρχιερέως (ἀρ. 14) καὶ πάντες ὑπέγραψαν ἐν αὐτῷ συγχρόνως· δὲ καὶ οἱ λαϊκοὶ τοῦ τμήματος τῶν μέσα μερῶν ἐν τῇ ἀγανακτήσει τῶν συνέταξαν ὡσαύτως ἀναφορὰν κατὰ τῆς πράξεως ταύτης πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλην Ἐκκλησίαν, διευθύναντες αὐτὴν διὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου, ἀφ' οὗ καὶ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμένων συγγενὴς τοῦ ῥηθέντος Μακαρίου, Γεώργιος Ἀλπερτής, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς ὅλων σχεδὸν τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρεπιδημούντων Τηνίων, ἐτοιμασθέντων νὰ παρουσιασθῶσιν ἄθροοι εἰς τὸν πατριάρχην καὶ εἰς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς Τήνου διὰ νὰ ζητήσωσι δικαιοσύνην, ἀλλ' ὁ Γεωργαντόπουλος τοὺς ἀπέτρεψεν. Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιερέως ἔγραψεν ὁ Μιχαὴλ Παξημάδης πρὸς τὸν Καπικιαχαγιάν τῆς Τήνου καὶ ὡς ἐνάρετον καὶ ὑπ' ὅλων ἀγαπώμενον ἐσύστησεν αὐτόν, καὶ ὡς μηδένα ἄλλον ἔχοντα ἐχθρόν εἰμὴ τὸν Φραγκίσκον Γεωργαντόπουλον καὶ τὸν ὁμοιάζοντα αὐτῷ κατὰ τὰ ἦθη Νικόλαον Δρόσον (ἀρ.)· οὐδεὶς ἄλλος τὸν ἐμιμήθη.

Ὁ πράγματι κύριος τοῦ πλείστου μέρους τῆς Τήνου, καθὰ προκύπτει ἐκ τῆς Βασιλικῆς προσταγῆς, καὶ ὁ διευθύνων αὐτὴν (ἀρ.) ὠνομάζετο Βελή Ζαδὲς, ὧν εἰς ἐκ τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων Ῥιτζάλιδων (μεγιστάνων) τοῦ Σουλτάν Σελίμη, οὗτος ὑπῆρξε μεγαλοπρεπὴς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ· ἡγάπα ἀληθῶς τοὺς Τηνίους καὶ ἐξειδικασμένην ἀπένεμεν αὐτοῖς προστασίαν· τὸ μέγαρόν του ἔκειτο εἰς τὸ κατὰ τὸν Βόσπορον Μπεσίκτασι, πλησίον τῶν ἀνακτόρων τοῦ Δολμᾶ Μπαξέ, καὶ συνείχετο μετὰ μεγάλου κήπου, ἐν ᾧ, ὡσάκις ἐτελεῖτο ἐπίσημός τις ἐορτή — καὶ τοιαῦται ἐγένοντο συνεχῶς ἐπὶ τῆς βασιλείας

τοῦ Σελίμη— ἐτοποθέτει ὅλους τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐρισκομένους Τηνίους, κατὰ διαταγὴν τοῦ συνερχομένους, καθαρὰ ἐνδεδυμένους καὶ τὸν ἐρυθροῦν καὶ ὁμοίωσχημον πῖλον φέροντας ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ προσέφερον αὐτοῖς πολλὰ καὶ ποικίλα φαγητὰ καὶ ἐδέσματα, ἐπίσης καὶ ἄφθονα πνευματώδη ποτὰ· ὅταν δὲ ἐκορυφοῦτο ἡ εὐθυμία των καὶ εἰς τραγῳδία εἰς χοροὺς καὶ εἰς πολυειδῆ σωματικὰ γυμνάσματα παρεδίδοντο, ὁ δὲ Βελῆ Ζαδὲς ἐπὶ τοῦ παραθύρου τοῦ ἐντός τοῦ κήπου μεγαλοπρεπεῶς δωματίου τοῦ μεγάρου τοῦ καθήμενος ἐνησμενίζετο εἰς τὴν θέαν αὐτῶν καὶ μὲ ὑπερηφάνειαν ἔλεγεν εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν κατὰ καθήκον τῆς ἐορτῆς μεγίστας «ἰδοὺ οἱ Μποσταντζίδες μου»· τοῦτο δὲ ἔλεγε, καθότι ὁ ἐρυθροὺς πῖλος εἶχε πολλὴν ὁμοιότητα μὲ τὸ κάλυμμα, ὅπερ ἔφερον ἐπὶ κεφαλῆς οἱ Μποσταντζίδες, οἵτινες ἀπετέλουν τὸ σῶμα τῶν σωματοφυλάκων τοῦ Σουλτάνου. Τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο μοι διηγήθη ὁ διαρκῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ μέχρι τοῦ θανάτου του διαμείνας συμπολίτης μας Γεώργιος Σαμοθράκης ἡ Τζουβελάκης, ὅστις πολλὰς συνάψας μετὰ τῶν Τούρκων σχέσεις, μεγίστην ἐκτήσατο γνῶσιν καὶ πείραν τῶν οἰκιακῶν αὐτῶν σχέσεων καὶ τῶν ἰδιοτροπιῶν τῶν διακεκριμένων Τούρκων.

Ἡ ἐξειδικιασμένη προστασία τοῦ Βελῆ Ζαδὲ πρὸς τοὺς Τηνίους πολλὰ προσέθηκεν εἰς αὐτοὺς προνόμια καὶ ὑπερτέραν πασῶν ἐκ τῶν ἄχρι τοῦδε παραχωρηθεισῶν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας ἐλευθεριῶν παρέσχεν εἰς τοὺς Τηνίους καὶ ἰδίως εἰς τοὺς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ διαμένοντας, οἵτινες ἐπ' αὐτῆς ἐρειδόμενοι μέχρις ἀτοπημάτων παρεξέτράπησαν, ἀλλ' ὁ ἀγαθὸς οὗτος προστάτης ἀπεβίωσε (α) μετ'

(α) Κατὰ τὴν θρησκευτικὴν πρόληψιν οἱ Χριστιανοὶ δὲν ὠνόμα-

ὀλίγον, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς νήσου κυριαρχικὰ δικαιώματά του διεδέχθη κατὰ τὴν Τουρκικὴν τάξιν ὁ Σουλτάνος, ὅστις ἀνέθηκεν αὐτὰ, ὁμοῦ καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς νήσου εἰς τὸ πρὸ ὀλίγου συστηθὲν Νιζάμ Τζετίτ, ἥτοι νέας τάξεως ἡ νέου καταστήματος, ὅπερ μετ' ὀλίγον ἐπέφερε τὴν μεγάλην ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐπανάστασιν τῶν Γιαντισάρων, διαρκέσασαν περὶ τοὺς ἑξ μῆνας, καθ' ἣν δύο Σουλτάνοι ὁ Σελίμης καὶ ὁ Μουσταφᾶς ἐξεθρονίσθησαν καὶ ἐφονεύθησαν, τρίτος δὲ ὁ Μαχμούτης ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, ὅστις ἂν καὶ μετὰ πολὺν χρόνον, ἐξεδικήθη ὁμοῦς τὴν αὐθαίρεσίαν καὶ ἀτάξίαν τῶν Γιαντισάρων, καταταστρέψας σὺν αὐτοῖς καὶ τὰ τάγματα αὐτῶν συνιστάμενα εἰς ἑκατὸν ὀρτάδας, οὕτως ὠνομάζοντο.

Τοῦ Νιζάμ Τζετίτ ἡ διεύθυνσις ἀνετέθη διὰ σουλτανικῆς διαταγῆς εἰς τὸν Δεφερδάρην· τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀνήγγειλεν ὁ Ἀντώνιος Δοξαράς δι' ἐπιστολῆς του (ἀρ. 17) εἰς τοὺς προεστώτας, οἵτινες καίτοι μετὰ φρονήσεως καὶ μετριότητος διαχειριζόμενοι τὴν ἐπιτόπιον διοίκησιν, δὲν ἠδυνήθησαν εἰμὶ νὰ περιστείλωσιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ ἐξαλείψουν τὴν ἑξαψιν τῆς ἀγανακτήσεως τῆς Παξημαδικῆς μερίδος ἕνεκα τῆς ἀποτυχίας τῶν σχεδίων τῆς προξενηθείσης εἰς αὐτήν. Αὕτῃ εἶχεν ὑποκινήσει διὰ πλαγίων μέσων νὰ διορισθῇ ἐκ μέρους τῆς κοινότητος δῆθεν πρεσβεία, ἥτις ἐμφανιζομένη ἐνώπιον τοῦ διευθύ-

μαζον θάνατον τὴν ἀποβίωσιν τῶν Τούρκων, ἵσως διότι δὲν ἔχουν τὸ βάπτισμα, ἀλλ' ἐποιοῦν χρῆσιν τῆς λέξεως ψόφος, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Α. Δοξαρά περιέχει ὅτι ἐψόφισεν ὁ Βελῆ Ζαδές.

νοντας τὰ τῆς νήσου νὰ ἐνεργήσῃ δι' ὅλων τῶν μέσων τὴν καταστροφὴν τῶν ὅσα ἢ ἐναντία μερὶς πρὸ ὀλίγου κατάρθωσεν. Ἡ ὑποκίνησις ὑποστηριχθεῖσα ἀκολούθως ἀναφανδὸν ὑπὸ τῶν Λατίνων προεστώτων ἐν μέρει ἐπέτυχε, τοῦτο προκύπτει ἐξ ἐγγράφου τινος διὰ χειρὸς τοῦ Ἀντωνίου Ἀλπερτὴ γεγραμμένου, μὴ φέροντος ὁμῶς ὑπογραφὴν, τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1804 καὶ ἔχοντος ὀπισθεν αὐτοῦ σημείωσιν τοῦ Νικολάου Δρόσου, ἐξ ἧς δηλοῦται ὅτι ἐμπεριέχει ἐξ ἐνὸς τὰς τῶν Ἀνατολικῶν προεστώτων κατὰ τῆς πρεσβείας ἀντικρούσεις καὶ ἐξ ἄλλου μέρους τὰ ὑπὸ τῶν Λατίνων ὑπὲρ αὐτῆς προτεινόμενα (ἀρ. 18). Ἡ ἐκλογή τῆς πρεσβείας— ἥτις ἀμπαρῖα ἐλέγετο κοινῶς— ἐγένεν ὑπὸ τῶν Λατίνων καὶ μέρους τῶν κατοίκων τῶν ἔξω μερῶν· ὡς μέλη δὲ αὐτῆς ἐξελέχθησαν τὸ πρῶτον ὁ Ἀντώνιος Παξημάδης, καὶ ὁ Φοσκαρίνης Κοτάκης προεστώς, ἀλλ' ἀκολούθως προσετέθησαν καὶ δύο ἄλλοι, ὁ Ἰωάννης Φορμόζης ἐκ τοῦ τμήματος δῆθεν τῶν ἔξω μερῶν, ἐπὶ σκοπῷ νὰ συμπαρασύρουν τὸ τμήμα τοῦτο, καὶ ὁ Μιχαὴλ Παλαμάρης Λατῖνος διὰ νὰ μὴ δυσареστηθοῦν οἱ Λατῖνοι περιοριζομένου εἰς ἓν μόνον πρόσωπον τοῦ δικαϊώματός των.

Ἐν ᾧ δὲ ἢ ἐν λόγῳ πρεσβεῖα ἀφίκετο εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐνῆργει ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ της, ἡ Γεωργαντοπουλικὴ μερὶς ἐπέτυχε πληρέστατα εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν προεστώτων τοῦ 1805, ἐκλεχθέντων τοῦ μὲν Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου ἀπὸ τὸ τμήμα τῶν μέσα μερῶν, τοῦ δὲ Ἰωάννου Γεωργαντοπούλου ἐξαδέλφου του ἀπὸ τῶν ἔξω μερῶν· καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς δύο Λατίνους, οὗτοι δὲν ἠδύναντο εἰμὴ ν' ἀνήκωσιν εἰς τὴν ἐναντίαν μερίδα· ἀλλ' ἡ Παξημαδικὴ μερὶς προσβληθεῖσα

ἐκ τῆς νέας ταύτης ἡττης, ἔστρεψε πᾶσαν προσοχὴν καὶ δραστηριότητα εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς πρεσβείας καὶ πᾶσαν ἐχορήγησεν εἰς αὐτὴν συνδρομὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προσεδόκα ν' ἀπολαύη ἱκανοποίησιν τῆς ἀποτυχίας της, καὶ τῷ ὄντι ἡ πρεσβεία δὲν διέψευσε τὰς προσδοκίας της· αὕτη κατώρθωσε ν' ἀποβάλῃ τὸν Ἀπόστολον Παπᾶ τῆς θέσεως τοῦ Καπουκιαχαγιά ἀντικαταστήσασα αὐτὸν ὑπὸ τινος Ἀρμενοκαθολικοῦ Κυρήκου ὀνομαζομένου, καὶ νὰ μεταβληθῇ ἡ σφραγὶς τῆς κοινότητος, διαιρουμένης ἀντὶ τριῶν— ὅπως ἄχρι τοῦδε ὑπῆρχεν— εἰς τέσσαρα τμήματα ὅπως κρατῇ ἀνὰ ἓν ἕκαστος προεστώς· ταῦτα ἐγένοντο διὰ διαταγῆς τοῦ ἐτι ζῶντος Βελῆ Ζαδὲ, ἐπικυρωθείσης διὰ Σουλτανικῆς προσταγῆς, καὶ διὰ τῶν κατορθωμάτων τούτων μεγίστη προσεδίδετο ὠφέλεια εἰς τὴν Παξημαδικὴν μερίδα, καθότι οἱ Λατῖνοι οἵτινες ἀπετέλουν τὴν δυνάμιν της, ἐνισχύθησαν διανέμοντες τοῦ λοιποῦ, ἐξ ἡμισείας πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς τὴν ἐπιτόπιον ἐξουσίαν, καὶ αὕτη μὲν ἐνησμενίζετο εἰς τὴν ἐπιτυχίαν της, ἡ δὲ Γεωργαντοπουλικὴ μερίς ἐξηγριώθη ἐν τῇ ἀγανακτήσει της τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον προσετέθη ἐν τῇ πολιτικῇ ἀποτυχίᾳ της καὶ ἡ προσβολὴ τῆς θρησκείας της, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἐκραταιοῦτο ἡ ὑπεροχὴ της. Προκληθέντες δὲ εἰς συνέλευσιν οἱ κάτοικοι τῶν τμημάτων τῶν μέσα καὶ ἔξω μερῶν καὶ συνελθόντες, ἐξέφρασαν ὁμοθυμαδὸν τὴν ἔνεκα τῆς ἀπροσδοκίτου προσβολῆς τῶν πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν δικαιωμάτων των ἀγανάκτησίν των· συντάξαντες δὲ ἀναφοράς, ἐν αἷς περιέγραφαν μετὰ λύπης καὶ ἀγανακτήσεως τὰς προξενηθείσας αὐτοῖς σπουδαίας ζημίας, ἀπήτησαν τὴν ἀνάκλησιν τῶν ἀποφασισθέντων, καὶ τὰς διεύθυνον πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντι-

νουπόλει διαμένοντα Ἀντώνιον Δοξαράν ὅπως τὰς πα-
ρουσίᾳς ἐκ μέρους αὐτοῦ εἰς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς
πατρίδος των καὶ εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἰσχύοντας, πρὸς
οὓς ἀπετείναντο.

Ὀλίγος παρήλθε καιρὸς καὶ ἡ μερίς τοῦ Γεωργαντο-
πούλου ἐπέτυχε νὰ καταστρέψῃ ἐν ἀκαρεὶ τὰ ὑπὸ τῆς
μνημονευθείσης πρεσβείας μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ δαπα-
νῶν ἀποκτηθέντα. Ἀς μὴ θαυμάσῃ ὅμως ὁ ἀναγνώστης
διὰ τὴν αἰφνιδίαν μεταβολὴν τῶν ἀποφάσεων τῆς Τουρ-
κικῆς ἐξουσίας, καθότι ὁ τελευταῖος παραπονούμενος εἰς
αὐτὴν συνήθως ἐδικαιοῦτο· διαταγὴ τοῦ Δεφετερδάρη, δι-
ευθυντοῦ τοῦ Ἰράκι Τζετίι Χουμαγιούν, εἰς ὃν ἀνετέθη
κατὰ τὰ προῤῥηθέντα ἡ διεύθυνσις τῆς νήσου μετὰ τὴν
ἀποβίωσιν τοῦ Βελή Ζαδὲ, ἔφθασεν εἰς τοὺς προεστώτας,
δι' ἧς ἀνηγγέλθη ἡ εἰς αὐτὸν μεταβίβασις τῆς ἐξουσίας
τῆς Τήνου τῇ διατηρήσει ὅλων τῶν ἀνέκαθεν δικαιωμάτων
καὶ πλεονεκτημάτων αὐτῆς, προσθέτουσα ὅτι παρατηρη-
θέντος τοῦ παραλόγου τοῦ διορισμοῦ Κυρήκου τινος ὡς
Καπουκιαχαγιᾶ τῆς νήσου, μὴ δυναμένου καθὼς ὑπηκόου
ξένης δυνάμεως καὶ προξένου μάλιστα τῆς Ρογούζης (α)
νὰ μετὰσχῃ τῶν δικαιωμάτων τῶν ὑπηκόων τῆς Υ. Πύ-
λης, καθ' οὗ μάλιστα καὶ πολλὰ παράπονα ἐγένοντο ὑπὸ
τῶν Τηνίων, ἐξώσθη καὶ ἀντ' αὐτοῦ διωρίσθη ὁ ἔμπορος
Μιχαὴλ Γιαλούσης, ὅστις ἔδωκεν ἐγγράφον ὑπόσχεσιν
δι' ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν ἐτησίων φόρων εἰς γρ. 31,
500 συμποσούμενων, ὅπερ ὀφείλουν νὰ εἰσπράξωσιν οἱ
κάτοικοι ἐν ἀνέσει καὶ νὰ τοῦ τὸ ἀποδώσωσιν ὅπως δὲ

(α) Πόλις τῆς Δαλματίας μέχρι πρὸ ὀλίγου δημοκρατούμενη.

γνωσθῇ ὑπὸ τῶν κατοίκων ὅτι μετὰ τὴν ἀπότισιν τῶν νομισμένων φόρων των ἡ διοίκησις των εἶναι αὐτόνομος, κατὰ τὴν ἄχρι τοῦδε καθιερωθεῖσαν συνθήειαν, ἐνεργουμένη διὰ προεστώτων, ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐκλεγομένων, καὶ ὅπως μάθωσι πρὸς τούτοις τὰ τῆς μεταδιβάσεως τῆς κυριότητος τῆς νήσου ἐξαποστέλλεται ἐπίτηδες ἄνθρωπος αὐτοῦ, κομίζων συνάμα καὶ νέαν σφραγίδα τῆς νήσου εἰς τρία τμήματα κατὰ τὴν ἀνέκαθεν συνθήειαν διηρημένην, διαταχθεὶς ν' ἀναγνώσῃ εἰς ἐπήκοον πάντων τὰ ἀποφασισθέντα, τὰ ὅποια ὀφείλουν οἱ κάτοικοι μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ νὰ δεχθῶσι καὶ νὰ τὰ πραγματοποιήσωσιν, ἀναπέμποντες δεήσεις εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῆς μακροβιότητος τοῦ κραταιοτάτου ἀνακτος τοῦ περὶ πολλοῦ ποιουμένου τὰ τῆς εὐημερίας των. Ὡφείλε δὲ ὁ ἀπεσταλμένος νὰ ἐπιβλέψῃ τόσον εἰς τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν ἐφαρμογὴν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ὁμόνοιαν, ἐλευθερίαν καὶ ἡσυχίαν (ἀρ. 19).

Ἐγραψε συγχρόνως καὶ ὁ νέος Καπουκλαχαγιᾶς εἰς τοὺς προεστώτας, ἀναλύων τὸ περιεχόμενον τῆς διαταγῆς τοῦ Δεφτερδάρη καὶ συνιστῶν καθὸ Χριστιανὸς τὴν σύμπνοιαν καὶ τὴν ἀγάπην μεταξὺ τῶν κατοίκων· ἐπικρίνει δὲ τὴν διαγωγὴν τῶν μελῶν τῆς ῥηθείσης πρεσβείας καὶ τὰς πράξεις αὐτῶν ὡς παραλόγους καὶ ἐπιζημίους εἰς τὴν νήσον, καὶ μετ' ἀγανακτήσεως κατακρίνει τὴν διαγωγὴν ἰδίως ἐνός ἐξ αὐτῶν τοῦ Ἰω. Φορμόζη, ὡς ἀπειραθέντος πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ ἐξαγοράσῃ διὰ πέντε χιλιάδας γροσιῶν τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Δεφτερδάρη, ὅπως τὸν προσηλώσῃ εἰς ἣν ἀνήκει οὗτος μερίδα καὶ κατὰ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Δεφτερδάρη, περὶ τῆς εἰς τρία διαιρέσεως τῆς σφραγίδος, νὰ ἀντιπράξῃ. Ἐπὶ τέλους

παραγγέλλει τοῖς προεστῶσι νὰ προσέξωσι σπουδαίως εἰς τὰς δαπάνας τοῦ πρεσβευτοῦ Φορμόζη καὶ Παλαμάρη προαναχωρησάντων τῶν δύο ἄλλων, αἵτινες οὐδὲ νόμιμοι οὐδὲ εἰλικρινεῖς εἰσὶ (ἀρ. 20).

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1805 ἔτους ηὐξήθη μέχρι τῶν γροσίων 61,652, 31/40 καθ' ὅσον προσετέθησαν πολλάι νέαι καὶ ἔκτακτοι δαπάναι, οἷον γρ. 4,143 1/4 διὰ τὴν προμήθειαν μαρμάρων ζητηθέντων ἀπὸ τὸν Βελῆ Ζαδὲ — ἅτινα ἀπὸ κοινοῦ ἀπεφασίσθη νὰ προσφερθῶσιν ὡς δῶρον τῆς κοινότητος — καὶ γρ. 16,316 διὰ μισθὸν τοῦ Καπουκιαχαγιᾶ Κυρήκου, τοῦ Καπιογλανίου καὶ ἄλλων, διὰ ἔξοδα καὶ μισθὸν τῶν μελῶν τῆς μνημονευθείσης πρεσβείας, καὶ τὰ δι' αὐτῆς δοθέντα διὰ τοὺς Μελάχιδες καὶ εἰς ἄλλα δῶρα.

Ἡ ἐναντία τῶν πρεσβευτῶν μερὶς ἐπρέσβευε καὶ ἐκήρυττεν ὅτι τὰ σημειωθέντα ὡς εἴρηται δῶρα καὶ δαπάναι ἐγένοντο χάριν τῆς ἀλλαγῆς τοῦ προσώπου τοῦ Καπουκιαχαγιᾶ καὶ διὰ τὴν τῆς σφραγίδος μεταβολήν.

Μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα ἡ Παξημαδικὴ μερὶς μείνασα ἐμβρόντητος διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν πρὸ μικροῦ διὰ πολλῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν ἀποκτηθέντων ὠφελημάτων, ἀπεφάσισεν ἐν τῇ ἀγανακτῇ τῆς νὰ κατέλθῃ αὐτοπροσώπως εἰς ἀπελπιστικὴν διαμάχην. Αἶφνης λοιπὸν καὶ ἀπροσδοκῆτως τὴν ἡμέραν τοῦ μεγάλου Σαββάτου (1806) διεδόθη ἡ εἰδῆσις ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς νήσου ὅτι ἐκ στρατεία ἐκ πεντακοσίων περίπου Λατίνων, ὠπλισμένων ἐν μέρει, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ἔχουσα τὸν ἐπίσκοπον μετ' ὅλου τοῦ κλήρου, διευθύνεται κατὰ τῆς πόλεως ταύτης, τὴν δὲ φήμην διεδέχθη μετ' ὀλίγας στιγμὰς τὸ πρᾶγμα,

καθότι ἡ ἐκστρατεία καθωράτο ἤδη ἐκ τῆς πόλεως ὡς
φθάσασα μέχρι τῆς πρὸς τὴν πόλιν κατωφερικῆς θέσεως
Τυρί καλουμένης, τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο περιστατικὸν
κατεθούρυσεν ἅπαντας τοὺς καταίκους — ἐκτὸς τῶν Πα-
ξημάδων καὶ τῶν εὐαριθμῶν σχετικῶν καὶ πολιτικῶν των
φίλων διατελούντων ἐν ἀδιαφορίᾳ — οὔτινες οὐδεμίαν εἶ-
χον προηγουμένως περὶ τούτου εἶδῃσιν καὶ εἰς τὰ θρη-
σκευτικὰ καθήκοντα κατεγίνοντο. Ἄλλ' ὁ Φραγκίσκος
Γεωργαντόπουλος, χωρὶς νὰ χάσῃ παντελῶς τὸ παρα-
στατικὸν τοῦ πνεύματος, ὀπλισθεὶς καὶ προσλαβὼν
τὸν τε Διοικητὴν καὶ τὸν Καδὴν — ὅστις διετάχθη
ὑπὸ τοῦ Δεφετεδάρη νὰ μεταβῇ αὐτοπροσώπως καὶ
νὰ διαμείνῃ εἰς τὴν ἐδραν τοῦ αὐξηθέντος τοῦ μισθοῦ
του εἰς ἑκατὸν γρόσια κατὰ μῆνα — ἔδραμε μετὰ
σπουδῆς εἰς προὔπαντησιν τῶν ἐκστρατευσάντων. Πρᾶγ-
μα λίαν περίεργον! ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, ἐξαι-
ρουμένων τῶν γυναικῶν, τῶν γεγηρακότων, τῶν παίδων,
καὶ τῆς Παξημαδικῆς μερίδος, ἐπὶ τῶν δωματίων τῶν
οἰκιῶν ἀναβάντων ὅπως ὀρῶσι τὰ γενόμενα — διὰ μιᾶς
καὶ ὡς ἐκ συνθήματος ὀπλισθέντες παρηκολούθησαν τὸν
Γεωργαντόπουλον, τεθέντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς του· το-
σοῦτος ἦτο ὁ ἐνθουσιασμός αὐτῶν, ὅπερ ἐξήγειρε βε-
θαίως κατὰ μέγα μέρος τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα, ὥστε
οἱ μὲν ἐξελθόντες, μετὰ πολλοῦ κόπου ἀνεχαιτίσθησαν
ἀπὸ τὸν Γεωργαντόπουλον καὶ τοὺς φρονιμωτέρους τῆς
μερίδος του τῆς ὁρμῆς των νὰ ἐπιπέσωσι κατὰ τῶν ἐκ-
στρατευσάντων, οἱ δὲ ὡς ἐκ τῆς φυσικῆς των ἀδυναμίας
διαμείναντες ἐν τῇ πόλει κατεκράυγαζον καταρώμενοι
τοὺς ἐκστρατεύσαντας, συνάμα δὲ καὶ τοὺς ὑποκινήσαντας
τὴν ἐκστρατείαν· ἀναφέρω ἀνέκδοτόν τι τὸ ἁπλοῦς χρησι-

μεύει ὡς παράδειγμα τοῦ ὑπερβάλλοντος ἐνθουσιασμοῦ. Ἡ μάμμη μου καίτοι προβεβηκυῖα τὴν ἡλικίαν προέτρεπεν ἐμὲ τὸν ἐγγονόν της μόλις ἑπταετῇ ὄντα, νὰ μεταβῶ εἰς τὸν πλησιέστερον ναὸν καὶ νὰ κρούω τὸν κώδωνα αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡγνόουν τινὲς τῶν κατοίκων τὰ γινόμενα καὶ ἔπρεπε νὰ τὰ μάθωσιν, ἀφορμὴν λαβόντες ἀπὸ τὴν κωδιωνοκρουσίαν, ἣτις ἦτο ἀνέκαθεν τὸ σημεῖον τοῦ κοινοῦ κινδύνου, ἐμοῦ δὲ εἰπόντος τὸ ἀδύνατον τῆς ἐκτελέσεως τῆς παραγγελίας της, ὥς μὴ δυναμένου νὰ κρούσω ἐντελῶς τὸν κώδωνα, δὲν βλάπτει μὲ ἀπήντησεν ἂν τὸ κρούσμα δὲν εἶναι τέλειον ὥς εἶναι καὶ νεκρικὸν ἦτοι ἀτελές, ὃ ἀμέσως παρακείμενος γείτων τῆς οἰκίας μας Πέτρος Σαγρέδος, ὅστις ἀνέβη ὡσαύτως οἰκογενειακῶς ἐπὶ τοῦ δώματος τῆς οἰκίας του διὰ νὰ παρατηρῇ τὰ διατρέχοντα, θαυμάσας διὰ τὸν ἑκτακτον ἐνθουσιασμόν τῆς μάμμης μου καὶ ἀγανακτήσας συγχρόνως ὡς ἀνήκων εἰς τὴν Παξημαδικὴν μερίδα, ἀπειράθη νὰ τὴν εἰρωνευθῇ, « μὴ συγχύζησαι, τῇ λέγει, γειτόνισσα, οἱ ἐκστρατεύσαντες γινώριζοντες ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην κρέατος διὰ τὸ πάσχα, ἤλθον νὰ μᾶς προμηθεύσωσι ποδοκέφαλα », δὲν ἔχομεν ἀνάγκην τούτων, τῷ ἀπήντησεν ἐκείνη, ἀφ' οὗ ὑπάρχουν τὰ ἰδικά σας καὶ τῶν τέκνων σας, ἐντοσούτῳ ἡ γερόντισσα αὕτη ἦτο γλυκεῖα τοὺς τρόπους, σεμνὴ καὶ λίαν σκεπτικὴ εἰς τὰς ἐκφράσεις της.

Ἄμα ἀφιχθέντων τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθόντων εἰς τὴν θέσιν ὀνομαζομένην Βαρὺ, μέχρις οὗ προεχώρησαν οἱ ἐκστρατεύσαντες, ὁ Γεωργαντόπουλος ἠρώτησε τὸν ἐπίσκοπον πρὸς τί τὸ στασιαστικὸν τοῦτο κίνημα; οὐδένα τοιοῦτον χαρακτήρα ἔχει, ἀπήντησεν, ἡ παρούσα συ-

νάθροισις τῶν Λατίνων, εἶναι ἀπ' ἐναντίας ἀθώα καὶ εἰρηνική, ἀλλ' ἔχουσα δίκαια παράπονα κατὰ τῶν ἀδιακόπως προξενουμένων εἰς τοὺς Λατίνους ἀδικιῶν καὶ περιφρονήσεων, ἀπεφάσισε νὰ ἐκφράσῃ αὐτὰ ἡ ἰδία ἀμέσως εἰς τὸν διοικητὴν καὶ εἰς τὴν τοπικὴν διοίκησιν καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκινήθη. Καίτοι εὐφυὲς ἡ πρόφασίς σας, ἐπανέλαβεν ὁ Γεωργαντόπουλος, δὲν δύναται νὰ καλύψῃ τὸν ἀληθῆ καὶ στασιαστικὸν σκοπὸν τῆς ἐκστρατείας σας. α' Ἦτο τάχα κατάλληλος ἡ ἐποχή, προσέθηκεν, ὁποῖος ἢ δῆποτε καὶ ἂν ἦ ὁ σκοπός σας, τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα, ἢ τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴ ἡ ἀντιχριστιανικὴ Τουρκία σεβομένη, καταπαύει κατὰ τὴν διάρκειάν της τῶν διοικητικῶν ἐργασιῶν της, διὰ νὰ παραπονεθῇτε ἐνώπιον σχολαζούσης, ἐνεκα τῆς ἐορτῆς, ἀρχῆς; ἤρμοζεν εἰς τὴν ἱερωσύνην σου τοῦ ποιμενάρχου τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὁποῖου προΐστασαι κλήρου καὶ τοσοῦτου πλήθους Λατίνων, ὠπλισμένων ἢ μάλιστα τινῶν νὰ ἐκστρατεύσητε σταυροφορικῶς κατὰ τῆς πρωτευούσης; δὲν εἶναι ἀνάγκη δικαιολογίας ἢ περαιτέρω συνδιαλέξεως ἢ τοπικὴ διοίκησις σὰς διατάττει, ἐξοχολουθεῖ ὁ Γεωργαντόπουλος τὸν ὁποῖον ἢ ὑπεστήριζαν καὶ ὁ Ἀγὰς καὶ ὁ Καδῆς, νὰ διαλύσης ἢ ἀμέσως τὸ παρακολουθοῦν σε πλῆθος, ἀποπέμπων αὐτὸ εἰς τὰ ἴδια. Σεῖς δὲ καὶ ὁ παρακολουθῶν σοι κλῆρος δύνασθε νὰ εἰσέλθῃτε ἐλευθέρως εἰς τὴν πόλιν, τὴν ἢ πόφασιν ταύτην ὀφείλετε νὰ ἐκτελέσητε ὑμεῖς ἀμέσως, ἢ ἄλλως ἡ διοίκησις θέλει τὴν ἐκτελέσει καταναγκαστικῶς. » Μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς διαταγῆς ταύτης ὁ ἐπίσκοπος Ταβίας, οὕτως ὠνομάζετο, καὶ ὁ σὺν αὐτῷ κλῆρος ἀπεφάσισαν τὴν ἐπισθοδρόμησιν ἀπάσης τῆς ἐκ-

στρατείας, καὶ τεθέντες ἐπὶ κεφαλῆς προσεκάλεσαν τὸ πλῆθος νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, ἐν δὲ τῷ ἀναχωρεῖν τινὲς τῶν τολμηροτέρων καὶ τῶν μεμνημένων, καθὰ ἐλέγετο, εἰς τοὺς μυστικούς τῆς ἐκστρατείας σκοποὺς, ἤναντιώθησαν, ἀποπειραθέντες νὰ σταματήσωσι τὸ πλῆθος, ἀλλ' ἀμέσως προσεβλήθησαν οὗτοι ἀπὸ τοὺς ἐπιτηροῦντας τὰ διαβήματά των κατοίκους τῆς πόλεως, καὶ οὗτοι μὲν κακὴν κακῶς κατεδιώχθησαν καὶ ἀφωπλίσθησαν, οἱ δὲ ἀκολουθήσαντες τὴν ἀπισθοχώρησιν οὐδαμῶς ἐκακοποιήθησαν· ἦτο μεταξὺ τῶν καταδιωκόντων κάτοικός τις τῆς πόλεως Μάρκος Μαρουδιάς ὄνομαζόμενος ξιφῆρης ἀπειλῶν τοὺς καταδιωκομένους, βολὴ δὲ τουφεκίου ἐπλήγωσεν αἰφνης τὸν δεξιὸν βραχίονά του, καλὴ τύχη ὅμως τὸ γεγονός τοῦτο δὲν ἐγνώσθη ὑπὸ τῶν συναγωνιστῶν του, καθ' ὅσον καὶ οἱ ἐναντιούμενοι εἰς τὴν ὑποχώρησιν Λατῖνοι καὶ οἱ προσβάλλοντες αὐτοὺς διεσκορπίσθησαν ἕκαστος ὑπὸ τῶν οἰκείων αὐτοῦ, ἄλλως ἐὰν ἐγίνετο γνωστὸν κατὰ τὴν διαμάχην βεβαίως ἤθελε προξενηθῇ μεγάλη φθορὰ εἰς τοὺς Λατίνους, καθότι ἂν καὶ πολυαριθμότεροι δὲν ἦσαν ὅμως ἐξησχημένοι εἰς τὰ ὅπλα ὥς οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, οὐδὲ κἂν ἦσαν ἅπαντες ὀπλισμένοι τοιοῦτον πέρας ἔλαβεν ἡ πολυθρόλλητος αὕτη ἐκστρατεία, ἥτις θρησκευτικὴ ὠνομάσθη, καὶ τοιαύτη ἦτο τῶνόντι, καθότι διὰ τῆς θρησκευτικῆς ἐπιβροχῆς ἐσχηματίσθη καὶ διὰ θρησκευτικῆς μυστικότητος ἐνηργήθη, ἀρχηγὸν ἔχουσα τὸν ἐπίσκοπον καὶ τὸν κληρὸν. Εἶναι δὲ παράδοξον πῶς δὲν ἠδυνήθησαν οὔτε ἡ διοίκησις, οὔτε ὁ ὀξυδερκής καὶ μεγαλεπήβολος Γεωργαντόπουλος, οὔτε οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀπειραρίθμων πολιτικῶν φίλων του νὰ ἐξιχνιάσωσι πρότερον περὶ αὐτῆς τῆς ἐκστρατείας· πολλὰ ἐλέχθησαν

περί τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἀλλ' οὐδὲν ἀπεδείχθη· εἰκάζετο δὲ ὑπὸ τῶν νουνεχεστέρων ὅτι οἱ ὑποκινήσαντες αὐτὴν ἤλπιζον ὅτι ὁ Γεωργαντόπουλος ἤθελε καταπτοηθῇ, ὡς καὶ ἡ μερίς του, ἐκ τοῦ αἰφνιδίου τούτου τολμήματος, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἤθελε δοθῇ εὐκαιρία τοῖς ἐκστρατεύσασιν νὰ οἰκαιοποιηθῶσι τὴν ἐπιτόπιον ἐξουσίαν, συμπαρασύροντες καὶ τὸν Τοῦρκον διοικητὴν καὶ νὰ διευθύνωσι τὰ πράγματα κατὰ τὸ συμφέρον των, βέβαιοι ὄντες ὅτι καὶ ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία ἐπηρεαζομένη μάλιστα ἀπὸ τοὺς ὁμοθρήσκους πρέσβεις, ἤθελεν ἀναγνωρίσῃ τὰς πράξεις των ὡς γεγενῆς τετελεσμένον, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἤθελεν ἀπαλλαγῇ διὰ παντός τοῦ ἀδιαλλάκτου ἐχθροῦ τῆς θρησκείας των, ὅπως τὸν ἐνόμιζον, Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου.

Εἰς τὸν πληγωθέντα Μάρκον ἐδόθη πᾶσα δυνατὴ ἱατρικὴ συνδρομὴ καὶ ἀνθρωπίνῃ βοήθειᾳ ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς, τὴν ἐβδόμην ἡμέραν ἀπὸ τῆς τρώσεώς του ἀπέθανεν ἡ κηδεῖα του ἔγεινε μὲ μεγάλην παράταξιν καὶ μὲ γενικὴν συγκίνησιν. Οἱ Παξημάδαι καὶ οἱ ὀπαδοί των, ὡς καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει κατοικοῦντες Λατῖνοι καθ' ὅλας τὰς ἑορτάς τοῦ Πάσχα καὶ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ Μάρκου, ὅστις συνέβη τὴν Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου, σπανίως ἐξήρχοντο τῶν οἰκιῶν των καὶ ἐν πολλῇ διετέλουν προφυλάξει· ὡς φονεὺς τοῦ Μάρκου κατηγγέλθη ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Κάμπου Ἰωάννης Σμαρίδης ὅστις ἀπετέλει μέρος τῆς ἐκτραπεῖας καὶ ὡς τοιοῦτος κατάδιωχθεὶς πολλὰ ὑπέστη δεινά· (ἀρ.) ἀλλὰ μετὰ δεκαετίαν ἤτοι τὸ 1816 ἔτος ἐκλεχθεὶς προεστὼς ἀφίχθη μετὰ τῶν συναδέλφων του εἰς Κωνσταντινούπολιν ἕνεκα ὑποθέσεων τῆς κοινότητος, ἐν δὲ τῇ ἐπιστροφῇ του

τρομερά θαλάσσιος τρικυμία ἐπνίξεν αὐτὸν μετὰ τοῦ συν-
αδέλφου του Σάσου. (ἀρ.)

Κάτοικός τις τῆς πόλεως ἔχων ἐκ φύσεως ποιητικὴν
φαντασίαν, οὐχὶ δὲ καὶ παιδείαν, συγκινηθεὶς ὡς ἐκ τῆς
σοβαρότητος τῆς ῥηθείσης ἐκστρατείας ἐξιστόρησε διὰ
στίχων τὰ κατ' αὐτήν, ὅπερ πολλὴν ἐνεποίησεν εἰς τὸ κοι-
νὸν ἐντύπωσιν καὶ πολυζήτητοι ἔγειναν οἱ στίχοι του οὗ-
τοι, τινὰς τῶν ὁποίων σημειοῦμεν ἐνταῦθα χάριν περι-
εργείας.

« Ὁ φθόνος καὶ ἡ κακία, πολλῶν κακῶν αἰτία

» Ὁ φθόνος ἔκαμε καὶ αὐτὸ, ποῦ μέλλω νὰ διηγηθῶ.

» Εἰς τὸ νησί τῆς Τήνου, ἄγραφον δὲν τ' ἀφίνου

» Θέλω τὸ περιγράψαι, πᾶσα καρδιὰ νὰ κλαύσῃ

» Τὸ μέγα μας Σαββάτο, ἦλθαν οἱ φράγχοι κάτω

» Γὰρ νὰ μᾶς ἔβροῦν στὴν ἐκκλησιᾶ, νὰ μᾶς σκοτώ-
[σουν ὅσιν τ' ἀρνιᾶ

» Ὁ Φραγκίσκος εἶναι πρῶτος, ἔτζι θέλει ὁ σκοπὸς του

» Δεύτερος εἶν' ὁ Καρλάκης, ⁽¹⁾ τρίτος δὲ ὁ Δημητράκης
» καὶ ἀδελφὸς του Νικολάκης ⁽²⁾

» Τέταρτος ὁ Γιακουμάκης, καὶ Ἀνδρέας ὁ Μαυράκης ⁽³⁾

» Καμαράσην καὶ Συγούραν, ἐξορίαν εἰς τὰ Γιούρα ⁽⁴⁾

» Αὐλωνίτην καὶ Ζαλάμαν νὰ τοὺς σείλουν σὴν ἀρμάδα ⁽⁵⁾

» Τὸν Φεζὲ καὶ κύρ Πανάγο νὰ τοὺς ρίψουν εἰς τὸ μπάνιο ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ Ὁ Κάρολος Νάζος, ⁽²⁾ Δημήτριος καὶ Νικόλαος Δρόσος.

⁽³⁾ Ἰάκωβος Πόμερ, Ἀνδρέας Μαυράκης γαμβρὸς τοῦ Φρ. Γεωρ-
γαντοπούλου, ⁽⁴⁾ Μάρκου Ζάρπαν Κομαράσης καὶ Νικόλαος Σι-
γάλας γαμβροὶ τῶν Δρόσων, ⁽⁵⁾ ὁ μὲν Αὐλωνίτης ἑμπορος, ὁ δὲ
Δεσίπρης Ζαλάμας πλοίαρχος, ⁽⁶⁾ Φεζέε ἡ Βηδάλες πλοίαρχος καὶ

- » Καὶ τὸν ἄρχων Λογοθέτην κάμνοντες τον μερχαμέτι⁽⁷⁾
 » Νὰ τὸν στείλουν στὴν Ἀσίαν, νὰ περᾷ μὲ δυστυχίαν
 » Τὰ παιδιὰ τῆς Κυριακῆς, νὰ τὰ κρεμάσουν παρευθὺς ⁽⁸⁾
 » Κι' ὅσοι ἄρματα ἐπιάσα νὰ τοὺς δείρουνε στὴν πιάσα ⁽⁹⁾.

Σπουδαιότερον χαρακτηῖρα λαμβάνουν τοῦ λοιποῦ τὰ πράγματα· ἡ ρῆξις μεταξὺ τῶν Λατίνων καὶ τῶν Ἀνατολικῶν ἐγενικεύθη καὶ συστηματικώτερα κατέστη παρ' ὅσον ἠλπίζετο, καὶ αὐτοὶ οἱ ὑποκινήσαντες τὴν διαίρεσιν μεταξὺ τῶν ἐτεροθρήσκων τούτων, καὶ αἱ ἀντιμαχόμεναι μερίδες ἔλαβον νέαν ὀνομασίαν, ἀντὶ τῆς ἄχρι τοῦδε, κόμμα φραγκῶν, καὶ κόμμα ῥωμαίων ἐκαλοῦντο τοῦ λοιποῦ. Ἡ παραδειγματικὴ ἐπιβρόχὴ τοῦ κλήρου τῶν Λατίνων ἐπὶ τῶν συνειδήσεων τῶν ὁμοθρήσκων τῶν ἀνεπτύχθη τοσοῦτον, ὥστε ἀπηγορεύθη κατ' ἔντονον ἀπαίτησίν του, πᾶσα σχέσις μεταξὺ Λατίνων καὶ Ἀνατολικῶν μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ συνήθους χαιρετισμοῦ, καὶ μεταξὺ πρὸς τούτοις τῶν στενωτέρων συγγενῶν· προσετέθη δὲ παρὰ ταῖς κανονισμέναις προσευχαῖς νέα περὶ ἐξοντώσεως τοῦ Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου, τὴν ὁποίαν ὑπεχρεώθησαν ὅλοι ἀνεξαιρέτως νὰ τὴν ἐπαλαμβάνουν μετὰ τὸ ἀνεπαρτία Θεοτόκε Παρθένε, ἐπὶ τέλους δὲ ἐδόθη τὸ σύνθημα ὑπὸ τοῦ κλήρου, ὅπερ ὅλοι οἱ Λατῖνοι ἠσπάσθησαν, νὰ χωρισθῶσι καθ' ὅλα καὶ ἐντελῶς ἀπὸ τοὺς Ἀνατολικούς, σχηματίζοντες νέαν ἀνεξάρτητον τῆς ὑπαρχούσης κοινό-

Πανάγος Χαρθούρης ἔμπορος, ⁽⁷⁾ Κωνστ. Καλαύριος, ⁽⁸⁾ Γεώργιος καὶ Νικόλαος Κυριακόπουλος πλοίαρχοι, ⁽⁹⁾ πλατεῖα τῆς ἀγορᾶς.

τητα, καὶ ἐκ τούτου ἠνεώχθη νέον στάδιον διαμάχης πολὺ πεισματικώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον τοῦ ὑπάρχοντος.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν νέαν μορφήν τῶν πραγμάτων τὸ τμήμα τῶν ἔξω μερῶν θέλει μᾶλλον διακριθῆ ἕνεκα τῆς πολιτικῆς του διαγωγῆς, ἐξ ἧς ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ σταθερόν, ἀναγκαῖον ἐνομίσαμεν νὰ προτάξωμεν περιγραφὴν τῆς καταγωγῆς καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων της, ὅπως συμβουλευόμενος αὐτὴν ὁ ἀναγνώστης, δυνήθῃ νὰ σχηματίσῃ ὀρθοτέραν περὶ αὐτῶν ἰδέαν.

Κεῖται τὸ τμήμα τοῦτο δυτικοαρκτικῶς τῆς νήσου, μεμαχρυσμένον τῶν λοιπῶν καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἀπόκεντρον καὶ δυσκολοκοινώνητον θεωρούμενον· σύγκειται δὲ ἐκ τῆς κωμοπόλεως Πύργου καὶ τῶν χωρίων Πλατειῶν, Ὑστερνιῶν καὶ Καριδιανῆς, ὑπῆρχον ἄλλοτε καὶ τινὰ ἄλλα χωρίδια, ἰδιαιτέραν φέροντα ὀνομασίαν, ἀλλὰ συνεχωνεύθησαν μετὰ ταῦτα εἰς τὴν κωμόπολιν. Οἱ κάτοικοι τῶν μὲν τριῶν πρώτων, πρεσβεύουν ἀποκλειστικῶς τὸ Ἀνατολικὸν ὄγμα, τῆς δὲ Καριδιανῆς κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐν ᾧ τὸ ὑπόλοιπον τὸ τῶν Λατίνων πρεσβεύει θρήσκευμα. Ἡ κωμόπολις περιέχει πλείοτερον πληθυσμὸν παντὸς τῶν λοιπῶν χωρίων καὶ τῆς πόλεως αὐτῆς, καὶ τοῦτο ὀφείλεται βεβαίως εἰς τὴν φυσικὴν της θέσιν, καθότι κεῖται ἐπὶ ἐδάφους πετρώδους, ἀποτόμου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ πανταχόθεν ὑπὸ ὀρέων περικεκαλυμμένου, πλησίον δὲ τῆς θαλάσσης, ὡς μὴ ἀπεχούσης ἐκ μὲν τοῦ μεσημβρινοῦ μέρους, ἐνθα ὑπάρχει ὁ ὄρμος Βαθύ, πλεόν τοῦ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας, ἐκ δὲ τοῦ δυτικοαρκτικοῦ ὀλιγώτερον τῆς ἡμισείας ὥρας, ἐνθα ὑπάρχει μικρὸς ἀλλ' ἀσφαλὴς καὶ ὁ μοναδικὸς τῆς νήσου λιμὴν Πάνορμος

ὀνομαζόμενος. Τοιαύτη θέσις ἐν ἀνωμάλοις μάλλον καὶ
 τοῖς λίαν ἐπωφελῆς λογίζεται, ὡς παρέχουσα ἀσφάλειαν
 κατὰ πάσης ἐπιδρομῆς καὶ ἄσυλον, τοῦλάχιστον προσω-
 ρινόν, εἰς τοὺς κατοίκους ἐν περιπτώσει καταδιώξεως,
 καὶ πολλὴν εὐκολίαν ἐν ταυτῷ πρὸς τὴν ναυτιλίαν, ζω-
 γονουμένην ἔτι μᾶλλον καὶ ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἐκ τῶν
 πολυπληθῶν λατομιῶν τῆς ἐξορυττομένων μαρμάρων καὶ
 πετρῶν ἢ πλακῶν χρησιμευσῶν μεγάλως εἰς οἰκοδομὴν
 κτιρίων κατὰ τὰ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς
 Τουρκίας. Ὡς ἐκ τῶν πλεονεκτημάτων τούτων θελγόμε-
 νοι πολλοὶ ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος, τῆς
 Ἑπτανήσου καὶ τῆς Τουρκίας μεταναστεύσαντες κατώ-
 κησαν καὶ ἀποκατεστάθησαν σταθερῶς ἐν τῇ κωμοπόλει
 ταύτῃ καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ὁρλώφ καὶ τοῦ
 Λάμπρου Κατζώνη — σῶζονται ἄχρι τοῦδε ὀνόματα οἰκο-
 γενειῶν τῆς κωμοπόλεως ταύτης, ὡς π. χ. Μεσολόγγης,
 Καραμανλῆς κ. τ. λ., ἅτινα ὡς ἐκ τῶν ὀνομάτων τῆς
 ἰδίας πατρίδος αὐτῶν τοῖς ἐδόθησαν. — Οἱ κάτοικοι τῆς
 κωμοπόλεως καὶ τῶν Πλατειῶν εἶναι ζωηροὶ, ὀξύνοες,
 ἐπιχειρηματίαι, τολμηροὶ καὶ πολλὴν φυσικὴν εὐφράδειαν
 ἔχοντες, φυσικὰ πλεονεκτήματα βεβαίως προσερχόμενα ἐκ
 τῆς εὐκрасίας τοῦ κλίματος καὶ τῆς ἐλευθέρας διοικήσεως
 ἐν μέρει, καθ' ὅσον ποτὲ δὲν ἔτυχον οἱ κάτοικοι ἐπιμελημέ-
 νης ὁπωσοῦν ἀνατροφῆς καὶ παιδείας. Εἶναι δὲ ἀπορίας ἀξία
 ἡ ἐπαισθητὴ διαφορὰ τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων τῶν
 δύο ἄλλων χωρίων Ὑστερινῶν καὶ Καρδιανῆς, καίτοι μὴ
 ἀπεχόντων τῆς κωμοπόλεως, τοῦ μὲν πρώτου δέκα λεπτὰ,
 τοῦ δὲ δευτέρου περὶ τὴν ἡμίσειαν ὥραν, διότι οὗτοι εἶ-
 ναι ἀνέκαθεν φιλησυχώτεροι καὶ εὐαγωγότεροι τῶν κα-
 τοίκων τοῦ Πύργου καὶ Πλατειῶν. Τοιούτου χαρακτῆρος

ἀνθρώπων, εἰς οὓς ἐχρησίμευσεν ὡς ἄσυλον πάσης καταδιώξεως ἢ φυσικῆ τοῦ τόπου θέσις, δὲν ἦτο εὐκόλος ἡ ἐντελής ὑποταγὴ εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν, διάγοντες δὲ ὀχλαγωγικῶς πῶς ἐν αὐτοδιοικήσει καὶ σπανίαν ἔχοντες πρὸς τὰ λοιπὰ τμήματα, ὡς εἴρηται, συγκοινωνίαν, λαμβάνοντες δὲ ὁσημέραι ἐπιμιζίαν μετ' ἄλλων ξένων στοιχείων, ἢ διατρήσεις εἰς αὐτοὺς ἀρχαίου ὁμοιομόρφου καὶ συμπαγοῦς χαρακτῆρος, ὡς ὑπῆρξεν εἰς τοὺς λοιποὺς κατοίκους, δὲν ἦτο εὐκόλοκατόρθωτος, προστιθεμένης μάλιστα καὶ τῆς κατὰ κόρον διαπραττομένης ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πατριῶν ἠθικῆς διαφθορᾶς.

Τὴν τοιαύτην ἀνώμαλον κατάστασιν ἐκμεταλλευόμενοι οὗτοι τῶν συνεγχωρίων των, ὁ Ἀναγνώστης Βητάλης καὶ ὁ Ἰωάννης Φορμόζης, ἐκ φύσεως πονηροί, συνετέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ κακοῦ· ὁ μὲν ἐκ τῶν πρωτίστων τῆς Κωμοπόλεως ἦν, ἔχων δὲ εὐφυίαν πολλὴν καὶ φιλικὰς σχέσεις μεθ' ὅλων τῶν προκρίτων συνάψας, καὶ πείραν τοῦ κόσμου κτησάμενος ὡς ἐκ τοῦ ἐμπορικοῦ τοῦ ἐπαγγέλματος, τὴν μὲν περιουσίαν του ηὔξησεν ὀπωσοῦν, πολλὴν δὲ ὑπόληψιν ἀπέκτησεν εἰς τὸ τμήμα τῶν ἔξω μερῶν καὶ μεγίστην ἐξήσκει ἰδίως ἐν τῇ κωμοπόλει ἐπιρροήν· ἀπέφυγεν ὁμῶς, ὀρθῶς ποιῶν, νὰ καθέξῃ τὴν θέσιν τοῦ προεστῶτος, ἦν ἡδύνατο εὐκόλως νὰ λάβῃ, ἀλλ' ἡ ἀπόλαυσις τῆς ἡθελε θυσιάσῃ τὴν ὑπόληψιν του. Οὗτος συγκατελέχθη ὡς ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς καὶ τῆς ἱκανότητός του τοῖς προκρίτοις, καὶ τὴν αὐτὴν ἐνδυμασίαν ὡς καὶ ἐκεῖναι ἐφόρει, ἥτις ἐθεωρεῖτο ὡς ἀποκλειστικῶς ἀνήκουσα εἰς τοὺς προκρίτους, συνίστατο δὲ εἰς Ἀντερῖον, Τζουμπέ, Γούνα κ.τ.λ., καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ἐρυθροῦν μετ' ἄσπρου ἡνωμένον κάλυμμα. Οἱ εἰς τὴν

θέσιν τοῦ δημογέροντος ἐκλεγόμενοι διετέλουν, διὰ τῆς ἐπιτηδειότητός του, ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις του· καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἐσχηματίσθη ἰσχυρὰ κατ' αὐτοῦ ἀντιπολίτευσις ἐν τῇ κωμοπόλει, ἀλλὰ προελάμβανε πάντοτε τὴν πρόδοόν της, συμμορφούμενος εὐθὺς μὲ τὴν θέλησίν της κατὰ τὸ φαινόμενον, καταστρέφων δὲ μετ' ὀλίγον τὰ ἐναντίον τῆς ἐπιθυμίας του πραχθέντα, διὰ τῆς ἐκλογῆς νέων δημογερόντων τὴν ὁποίαν ὑπεκίνει κρυφίως καὶ ἐμμέσως ὑπεστήριζε. Σεβόμενος τὰ ἐμπορικά του συμφέροντα δὲν ἐκηρύχθη ἀναφανδὸν ὑπὲρ οὐδετέρας τῶν διαμαχομένων μερίδων, δι' ἐξειδικιασμένης δὲ ἐπιτηδειότητος ἐπολιτεύετο πρὸς ἀμφοτέρας, ἀλλ' ἐν τῷ μυστικῷ ὑπὲρ τῆς Παξημαδικῆς μερίδος ἐνήργει. Κατὰ πᾶσαν σπουδαίαν τοῦ κοινοῦ ὑπόθεσιν καὶ εἰς πᾶσαν ἐκλογὴν προεστώτων, παρευρίσχετο εἰς τὴν περὶ τούτου συνέλευσιν, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Κωμοπόλεως, ἀλλὰ τὴν ιδιότητά του ταύτην ἔκρυπτεν ἐνίοτε, ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνελεύσεως ἀπέβαιnen ἐναντίον τῆς ἐπιθυμίας του, καθότι τότε ὑπεγράφετο ὡς ἄτομον καὶ ὅχι ὡς ἀπεσταλμένος, προφασιζόμενος ὅτι δὲν τῷ ἐδόθη τοιαύτη πληρεξουσιότης ἀπὸ τὴν Κωμόπολιν, ὑπεκίνει δὲ μετ' ὀλίγον καὶ μετὰ δεξιότητος τὴν ἀποδοκιμασίαν τῶν ἀποφαισθέντων ἀπὸ τὸ τμήμα τῶν ἑξω μερῶν, πλὴν τῶν Ὑστερινῶν, ἐνθα συνέπεσε νὰ ὑπάρχη ὁ Λαυρέντιος Παλαμάρης, ἐξέχων κατὰ τὴν καταγωγὴν, τὴν περιουσίαν, τὸν λόγον, καὶ τὴν προσωπικὴν βαρύτητα πάντων τῶν συνεγχωρίων των, καὶ ἐπηρεάζων αὐτοὺς ἀποκλειστικῶς, οὗτος πόλεμιος ἐκηρύχθη ἀνέκαθεν τοῦ Βητάλε καὶ οὐδέποτε ἀφῆκε νὰ ἔκτανθῃ ἡ ἐπιρροή του μέχρι τοῦ χωρίου Ὑστερινῶν, ὅπερ πολὺ ἐσήμαιnen ἐν τῷ τμήματι τῶν

ἔξω μερῶν ὡς ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ καὶ τοῦ εὐκαταστάτου τῶν κατοίκων του, οἵτινες ἦσαν κτηματῖαι ἅπαντες καὶ γεωργοί. Οἱ κατὰ καιρὸν προεστῶτες, γνωρίζοντες τὸ ὕπουλον τοῦ χαρακτῆρος τοῦ αὐτοῦ Βητάλε καὶ τὴν ἐξιστορηθεῖσαν ἐπιρρόην του, εἰς αὐτὸν ἀπευθύνοντο κατὰ πᾶσαν σπουδαίαν ὑπόθεσιν, ζητοῦντες τὴν συνδρομήν του, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου πολυειδῶς τὸν ἐξέθετον, καὶ πολλάκις κατεδείκνυνον τὴν εἰς τὴν Παξημαδικὴν μερίδα ἀληθῆ ἀφοσίωσίν του, ἣν προσεπάθει πάντοτε ν' ἀποκρύψῃ, ὡς κατωτέρω ῥηθήσεται. Ὁ δὲ Ἰω. Φορμόζης δὲν κατήγετο ἐκ τῶν σημαντικῶν τῆς Κωμοπόλεως κατοίκων, ἦτο ἄνευ ἀρχῶν, ἄνευ ἐπαγγέλματος καὶ περιουσίας, πονηρὸς δὲ καὶ τυχοδιώκτης, πεπροικισμένος ἀπὸ τὴν φύσιν μὲ εὐφράδειαν καὶ μὲ πνεῦμα ὀπωσοῦν, ἐλευθέρως ὁμιλῶν τὴν Τουρκικὴν γλῶσσαν ἀνεμιγνύετο πάντοτε εἰς τὰ πολιτικά τοῦ τόπου, ἐκ δὲ τῆς ἀναμίξεώς των, καὶ τῆς ἐπικρατοῦσης συστηματικῆς τῶν κατοίκων διαιρέσεως, ὠφελεῖτο πάντοτε χρηματικῶς. Ἐχρησίμευε δὲ ὡς νευρόσπαστον τοῦ Βητάλε, ὅστις κατὰ πᾶσαν κρίσιμον περίστασιν τὸν ὑπεστήριζεν εἰς τὴν δημογεροντικὴν θέσιν καὶ δι' αὐτοῦ ἐξετέλει τοὺς μυστηριώδεις σκοποὺς του.

Πρὸ τοῦ συμβάντος τοῦ μεγάλου σαθβάτου, ὅπερ εἰς τὸ ἀσυμβίβαστον ἔφερε τὰ πράγματα, ὁ Καπουκιαχαγὰς Γιαλούσης, φιλοτιμούμενος νὰ ὠφελήσῃ ὅσον τῷ ἦτο δυνατόν τὸν τόπον, καὶ τὴν πρὸς τοῦτο φιλάγαθον διάθεσιν τοῦ Δεφτερδάρη γνωρίζων, ἐνήργησε μετὰ ζήλου ὑπὲρ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν καθιερωθέντων ἤδη, εἴτε ἐκ συνηθείας εἴτε ἐκ συνθήκης πολλὰ καὶ μεγάλα δικαιώματα καὶ πλεονεκτήματα τῶν κατοίκων, ὧν ἡ κα-

ταπάτησις προώδευεν ὁσημέραι ἐκ τῶν καταχρήσεων τῆς Τουρκικῆς κυβερνήσεως· ὅθεν κατ' αἰτησιν τοῦ Δεφτερδάρη, ἐξεδόθη Βασιλική περὶ τούτου διαταγή ἔχουσα ὡς ἑξῆς,

» Πρὸς τοὺς Κατίδες, δικαστὰς, καὶ Ναίπιδες, το-
 » ποτηρητὰς, δικαστὰς, οἷς ὑπόκειται ἡ νήσος Τήνος.
 » Φθάνοντος τοῦ παρόντος μου βασιλικοῦ ὑψηλοῦ ὀρι-
 » σμοῦ γνωστὸν ἔστω ὑμῖν ὅτι ὁ Μουκαττὰς, ἐπαρχία,
 » τῆς νήσου Τήνου, μὲ ὅλα τὰ μερίδια τῶν δοσιμά-
 » των τῆς, ἐπειδὴ καὶ ἀπεδίδοντο ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς
 » εἰς τὴν διοίκησιν τῶν Κοτζαμπασίδων, προεστώτων,
 » τῆς νήσου, διὰ τὰ ἐξουσιάζονται ἀπὸ ἑνα μόνον
 » πρόσωπον καὶ ἤδη κατὰ τὸ τρέχον χιλιοστὸν διακο-
 » σιοστὸν εἰκοστὸν ἔτος ἀπὸ πρώτης μαρτίου ἄχρι τέλους
 » φεβρουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, δηλαδὴ ἕναν χρόνον ὁλό-
 » κληρον ἐπεδόθη πάλιν εἰς τοὺς ῥηθέντας Κοτζαμπασί-
 » δας τῆς ἄνωθεν νήσου διὰ γρόσια 31,500, εἰς τὸ νὰ
 » ἐξουσιάζεται ἀπὸ ἕν μόνον πρόσωπον, αὐτοὶ δὲ οἱ Κο-
 » τζαμπασίδες ἀφ' οὗ ἐδέχθησαν τὸ Ἰλιτζάμι τοῦ Μου-
 » καττὰ τῆς νήσου, ἔδωκαν εἰς τὸν χαζηνέ τοῦ Ἰρατιτζετι-
 » τίου— θησαυροφυλάκιον τοῦ καταστήματος τῆς τάξεως
 » —ἐνσφράγιστον χρεωστικὸν ὁμολογὸν εἰς τὸ νὰ ἐκ-
 » πληρώσουν ἀνελλιπῶς τὴν ῥηθεῖσαν ποσότητα ἐν καιρῷ
 » τῷ προσήκοντι καὶ εἰς τὴν διορίαν, ὅθεν μὲ τὸ νὰ ἦναι
 » ὁ ῥηθεὶς Μουκαττὰς κατὰ διαφόρους τρόπους ἐλεύθερος
 » μὲ βασιλικὸν ἱερὸν Χάτ, ἀπόφασιν, τόσον εἰς τὸ νὰ
 » λαμβάνῃ κατὰ τὰ ἀνέκαθεν τὰ τυχόντα Μαχσοῦλια,
 » γεννήματα, ἀδικέτια, δῶρα, καὶ κανονικὰ ἄλλα ρου-
 » σούμια, νενομισμένα, ὅσον καὶ εἰς τὸ νὰ ἐξουσιάζεται
 » ἀπὸ ἕν μόνον πρόσωπον κατὰ τὸ ῥηθὲν ἔτος, οὐχ ἥτ-

» τον καὶ με τὸ νὰ ἐζήτησεν ἤδη δι' ἐγγράφου ἐνσφραγί-
 » στου ὁ νῦν Δεφθερδάρης τοῦ Ἰρατιτζετιτίου ἐνδοξότατος
 » Σαγίτ Φεϊζουλλάχ ἐφέντης τὸ νὰ δοθῇ ἱερά μου προσ-
 » ταγή διὰ νὰ μὴν ἐνοχλῶνται κατ' οὐδένα τρόπον οἱ
 » βαγιάδες αὐτῆς τῆς νήσου ἐναντίον τῶν ἀνέκαθεν προ-
 » νομίων τῆς ἐλευθερίας των ἀπὸ τοὺς κατὰ καιρὸν Κα-
 » πουδάν πασάδες, Βεζυράδες, Μπεγλερπέγηνδες Νομάρ-
 » χας, Σαντζάκ Μπέγηνδες, Ἐπάρχους, καὶ ἄλλους
 » τοιούτους, ἢ ὅταν διαβαίνουν ἐκεῖθεν Κολ Τσαῦσ-
 » λερῇ, ἐπιθεωρηταί, νὰ μὴ τοὺς ἐπηρεάζωσι με ἀπαιτή-
 » σεις μενζιλ-ἀκτζεσί καραβίων, ναύλων, ἢ ἐπὶ δια-
 » φόροις ἄλλαις προφάσεσιν, ἀλλὰ νὰ ἐξουσιάζεται ὑφ'
 » ἐνὸς μόνον προσώπου, ἐθεωρήθησαν τὰ κατάστιχα τοῦ
 » Χαολάρ Μουκατεσί, ὅπου εἶναι πεφυλαγμένα εἰς τὸ εὐ-
 » daίμον μου θησαυροφυλάκιον, καὶ ἐφάνη καταγεγραμ-
 » μένον εἰς τὸν κώδικα ὅτι ὅλα τὰ μερίδια τῶν δοσι-
 » μάτιων τῆς νήσου Ἱήνου, ὅπου λογαριάζοντες ἀπὸ πρῶ-
 » τῆς Μαρτίου εἶναι δεδομένα εἰς τὸν Μουκαττὰν αὐτῆς,
 » τὸν ὅποιον ἐξουσιάζει τὸ βασιλικὸν Ἱράτι Τζετιτί, καὶ
 » λοιπὸν κατ' αὐτὸ τὸ κατάστιχον ἐξεδόθη ἡ παροῦσά μου
 » ἱερά προσταγή καὶ προστάττω ἅμα ὅπου ἐμφανισθῇ,
 » νὰ ἐξακολουθήσητε ὅλοι σας ἀπαραλλάκτως τὰ ἐν αὐτῇ
 » διαταττόμενα καὶ διακελευόμενα· καὶ Σεῖς οἱ ῥηθέντες
 » Ναίπιδες καὶ Χακίμηδες κατὰ τοῦτον τὸν ἤδη ἐκδο-
 » θέντα βασιλικὸν ὑψηλὸν ὀρισμὸν ὅπου ἐνεχειρίσθη εἰς
 » τοὺς ῥηθέντας Κοτζαμπασίδας νὰ ἐπιμεληθῇτε εἰς τὸ
 » νὰ ἐξουσιάζεται ὁ ῥηθεὶς Μουκαττὰς ὑφ' ἐνὸς μόνον
 » προσώπου ἕνα χρόνον ὁλόκληρον, τὰ δὲ τυχόντα ἀβαέ-
 » τια Μαχσουλάτια καὶ ἄλλα κανονικὰ ρουσούμια, νὰ
 » τὰ συνάζῃ καὶ νὰ τὰ παραλαμβάνῃ μόνον ὁ Μουκαττὰς

» κατὰ τὸ ἔκπαλαι χωρὶς νὰ ἐπειρεάζωνται ἢ νὰ ἐνοχλῶν-
 » ται οἱ βασιάδες αὐτῆς τῆς νήσου ὑπ' οὐδενός, καὶ νὰ
 » μὴ παραχωρήσετε νὰ γίνη ἡ παραμικρὰ ἐναντίωσις καὶ
 » ἀντίστασις, ἢ κάμμία ἀνατροπὴ εἰς αὐτὴν τὴν ἤδη ἐκ-
 » διδομένην ἱερὰν προσταγὴν μου, οὕτω νὰ ἡξεύρητε καὶ
 » νὰ ὑποτάσσεσθε τῷ ἱερῷ μου σημείῳ· γέγραπται τῇ
 » πρώτῃ τοῦ μηνὸς σεβάλ περὶ τὸ χίλιοστόν διακοσιο-
 » στὸν εἰκοστὸν ἔτος ».

Τὸ πρωτότυπον τῆς βασιλικῆς ταύτης διαταγῆς Τουρ-
 κιστὶ συντεταγμένον ὁμοῦ μὲ τὴν παροῦσαν μετάφρασιν
 εἰς τὸ ἑλληνικόν, ἐστάλη εἰς τοὺς προεστῶτας τῆς νή-
 σου· κατὰ συνέπειαν δὲ αὐτῆς ἐξεδόθη καὶ διαταγὴ τοῦ
 Καπουδὰν πασᾶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ἐρειδομένη, ἀπα-
 γορεύουσα τοὺς ὑπ' αὐτὸν ὑπηρετοῦντας νὰ πράξωσι τὸ
 ἀντιβαῖνον εἰς αὐτήν· παρήγγειλε δὲ εἰς τοὺς προεστῶ-
 τας νὰ μὴ παραχωρήσουν ἐκ μέρους τῆς κοινότητος εἰμὴ
 μικρὰν καὶ ὠρισμένην ποσότητα γροσίων εἰς τοὺς δια-
 βαίνοντας ὑπηρέτας τῆς ἐξουσίας διὰ τὰ ἔξοδά των, καὶ
 τοὺς προέτρεψε νὰ μὴ προσέχουν ποσῶς εἰς τὰς φερού-
 σας τὴν μικρὰν σφραγιδά του διαταγὰς, ἀλλ' εἰς τὰς
 μὲ τὴν μεγάλην σφραγιδά του ἐσφραγισμένας (ἀρ. 25).

Οἱ προεστῶτες τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος συνελθόν-
 τες μετὰ τῶν προκρίτων καὶ τῶν αντιπροσωπευόντων τὰ
 μέσα μέρη μετὰ τὰ κατὰ τὸ μέγαλον σάββατον συμβάν-
 τα, συνέταξαν ἀναφορὰν πρὸς τὸν Δεφτερδάρην, ἐν ᾧ
 περιέγραψαν τὰ γενόμενα ἐν λεπτομερείᾳ ζητήσαντες
 τὴν προσηκουσαν θεραπείαν, εἰδοποίησαν ταυτοχρόνως
 καὶ τὸν Καπουκίαχαγὴν περὶ τούτου καὶ τὴν συνδρομὴν
 του κατὰ τὴν προκειμένην κρίσιμον περίστασιν ἐπεκαλέ-
 σθησαν· ἀνέφεραν ὡσαύτως τὸ γεγονός ὃ τε διοικητῆς

Μπεκίρ Ἀγᾶς καὶ ὁ Καδῆς πρὸς τὸν Δεφτερδάρην καὶ ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Καπουκιαχαγιά Γεώργη Γκίλης πρὸς αὐτὸν, περιγράψαντες μετ' ἀκριβείας αὐτὸ καθὼς αὐτόπται, καὶ ἐπειδὴ ἐπληροφορήθησαν ὅτι ὁ τῶν Λατίνων ἐπίσκοπος ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν αὐτοπροσώπως ὡς πρεσβευτῆς ὄλων τῶν Λατίνων, καὶ μάλιστα ὅτι ἦτο ἑτοιμος νὰ ἀναχωρήσῃ, ἔλαβον τὸ μέτρον νὰ στείλῃσι δι' ἐπίτηδες ἀπεσταλμένου τὰ προπαρασκευασθέντα ἤδη ἔγγραφα, χρησιμεύσοντα καὶ εἰς τὸ νὰ περιγράψῃ διὰ ζώσης φωνῆς τὰ πράγματα, καὶ ὡς τοιοῦτον ἐξελέξαντο τὸν Μάρκον Ζάρπαν Καμαράσσην, ἐφοδιάσαντες τὸν μὲ συστατικὰ πρὸς τὸν Ἀντώνιον Δοξαράν καὶ ἄλλας ἐπιστολάς. Ἡ ἀποστολὴ ὁμως τοῦ ἐπισκόπου ἔγεινε σοβαρωτέρα, εἰς αὐτὸν ἐδόθη πλήρης καὶ γενικὴ πληρεξουσιότης ἐκ μέρους ὄλων τῶν Λατίνων νὰ προσπατεύσῃ τὰ δικαιώματά των ὅπως ἤθελε νομίσῃ συμφερώτερον· ὅλοι οἱ πρόξενοι τῶν διαφόρων ἐθνῶν, πλην τοῦ Ῥωσικοῦ, τὸν ἐφοδίασαν μὲ συστατικὰς πρὸς τοὺς σχετικοὺς πρέσβεις καὶ ἄλλα ἰσχυρὰ ὑποκείμενα καὶ ἱκετηρίους ἐπιστολάς. Τὸ ἴδιον ἐπραξάν καὶ οἱ Παξημάδαι πρὸς τὸν Βαρῶνα Ὑψεν πρέσβυν τῆς Δανίας καὶ πρὸς ἄλλους· μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἀπεσταλμένου τούτου, ἅπαντες ἀνεξαιρέτως ἐκαραδόκουν τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἐν τούτοις ὁ Μπεκίρ Ἀγᾶς σπεύδων νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολὴν του, ἔγραψε πρὸς τοὺς προεστώτας καὶ τοὺς δημογέροντας τῶν Λατίνων προσκαλῶν αὐτοὺς νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ διοικητήριον διὰ νὰ ἀκούσωσι τὰς δι' αὐτοῦ ἐπίτηδες σταλείσας Σουλτανικὰς καὶ τοῦ Δεφτερδάρη διαταγὰς, ἀλλὰ τῷ ἐστάλη ἀπάντησις ὑπὸ τὸν Γ. Κολάρον, Καγόνικον Καγκελλάριον καὶ ἐπίτροπον τοῦ

ἐπισκόπου, ὡς ἐκ μέρους ὅλων τῶν Λατίνων, φέρουσιν χρονολογίαν 27 Ἀπριλίου 1806 καὶ με ἀπότομον ὡπο-
σοῦν τρόπον περιέχουσα τὰ ἐξῆς.

» Οἱ Λατῖνοι εἶναι καὶ θέλουν εἶσθαι πάντοτε ἀληθεῖς
» καὶ πιστοὶ Ῥαγιάδες τοῦ Σουλτάν Σελίμη καὶ προσκυ-
» νηταὶ τῶν διαταγῶν του· ὅτι δὲν ὑπῆρξε ποτὲ συνή-
» θεια νὰ συνέρχεται ὁ κοινὸς λαὸς διὰ τοιαύτας ὑπο-
» θέσεις, ὅποιοι ἢ μὴ ἀνάμιξις τῶν προξένων καὶ ἄλλων
» ὑπηκόων ξένων δυνάμεων εἰς τὰ πολιτικὰ τοῦ τόπου.
» Ἐνῶ μάλιστα εἰς τὴν πρωτεύουσαν διαμένουν οὗτοι,
» οἱ πρόξενοι, καὶ ἄς εἰδοποιηθῶσιν, ὅτι καὶ ἂν ἦτο ἀνάγ-
» κη νὰ παρευρεθῶσι, πάλιν δὲν κατορθοῦται τοῦτο, κα-
» θότι κατέβησαν τὰς ἀπερασμένας (ἐννοεῖ βεβαίως τὸ
» μέγαλον σάββατον) διὰ νὰ ἀκούσωσι τὰς πρὸς τὸ
» κοινὸν Βασιλικὰς διαταγὰς, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐδέχθησαν,
» μάλιστα οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἐνοπλοικαὶ ὁ γνωστὸς
» ἀρχηγὸς (ὁ Γεωργαντόπουλος) τοὺς ἐδίωξαν, καὶ διὰ
» τοῦτο ὅλοι ὁμογνωμόνως ἀπεφάσισαν νὰ μὴν ὑπά-
» γωσι πλέον εἰς τὴν Καγκελλαρίαν μέχρι δευτέρας δια-
» ταγῆς τοῦ ἐνδοξοτάτου αὐθέντου των τοῦ Νιζαμτζετίτ,
» εἰς τὸν ὅποιον ἔστειλαν πρεσβείαν πρὸς προσκύνησίν
» του » (ἀρ. 26).

» Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐκ μέρους τοῦ κλήρου ὡς ἐν ὀνό-
ματι ὅλων τῶν Λατίνων γενομένη κατέδειξεν ἀπροκα-
λύπτως τὴν ὑποθαλπομένην συστηματικὴν ἐκδίκησιν
κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου καὶ τῆς μερίδος του καὶ τὸ
σχέδιον ἰδίως τῆς ἀποχωρίσεως τῶν Λατίνων ἀπὸ τοὺς
Ἀνατολικούς, τοῦ ὁποίου τὴν πραγματοποιήσιν ἤλπιζον
μετὰ πεποιθήσεως ἀπὸ τὴν προσωπικὴν καὶ δραστήριον
ἐνέργειαν τοῦ ἐπισκόπου, ὡς καὶ τὴν δέουσαν ἱκανοποίη-

σιν, καὶ αὕτη ἐχρησίμευσεν ὡς ἀφορμὴ νὰ ρυθμίσῃ συστηματικώτερον ἢ Γεωργαντοπουλική μερίς τὴν διαγωγὴν τῆς· ὅθεν ἐνῶ ἐξ ἑνὸς μέρους δὲν ἔπαυσε νὰ ἐνεργῇ διὰ τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Δεφτερδάρη παντὶ σθένει τὰ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν διαταχθέντων, ἅτινα λίαν συντελεστικὰ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ τόπου ἐθεωροῦντο, ἐξ ἄλλου μέρους κατώρθωσε νὰ συνέλθωσιν ὅλοι οἱ πρόκριτοι, πλὴν τῶν τῆς Παξημαδικῆς μερίδος, καὶ ὅλοι οἱ δημογέροντες τῶν Ἀνατολικῶν τῶν μέσα καὶ ἔξω μερῶν χωρίων εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν κατάστημα, καὶ συζητήσαντες ἐν τάξει καὶ ἡσυχίᾳ τὰ διατρέχοντα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν Λατίνων ἐρευνήσαντες, ἀπεφάσισαν ὁμοφώνως νὰ συνασπισθῶσιν ἅπαντες οἱ τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος κάτοικοι καὶ ὡς ἐξ ἑνὸς σώματος ἐνεργοῦντες νὰ προστατεύσωσι πάσαις δυνάμεσι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ προνόμια τῶν, μὴ ἀνεχόμενοι τὴν παραμικρὰν ἀλλοίωσιν ἢ κατάργησιν αὐτῶν, ἀσπαζόμενοι δὲ τὰ ὑπὸ τοῦ Δεφτερδάρη διαταχθέντα περὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ Καπουκιαχαγιά, καὶ τῶν ἀναμιγνυομένων εἰς τὰ πολιτικά καὶ περὶ τῆς εἰς τρία διατρέσεως τῆς σφραγίδος, ὑπεσχέθησαν νὰ συντρέξωσιν εἰς τὴν πραγματοποίησιν καὶ διατήρησιν τῶν· ὑπεχρεώθησαν πρὸς τοῦτοις ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας, ὅπως δι' ἀμοιβαίας συνδρομῆς, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οἱ Λατῖνοι διὰ τινος μυστικῆς ἢ ἀπροκαλύπτου ἐνεργείας ἀποπειραθῶσι νὰ προσβάλῃσι κατὰ τι τὰ ἐν λόγῳ προνόμια τῶν νὰ τοὺς ἀποκρούσουν, καὶ νὰ μὴν ὑποφέρωσι ποτὲ τὴν παραμικρὰν ἀδικον ἐκ μέρους αὐτῶν καταπάτησιν ἢ περιφρόνησιν· πρὸς ἰσχυροποίησιν δὲ τῶν ἀποφασισθέντων ἀπεφάνθησαν αὐθορμήτως νὰ κηρύξωσιν ὡς προδότην τοῦ γένους τὸν ὄντινα ἐξ αὐτῶν ἤθελε συν-

ταχθῇ μετὰ τῶν Λατίνων, παραδίδοντές τον εἰς τὸ αἰώνιον ἀνάθεμα· τὸ ἔγγραφον τοῦτο ὑπεγράφη παρὰ πάντων τῶν συνελθόντων, ἐσφραγίσθη τῇ σφραγίδι τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ καὶ ἐνεγράφη ἐν τῷ κώδικι τῆς ἀρχιεπισκοπῆς, φέρει δὲ χρονολογίαν Ἰουνίου τοῦ 1806 (ἀρ. 27).

Ἀπὸ τινος πρὸς τὸν ἀναγνώστην Βητάλε, ὅστις ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ῥηθείσαν συνέλευσιν καὶ ὑπεγράφη εἰς τὸ μνημονευθὲν ἔγγραφον, ἐπιστολὴν τοῦ πρωτόπαπα τοῦ τμήματος τῶν ἔξω μερῶν Ἰωάννου ἱερέως, πολλὴν ἔχοντος αὐτόθι ἐπιρρόην ἐν ᾗ ὑπάρχει καὶ ἡ ἐξῆς φράσις· στείλε ἐν γράμμα διὰ νὰ ἴδωμεν ποῖοι εἶναι ἐκεῖνοι ὅπου ἀγαποῦν νὰ εἶναι μὲ τοὺς φράγκους, καὶ πόσοι εἰς τὴν ἀγάπην πρέπει νὰ διαλεχθῶμεν, αὐτὸ εἶναι τὸ ὕστερον φθάνει ἕως ἐδῶ. (ἀρ. 28) εὐλόγως εἰκάζεται ὅτι ἀπάντων τῶν ἀνατολικῶν κατοίκων τῶν ἔξω μερῶν ἡ θέλησις ἦτο σύμφωνος μὲ τὰ διὰ τοῦ μνημονευθέντος ἐγγράφου ἀποφασισθέντα, ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα ὁ θρησκευτικὸς πόλεμος, καθὰ εἴπομεν ἄνωτέρω, ἐκηρύχθη ἤδη ἐπισήμως καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν Λατίνων καὶ Ἀνατολικῶν.

Ἐφθασε τέλος πάντων ἡ παρὰ πάντων μετ' ἀνυπομονησίας περιμενομένη ἀπόφασις τοῦ Δεσπερδάρη περὶ τοῦ συμβάντος τοῦ μεγάλου Σαββάτου, ἀπηυθύνετο δὲ αὕτη πρὸς τοὺς προκρίτους καὶ προεστώτας καὶ περιεῖχε τὰ ἑξῆς,

«Θέλων νὰ ἐπαναφέρω τὰ πράγματα εἰς τὴν ἀρχαίαν » καὶ νόμιμον αὐτῶν τάξιν, προέλαβον οἰκοθεν νὰ ἀπο- » δοκιμάσω τὴν παρὰ τοῦ πρώην Καπουκιαχαγὰ Κυρήκου » ἐνεργηθεῖσαν καινοτομίαν εἰς τὴν διαίρεσιν τῆς σφρα-

» γίδος τῆς κοινότητος, καὶ διατάξας τὴν ἐκτύπωσιν νέας
 » σφραγίδος εἰς τρία κατὰ τὴν ἀνέκαθεν τάξιν καὶ συνή-
 » θειαν διηρημένην, ὅπως τὰ μὲν δύο κρατοῦν οἱ Ἀνατο-
 » λικοὶ, τὸ δὲ ἄλλο μετὰ τῆς κλειδὸς οἱ Λατῖνοι προε-
 » στοί, ἀπέστειλα τὸν ἀνθρώπον μου Μπεκίρ ἀγὰν μὲ ῥη-
 » τὴν διαταγὴν νὰ ἐκτελέσῃ τὰ περὶ τούτου ἀποφασισθέν-
 » τα, ἀλλ' οἱ Λατῖνοι μὴ ὑποταχθέντες εἰς αὐτήν, οὐ
 » μόνον δὲν ἐδέχθησαν τὸ ἀνῆκον αὐτοῖς τεμάχιον καὶ
 » κλειδίον τῆς σφραγίδος, ἀλλὰ συναχθέντες ὅλοι ὁμο-
 » θυμαδὸν ἐφώρμησαν κατὰ τῆς πρωτευούσης τῆς Τήνου
 » ἑνοπλοί, καὶ ἐτόλμησαν νὰ προξενήσουσιν συγχύσεις καὶ
 » ταραχὰς διὰ τοῦ στασιαστικοῦ τούτου κινήματός των
 » ἀπάδοντος τῇ ὀφειλομένῃ ὑποταγῇ, καθὼς ἐπληροφο-
 » ρήθην διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀπεσταλμένου μου καὶ διὰ
 » τῆς ἀναφορᾶς τῶν Ἀνατολικῶν, καίτοι διαφορετικῶς
 » πὺς περιγραφόμενου τοῦ πράγματος ἀπὸ τὰς προφο-
 » ρικὰς παραστάσεις τοῦ ἐπισκόπου τῶν Λατίνων, ὅστις
 » ἀφίχθεις ἐν τῇ βασιλευσῇ καταφέρεται κατὰ τοῦ
 » Φραγκίσκου Κοτζάμπαση. Ἐγκλημα δὲ μέγα καὶ
 » προφανέστατον σφάλμα ἦτο ἡ κατὰ τῆς πρωτευούσης
 » μὲ τοιοῦτον στασιώδη τρόπον ἐφόρμησις καὶ διὰ τοῦτο
 » ἐπαιδεύθησαν μερικοὶ τῶν φιλοταράχων καὶ στασιωτῶν
 » αὐστηρῶς. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ῥηθεὶς Φραγκίσκος καὶ ὁ
 » ἐξάδελφός του γενόμενοι προεστοί κατ' ἐκλογὴν τῶν
 » κατοίκων δυνάμει τῆς πρὸς τοῦτο δοθείσης διαταγῆς,
 » ἐπροξενήθησαν διὰ τῆς ἐκλογῆς των διχοστασίαι καὶ
 » διαιρέσεις μεταξὺ τῶν κατοίκων, διατάττομεν νὰ παρ-
 » αιτηθῶσιν οὗτοι ἐκ τῆς θέσεως τοῦ προεστῶτος, νὰ
 » διορισθῶσιν ὅμως ἄλλοι ἐκτὸς αὐτῶν κοινῇ ἐκλογῇ καὶ
 » συναινέσει ὅλων τῶν κατοίκων μετ' ἄλλων δύο Λατίνων,

» καὶ οἱ τέσσαρες οὗτοι προεστοὶ ἐκ συμφώνου νὰ εἰσι-
 » κῶσι τὸν τόπον δικαίως καὶ ἀμερολήπτως καὶ πρό-
 » πάντων τὰς ὑποθέσεις τῶν πτωχῶν, εἰ δέ τις τῶν φι-
 » λοταράχων ἤθελεν ἐναντιωθῆ τοῦ λοιποῦ, ἡ ἀντίστα-
 » σὶν τινὰ πράξῃ κατὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐκ τριῶν τμη-
 » μάτων σφραγίδος, τὸν τοιοῦτον, ἡ τοὺς τοιούτους ὁ-
 » φεῖλετε νὰ τοὺς συλλάβητε καὶ νὰ τοὺς φυλακίσητε,
 » εἰδοποιοῦντες ἡμᾶς περὶ τοῦ τοιούτου, διὰ νὰ παιδευ-
 » θῶσιν ἀπηνέστατα καὶ νὰ καταγίνησθε ἀνενδότης εἰς
 » τὴν διασκέδασιν τῶν διαφωνιῶν καὶ ἐρίδων. Δὲν ἐπι-
 » τρέπεται δὲ μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Φραγκίσκου καὶ
 » τοῦ ἐξαδέλφου του ἐκ τῆς θέσεως τοῦ προεστῶτος, νὰ
 » τοὺς διαδεχθῶσι τινὲς τῶν φιλοταράχων, οἷον ὁ Ἄντω-
 » νάκης Παξημάδης καὶ ὁ Περάκης Πόμερ καὶ οἱ τούτοις
 » ὅμοιοι, ἡ κανένας τις ἐκ τῆς φατρίας αὐτῶν, ἀλλὰ νὰ
 » γίνῃ φροντὶς ὥστε νὰ διορισθῶσι τίμιοι καὶ ἀδιόφοροι
 » τῇ κοινῇ ἐκλογῇ καὶ συγκαταθέσει ἀπάντων τῶν κα-
 » τοίκων, ὅπως ἐν εἰρήνῃ διοικήσωσι καὶ οἱ διοικούμενοι
 » ἀναπέμπουν εὐχὰς ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως καὶ στερεώ-
 » σεως τοῦ κραταιοτάτου ἀνακτος (ἀρ. 29)

Ἐπὶ δικαίων ὁπωσοῦν καὶ συμβιβαστικῶν αἰσθημάτων
 ἐστηρίχθη ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Δεφτερδάρη, καθ' ὅσον
 διακρίνας ἐξ ἐνὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος ἐκ τῶν
 διαφορετικῶν παραστάσεων, κατέκρινεν ὡς ἐναντίον τοῦ
 ὀρθοῦ λόγου καὶ ὡς στασιαστικὸν τὸ κίνημα τοῦ μεγά-
 λου Σαββάτου, ἀλλ' ἐπιεικῶς φερόμενος περιώρισε τὴν
 τιμωρίαν μόνον εἰς τὸν εὐρεθέντα τότε εἰς Κωνσταντινου-
 πολιν Ἰω. Φορμόζην, τὸν μὴ ἀπαυδῆσαντα νὰ διαταράτ-
 τη ἐν πλήρει τοῦ Δεφτερδάρη γνώσει καὶ αἰωνίως βραδι-
 ουργοῦντα, καταδικάσας αὐτὸν εἰς τὴν ἐν τῷ μπάτζο εἰρ-

πτήν· ἐξ ἄλλου δὲ μέρους παρατηρήσας ὅτι τὰ πάθη ἐκορυφώθησαν ἐπιτοπίως, καὶ ὅτι τὸ καρφίον τῆς μερίδος τῶν Λατίνων ἦτο ὁ Γεωργαντόπουλος, τὴν μεγίστην καὶ ἐπίμονον κατ' αὐτοῦ ἀγανάκτησιν τοῦ ἐπισκόπου ἀναγνωρίσας διέταξε νὰ παραιτηθῇ καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ἐξάδελφός του ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ προεστῶτος, ἐλπίζων ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἤθελεν ἀναχαιτισθῇ ἡ ἐξαφίς τῶν παθῶν καὶ βαθμηδὸν νὰ μετριασθῇ τὸ κακόν· μὴ ἀνεχόμενος δὲ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ μερίς τῶν Λατίνων διὰ τῆς παραιτήσεως τῶν Γεωργαντοπούλων, ἀδικουμένης τῆς τῶν Ἀνατολικῶν, ἀπηγόρευε συγχρόνως τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἐναντίαν μερίδα εἰς τὴν θέσιν τῶν παραιτουμένων. Συγχρόνως δὲ ἔγραψε καὶ ὁ Καπουκιαχαγῆς πρὸς τοὺς προεστῶτας, τοὺς δημογέροντας καὶ τοὺς κατοίκους περὶ τῶν ἀποφασισθέντων καὶ συνιστᾷ ἐνθέρμως τὴν ἄμεσον πραγματοποιήσιν αὐτῶν, συμβουλεύων τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν σύμπνοιαν (ἀρ. 30).

Τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Δεφτερδάρη ἐδέχθησαν ἀγογγύστως οἱ Ἀνατολικοί, καὶ ἅμα ἀναγνωσθεΐσης ἐν τῷ διοικητηρίῳ, ὅπερ συνέβη τὴν 19 Ἰουνίου 1806, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν προκρίτων καὶ τῶν δημογερόντων, ἔδωκαν ἀμέσως τὴν παραίτησίν των ὅ τε Φραγκῆσκος καὶ ὁ Ἰωάννης Γεωργαντόπουλος, εἰπόντες ὅτι τοῦ λοιποῦ ὡς ἀπλοὶ πρόκριτοι διατελοῦντες εἶναι ἔτοιμοι, ἅμα ὡς ζητηθῶσι, νὰ δώσωσι πᾶσαν δυνατὴν συνδρομὴν εἰς τὴν τοπικὴν διοίκησιν· ἀλλ' οἱ Λατῖνοι οὐδόλως ἡὐχαριστήθησαν, καὶ ὁ μὲν ἐπίσκοπος αὐτῶν ἐπέμενε ἐνεργῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τὰ ἀποφασισθέντα, αὐτοὶ δὲ ἐπιτοπίως οὐδαμῶς ἠθέλησαν νὰ συμμορφωθῶσι μὲ αὐτά.

Συνεπεία τῆς παραιτήσεως τῶν ῥηθέντων δύω προε-
(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ) 8

στώτων, ὁ Μπεκίρ Ἀγάς, τῇ συναινέσει τῶν προκρίτων, συνεκάλεσε συνέλευσιν κατὰ τὴν τάξιν πρὸς ἐκλογὴν νέων προεστώτων πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς τοῦ Δευτερδάρη. Ἐν δὲ τῇ προδιορισθείσῃ ἡμέρᾳ συνῆλθον ἅπαντες οἱ πρόκριτοι ἐκτὸς τῶν Παξημάδων καὶ τῶν μετ' αὐτῶν, καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ὄλων τῶν Ἀνατολικῶν χωρίων, παρουσιάσθησαν δὲ καὶ πέντε ἢ ἕξ Λατῖνοι, οἵτινες μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς διαταγῆς τοῦ Δεφτερδάρη, ἤρχισαν ὀχλαγωγοῦντες καὶ μεγαλοφώνως κραυγάζοντες ὅτι θέλουν ἀντίγραφον αὐτῆς, ἀντὶ δὲ νὰ ἐνδώσουν εἰς τὰς παρατηρήσεις τῶν λοιπῶν, συμβουλευόντων αὐτοὺς νὰ μὴ θορυβῶσιν, ἀλλὰ μὲ εὐσχημον τρόπον νὰ προτείνωσι τί ζητοῦν, ἐγερθέντες ἐκ τῶν θέσεών των ἤνωσαν εἰς τὰς ἔτι μεγαλητέρας φωνάς των καὶ ἀπρεπεῖς χειρονομίας, καὶ ὥς ἐκ τούτου πολὺς ἐπροξενήθη θόρυβος εἰς τοὺς συνελθόντας, ὥστε ἐχρειάσθη νὰ διατάξῃ ὁ Μπεκίρ Ἀγάς τὴν σύλληψίν των, ὅπερ καὶ ἐξετελέσθη ἐν τῷ ἄμα. Συνέβη δὲ τὸ ἐξῆς κωμικὸν κατὰ τὴν σκηνὴν ταύτην, καθ' ἣν εἷς ὑπηρέτης τῆς διοικήσεως ἐν τῷ συμβάντι θορύβῳ ἐπυροβόλησεν εἰς τὸν αἶρα, χωρὶς νὰ ἐξεύρῃ καὶ αὐτὸς διατί τοῦτο ἐφόβισε τοὺς ἀπείρους τῶν τοιούτων θορύβων καὶ ἰδίως τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Καπουκλιαχαγιά, ὅστις κρεμασθεὶς ἀφ' ἐνὸς παραθύρου τοῦ διοικητηρίου ἐκ τοῦ φόβου κατέπεσεν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τῷ προξενηθῇ καμμία βλάβη (ἀρ. 31).

Μετὰ τὴν καθυσύχασιν τοῦ συμβάντος τούτου ἡ συνέλευσις προέβη εἰς τὰς ἐργασίας της καὶ ἐξελέξατο κοινῇ θελήσει ὡς προεστώτας τῶν τμημάτων τῶν μέσα καὶ ἔξω μερῶν τοῦ 1806 ἔτους τὸν Ἰάκωβον Πόμερ καὶ τὸν Νικόλαον Δρόσον, ὡς ἐγνωσμένους διὰ τὴν τιμιότητα καὶ τὴν

φρόνησιν τω, καὶ ἀναφέρει τὸ ἐγγράφον τοῦ διορισμοῦ τῶν (ἀρ. 32), τὸ ὁποῖον περιέχει δὺν ἀξιοσημείωτα περιστατικὰ, τὸ μὲν νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος ὁ λιμὴν τῆς Τήνου κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, τουτέστι νὰ καταργηθῇ τὸ ἄχρι τοῦδε τελώνιον, ὡς ἐπιβαρύνον τὴν τιμὴν τῶν ὑπὸ τῶν κατοίκων καταναλισκομένων, καὶ νὰ δοθῇ πρὸς τούτοις πᾶσα εὐκολία διὰ τὴν πώλησιν τῶν εἰσερχομένων τροφίμων, ὥστε νὰ δύνανται ἕκαστος τῶν κατοίκων νὰ τὰ προμηθεύηται ἐν μετριωτέρα τιμῇ· τὸ δὲ ἐπιτρέψαν εἰς τοὺς νέους προεστῶτας κατὰ παραγγελίαν τοῦ Δεφτερδάρη νὰ μὴ προηγηθῇ κατὰ τὴν τάξιν ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους, τοῦ ὁποίου ἡ κατάστροφαις καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν αὐτῷ ἐθεωρήθη λίαν κατεπείγουσα ὑπὸ τοῦ Δεφτερδάρη ὅπως πληρωθῶσι τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν Καπουκιαχαγιάν, ἀλλὰ νὰ καθυποβληθῇ μετὰ ταῦτα καὶ μ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν νὰ ἐξελεγχθῇ, καὶ ἐὰν εὐρεθῇ παρ' οἰωνδῆποτε ποσὸν ὀφειλόμενον εἰς τὴν κοινότητα νὰ εἰσπραχθῇ ἄνευ ἀναβολῆς ἀπορρίπτομένης πάσης τυχόν ἐνστάσεως τοῦ ὀφειλέτου διὰ τῆς συνδρομῆς, τὴν ὁποίαν ὀφείλουν εἰδοποιούμενοι οἱ πρόκριτοι νὰ δώσωσιν εἰς τὴν διοίκησιν.

Ἐκ τῶν δὺν προεστώτων τὸν μὲν I. Πόμερ στενὸν ὄντα συγγενὴ καὶ τοῦ Γεωργαντοπούλου καὶ τῶν Παξημάδων ἡδύνατο νὰ τὸν ἀνεχθῇ ἡ μερὶς τῶν τελευταίων καίτοι προταθέντα ὑπὸ τοῦ πρώτου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸν N. Δρόσον, τὸν ὁποῖον ὡς ἓνα τῶν πιστοτέρων συνεργῶν τοῦ Γεωργαντοπούλου ἐθεώρουν, καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἐχθροὺς τῆς Παξημαδικῆς μερίδος ἐκ προοιμίων ἐχαρκτήρησαν αὐτοὺς. Ἀλλὰ προκειμένης καὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Λατίνων προεστώτων οἱ Λατίνοι ἐπιμένοντες εἰς τὸ σχέδιον

τοῦ χωρισμοῦ, ἰδίαν ἐνήργησαν εἰς τὸ χωρίον Κάμπον συνέλευσιν καὶ ἐξελέξαντο τοὺς ἄχρι τοῦδε ὡς προεστῶ-
τας τοῦ τμήματός των καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἦτοι τὸν
Νικόλουν Βητάλη καὶ τὸν Ἰω. Διασκούφην· ἀλλὰ πρὸ
τούτου ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἐπισκόπου ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀπελευ-
θερώσῃ τοὺς ἔνεκα τῆς κατὰ τὴν συνέλευσιν ἀταξίας των
φυλακισθέντας, μετέβη εἰς τὸ κατάστημα τῆς μητροπό-
λεως τῇ συνοδείᾳ τῶν προξένων τῆς Γαλλίας καὶ τῆς
Αὐστρίας, καὶ προσκαλέσας αὐτόθι τὸν ἀπεσταλμένον
τοῦ Καπουκιαχαγῆ ὅπως συνεννοηθῶσι δῆθεν περὶ τῆς
συμφιλιώσεως τῶν διεστώτων, τοῦθ' ὅπερ ἦτο ἡ σπουδαιο-
τέρα τοῦ Γκίλη φροντίς, ἀπήτησε πρὸς διευκόλυνσιν
τοῦ τοιοῦτου σκοποῦ νὰ προηγηθῇ ἡ ἀποφυλάξεις τῶν
ἐν τῇ φυλακῇ κρατουμένων, ἀπειλῶν ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς
αἰτήσεώς του ὅτι δύνανται νὰ ἐκστρατεύσωσι συσσωμα-
τωμένοι οἱ χωρικοὶ διὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώσωσι αὐθαιρέ-
τως· ἂν καὶ ἡ ἀπειλὴ δὲν ἦτο σπουδαία καθ' ὅσον ἡ διοί-
κησις ἦτο προητοιμασμένη ν' ἀποκρούσῃ διὰ τῆς βίας
τοιοῦτον ἀπονενοημένον καὶ στασιαστικὸν κίνημα, ὥς
ἔχουσα προθύμους εἰς τοῦτο ἅπαντας σχεδὸν τοὺς κα-
τοίκους τῆς πρωτευούσης, προσφερθέντας ἤδη αὐθορμή-
τως· ἡ ἀποφυλάξεις ὁμῶς ἐπραγματοποιήθη, διότι ἡ
πρᾶξις τῶν φυλακισθέντων δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ πλεί-
ονα κράτησιν, καὶ μ' ὅλον τοῦτο οὐδὲν ἀποτέλεσμα πρὸς
τὴν συμφιλίωσιν ἐγένετο.

Γνωστῆς γενομένης τῆς ἐκλογῆς τῶν Λατίνων προε-
στώτων, ὁ Μπεκίρ Ἀγάς προσεκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὸ διοι-
κητήριον διὰ νὰ τοὺς παραδώσῃ τὸ τρίτον τμήμα τῆς
σφραγίδος μετὰ τῆς κλειδός, παρουσιάσθησαν δὲ τὴν 28
Ἰουνίου 1806 καὶ ἐγένοντο πολλαὶ μεταξὺ αὐτοῦ ἀφ' ἐνός

τοῦ Μπεκίρ 'Αγᾶ, τοῦ Καδῆ, τοῦ Γκίλη καὶ τῶν 'Ανατολικῶν προεστώτων ἀφ' ἐτέρου, ἐπὶ τοῦ ἐκκρεμοῦς ζητήματος, συνδιαλέξεις, τοσοῦτον καθαραὶ καὶ εἰλικρινεῖς, ὅσον τὸ τοῦ πατριωτισμοῦ αἶσθημα ἐξωογονήθη διὰ μιᾶς ἐπὶ πάντων τῶν συνδιαλεγομένων, οἵτινες ἐν ἀκράτῳ ἐνθουσιασμῷ διατελοῦντες, ἔδωκαν πρὸς ἀλλήλους τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν ἀποφασίσαντες ὁμοφώνως νὰ ρίψουν πέπλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ λοιποῦ ἐν ὁμονοίᾳ καὶ εἰλικρινείᾳ νὰ διοικήσωσι τὸν τόπον· πρὸς πλείονα δὲ ἀσφάλειαν ἀπεφασίσθη νὰ συνταχθῇ καὶ ἔγγραφον περὶ τῆς συμφιλίωσεώς των, τοῦ ἐποίου ἡ σύνταξις ἀνετέθη εἰς τὸν γραμματέα τῆς διοικήσεως· παρελθούσης δὲ τῆς ὥρας ἀπεχωρίσθησαν ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει νὰ συνέλθωσι τὴν μεθαύριον, οὔσης ἑορτασίμου τῆς ἐπιούσης, διὰ νὰ ὑπογράψωσι τὸ ῥηθὲν ἔγγραφον καὶ νὰ παραλάβουν τὸ τμήμα τῆς σφραγίδος ποιοῦντες ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν των (ἀρ. 33). Τὴν ἐπιούσαν δε διεδόθη ὅτι ἔφθασαν ἐπιστολαὶ τοῦ ἐπισκόπου, ἀγγέλλουσαι ὅτι διὰ τῶν ἀόκνων καὶ δραστηρίων ἐνεργειῶν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ὑπερασπιστῶν του τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιθυμίας των δηλαδὴ τοῦ χωρισμοῦ τῶν Λατίνων ἀπὸ τῶν 'Ανατολικῶν προώδευσε τοσοῦτον, ὥστε μετ' ὀλίγον θέλει κατ' εὐχὴν ἀποπερατωθῇ, προτρέπει δὲ μετὰ σπουδῆς νὰ ἐπιμείνωσιν ἀπαρεγκλίτως οἱ Λατίνοι εἰς τὸ διαγραφὲν σύστημα τῆς αὐτοδιοικήσεως, χωρὶς ν' ἀναμιχθῶσι ποτε μὲ τοὺς 'Ανατολικούς, μήτε τὸ τμήμα τῆς σφραγίδος νὰ λάβωσι· τὴν δὲ εἶδῃσι ταύτην ἐπεκύρωσαν διὰ τῆς διαγωγῆς των οἱ Λατίνοι προεστώτες, παρουσιασθέντες εἰς τὸ διοικητήριον τὴν μεθαύριον καὶ ἐκφράσαντες τὴν μεταμέλειάν των διὰ τὰ προαποφασισθέντα, καθόσον τὸ κοινὸν τῶν

Λατίνων τοὺς παρήγγειλε νὰ ἐπιμείνωσιν εἰς τὸν χωρισμὸν ἐπὶ ἀπειλῇ νὰ τοὺς φονεύσωσιν ἂν παρακούσωσι μάταιαι ἀπέβησαν αἱ προτροπὲ τοῦ Μπεκὶρ Ἀγᾶ καὶ τῶν λοιπῶν, ὡς καὶ τῶν παρευρεθέντων προκρίτων καὶ τινων δημογερόντων, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐκ Πύργου Ἀναγνώστη Βητάλη, καθότι οὐδεμία ἀκρόασις ἐδόθη εἰς αὐτάς. Ἀναχωρήσαντες δὲ ἐσπευσμένως μετέβησαν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ἰδίαν ἐν τῷ χωρίῳ Κοιλιά Καγκελλαρίαν, ἐν ἣ συνεδριάζοντες τοῦ λοιποῦ τακτικῶς διεύθυνον ἐκ μονομερείας τὰς ὑποθέσεις τῶν Λατίνων· εἰς δὲ τὰς ἀλλεπαλλήλους προσκλήσεις τοῦ Μπεκὶρ Ἀγᾶ τοῦ νὰ παραλάβωσι τὸ τμῆμα καὶ τὴν κλεῖδα τῆς σφραγίδος καὶ περὶ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπῆντων, τῶρα μὲν νὰ μεταβῇ ὁ ἴδιος εἰς τὴν Καγκελλαρίαν των, ἥ δι' ἀνθρώπου του νὰ στείλῃ τὸ τῆς σφραγίδος τμῆμα, ἄλλοτε δὲ ὅτι δὲν δύνανται νὰ τὸ δεχθοῦν πρὶν ἢ λάβουν διαταγὰς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὡς πρὸς δὲ τὸν προϋπολογισμὸν, ὅτι αὐτοὶ θέλουν φροντίσει νὰ εἰσπράξωσιν ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν τοὺς ἀναλογοῦντας εἰς τοὺς Λατίνους φόρους καὶ τοὺς διευθύνωσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπίσκοπόν των· οἱ προεστῶτες τῶν Ἀνατολικῶν περιέγραψαν ἐν ἐκτάσει τὰ διατρέχοντα εἰς τὸν Καπουκιαχαγζάν, ἐπικαλούμενοι τὴν χριστιανικὴν συνδρομὴν του κατὰ τῶν πρὸς μεγίστην ζημίαν τῆς πατρίδος των ὑπενεργουμένων ἀπὸ τοὺς Λατίνους, προσθέσαντες ὅτι περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν καθιστορουμένων θέλει πεισθῇ ἐκ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας κατὰ χρέος μεταδίδουν εἰς τὸν Δεφτερδάρην. (ἀρ. 34).

Μαθὼν ὁ Δεφτερδάρης τὰ μετὰ τὴν διαταγὴν του ἐν Τήνῳ συμβάντα, ἔγραψε κατὰ τὸν Αὐγούστου τοῦ 1806

πρὸς τὸν ἀπεσταλμένον του Μπεκίρ Ἀγᾶ, καὶ τοὺς μὲν Γεωργαντοπούλους ἐπήνεσεν ὡς ὑπακούσαντας προθύμως εἰς τὰ ὑπ' αὐτὸν διαταχθέντα, τὴν δὲ διαγωγὴν τῶν Λατίνων προεστώτων, ἐναντιουμένων εἰς τὸ νὰ δεχθῶσι τὴν νέαν σφραγίδα, κατέκρινε καὶ τὴν δυσαρέσκειάν του ἔνεκα τῆς παρακοῆς των ἐξέφρασε· διέταξε δὲ τὸν ῥηθέντα ἀπεσταλμένον του νὰ κάμῃ πάντα τρόπον ὥστε νὰ δοθῇ τὸ τμήμα τῆς σφραγίδος μετὰ τῆς κλειδὸς εἰς αὐτοὺς, καὶ διὰ νὰ ἀρθῇ πᾶσα πρόφασις ἐκ μέρους των νὰ μὴ γίνῃ κἀνὲν ἔγγραφον μετὰ αὐτῶν καὶ τῶν Ἀνατολικῶν. — Ἀπορίας εἶναι ἄξιον πῶς ἐσχηματίσθη πεποιθήσεις εἰς τὸν Δεφτερδάρην τὸν Καπουκριαχαγιάν, καὶ εἰς τὸν Ἀντώνιον Δοξαράν, ὅτι ἐκ τοῦ περὶ συμφιλίωσεως τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῶν Δυτικῶν ἐγγράφου, τὸ ὅποιον ἐξ ἀμοιβαίας θελήσεως ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ὑπὸ τῶν τεσσάρων προεστώτων καὶ ὅχι ὡς ἐκ τῆς βραδύτητος τῆς συντάξεώς του ἐπῆλθεν ἡ μεταμέλεια τῶν Λατίνων προεστώτων, ἐν ᾧ ἡ ἰδέα αὕτη καταπολεμεῖται ἰσχυρῶς ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων — προσέθηκε δὲ ὡς πρὸς τὰς εἰσπράξεις τῶν φόρων, ὅτι τὰ ἀναλογοῦντα εἰς τοὺς Ἀνατολικούς νὰ παραδοθῶσι σῶα εἰς τὸν ἀπεσταλμένον του, τὰ δὲ τῶν Λατίνων νὰ σταλῶσιν, ἂν ἐπιμένουν, εἰς τὸν ἐπίσκοπόν των, ὅστις θέλει τὰ μετρήσει εἰς αὐτὸν τὸν Δεφτερδάρην· οἱ προεστώτες τῶν Ἀνατολικῶν δυσηρεστήθησαν ἐκ τῆς χαλαρώσεως τοῦ Δεφτερδάρη, τὴν ὁποίαν προέδιδεν ἡ ῥηθεῖσα διαταγὴ καὶ λαβόντες ἀντίγραφον τῆς μεταφράσεως αὐτῆς (ἀρ. 35) ἐκανόνισαν ἀναλόγως τὰ τῆς διαγωγῆς των· ἔγραψε συγχρόνως καὶ ὁ Καπουκριαχαγιὰς πρὸς τοὺς τέσσαρας προεστώτας καὶ εἰς τὴν ἐπιστολὴν του ποιεῖται μνησίαν τῆς τοῦ Δεφτερδάρη διαταγῆς, προ-

τρέπει αὐτοὺς εἰς τὴν σύμπνοιαν ὡς τὸ μεγαλύτερον καλὸν διὰ τὴν πατρίδα των καὶ μὲ πάντα τρόπον καταγίνεται νὰ κεντήσῃ τὴν φιλοτιμίαν τῶν Λατίνων ὅπως δεχθῶσι τὸ τμήμα τῆς σφραγίδος κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Δεφτερδάρη τοῦ δυναμένου καὶ εἰς τὸν τόπον νὰ πράξῃ πολὺ καλὸν καὶ αὐτοὺς νὰ τιμωρήσῃ διὰ τὴν ἀπειθειάν των, ἐπὶ τέλους προτρέπει ἅπαντας νὰ εἰσπράξωσι τοὺς νενομισμένους φόρους καὶ παραδίδοντες τὰ χρήματα εἰς τὸν Μπεκίρ Ἀγὰν νὰ τὸν εὐχαριστήσωσι διὰ γενναίας μεσθοδοσίας ὡς δυνάμενον νὰ ὠφελήσῃ τὴν πατρίδα των, καὶ εἰδοποιεῖ ὅτι ἔδωκεν ἀντίγραφον τῆς σταλείσης αὐτῷ σημειώσεως τῶν ὑπὸ τῆς κοινότητος ὀφειλομένων, εἰς τὸν Λατίνον ἐπίσκοπον, ὅστις θέλει γράψῃ πρὸς τοὺς ὁμοθρήσκους τοῦ ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας καθὼς φίλος τῆς εἰρήνης καὶ καλοθελητῆς τοῦ κοινοῦ (ἀρ. 37). Καὶ ὁ Ἀντώνιος Δοξαράς ἔγραψεν εἰς τοὺς προεστῶτας περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, προσθέσας ὅτι ὁ ἐπίσκοπος ἐπιμένει εἰς τὸ πάθος του καὶ καταγίνεται νὰ ἀποκτήσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ νεωστὶ ἀφιχθέντος πρέσβεως τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος Σεβαστιάνου, καὶ ὅτι ὁ Φραγκίσκος Γεωργαντόπουλος πρέπει ν' ἀφήσῃ νὰ ἡσυχάσωσι προηγουμένως τὰ πράγματα διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν προσέχων καλῶς μήπως ἐν τῷ κρυπτῷ κατορθώσῃ τι κατ' αὐτοῦ. (ἀρ. 36).

Μήτε ἡ διαταγὴ τοῦ Δεφτερδάρη μήτε τὰ γραφόμενα τοῦ Καπουκεχαγιά ἴσχυσαν εἰς τὸ ν' ἀπομακρύνουν τοὺς Λατίνους τὸ παραμικρὸν ἀπὸ τὴν περὶ χωρισμοῦ ἀπόφασίν των· ἐπέμενον ἀπ' ἐναντίας μὲ πείσμα εἰς αὐτὴν, καὶ εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Μπεκίρ Ἀγὰ, μετὰ τὴν κοινοποίησιν πρὸς αὐτοὺς τῆς ῥηθείσης διαταγῆς τοῦ Δεφτερδάρη,

τοῦ νὰ παραλάβωσι τὸ τμήμα τῆς σφραγίδος ἐπροφασίσθησαν οἱ προεστῶτές των ὅτι δὲν δύνανται νὰ τὴν δεχθῶσι πρὶν ἢ συντάξωσιν οἱ Ἀνατολικοὶ προεστῶτες ἐπίσημον ἔγγραφον κηρύττοντες ἄκυρα ὅσα ἔγγραφα ἐσφραγίσθησαν μὲ τὴν σφραγίδα ταύτην· τὴν πρόφασιν των ταύτην ἐπολέμησαν οἱ Ἀνατολικοὶ ὡς παράλογον, ἰσχυρισθέντες ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὴν πρὸ ὀλίγου ἀναγνωσθεῖσαν διαταγὴν τοῦ Δεφτερδάρη δι' ἧς ἀπαγορεύεται ἡ σύνταξις παντός ἐγγράφου πρὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ Τμήματος τῆς σφραγίδος, εἶναι καὶ ἀνευ ἀποτελέσματος, καθ' ὅσον πέντε ἦσαν ὅλα τὰ ἔγγραφα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐτέθη ἡ σφραγίς, ἐξ ὧν τὰ τρία ἔγιναν ἀπὸ τοὺς προκατόχους των, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ τὰ ἀκυρώσωσιν οὗτοι χωρὶς νὰ παραβιάσουν τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς, καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι ἀβλαβῆ ὡς περιέχοντα τὸ μὲν τὸν διορισμὸν τοῦ Καπουκιαγιᾶ Μιχαήλ Γιαλούση, τὰ δὲ δύο ἄλλα ἀναφορὰς πρὸς τὸν Δεφτερδάρην περιεχούσας τὰ συμβάντα τοῦ μεγάλου Σαββάτου, αἵτινες ἔφθασαν εἰς χεῖράς του, τὰ δὲ δύο ἄλλα ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων συνταχθέντα καὶ περιέχοντα τὸ μὲν σημείωσιν τοῦ εἶδους καὶ τοῦ ὀνόματος τῶν ἐγγωρίων πλοίων, ὅπερ ἐστάλη εἰς τὸν διερμηνέα τοῦ Βασιλικοῦ στόλου κατ' ἔντονον διαταγὴν του, τὸ δὲ πιστοποιήσιν τῆς καταγωγῆς ἑνὸς πλοιάρχου ἀποφασίσαντος νὰ ὑψώσῃ ἐπὶ τοῦ πλοίου του ἀντὶ τῆς ἄχρι τοῦδε Ῥωσικῆς τὴν Ὀθωμανικὴν σημαίαν, μὴ ἔχοντες δὲ τί ν' ἀντιπαρατάξουν ἀνεχώρησαν, ἀπελθόντες εἰς τὴν ἰδίαν εἰς Κοιλιά Καρχελαρίαν ἐξετέλουν τὰ καθήκοντα ἰδίως διοικήσεως, ἥτοι διέταττον τοὺς Λατίνους καὶ ἐδίκαζον τὰς διαφορὰς των, μηδὲ ὅπως σκεπτόμενοι περὶ τῆς ἀνέκαθεν ὑπαρχούσης καὶ ὑπὸ τῆς

ἐξουσίας ἀναγνωρίζομένης καὶ ἀδιακόπως ἐνεργούσης νομίμου διοικήσεως.

Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Καπουκιαχαγιᾶ Γκίλης ἰδὼν τὴν ἀποτυχίαν ὄλων τῶν ἀποπειρῶν τοῦ Μπεκίρ ἀγᾶ εἰς τὴν πρὸς τοὺς Λατίνους προεστῶτας παράδοσιν τῆς σφραγίδος καὶ τὴν ἐπίμονον θέλησιν τοῦ Δεφτερδάρη εἰς τοῦτο, ἠναγκάσθη νὰ παρακαλέσῃ τὸν Νικόλαον Βητάλε ἢ Παλαμιδᾶν νὰ λάβῃ αὐτός τὸ τεμάχιον καὶ τὴν κλεῖδα τῆς σφραγίδος καθὰ ἔγραψαν ἄλλοτε οἱ Λατίνοι προεστῶτες καὶ νὰ τὰ παραδώσῃ εἰς αὐτούς, ἀλλ' αὐτός συγκατετέθη μόνον εἰς τὸ νὰ τὸν συνοδεύσῃ μέχρι τοῦ χωρίου Κοιλιάς ἔνθα ἐδρεύουν οἱ Λατίνοι προεστῶτες καὶ εἰς αὐτούς ἀπ' εὐθείας νὰ παραδώσῃ ὁ ἴδιος τὸ τμήμα μετὰ τῆς κλείδος τῆς σφραγίδος, καὶ οὕτως ἐγένετο (ἀρ. 39) ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν παραλαβὴν τῆς σφραγίδος τὰ πράγματα δὲν ἔλαβον τὴν παραμικρὰν ἀλλοίωσιν, καθότι οἱ Λατίνοι προεστῶτες ἐξακολουθοῦντες νὰ προφασίζωνται ὅτι δὲν δύνανται νὰ συμπράξουν μετὰ τῶν Ἀνατολικῶν προεστῶτων ἀρνούμενων νὰ κηρύξωσιν ἄκυρον πᾶν ἔγγραφον φέρον τὸν τύπον τῆς σφραγίδος ταύτης, κατεγίνοντο νὰ ἐνεργῶσι μονομερῶς καὶ μετὰ δραστηριότητος νὰ εἰσπράττωσι τοὺς φόρους τῶν ὁμοθρήσκων των, ἐν οἷς δὲν συμπεριελήφθησαν αἱ δαπάναι τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως, ἀλλὰ μόνον τὰ ἔξοδα τῆς ἰδίας αὐτῶν Καγκελλαρίας (ἀρ. 38).

Ἡ ἀποστολὴ τῶν ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων χρημάτων τῶν Λατίνων ἔπρεπε νὰ γίνῃ εἰς τὸν ἐπίσκοπον, ὅστις ὑπεσχέθη εἰς τὸν Δεφτερδάρην νὰ τὰ πληρώσῃ ἀπ' εὐθείας, ἐλπίζων ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἤθελεν εὐκολυνθῇ ἡ ἐπιτυχία τοῦ χωρισμοῦ, ἀλλὰ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐλπίδος ταύτης κατέβαλον οἱ Λατίνοι μεγάλην προσα-

πάθειαν ὅπως καὶ τὸ τμήμα τῶν ἔξω μερῶν μιμηθῇ τὸ παράδειγμά του καὶ ἐπέτυχεν ἐν μέρει ἡ προσπάθειά των, ἐπειδὴ συνέπεσε νὰ διορισθῇ πρὸ ὀλίγου δημογέροντος τῆς Κωμοπόλεως Πύργου ὁ πολυθρύλλητος Φορμόζης, κεκηρυγμένος ἤδη ὁπαδὸς τῆς Λατινικῆς μερίδος, ὅστις ἐξασφάλισας διὰ τῶν Παξιμάδων τὴν σύμπραξιν τοῦ Ἀναγνώστου Βητάλε, ἔστειλεν εἰς τὸν Λατίνον ἐπίσκοπον ἀρκετὸν μέρος ἐκ τῶν φόρων τῆς Κωμοπόλεως καὶ τῶν Πλατειῶν, ἐκράτησε δὲ καὶ πρὸς ἰδίαν ὠφέλειαν ὁμοίαν σχεδὸν ποσότητα ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῆς μετ' ὀλίγον γενομένης ἐξελέγξεως τῆς γενικῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως τῶν προεστώτων (ἀρ. 41). Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔλαβε χώραν διαρκῆς ἀλληλογραφία μεταξύ τοῦ Μπεκίρ ἀγᾶ τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Καπουκεχαγιᾶ καὶ τῶν Ἀνατολικῶν προεστώτων ἐξ ἑνός, καὶ τοῦ Ἀναγνώστου Βητάλε ἀφ' ἐτέρου μέρους (ὑπὸ τὰ στ.) ἐξῆς προέκυψαν τὰ ἐκτεθέντα· ὁ Ἀν. Βητάλες καίτοι ἀποπειραθεὶς νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διαγωγὴν του ἀποδώσας εἰς κακὴν δῆθεν συνεννόησιν τῶν πρὸς τοὺς δημογέροντας ἐπιστολῶν τῶν προεστώτων, ἀπέτυχεν ἐντελῶς πεισθέντων πάντων περὶ τῆς ἐνοχῆς του καὶ προδότην ἀποκαλεσάντων αὐτὸν δυνάμει τοῦ συμφωνητικοῦ μεταξύ ὅλων τῶν Ἀνατολικῶν ἐγγράφου ὑπ' ἀρ. 40.

Πᾶσαν δυνατὴν καταβαλόντες οἱ τῶν Ἀνατολικῶν προεστώτες εἰσέπραξαν τὰ χρήματα τῶν φόρων τῶν ὁμοθρήσκων των καὶ τὰ παρέδωκαν εἰς τὸν Μπεκίρ Ἀγὰν ἀναχωροῦντα εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ διαταγὴν τοῦ Δεφτερδάρη, περιγράψαντες ταυτοχρόνως εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν Καπουκιαχαγιάν, ἐμοῦ μὲ τὰ διατρέξαντα τὴν ἀσχημοσύνην τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως εἰς δύο ἤδη συστη-

ματικῶς καὶ πρὸς ἀλλήλα διαμαχόμενα μέρη διαιρεθείσης, καὶ τὴν οἰκτρὰν τοῦ τόπου κατάστασιν, ἐπιστήσαντες δὲ ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ Καπουκιαχαγιά εἰς ἣν ἔκαμαν οἱ Λατῖνοι τροποποιήσιν πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ τῶν φόρων καὶ τῶν δαπανῶν ὥς ἐκ τῆς ἐπισυναφθείσης σημειώσεως ἀποδεικνύεται (ἀρ. 42).

Ἡ ἐκ τοῦ ὕφους τῆς τελευταίας διαταγῆς τοῦ Δεφτερδάρη μαντευθεῖσα χαλάρωσις αὐτοῦ ἀπεδείχθη ὅτι ἦτο πραγματικὴ καὶ τῆς παλιμβουλίας του ἀποτέλεσμα ἐκ τοῦ ἐξῆς περιστατικοῦ. Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Καπουκιαχαγιά Γκίλης ἐκοινοποίησε πρὸς τοὺς προεστῶτας τῶν Ἀνατολικῶν ἐμπιστευτικὴν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν του, ἐν ᾗ ἦς γνωστοποιεῖ αὐτοῖς ὅτι οἱ Λατῖνοι ἐνεργοῦν ἀδιακόπως καὶ μεγάλας χρηματικὰς προσφοράς προτείνουν καὶ μεσιτείας πολλῶν ἰσχυρῶν καὶ ἰδίως ἐνὸς ἰσχυροτέρου (τοῦ Σεβαστιάνη πρέσβευς τοῦ Ναπολέοντος) χρῶνται πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ ἀπὸ τῶν Ἀνατολικῶν χωρισμοῦ των, ὅτι ἐμπιστευτικῶς ἔμαθεν ἀπὸ τὸν Δεφτερδάρην τὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διατρέχοντα, ὅστις τὸν ἠρώτησεν ἂν ὁ ζητούμενος χωρισμός, ὥς καὶ εἰς ἄλλας νήσους κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐπισκόπου ὑπάρχει, εἶναι τῷ ὄντι ἐπιζήμιος εἰς τοὺς Ἀνατολικούς; ὅτι προαισθανόμενος τὸ λίαν ἐπιζήμιον τοῦ πράγματος, ἀνέβαλε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Δεφτερδάρη μεχρισοῦ εἰδοποιήσας τοὺς προεστῶτας περὶ τούτου λάβῃ τὴν ἀπάντησίν των· ὅτι ἐνῷ ἐκοινοποίησε ταῦτα εἰς τὸν Ἀντώνιον Δοξαράν ὅπως τὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τοὺς προεστῶτας τῶν Ἀνατολικῶν, ἀπεφάσισε νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ αὐτὰ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Γκίλην, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ συνεννοηθῇ οὗτος, μυστικῶς τῷ τρόπῳ, μὲ τοὺς ῥηθέντας προεστῶτας, μὴ ἐπιτρεπομένους

νά γράψῃ ὁ ἴδιος πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἂν οὗτοι φρονοῦν ὅτι ὁ χωρισμός δὲν εἶναι τῷ ὄντι ἐπιζήμιος εἰς αὐτοὺς νὰ τὸν εἰδοποιήσωσιν ὅπως ἀδιαφορήσῃ, ἄλλως νὰ τοῦ γράψωσι καὶ νὰ τοῦ παραγγεῖλωσι ῥητῶς νὰ μεταχειρισθῇ πᾶν μέσον πρὸς ἀντίκρουσιν, παρέχοντες ἐνταυτῷ τὴν ἀδειαν νὰ ἐξοδεύσῃ μέχρι τῶν πέντε χιλιάδων γροσίων πρὸς ἐπιτυχίαν τούτου (ἄρ. 45). Ἐγραφε συγχρόνως πρὸς τοὺς ἰδίους προεστῶτας καὶ ὁ Α. Δοξαράς περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου τὰ αὐτὰ καὶ τοὺς συμβουλεύει νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ Καπουκιαχαγιά παραγγελλόμενα (ἄρ. 44) ἀλλ' οἱ προεστοὶ σκεφθέντες ὅτι ὀφείλουν μετὰ παρρησίας καὶ ἐν εὐλικρινείᾳ νὰ γράψωσι πρὸς τὸν Καπουκιαχαγιὰν τὰ εἰκότα περὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου, ἐξέθεσαν διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς των (ἄρ. 43) ὅτι εἶναι ὀλέθριος πρὸς ὅλην ἐν γένει τὴν νῆσον ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος χωρισμός, ἀλλὰ καὶ ἀπραγματοποίητος ἕνεκα τῶν πολυειδῶν ἐπιμιξιῶν, εἰς ἃς διατελοῦν ἀμφοτέρων τῶν δογμάτων οἱ κάτοικοι, αἵτινες εἰσὶν ὥς ἐκ τοῦ εἶδους των ἀδιαίρετοι· προσέβηκαν δὲ ὅτι κοινοῦ ὄντος τοῦ προκύψοντος ἐκ τοῦ χωρισμοῦ δεινοῦ, πρὸς τί οἱ Ἀνατολικοὶ μόνον νὰ δαπανῶσι χρήματα διὰ νὰ τὸν προλάβωσι; Τὰ γραφόμενά των εἶναι ἐκχείλισις τῆς ἀπελπισίας, ὥς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπιλόγου τῆς ἐπιστολῆς των ἔχοντος οὕτως· « παρακαλοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἐνθέρμως
 » τὴν εὐγενεῖαν τῆς ὅχι μόνον νὰ μὴ δείξῃ ἀδιαφορίαν εἰς
 » τὴν τοιαύτην περίστασιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὥς ζηλωτῆς
 » τοῦ καλοῦ νὰ παρασταθῇ κατὰ τὸν δυνατὸν τρόπον τῆς
 » καὶ νὰ προσπαθήσῃ ὥς ἐπιστάτης νὰ μὴ γείνῃ αὐτὸ ὁ-
 » ποῦ ζητοῦν οἱ Λατῖνοι, μὴ εἰδότες οἱ ἐσκοτισμένοι τῷ
 » σατανικῷ πείσματι τὸν ἀφανισμόν τῆς πατρίδος μας;

» διὰ νὰ ἔχῃ μετὰ τῶν γονέων τῆς αἰώνιον τὸ μνημό-
 » συνον ἀπ' ὅλην τὴν κοινότητά μας καὶ θεόθεν τὴν ἀν-
 » τιμισθίαν πολλαπλάσιον ἀνίσως ὁμως καὶ ἐξ ἐναντίας
 » ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀπέθανον (ὅπερ δὲν τὸ ἐλ-
 » πίζομεν καὶ ὃ ἐφένδης μας καταδέχεται νὰ ἀφανισθῇ
 » αὐτὸς ὁ παραμικρὸς Μουκατᾶς του, καὶ παραχωρήσῃ
 » διὰ νὰ γίνη αὐτὸ τὸ ζήτημα τῶν Λατίνων ἀδίκως καὶ
 » παραλόγως, ἅς ἔχουν αἰώνιον τὸ ἀνάθεμα καὶ οἱ πρω-
 » ταίτιοι καὶ οἱ βοηθοῦντες καὶ ἐκεῖνοι ὅπου φανοῦν ἄ-
 » διάφοροι ἔχοντες τὸν τρόπον νὰ ἐμποδίσωσιν ἓνα κοι-
 » νὸν ὄλεθρον καὶ ἀφανισμόν, καὶ ἅς ἀποθάνῃ ἡ ψυχὴ
 » ἡμῶν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, διότι ἀδελφεὲ πλέον ἐκου-
 » ράσθημεν, καὶ ὅσον ἡμεῖς ζητοῦμεν δικαιοσύνην μὲ τὴν
 » ἀλήθειαν, τοσοῦτον οἱ ἐναντίοι μὲ τὸ ψεῦδος ὑπερισ-
 » χύουν, ὅσον ἡμεῖς ζητοῦμεν ἐκδίκησιν καὶ νὰ ἐκδιωχθοῦν
 » τὰ ζιζάνια, τοσοῦτον αὐτοὶ μὲ τὰ δῶρα στερεοῦνται
 » καὶ ἀπαίδευτοὶ διαμένουσι, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ
 » καὶ τὸν σκοπὸν τοὺς προσπαθοῦν νὰ τελειώσουν διὰ νὰ
 » ἀφανισθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἡ κοινότης μας » (ἀρ. 46).

Μετ' ὀλίγον ἔγραψε πρὸς τοὺς Ἀνατολικούς προεστῶ-
 τας ὁ Α. Δοξαράς περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου καὶ εἰδο-
 ποιεῖ αὐτοὺς περὶ τῆς προόδου τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐπι-
 σκόπου ὑπὲρ ἧς καὶ αὐτὸς ὁ Καπουκισαχαγιᾶς συντελεῖ
 κατὰ τὰ φαινόμενα, καὶ τοὺς ἀνεκοίνωσε τὴν γνώμην τοῦ
 περὶ τὰ τοιαῦτα ἐμπείρου μεγαλεμπόρου Εὐστρατίου Πε-
 τροκοκκίνου ἥτοι νὰ συντάξωσιν ἀναφορὰν ὅλοι οἱ τοῦ
 Ἀνατολικοῦ δόγματος κάτοικοι μὴ ἐξαιρουμένου τοῦ Μη-
 τροπολίτου καὶ ὅλου τοῦ κλήρου πρὸς τὸν Δεφτερδάρην
 νὰ στείλωσιν ἑκτακτον πρεσβείαν, νὰ γράψωσιν εἰς τὸν
 Πατριάρχην καὶ πρὸς ἄλλους ἰσχυροὺς, καὶ τέλος νὰ

ἐνεργήσωσι δραστηρίως κατὰ τῶν προσκομμάτων κ.τ.λ. (ἀρ. 47), ἀλλ' οἱ προεστῶτες ἀπήντησαν ὅτι θεωροῦσιν ὁλως περιττὰ τὰ ὑποδεικνύμενα μέσα, καθ' ὅσον ὑπέβαλον ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως καὶ τοὺς αἰτίους τοῦ κακοῦ κατήγγειλαν εἰς τὸν Δεφτερδάρην οὐ μόνον αὐτοί, οἱ προεστῶτες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Μπεκίρ ἁγᾶ καὶ ὁ Καδῆς οἵτινες ὑπῆρξαν αὐτόπται τῶν γεγονότων, πρὸς δὲ τούτοις καὶ εἰς τὸν Νουρῇ Μπέγην τὰ πάντα ἐγνωστοποίησαν, ὥστε ἂν δὲν ἴσχυσαν αἱ ῥηθεῖσαι εἰλικρινεῖς ἐκθέσεις νὰ πείσωσι τὸν Δεφτερδάρην περὶ τῆς ἀληθείας, ὀλιγώτερον θὰ χρησιμεύσουν αἱ προτεινόμεναι ἀναφοραὶ· ἄλλως τε δὲν κρίνουν κατάλληλον τὴν συγχάλεσιν γενικῆς συνελεύσεως περὶ τοιοῦτου ἀντικειμένου ἐν ταῖς παρούσαις κρίσιμοις περιστάσεσι, καθότι εἶναι πιθανόν νὰ προέλθωσιν ἐξ αὐτῆς σκάνδαλα εἰς τοὺς κατοίκους, ὅθεν περιωρίσθησαν εἰς τὰς πρὸς τὸν Μπεγζαδὲ Ἰω. Καλλημάχην καὶ τὸν Εὐστράτιον Πετροκόκκινον ἐπιστολάς των, δι' ὧν ἐκθέττοντες τὰ δέοντα ἐπικαλοῦνται εὐσεβιάτως τὴν συνδρομὴν των, προσέθηκαν δὲ ἐπὶ τέλους ὅτι μετὰ τὴν ἀνάρρωσιν τοῦ Φρ. Γεωργαντοπούλου ἀποφασίσαντος ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν θέλει γίνῃ σύσκεψις μετ' αὐτοῦ ἂν πρέπη νὰ πραχθῇ τι περισσότερον τῶν ἤδη ἐνεργηθέντων (ἀρ. 48.)

Ἐπειδὴ ἐγένετο λόγος ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Δοξαῤᾰ περὶ τοῦ ἀρχιερέως, ἀναγκαῖον νομίζομεν ν' ἀναφέρωμεν τινα καὶ περὶ τῆς κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν διαγωγῆς τοῦ ποιμενάρχου τούτου, καθ' ἣν μεγάλως συνέδραμε τὰ σχέδια τῶν Λατίνων· ὁ Α. Βητάλης μετὰ τῶν Δημογερόντων τοῦ Πύργου δι' ἐπιστολῆς των παρεκονέθησαν

κατὰ τοῦ Σκευοφύλακος, ἀποποιηθέντος τὴν δι' αὐτοῦ πάντοτε γινομένην σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν φορολογουμένων καὶ προφασίζομένου ὅτι διετάχθη αὐστηρῶς παρὰ τῆς πανιερότητός του νὰ μὴ πράξῃ τοῦ λοιποῦ τὸ τοιοῦτον ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν χαρακτήρα του, καὶ ἀπήτουν νὰ προτρέψῃ ἡ διοίκησις τὸν ἀρχιερέα ὅπως ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Σκευοφύλακα νὰ ἐνεργήσῃ καὶ τὴν φορὰν ταύτην τὴν ρηθεῖσαν σύνταξιν, διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν ἐκτελέσῃ ἄλλος, καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ ἐπέλθῃ μεγάλη βραδύτης εἰς τὴν εἰσπραξιν τῶν φόρων· ἡ διοίκησις ἐνήργησε τὰ δέοντα, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὴν πρὸς τοὺς προεστώτας ἐπιστολὴν τοῦ Σκευοφύλακος, ἀναφέρουσάν ρητῶς ὅτι τῇ προτροπῇ τῶν αὐτῶν προεστώτων παρηγγέλθη ὁ Μπεκίρ ἀγᾶς νὰ κάμῃ τὴν παρατήρησιν εἰς τὸν ἀρχιερέα ὅτι ἀντιπράττων εἰς τὴν εἰσπραξιν τῶν φόρων ἐμπόδισε τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου (ἀρ. 49)· καὶ ἄλλοτε ἐποίησάμεθα λόγον περὶ τοῦ αἰσχροκερδοῦς χαρακτῆρος τοῦ ἀρχιερέως τούτου, καὶ περὶ τῆς παραλόγου καταφορᾶς του κατὰ τῶν ἱερέων, οἵτινες οὐ μόνον δὲν προσέφερον τὸ ἀνῆκον πρὸς αὐτὸν σέβας, ἀλλὰ καὶ εἰς προφανῇ ῥῆξιν ἤλθον μετὰ τῆς πανιερότητός του, αἱ ἀξιόμιμποι πράξεις του προέβαινον ὁσημέραι καὶ πρὸ πάντων τὰ σκανδαλώδη διαζύγια, τὰ ὅποια χάριν τοῦ ἀργυρίου ἔπραττεν ὥστε ἐπέσυρε κατ' αὐτοῦ τὴν γενικὴν ἀποστροφὴν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἠναγκάσθη νὰ προσκολληθῇ ἐντελῶς εἰς τὴν μερίδα τῶν Λατίνων καὶ νὰ ἐνεργῇ ἀπροκαλύπτως ὑπὲρ αὐτῆς, κατήντησε δὲ εἰς τοσαύτην ὑπερβολὴν ὥστε καὶ εἰς ἀλλοθρήσκους ἦτοι εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεις, διερμηνεῖς κ.τ.λ., τοὺς ὑποστηρίζοντας τοὺς Λατίνους νὰ

γράψῃ κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου καὶ τῆς μερίδος του, τουτέστι τῶν Ἀνατολικῶν μυρία ὅσα ἀπευκταῖα, τὰ ὁποῖα ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐπιστολῶν μαθὼν ὁ Γεωργαντόπουλος, ὅστις ἀφίχθη ἤδη εἰς Κωνσταντινούπουλιν, τὰ ἐκοινοποίησεν εἰς τοὺς προεστῶτας τῶν Ἀνατολικῶν. Ἐκπλαγέντες οὗτοι ἐνέκριναν νὰ λάβωσι προσωπικὴν συνέντευξιν μετὰ τῆς πανιερότητός του καὶ νὰ παραπονεθῶσι κατὰ τῆς ἀτόπου πράξεώς του· περὶ ἑργος ὑπῆρξεν ἡ συνδιάλεξις αὐτῶν, τὴν ὁποίαν περιγράφουν λεπτομερῶς οἱ προεστῶτες τῶν Ἀνατολικῶν πρὸς τὸν Γεωργαντόπουλον δι' ἐπιστολῆς των (ἀρ. 50) διὰ τὸ ἀνακόλουθον καὶ τὸ ἀσυνάρτητον τῶν ὑπὸ τῆς πανιερότητός του λεχθέντων, καὶ κυρίως διὰ τὰς ἀντεγκλήσεις του, ματαῖα ἀπέβη ὡς ἦτο ἐπόμενον ἡ συνδιάλεξις αὕτη, καθ' ὅσον ὁ μὲν ἀρχιερεὺς ἐπέμεινεν εἰς τὴν ὁποίαν διέγραψεν ὁδὸν, οἱ δὲ προεστῶτες ἀπελπισθέντες ἐντελῶς κατὰ τῆς ἀδιορθώτου διαγωγῆς του ἐνθέρμως προέτρεψαν τὸν Γεωργαντόπουλον νὰ σπεύσῃ νὰ φέρῃ διὰ τῆς ἀρμοδίας ὁδοῦ τὴν προσήκουσαν θεραπείαν διὰ τοῦ ἀναγκαστικοῦ περιορισμοῦ του εἰς μόνα τὰ πνευματικὰ καὶ ὀρησκευτικὰ καθήκοντά του, ἢ ἐπὶ τέλους νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἑξωσίιν του, ἄλλως τὸν βεβαιοῦν ὅτι καὶ διὰ τῆς βίας θέλει ἀποπεμφθῇ ὑπὸ τῶν κατοίκων, τῶν ὁποίων ἡ ἀγανάκτησις ἐφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω (ἀρ. 50).

Διὰ νὰ δυνηθῇ δὲ ὁ Ἀναγνώστης νὰ ἐκτιμήσῃ δεόντως τὸν χαρακτῆρα τῶν προσώπων, ἅτινα παρίστανται ἐν ταῖς προλαβούσαις καὶ ἐν τῇ παρούσῃ σκηναῖς, ἀναγκαῖον ἐνομίσσαμεν ν' ἀναφέρωμεν τὸ ἐξῆς σπουδαῖον περιστατικόν, τὸ ὁποῖον μετὰ τινὰς μῆνας ἔλαβε χώραν.

Ἐπεὶ οὖν ὁ λόγος ἀρχιερεὺς κατακυριευθεὶς, ὡς εἰ-

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

ρηται, ἀπὸ τὸ πάθος τῆς μέχρις αἰσχροκερδεῖας φιλαργυρίας, καὶ θέλων νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν μεγάλην χρηματικὴν περιουσίαν του, ἔθεσεν αὐτὴν ἐντὸς ἐσφραγισμένου κιβωτίου, ὅπερ παρακατέθηκε πρὸ πολλοῦ παρὰ τῷ Ἰωάννῃ Φοσκούλῳ, γαμβρῷ ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ Ἰακώβου Παξημάδῃ, μὴ ἐμπιστευόμενος νὰ τὸ διατηρῇ εἰς τὴν κατοικίαν του, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀπεμακρύνετο τὸ πλεῖστον τοῦ ἐνιαυτοῦ διὰ νὰ μὴ δαπανᾷ πολλὰ διὰ τὴν τροφὴν του. Συνήθεια ὑπῆρχεν εἰς τὴν Τήνον νὰ συμποσιάζουν τὴν ἀποκρέω οἱ στενωτέροι συγγενεῖς ὁμοῦ, συνερχόμενοι ἅπαντες εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν συγγενικὴν οἰκίαν· ὅθεν τὴν ἀποκρέω τῆς τυροφάγου τοῦ ἀμέσως ἐπionτος ἔτους, ὁ ῥηθεὶς Φόσκουλος μετέβη μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας του εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γυναικαδέλφου τοῦ Ἰακώβου Παξημάδῃ, ἐνθα διέμεινε χάριν διασκεδάσεως μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὴν κατοικίαν του παρετήρησε μὲ ἐκπληξίν του ὅτι ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του εἰσελθόντες κλέπτει ἀνεστάτωσαν τὰ ἐν αὐτῇ καὶ ἀφῆρσαν μετὰ τοῦ κιβωτίου τοῦ ἀρχιερέως καὶ πολλὰ πολύτιμα ἰδιὰ του πράγματα. Εἰδοποίησεν ἀμέσως τοὺς προεστώτας καὶ ἐπίτηδες ἔστειλεν ἄνθρωπον διὰ νὰ ἀνακοινώσῃ τὸ ἀπενυκταῖον τοῦτο συμβάν εἰς τὸν ἀρχιερέα, εἰς τὴν κωμόπολιν Πύργου τότε εὐρισκόμενον, ὅστις ἀπνευστὶ ἔφθασεν εἰς τὴν πρωτεύουσάν καὶ ἰδίῳις ὁμμασιν εἶδε τὸ γεγονός.

Τὴν ἀπαρηγόρητον λύπην τοῦ ἀρχιερέως ἠῤῥῃσε μέχρις ἀπελπισίας ἢ σύμπτωσις τοῦ νὰ διευθύνῃται ἡ τοπικὴ διοικήσις ἀπὸ τὴν Γεωργαντοπουλικὴν μερίδα, τὴν ὁποίαν οὗτος κατεδίωκε καὶ πρὸ ὀλίγου ὕβρισεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῶν τῶν ἰδίων προεστώτων. Πρωίας δὲ γενομένης συνήλθον εἰς τὸ διοικητήριον ἅπαντες οἱ πρόκριτοι τῆς

Λατινικῆς μερίδος, καίτοι πρό πολλοῦ παύσαντες νά τὸ ἐπισκέπτωνται, διὰ νά παρακαλέσουν ἐνθέρμως τοὺς προεστῶτας νά μὴ μνησικακῆσωσι κατὰ τοῦ ἀρχιερέως ἐν τῇ προκειμένη ὑποθέσει, ἀλλὰ νά καταβάλωσι πᾶσαν δυνατὴν πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν κλοπιμαίων καὶ τῶν κλεπτῶν προσπάθειαν· οἱ προεστοὶ καθυσύχασαν τὰς ὑπονοίας των, βεβαιώσαντές τους ὅτι μεθ' ὅλης τῆς δραστηριότητος καὶ εἰλικρινείας θέλουν ἐνεργῆσαι τὰ δέοντα, ἐὰν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ὑποσχεθῶσι νά ὑπακούσωσιν εἰς ὅ,τι ἤθελε τοῖς παραγγείλῃ ἡ διοίκησις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καθ' ὅσον οἱ λοιποὶ τῶν κατοίκων διατήρουν παντοίαν ὑποταγὴν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς. Ἀφοῦ δ' ἔδωκαν προθύμως τὴν ζητηθεῖσαν ὑπόσχεσιν, ἤρξατο ἀμέσως αὐστηρὰ ἀνάκρισις, διευθυνομένη ἀπὸ τὸν Νικόλαον Δρόσον προεστῶτα, ἐν ὀνόματι τῆς διοικήσεως, οἱ πρῶτοι δὲ ἐκ τῶν ἀνακριθέντων ἦσαν οἱ παρόντες πρόκριτοι, ὅπως εὐκολυνθῇ ἡ τῶν ὅλων κατοίκων ἐξέτασις· τὸ δὲ θέμα τῆς ἐξετάσεως ἦτο συνήθως περὶ τοῦ μέρους ἐν ᾧ διέτριβεν ὁ ἐξεταζόμενος κατὰ τὴν νύκτα τῆς κλοπῆς ποῖοι οἱ παρευρεθέντες, κατὰ πόσον διέμεινεν ἕκαστος εἰς τὴν συναναστροφὴν τῶν ἐξεταζομένων, καὶ περὶ τῆς ἐπαχῆς τῆς διαλύσεώς της.

Ἡ ἀνάκρισις διήρκεσεν ἄνευ διακοπῆς ἐπὶ ὅλης τῆς ἡμέρας, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἐπανελήφθη μετὰ τῆς αὐτῆς δραστηριότητος, περὶ δὲ τὴν δεῖλην ἀνεκαλύφθη τὸ ψευδές τῆς καταθέσεως ἑνὸς τῶν ἐξεταζομένων, καθότι συνέπεσε νά παρευρεθῇ ὁ ἴδιος ἀνακριτὴς εἰς τινα συναναστροφὴν, εἰς ἣν ἦτο καὶ τὸ ὑποκείμενον μεθ' οὗ ὁ ἀνακρινόμενος κατέθεσεν ὅτι συνδιεσχέδαζεν· ἡ ἀπροσδόκητος καὶ ἀναντίρρητος αὕτη ἀπόδειξις κατεθορύβησε τὸν ἐξεταζόμενον, ὅστις θέλων νά δικαιολογηθῇ ὑπέπεσεν εἰς

~~πρὶν~~ ἄλλας ἀντιφάσεις, καὶ ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη νὰ
 ἐμπιστευθῇ τῷ ἀνακριτῇ, ἐπὶ ὑποσχέσει νὰ μὴ στηλιτευ-
 θῇ τὸ ὄνομά του, τὴν ἐνοχὴν του καὶ τὸν τόπον ἐνθα
 εἶχε κεκρυμμένα τὰ κλοπιμαῖα· περιέργον ὑπῆρξε τὸ δι-
 καιολόγημα τοῦ κλέπτου, τοῦ ὁποίου ἡ διαγωγὴ ἦτο ἀ-
 νεπίληπτος ἕως τότε, ἐπιπληττομένου διὰ τὴν τοιαύτην
 ἄτιμον καὶ ἀξιόποινον πράξιν του ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ «δὲν
 » ἐνόμιζον, εἶπεν, ἀμάρτημα νὰ κλέψῃ τις τὴν περιουσίαν
 » τοιοῦτου φιλαργύρου ἀρχιερέως, ὅστις ἄνευ ἀνάγκης
 » καὶ δι' αἰσχροκερδῶν καὶ ἀθεμιτῶν πράξεων τὴν ἀπέ-
 » κτησεν » ἂν καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἀνακρίσεως ἐτελέσθη,
 μ' ὅλον τοῦτο διὰ νὰ καλύψῃ ὁ ἀνακριτὴς τὸν ἐνοχον κατὰ
 τὴν ὑπόσχασίν του, παρεξέτεινεν αὐτὴν μέχρι τῆς ἐσπέ-
 ρας, ὅτε εὐλόγως τὴν διέκοψε· μεταβάς δὲ εἰς τὸν ἀρ-
 χιερέα τῷ ἐκοινοποίησε τὸ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα τῆς
 ἀνακρίσεως· τὸ γλυκύτατον ἀκουσμα τῆς ἀνευρέσεως τῆς
 περιουσίας του, τοσαύτην τῷ ἐπροξένησε χαρὰν, ὥστε
 ὡς τρελλὸς ἐφέρετο, ζητῶν ἀμέσως νὰ ἰδῇ τὰ χρήματά
 του, δὲν εἶναι τώρα καιρὸς, τοῦ εἶπεν ὁ ἀνακριτὴς, ἀλλ'
 ὅταν προχωρήσῃ ἡ νύξ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἡσυχάσουν εἰς
 τὰ ἴδια, τότε θέλω σὲ ὁδηγήσει εἰς τὸν τόπον ὅπου κεῖν-
 ται αὐτὰ καὶ οὐ μόνον θὰ τὰ ἰδῇς, ἀλλὰ καὶ θεὸς νὰ τὰ
 λάβῃς ἀμέσως εἰς τὴν ἐξουσίαν σου, ὡς καὶ ὁ Φόσκουλος
 τὰ ἰδικά του, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀναβολὴ τῷ ἐγέννησεν ὑπο-
 νοίας, ἠναγκάσθη νὰ τὸν βεβαιώσῃ μεθ' ὅρκου ὁ ἀνακρι-
 τὴς περὶ τῆς ἀληθείας (α) μόλις ἐνύκτωσε καὶ οἱ ἀπε-

(α) Σημειωτέον ὅτι τὴν ἐπιοῦσαν τῆς κλοπῆς ἀνεγνώσθη ἐφ'
 ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν φρικτὸν ἐπιτίμιον τοῦ ἀρχιερέως κατὰ τοῦ

σταλμένοι τοῦ ἀρχιερέως μετέβαινον ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνακριτοῦ διὰ νὰ μάθωσιν ἐὰν ἔφθασεν ἡ ἐπιθυμητὴ ὥρα· εἶναι περιττὸν, ἀπήντησεν εἰς αὐτοὺς, νὰ ἐρωτῶσι περὶ τῆς ὥρας, εἶπατε, προσέθηκεν ὁ ἀνακριτής, τῇ πανιερότητί του νὰ ἡσυχάσῃ καὶ ἐγὼ θέλω τὸν εἰδοποιήσῃ ἐν δέοντι· ἀλλ' ἦτο τάχα δυνατὴ ἡ ἡσυχία, τὴν ὁποίαν ὁ ἀνακριτής ἐσύσταινεν; Ἐν τούτοις περὶ τὸ μεσονύκτιον, ὅτε πάντες σχεδὸν καθυσύχασαν, ἔλθων εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ἀρχιερέως ὁ ἀνακριτής προσεκάλεσεν αὐτόν καὶ τὸν κατὰ διαταγὴν του αὐτόθι παρευρεθέντα καὶ ἀναμένοντα Φόσκούλον νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι, τούτου δὲ γενομένου εἰσῆλθον ἅπαντες εἰς τὴν πλησίον τῆς οἰκίας τοῦ Φοσκούλου κειμένην ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου, καὶ μετατοπίσαντες τὸν δεσποτικὸν θρόνον κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐξέβαλον ἐκ τοῦ ἐδάφους μάρμαρον καλύπτον τάφον τινα, ἐντὸς τοῦ οὐοίου εὐρέθησαν τὰ κλοπιμαῖα σῶα καὶ ἀνελλειπῇ, καὶ ἕκαστος τῶν ζημιωθέντων παρέλαβεν ἀμέσως εἰς ἰδίαν ἐξουσίαν τὸ οἰκεῖον ἐν πλήρει εὐχαριστήσῃ, καὶ μ' ὅλον τοῦτο ἡ διαγωγὴ τοῦ ἀρχιερέως ὑπῆρξε πάντοτε ἡ αὐτή.

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος δὲν ἔγινε τακτικὸς προϋπολογισμὸς, ὡς ἀπαγορευθείσης, καθὰ εἴρηται, τῆς ἐξελέξεως τοῦ ἀπολογισμοῦ μέχρι τῆς καταστρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν προϋπολογι-

κλέπτου ἂν δὲν ἀποδώσῃ τὰ κλαπέντα, διὰ νὰ γίνῃ δὲ τρομερὸτερον τὸ ἐπιτίμιον, διενέμοντο ἐκ μέρους τοῦ ἀρχιερέως πισσιναι ἀντὶ κηρίων λαμπάδες αἵτινες ἠνάπτοντο κατὰ τὴν μετὰ σπουδῆς ἀνάγνωσιν τοῦ ἀπορισμοῦ.

σθέντων, ὥστε προϋπολεγίσθησαν ὡς ἔξοδα εἰς τὰ ἄπερ
 ὑπεσχέθη νὰ πληρώσῃ ὁ Καπουκιαχαγιάς εἰς τὸ ταμεῖον
 τοῦ Νιζαμτζετίτι καὶ εἰς τὰς ἐπιτοπίους δαπάνας, αἱ ὁ-
 ποῖαι διὰ τῆς πολυχρονίου ἐν τῇ νήσῳ διατριβῆς τοῦ ἁ-
 πεσταλμένου Μπεκίρ ἀγὰ καὶ τοῦ ἀπεσταλμένου ὡσαύ-
 τως τοῦ Καπουκιαχαγιά Γκίλη ἠῤῥησαν μέχρι τῶν πέντε
 χιλιάδων γροσίων, παρεκτός δὲ τούτων ὑπερετιμήθη καὶ
 ὁ φόρος τῶν προβάτων κατὰ γενικὸν καθ' ὅλην τὴν ἐπι-
 κράτειαν ληφθὲν μέτρον, ὁρισθεὶς εἰς γρ. 550 ἐτησίως.
 Δὲν ἔγινε δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ Ἀντωνίου Δοξαρά περὶ
 ἀποδόσεως γρ. 7937 (ἀρ. 51)· τὰ ὁποῖα ἐξοδεύθησαν δι'
 αὐτοῦ εἰς δῶρα πρὸς διαφόρους ἰσχυροὺς προσφερθέντα,
 πρὸς ματαίωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Λατίνου ἐπισκόπου κατὰ
 τῶν Ἀνατολικῶν ἐνεργηθέντων ἕνεκα τῶν συμβάντων
 τοῦ μεγάλου σαββάτου, ἀνευ τῶν ὁποίων καὶ ἀνευ ὡσαύ-
 τως τῆς ἐνθέρμου καὶ ἐνεργητικῆς προστασίας τοῦ Νουρῆ
 Ἐφέντη, καθὰ ἀναφέρει, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ ἡ μα-
 ταίωσις· καθότι ἡ αἴτησις αὕτη ἀπετείνετο πρὸς τοὺς
 ἀποτελοῦντας τὴν μερίδα τῶν Ἀνατολικῶν προκρίτων,
 Λεονάρδον Γεωργαντόπουλον, Κάρολον Νάζον, Ἰάκωβον
 Πόμερ, Δημήτριον καὶ Νικόλαον Δρόσους, Δημήτριον
 Αὐλωνίτην, Γεώργιον Ἀλπερτήν, Γεώργιον Ῥεμόνδον,
 Ἰαννοῦλην Μηνάρδον, Ἀνδρέαν Μαυράκην καὶ Φραγκί-
 σκον Γεωργαντόπουλον, οὗτοι δὲ ἀνεφέρθησαν περὶ τού-
 των εἰς τοὺς προεστώτας τῶν Ἀνατολικῶν, οἵτινες τῇ
 συναινέσῃ αὐτῶν τῶν ἰδίων, ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν εἶναι
 δίκαια ὅπως διετυπώθῃ ἡ ἀπαίτησίς του, καθ' ὅσον μῆτε
 πληρεξουσιότητα εἶχε παρὰ τινος νὰ κάμῃ τοιαύτας δα-
 πάντας μῆτε ὀφειλέται αὐτῶ εἰσιν οἱ πρόκριτοι ἀπὸ τοὺς ὁ-
 ποίους ζητεῖ τὴν ἀπότισιν, ἐνῶ ἀρχηγὸς καὶ πληρεξού-

σις τῶν Ἀνατολικῶν ἢ το ὁ γυναικάδελφός του Φραγκίσκος Γεωργαντόπουλος καὶ μετ' αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ συ-
γεννηθῇ περὶ τῶν δαπανηθέντων, ὡς τοῦ μόνου ἔχοντος
δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς ἐντολεῖς του ὅσα νομίμως
ἐδαπάνησε.

Ἐνομίσαμεν δέον νὰ κάμωμεν μνεῖαν τοῦ ἐπομένου
περιστατικοῦ, πρὸς πληρεστέραν ἀπόδειξιν ὅτι μόνον οἱ
δύο προεστοί, οἱ τῶν Ἀνατολικῶν, ἐνήργουν τὰ τῆς ἐπι-
τοπίου διοικήσεως ἀποτελεσματικῶς. Οἱ ἐν Σμύρῃ παρε-
πιδημοῦντες Ἱῆνιοι παρεπονέθησαν δι' ἀναφορᾶς των εἰς
τὴν τοπικὴν διοίκησιν περὶ τῆς γενομένης ἐκ μέρους τῆς
αὐτοῦ ἐξουσίας καταπατήσεως τῶν προνομίων των καὶ
ἐζήτησαν τὴν συνδρομὴν τῆς (ἀρ. 52)· οἱ προεστοὶ ἐσύ-
στησαν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν Κα-
πουκχιαχαγιάν, ὅστις ἀμέσως ἐνήργησε τὰ εἰκότα παρὰ
τῷ Δεφτερδάρῃ, καὶ ἐστάλησαν αἱ προσήκουσαι διαταγαί,
διορισθέντος συνάμα προστάτου τοῦ ἀρχιτελώνου Σμύρ-
νης, ὥστε πλήρης ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ἱκανοποίησις.

Ὁ διερμηνεὺς τοῦ στόλου Παναγιώτης Μουρούζης καὶ
ὁ Δεφτερδάρης τοῦ Ταρσανᾶ, ναυστάθμου, ὡς ἀντιπρό-
σωπος τοῦ Καπουδὰν πασᾶ, διέταξαν τοὺς προεστῶτας
ὅλων τῶν νήσων, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Δοβλετίου, ὅτι τοῦ
λοιποῦ ἅπαντες οἱ πλοίαρχοι ὑπῆκοι τῆς ὑψηλῆς Πύ-
λης, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὑψώσουν τὴν ὀθωμανικὴν ση-
μαίαν ἐπὶ τῶν πλοίων των, ὀφείλουν νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ
πιστοποιητικὸν τῶν κατὰ τόπον προεστῶτων, δι' οὗ νὰ
βεβαιουῦται ὅτι ὁ πλοίαρχος εἶναι γνήσιος καὶ πιστὸς ῥα-
γιάς τῆς κραταιοτάτης ὀθωμανικῆς Βασιλείας, καὶ διὰ
τοῦτο ἀπαιτεῖ νὰ παραχωρηθῶσιν αἱ ἀνήκουσαι βασιλε-
καὶ καὶ ἡγεμονικαὶ διαταγαὶ διὰ νὰ ὑψώσῃ ἐπὶ τοῦ

ἀπηγορευμένη νὰ ἐμποδίζηται τὸ πλοῖον μέχρις οὗ κοινοποιηθῇ τοῦτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν· προσθέτει δὲ ὁ διερμηνεύς, ὅτι ἐξεδόθησαν αἱ αὐστηρότεραι περὶ τοῦ προκειμένου διαταγαὶ πρὸς ὅλας τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν ἀποφασισθέντων, ἅτινα αὐτὸς ὑπεκίνησε συναισθανόμενος τὸ σπουδαῖον καὶ ὠφέλιμον αὐτῶν, προαναγγέλλει δὲ ὅτι οὐδαμῶς θέλει ἀμελήσει πᾶν τὸ συντελοῦν πρὸς τὴν κοινὴν ὠφέλειαν μέσον· διατάσσει ἐπὶ τέλους, κατ' ἐντολὴν τοῦ Καπουδὰν πασᾶ, νὰ πληρώσουν οἱ προεστῶτες εἰς τὸν κομίζοντα τὴν περὶ τοῦ προκειμένου διαταγὴν τσαούσην γρόσια ὀκτακόσια δι' ἀντιμισθίαν του, μὲ τὰ ὅποια νὰ ἐπιβαρυνθῶσι κατ' ἀναλογίαν τὰ πλοῖα ἅπερ ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην (ἀρ. 55).

Τρίτη διαταγὴ τοῦ αὐτοῦ διερμηνεύς ἀφίχθη εἰς τοὺς προεστῶτας δι' ἧς ἀπῆτει κατὰ βασιλικὴν ἀπόφασιν, προηγουμένης ἀκριβοῦς ἐρεῦνης νὰ γίνῃ καταγραφὴ τῶν πατεντῶν καὶ τεσκερέδων τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν, διατὶ ἐξεδόθησαν, τῶν ὀνομάτων τῶν εἰς οὓς ἐδόθησαν, τῶν ὀνομάτων τῶν γονέων καὶ προγόνων αὐτῶν, τοῦ ἔργου καὶ ἐπαγγέλματος, τῆς κτηματικῆς περιουσίας των, καὶ πρὸ πάντων τίνος πρέσβεως ἢ προξένου πατέντα καὶ τεσκερὲν (α) ἕκαστος ἐπιφέρει (ἀρ. 56).

Μετ' ὀλίγον ἔφθασεν ἀπεσταλμένος Ἀπδουλ Χαλίλ

(x) Ἀποδεικτικὰ ἐκδιδόμενα ἀπὸ τὴν ὀθωμανικὴν ἐξουσίαν διὰ τῶν ξένων πρέσβεων, προξένων καὶ λοιπῶν μὲ τὰ ὅποια ἐφωδιάζεται ἕκαστος ὑπὸ τὴν αὐτὴν πρὸς διάκρισιν τῆς ἑτεροχθονίας του.

ἐφέντης ὀναμαζόμενος, φέρων βασιλικὰς διαταγὰς δια-
 λαμβανούσας, τὴν μὲν ὅτι ἐνῶ ἡ ἱερὰ ἀπόφασις καὶ αἱ
 περὶ τούτου διαταγαὶ ῥητῶς ἀπήτουν ὥστε οἱ ἀπὸ τὰς
 φιλικὰς δυνάμεις διοριζόμενοι ὡς πρόξενοι ἢ ἐπίτροποι
 αὐτῶν νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὸ ὅπερ ἀντιπροσωπεύουν ἔθνος,
 πολλοὶ ἐκ τῶν βασιλιάδων δολῶς καὶ ἀπατηλῶς ἔλαβον
 φερμάνια καὶ διωρίσθησαν τοιοῦτοι, καὶ πολλοὶ ἄλλοι
 κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ τῇ προτροπῇ τῶν προξένων
 ἔλαβον πατέντας καὶ τεσκερέδες, ξένοι ὑπήκοοι γενόμενοι,
 ὅθεν διατάττονται ὅλοι αἱ κατὰ τόπον ἀρχαὶ νὰ κάμω-
 σιν αὐστηρὰν ἔρευναν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ
 τοὺς μὲν ἀποδειχθέντας ἀληθῶς τοιοῦτους ὁποίους ἀπαι-
 τεῖ ἡ ἱερὰ ἀπόφασις καὶ ἐφωδιασμένους μὲ φερμάνιον
 νὰ ἀφῇσωσι νὰ ἐμπορεύωνται ἐλευθέρως, ἀπολαμβά-
 νοντες πλήρη ὑπεράσπισιν καὶ προστασίαν ἀπὸ τὰς
 ἐπιτοπίους ἀρχάς, ὅσοι δὲ εἶναι γεννημένοι εἰς τὴν ὀθω-
 μανικὴν ἐπικράτειαν καὶ ἔλαβον δόλω καὶ ἀπάτῃ πατέν-
 τας ἢ φερμάνια νὰ ἀφαιρεθῶσι παρὰ τούτων τὰ ἐγγρα-
 φα ταῦτα καὶ πρὸς τούτοις νὰ τοὺς φυλακίσωσιν εἰδο-
 ποιοῦσαι περὶ τούτου τὴν κυβέρνησιν αἱ ῥηθεῖσαι ἀρχαί·
 ἂν δὲ βεβαιωθῇ ὅτι ἐκ πλάνης ἐγένεν ὑπήκοος ξένης
 δυνάμεως τις τῶν βασιλιάδων, μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν
 φερμανίων καὶ πατέντας νὰ μείνῃ ὡς καὶ πρότερον βα-
 ριᾶς, ὑποβαλλόμενος εἰς πάντα φόρον ὡς καὶ οἱ λοιποὶ
 βασιλῆδες (ἀριθμ. 57). Τὴν δὲ ἀφορῶσαν ἰδίως τοὺς δι-
 ερμηνεῖς τῶν προξένων, οἵτινες κατοικοῦν εἰς ἄλλον
 παρὰ τὸν προσδιορισθέντα διὰ τοῦ μπερατίου τῶν τόπου,
 διατάττουσαν τοὺς κατὰ τόπον διοικητὰς ἵνα μετὰ προ-
 ηγηθεῖσαν καὶ ἐκτελεσθεῖσαν παραγγελίαν αὐτῶν περὶ
 τῆς εἰς τὸ μέρος τῆς κατοικίας μεταβάσεως τῶν προξέ-

νων, τῶν ἐπιτρόπων, τῶν διερμηνέων καὶ τῶν ὑπηρετῶν. των συλαμβάνωσιν αὐτοὺς πανοικεῖ καὶ τοὺς ἀποπέμπωσιν, ἐν περιπτώσει δὲ ἀντιστάσεως, νὰ σφραγίζωνται τὰ ἐργαστήριά των καὶ αἱ κατοικίαι των καὶ νὰ ἐκποιῶνται τὰ ὑπάρχοντά των εἰς ῥαγιάδες μόνον, ἐκτὸς ἂν ᾔθελον συγκατατεθῇ οἱ τοιοῦτοι νὰ γίνωσι πάλιν ῥαγιάδες, ὅτε ἀντὶ τιμωρίας πρέπει νὰ τοῖς δοθῇ πᾶσα περιποίησις καὶ ὑπεράσπισις· κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, προσθέτει, ἐκαθάρισθη ἡ πρωτεύουσα καὶ οὕτω πως πρέπει νὰ γίνῃ ἀφεύκτως καὶ καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν (ἀρ. 58).

Ἐν τούτοις ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῶν ῥηθειςῶν βασιλικῶν διαταγῶν, ὅλοι οἱ ἐν τῇ νήσῳ κατοικοῦντες καὶ ἔχοντες φερμάνια καὶ πατέντας παρουσιασθέντες αὐτορμήτως εἰς τὸν ἀπεσταλμένον τῷ ἐνεχειρήσαν αὐτά, συγκατατεθέντες νὰ μείνωσι ῥαγιάδες ἐκτὸς ἐνὸς μόνου τοῦ Νικολάου Βελίσσαρίου, ὅστις φέρων ῥωσικὸν διαβατήριον καὶ φερμάνι παρήκουσε καὶ λαθραίως κατέφυγεν εἰς τὸ χωρίον, διὰ τοῦτο ἐσφραγίσθη ἡ οἰκία του ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος ἀπεσταλμένου, ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας διὰ δωροδοκίας ἀπεσφράγισεν ὁ ἴδιος αὐτήν.

Κατόπιν τούτου ἦλθεν ἐγκύκλιος διαταγὴ τοῦ Καπουδαν πασᾶ πρὸς τοὺς προεστώτας καὶ κατοίκους τῆς νήσου καὶ τῶν παραλίων τῆς ἄσπρης θαλάσσης, ἐκθέτουσα ὅτι ἐπειδὴ ἔνεκα τῶν ἀπείρων καταχρήσεων, τὰς ὁποίας οἱ Τελῶναι καὶ οἱ Διοικηταὶ δὲν ἔπαυσαν νὰ διαπράττωσι κατὰ τῶν ἐμπόρων, πρὸς οὓς ὠφείλετο παντοειδὴς προστασία καὶ ὑπεράσπισις, ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν οἱ ἔμποροι τῆς ἄσπρης θαλάσσης εἰς τὴν προστασίαν ξένων δυνάμεων καὶ ἰδίως τῆς Ῥωσσίας, τὸ ὑψηλὸν καὶ κραταιὸν Δοβλέτι καταβαλὼν πᾶσαν ἐπιμέλειαν περὶ τῆς

περιθάλψεως τῶν εἰς τὰ ῥηθέντα μέρη κατοικούντων πιστῶν βασιλιάδων διέταξεν αὐστηρῶς ἅπαντας τοὺς κατὰ τὴν ἐπικράτειαν Τελώνας καὶ Διοικητὰς ὅπως μὴ τολμήσωσι τοῦ λοιποῦ νὰ ἐνοχλήσωσι καὶ ἐπηρεάσωσι καθ' οἷον δὴποτε τρόπον τινὰ ἐκ τῶν βασιλιάδων τῆς κραταιᾶς βασιλείας ἐναντίον τῆς ὑψηλῆς ταύτης διαταγῆς μας, καθότι ὁ φωραθεὶς ὡς τούναντίον τολμήσας θέλει τιμωρηθῇ· οἱ δὲ ἄχρι τοῦδε προσφυγόντες εἰς τὰς ξένας δυνάμεις βασιλάδες, ἀποβάλλοντες τὰς πατέντας των, νὰ προστατεύονται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἔξῃς καὶ νὰ ἔχωσι πᾶσαν ἄνεσιν καὶ ἡσυχίαν ὡς καὶ πρότερον, χωρὶς νὰ ἔχωσι τὴν παραμικρὰν ὑπόνοιαν ὅτι θέλουν ἐνοχληθῇ ἢ ζημιωθῇ μέχρι λεπτοῦ, ὑποχρεοῦνται ἐπὶ τέλους οἱ προεστῶτες νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν των ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου καὶ ἀφοῦ γείνη ὀνομαστικός κατάλογος τῶν ὅσοι ἤθελον ἀφίσῃ τὰς πατέντας των, νὰ σταλῇ οὗτος ἐνσφράγιστος διὰ νὰ ἐκδοθῶσι τὰ ἀναγκαῖα φερμάνια πρὸς ὑπεράσπισίν των (ἀρ. 59).

Ἐξεδόθη Πατριαρχικὴ ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς προεστῶτας, τοὺς κληρικοὺς καὶ τοὺς κατοίκους τῶν νήσων καὶ ὄλων τῶν παραλίων τῆς ἄσπρης θαλάσσης, τὴν ὁποίαν ἐκόμισεν εἰς τοὺς προεστῶτας πατριαρχικὸς ἑξάρχος, ὁ Καχβετζήμπας τοῦ Πατριαρχείου, ἡτις διαλαμβάνει μὲν τὰ αὐτὰ ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι διαταγαὶ τοῦ Καπουδὰν πασᾶ καὶ τοῦ διερμηνέως, ἐντονώτερον ὁμως καὶ ἐκτενέστερον, τῇ προσθήκῃ ὅτι οἱ εἰς τὴν θέσιν τοῦ βασιλιά ἐπανερχόμενοι ἔμποροι, θέλουν τύχει πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀσφαλείαις καὶ τὴν Πατριαρχικὴν κηδεμονίαν, ἐγγυωμένου αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου ἐν καθαρᾷ χριστιανικῇ συνειδήσει περὶ τῆς πραγματοποιήσεως ὅλων τῶν ὑποσχε-

θέντων δικαιωμάτων καὶ προνομίων (ἀριθμ. 60).

Διαταγὴ τοῦ Καπουδᾶν πασᾶ πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς Ἀνδρου καὶ Τήνου ἐλθοῦσα κοινοποιεῖ τὴν ἡδὴ γενομένην κήρυξιν τοῦ πολέμου, ἐπειδὴ οἱ Ῥῶσσοι ἐχάλασαν χωρὶς αἰτίαν τὰ ἄρθρα τῆς εἰρήνης ἐκτείναντες ἀδίκους χεῖρας κατὰ τῶν βασιλικῶν χωρῶν, ὅτι ἐγνωστοποιήθη τοῦτο εἰς τὸν πρέσβυν τῆς Ῥωσσίας καὶ εἰς τοὺς ἐν τῇ ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ προξένους, μεμοῦριδές των καὶ ἄλλους Ῥώσσους, διετάχθησαν οὗτοι ἵνα ἐντὸς ὠρισμένης προθεσμίας ἐπιστρέψουν εἰς τὸν τόπον των, καὶ ὁ μὲν πρέσβυς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἀνεχώρησαν ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆν πρωτεύουσαν, οἱ δὲ ἔμποροι καὶ ἄλλοι Ῥῶσσοι ὀφείλουσαν ἀναχωρήσωσιν ἀφεύκτως ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν. Ἐὰν δέ τις ἐξ αὐτῶν ἔμενεν ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ λάβῃ προστασίαν ἄλλης ξένης δυνάμεως, τὸ τοιοῦτον δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε εἰς αὐτὸν, οὔτε εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ἐπτανησιακῆς δημοκρατίας τῆς ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὸ Δοβλέτι ὑποτεταγμένης, ἀλλ' οὔτε εἰς τοὺς γνησίους βαγιάδες ἐπιτρέπεται ἡ παραχώρησις πατεντῶν καὶ ἄλλων ἐγγράφων ξένης προστασίας ὡς παρέχουσα ἀφορμὴν εἰς διατάραξιν τῆς ἐπιτοπίου τάξεως καὶ ὡς πρὸς τὰς συνθήκας ἀντιθαίνουσα· ὅθεν διατάττονται ἅπασαι αἱ τοῦ κράτους ἀρχαὶ ἢτοι οἱ χακίμιδες, ζαμπίται, καὶ τζαζιμδάριδες, ὅπερ εἰς ὅλους τοὺς πρέσβεις τῆς Εὐρώπης ἀνεκοινώθη νὰ συλλαμβάνωσι τοὺς ἀνέκαθεν μὲν βαγιάδες, ἀλλ' ἀποκτήσαντας μετὰ ταῦτα ξένης προστασίας ἐγγράφα, εἰδοποιοῦσαι περὶ τούτου τὸ Δοβλέτι. Ἐπὶ τέλους ἐντέλλεται αὐστηρῶς ἵνα ἡ τοπικὴ διοίκησις ἐξετάσῃ ἂν μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ἔμειναν ἐν τῇ νήσῳ ἔμποροι, ἢ ἄλλοι Ῥῶσσοι, τοὺς τοιούτους ν' ἀποπέμψῃ,

ὅ,τι δὲ ἤθελεν εὑρεθῇ ἐν τούτοις τῶν ῥωσικῶν πλοίων, κατὰ τὴν ἐννοιαν τῆς προεκδοθείσης βασιλικῆς μας προσταγῆς νὰ καταγράφηται ἐνώπιον τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ νὰ κατακρατῇται μετὰ τῶν πλοίων, τῶν ὁποίων τὰ πηδάλια πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῶσιν, ἵνα μὴ μεταχειρισθῶσι τὰ πλοῖα κατὰ τοῦ Δοβλετίου, ἐὰν δὲ συμπέσῃ νὰ συλληφθῶσι πολεμικὰ πλοῖα, δὲν πρέπει ν' ἀποστέλλωνται τὰ πληρώματα αὐτῶν εἰς τὸν τόπον των, ἀλλὰ νὰ παρεμποδίζωνται φυλαττόμενα εἰς ἀσφαλὲς μέρος ἵνα μὴ χρησιμεύσωσιν εἰς τὰ ἐχθρικά πλοῖα, καὶ δι' ἰδιαιτέρας καταγραφῆς νὰ ὑποβάλλουν τὰ περὶ τούτων εἰς τὸ Δοβλέτι· εἰς τοὺς ἐν τῇ νήσῳ τυχόν εὑρεθέντας Ἑπτανησίους βασιλῆας νὰ μὴν ἐπιτρέψωσι νὰ λάβωσι ξένην προστασίαν μήτε ναυτικὴν εἰς ξένης δυνάμεως πλοῖα ὑπηρεσίαν, εἰς δὲ τοὺς ἐμπόρους καὶ ὑπηκόους τῶν ἄλλων δυνάμεων νὰ μὴ προξενηθῇ ἢ παραμικρὰ ἐνόχλησις (ἀρ. 61). Ταυτοχρόνως ὁ προβιβασθεὶς Μιχαλάκης Χαντζερὴς διερμηνεὺς δι' ἐγκυκλίου του προτρέπει τοὺς κατοίκους τῶν νήσων νὰ προσέξωσιν ἵνα μὴ γίνωσιν ἔρμαιον τῶν κακοήθων καὶ ἐκ συστήματος ταραχοποιῶν καὶ τὰ λοιπὰ (ἀρ. 62). Ἐκοινοποιήθη πρὸς τοὺτοις εἰς τὴν τοπικὴν διοίκησιν διαταγὴ τοῦ Καπουδᾶν πασᾶ πρὸς τοὺς προεστῶτας καὶ κατοίκους τῶν Σπετσῶν, Ψαλῶν καὶ Ὑδρας καὶ τῶν λοιπῶν νήσων τῶν ἔχουσῶν πλοῖα, δι' ἧς προτρέπει τοὺς ἔχοντας πλοῖα ἱκανὰ πρὸς πόλεμον νὰ συνδράμωσι δι' αὐτῶν κατὰ τὴν προχειμένην κατεπείγουσαν ἀνάγκην τὸ Δοβλέτι εἰς τὸν κατὰ τῆς Ῥωσσίας κηρυχθέντα πόλεμον ὑποσχομένου μεγάλας ἀμοιβᾶς καὶ ἐκφράζουσα συνάμα τὴν ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην του διὰ τὰς ἄλλοτε πρὸς αὐτὸν ὑπηρεσίας των,

καὶ προσφερόμενον νὰ πληρώνη τακτικῶς καὶ ἀμέσως τὰς
μισθοδοσίας των. (ἀρ. 63).

Ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου τούτου ἐπηρέασε μεγάλως
καὶ τὰ ἐπιτόπια πράγματα, τὰ ὅποια λαμβάνουν ἡδὺν
νέαν φάσιν, καθ' ὅσον τὴν ἄχρι τοῦδε ὡς ἐκ τῶν ἐγγω-
ρίων παθῶν ἐπικρατοῦσαν ἀνωμαλίαν, διεδέχθη ἡ ἀναρ-
χία ἣν ἐπήνεγκεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ὁ πόλεμος μετὰ τὴν
κήρυξιν τοῦ ἐπαύριου καὶ ὁ διοικητὴς καὶ ὁ Καδὴς καὶ ἄ-
παντες ἐν γένει οἱ ὀθωμανοὶ ἔφυγαν ἀμέσως ἀπὸ τῆς
νῆσον, καὶ μόλις ἐφαίνετο, ἀλλὰ καὶ τοῦτο πολὺ σπα-
νίως, Τζαούσης τις πρὸς ἐκτέλεσιν κατεπειγούσης τινὸς
διαταγῆς καὶ ἐν βραχεὶ διαστήματι ἀπῆρχετο, φοβούμε-
νος μήπως συλληφθῇ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς, τῶν ὁποίων σιό-
λος ἰσχυρὸς ὑπὸ τὸν Ναύαρχον Συνέβην ἀφίχθεις ἐν τῇ
Μεσογείῳ ἐξήσκει πραγματικὴν ἐπὶ τῶν νήσων ἐξουσίαν.
Ὡς ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης ἐμψυχωθέντες οἱ τοῦ
Ἀνατολικοῦ δόγματος κάτοικοι, οὐ μόνον κατέβαλον τὴν
ἄχρι τοῦδε προβαίνουσαν τόλμην τῶν Λατίνων, ἀλλὰ καὶ
ὑπέρμετρον δειλίαν τοῖς ἐνεποίησαν αἱ κατ' αὐτῶν ἐπι-
δείξεις των. Δὲν ὠρμῶντο πλέον οἱ Λατῖνοι προεστώτες
ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ χωρισμοῦ, ἔνεκα τοῦ ὁποίου δὲν συν-
έπραττον ὡς ἄχρι τοῦδε μὲ τοὺς Ἀνατολικούς, ἀλλ' ἐκ
τοῦ φόβου μὴ ἐκτεθῶσιν εἰς τοὺς παρωργισμένους Ἀνα-
τολικούς κατεχόμενοι δὲν εἰσῆρχοντο εἰς τὰ ὑπὸ τῶν
Ἀνατολικῶν κατοικούμενα μέρη ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ ὡς μὴ
ἰσχυρούσης πλέον τῆς τοπικῆς διοικήσεως νὰ διατηρήσῃ
ὡς πρὶν ἐντέλῳς τὴν ἀταξίαν. Ἐν τούτοις ἐφθασεν ὁ Κα-
θάρης ἀσπασαζάξωματικός τοῦ Καπουδὰν πασᾶ—Ἰβραὴμ Τζα-
ούσης—μὲ ἔντονον βασιλικὴν καὶ σφοδρὰν διαταγὴν τοῦ
Καπουδὰν πασᾶ ἐφωδιασμένος διὰ νὰ λάβῃ τεσσαράκοντα

ναύτας ἀνευ ἀναβολῆς, ὧν τὴν μισθοδοσίαν νὰ προπληρώσῃ ἡ κοινότης, ἀφοῦ δὲ προσκληθέντες οἱ Λατῖνοι πρᾶεστοι κατεπειγόντως ἀφίχθησαν ἐπὶ τέλους εἰς τὸ διοικητήριον, σκέψεως γενομένης ἀπεφασίσθη ἐκ συμφώνου νὰ ἐπιβληθῇ ἔρανος τριῶν γροσίων ἐφ' ἑκάστου χανέ, ὅπως εἰσπραχθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ζητουμένων ναυτῶν, τὸ ζήτημα κυρίως ἦτο χρηματικόν, καθότι ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία ἡὐχαριστεῖτο μὲ τὴν πληρωμὴν τῆς μισθοδοσίας μᾶλλον παρὰ μὲ τὴν παρουσίαν τῶν ναυτῶν, ὅθεν διεύθυνε τὰς ἀναγκαίας περὶ τούτου διαταγὰς εἰς τὰ χωρία ὑπεχρεώθησαν δὲ ἐκ τοῦ κατεπείγοντος τοῦ πράγματος νὰ οἰκονομήσωσι διὰ δανείου τὸ ἀπαιτούμενον ποσόν καὶ ἀμέσως οἱ Λατῖνοι πρᾶεστῶτες ἔφυγον εἰς τὰ ἴδια (ἀριθ. 64).

Ἡ ἀναρχία ἤρχισεν ἀπὸ τὸ Ἱμῆμα τῶν ἔξω μερῶν κυρίως δὲ ἀπὸ τὴν Κωμόπολιν καὶ ἀπὸ τὰ Πλατεῖα.

Ἐλλιμενισθέντος ἐν τῷ λιμένι Πανόρμου πλοίου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως προσερχομένου, ἐν ᾧ ὑπῆρχον καὶ πολλοὶ ἐπιβάται Τήνιοι, οἱ κατὰ τὸ παράλιον εὑρεθέντες κάτοικοι ἐπιθυμήσαντες νὰ πληροφορηθῶσι περὶ τοῦ ὀνόματος κ. τ. λ. τοῦ πλοίου ἤρχισαν νὰ ἐρωτῶσι φωνάζοντες μακρόθεν, οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἀπήντησαν ὅτι ἀφ' οὗ τελειώσωσι τὰ τοῦ ἀράγματος, θέλουν τοὺς εὐχαριστήσῃ· ἀλλ' οὗτοι δυσαρεσθέντες ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἀπαντήσεως ὑπεκρίθησαν ὅτι ἐξυβρίσθησαν δῆθεν, καὶ δραμόντες εἰς τὴν Κωμόπολιν ἔκρουσαν τοὺς κώδωνας τῶν ἐκκλησιῶν καὶ διέδωκαν ὅτι ἐχθρικὸν πλοῖον ἐλλιμενισθὲν ἐν τῷ Πανόρμῳ τοὺς ἐκακοποίησεν· ὡπλίσθησαν ἀμέσως ὅλοι οἱ παρευρεθέντες εἰς τὴν Κωμόπολιν καὶ μὲ τοὺς προκαλέσαντας τὴν σκηνὴν μετέβησαν εἰς τὸν λιμένα καὶ

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

καταλαβόντες τὰς ὀχυρὰς θέσεις διέταξαν τὸν πλοίαρχον νὰ ἐξεέλθῃ ἀμέσως εἰς τὴν ξηρὰν· οὗτος ὑπήκουσε καὶ συνοδευθεὶς ὑπὸ τινος τῶν προκρίτων, Ἀντωνίου Ἀλμπέρτη ὀνομαζομένου, συνταξειδεύσαντος, ἐξῆλθον ὁμοῦ· τοὺς ὑπεδέχθησαν δὲ μεθ' ὕδρων καὶ ραπισμάτων, καὶ ἀπαγαγόντες αὐτοὺς εἰς τὴν Κωμόπολιν τοὺς ἐφυλάκισαν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον λαβόντες ἐξῆντα γρόσια ἀπὸ τὸν Ἀλμπέρτην τοὺς ἀπεφυλάκισαν. Οἱ ἀδικηθέντες παρεπονέθησαν εἰς τὴν Τοπικὴν Διοίκησιν, καὶ οἱ προεστώτες τῶν Ἀνατολικῶν διέταξαν ἀμέσως τοὺς δημογέροντας, γράψαντες συγχρόνως καὶ εἰς τὸν Α. Βητάλε νὰ δώσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν συνδρομὴν του, νὰ συλλάβῃ τοὺς πρωταιτίους τῆς ἀτάκτου ταύτης πράξεως καὶ νὰ τοὺς διευθύνουν εἰς τὴν διοίκησιν διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα, ἀλλὰ καὶ οἱ δημογέροντες καὶ ὁ Βητάλες παραμορφώσαντες τὰ πράγματα διὰ τῆς ἀπαντήσεώς των, ὑπερασπίσθησαν τοὺς συνεγχωρίους των (ἀρ. 65). Συγχρόνως ἐπράχθη ἀπαγωγὴ νεανιδῶς τινος ἐν τῷ χωρίῳ Ὑστέρνια τοσοῦτον τρομερὰ, ὥστε οἱ κάτοικοι ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν διοίκησιν τὴν ἀπέλασιν τῶν ἀπαγωγῶν ὡς λίαν συντελεστικὴν πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως, ἀλλ' ἦτο ἀκατόρθωτος ἡ αἴτησίς των (ἀρ. 66), καθότι ἡ Τοπικὴ διοίκησις στερουμένη παντὸς χρηματικοῦ μέσου ἐν τοιαύτῃ κρίσιμῃ περιστάσει διετέλει εἰς τοιαύτην ἀδυναμίαν, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὸ ἐπὶ τῶν ξένων προΐόντων τελώνιον κατὰ τὴν ἀνάγκην συνήθειαν, εἰδοποιήσασα συγχρόνως τοὺς δημογέροντας τῆς Κωμοπόλεως Πύργου περὶ τούτου, ὅπως συμμορφωθῶσι μὲ τὰ ἀποφασισθέντα· ἀλλ' οὗτοι ἀπήντησαν ὅτι δὲν δέχονται διατα-

γὰς χωρὶς νὰ φέρωσι καὶ τῶν τεσσάρων προεστώτων τὰς ὑπογραφάς (ἀρ. 67).

Τὸ παράδειγμα τῶν ἑξω μερῶν μετεδόθη βαθμικῶς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς νήσου, καθόσον συνετέλεσεν οὐχ ἥττον καὶ ἡ συρροὴ πολλῶν ἐκ παντός τόπου καὶ φυλῆς καταδρομέων, οἵτινες ἐπηύξησαν τὴν ἀταξίαν παραδιδόμενοι εἰς τὴν κρεπάλην καὶ δίδοντες καθ' ἑκάστην ἀφορμὴν διαπληκτισμῶν μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν αὐτοχθόνων, οἵτινες ἀπέληγον ἐνίοτε εἰς φόνους, ἀδιάλειπτοι δὲ ἦσαν οἱ διαπληκτισμοὶ μεταξύ Ἀνατολικῶν καὶ Λατίνων. Οἱ διευθύνοντες τὴν Τοπικὴν διοίκησιν προεστώτες τῶν Ἀνατολικῶν ἠγωνίζοντο ὅλαις δυνάμεσι καὶ κατὰ πάντα τρόπον ὅπως ἀναχαιτίζωσι τὴν πρόοδον τῆς ἀναρχίας, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξε πλήρης ἡ ἐπιτυχία των.

Ἐκ μιᾶς ἐπιστολῆς τῶν Ἀνατολικῶν πρὸς τοὺς Λατίνους πληροφοροῦμεθα ὅτι ἐστάλη διαταγὴ ἀπὸ τὸν ἀρχιστράτηγον τῶν Ῥωσσικῶν δυνάμεων, διελθόντα ἐξ Ὑδρας, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἀναγνώσωσιν ἀπὸ κοινοῦ καὶ νὰ συσκεφθῶσιν ἂν πρέπη νὰ κοινοποιήσωσιν ἢ ὅχι τὸ περιεχόμενόν τῆς, δυστυχῶς ὅμως δὲν εὑρέθη ἡ διαταγὴ αὕτη μεταξύ τῶν συλλεχθέντων ἐγγράφων (ἀρ. 68).

Μικρά τις ἀφορμὴ ἀπητεῖτο διὰ νὰ φέρῃ τὴν ῥῆξιν μεταξύ τῶν εἰς ἄκρον ἠρεθισμένων Ἀνατολικῶν καὶ Λατίνων, καὶ δυστυχῶς ἐδόθησαν περισσότεραι τῆς μιᾶς ἐν τῷ χωρίῳ Κατηκάδου, τοῦ ὁποῦ οἱ κάτοικοι εἰς ἀμφότερα τὰ δόγματα ἀνῆκον. Νέοι τινὲς ἐκ τῶν Λατίνων ἐξύβρισαν τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας λόγῳ καὶ διὰ χειρονομίας ἐντὸς Ἀνατολικοῦ ναοῦ, καὶ ἄλλοι προσέβαλον ἀνατολικούς τινας, τυχαίως μετ' αὐτῶν συναπαντηθέντας, καὶ ἐν ταῖς ὑπὸ τῶν Ἀνατολικῶν γενομέναις ἀπειλαῖς

εἰσελθόντες οἱ Λατῖνοι ἐντὸς τῆς οἰκίας τοῦ προεστῶτος Α. Βητάλε, ὕψωσαν εἰς αὐτὴν Γαλλικὴν σημαίαν, ὅπερ ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν Ἀνατολικῶν ὡς σύμβολον τοῦ πραγματοποιηθέντος ἤδη χωρισμοῦ, καὶ ὡς ἐκ συστήματος ἀνεστατώθησαν ὅλοι οἱ τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος κάτοικοι τοῦ χωρίου καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ οἱ τῶν πέριξ χωρίων, ἐπιπεσόντες δὲ κατὰ τῶν Λατίνων ἔκλεισαν αὐτοὺς κακὴν κακῶς εἰς τὰς οἰκίας των, τινὲς μάλιστα τῶν ἐν Ἐξεμβούργῳ κατοικούντων Λατίνων ἐκινδύνευσαν μεγάλως ἀπὸ τὴν μέχρι μανίας ἀγανάκτησιν τῶν Ἀνατολικῶν, χάρις δὲ εἰς τὴν μεσολάβησιν ἐνὸς Ἀνατολικοῦ τοῦ πολλὴν ὑπόληψιν ἔχοντος παρὰ τῷ λαῷ, Προβεξιώτου καλουμένου, δι' οὗ ἐσώθησαν· τὸ χεῖριστον δὲ ἦτο, ὅτι καὶ ὁ υἱὸς τοῦ προεστῶτος Βητάλε ἦτο μετὰ τῶν ἀτακτησάντων, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ του ὑπῆρχον πολλὰ ὅπλα διὰ τῶν ὁποίων οἱ ἐν αὐτῇ ἔκαμον ἐπίδειξιν, ὥστε κατ' αὐτοῦ ἐστράφη κυρίως ἡ ὀργὴ τῶν Ἀνατολικῶν. Εἰδοποιηθέντες οἱ προεστῶτες περὶ τοῦ γεγονότος τούτου, κατέβαλον πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ ν' ἀναγκαιήσουν τὸ κακὸν, ὁ δὲ συνάδελφος αὐτῶν Α. Βητάλες ἔντρομος καὶ πολιορκεμένος ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ἐξ ἐνός ἐπεκαλεῖτο τὴν συνδρομὴν του, ἐξ ἄλλου δὲ, εἴτε ἐξ ἀδυναμίας εἴτε ἐκ θελήσεως δὲν συνέδραμε τὰς προσπάθειάς των μὴ συμμορφωθείς τῇ αἰτήσει αὐτῶν νὰ σταλῶσιν ὁ τε υἱὸς αὐτοῦ καὶ οἱ ἄλλοι συγκατηγορούμενοι εἰς τὴν διοίκησιν διὰ νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀποδιδομένη εἰς αὐτοὺς κατηγορία, καὶ εὐρεθῇ ὡς ἐκ τούτου νόμιμος πρόφασις νὰ συμβιβάσῃ τὸ πρᾶγμα· ὅτι ὁμοῦς ἐκορύφωσε τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν κατὰ τῶν Λατίνων ἦτο ἡ διαδοθεῖσα καὶ παρ' ὅλων σχεδὸν πιστευθεῖσα φήμη, ὅτι τινὲς ἐκ τῶν κατηγορηθέντων

εἰσελθόντες εἰς ναόν τινα τῶν Ἀνατολικῶν ἐξῶθεν τοῦ χωρίου Κατηκάδον κείμενον, ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἐν αὐτῷ ὑπαρχούσης εἰκόνος τῆς Παναγίας, τῆς μεγαλομάρτας ὀνομαζομένης, ἅπαντες οἱ τῶν πλησίον χωρίων καὶ τῆς πρωτευούσης κάτοικοι, ἐξ αὐτῆς τῆς φήμης ἐξεγερθέντες ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιπέσωσιν ἔνοπλοι κατὰ τῶν Λατίνων ἀδιακρίτως διὰ νὰ ἐκδικηθῶσι τὴν τοιαύτην κατὰ τῆς θρησκείας των ὕβριν, καὶ μόνον ἡ παρουσία τοῦ πνεύματος τῶν Ἀνατολικῶν προεστῶτων προέλαβε τὸ μέγα τοῦτο κακόν· οὗτοι ἐτέθησαν ἀμέσως ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὠργισμένου πλήθους, ὑποκριθέντες πλείοτερον τοῦ πλήθους φανατισμόν· τῶρα εἶπον τὸ πᾶν τετέλεσται, πρέπει νὰ λάβωμεν πλήρη καὶ ἐντελῆ ἱκανοποίησιν. Ἐν ᾧ δὲ ἡτοιμάζετο ἡ ἐκστρατεία ἐπρότειναν οἱ προεστοὶ ὅτι ὀφείλουν πρὸς δικαιολόγησιν τῆς πράξεώς των ταύτης νὰ βεβαιωθοῦν προηγουμένως περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ πράγματος, καὶ ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πρέπει νὰ σταλῶσι δύο ἢ τρεῖς εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ναόν, οἵτινες ἐξετάζοντες τὴν εἰκόνα ἰδίῳις ὄμμασι, νὰ συντάξωσιν ἐπιτοπίως ἔκθεσιν περὶ τούτου, τὴν ὁποίαν νὰ τὴν παραδώσωσιν εἰς τοὺς προεστῶτας μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν των, ἡ πρότασις ἐνεκρίθη καὶ οἱ ἐκλεχθέντες ἦσαν ἐκ τῶν φρονίμων, οἵτινες ἀπελθόντες ἀμέσως εἰς τὸν ναόν, μὴ ἀπέχοντα πλείω τῆς ἡμισείας ὥρας, καὶ ἐρευνήσαντες ἀκριβῶς τὰ τῆς εἰκόνος ἐπανήλθον μετ' ὀλίγον, βεβαιούντες ὅτι οὐδὲν τῶν διαδοθέντων ἔλαβε χώραν ὑπαρχούσης τῆς εἰκόνος ἀβλαβοῦς ἐν τῇ θέσει τῆς· τὸ γεγονός τοῦτο παρέσχεν ἰσχυρὸν ὄπλον εἰς τοὺς προεστῶτας νὰ ἐπιπλήξωσι τὸ πλῆθος διὰ τὴν ἀπιστίαν του, καὶ νὰ τὸ διαλύσουν, ἐκδῶσαντες ἀμέσως

μετά τοῦ ἀρχιερέως ἐγκύκλιον, διαψεύδουσιν τὰ διαδοθέντα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ὁμόνοιαν μεταξὺ Ἀνατολικῶν καὶ Λατίνων συμβουλεύουσιν (ἀριθ. 69). ἀλλ' ἂν καὶ ἀνεχαιτίσθῃ πᾶσα κατὰ τῶν Λατίνων ὁρμὴ τῶν Ἀνατολικῶν, οἱ Λατῖνοι ὁμῶς προεστῶτες καὶ ἰδίως ὁ Α. Βητάλης, κατέπτοήθησαν τοσοῦτον, ὥστε οὐ μόνον πολὺς παρῆλθε χρόνος ἕως οὗ μεταβοῦν εἰς τὴν πρωτεύουσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα Λατινικὰ χωρία μετενάστευσαν πρὸς μείζονα ἑαυτῶν ἀσφάλειαν· πολλάκις προσκληθέντες ἔγεκα κατεπειγουσῶν ὑποθέσεων ἀπὸ τοὺς συναδέλφους των, ἀπέφυγαν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ διοικητήριον καὶ συνέβη πρᾶγμα ὄντως περίεργον! Κάποιος Κωνσταντῖνος Φαφᾶς, ὡν εἷς τῶν προσβληθέντων ἀπὸ τοὺς Λατίνους, ὡς ἀναφέρει καὶ ὁ Οἰκονόμος Τήνου ἐν τῷ πιστοποιητικῷ του (ἀρ. 70), κατέστη τὸ φόβητρον τοῦ ρηθέντος Α. Βητάλη, ὅστις ἔθεσεν ὡς ὅρον τῆς εἰς τὸ διοικητήριον ἐμφανήσεώς του τὴν ἐκ τῆς νήσου ἀπέλασιν αὐτοῦ τοῦ ἀσημάντου ἀνθρώπου, ἡ ἀξίωσις του οὐ μόνον αὐθαίρετος ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τότε ἀνωμάλοις περιστάσεσιν ἀκατόρθωτος, καὶ μ' ὅλον τοῦτο οἱ ἴδιοι ἐξελέγχθησαν καὶ διὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος προεστοὶ τῶν Λατίνων, ὡς κατωτέρω ρηθῇσεται, δι' οὗς ἀνεφέραμεν προηγουμένως λόγους (ἀρ. 71).

Ληξιάσης τῆς ἐνιαυσίου διαρκείας τῶν προεστῶτων, οἱ Ἀνατολικοὶ ἀπεφάσισαν νὰ εἰδοποιήσωσι τοὺς Λατίνους προεστῶτας ὅπως ἔλθωσιν εἰς τὸ διοικητήριον διὰ νὰ ἐτοιμάσωσι τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν νέων προεστῶτων τακτικὴν συνέλευσιν, τοῦτο μαθόντες οἱ πρόκριτοι ἀμφοτέρων τῶν κομμάτων, συνήλθον εἰς τὸ διοικητήριον καὶ παρέστησαν εἰς τοὺς προεστῶτας τὸ ἄτοπον τῆς ἀποφάσεώς των τοῦ νὰ συγκαλέσωσι συνέλευσιν ἐν τοιαύτῃ

ἀνωμάλῳ καταστάσει, παρακαλέσαντες αὐτοὺς νὰ διαμείνουν ὀλίγον ἔτι εἰς τὴν θέσιν των μεχρικοῦ βελτιωθῶσιν ἰπωσοῦν τὰ πράγματα· οἱ δὲ προεστῶτες ἀντιπαράταξαν τὴν ἣν ὑποφέρουν μεγίστην ἀνησυχίαν ὥς ἐκ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἔλλειψιν παντὸς χρηματικοῦ μέσου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν παραμικροτέρων ἀναγκῶν, ἐπέμενον εἰς τὴν ἀπόφασίν των· ἀλλ' οἱ πρόκριτοι τοὺς παρεκάλεσαν νὰ ὑποφέρωσιν ἔτι μικρὸν προσφέροντες νὰ δανείσωσιν αὐτοῖς τὰ ἀναγκαιοῦντα πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως χρήματα· ὁ Μιχαὴλ Παξημάδης ἐμέτρησεν ἀμέσως χίλια γρόσια λόγῳ δανείου, ἵνα σχηματίσωσι δι' αὐτῶν πολιτοφυλακὴν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς διοικήσεως. Πεισθέντες οἱ προεστοὶ ἐκ τῆς εἰλικρινοῦς καὶ φρονίμου συμβουλῆς τῶν προκρίτων, ἀπεφάσισαν νὰ διατηρήσωσι πρὸς μικρὸν τὴν θέσιν των καὶ μὲ πλείονα δραστηριότητα ἐξηκολούθουν τὴν τῶν καθηκόντων των ἐκπλήρωσιν, ἀλλ' ἀνεφάνη αἰφνης ἀπροσδόκητος πειρασμός, ὅστις ἐπέφερεν ἐναντία ἀποτελέσματα· οἱ δημογέροντες τῆς Κωμοπόλεως, ἐν οἷς ὁ Ἰω. Φορμόζης, προσποιηθέντες ἄγνοιαν τῶν γενομένων ἔγραψαν τοῖς προεστῶσιν ὅτι μετ' ἀπορίας βλέπουν ὅτι ἐλθούσης τῆς πρὸς ἄλλα γῆν τῶν προεστῶτων ὠρισμένης προθεσμίας, δὲν ἔγεινε συγκαλέσεις συνελεύσεως κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσουν πόθεν προέκυψεν ἡ παραθίασις τῆς ἐπιτοπίου ταύτης συνθείας. Οἱ προεστῶτες συναισθανθέντες τὸν δόλιον τῆς πράξεως ταύτης ὑποκεχυμένον σκοπὸν τῶν ἀναφερθέντων, ἔσπευσαν νὰ προσκαλέσουν ἀμέσως τοὺς Λατίνους προεστῶτας εἰς τὸ διοικητήριον διὰ νὰ συγκαλέσωσι τὴν

περί ἐκλογῆς συνέλευσιν καὶ συγχρόνως ἀπήντησαν εἰς τοὺς δημογέροντας τῆς Κωμοπόλεως ἐκθέσαντες ἐν ἀκριβείᾳ καὶ ἀληθείᾳ τὰ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διατρέξαντα, καὶ βεβαιώσαντές τους ὅτι πρὶν παρέλθῃ ὁ ἱστάμενος μὴν θέλει συγκαλεσθῇ ἡ νόμιμος πρὸς ἐκλογὴν τῶν προεστώτων συνέλευσις, (ἡ ἐπιστολὴ αὕτη φέρει χρονολογίαν 2 Ἀπριλίου 1807)· ἀλλ' οἱ δημογέροντες οὗτοι σκεφθέντες δῆθεν ὠριμώτερον ἀπεκρίθησαν ὅτι εὐρίσκουν τῷ ὄντι εὐλογον νὰ παραλειφθῇ ἡ συγκαλέσις γενικῆς συνελεύσεως πρὸς ἀποφυγὴν παντός ἐνδεχομένου ἀτοπήματος, οὐχ ἥττον ὅμως νομίζουν ὀρθὸν καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσισαν νὰ συγκαλέσουν αὐτοὶ τμηματικὴν συνέλευσιν διὰ νὰ ἐκλεχθῇ ὁ τοῦ τμήματός των προεστῶς, καὶ ἃς χάμωσι τὸ ἴδιον καὶ τὰ λοιπὰ τμήματα, ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι γεγραμμένη τῇ χειρὶ τοῦ Ἀναγνώστη Βητάλε. Τὴν πρότασιν ταύτην ἀπέκρουσαν ἄνευ ἀναβολῆς οἱ προεστώτες ὡς ἀντιβαίνουσιν εἰς τὴν καθιερωθεῖσαν τάξιν, ἐπιφυλαχθέντες νὰ ἀνασκευάσωσι τὸ παράλογον αὐτῆς ἅμα ἐμφανισθῶσιν εἰς τὸ διοικητήριον οἱ Λατῖνοι προεστώτες, οἵτινες ἔνεκα τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα ἦσαν ἀπόντες καὶ συμπληρωθῇ ἡ διοίκησις. Προϊδόντες δὲ οἱ Ἀνατολικοὶ προεστώτες τὸ δύσκολον τῆς εἰς τὸ διοικητήριον ἀφίξεως τῶν Λατίνων ἔνεκα τῶν κατὰ τὸ χωρίον Κατηκάδον συμβάντων, ἠναγκάσθησαν νὰ προσκαλέσωσιν αὐτοὶ μόνοι τοὺς προκρίτους καὶ τοὺς δημογέροντας εἰς συνέλευσιν διὰ νὰ ἐκλέξωσι νέους προεστώτας. Ἐν τούτοις οἱ τῆς Κωμοπόλεως Πύργου δημογέροντες ἔγραψαν πρὸς τοὺς προεστώτας τῶν Ἀνατολικῶν ὅτι θέλοντες νὰ συμβιβάσωσι τὴν παλαιὰν τοπικὴν συνήθειαν μὲ τὸ ἀκατάστατον τῶν περιστάσεων ἀντικει-

μένων εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν, ὁμογνωμόνως ἐξελέξατο τὸ τμήμα τῶν ἔξω μερῶν τὸν Νικόλαον Σαγρέδον ὡς προεστῶτά των καὶ παρακαλοῦσι νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸν τὸ τμήμα τῆς σφραγίδος, καὶ μόνον ὅταν γίνῃ δεκτὴ ἡ πρᾶξις των αὕτη, θέλουν ἀναγνωρίσῃ καὶ αὐτοὶ τοπικὴν διοίκησιν, ἀλλ' οἱ δημογέροντες τοῦ χωρίου Ὑστερνιῶν συγχρόνως ἔγραψαν εἰς τοὺς προεστῶτας διαμαρτυρόμενοι κατὰ τῆς παρανόμως συγροτηθείσης ἐν τῷ Πύργῳ περὶ ἐκλογῆς προεστῶτος συνελεύσεως, εἰς τὴν οὐδὲ μὴ συνεμέθεξε τὸ χωρίον των καθὼ κομματικὴν καὶ εἰς τὰ κανονισμένα ἀντιβαίνουσιν, τοὺς εἰδοποιοῦσιν ὅτι κατὰ τὴν πρόσκλησίν των θέλουν ἐμφανισθῇ οἱ δημογέροντες των εἰς τὴν προσδιορισθεῖσαν γενικὴν τῶν προκρίτων καὶ τῶν δημογερόντων συνέλευσιν διὰ νὰ ἐξασκήσουν τὰ δικαιώματά των κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων προεστῶτων (ἀριθ. 72).

Μετὰ παρέλευσιν δύο ἡμερῶν συνῆλθον οἱ δημογέροντες ὅλοι τῶν χωρίων τῶν μέσα μερῶν ἐν τῷ χωρίῳ Μέση καὶ συντάξαντες ἔγγραφον, δι' οὗ παρακαλοῦν τοὺς προεστῶτας νὰ μείνωσιν εἰς τὴν θέσιν των μεχρὶ τοῦ βελτιωθῇ ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων, καθ' ὅσον ἔχουν σύμφωνον καὶ ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀναγνωρίσωσιν ἄλλους προεστῶτας (ἀρ. 73). Ἐν δὲ τῇ ὀρισθείσῃ, ὡς εἴρηται, δημοσίᾳ συνελεύσει, ἀνεγνώσθη τὸ ὑπὸ τοῦ ἀπεσταλμένου τῶν ἔξω μερῶν κομισθὲν ἔγγραφον περὶ ἐκλογῆς τοῦ προεστῶτος τοῦ τμήματός των, ἀλλ' οἱ δημογέροντες τῶν μέσα μερῶν ἐπέκριναν τὴν διαγωγὴν τῶν συνταξάντων τὸ ῥηθὲν ἔγγραφον, ὡς κομματικῆς καὶ παρὰ τὰ καθιερωθέντα γενομένης τῆς ἐκλογῆς, ὅμως οἱ ὡς ἀπεσταλμένοι τῶν ἔξω μερῶν παρόντες χω-

» κοινὰς καὶ μερικὰς ὑποθέσεις τῆς πατρίδος μας, παρα-
 » καλοῦμεν τὴν τιμιότητά του νὰ θεωρῇ ἀμερολήπτως
 » καὶ ἄνευ τινος χάριτος μετὰ τῶν προεστώτων τῶν
 » τριῶν ἄλλων τμημάτων ὅλας τὰς τυχούσας διαφορὰς
 » μεταξὺ τοῦ κοινοῦ λαοῦ τῆς νήσου μας καὶ προσέχη
 » ἀκριβῶς εἰς κάθε τυχούσαν τῆς πατρίδος μας ὑπόθεσιν
 » νὰ λαμβάνῃ κατὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον τὸ ἀνήκον τέ-
 » λος της, χωρὶς ποτὲ νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸ νὰ γίνῃ ἡ
 » παραμικρὰ κατάχρησις ἢ ἀθέτησις ἐν οὐδενὶ τῶν ἀνέ-
 » καθεν προνομίων καὶ ἀρχαίων δικαιωμάτων τοῦ μέρους
 » μας, μήτε ποτὲ μὲ ἰσχυρογνωμοσύνην τινα νὰ κατα-
 » πατήσῃ τῶν ἄλλων μερῶν τὰ ἐγγίζοντα αὐτοῖς προνό-
 » μια καὶ δικαιώματα, ἀλλὰ πάντοτε νὰ διατηρῇ μὲ ἐπι-
 » μέλειαν καὶ ζῆλον νὰ φυλάττωνται ἐπὶ πᾶσι τοῖς συμ-
 » θεβηκόσιν αἱ παλαιαὶ τῆς νήσου μας συνήθειαι ἀπαρα-
 » σάλευτοι.

Ἡ Ἀξιοπαρατήρητον εἶναι τῷ ὄντι τὸ ἐξῆς γεγονός· πρὸ
 ἐνὸς περίπου ἔτους ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία ἀπέκλεισε διὰ τοῦ
 Δεφτερδάρη ἐξ ἐνὸς τὸν Φραγκίσκον καὶ τὸν Ἰωάννην
 Γεωργαντοπούλους, καὶ ἐξ ἄλλου ὅλους σχεδὸν τοὺς
 προκρίτους τῆς ἐναντίας μερίδος νὰ γίνωνται μέλη τῆς
 τοπικῆς διοικήσεως, ἀλλὰ κατὰ τὴν προχειμένην τῶν
 προεστώτων ἐκλογὴν, ἡ μερὶς τῶν Λατίνων παρέβη τὴν
 ῥηθεῖσαν διαταγὴν, ἐκλέξασα τὸν Ν. Σαγρέδον, ἀποκλει-
 σμένον ὄντα, τοῦτο ἰδοῦσα ἡ μερὶς τῶν Ἀνατολικῶν ἐξε-
 λέξατο ὡς προεστώτα αὐτῶν τὸν ἐπίσης καὶ ἐκ τῶν πρῶ-
 των μάλιστα ἀποκλεισθέντων Φραγκίσκον Γεωργαντό-
 πουλον· μὴ προσδοκωμένης δὲ τῆς ἐπανόδου του τὸν ἀν-
 τικατέστησε διὰ τοῦ Ν. Δρόσου, ὡς ἱκανωτέρου καὶ κα-
 ταλληλοτέρου νὰ διευθύνῃ τὴν πολιτικὴν τῶν Ἀνατολι-

χών κατὰ τὰς κρίσεις ταύτας περιστάσεις, τὰς ὁποίας ἐχειροτέρουν ἔτι μᾶλλον ὁ ἐπελθὼν ἐμφύλιος πόλεμος εἰς τὴν Τουρκίαν, περὶ ἧς ἔγινε προηγουμένως λόγος.

Ἐκ τοῦ περὶ τοῦ ῥηθέντος ἐμφυλίου πολέμου ἐρμώμενος καὶ ὁ Φραγκίσκος Γεωργαντόπουλος γράφων πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς προεστῶτας, τοὺς προτρέπει νὰ ἐξοικονομήσωσιν ὅπως δύνανται τὰ ἐπιτόπια, μεχρὶ τοῦ βελτιωθῇ ἡ κατάστασις τῶν κοινῶν πραγμάτων, ἐκφράζει δὲ ἀκολούθως τὴν μεγάλην του δυσἀρέσκειαν κατὰ τοῦ ἀρχιερέως καὶ ζητεῖ τὴν ὁποίαν ἔκαμε κατ' αὐτοῦ ὁ κληρὸς ἀναφορὰν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι εἶναι δυνατόν διὰ τοῦ πατριαρχείου· προσθέτει ἐπὶ τέλους ὅτι δὲν παύει ὁ ἐπίσκοπος τῶν Λατίνων νὰ ἐνεργῇ ὑπὲρ τοῦ ἐγγιζόντος εἰς τὴν πραγματοποίησιν χωρισμοῦ, κατὰ τοῦ ὁποίου πολὺ συνέτελεσε καὶ αὐτὸς, ἀλλ' αἱ κατ' αὐτοῦ γενόμεναι ὁσημέραι καταγγελίαι καὶ συκοφαντίαι οὐδόλως ἔπαυσαν, τὰς ὁποίας ὁμως διὰ τῆς προσωπικῆς του παρουσίας κατὰ τὸ πλεῖστον διεσκέδασεν ἀποδείξας τὸ ἀνύπαρκτον αὐτῶν κατὰ δὲ τὸ λοιπὸν θέλει τὰς καταστρέφει ἢ εἰς τὸν Νουρίμπεγην, ἀρχαῖον φίλον του, ἀνατεθεῖσα διεύθυνσις τοῦ Μουκαττὰ τῆς Τήνου ὡς Δαράπχανὲ ἐμῖνῃ (ἀρ. 76).

Μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν νέων προεστῶτων, οἱ Ἀνατολικοὶ προσεκάλεσαν ἐντονώτερον τοὺς Λατίνους προεστῶτας νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν πρωτεύουσάν καὶ νὰ μείνωσιν ἐν αὐτῇ διαρκῶς, ἢ ὁ εἰς τοῦλάχιστον ἐξ αὐτῶν, ὅπως δυνηθῶσι διὰ τῆς ἀμέσου καὶ ἐκ συμφώνου ἐνεργείας τῶν νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν προτέραν τάξιν εἰς τὸν τόπον, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθησαν, ἀφ' οὗ δὲ ἡναγκάσθησαν ἐκ τινῶν κατεπειγουσῶν ὑποθέσεων νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ αὐτὰ, ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ὁ Ἀντώνιος Βητάλης ῥητῶς τοῖς

ἐπρότειναν ὅτι μεχρικοῦ ὁ Φαφᾶς εὐρίσκεται εἰς τὴν νή-
σον, εἶναι ἀδύνατον ὄχι εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἀλλ' οὔτε
εἰς αὐτὴν τὴν κατοικίαν του νὰ μεταβῇ, σημειωτέον δὲ ὅτι
μία ἐκ τῶν ὑποθέσεων αἰτίνες ἀπῆλθον τὴν προσωπι-
κὴν του παρουσίαν, ἔγραφον οἱ Ἀνατολικοὶ πρὸς τοὺς
Λατίνους προεστῶτας, ἦτο καὶ ἡ ὑπόθεσις τοῦ Κουτα-
κάδου, τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ τὴν συμβιβάσουν, εἶχον
μάλιστα ἕτοιμον τὸ περὶ τούτου ἔγγραφον (ἀρ. 77).

Καὶ πάλιν ἀναγκασθέντες οἱ Ἀνατολικοὶ προεστῶτες
ἐνεκα τῆς ἀποδόσεως τοῦ νέου φόρου, Γεμεκλήκι —τρο-
φοδοσία— τοῦ Καπουδὰν πασᾶ ὀνομασθέντος, συγκειμέ-
νου εἰς γρ. 1850, προσεκάλεσαν τοὺς Λατίνους εἰς τὸ
διοικητήριον πρὸς σύσκεψιν, εἰδοποιήσαντες αὐτοὺς, ὅτι
καὶ αὐτοὶ καὶ ἅπαντες οἱ πρόκριτοι ἐπιθυμοῦν νὰ γίνῃ
ἡ πρέπουσα τιμωρία εἰς τοὺς ἀτακτήσαντας, ἂν δὲ ὑπο-
πτεύωνται περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς ὁδοιπορίας των νὰ
τοὺς εἰδοποιήσουν ὅπως στείλωσιν ἐνόπλιον δύναμιν διὰ
νὰ τοὺς συνοδεύσῃ, μόλις δὲ κατεπίσθῃ ὁ Ἰω. Διασκού-
φης νὰ μεταβῇ εἰς τὸ διοικητήριον, ἀλλὰ συγχρόνως ἐ-
φθασε καὶ ἕτερος Τζαούσης ἀπεσταλμένος τοῦ Καπουδὰν
πασᾶ διὰ νὰ λάβῃ καὶ ἕτερον φόρον διὰ τοὺς στρατευσί-
μους ἐκ γροσίων 5,000 καὶ χίλια γρόσια πρὸς τούτοις
διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του ὡς ἀπεσταλμένου, ὡς ἐκ τούτου
δὲ ἐχρειάσθῃ νὰ γράψωσι καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸν Α. Βητάλε
ἐξιστοροῦντες τὰ διατρέχοντα καὶ ἀπαιτοῦντες τὴν ἐμφά-
νισίν του, προτείναντες καὶ τὴν ἀποστολὴν ἐνόπλου πρὸς
συνοδείαν του δυνάμεως· ὁ δὲ ἀπήντησεν ὅτι φοβούμενος
νὰ ὁδοιπορήσῃ καὶ μὴ δυνάμενος νὰ εὕρῃ ὅπλαφόρους,
δίδει τὴν πληρεξουσιότητα εἰς τοὺς τρεῖς νὰ ἐνεργήσωσιν
ὅ,τι ἐγκρίνουνσι καλὸν, παραδεχόμενος τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀπο-

φασισθησόμενα, ὅθεν οἱ τρεῖς προεστώτες συσκεφθέντες ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιβάλωσιν ἔρανον ἐπὶ τῶν χανέδων ὅπως διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων χρημάτων καὶ τὸν φόρον τῶν Μελάχιδων καὶ τὰ δανεισθέντα πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐτέρου φόρου τοῦ γεμεκλικίου τοῦ Καπουδὰν πασᾶ πληρώσωσιν, ἀλλ' εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν ταύτην δὲν ὑπήκουσαν οἱ κάτοικοι, στενοχωρηθέντες δὲ ἔλαβον ἐκ συμφώνου τὸ μέτρον ὥστε οἱ μὲν δύο ὁ Ν. Σαγρέδος καὶ ὁ Ἰω. Διασκούφης ν' ἀπέλθωσι προσωπικῶς εἰς τὸ τμήμα τῶν ἔξω μερῶν καὶ ἰδίως εἰς τὸν Πύργον ὅστις ἤθελε δώσῃ τὸ καλὸν παράδειγμα καὶ εἰς τὰ λοιπὰ χωρία, ὅπως πιθαναγκάσωσι τοὺς κατοίκους νὰ παραδεχθῶσι τὸν ἔρανον, ὁ Α. Ν. Δρόσος νὰ μείνῃ εἰς τὸ διοικητήριον φροντίζων τὰ περὶ τῆς Διοικήσεως καὶ περὶ τοῦ ἀναλογουντος συγχρόνως εἰς τὰ μέσα μέρη ἑράνου, ἀποτυχόντος δὲ καὶ τοῦ μέτρου τούτου εἰς τὸν Πύργον προσεκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Δρόσου οἱ δύο αὐτόθι ἀφιχθέντες νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν διὰ νὰ φροντίσωσι νὰ οἰκονομίσωσιν ἄλλως πως τὰ ἀναγκαιοῦντα χρήματα πρὸς πληρωμὴν τοῦ προκειμένου φόρου, τὰ ὅποια ἐπιμόνως καὶ ἄνευ ἀναβολῆς ἀπῆται ὁ Τζαούσης, ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ἀπεκρίθησαν ὅτι νομίζουν καλὸν νὰ μεταβῇ ἐπιτοπίως ὁ Τζαούσης εἰς τὸν Πύργον εὐελπιζόμενοι ὅτι διὰ τῆς παρουσίας του ἤθελον πεισθῇ οἱ κάτοικοι νὰ πληρώσουν, οὗτος ὁ Τζαούσης μετακαλέσας τὸν Ν. Δρόσον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καλαύρια ὅστις διορισθεὶς ἐπίτροπος τοῦ Καπουδὰν πασᾶ Σεϊταλῆ, ἐφιλοξένει εἰς τὴν οἰκίαν του ὅλους τοὺς παρά τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Καπουδὰν πασᾶ διατελοῦντας καὶ ἐντεθὲν διαβαίνοντας, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν ἄμεσον πληρωμὴν τῶν χρημάτων, μὴ δυνάμενος ν' ἀνεχθῇ ἐπὶ πλέον τὴν

δυστροπίαν του, ἀποκριθέντος δὲ τούτου ὅτι εἶναι ἑτοιμὸν νὰ πληρώσῃ ἐξ ἰδίων τὸ ἐπιβάλλον εἰς τὸ ὅπερ ἀντιπροσωπεύει τμῆμα ἀμέσως, ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἀνυπολόγουν ποσὸν εἰς τὰ λοιπὰ τμήματα, πρέπει νὰ περιμείνῃ μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τῶν προεστώτων αὐτῶν, οἵτινες βεβαίως θέλουν ἀκολουθήσει τὸ παράδειγμά του, ὁ βάρβαρος οὗτος Τοῦρκος ἔσυρεν ἀμέσως ἐκ τῆς ζώνης τοῦ πιστόλι ἀποπειραθεὶς νὰ πυροβολήσῃ κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐμποδίσθη ἀπὸ τὸν Καλαύριαν παρόντα εἰς τὴν σκηνὴν ὅστις ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἐνηγκαλίσσατο αὐτὸν προτάξας τὸ σῶμά του εἰς τὸ πυροβόλον. Τὸ ἀπευκταῖον τοῦτο συμβάν κατέπληξε πάντας τοὺς περισσώτας καὶ τὴν ἀγανάκτησιν αὐτοῦ ἐξήγειρε τόσον, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ἰδιὸς Τζαούσης συναισθανθεὶς τὸ ἀτόπημά του μετεμελήθη καὶ ἐπανειλημμένως καὶ σχεδὸν δακρύων ἐζήτει συγγνώμην μαθόντες τὰ γενόμενα οἱ ἄλλοι προεστώτες ἐπανήλθον εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ δανεισθέντες ἐπλήρωσαν κατ' ἀναλογίαν τὸν ζητούμενον φόρον εἰς τὸν Τζαούσην· ἡ δὲ ἱερὰ διαταγὴ τοῦ Σουλτάνου ἡ ἀπαγορεύουσα αὐστηρῶς τοὺς τοιοῦτους φόρους καὶ τὴν κατὰ τοιοῦτον τρόπον εἰσπραξίν αὐτῶν, ἴσχυε μόνον ἐπὶ τῆς Περγαμηνῆς ἐν ᾗ γέγραπται (ἄρ. 78).

Οἱ κάτοικοι ἐκ συστήματος ἀπεφάσισαν νὰ μὴ παραδεχθῶσι τὴν ἀπόδοσιν οὐδενὸς φόρου, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι βεβαίως ὅτι οἱ ἐν κατῷ πολέμου καθυστερούμενοι φόροι δὲν πληρώνονται ποτέ, τοῦτο μαθόντες οἱ προεστώτες ὥφελον νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τοῦ συναδέλφου των Ν. Δρόσου, ὅστις καὶ ἄλλοτε ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔδωκε τὴν παραίτησίν του ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ προεστώτος, καθότι μόνον διὰ τοῦ τοιούτου μέσου ἠδύναντο ἴσως νὰ

ἐπαναφέρωσι τὸν λαὸν ἐκ τῆς παραλόγου ἀποφάσεώς του, μὴ πράξαντες δὲ τοῦτο ἔδωκαν εὐλογον ἀφορμὴν εἰς τοὺς προκρίτους νὰ πειθαναγκάσωσι τὸν Ν. Δρόσον νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἰδικήν του παραίτησιν, ὥστε ἐνισχύθησαν οἱ κάτοικοι εἰς τὴν ἐπιμονὴν των, τὸ δὲ χεῖριστον ὅτι καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἐξακολουθῶν τὴν σκανδαλώδη διαγωγὴν του ἐξωογόνει τὴν ἀπειθειαν καὶ ἐπνύξανε τὸ θάρσος καὶ τὴν διαφθοράν· καὶ ἕτερον ἀπροσδόκητον περιστάτικόν ἦλθεν εἰς ὑποστήριξιν τῆς ἀποφάσεως τῶν κατοίκων.

Ὁ Ναύαρχος τῆς κατὰ τὴν μεσόγειον ναυτικῆς δυνάμεως τῆς Ἀγγλίας Λόρδος Κολανγγράδ ἀπηύθυνε τὴν 17 Δεκεμβρίου 1808 προκήρυξιν πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν Κυκλάδων, εἰδοποιῶν αὐτοὺς ὅτι θέλει ἐπιβλέπει διὰ τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του πλοίων εἰς τὰ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως καὶ θέλει συνδράμῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὰς ἐπιτοπίους ἀρχάς, τὰς ὁποίας προτρέπει ὡσάκις ἤθελον συλλάβει πειρατὰς ἀνήκοντας εἰς τὴν ὀθωμανικὴν ἐπικράτειαν νὰ τοὺς παραδίδῃ εἰς τὸν Καπουδὰν πασᾶ, ἀλλ' ὅταν οὗτοι ὧσιν ἐπτανήσιοι νὰ τοὺς διευθύνῃ πρὸς αὐτόν, τὴν δὲ 27 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους ὁ πλοίαρχος τῆς Φρεγάδας τῶν θαλασσίων ἱππων Στουάρ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐν τῇ νήσῳ Θήρα εὔρε διαταγὴν τοῦ ῥηθέντος ναυάρχου δι' ἧς τὸν παραγγέλλει νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν δυνατόν ὅπως διατηρηθῇ ἡ τάξις εἰς τὴν ἐπιτόπιον διοίκησιν, νὰ μὴ ἀποδίδωνται δὲ οἱ φόροι μήτε εἰς τοὺς Τούρκους, μήτε εἰς τινὰ ἄλλον, μόνον δὲ αἱ ἀναγκαίουσαι δαπάναι πρὸς συντήρησιν τῆς τοπικῆς διοικήσεως νὰ πληρώνωνται ἐξ αὐτῶν, μετὰ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἐάν τις ἀντιπράξῃ κατὰ τούτων, θέλει ἐξαποστείλει ἐπίτηδες πολεμικὸν πλοῖον διὰ νὰ τὸν συλλάβῃ, καὶ ὅτι ἐκτελέσας

τὴν διαταγὴν ταύτην ἐν τῇ Θήρᾳ, προτρέπει καὶ τὰς λοιπὰς νήσους νὰ πράξωσι τὸ ἴδιον καθόσον εἰς ἀπάσας τὰς νήσους ἀπευθύνεται ἡ διαταγὴ αὕτη (ἀρ. 79).

Ἐν ᾧ ἡ Τήνος διήγεν εἰς ἣν ἐξιστορήσαμεν ἀνώμαλον κατάστασιν, ὁ πρὸ πολλοῦ διαμένων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπίσκοπος τῶν Λατίνων καὶ ἀδιακόπως ἐνεργῶν κατὰ τοῦ Φ. Γεωργαντοπούλου καὶ ὑπὲρ τοῦ χωρισμοῦ τῶν Λατίνων, κατάρθωσε τέλος πάντων ν' ἀποκτήσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ παρὰ τῇ ὑψηλῇ Πύλῃ πρέσβειος τῆς Γαλλίας Σεβθαστιάνη, πρὸς δὲ καὶ ἀναφοράς ἐκ μέρους τῶν Λατίνων καὶ πολλὰς παρ' ἄλλων ἐπιστολάς παρουσίασε πρὸς τὴν ἐξοχότητά του, ἐν αἷς ἐζωγραφεῖτο μὲ τὰ μελανώτερα χρώματα ὁ Γεωργαντόπουλος καὶ παριστάνετο ὡς ἄσπονδος ἐχθρὸς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας καὶ αὐτοῦ τοῦ Ναπολέοντος. Αἱ ἐνέργειαι τοῦ ἐπισκόπου διεδίδοντο ὑπὸ τῆς φήμης εἰς τὸ κοινόν, ὁ δὲ Γεωργαντόπουλος τὰς ἐμάνθανεν ἐξ ἀξιοπίστου πηγῆς καὶ ἐνησχολεῖτο εἰς τὴν ἀντίκρουσιν αὐτῶν. Ἐπιστολὴ τις γραφεῖσα ἐκ Σμύρνης ὑπὸ εὐυπολήπτου ἐμπορίου πρὸς τινὰ σχετικόν του εἰς Τήνον ἐβεβαίον τὰ διαδιδόμενα. « Ἐὰν εἶναι ἀληθὴ ὅσα » ἔγραψαν εἰς τὸν ἐνταῦθα Γάλλον πρόξενον, ἔλεγεν ὁ » γράφων, ὅτι οἱ Ἀνατολικοὶ ἔπραξαν κατὰ τῶν Λατίνων, » καὶ πρὸ πάντων ὅτι ἔθεσαν τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἐφ' » ἐνὸς χοίρου, τὸν ὁποῖον ἀντὶ τοῦ Μποναπάρτε ἐθεώρη- » σαν καὶ ἐπομένως τὸν ἐσκότωσαν ἀφοῦ πολυειδῶς τὸν » ὕβρισαν, ὑψώσαντες μάλιστα καὶ τὴν Γαλλικὴν κάτω- » θεν τῆς ῥωσικῆς σημαίας, δὲν ἤξεύρω καὶ ἐγὼ τί θε- » νὰ γίνῃ » προσέθηκε δὲ ὅτι ταῦτα τὰ ἐκοινοποίησεν ὁ ῥηθεὶς πρόξενος πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυν τῆς Γαλλίας· (ἀρ. 80) ὅπως καὶ ἂν ἔχη ἡ ἀλήθεια τῶν

διαφημισθέντων, ὁ Γεωργαντόπουλος κατ' ἐπίμονον αἰτη-
τησιν τοῦ στρατηγοῦ Σεβδαστιάνη ἐρρίφθη εἰς τὸ κάτερ-
γον ἢ Μπάνιον, ἔνθα μετ' ὀλίγας ἡμέρας προσεβλήθη ἐκ
τῆς ἐπικρατούσης ἐπιδημικῆς νήσου τῆς πανώλους καὶ ἡ
ζωὴ του σπουδαίως ἠπειλήθη· τὸ γεγονός τοῦτο κατελύ-
πησεν ὅλους τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενεῖς,
τοὺς δὲ τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος Τηνίους κατέπληξε
καὶ μέχρι θανάτου ἐπίκρανεν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς ἐν τῇ
Τήνῳ, οἵτινες ἐκ γενικῆς κατηφείας καταληφθέντες καὶ
ἐξ ἀγανακτήσεως μέχρις ἀπελπισίας κύριευθέντες, ἤθελον
ἀποπειραθῇ τρομερὰς ἀντεκδικήσεις, ἀν δὲν ἀνεχαιτίζοντο
ὑπὸ τῶν νοσημονεστέρων, οἵτινες ἐνέσπειραν εἰς αὐτοὺς
τὴν ιδέαν ὅτι τοιαῦται πράξεις ἤθελον ἐπιβαρύνῃ τὸν
φυλακισθέντα, ἐνίσχυσε δὲ τὴν ιδέαν ταύτην καὶ ἡ μετ'
ὀλίγον ἐλθοῦσα εἰδήσις περὶ τῆς ἀναρρώσεώς του ἐκ τῆς
πανώλους, ὅπερ τοὺς ἐπῆλπιζε περὶ τῆς ὁσονούπω ἀπε-
λευθερώσεως τοῦ ἡρώος των, καὶ ἐν τῇ ὑπομονῇ τοὺς ἐ-
κράτει μέχρι τῆς ἐπιθυμητῆς ἐκείνης ὥρας.

Ὁλίγον καιρὸν πρὸ τῆς ῥηθείσης ἐποχῆς, λαβὼν μυ-
στικὰς διαταγὰς ὁ διερμηνεὺς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει
Ῥωσικῆς πρεσβείας Ἰωσήφ Φοντόν νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν
Τουρκικὴν ἐπικράτειαν, ὡς ἐνεργουμένων ἤδη προκαταρ-
κτικῶς τῶν περὶ εἰρηνοποιήσεως τῶν διαμαχομένων δια-
πραγματεύσεων, ἔφθασεν εἰς Τήνον καταλύσας εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ Ῥώσου προξένου Βικεντίου Γυζάννη. Ἀναγ-
καζόμενος δὲ νὰ παρατείνῃ τὴν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ δια-
μονὴν του μέχρι τῆς ἐξομαλύνσεως τῶν μεσολαβούντων
πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προσκομμάτων, ἔλαβε χρεῖαν
ιδιαιτέρας κατοικίας καθότι ἡ τοῦ προξένου ἦτο ἀκατάλ-
ληλος, ὡς ἐκ τῆς σμικρότητός της, μῆτε ἦτο εὐκόλον νὰ

εὐρεθῇ κατάλληλος πρὸς ἐνοικίαςιν οἰκία, ἀλλ' οὐδὲ ὑπῆρχεν ἐν τῇ νήσῳ ξενοδοχεῖον, διὰ τοῦτο ὁ πρόξενος προέτρεψε τὸν ἀνέκαθεν φίλον του Νικόλαον Δρόσον νὰ προσφέρῃ πρὸς τὸν ἐπίσημον τοῦτον ξένον τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κατοικίαν μεθ' ὅλων τῶν ἀναγκαίων σκευῶν καὶ ἐπιπλῶν, μετοικιζόμενος πανοικὸς εἰς ἄλλην· ἐγκριθέντος τούτου ἐγένετο ἀμέσως ἡ προσφορά καὶ ἡ παραδοχὴ αὐτῆς καὶ μετ' ὀλίγας ὥρας ὁ Φοντὸν μετώκησεν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Ν. Δρόσου. "Ἀπαντες οἱ πρόκριτοι τοῦ τόπου καὶ οἱ πρόξενοι τῶν διαφόρων Δυνάμεων μεγάλας ἔκαμαν πρὸς τὸν φιλοξενούμενον περιποιήσεις, καὶ οἱ κάτοικοι ἐν γένει μετὰ σεβασμοῦ τὸν ὑπεδέχθησαν. Περὶ τοὺς τρεῖς μῆνας διήρκεσεν ἡ ἐν τῇ νήσῳ διαμονὴ του καὶ μὴ ἔχων πῶς νὰ διασκεδάσῃ τὸν μονήρη βίον του, ἐνησχολήθη εἰς τὰς περὶ τοῦ τόπου καὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ ἐρεύνας· ἐλθούσης μετ' ὀλίγον τῆς περὶ φυλακίσεως τοῦ Γεωργαντοπούλου εἰδήσεως, πολλὴν τῷ ἐπράξენσαν ἐντύπωσιν αἱ κατακραυγαὶ καὶ τὰ παράπονα τῶν κατοίκων, τὰ ὅποια ἰδίῳις ᾤτιοις ἤκουε, καὶ ὥς ἐκ τούτου διηγέρθη ἡ περιέργειά του ὅπως πληροφορηθῇ περὶ τοῦ φυλακισθέντος καὶ περὶ τῆς αἰτίας τῆς φυλακίσεώς του, καὶ διὰ μὲν τὴν κοινὴν τοῦ τόπου κατάστασιν, πηγάζουσαν ἐκ τῆς τῶν κατοίκων διαιρέσεως, σφόδρα ἐλυπήθη καὶ δὲν ἔπαυσεν ἔκτοτε νὰ ἀποτείνῃ πρὸς τοὺς κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐπισκεπτομένους αὐτὸν προκρίτους τὰς δεούσας περὶ ὁμονοίας καὶ ἀγάπης συμβουλὰς, ὥς πρὸς δὲ τὸν Γεωργαντόπουλον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου συνεκινήθησαν ὅλα τὰ αἰσθήματα τῆς συμπαθείας του, καὶ ὥς ἐκ τούτου ἐμφορούμενος καίτοι μὴ γνωρίσας αὐτὸν προσωπικῶς, πολλάκις ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ τὸν συν-

δράμη. Ἐξωμαλύνθησαν ἐπὶ τέλους ὁπωσοῦν αἱ δυσκολίαι τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεταβάσεώς του καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἀναχωρήσῃ ἐπιφορτίσας τὸν φιλοξενήσαντα αὐτὸν Ν. Δρόσον νὰ φροντίσῃ περὶ τοῦ ἀσφαλοῦς καὶ καταλλήλου μέσου τοῦ ταξειδίου του. Ἐκ τῶν ἐν χρήσει ὄντων τότε ταχυπλόων, μία τράτα, ἐν ᾗ ἐγένετο χρήσις ἐκτὸς τῶν πανίων καὶ εἴκοσι κωπίων, ἐφωδιασμένη μεθ' ὀλῶν τῶν ἀναγκαίων ναυτῶν καὶ ὀπλοφόρων, καὶ ὄλων τῶν ἀναγκαίων, ἡτοιμάσθη ἀνευ ἀναβολῆς διὰ νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς Τσεσμέν· κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεώς του συνέρρευσαν ἅπαντες οἱ πρόξενοι καὶ οἱ πρόκριτοι εἰς τὴν κατοικίαν του διὰ νὰ τὸν συνοδεύσωσι μέχρι τοῦ παραλίου, ἀποχαιρετῶν δὲ αὐτοὺς, ἐστράφη πρὸς τὴν παροῦσαν σύζυγον τοῦ Ν. Δρόσου καὶ μετὰ τῶν συνήθων φιλοφρονητικῶν λέξεων προσέθηκε τὰ ἑξῆς « αἰσθάνομαι » πολλὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν κύριον σύζυγόν σας » διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγαθὴν του διάθεσιν, πρὸς αὐτὸν δὲ » καὶ πρὸς ὑμᾶς κυρία διὰ τὴν φιλοξενίαν σας, περισσό- » τερον δὲ εἰς ὑμᾶς ἥτις καίτοι λεχὼ ἀφήκες τὴν κατοικίαν καὶ τὴν ἀνάπαυσίν σας θυσιάσασα χάριν τῆς ἰδι- » κῆς μου εὐχαριστήσεως, ὅθεν σᾶς παρακαλῶ νὰ μοὶ δώ- » σης ἀφορμὴν τινα διὰ νὰ δώσω εἰς ὑμᾶς δεῖγμά τι τῶν » αἰσθημάτων τῆς ἄκρας πρὸς ὑμᾶς εὐγνωμοσύνης μου· » οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτῶ, ἀπήντησεν, ἀπὸ τὸ φιλάγαθον » τῆς ἐξοχότητός σας, εἰμὴ τὴν ἄμεσον καὶ δραστήριον » συνδρομὴν σας ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἀδίκως » φυλακισθέντος Γεωργαντοπούλου, περὶ τοῦ ὁποίου ἐ- » πληροφόρηθι καὶ ἡ ἰδία ἐξοχότης σας τὴν μέχρι λα- » τρείας ἀγάπην τῶν κατοίκων πρὸς αὐτόν. Ἀγνοῶ ἐπα- » νέλαβεν ὁ Φοντὸν πότε θὰ εἰσέλθω εἰς Κωνσταντινού-

» πολιν, ὅπερ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς πολιτικὰς περιπετείας διὰ
 » νὰ δυνηθῶ νὰ ἐνεργήσω ἀποτελεσματικώτερον περὶ τῆς
 » παραγγελίας σας, σὰς ὑπόσχομαι ὁμως ὅτι διὰ τῶν ἐν
 » τῇ ῤηθείᾳ πόλει φίλων καὶ σχετικῶν μου θὰ ἐνεργήσω
 » ἀνευ ἀναβολῆς ὅ,τι δυνατόν καὶ ἐλπίζω νὰ πραγματο-
 » ποιηθῇ ἡ ἐπιθυμία σας ». Ἐπιβιθασθεὶς μετ' ὀλίγον εἰς
 τὸ πλοῖον, ἐν ᾧ ἐδέχθη ὡς συνταξειδιώτην τὸν ἀδελφὸν
 τοῦ Γεωργαντοπούλου Ἰωάννην, σπεύσαντα πρὸς βοήθειάν
 του, ἔφθασεν ἐν τάχει καὶ ἀσφαλῶς εἰς Τσεσμέν καὶ ἐκεῖ-
 θεν μετέβη εἰς Ῥοδεστόν, ἐνθα διέμεινέ τινα καιρὸν καὶ
 ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐφρόντισε νὰ συστήσῃ στενώτατα
 τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Γεωργαντοπούλου,
 εἰς τὸν συμπέθερόν του Βαρῶνα Ὑψεν, πρέσβυν τῆς Δα-
 νίας παρὰ τῇ Ὑ. Πύλῃ, τὸν πολλὰς σχέσεις ἔχοντα με-
 τὸν Σεβαστιάνην, καὶ ἡ σύστασις του ὑπῆρξεν ἀποτε-
 λεσματική.

Κοινὴ ὑπῆρχε τότε ἰδέα ὅτι ἡ φυλάκισις τοῦ Γεωρ-
 γαντοπούλου ἔγεινε κατὰ ῤητὴν τοῦ Ναπολέοντος αἰτη-
 σιν, βέβαιον ὁμως εἶναι ὅτι αὕτη ἐξετελέσθη διὰ τῆς ἐπι-
 μόνου ἀπαιτήσεως τοῦ Σεβαστιάνη, καὶ ἡ ἀπαίτησις του
 ἦτο τόσον δεσποτική καὶ ἐντονος, ὥστε οὔτε ὁ Νουρὴ
 Μπέγης Μαλκεανὲ σααμπῆς τῆς Τήνου, ὁ ἀνέκαθεν στε-
 νὸς φίλος καὶ προστάτης τοῦ Γεωργαντοπούλου, οὔτε οἱ
 πλείστοι τῶν μεγιστάνων ὀθωμανῶν καὶ Φαναριωτῶν
 ὑπὲρ αὐτοῦ συμπαθούντων, ἀλλ' οὔτε ὁ Μπεγιζαδὲς Ἰω-
 ἀννης Καλλιμάχης εἰλικρινὲς φίλος του ἠδυνήθησαν νὰ
 τὴν ἀποκρούσωσι.

Περὶ τοὺς τρεῖς μῆνας διήρκεσεν ἡ φυλάκισις του,
 ἥτις μέχρι θανάτου ἐπύκρानε τοὺς φίλους του, ἀλλ' ἡ ἀπο-
 λύτρωσις του ἀνέκφραστον χαρὰν ἐπροξένησεν εἰς ὅλους

τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενεῖς καὶ ἄλλοεθνεῖς καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς παρεπιδημοῦντας Τηνίους. Τὸ περιεργότερον δὲ πάντων εἶναι ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Σεβδαστιάνης συγκινηθεὶς, προεκάλεσε τὴν προσωπικὴν γνωριμίαν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ καταδιωχθέντος Γεωργαντοπούλου καὶ στενὰς συνῆψε μετ' αὐτοῦ σχέσεις, μάλιστα δὲ καὶ λόγῳ ἱκανοποιήσεως τὸν διώρισε γενικὸν πρόξενον τῆς Γαλλίας καθ' ὅλας τὰς Κυκλάδας. Ἐπαισθητοτέρα δὲ εἶναι καὶ ἡ προξενηθεῖσα ἐκπληξίς εἰς τὸν Γεωργαντόπουλον ὥς ἐκ τοῦ τρόπου τοῦ Σεβδαστιάνη « ἀδελφέ, γράφων πρὸς τὸν Ν. » Δρόσον, ἀπροσδόκητα πράγματα εἶναι ταῦτα καὶ τόσῃ » χαρὰν ἐπροξένησαν εἰς τὸ γένος καὶ τόσῃ δόξαν τοῦ » ἡρώος μου Σεβδαστιάνη ὥστε δὲν περιγράφεται (ἀρ. 81).

Μέχρι παραφροσύνης ἐφθασεν ἡ χαρὰ τῶν κατοίκων τῆς Τήνου καὶ ἰδίως τῶν μεσαμεριτῶν· ὀλοκλήρους ἡμέρας διεσχέδαζον πανταχοῦ παιανίζουσιν τῶν ἐπιτοπίων μουσικῶν, καὶ διὰ ζητωκραυγῶν καὶ πυροβολισμῶν διεδήλουν τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀγαλλιάσεώς των· οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Λατινικῆς φατρίας Μιχαὴλ καὶ Ἰάκωβος Παξημάδαι ἔφυγον ἐγκαίρως εἰς Σμύρνην διὰ νὰ μὴ παρευρεθῶσιν ἴσως εἰς τὰς γενομένας καὶ εἰς τὰς προπαρασκευαζομένας πρὸς τὴν ἔλευσιν τοῦ Γεωργαντοπούλου ἐπιδείξεις. Οὗτοι προνοοῦντες πάντοτε καὶ εὐλόγως ὑπὲρ τῆς ἀτομικῆς των ἀσφαλείας ἠγόρασαν πρό τινος καιροῦ ἐκ τῶν ἐν χρήσει ταχυπλόων μίαν τράταν, ὡς ἐκείνην, ἥτις μετέφερε τὸν Φοντὸν εἰς Τσεσμέν, τὴν ἐφωδίασαν καλῶς μεθ' ὅλων τῶν ἀναγκαίων ναυτῶν, κωπηλατῶν, ὅπλων καὶ μετὰ τῶν ἀναγκαιούτων πολεμεφοδίων, καὶ θέσαντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν πλοιαρχίαν καὶ διεύθυνσιν τοῦ ἀνδρείου καὶ πιστοῦ φίλου των Δημητρίου Δεδάρη,

λειψάνου τῶν ὑπὸ τὸν Λάμπρον Κατσώνην ἐν τῷ κατὰ
τῆς Τουρκίας πολέμῳ ἀσκηθέντων καὶ ἀριστευσάντων.
Ὅσακις λοιπὸν παρουσιάζετο ἡ προεμνηνύετο ταραχώδης
τις ἢ ἐπιφοβὸς περιστάσις, ἐπεβιδάζοντο ἄνευ ἀναβολῆς
εἰς αὐτὴν καὶ κατέπλεον εἰς Σμύρνην, ἐνθα εὕρισκον
πλήρη ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν παρὰ τῷ υἱῷ τοῦ Μιχαήλ
Ἀντωνίῳ Παξημάδῃ, ὅστις εὐτυχῆσας νὰ συνδέσῃ στε-
νὰς σχέσεις μὲ τὸν δεσπόζοντα τότε εἰς τὴν Σμύρνην
Κεατίπογλου καὶ διὰ τοῦ ἐμπορίου νὰ ὑπερπλουτήσῃ, με-
γάλην ἐξήσκει ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἐπιρροήν· ἀλλὰ τίς ἤ-
θελε πιστεύσῃ ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ ἀσπόνδου ἐχθροῦ
τοῦ Γεωργαντοπούλου εἶχε πολλὰς ὑπὲρ τοῦ πατρικοῦ
ἐχθροῦ συμπαθείας; καὶ ὁμῶς πολλοὶ τῶν σχετικῶν του
τὸ ἐβεβαίωσαν ὥς ἀκούσαντες ἐκ τοῦ στόματός του πι-
κρὰς ἐπικρίσεις κατὰ τῆς διαγωγῆς τοῦ πατρός του καὶ
τοῦ ἐξαδέλφου του Ἰακώβου πρὸς τὸν Γεωργαντόπουλον,
καὶ προσθέσαντες μάλιστα ὅτι τὰς ῥηθείας ἐπικρίσεις
συχνὰ ἐπανελάμβανε καὶ ἐνώπιον πολλῶν ἄλλων.

Μετὰ τὰ γενόμενα ταῦτα ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς
πολλοῦ διαμένων καὶ ἀνεκδότως ἐνεργῶν ἐπίσκοπος τῶν
Λατίνων Γωβίας, ἀπελπισθεὶς ὥς ἦτο ἐπόμενον ἐκ τῆς
εὐνοίας τοῦ Σεββαστιάνῃ ἀπεσύρθη ἐντελῶς καὶ μήτε εἰς
τὴν ἐπισκοπικὴν του ἑδραν ἐπανῆλθεν. Ἐκτοτε δὲ ἡρχίσαντο
ἡ ἀντίδρασις ἐν τῇ μερίδι τῶν Λατίνων.

Ἐνταῦθα λήγει τὸ 1807 ἔτος ἄνευ σπουδαιότερου τι-
νος συμβάντος. Ἡ ἀπόφασις τῶν κατοίκων νὰ μὴ πλη-
ρώσουν οὐδενὸς εἶδους φόρους διήρκεσε καὶ ἐκραταιώθη
καὶ μόλις μετὰ πολλοῦ κόπου ἔπεισε τοὺς κατοίκους τῶν
μέσα μερῶν ὁ προεστὼς αὐτοῦ Ν. Δρόσος νὰ συνεισφέ-
ρῳσιν ἀνὰ ἐξήντα παράδες ἕκαστος χανὲς πρὸς ἐξοικονό-

μησιν τῶν καθημερινῶν καὶ ἀναποφεύκτων ἀναγκῶν τῆς διοικήσεως.

Τὸ ἐπιόν ἔτος προεμηνύετο εὐτυχέστερον τοῦ παρελθόντος, καθόσον ἡ ἔνδοξος ἀπελευθέρωσις τοῦ Γεωργαντοπούλου ἐματαίωσεν ὁλοτελῶς τὸ περὶ χωρισμοῦ ζήτημα ὅπερ ἐνεψύχωνε τὰς τοπικὰς διαιρέσεις, καὶ ἡ διεύθυνσις τῆς Τήνου ἐνεργουμένη ὑπὸ τοῦ Νουρῆ μπέγῃ ἐξησφάλισε τὰ ἀνέκαθεν προνόμια καὶ τὰ ἀποκτηθέντα ἤδη δικαιώματα τῆς νήσου, διό καὶ ὁ Γεωργαντόπουλος προέτρεπε τοὺς φίλους του νὰ ἐπιδιώξωσι τοῦ λοιποῦ τὴν μεταξὺ τῶν κατοίκων ὁμόνοιαν. Ἡ εὐταξία ἐπανῆλθεν εἰς τὸν τόπον ἔνεκα τῆς συμφωνηθείσης μεταξὺ τῶν διαμαχομένων Ῥώσων καὶ ὀθωμανῶν ἀνακωχῆς, ἥτις ἀπεμάκρυνε τὰ ἄχρι τοῦδε περιπλέοντα ῥωσικὰ καταδρομικὰ καὶ τὴν μετὰ τῆς βασιλευούσης συγχκοινωνίαν ἐκώλυσεν, τὸ ἐμπόριον ἤρχισε ν' ἀναλαμβάνῃ τὰς δυνάμεις του καὶ νέος διοικητὴς ἀπεστάλη εἰς τὴν νῆσον Μουσταφᾶ ἀγὰς ὀνομαζόμενος μεθ' ἑνὸς ἀνθρώπου τοῦ πρώην Καπουκιαχαγιά Γιαλούση πρὸς εἰσπραξίν τῶν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη ὀφειλομένων.

Προεστῶτες διὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος διωρίσθησαν οἱ τοῦ παρελθόντος. Ἐκτὸς τοῦ Νικολάου Δρόσου, ὃνπερ ἀντικατέστησεν ὁ Ἰάκωβος Πόμερ τιμίου καὶ ἀγαθοῦ χαρακτῆρος ἄνθρωπος.

Παρουσιασθείσης δὲ καταλλήλου εὐκαιρίας τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Γεωργαντοπούλου διετάχθη παρὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ παρὰ τοῦ Νουρῆ μπέγῃ ἡ μετάκλησις τοῦ ἀρχιερέως τῆς Τήνου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπως ἀπολογηθῇ ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς συνόδου περὶ τῶν καταγγελλθεισῶν ἀξιοποίνων πράξεών του. Ὁ Γεωργαν-

τόπουλος ἐπεθύμει, ὡς ἤρχοντο καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος κάτοικοι νὰ μὴν ἀναχαιτισθῇ ἡ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀφίξις τοῦ ἀρχιερέως ἀλλὰ συνέβη τὸ ἐναντίον (ἀρ. 82). Ἐκ τῶν τεσσάρων προεστώτων, πρὸς οὓς ἐστάλησαν αἱ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαταγαί, οἱ μὲν τρεῖς ἀνῆκον συστηματικῶς εἰς τὴν ὑποστηρίζουσαν τὸν ἀρχιερέα μερίδα, εἷς δὲ μόνον, ὁ Ἰάκωβος Πόμερ εἰς τὴν ἐναντίαν, τὸν τελευταῖον τοῦτον κατωρθώσαντες οἱ τρεῖς ἄλλοι διὰ τῆς μεσολαβήσεως τῶν στενῶν συγγενῶν του καὶ διὰ τῶν ἐνθέρμων καὶ θρησκευτικῶν παρακλήσεων αὐτοῦ τοῦ ἀρχιερέως νὰ παρασύρῳσιν, ἐνεδύθησαν ὅλην τὴν ἀναγκαίαν ἐξουσίαν διὰ ν' ἀπαλλάξωσι τὸν πολιτικὸν φίλον των ἀρχιερέα τῆς μελλούσης καταστροφῆς του, καὶ ἐὰν περιωρίζοντο μόνον εἰς τοῦτο. βεβαίως ἡ πράξις των, εἰς χριστιανικὴν ἀνοχὴν ἀποδιδόμενη, ἤθελεν ἴσως καλύψῃ τὸν φατριαστικὸν σκοπὸν των, ἀλλ' ὑπερπηθῆσαντες τὰ ὅρια τῆς μετριοφροσύνης, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν τῆς φρονήσεως, χάριν τοῦ κομματισμοῦ ἤγειραν κατ' αὐτοῦ δικαίως τὴν ἀγανάκτησιν ὅλων σχεδὸν τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τὴν γενικὴν περιφρόνησιν των κατὰ τῆς τοπικῆς διοικήσεως. Συνέταξαν ἀμέσως τὴν ἀπαιτούμενην ἀπάντησιν πρὸς τε τὸν πατριάρχην καὶ πρὸς τὸν Νουρῇ μπέγην, τὴν ὁποίαν ὑπέγραψαν ὅλοι οἱ προεστώτες καὶ τῇ κοινῇ σφραγίδι ἐσφράγησαν, ἐξυμνήσαντες τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀρχιερέως ὡς χριστιανικωτάτην ἀνέκαθεν, ἀξιέπαινον, ἀμόλυντον καὶ παρ' ὅλοις τοῖς κατοίκους σεβαστὴν, χωρὶς ν' ἀναμιχθῇ πώποτε εἰς τὰς πολιτικὰς τοῦ τόπου ὑποθέσεις, τὰ δὲ κατ' αὐτοῦ γραφέντα καὶ καταγγελλέντα εἶναι αὐτόχρημα ψεύδη καὶ ἐν γνώσει καὶ ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὸν συκοφαν-

τήσωσιν ἐπινόηθέντων κ.τ.λ. (ἀρ. 83). Ἡ πράξις αὕτη τῶν προεστώτων ἐπροξένησε χειρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸ κοινὸν καὶ παρ' ὅλων τῶν φρονίμων κατεκρίθη, καθότι ἀνεζωπύρησε τὰ κατευνασθέντα ὅπως οὖν πάθη· οἱ ἀδικηθέντες ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως καὶ παραπονεθέντες ἦσαν ἱκανοὶ καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἡῤῃξαν οἱ συγγενεῖς καὶ σχετικοὶ αὐτῶν, τὸν ὑπερῆξησαν δὲ προστιθέμενοι ὅλοι σχεδὸν τοῦ Ἀνατολικοῦ ὡς συμμερισθέντων τῶν παθημάτων τῶν, τῶν ὁποίων τὴν ὑπαρξιν εἴτε ἐν πεποιθήσει, εἴτε ἐκ τῆς κατὰ τοῦ ἀρχιερέως καταφορᾶς των παρασυρόμενοι ἐπίστευσαν ὡς ἀληθῆ, ἅπαντες λοιπὸν οὗτοι συνησθάνθησαν τὴν προσβολὴν τῆς τοπικῆς διοικήσεως, ἀποφνημαμένης ὅτι ἐν γνώσει καὶ διὰ ψευδῶν παραστάσεων ἐσυκοφάντησαν τὸν ἀρχιερέα, τὸ δὲ πρῶτιστον ἀντικείμενον τῆς ὀργῆς των ὑπῆρξεν ὁ Ἰάκωβος Πόμερ, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀπῆλθον ἀπ' ἐναντίας ἐνθερμον προστασίαν καθ' ἀπάσης ἐκ τῶν πολιτικῶν ἐχθρῶν τοῦ ἀποπειραθισομένης τυχὸν προσβολῆς, ὡς συμπολιτευόμενον καὶ συμπάσχοντα μετ' αὐτῶν, ποτὲ δὲ δὲν ἐφαντάζοντο ὅτι ἤθελεν ἐνωθῆ με τοὺς ἐχθροὺς των διὰ νὰ προσβάλῃ τὴν ὑπόληψιν των τοῦτον ἐμίσησαν ὡς ἀνακόλουθον πρὸς τὰς πολιτικὰς ἀρχάς του, δόλιον τὸν ἀπεκάλεσαν καὶ μετὰ περιφρονήσεως ἀνέφερον τὸ ὄνομά του. Ὁ ἀγαθὸς τῇ καρδίᾳ ἀλλ' εὐαπάτητος Πόμερ, ἐν ᾧ ἐνήργησεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἴσως νὰ γίνῃ πρόξενος καλοῦ σώζων τὸν ἀρχιερέα ἀπὸ βέβαιον κίνδυνον τῆς δυστυχίας του, καὶ τὰ πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους κατὰ τῆς διαγωγῆς τοῦ αὐτοῦ ἀρχιερέως ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν Γεωργαντόπουλον γραφέντα χάριν τοῦ σκοποῦ του τούτου παριδόντα, ὑπηρετεῖ ἐν ἀγνοίᾳ τοὺς ἐμπαθεῖς σκοποὺς τῶν συμπροεστώτων

του, καὶ οὕτω πῶς πράξας ἐθυσίασε τὴν δημοτικότητά του καὶ τὴν ἄχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἀγάπην τοῦ λαοῦ καὶ οὐδέποτε ἐξελέχθη προεστῶς.

Ἐνθαῤῥυνθεῖσα μετὰ τὸ κατόρθωμα τοῦτο ἡ μερίς τῶν Λατίνων, ἡ ἐν ἀπελπισίᾳ πλέον διατελοῦσα, ἀπεφάσισε νὰ προβῇ καὶ εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἄλλων συμφερόντων μὲν αὐτῇ ἀλλ' ἀδίκων καὶ ἀντιπολιτικῶν ἀντικειμένων, καὶ διὰ νὰ διατηρήσῃ εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς τὸν αὐτὸν Πόμερ, ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ, ἐζήτησε καὶ εὔρεν ἐνθερμον συνεργὸν τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ πρώην Καπουκιαχαγιᾶ, Μανωλάκην Κόμισον, ὅστις ἐκ τῆς πολυχρονίου περὶ τὰ τοιαῦτα πείρας του καὶ τῆς εἰς τὴν τουρκικὴν διάλεκτον ἐξασκήσεώς του, ἔτι δὲ καὶ διὰ τῆς παρὰ τῷ διοικητῇ ἐπιρροῆς του, μεθ' οὗ συνώκει, μεγάλως ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν τῆς, καὶ δι' αὐτοῦ, συνταυτισθέντος μετ' αὐτῶν, καὶ πᾶσαν πρότασιν των ἐντόνως ὑποστηρίζοντος ἐπετεύχθη ἡ ἐπιθυμία των. Ὅθεν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ κατὰ τὸ ἐνεστῶς μὲν γενομένου ἀλλὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἀφορῶντος προϋπολογισμοῦ, οἱ προεστῶτες διηρέθησαν, οἱ μὲν τρεῖς ἀπῆτουν ὥστε τότε μόνον νὰ σημειωθῶσιν αἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους δαπάναι, οἷον ἡ μισθοδοσία τοῦ διοικητοῦ, τοῦ Καδῆ καὶ ἄλλων δημοσίων ὑπηρετῶν, εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ὅταν προστεθῶσι καὶ αἱ δαπάναι τῆς ἰδιαίτερας τῶν Λατίνων εἰς τὸ χωρίον Κοιλιὰν διοικήσεως· ὁ δὲ Πόμερ ἀντέτεινεν ἰσχυρίζομενος ὅτι αἱ μὲν πρῶται δαπάναι, ὡς νομίμως καὶ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος γενόμεναι, πρέπει νὰ σημειωθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμόν, αἱ δὲ δεύτεραι ὡς αὐθαιρέτως καὶ ὑπὸ τῶν Λατίνων πρὸς ἴδιον συμφέρον γενόμεναι, μὴ συμμεθε-

ξάντων τῶν λοιπῶν τμημάτων τῆς νήσου δύο χωριῶν εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἐπεμβὰς δὲ εἰς τὴν συζήτησιν ὁ ῥηθεὶς Μανωλάκης Κόμισος, ὅστις συμπαρέσυρε καὶ τὸν διοικητὴν, τὴν γνώμην τῶν τριῶν ὑπεστήριξεν ὡς νόμιμον καὶ αὐτὴ ὑπερίσχυσε, μὴ ἔχοντος τὴν τόλμην τοῦ Πόμερ νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν δικαίαν πρότασιν του. Τοσαύτην ἀνέπτυξε τόλμην ὁ ῥηθεὶς Κόμισος, ὥστε δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τὸν τυχόντα νὰ πλησιάζῃ τὸν διοικητὴν, κατὰ δὲ τῶν ἐν τῷ διοικητηρίῳ δι' ἰδίας των ὑποθέσεις προσερχομένων μὲ ἀπότομον καὶ ὕβριστικὸν τρόπον προσεφέρετο, διὰ τοῦτο ἠγέρθη κατ' αὐτοῦ γενικὴ ἀγανάκτησις καὶ ὀργή, καὶ ἐπὶ τέλους τὸ κακὸν ἔσπασεν εἰς τὸ κεφάλι του κατὰ τὴν παροιμίαν. Ἡ κακὴ ἐντύπωσις, τὴν ὁποίαν ἐνεποίησαν τὰ εἰρημένα εἰς τοὺς Ἀνατολικούς, περιέστειλαν τὴν πρόδον τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἀπεφάσισεν ἡ μέρις τῶν Λατίνων νὰ ἐνεργήσῃ, ὠφεληθεῖσα ἀπὸ τὴν πρώτην ἐπιτυχίαν της. Προσκληθέντων δὲ τῶν προκρίτων καὶ τῶν δημογερόντων εἰς συνέλευσιν πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ ἤδη συνταχθέντος προϋπολογισμοῦ, οἱ κάτοικοι τοῦ τμήματος τῶν μέσα μερῶν, συνήλθον αὐθορμήτως εἰς γενικὴν συνέλευσιν ἐν τῇ κεντρικῇ θέσει Θυρίδια καλουμένη (α). Πρὸς ἐνδειξιν δὲ τῆς

(α) Πρὸ πολλῶν ἐτῶν γενικὴ συνέλευσις ὅλων τῶν κατοικῶν τῆς νήσου ἐν τῇ αὐτῇ θέσει συγκροτηθεῖσα, εἰς ἣν παρευρέθησαν διὰ νὰ δώσουν λόγον οἱ ὑπὸ τῆς κοινότητος ἀποσταλέντες εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅπως κανονίσωσι τὰ τῆς ἀποδόσεως τῶν φόρων καὶ ἐπανήλθον ἄπρακτοι, ὡς ἐνοικιάσαντος τὰς προσόδους ὁθωμανοῦ τινος τῇ συγκρατηθεῖσι των, ὅπερ ἀντέβαινεν εἰς τὴν συνήθειαν καὶ εἰς τὸ συμφέρον των ἀποπειραθέντων δὲ τῶν ἀ-

κατὰ τῶν προεστώτων δυσαρесκείας τῶν συνέταξαν καὶ ὑπέγραψαν ἀναφορὰν πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν διοικητήν, δι' ἧς προτάττοντες τὰ τῆς ἀνάκαθεν πιστῆς ὑποταγῆς τῶν καὶ τὰ τῆς ἐγκαίρου καὶ προθύμου ἀποδόσεως τῶν νενομισμένων φόρων, καθάπτονται τῆς διαγωγῆς τῶν προεστώτων, ὡς μὴ κοινοποιούντων εἰς τὸν λαὸν τὰς περὶ τῶν ἐπιτοπίων ὑποθέσεων διαταγὰς τοῦ Νουρῆ μπέγῃ, ἐναντίον τῆς παλαιᾶς συνηθείας, ἀλλ' ἐνεργούντων αὐτὰς ἐν ἀγνοίᾳ του, ἀναφέροντες ῥητῶς τὴν πρὸ ὀλίγου λαβοῦσαν χώραν περίστασιν, καθ' ἣν ἐστεῖλαν ἐπίτηδες τὸν ἄνθρωπον τοῦ διοικητοῦ Μουλὰ Σαλὴν εἰς τὸν Νουρῆ μπέγῃν κομίζοντα μυστικὰς ἐκθέσεις τῶν καὶ ἐν τῇ ἐπανόδῳ του διαταγὰς τῆς ἐνδοξότητός του πρὸς αὐτοὺς ἐν πλήρει τοῦ κοινοῦ ἀγνοίᾳ τοῦ ἐμπεριεχομένου τῶν, ὑπαινίοντο δὲ βεβαίως τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἀρχιερέως, καθ' ἣν ἡξίουσαν ὅτι ὀφείλον οἱ προεστώτες νὰ ἀνακοινώσουν εἰς τὸν λαὸν καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν γραφέντα εἰς τὸν Νουρῆ μπέγῃν καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ διαταχθέντα. Ἐποίησαν ἀκολούθως λόγον περὶ τῶν ὀφειλομένων ἀπὸ τὴν κοινότητα πρὸς τὸν πρῶτον Καπουκιαχαγιάν, τῶν ὁποίων τὴν ἀπότισιν διέταξεν, ὡς ἔμαθον ὁ Νουρῆ μπέγῃς, προτείναντες ὅτι ἀρκετὸν ποσὸν ἐκ τοῦ ὀφλήματος τούτου κατακρατοῦν οἱ κατὰ τὸ 1806 ἔτος προεστώτες ὡς παρὰ τῶν ιδίων

πεσταλμένων νὰ δικαιολογηθῶσι φωνή τις ἐξελθοῦσα ἐκ τοῦ πληθους· κρᾶζουσα τί τοὺς βλέπετε, λιθοβολήσατέ τους, καὶ διὰ μιᾶς τοὺς κατεπλάκωσεν διὰ πετρῶν, ὃ σωρὸς τῶν ὁποίων ἐπὶ πολλὰ ἔτη διέμεινεν εἰς τὸν τόπον ὡς τρόπαιον τῆς κοινῆς ἐκδικήσεως· τὸ γεγονός τοῦτο ὑπῆρξεν ἔκτοτε φόβητρον εἰς τοὺς ἐντολοδόχους τῆς κοινότητος καὶ ὁ τόπος τῆς πράξεως φοβερός.

ἐπληροφορήθησαν, ὑποσχεθέντων μὲν ὅτι θέλουν ὑποχρεώσει τοὺς κατακρατοῦντας τὰ χρήματα νὰ τ' ἀποδώσουν, ἀλλὰ μὴ τηρησάντων τὴν ὑπόσχεσιν των καθότι μόνον ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀπατήσουν τὸ κοινὸν τὸ ἐπραξαν, ἐπὶ τέλους δὲ ἀπήτησαν νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ κατακρατοῦντες τὰ χρήματα ταῦτα νὰ τὰ πληρώσουν ἀμέσως εἰς τὸν δανειστήν, καὶ τούτων γενομένων τότε ὑπόσχονται νὰ εἰσπράξωσιν ἄνευ ἀναβολῆς τοὺς ὀφειλομένους φόρους ὡς πάντοτε ἐπραξαν. Ἐκ τῶν λεγομένων τούτων ἐξάγεται ὅτι ἐν τῷ συνταχέντι προϋπολογισμῷ ἐσημειώθησαν τὰ ὀφειλόμενα πρὸς τὸν ῥηθέντα Γιαλούσην, ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ πληρωθῶσιν ἀπὸ τὰς πρώτας εἰσπράξεις εἰς τὸν ἀπεσταλμένον του Κόμισον, ὅπερ αὐτὸς ἐδίωκε καὶ τὸ συμφέρον τῆς ἀποστολῆς του ὑπηγόρευε. Τὸ πρωτότυπον τῆς ἀναφορᾶς ταύτης ἐστάλη ὡς ἐν αὐτῇ ῥητῶς ἀναφέρεται εἰς τὸν Κωνστ. Καλαύριαν Λογοθέτην, καὶ εἰς τὸν Ν. Δρόσον ἐπὶ τῇ παραγγελίᾳ νὰ τὸ ἀναγνώσουν εἰς τὸν διοικητὴν καὶ εἰς τοὺς προεστῶτας καὶ νὰ τὸ κρατήσουν πρὸς ἔνδειξιν, ἀντίγραφον τοῦ ὁποίου θέλουν ὑποβάλλει μετὰ τῶν παραπόνων των, ὡς γίνεται μνεῖα τούτου ἐν αὐτῇ, εἰς τὸν Νουρὴ μπέγην εἰς ἀντίκρουσιν τῶν σπειλῶν, τὰς ὁποίας ἐποίησαν οἱ προεστῶτες πρὸς αὐτοὺς ἐὰν δὲν ὑπακούσωσιν εἰς τὴν διαταγὴν των. (ἀρ. 84).

Ἐν τῇ ὁρισθείσῃ ἡμέρᾳ τῆς συνελεύσεως οὐδεὶς ἐνεφανίσθη ἀπὸ τὰ χωρία τῶν μέσα μερῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐσχηματίσθη νόμιμος ἀπαρτία, μ' ὅλον τοῦτο ἡ συνέλευσις προέβη ἕνεκα τοῦ κατεπείγοντος τοῦ ἀντικειμένου, κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ Ἰω. Φορμόζης προσέβαλε δι' εἰρωνείας τὸν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος προεστῶτα Ν. Δρόσον εἰς τὴν δαπάνην τῆς

πολιτοφυλακῆς, τὴν ὁποίαν αὐτός μὲν ἐσύστησεν ἀλλὰ κατ' ἀπόφασιν καὶ προτροπὴν ὅλων τῶν προκρίτων, ὅς τις ἀνθυβρίσας αὐτὸν διὰ τὸν προπετὴ καὶ αὐθάδη τρόπον του ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν συνέλευσιν, μὴ ἀνεχόμενος νὰ συνεδριάξῃ μὲ τοιοῦτον ἄνθρωπον· ἀλλ' ὁ τρόπος του οὕτως ἠρέθισε τοὺς προεστῶτας, οἵτινες ἐξέλαβον τὴν κατὰ τοῦ πολιτικοῦ των φίλου Φορμόζην γενομένην ὕβριν ὡς ἀντανακλῶσαν εἰς αὐτοὺς, καὶ ἀπεπειράθησαν νὰ ἐξεγείρωσι τὴν ὀργὴν τοῦ διοικητοῦ κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ πρόκριτοι ἐματαίωσαν τὴν ἀπόπειράν των. Ἐξακολουθησάσης δὲ τῆς συνελεύσεως, ἄλλο ἀπροσδόκητον περιστατικὸν ἀνέστειλε τὴν ἐργασίαν τῆς· οἱ προεστῶτες ἐνθυμήθησαν ὅτι ὁ Γραμματεὺς τῆς Τ. διοικήσεως παρὰ τὰ καθήκοντά του ἐνεργῶν ὑπεκίνησε τὴν ἐν Θυριδίῳ στασιαστικὴν συνάθροισιν ὡς παρευρεθεὶς εἰς αὐτήν καὶ ὑπαγορεύσας τὸ ἐκ μέρους αὐτῆς ἐκδοθὲν ἔγγραφον, καὶ κατέκριναν τὴν πρᾶξιν του ταύτην· ἀλλ' ὁ Γραμματεὺς Ἀντώνιος Πετρίδης, οὕτως ὠνομάζετο, ἀπέκρουσε μετ' ἀγανακτήσεως τὴν κατ' αὐτοῦ γενομένην προσβολήν, παρατηρήσας ὅτι τότε ἤθελεν εἶσθαι τῷ ὄντι ἀξιοκατάκριτος, ἐὰν προσκληθεῖς εἰς τὴν συνάθροισιν τοῦ πλήθους ἤθελεν ἀρνηθῇ τὴν παρουσίαν του, διότι τότε ἤθελεν ἐπισύρῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ἀγανάκτησίν του, δυναμένου νὰ τὸν κακοποιήσῃ ὅπως ἐβούλετο· ὀργισθεὶς δὲ διὰ τὴν ἀδικον ταύτην προσβολὴν προσέφερεν ἀμέσως τὴν παραίτησίν του, ὅθεν μεταμεληθέντες ἀμέσως οἱ προεστῶτες διὰ τὸ ἀτόπημά των ἀνεκάλεσαν τὰ ὑπ' αὐτῶν λεχθέντα παρακαλέσαντές τον ν' ἀνακαλέσῃ καὶ αὐτὸς τὴν παραίτησίν του, ὅπερ ἔπραξεν ἐπὶ τέλους ἐνδὸς εἰς τὰς παρακλήσεις αὐτῶν καὶ εἰς τὰς προτροπὰς τῶν παρόντων προκρίτων.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο πρότασις ἀπὸ τοὺς τρεῖς προεστῶτας νὰ συνταχθῇ ἑκθεσις ἐπὶ τῶν διατρεξάντων, βεβαιῶσα τὸ φιλήσυχον καὶ φιλόνομον τῶν κατοίκων τῶν ὀὺν τμημάτων, ἤτοι τῶν ἔξω καὶ τῶν κάτω μερῶν ἤτοι τῶν Λατίνων, τὸ δὲ τῶν μέσα μερῶν τμήμα ὡς ταραχοποιὸν καὶ ἀντάρτικόν περιγράφουσα, καὶ νὰ τὴν ὑποβάλωσιν εἰς τὸν Νουρὴ μπέγην· ἀλλ' ὁ Πόμερ ἀντέκρουσε τὴν πρότασιν ὡς πρόωρον, ἐπιφυλαχθεὶς νὰ τὴν παραδεχθῇ ἂν προσκληθέντες οἱ κάτοικοι τοῦ τμήματος τούτου νὰ εἰσπράξωσι τὸ ἐπιβάλλον αὐτοῖς κατὰ τὸν προὑπολογισμόν ἀπειθήσουν. Ἐν τοιαύτῃ δυσκόλῳ θέσει εὐρεθέντες οἱ προεστῶτες ἔνεκα τῆς ἀπερισκέπτου διαγωγῆς των, ὑπώπτευσαν ὅτι ὁ Νικόλαος Δρόσος ὑπεκίνησε τοὺς κατοίκους τῶν μέσα μερῶν εἰς τὴν κατ' αὐτοὺς ἀνταρσίαν, καὶ τὴν ὑπόνοιαν ταύτην συνεμερίζετο καὶ ὁ Ἰάκωβος Πόμερ, μετὸν ὁποῖον τὸν συνέδεε παλαιὰ καὶ στενὴ φιλία καὶ πολιτικὴ σχέσις· οὗτος δὲ συναισθανόμενος τὴν ἀδικίαν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποδέξῃ τὴν ἀθωότητά του δι' ἄλλων ἰσχυρῶν μὲν κατ' αὐτὸν, ἀνιτχύρων δὲ κατὰ τοὺς προεστῶτας διδομένων, ἀπεφάσισε νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν θρησκευτικὴν ἀπόδειξιν ἣτις πνίσχυρος ὑπῆρχε τότε παρὰ τῇ κοινωνίᾳ, καὶ κατ' αἰτησίαν του, ὁ ἀρχιερεὺς ἐξέδωκεν ἐπιτίμιον ἐκκλησιαστικὸν ἀναγνωσθὲν ἐπ' ἐκκλησίας, δι' οὗ ὑπεβάλλετο εἰς τὰς διὰ τοῦ ἀφορισμοῦ ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς, ἂν ἦτο τῷ ὄντι ἐνοχος εἰς τὴν ἀποδιδομένην ἐξ ὑπονοίας αὐτῷ πρᾶξιν· μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν οὐδεὶς ἐγένετο πλέον λόγος περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου (ἀρ. 75).

Ἐν ᾧ ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων προέβαιnen εἰς τὸ χειρόν, ἐπιμενόντων τῶν μὲν κατοίκων τῶν μέσα μερῶν εἰς τὰ ἐν τῇ γενικῇ αὐτῶν συναθροίσει ἀποφασισθέντα,

τῆς δὲ διοικήσεως μὴ δυναμένης νὰ τοὺς ἀποτρέψῃ, ἐφθασαν νῆαι καὶ αὐστηραὶ διαταγαὶ τοῦ Νουρῆ μπέγῃ ἀπαιτοῦσαι τὴν ἄμεσον πληρωμὴν τῶν νενομισμένων φόρων καὶ τῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους δαπανῶν ὅπως εἰσὶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωμένοι, ἐπὶ ἀπειλῇ ν' ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὸν τόπον, ὁ διοικητὴς καὶ ὁ ἀπεσταλμένος Κόμισος. Τότε κατὰ προηγουμένην συνεννόησιν συνήλθον οἱ προεστώτες μετὰ τῶν προκρίτων εἰς τὸ κατὰστημα τῆς μητροπόλεως διὰ νὰ συσκεφθῶσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σπουδαίου ἀντικειμένου ἀναγνωσθεισῶν λοιπὸν τῶν μνημονευθεισῶν διαταγῶν, καὶ σκέψεως σπουδαίας γενομένης, ἀπεφασίσθη ὁμοφώνως νὰ σταλῶσιν ἐγκύκλιοι τῶν προεστώτων εἰς ὅλα τὰ χωρία τῶν μέσα μερῶν δι' ὧν νὰ εἰδοποιηθῶσιν οἱ κάτοικοι, ὅτι αἱ ἐν τῷ ῥηθέντι ἐγγράφῳ τῶν προτάσεις εἶναι ὀρθαί, καὶ καθό τοιαῦται καὶ ὑπὸ τῶν προεστώτων ἐγκρίνονται, καὶ αἱ ὁποῖαι θέλουν πραγματοποιηθῇ ἀφεύκτως, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατεπείγει ἡ ἄμεσος ἀπόδοσις τῶν ὀφειλομένων καὶ διὰ τοῦτο πρέπει, καὶ τὰς προτρέπουν μάλιστα, νὰ δ-χθῶσι τὰς ξεμοιράσεις τῶν, καὶ τὸ συντομώτερον νὰ εἰσπράξουν τὰ χρήματα ὅπως προληφθῇ ἡ ἐκφρασθεῖσα ἀγανάκτησις τοῦ Νουρῆ μπέγῃ καὶ τοῦ Δοβλετίου, καὶ περισταλῶσι τὰ ἀπειλοῦντα τὸν τόπον δεινὰ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξετελέσθη ἁμέσως καὶ αἱ ἐγκύκλιοι συνοδευθεῖσαι καὶ μὲ ἐτέραν τοῦ Καλαύρια Λογοθέτη, τὴν ὁποίαν κατὰ διαταγὴν τῆς συνελεύσεως ἔγραψεν αὐτὸς πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν μέσα μερῶν, ἐστάλησαν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον (ἀρ. 76). Ὡφεληθέντες ἐκ τῆς συγχύσεως τῶν πραγμάτων οἱ τρεῖς προεστώτες, ἔπεισαν καὶ τὸν Πόμερ νὰ ὑποχρεώσουν ὅλους τοὺς ἀπὸ

τὸ 1804 ἔτος χρηματίσαντας προεστῶτας νὰ δώσωσι λόγον τῆς διαχειρίσεώς των, ἐπὶ τῷ σκοπῷ βεβαίως νὰ φέρωσι προσκόμματα εἰς τὴν πρότασιν τῶν με-
ριτῶν, οἵτινες τὴν εξέτασιν μόνον τῆς λογοδοσίας τῶν
1806 καὶ 1807 ἐτῶν ἐζήτησαν, καθότι εἰς τὴν ἐποχὴν
ταύτην ἔγαινε τὸ χρέος τοῦ Καπουκιαχαγιά Γιαλούση,
καὶ περὶ τούτου ἐξέδωκαν διαταγὴν πρὸς τοὺς ἀπὸ τὸ
1804 ἔτος χρηματίσαντας προεστῶτας νὰ δώσωσι λογο-
δοσίαν. Παράνομος καὶ ἀπερίσκεπτος ἐνταυτῷ ἡ πρᾶξις
αὕτη, τὸ μὲν διότι μῆτε ἐκ τῶν καθηκόντων των ἠδύναντο
οἱ προεστοὶ, μῆτε τοῖς ἐδόθη τοιαύτη πληρεξουσιότης ἀπὸ
τὴν κοινότητα διὰ νὰ διατάξωσι τοιαύτην ἐξέλεγχσιν, τὸ
δὲ διότι οὐδόλως ἐπρόκειτο ἐπὶ τοῦ παρόντος λόγος ἡ
ἀφορμὴ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν προεστῶτων τοῦ 1804
καὶ 1805 ὡς ἀνωτέρω εἴρηται· μάλιστα ὁ Φραγκίσκος
Γεωργαντόπουλος χρηματίσας τὸ 1805 προεστῶς, διω-
ρίσθη μετ' ὀλίγον πληρεξούσιος τῶν Ἀνατολικῶν καὶ ἀ-
πῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνα-
τεθεισῶν εἰς αὐτὸν ὑποθέσεών των, καὶ εἰς αὐτοὺς ὠφείλε
λογοδοσίαν διὰ τὴν χρηματικὴν του διαχείρισιν· ὅθεν διὰ
τούτου ἠρέθισαν ἔτι περισσότερον τοὺς ἐξηγριωμένους
ἤδη κατ' αὐτῶν κατοίκους τῶν μέσα μερῶν, οἵτινες ἀπέ-
δωκαν τὴν πρᾶξιν ταύτην πρὸς σκοπὸν προσβολῆς τῆς
ὑπολήψεως τοῦ ἀρχηγοῦ των· τὸν δὲ ἐρεθισμόν ἐπηύξη-
σεν ἔτι μᾶλλον τυχαῖόν τι συμβῆν, προσελθὸν ἐκ τῆς φυ-
λακίσεως τινῶν κατοίκων τῶν μέσα μερῶν ἀτακτησάντων
ἐν τῇ πρωτευούσῃ, τὸ ὁποῖον, κατὰ παρανόησιν τοῦ σκο-
ποῦ τῆς διοικήσεως, ἐξέλαβον ὅτι πρὸς ἀντεκδίκησιν ἐ-
γένετο καὶ διὰ τοῦτο κατεκράτησαν τὸν εἰς τὰ χωρία εὐ-
ρεθέντα τότε ἄνθρωπον τοῦ διοικητοῦ Μουλά Σαλή, με-

χριστοῦ ἀπεφυλάκισαν τοὺς συνεγχωρίους των (ἀρ. 77).

Μετ' ὀλίγον ἅπαντες σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῶν μέσα με-
ρῶν συνέβρευσαν ἄθροοι εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ εἰσελ-
θόντες ἐν τῷ διοικητικῷ καταστήματι, ἔνθα ἦτο ὁ διοι-
κητὴς, συνεκρότησαν συνέλευσιν, εἰς ἣν παρευρέθησαν
προσκληθέντες καὶ οἱ πρόκριτοι οἱ προεστώτες ὁμῶς πτο-
ηθέντες, οἱ μὲν δὴ ὁ Νικόλαος Σαγρέδος καὶ ὁ Ἰω.
Διασκούφης, ἔφυγον εἰς Μύκονον, οἱ δὲ Ἰάκωβος Πόμερ
καὶ Ἀντώνιος Βητάλης ἐκρύβησαν. Ἐν τῇ συνελεύσει
ἐγένετο παρά τινος ἡ ἐξῆς πρότασις, ἥτοι ἀφ' οὗ ὁ διοι-
κητὴς καὶ οἱ προεστώτες ἐθεώρησαν ὡς δικαιολογημένην
τὴν ἐκ τῆς προηγουμένης συνελεύσεως ἀπουσίαν αὐτῶν,
τῶν ἐκ τῶν μέσα μερῶν καὶ τὰς προτάσεις των ἐνέκριναν
ὡς ὀρθὰς καὶ νομίμους διὰ τῆς ἐγκυκλίου των, συνελ-
θόντες ὅλοι ὁμοῦ ἐν τῇ παρούσῃ συνελεύσει πρὸς τὸν
σκοπὸν νὰ πραγματοποιήσωσι τὰς ῥηθείσας προτάσεις
των ἀποφασίζουσιν, νὰ γίνῃ ἐξέλεξις τῆς χρηματικῆς δια-
χειρίσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1806 καὶ 1807 χρηματισάν-
των προεστώτων, ἐξ ἧς ἐποχῆς πηγάζει τὸ χρέος τῆς
κοινότητος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόδοσις ἐκβιάζεται, μὴ οὔσης
ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναγκαίως τῆς ἐξελέγξεως τῆς πρότε-
ρον διαχειρίσεως· ὅτι οἱ κατὰ τὰ εἰρημένα δὴ ἔτη χρη-
ματίσαντες προεστοὶ ὀφείλουν νὰ ὑποβληθῶσιν ὑπὸ τὸν
ἐλεγχον λογιστῶν, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ὀνομάσῃ ἁ-
μέσως ἡ συνέλευσις, ὅσα δὲ χρήματα ἀνακαλύψῃ ἡ ἐξέ-
λεξις ὅτι κρατοῦν νὰ τ' ἀποδώσωσιν ἁμέσως σὺν τῷ τό-
κῳ εἰς τὸν πρῶτον Καπουκιαχαγιάν ἀπέναντι τῶν πρὸς
αὐτὸν ὀφειλομένων, τὰ δὲ μένοντα πρὸς ἐξόφλησιν αὐτοῦ
νὰ τὰ πληρώσῃ ἄνευ ἀναβολῆς ἡ κοινότης· τῆς προτά-
σεως ταύτης γενομένης δεκτῆς ὁμοφύως, ἡ συνέλευσις

προέβη ἀμέσως εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν λογιστῶν, καὶ ὡς τοιοῦτους ἀνέδειξε τοὺς ἐξῆς, Θεόδωρον Βανδινά, Ἰωάννην Μηνάρδον, Ἰωάννην Γεωργαντόπουλον, Νικόλαον Δρόσον ἐκ τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης, Σπύρον Βουτζάν, Ἀναγνώστην Κορφιάτην, Ἀπόστολον Διθέριον, Νικόλαον Λεβαντήν, Ἀναγνώστην Βιβλιοδέτην, Γρηγόριον Σανταμούρην καὶ Ἰωάννην Γκίζην, ἐκ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων· ἅπαντες δὲ οὗτοι παρόντες ἐν τῇ συνελεύσει μετέβησαν αὐθωρεὶ εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν καὶ ὠρκίσθησαν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὅτι ἐν καθαρᾷ συνειδήσει καὶ ἀμεροληψίᾳ θέλουν ἐκπληρώσει τὰ καθήκοντά των. Ἀπεφασίσθη ἀκολούθως ὅτι ὀφείλουν ἅπαντες νὰ καταβάλουν πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως εἰσπραχθῶσι τὸ ταχύτερον οἱ νενομισμένοι φόροι (ἀρ. 78), καὶ ὅλοι ὁμοθυμαδὸν ὑπεσχέθησαν νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Ἀπεφάνθη μετὰ ταῦτα ἡ συνέλευσις περὶ τοῦ ἀπεσταλμένου Μανωλάκη Κομίπου, ὅτι οὗτος καίτοι φιλοφρόνως ὑποδεχθεὶς ὑφ' ὅλων τῶν κατοίκων τρεφόμενος ἄχρι τοῦδε καὶ πλουσιοπαρόχως μισθοδοτούμενος ἀπὸ τὴν κοινότητα, ἀναμιχθεὶς δὲ ὡς μὴ ὤφειλεν εἰς τὰς τοπικὰς φατρίας καὶ δι' ὕβρεων καὶ περιφρονήσεων καταφερόμενος κατὰ τῶν εἰς τὸ διοικητήριον δι' ἰδίας αὐτῶν ὑποθέσεις ἐρχομένων κατοίκων, νὰ ἀπέλθῃ ἀμέσως ὅθεν ἦλθε καὶ νὰ παύσῃ πᾶσα δαπάνη ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπὸ τὴν κοινότητα. Ἐξέφρασε ταυτοχρόνως τὴν λύπην τῆς ἡ συνέλευσις διὰ τὴν ἀξιόμειπτον διαγωγὴν τῶν προεστώτων, οἵτινες παρερμηνεύσαντες τὰ εἰλικρινῆ καὶ πατριωτικὰ αἰσθήματα αὐτῆς καὶ ἐγκαταλείψαντες τὴν θέσιν των ἔφυγον ὡς νὰ κατεδιώχοντο ὑπὸ ἐχθροῦ. Συνέταξε δὲ τὰ ἐξῆς ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐν ἑλλείψει τῆς κοινῆς σφραγίδος, ἦν ἔφερον

μεθ' ἑαυτῶν οἱ προεστῶτες, ἐσφράγισαν τῇ σφραγίδι τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ καὶ τῇ τοῦ διοικητοῦ καὶ υπεγράφησαν ἅπαντες εἰς αὐτά· 1^{ον} τὰ πρακτικὰ τῆς συνελεύσεως ταύτης· 2^{ον} τὸν διορισμὸν τῶν λογιστῶν· 3^{ον} ἀναφορὰν πρὸς τὸν Νουρῇ μπέγην, δι' ἧς ἐκθέτοντες τὰ γεγονότα, ἱκετεύουν τὴν ἐνδοξότητά του νὰ μὴν ὀργισθῇ κατ' αὐτῶν ἕνεκα τῆς βραδύτητος τῆς ἀποδόσεως τῶν νενομισμένων φόρων, ὧν τὴν ἀπόδοσιν ὑπόσχονται ὁσονούπω (ἀρ. 79)· 4^{ον} ἐπιστολὴν πρὸς τὸν πρῶν Καπουκιαχαγιὰν Γαλούσην, ἐν ᾗ ἐκθέτουν τὰ κατὰ τὸν ἀπεσταλμένον του Μανωλάκην Κόμισον παράπονά των, ἅτινα ἐχρησίμευσαν πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἀποπομπῆς του (ἀρ. 80)· καὶ 5^{ον} ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Φραγκίσκον Γεωργαντόπουλον, ἐμπεριέχουσαν τὴν ἐκκλείψιν τῶν φιλικῶν αἰσθημάτων καὶ τῆς ἄκρας εὐγνωμοσύνης ἣτις τῷ ὀφείλεται ὑπὸ τῶν κατοίκων διὰ τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἀγῶνάς των, καθ' οὓς μήτε τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐφείσθη ὡς ἄλλος Ἀχιλλεὺς, καὶ τὴν εὐχὴν αὐτῶν ὅπως παρעυρεθῇ προσωπικῶς ἢ δι' ἀντιπροσώπου του εἰς τὴν ἐξέλεγκξιν τῆς κατὰ τὸ 1805 ἔτος διαχειρίσεώς του ὡς προεστῶτος, καθότι εἶν' ἐνδεχόμενον νὰ ἐπιμείνουν εἰς τοῦτο οἱ ἐναντίοι, οἵτινες ὑπεχρεώθησαν εἰς τὴν λογοδοσίαν τοῦ 1806 καὶ 1807 ἔτους, ὑπόσχομενοι αὐτοὶ τε καὶ οἱ ἀπόγονοί των νὰ τὸν ἀποζημιώσωσι μέχρι λεπτοῦ δι' ἃς ὑπέστη δαπάνας ὡς πληρεξούσιος καὶ ἀπεσταλμένος αὐτῶν, καὶ τὴν παράκλησιν πρὸς τούτοις νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς μεταφράσεως εἰς τὸ Τουρκικὸν τῆς πρὸς τὸν Νουρῇ μπέγην ἀναφορᾶς των καὶ τῆς πρὸς τὴν ἐνδοξότητά του ἐγχειρίσεώς της ὡς καὶ τὴν προκαταβολὴν, εἰάν εἶναι δυνατόν, τῶν χρημάτων τῶν νενομισμένων φόρων, ἅπερ ἐντὸς ὀλίγου

ἡ τῷ ἐμβάσει· μετὰ δὲ τὸ πέρας τούτων ἀπαντῶν γὰρ συνέλευσις διελύθη ἐπιστρεφάντων τῶν μελῶν τῆς εἰς τὰ ἴδια.

Αἱ πράξεις τῆς ῥηθείσης συνελεύσεως ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ Νουρῆ μπέγη, ὅστις καὶ τὸν διοικητὴν ἀνακαλέσας ἀντικατέστησε δι' ἄλλου Χουσεῖν Ἀγᾶ ὀνομαζομένου, σὺν τῷ ὁποίῳ καὶ ἀπεσταλμένον τινα πρὸς ἐπισπευοῖν τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων προσέθηκεν, Ἐτέμ ἐφέντην καλούμενον, πρὸς οὓς ἐδόθη ῥητὴ διαταγὴ νὰ συμβουλευώνται κατὰ πᾶσαν σπουδαίαν ὑπόθεσιν τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Ἀνατολικῶν. Ὁ Γεωργαντόπουλος γράφων περὶ τούτων εἰς τὸν Ν. Δρόσον συνιστᾷ θερμῶς εἰς αὐτὸν τὴν διεύθυνσιν τῆς μερίδος του, καὶ τὸν παραγγέλλει νὰ προσέξῃ ὥστε νὰ μὴ δίδεται ἡ παραμικρὰ ἀφορμὴ ἐρεθισμοῦ εἰς τοὺς Λατίνους, καθότι συμφέρει νὰ ἐπανέλθῃ ἡ προτέρα σύμπνοια μεταξὺ τῶν ἐτεροδόξων κατοίκων, περιοριζομένης τῆς ἀντιπαθείας εἰς τὸ ὀλιγάριθμον κόμμα τῶν Παξημάδων ὡς ἄχρι τοῦδε ἐγένετο, καθησυχάζοντων τῶν λοιπῶν κατοίκων εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὰ ἴδια (ἄρ. 81). Περίεργος τῷ ὄντι σύμπτωσις συγχρόνως μὲ τὰ εἰρηνικὰ ταῦτα παραγγέλματα, ἐδείχθη καὶ ἐκ μέρους τῶν Λατίνων διάθεσις συμφιλίωσεως, διότι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μαθόντες τὰ τῆς εἰρημένης συνελεύσεως, προσελθόντες εἰς τὸν Γραμματέα τῆς διοικήσεως ἐζήτησαν ν' ἀναγνώσουν τὰ πρακτικὰ αὐτῆς, τὰ ὁποῖα ἀπεδοκίμασαν, καὶ ἔλαβον ἀντίγραφον αὐτῶν διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὰ δεόντα παρὰ τοῖς ὁμοθρήσκοις των ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως, ἤρξατο ταυτοχρόνως καὶ ἡ φιλικὴ μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν τμημάτων μέσα καὶ ἔξω μερῶν συνεννόησις, ὑπερισχυσάσης τῆς μερίδος τῶν Ἀνατολικῶν εἰς τὸ τελευταῖον τμήμα (ἄρ. 82).

Μ' ὅλας τὰς ἀντιπράξεις τῶν προεστώτων κατὰ τῆς προόδου τῆς ἐξελέγξεως, ἐπιμενόντων νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1805 ἔτους, αὕτη ἀπ' ἐναντίας ἐνισχυθεῖσα ἀπὸ τὴν προσθήκην τῶν ἐκ μέρους τοῦ χωρίου Ὑστερνιῶν διορισθέντων λογιστῶν, τοῦ Κωνστ. Καλαύρια Λογοθέτου καὶ τοῦ Ἀνδρέα Μαυράκη, ὅπερ ἀπετέλεσε τὴν πλειονοψηφίαν τοῦ σώματος τῶν λογιστῶν, καὶ ἀπὸ τὴν ἔλευσιν τοῦ νέου διοικητοῦ, δι' οὗ ἐξωμαλύνθη πᾶν πρόσκομμα, ἀπεπεράτωσεν ἐντελῶς τὸ ἔργον τῆς· διὰ τῆς ἡτιολογημένης καὶ ὁμοψήφου ἐκθέσεώς της καὶ ἀπεφάνητο τὰ ἐξῆς· οἱ Λατῖνοι προεστώτες τῶν ἐτῶν 1806 καὶ 1807 κατακρατοῦν γρ. 6227 8/40· ὁ δὲ Ἰωάννης Φορμόζης γρ. 2843 34/40, καὶ ὅτι ἀμφότερὰ τὰ ποσὰ ταῦτα πρέπει νὰ πληρωθῶσιν εἰς τὸν πρώην Καπουκιαχαγρίαν Γιαλούσην (ἀρ. 83), εἰργάσθη δὲ συγχρόνως καὶ ἐπὶ τῆς μετὰ τῆς κοινότητος δοσοληψίας τοῦ εἰρημένου Γιαλούση καὶ κατέδειξε τὰ νομίμως εἰς αὐτὸν ὀφειλόμενα, ἅπερ συμποσοῦνται εἰς γρ. τεσσαράκοντα χιλιάδας καὶ ἐννεήκοντα δύο.

Ἡ ἀποπεράτωσις τῆς ἐξελέγξεως συνέπεσε μὲ τὴν λῆξιν τοῦ 1808 ἔτους· ἀρξαμένου δὲ τοῦ 1809 ἔτους προσεκλήθησαν κατὰ τὴν τάξιν εἰς γενικὴν συνέλευσιν οἱ πρόκριτοι καὶ οἱ δημογέροντες ὅπως λάβωσι γνῶσιν τῶν διαταγῶν τοῦ Νουρῆ μπέγῃ, καὶ ἐκλέξωσι τοὺς προεστώτας τοῦ ἔτους τούτου, ἀρξαμένης δὲ τῆς συζητήσεως παρετηρήθη ὅτι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν Λατίνων δημογερόντων δὲν ἐνεφανίσθη, ἀλλ' οἱ Λατῖνοι προεστώτες ἀντιπαρετήρησαν ὅτι εἶναι τυχαῖον συμβάν ἡ ἀπουσία αὕτη καὶ ὅχι ἀπὸ σκοποῦ γενομένη καὶ προέτρεψαν τὴν συνέλευσιν νὰ προβῇ εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐγγυώμενοι

αὐτοὶ ὅτι οὐδεμία ἐναντιότης θὰ γίνη ἀπὸ τοὺς ἀπόντας. Ὅθεν ἐξελέχθησαν ὁ μὲν Νικόλαος Δρόσος ἀπὸ τὸ τμήμα τῶν μέσα μερῶν, ὁ Ἰωάννης Γεωργαντόπουλος ἀπὸ τὸ τῶν ἔξω μερῶν, καὶ ὁ Ἰωάννης Διασκούρης καὶ ὁ Ἰωάννης Ρουγγέρης ἀπὸ τοὺς Λατίνους, ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς μὲν τὴν Κωμόπολιν Πύργου ὑπεκινήθη ἰδιωτική ἀναφορὰ ὑπὲρ τοῦ Νικολάου Σαγρέδου ὡς προεστώτος δῆθεν τοῦ τμήματος τῶν ἔξω μερῶν, ἀλλὰ μόλις γνωσθέντος τούτου καὶ ἐξεγερθείσης μεγάλης κατὰ ταύτης πλειοψηφίας ἀπεσύρθη ἀμέσως, παρὰ δὲ τοῖς Λατίνοις ἡγέρθη ἄλλου εἶδους ῥαδιουργία. Ὁ ἐκλεχθεὶς προεστῶς Ἰωάννης Ρουγγέρης ἀπεποιήθη τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὡς γενομένην δῆθεν ἀπὸ κλέφτικην συνέλευσιν, ἐπωνυμίαν, δοθεῖσαν ὡς εὐλόγως εἰκάζεται ἀπὸ τοὺς προεστώτας τοῦ λήξαντος ἔτους, οἵτινες ἰδόντες τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ὑπεκίνησαν ἐναντίον τῆς ἐξουσίας αὐτῶν ὑποσχέσεως παράπονα κατὰ τῆς νομιμότητος τῆς εἰρημένης συνελεύσεως καὶ συνεκέντρωσαν τοὺς δημογέροντας τῶν Λατίνων εἰς τὸ χωρίον Κάμπον πρὸς ἐκλογὴν νέων Λατίνων προεστώτων. Γνωστοποιηθέντος δὲ τοῦ σκοποῦ τούτου εἰς τοὺς Ἀνατολικοὺς προεστώτας, οὗτοι ἐπέτρεψαν, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης περαιτέρω ἀναβολῆς, ἥτις ζημίας πρόξενος ἤθελεν εἶσθαι, νὰ συνέλθωσιν εἰς τὸν ἐπίτροπον τοῦ Λατίνου ἐπισκόπου διὰ νὰ ἐκλεξώσιν ὃν τινα ἄλλον θελήσουν ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Ρουγγέρη ἦτο δὲ ἐκ προσιμίων γνωστὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς, καθόσον ἡ ἀπομάχρυνσις τοῦ Ἀντωνίου Βητάλε ἀπὸ τὴν τοπικὴν διοίκησιν δυσηρέστησε τὸν κλῆρον τῶν Λατίνων (ἀρ. 84).

Μετὰ τὴν ἐγκθίδρουσιν των, οἱ νέοι προεστώτες, οἱ μὲν

τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος ἤρξαντο νὰ ἐνεργῶσι δραστη-
ρίως καὶ μετὰ πλείστης σπουδῆς τὰ καθήκοντα τῆς διοι-
κήσεως, οἱ δὲ Λατίνοι δὲν ἀπεμακρύνθησαν τῆς προτέ-
ρας ἀναληγσίας των, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ἠναγκάσθησαν
νὰ προκαταβάλωσιν ἱκανὴν ποσότητα χρημάτων ἀπέναν-
τι τῶν ὀφειλομένων καὶ εἰσπραττομένων ἤδη φόρων, καὶ
πλοῖον δαπάνη τῆς κοινότητος κατ' ἐπίμονον διαταγὴν
τοῦ Καπουδὰν πασᾶ νὰ ἐξοπλίσωσι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν
τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, οἱ δὲ Λατίνοι ἐν τῇ ἀπραξίᾳ ἐκυ-
λίοντο. Ἐκ τούτου ἀναγκασθέντες οἱ πρῶτοι κατήγγει-
λαν τὴν ἀξιόμεμπτον καὶ ἐπιζήμιον ταύτην διαγωγὴν των
εἰς τὸν Νουρὴ μπέγην, πρὸς τὸν ὁποῖον ὑπέβαλον καὶ τὰ
καθημερινὰ σκάνδαλα, τὰ ὁποῖα τῇ ἀνοχῇ τοῦ ἀρχιερέως
τινὲς ἱερεῖς πράττουσι κατὰ τῆς ἡσυχου διαγωγῆς τῶν
ἀπλῶν κατοίκων, τὰ περὶ τῆς κακῆς διαγωγῆς τοῦ πρῶην
διοικητοῦ Μουσταφᾶ ἀγᾶ καὶ τοῦ ἀπεσταλμένου Μανω-
λάκη Κομίσου καὶ τὰ ἄπειρα προσκόμματα, τὰ ὁποῖα παρ-
ενέβαλον εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν λογιστῶν οἱ Λατίνοι προ-
εστῶτες καὶ ὁ Ἰωάννης Φορμόζης, οὔτινες δὲν ἠθέλη-
σαν ἐπὶ τέλους νὰ ὑπογράψωσιν εἰς τὰ ἀποφασισθέντα
καθ' ἃ ἀποδεικνύμενοι χρεῶσται (ἀρ. 85).

Εἰς τὴν Κωμόπελιν Πύργον ἀνεφάνησαν προσκόμματα
εἰς τὴν εἰσπραξιν τῶν φόρων ὑποκινήθέντα ὑπὸ τοῦ Ἰω-
άννη Φορμόζη, ὅστις καταβληθεὶς σὺν τοῖς ὁπαδοῖς του
ἀπὸ τὴν μεγάλην πλειονοψηφίαν τῶν κατοίκων τοῦ τμή-
ματος τῶν ἔξω μερῶν καὶ θέλων νὰ ἐκδικηθῇ πάντα
ἐκίνει μοχλὸν κατὰ τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας, ἀλλ' ἡ δι-
οίκησις διατάξασα τὴν σύλληψίν του ὅπως ἀναγκασθῇ
εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν παρ' αὐτοῦ ὀφειλομένων, οὗτος
μὲν ἐκρύβη διὰ νὰ σωθῇ, οἱ δὲ ὁπαδοὶ του ἀπεσύρθησαν

πάσης ἐνεργείας, καὶ οὕτως ἐξωμαλύνθησαν ἅπαντα τὰ προσκόμματα (ἄρ. 86). Πληροφορηθέντες ἀκολούθως οἱ τῶν Ἀνατολικῶν προεστώτες ὅτι μεγάλη ῥαδιουργία ἐνεργεῖται κατὰ τοῦ νεώστι διορισθέντος ἐπισκόπου τῶν Λατίνων Βιγγέτη ἀπὸ τὸν προκατόχον του ἀφίχθοντα ἐπὶ τούτῳ εἰς τὸν τόπον ἐπὶ τῇ προφάσει ὅθιθεν τῆς τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑποθέσεων τακτοποιήσεως, ἔσπευσαν νὰ τὴν ματαιώσωσι γράψαντες ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά του συγχαιρόμενοι αὐτὸν διὰ τὸν διορισμόν του καὶ προτρέποντές τον νὰ μὴ βραδύνη τὴν ἀφίξίν του, τὴν ὁποίαν ἅπαντες οἱ κάτοικοι τῆς νήσου, ἀνευ διακρίσεως δόγματος ὑπερεπιθυμοῦν, διὰ ν' ἀπαλλαγῇ ὁ τόπος τῶν πολλῶν δεινῶν, τὰ ὅποια ἡ ἀξιόμιμπος διαγωγή τοῦ προκατόχου του ἐπροξένησεν εἰς αὐτόν.

Ἐφθασε πατριαρχικὴ διαταγὴ εἰς τὸν ἀρχιερέα Νεόφυτον, νουθετοῦσα τὴν πανιερέτητά του ὥς καὶ τοὺς ὑπ' αὐτόν ἱερεῖς νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά των καθήκοντα μηδόλως ἀναμιγνυόμενοι εἰς τὰ πολιτικά, (ἄρ. 87), ἐπὶ ἀπειλῇ αὐστηρᾶς τιμωρίας ἀπὸ τε τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἀρχήν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀπεβίωσεν ὁ ἀρχιερεὺς οὗτος· ἡ μεγαλοπρεπὴς ἐκκλησιαστικὴ παράταξις τῆς ἀρχιερατικῆς κηδείας του ἐπροξένησε τοσαύτην εὐχάριστον ἐντύπωσιν εἰς τοὺς κατόικους, ὥστε ἐξέφραζον πανδῆμως οἱ ἀπλούστεροι τὴν εὐχὴν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν των ν' ἀποβιώσῃ ἐν τάχει καὶ ὁ διάδοχός του διὰ νὰ γευθῶσι τῆς αὐτῆς εὐχαριστήσεως, ὅστις ἐντὸς ὀλίγου ἔφθασεν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν του Γαβριὴλ ὀνομαζόμενος καὶ ἐκ Κρήτης καταγόμενος, πολὺ μετριώτερος καθ' ὅλα τοῦ ἀποβιώσαντος.

Τοσοῦτον ἔγινεν ἰσχυρὰ ἡ τοπικὴ διοίκησις ἤδη, ὥστε

μεθ' ὅλας τὰς εὐκολίας συνέλαβε τὸ δραπετεῦσαν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου πλοῖον τοῦ ἐκ Σκιάθου Καβούρη καὶ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πανόρμου ἐλλιμενισθὲν, καὶ τῇ δαπάνῃ τῆς δημογεροντίας Πύργου ὁδηγηθὲν εἰς Χίον καὶ παραδοθὲν εἰς τὸν ἐκεῖ διαμένοντα μοίραρχον, Σερασκέρην, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ διοικητοῦ Ὑδρας Γεωργίου Βούλγαρη, ὡσαύτως ἀποτελεσματικῶς κατεδιώχθη πειρατικόν τι πλοῖον ἀναφανέν περὶ τὰ παράλια τοῦ Πύργου (ἀρ. 88).

Ἐπέστρεψε τέλος πάντων ἐν θριάμβῳ ὁ ὑπὸ πάντων σχεδὸν λατρευόμενος καὶ πρὸ πολλοῦ μετ' ἀνυπομονησίας περιμενόμενος Γεωργαντόπουλος μετὰ διетη πολυώδυνον ἀπουσίαν, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβροῦ του Ἀντωνίου Δοξαῖα συνοδευομένου. Ἀπερίγραπτος ἦν ἡ προξενηθεῖσα εἰς τοὺς κατοίκους ἀγαλλίας, πάντες οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως καὶ οἱ ἐν αὐτῇ τυχαίως εὑρεθέντες ἐκ τῶν χωρίων, ἐγκαταλιπόντες τὸ ἔργον των ἔδραμον μετὰ σπουδῆς εἰς προὔπαντήσιν του ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἀποβάσεως μέχρι τῆς κατοικίας του δι' ἀπείρων καὶ πολυειδῶν πυροβολισμῶν καὶ μετὰ θρησκευτικῆς δοξολογίας τὸν συνώδευσε τὸ πλῆθος. Ἐπὶ τινας ἡμέρας ὡμοίαζε μὲ ἀγορὰν ἡ κατοικία του, ὡς ἐκ τῆς συρροῆς τοῦ ἀνθρώπου εἰσερχομένου καὶ ἐξερχομένου πλῆθους ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ τὸν συγχαρῇ διὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα αἰσίαν καὶ θριαμβευτικὴν ἐπιστροφὴν του. Ἐκ τῆς ἐλεύσεώς του οἱ μὲν φίλοι του ἐνεθαρρύνθησαν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἡ δὲ ἐναντία μερὶς ἐπαισθητῶς ἐξησθένησε, καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸ τμήμα τῶν ἑξῶ μερῶν ἔπαυσε πᾶσα κατ' αὐτοῦ ἀντιπολίτευσις, προσελθόντος καὶ αὐτοῦ τοῦ πρότινος κεκρυμμένου (ἀρ. 89) Φορμόζη εἰς τὸν Καλαύριαν

Λογοθέτην ζητούντος τὴν ἀφ᾽ εἰς τῶν ἀμαρτιῶν του, εἰς δὲ τὸ τμήμα τῶν Λατίνων πολλοὶ ἤρχισαν νὰ προσοικειῶνται μὲ αὐτὸν, καὶ μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἐπῆλθε τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα τῆς γενικῆς ἐνώσεως, ὥς μετ' ὀλίγον ἀποδειχθήσεται.

Ὁλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ὁ Γεωργαντόπουλος ἐξοπλίσας δύο ταχύπλοα, τράτας, καὶ λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ἀναγκαίους ὀπλοφόρους ἐξῆλθε πρὸς καταδίωξιν τῶν καταμαστιζόντων τὰς νήσους πειρατῶν, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν μήτε τώρα μήτε ὅταν μετ' ὀλίγον ἐπανελάβε τὴν αὐτὴν καταδίωξιν ἡδυνήθη νὰ συναπαντήσῃ τοὺς πειρατὰς, ὥστε εἰς οὐδὲν ἄλλο ἐχρησίμευσεν ἢ πρᾶξις αὕτη, εἰμὴ εἰς τὸ νὰ ἐνθαβρύνῃ τοὺς κατοίκους τῶν Νήσων ὑπὸ τὸν τρόμον τῶν πειρατῶν διατελούντων.

Ὁ Νικόλαος Σαγρέδος, περὶ οὗ ἐγίνετο πολὺς προηγουμένως λόγος, στενωρὸς συνδεδεμένος ἀνέκαθεν μὲ τοὺς Παξημάδας, ὁμόφρων δὲ καὶ συνεργάτης αὐτῶν κατὰ τὴν πολιτικὴν, ἐχρημάτισε δύο κατὰ συνέχειαν ἔτη προεστώς καὶ ἀναφανδὸν ἐνήργει ὑπὲρ τῆς μερίδος του, πολλὰ δὲ κατεπράξατο κατὰ τῆς ἐναντίας μερίδος κακὰ καὶ τοι συγγενῆς τοῦ ἀρχηγοῦ της, ὥς νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα τοῦ πρώτου ἐξαδέλφου τοῦ Ἰωάννου Γεωργαντοπούλου· τὸν ἄνθρωπον τοῦτον παρέστησαν εἰς τὸν Νουρὴ μπέγην ὥς τολμηρὸν καὶ ἐπίφοβον ταραξίαν, ὅπερ ἀπεδόθη, ἀλλ' ἄνευ τινὸς ἀποδείξεως, εἰς τὸν Φραγκίσκον Γεωργαντόπουλον, καὶ ὥς τοιοῦτον ἔδωκε μυστικὴν διαταγὴν εἰς τὸν διοικητὴν Χουσεῖν ἀγὰ νὰ τὸν σωφρονίσῃ κατὰ τὸν εἰθισμένον παρὰ τοῖς Τούρκοις τρόπον· ὅθεν ἡμέραν τινα προσεχάλεσεν αὐτὸν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν προεστώτων ὁ διοικητὴς εἰς τὸ κατάστημά του, ὅστις μὴ ὑπο-

πτευθεὶς ἀπαίσιόν τι ἐνεφανίσθη προθύμως· ἅμα δὲ εἰσελθόντος, ἐπέπεσε κατ' αὐτοῦ ὁ διοικητὴς μετὰ τῶν ὑπηρετῶν του ραβδίζοντες τον ἀνηλεῶς· διερχόμενος δὲ τυχαίως ὁ Ν. Δρόσος κάτωθεν τοῦ διοικητηρίου καὶ ἀκούσας γοερὰς ἐν αὐτῷ φωνάς, ἔδραμε μετὰ σπουδῆς νὰ μάθῃ περὶ τίνος πρόκειται, ἐπειδὴ δὲ ὥράθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ, αἱ θύραι ἐκλείσθησαν ἀμέσως ὥς καὶ τὰ παράθυρα κατὰ διαταγὴν του, ἀλλ' οὗτος προλαβὼν καὶ ἐμποδίσας δι' ὅλης του τῆς δυνάμεως τὸ κλείσιμον ἑνὸς παραθύρου, τὸ ὅποιον εἷς τῶν ὑπηρετῶν προσεπάθει νὰ κλείσῃ, εἰσῆλθε δι' αὐτοῦ βιαίως καὶ ἐκπλαγεὶς διὰ τὰ γενόμενα μετεχειρίσθη πάντα δυνατόν τρόπον διὰ νὰ παύσῃ τοὺς ραβδισμοὺς, ὅπερ κατώρθωσε· δὲν ἠδυνήθη ὅμως ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν Σαγρέδον, ἰσχυρισθέντος τοῦ διοικητοῦ ὅτι ἔλαβε διαταγὴν τοῦ Νουρὴ μπέγῃ νὰ πράξῃ τὰ πρὸς σωφρονισμὸν τοῦ ταραξία τούτου ἀπαιτούμενα, ἄνευ τῆς γνώσεως καὶ τῆς συμπράξεως τῶν προεστώτων καὶ οὐδενὸς ἄλλου. Ἐν τούτοις ἦλθον καὶ οἱ λοιποὶ προεστώτες καὶ πολλοὶ πρόκριτοι καὶ ὅλοι ὁμοῦ φρικτὰ ἐποίησαν παράπονα κατὰ τοῦ βαρβάρου τρόπου τῆς πράξεως ταύτης τοῦ διοικητοῦ καὶ διὰ τούτου κατώρθωσαν τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Σαγρέδου, ἀφοῦ ἐδόθη κατ' αἴτησιν καὶ πρὸς δικαιολόγησιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου διοικητοῦ ἐγγύησις ἀπὸ τὸν πενθερόν τοῦ Σαγρέδρου καὶ προεστώτα Ἰωάννην Γεωργαντόπουλον περὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἡσύχου καὶ καλῆς διαγωγῆς του. Τὸ γεγονὸς τοῦτο προσέτριψε μῶμον εἰς τὸν Γεωργαντόπουλον, καθότι εἰς τὴν ἀτομικὴν του ἐκδίκησιν ἀπεδόθη ἡ βάρβαρος πρᾶξις τοῦ διοικητοῦ, τὴν ὁποίαν δὲν ἤθελε τολμήσῃ ἄλλως νὰ πράξῃ.

Τὸ ἀτόπημα τοῦτο τὸ διεδέχθη ἄλλη ἐπίσης σπουδαία

πράξεις. Ἐν τῷ χωρίῳ Κοιλίαν συνέβησαν ταραχαὶ με-
ταξὺ τῶν κατοίκων τὸ δόγμα τῶν Λατίνων πρεσβευόν-
των ἀπάντων, τῆς ὁποίας παρέστησαν με ὑπερβολὴν τινὲς
τῶν κατοίκων, καὶ ἰδίως ὁ Ἰωάννης Βηδάλης ἡ Στέλιος
ἀνέκαθεν προσκολλημένος εἰς τὸν Γεωργαντόπουλον καὶ
ἀντιπολιτευόμενος σφόδρα τὴν ἐναντίαν μερίδα, ἐπὶ σκοπῷ
να ἐκδικηθῇ τοὺς ἀτομικοὺς ἐχθροὺς του· ὁ διοικητὴς εἶτε
διὰ νὰ ὠφελῇ τὴν χρηματικῶς κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συ-
νήθειαν, εἶτε διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν φίλον τοῦ Γεωργαν-
τοπούλου, ἡ χάριν καὶ τῶν δύο ἀπεφάσισε νὰ καταδιώξῃ
αὐτοπροσώπως τοὺς ἀτακτῆσαντας, μὴ δυνηθέντες δὲ νὰ
τὸν ἀποτρέψωσιν οἱ προεστῶτες, ἀπεφάσισαν νὰ συνεκ-
στρατεύσουν ὅπως διὰ τῆς παρουσίας των μετριάσουν τὸ
ἐπαπειλούμενον κακόν, καὶ ὁ σκοπὸς των τῷ ὄντι ἐπέτυ-
χε, καθόσον πᾶσαν ὑπερβολὴν τοῦ διοικητοῦ ἐπιτηδεύσας
μετρίαζον. II. χ. ἐν ᾧ ὁ διοικητὴς ἔστελλε νὰ συλλάβῃ
τινα, οἱ προεστῶτες πρσελάμβανον νὰ τὸν εἰδοποιήσωσι
διὰ ν' ἀποσυρθῇ. Ἐν ᾧ διέταττε τοὺς στρατιώτας νὰ πυρ-
πολήσωσι τὴν οἰκίαν τοῦ δραπετοῦ, οὗτοι παρήγγελλον
τοῖς στρατιώταις νὰ πυρπολήσουν ἄχρηστα πράγματα,
διὰ νὰ φανῇ μόνον ὅτι ἔγινε πύρκαϊά καὶ καθ' ἑξῆς μετὰ
δὲ τριήμερον ἐν τῷ ῥηθέντι χωρίῳ διαμονὴν τῆς ἐκστρα-
τείας ἀπῆλθε χωρὶς νὰ προξενηθῇ ἄλλη βλάβη εἰς τοὺς
κατοίκους εἰμὴ ἡ δαπάνη τῆς τροφῆς.

Ὅτι ὁ Ν. Δρόσος ἦτο πρόσκομμα τῶν αὐθαιρεσιῶν τοῦ
διοικητοῦ, τοῦτο ἔγινε κατάδηλον ἐκ τῶν προεκτεθεισῶν
καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων ὀλιγώτερον σπουδαίων πράξεων,
καθότι καὶ ἱκανότητα πολλὴν καὶ βαρύτητα οὐκ ὀλίγην
εἶχεν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ τοὺς λοιποὺς προεστῶτας αὐ-
τὸς διεύθυνεν, ἐπόμενον λοιπὸν ἦτο ὅτι ἐμελλε νὰ ἐφελ-

κύση τὴν δυσμένειαν τοῦ διοικητοῦ ἐναντίον του· ἡ δυσ-
ρέσκεια ὅμως τούτου μηδεμιᾶς ἀξίας ἀπέβαινεν, ἐὰν διήρ-
κει πλήρης ἡ πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνη τοῦ Γεωργαντο-
πούλου, καθότι ὁ διοικητὴς ῥητὴν εἶχε διαταγὴν νὰ μὴ
πράττει τι ἄνευ τῆς συμβουλῆς τῶν διευθυνόντων τὴν
Γεωργαντοπολικὴν μερίδα, καθὰ προκύπτει ἐκ τῆς ἐπι-
στολῆς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Γεωργαντοπούλου. Ἐκ τῶν μέχρι
τουδε ἐξιστορηθέντων ἐξάγεται ὅτι ὁ Ν. Δρόσος συνεπῆς
πρὸς τὰς ἀπὸ κοινοῦ ἀπαξ διαγραφείσας πολιτικὰς ἀρ-
χὰς, διεύθυνε μετὰ ζήλου καὶ ἐπιτυχίας τὴν μερίδα τῶν
Ἀνατολικῶν καὶ ὀλαῖς ταῖς δυνάμεσιν ὑπερασπίσθη τὰ προ-
νόμια καὶ τὰ δικαιώματα τῶν κατοίκων, ὁσάκις ἐπρόκει-
το νὰ καταπατηθῶσιν, εἴτε ἀπὸ τὴν μερίδα τῶν Λατίνων,
εἴτε ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐξουσίας ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου
ἀντέστη κατὰ τῶν αὐθαιρεσιῶν τοῦ διοικητοῦ, καὶ ποτὲ
δὲν ἀπεδείχθη ὅτι ἐν γνώσει ἠνέχθη τὴν ἀδικίαν καίτοι
κατὰ τῆς ἀντιθέτου μερίδος γενομένη, ἀλλ' οὔτε καὶ πα-
ράπονον κατ' αὐτοῦ ἐξεφράσθη ἐκ μέρους τοῦ Γεωργαν-
τοπούλου.

Ἀπὸ τοῦδε ἤρχισε νὰ ἐνσπείρεται νέος φόβος εἰς τοὺς
μόλις ἐπανελθόντας εἰς τὴν ὁδὸν τῆς τάξεως Λατίνους
ἐνεκα τῶν τελευταίων γεγονότων ὡς ἐκ τινος ἐπιστολῆς
τοῦ προεστῶτος Α. Βητάλε πρὸς τοὺς συναδέλφους του
ἐξάγεται (ἀρ. 90). Οἱ προεστῶτες ἀπήντησαν κατὰ τὸ
καθῆκόν των εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Νουρῆ μπέγη, καὶ
κατὰ πρῶτον δικαιολογήσαντες τὴν βραδύτητα τῆς ἐντε-
λοῦς εἰσπράξεως τῶν φόρων καὶ ἀποστείλαντες συνάμα
ἱκανὴν ποσότητα ἀπέναντι τῶν ὀφειλομένων, ἐξεφράσαν
ἀκολούθως τὴν εὐγνωμοσύνην των δι' ἣν ἔλαβε πρόνοιαν
ἡ ἐνδοξότης του νὰ ὑποδείξῃ τὸν Καπουκιχαγιάν τῆς

νήσου επισυνάπτοντες τὸ ἐγγραφὸν τοῦ διορισμοῦ τοῦ καὶ τὸν εἰδοποίησαν ὅτι καὶ οἱ ἀτακτήσαντες ἱερεῖς ἐπανήλθον εἰς τὰ καθήκοντά των, καὶ ὁ Νικόλαος Σαγρέδος τιμωρηθεὶς καὶ δοὺς ἀξιόχρεον ἐγγύησιν περὶ τῆς μελλούσης καλῆς καὶ ἡσυχου διαγωγῆς του ἀπεφυλαχίσθη, προσέθηκε δὲ ὅτι ἀποπερατωθείσης τῆς ἐξελέγξεως τῆς μετὰ τῆς κοινότητος δοσοληψίας τοῦ πρώην Καπουκιαχαγῖα Γιαλούση ἀπεδείχθη ὅτι τὰ πρὸς αὐτὸν ὀφειλόμενα συνίστανται ἐκ γρόσιων τεσσαράκοντα χιλιάδων καὶ ἑννεήκοντα δύο, περὶ ὧν διευθύνουσιν ἤδη ἐπίσημον τῆς κοινότητός των ὁμολογίαν μετὰ τὴν σημείωσιν ἐν ταυτῶ τῶν ἀφαιρεθέντων ἐκ τῆς ἀπαιτήσεώς των ὡς παρανόμων εὑρεθέντων· παρεκάλεσαν τὴν ἐνδοξότητά του νὰ διατάξῃ νὰ τοῖς σταλῇ ἢ ἀπόδειξις τῶν διὰ μέσου των πληρωθέντων εἰς τὸν Καπουδὰν πασὰν διὰ τὸν φόρον Ταμιέ καὶ Μελαχίων, καθότι ζητεῖται τὸ ἴδιον ποσὸν ἀπὸ τὸν Καπουδὰν πασὰν, διατάξαντα νὰ πληρωθῇ εἰς τὸν Καλαύριαν Λογοθέτην, καὶ πρὸς τοῦτοις νὰ παύσῃ πλέον ἡ ὑπηρεσία τοῦ πλοίου τὸ ὅποιον διατηρεῖ δι' ἐξόδων τῆς ἡ κοινότης, ὡς ἀνωφελοῦς οὔσης τοῦ λοιποῦ τῆς ὑπηρεσίας του (ἀρ. 91). Ἐγραψαν συγχρόνως εἰς τὸν νέον Καπουκιαχαγῖαν Κωνσταντῖνον Πλαγινὸν, τὸν συνεχάρησαν διὰ τὸν διορισμὸν του ἐπευχθέντες αἰσίαν ἔκβασιν, καὶ ἐπανελάβον καὶ πρὸς αὐτὸν τὰ ὅσα ἀνέφερον εἰς τὴν ἐνδοξότητά του (ἀρ. 92).

Ἐν τινι διαταγῇ τοῦ Νουρῆ Μπέγη ὑπάρχει περίεργόν τι μὴ δυνηθεὶς, ὡς φαίνεται, ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐκδοσιν τῆς διαταγῆς, δι' ἧς διέταξε τοὺς προεστῶτας νὰ συμπεριλάβουν εἰς τὰ πρὸς τὸν πρώην Καπουκιαχαγῖαν ὀφειλόμενα τρεῖς χιλιάδας γρόσια προσέτι, ἅτινα δὲν

ἦσαν νόμιμον ἔλλειμμα τῆς κοινότητος, παραγγέλλει τοῖς προεστῶσι διὰ τῆς ἐμπιστευτικῆς ταύτης διαταγῆς του, νὰ μὴ προσέξουν εἰς τὴν προλαβοῦσάν του, διότι δὲν ἀνέχεται νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ κοινότης εἰς τὴν ἀδίκον ταύτην πληρωμὴν (ἀρ. 93).

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Νουρῆ μπέγῃ οἱ προεστῶτες προσεκάλεσαν εἰς συνέλευσιν τοὺς δημογέροντας τῶν χωρίων ὅπως τοὺς πειθαναγκάσωσι νὰ ἐκλέξωσι τοὺς πρὸς ἐξέλεγκξιν τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως τῶν χρηματισάντων προεστώτων Λογιστὰς, ὅσους δὲν ἐξέλεξαν ἔτι ταιούτους· ἀλλ' οἱ Λατῖνοι ἐπέμενον εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἐξέλεξαντο, ἤτοι τὸν Νικόλαον Βητάλε τὸν Κάρολον Μπονφόρτ καὶ τὸν Ἰωάννην Πορτάλην, τοὺς ὁποίους ὁμῶς ἀποκλείει ἡ βασιλικὴ διαταγὴ καθὼς ὑπηκόους ξένων δυνάμεων, προφασιζόμενοι ὅτι μὴ ἔχοντες ἄλλα ὑποκείμενα ἐκ τῶν ὁμοθρήσκων των διὰ νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν ὥς μὴ πεισθέντες τοῦ Δημητρίου Δρόσου (α), εἰς ὃν ἔχουν πλήρη ἐμπιστοσύνην, νὰ δεχθῇ τὴν θέσιν ταύτην δὲν ἐξεύρουν τί νὰ πράξωσι· παρατηρηθέντος λοιπὸν ὅτι

(α) Μεγάλῃ καὶ ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ ὑπόληψις ἣν ἔχειεν ὁ φρόνιμος τῷ ὄντι καὶ συμβιβαστικοῦ χαρακτῆρος Δημήτριος Δρόσος, καὶ ἐν τῇ νήσῳ καὶ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει· δις εὗρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην ἡ τουρκικὴ ἐξουσία νὰ διορίσῃ ἐξ ἐπαγγέλματος τοὺς προεστῶτας τῆς νήσου, καὶ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις προετάρχη τὸ ὄνομά του, καὶ τοι ἀνήκοντος εἰς τὴν μερίδα τοῦ Γεωργαντοπούλου, ἡ ἐναντία αὐτῆς μερίς ἐν ἐμπιστεύθη εἰς αὐτὸν τὴν ἐξέλεγκξιν τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως τῶν προεστώτων τῆς, ὅπερ ἦτο σπουδαῖον ζήτημα παρὰ τοῖς Λατῖνοις.

δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἐπὶ τοῦ προκειμένου τρόπος, εἰμὴ ν' ἀνατεθῇ ἡ ἐξελεγχίς εἰς τοὺς προεστῶτας τῶν Λατίνων, ὅπερ παρ' ὧλων ἐπεδοκιμάζετο· καθότι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἠδύνατο ν' ἀποπερατωθῇ συντόμως τὰ τῆς ἐξελέγξεως ἀντικείμενον, ἀνευ τοῦ ὁποίου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συνταχθῇ καὶ δεῦτερος ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους προϋπολογισμός, ὅστις ἠδύνατο νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς ὁμαλήν ὡς καὶ πρότερον κατάστασιν τὰ πράγματα, ἀπεφασίσθη ἐκ συμφώνου νὰ ὑποβληθῶσι ταῦτα πάντα ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Νουρῆ μπέγη πρὸς ὃν γράψαντες, ἐζήτησαν τὴν ἔγκρισίν του ὡς περὶ πράγματος ἀθώου καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως χρησιμεύοντος· συγχρόνως δὲ παρεκάλεσαν τὴν ἐνδοξότητά του νὰ συμβιβάσῃ τὴν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πρὸς εἰσπραξίν τοῦ ποιμενικοῦ φόρου ἀπεσταλμένου Μεχμέτ ἀγᾶ ὡς πρὸς τὴν ἀντιμισθίαν του συμβᾶσαν ἔριδα, τούτου μὲν ἀπαιτοῦντος τὸ ὅπερ ἐνδιαλαμβάνεται εἰς τὸ βασιλικὸν διάταγμα ποσόν, τῶν δὲ προεστῶτων στηριζομένων εἰς τὰ λεγόμενα τοῦ Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου καὶ Ἀντωνίου Δοξαρά περὶ τῆς ἀδίκου ταύτης φορολογίας, τὸ ποσὸν τῆς ὁποίας ἐδωρήσατο κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ὁ Σουλτάνος εἰς βοήθειαν τῶν πτωχῶν ῥαγιάδων, ὡς ἐπληροφορήθησαν ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἐνδοξότητά του.

Ἡ ῥηθεῖσα πρὸς τὸν Νουρῆ μπέγη ἀναφορὰ τῶν προεστώτων ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν προμαντευθεῖσαν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν προεγνωθεῖσαν ῥῆξιν μεταξὺ τοῦ διοικητοῦ καὶ τοῦ Ν. Δρόσου· ὁ διοικητὴς ἀπήτησε νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ῥηθεῖσα ἀναφορὰ εἰς αὐτὸν πρὶν σταλῇ, ἀλλ' οἱ προεστοὶ ἀντέτεινον, στηριζόμενοι εἰς τὴν καθιερωθεῖσαν διὰ μακρᾶς καὶ ἀδιακόπου συνηθείας τάξιν, καθ' ἣν οἱ προε-

στῶτες ἀναφέρονται ἐγγράφως εἰς τὸν Μουκατὰ Σαμπῆ περὶ παντός ἀντικειμένου ἀφορῶντος τὰ τῆς νήσου ἀνευ τῆς γνώσεως τοῦ διοικητοῦ. Μὴ εὐχαριστηθεὶς δὲ ὁ διοικητὴς ἀπὸ τὴν δικαίαν παρατήρησιν τῶν προεστώτων προσεκάλεσε τοὺς προκρίτους εἰς συνέλευσιν, καὶ κρατῶν μίαν ράβδον, τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν συνείθισε νὰ φέρῃ, ἐξέθηκεν εἰς τοὺς προκρίτους τὰ κατὰ τῶν προεστώτων παράπονά του, μὴ συγκατατεθέντων νὰ τῷ κοινοποιήσωσι τὴν πρὸς τὸν Νουρὴ μπέγην ἀναφορὰν των, τὰ ὅποια ὅμως οἱ προεστοὶ μὲ ὅλην τὴν εὐσχημοσύνην κατέδειξαν ὡς ἄδικα, προτείναντες ὅτι διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν ἔχει δικαίωμα ὁ διοικητὴς νὰ γνωρίζῃ τί γράφουν οἱ προεστώτες πρὸς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς νήσου, καὶ ὅχι διότι ἡ ἀναφορὰ των περιέχει τι κατὰ τοῦ διοικητοῦ δὲν ἐνέδωκαν εἰς τὴν ἀπαίτησίν του καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας ἀνέγνωσαν δημοσίως τὴν ἐν λόγῳ ἀναφορὰν ἣν ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν, οἱ δὲ πρόκριτοι ἀκούσαντες τὸ περιεχόμενον αὐτῆς ἐπεδοκίμασαν τὴν διαγωγὴν τῶν προεστώτων. Λαβὼν δὲ αὐτὴν ὁ διοικητὴς τὴν ἔθεσεν εἰς τὴν ζῶνὴν του καὶ στρέψας τὴν συζήτησιν ἐπὶ ἄλλου ἀντικειμένου ἦτοι περὶ τῆς ἐννοίας ἄλλου τινος ἐγγράφου τὴν ὁποίαν εἴτε ἐν γνώσει εἴτε ἐξ ἀγνοίας παρερμήνευεν· ὁ δὲ Ν. Δρόσος κατεγίνετο εὐσχήμως ν' ἀποδείξῃ τὴν πλάνην του, προσποιηθεὶς δὲ ὅτι ἐθύμωσεν ἡγέρθη ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ κτυπήσας διὰ τῆς ράβδου τὸν Δρόσον, καὶ διὰ τῆς ἐτέρας του χειρὸς ἀρπάσας αὐτὸν ἐκ τῶν φορεμάτων ἔκραξε περὶ τῆς φυλακίσεώς του, ἀλλ' οἱ πρόκριτοι ἐκπλαγέντες διὰ τὸ ἀτόπημα τοῦτο ἐμπόδισαν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁργῆς του τὸν ἐκάθισαν εἰς τὴν θέσιν του· τότε ἡγέρθη ὁ Δρόσος καὶ ἀποδώσας τὰς εὐχα-

ριστήσεις του εἰς τοὺς παρόντας Φραγκίσκον Γεωργαντόπουλον καὶ Ἀντώνιον Δοξαρίν διὰ τὸν τρόπον δι' οὗ ἀντημείφθη ἡ πρὸς αὐτοὺς εἰλικρινὴς φιλία καὶ ἀφροσύ-
σις του ἀνεχώρησε, πεπεισμένος βεβαίως ὅτι κατὰ παραγ-
γελίαν αὐτῶν ἔπραξεν ὁ διοικητής· ἔκτοτε δὲ ἔπαυσε πᾶσα
σχέσις, καὶ πᾶς πολιτικὸς δεσμὸς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ
Γεωργαντοπούλου ἐλύθη μὲ ἀνέκφραστον ἀγαλλίασιν
τῶν Παξημάδων. Διέβθυνε μετὰ ταῦτα ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς
προκρίτους καὶ τοὺς δημογέροντας τοῦ τμήματος τῶν
μέσα μερῶν, εἰδοποιῶν αὐτοὺς ὅτι ἔνεκα τοῦ περὶ οὗ ὁ
λόγος συμβάντος παρχειτεῖται ἐκ τῆς θέσεως τοῦ προε-
στώτος ἐν ἀμετατρέπῳ ἀποφάσει καὶ θὰ περιορισθῇ τοῦ
λοιποῦ εἰς μόνας τὰς ἰδιωτικὰς του ὑποθέσεις, ζητῶν
μάλιστα συγγνώμην παρὰ παντός, ὅντινα τυχὸν παρε-
πίκρανε κατὰ τὸν πολιτικόν του βίον καὶ προτρέπων αὐ-
τοὺς περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ διαδόχου του, ὅστις θέλει λά-
βει τὸ τμήμα τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος ἀπὸ τὸν
ῥῶσσον πρόξενον παρ' ᾧ τὸ παρακατέθεσεν ὑπὸ τὸν ὄρον
τοῦτον· ἔδωκε δὲ συγχρόνως καὶ λογοδοσίαν τῆς χρη-
ματικῆς του διαχειρίσεως πρὸς τοὺς συναδέλφους του·
καὶ ἀπεσύρθη διὰ παντός τῆς πολιτικῆς τοῦ τόπου (ἀρ. 94).

Μετὰ τὸ συμβᾶν τοῦτο ἠναγκάσθη ὁ Γεωργαντόπου-
λος, ἴσως διότι δὲν εἶχεν ἄλλον μεταξὺ τῶν φίλων του
κατάλληλον διὰ νὰ διαδεχθῇ τὸν Ν. Δρόσον, νὰ τὸν ἀν-
τικαταστήσῃ ὁ ἴδιος ἐν τῇ τοπικῇ διοικήσει, ὅπερ ὅλως
ἀντιπολιτικὸν ἦτο, ὡς ἀναμοχλεῦον τὰ παλαιὰ πάθη καὶ
ἀπέναντι τῆς ἐξουσίας νὰ τὸν ἐκθέσῃ, ὅθεν ἐλθούσης τῆς
πρὸς ἐκλογὴν τῶν νέων προεστώτων ἐποχῆς καὶ συγκρο-
τηθείσης κατὰ τὴν τάξιν συνελεύσεως τῶν προκρίτων
καὶ τῶν δημογερόντων ἐξελέχθησαν οἱ τρεῖς τοῦ παρ-

ελθόντος ἔτους καὶ ὁ Φραγκῖσκος Γεωργαντόπουλος τέταρτος ὡς προεστὼς τοῦ 1810 ἔτους· συνέπεσε δὲ συγχρόνως ἡ μετάθεσις τοῦ Νουρῆ μπέγη εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν καὶ ὁ διορισμὸς νέου Δαρὰπ χανέ ἐμινῆ, ὁ ὁποῖος ἔπαυσε τὸν ὑπάρχοντα διοικητὴν τῆς Ἱήνου, ἀντικαταστήσας αὐτὸν διὰ τοῦ Δερβίς ἀγᾶ, τὸν ὁποῖον ἡγάπα καὶ ἐπροστάτευεν ὁ ἴδιος, καὶ ἡ πολιτικὴ αὕτη περιπέτεια ἔκαμε δυσκολωτέραν ἔτι τὴν θέσιν τοῦ Γεωργαντοπούλου καὶ διὰ τοῦτο εἰς πολλὰ ἄτοπα ὑπέπεσε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διοικήσεώς του, ἅτινα ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς νέαν κατ' αὐτοῦ καταδρομὴν ἐπιτυχεστέραν τῶν προλαβουσῶν.

Ἐνδoύς κατὰ πρῶτον εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν φίλων του ἐποφθαλμιώντων τὴν μικρὰν θέσιν ὑπαλλήλου τινὸς ἐπιστατοῦντος εἰς τὴν εἴσπραξιν τοῦ Τελωνίου, ἀπέβαλε τὸν ὑπάρχοντα, ὅστις μεταναστεύσας πρὸ πολλοῦ ἐκ τῆς νήσου Κιμῆλου εἰς τὴν Ἱήνον ὅπου ἐνυμφεύθη, καὶ ἀποκατασταθεὶς αὐτόθι κατώρθωσε διὰ τῆς πολυπειρίας καὶ ἐπιτηδεϊότητός του καὶ τὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἣν διωρίσθη νὰ ἐκπληροῖ ἀκριβῶς καὶ τοὺς πάντας νὰ εὐχαριστῇ διὰ τῆς προθύμου πρὸς ἕνα ἕκαστον καὶ φιλικῆς ὑπηρεσίας του, ὁ ἄνθρωπος οὗτος Μιχαὴλ Κοζαδῆνος ὀνομαζόμενος παραπονεθεὶς μὲ πικρίαν καὶ μὲ ἀπρεπῆ τρόπον κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου ἔνεκα τῆς παύσεώς του, ὑβρίσθη ἔργῳ ὑπ' αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ τοσοῦτον ἐμνησικαχῆσε κατ' αὐτοῦ, ὥστε ἀναχωρήσας ἀμέσως ἐκ τῆς νήσου μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἔργον ἐποιήσατο νὰ εἰσέρχεται εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας κηρύττων τὰ ἐξ ἀμάξης κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου, ἀντάρτην καὶ τύραννον ἀποκαλῶν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀκροα-

χομένους τοὺς λόγους του. Κατόπιν τούτου εἰς ἄλλο περιέπεσεν ἀτόπημα, ὃ Ἰωάννης Διασκούφης προσετώσ των Λατίνων, ἀνέκαθεν καὶ ἐκ συστήματος ἀντέτεινε κατὰ πάσης πράξεως, περὶ ἧς ἔπρεπε ν' ἀποφανθῇ ἡ Τοπικὴ διοίκησις ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσίν της μεχρικοῦ ἤθελε πεισθῇ ὅτι δὲν προσβάλλεται δι' αὐτῆς ἡ μερίς του. Ὁ Γεωργαντοπούλος μὴ ἔχων τὸ προτέρημα νὰ ἐξομαλύνῃ ἐν ὑπομονῇ καὶ διὰ λόγου τὰς τοιαύτας ἀναξίας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῆς παραμικρᾶς σπουδαιότητος ἀντιρρήσεις, ὀργισθεὶς ἐν παρομοίᾳ ὑποθέσει ἔνεκα τῆς βραδύτητος νὰ ὑπογράψῃ εἰς τι ἔγγραφον ὃ Διασκούφης καὶ διὰ τὸ ἀσυνάρτητον των πρὸς δικαιολόγησίν του προτεινομένων ἐπιχειρημάτων του, ἀπεπειράθη νὰ τὸν πείσῃ νὰ θέσῃ τὴν ὑπογραφὴν του καὶ διὰ ραβδισμῶν, ὅπερ ἐπετεύχθη μὲν ἀλλ' ὃ Διασκούφης ἔφυγεν ἔκτοτε εἰς τὸ χωρίον καὶ δὲν ἐπανῆλθε ποτὲ πλέον εἰς τὸ διοικητήριον. Τὸ παράδειγμά του ἐμιμήθη καὶ ὁ ἄλλος προσετώσ Λατῖνος Ἀντωνῖος Βητάλης καὶ ἐκ τούτου προῆλθεν ἡ παραλυσία τῆς διοικήσεως. Ἄλλο τρίτον καὶ σπουδαιότερον των ἄλλων περιστατικὸν ὑπῆρξεν ἡ μεταξὺ τοῦ νέου διοικητοῦ καὶ τοῦ Γεωργαντοπούλου γεννηθεῖσα καὶ ὁσημέραι ἐπαυξανομένη καὶ μέχρι ῥήξεως ἀπολήξασα ἔχθρα· ὁ διοικητὴς οὗτος εἴτε μὴ συμμεριζόμενος τὰς ιδέας τοῦ Γεωργαντοπούλου, εἴτε ὡς μὴ ἔχων τὰς ὁδηγίας αἷς περ εἶχεν ὁ προκατόχος του νὰ τὸν συμβουλευέται, εἴτε χάριν των πρὸς αὐτὸν γενομένων, ὡς ἐλέγετο, ὑπὸ των ἐναντίων τοῦ Γεωργαντοπούλου δωροδοκιῶν, ἔκοψε πᾶσαν ἰδιαιτέραν μετὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου σχέσιν. Θέλων δ' οὗτος νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ νὰ προσκολληθῇ εἰς αὐτόν, παρέβάλλεν ἐπιτηδεῖως πως τοιαῦτα προσκόματα κατὰ τὴν

ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων του, ἅπερ τὸν ὑστέρησαν πάσης δυνατῆς ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του χρηματικῆς ὠφελείας, ἀκολούθως δὲ καὶ τὴν περιφρόνησιν τῶν διαταγῶν του ἐκ μέρους τῶν κατοίκων ἐπέφερε. Συναισθανθεῖς δὲ ὁ διοικητὴς τὰ κατ' αὐτοῦ πραττόμενα καὶ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Γεωργαντοπούλου ἐρεθιζόμενος ἦλθεν εἰς ῥῆξιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἤρχισε νὰ γράφῃ πολλὰ κατ' αὐτοῦ καὶ μεγάλα πρὸς τὸν Δαράπ χανέ ἐμινῇ παράπονα. Βραδύνατος δὲ τούτου νὰ δώσῃ τὴν προσδοκωμένην αὐτῷ ἱκανοποίησιν καὶ τοῦ Γεωργαντοπούλου ἔτι μᾶλλον σκληρυνθέντος κατ' αὐτοῦ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἠλάττωσε πολὺ τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεώς του, ἐν τῇ ἀγανακτήσει του ὁ διοικητὴς ἐγκατέλιπεν αὐθαιρέτως τὴν θέσιν του καὶ μεταβὰς εἰς Κωνσταντινούπολιν διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του ἐνώπιον τοῦ Δαράπ χανέ ἐμινῇ κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου παραστήσας αὐτὸν ὡς ἀντάρτην τοῦ Δοβλετίου καὶ τύραννον τῆς Τήνου. Δοθείσης δὲ τοιαύτης καταλλήλου εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Γεωργαντοπούλου εὐκαιρίας, οὗτοι ἐκίνησαν ἀμέσως πάντα λίθον διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει φίλων καὶ σχετικῶν των ὅπως ἐπιστηρίξωσι τὰ ὑπ' αὐτοῦ παρασταθέντα ὡς ἀναμφισβήτητα γεγονότα καὶ τὸν διοικητὴν συνδράμωσιν ὅσονένεστιν· ὁ δὲ Κοζαδίνος ὡς ταχυδρόμος περιεφέρετο ἀπὸ τὸν μὲν εἰς τὸν δὲ κομίζων εἰδήσεις περὶ τῆς προόδου τῆς ἀνταρσίας τοῦ Γεωργαντοπούλου.

Ἐνῶ δὲ εἰς ἐπίφοβον κατάστασιν ὑπῆρχον τὰ πράγματα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐν ἀνησυχίᾳ μεγίστῃ διετέλει καὶ ὁ Γεωργαντόπουλος ἐν τῇ νήσῳ, καὶ οἱ κάτοικοι λίαν τεταραγμένοι ἦσαν καὶ μυστηριωδῶς πῶς πορευμηνύοντο δεινὰ, καὶ ἀπειλαὶ κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Γεωρ-

γαντοπούλου οιεδίδοντο, οὗτος ἀπεκδυθεὶς τὴν συνήθη ἐνδυμασίαν ἐνεδύθη τὴν ὁδοιπορικὴν ἢ μάλλον εἰπεῖν στρατιωτικὴν στολὴν καὶ ἔφερε νύκτα καὶ ἡμέραν τὰ πολυτελῆ ὄπλα του καὶ ὑπὸ τῶν σχετικῶν του ἐφρουρεῖτο, ἐγκαταλιπὼν δὲ τὴν κατοικίαν του ὡς μεμονωμένην οὖσαν, εἰς τὴν κατοικίαν τῆς γυναικαδελφῆς του μετώκησεν ὡς ἀσφαλεστέραν. Δὶς καὶ τρεῖς ἔγινεν ἀπόπειρα κατὰ τῆς ζωῆς του, μάλιστα τὴν πρώτην φορὰν ἡ σφαῖρα τοῦ πυροβόλου ἐνεκαρφώθη ἐπὶ τοῦ τοίχου ὀλίγον τι ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, σοφᾶ· εἶναι δὲ ἀπορίας ἄξιον διατὶ νὰ μὴ δυνηθῇ ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς αὐτουργοὺς τῆς ἀποπείρας. ἐνῷ ἐκτὸς τῆς ὁμολογουμένης τάλμης καὶ ἀνδρείας του εἶχε καὶ ἀπεριόριστον ἐξουσίαν, καὶ ἡ δημοτικότης του μάλιστα δὲν τὸν ἐγκατέλιπεν, ἔνεκα τούτου πολλοὶ ἀμφέβαλλον καὶ οἱ ἐχθροὶ του ἐκήρυττον ὡς ψευδεῖς τὰς ἀποπείρας. Τὰ ἐκτεθέντα στηρίζονται εἰς ἰδίαν ἀντίληψιν ἐμοῦ διαμένοντος τότε εἰς τὴν Τήνον καὶ δυναμένου ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς μου θέσεως ν' ἀντιληφθῶ τῶν πραγμάτων.

Περὶ δεῖλῃν τῆς 30 Ἰανουαρίου τοῦ 1841 ἔτους ἡγυροβόλησεν εἰς τὸν ὄρμον τῆς πρωτευούσης πολεμικὸν Τουρκικὸν πλοῖον, κορβέτα, εἰς οὗ τὸ κατὰστροφμα διεκρίνετο πολὺς ἀριθμὸς στρατιωτῶν, καὶ πάντες ἐνόησαν ὅτι ἐστέλλετο πρὸς καταδίωξιν τοῦ Γεωργαντοπούλου, ἀπесύρθησαν δὲ ὅλοι καὶ κατεκλείσθησαν εἰς τὰς κατοικίας τῶν· μόνος ὁ Γεωργαντόπουλος μετ' ὀλίγων ἐκ τῆς φρουρᾶς του διέμεινεν ἐπὶ τῆς παραλίας κατασκοπεύων περιέργως τὰς κινήσεις τῶν ἐν τῷ πλοίῳ, μεχριστοῦ ἐφθασεν εἰς τὴν ξηρὰν ἡ πρώτη λέμβος φέρουσα ἱκανοὺς στρατιώτας καὶ αὐτὸν τὸν Κοζαδίνον πρὸς ἀποβίβασιν, ὅτε

ἀπεσύρθη εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς πόλεως, καὶ μετὰ τινα σκέψιν ἀπεφάσισε νὰ συγκαλέσῃ τοὺς σχετικωτέρους τῶν φίλων τοῦ ὅπως σκεφθῶσι περὶ τοῦ πρακτέου, καὶ ἐξαποστείλας τοὺς φρουροὺς τοῦ εἰς ἓνα ἕκαστον αὐτῶν τοῖς ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ τὸν τόπον τῆς συνεντεύξεως. Ἄπαντες οἱ εἰδοποιηθέντες παρευρέθησαν εἰς τὸν προσδιορισθέντα τόπον τὸν ἄνωθεν τοῦ χωρίου Χατζηράδου λόφον καὶ περὶ λύχνον ἄφας ἤρξατο ἡ συζήτησις ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ καὶ ἀπροοιμιάστως ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ἀντικειμένου, ἥτοι τί ἦτο συμφερώτερον νὰ πράξωσιν ἐν τῇ προκειμένη περιπτώσει, ν' ἀντιτάξωσιν ἔνοπλον ἀντίστασιν κατὰ τῆς καταπλευσάσης στρατιωτικῆς δυνάμεως ἢ ν' ἀποσυρθῶσιν ὅπου καὶ ὅπως ἡδύνατο ἕκαστος; ὀλίγοι ὑπεστήριζον τὸ μέτρον τῆς ἀντιστάσεως ἐν ᾧ οἱ πλείστοι ἐγνώματεύσαν κατ' αὐτῆς· ὁ δὲ ἐν Πύργῳ ἀποκαταστημένος Εὐστάθιος Διδάρης ἐκ τῶν συναγωνιστῶν τοῦ περιφήμου Λάμπρου Κατζώνη ἔλυσε τὴν ἀμφιβολίαν, « ἡ ἀντίστασις ἀποβαίνει, εἶπε, ματαία καὶ ἀτελεσφόρητος, καθότι καὶ ἂν καταβάλωμεν τὸν ἐχθρόν, ὅπερ οὐκ » ἀδύνατον, ἄλλη δύναμις ἀνωτέρα αὐτῆς θέλει ἔλθει μετ' » ὀλίγον, καθ' ἧς δὲν θέλομεν δυνηθῇ ν' ἀνθέξωμεν, καὶ » ἡμεῖς θέλομεν καταστραφῇ καὶ τὸν ἀφανισμόν τῆς νῆ- » σου μας θὰ συνεπιφέρωμεν. » Τὴν πρότασιν ταύτην ἡσπάσθη ὁ Γεωργαντόπουλος καὶ ἀμέσως δώσαντες πρὸς ἀλλήλους τὸν τελευταῖον χαιρετισμόν διελύθησαν λέγοντες, ὅς σωθῇ ἕκαστος ὅπως δυνηθῇ· ὁ Γεωργαντόπουλος ἐπέστρεψε τὴν αὐτὴν νύκτα εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ περιῆλθεν αὐτὴν κατοπτεύων τὰ πάντα, συναπαντηθεὶς δὲ μετὰ τῶν καταδιωκόντων αὐτὸν στρατιωτῶν, οἵτινες δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν ἢ προσεποιήθησαν τὴν μὴ ἀναγνώρισίν

του, οὐδαμῶς ἐκινήθησαν κατ' αὐτοῦ, ἔφυγε δὲ περὶ τὰ ἑξημερίωματα εἰς τὰ χωρία· καὶ ταῦτα μὲν ὥς πρὸς τὸν Γεωργαντόπουλον· ἐπανεέλθωμεν δὲ ἤδη εἰς τὴν ἀποβί-
βασιν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως.

Οἱ ἀποβιβάσθέντες στρατιῶται ὠδηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Κοζαδίνου εἰς τὸ διοικητικὸν κατάστημα, ὅστις ἐπρομή-
θευσεν αὐτοῖς τὰ τῆς τροφῆς καὶ τῆς διανυκτερεύσεως ἀναγκαῖα, καὶ ἐπισκεφθεὶς μετὰ ταῦτα τινὰς ἐκ τῶν προ-
κρίτων εἰς τὴν ἐναντίαν τοῦ Γεωργαντοπούλου μερίδα ἀνήκοντας, τοὺς ἐπληροφόρησε περὶ τῶν διατρεχόντων, τὰ ὅποια διεδόθησαν ἐν ἀκαρεῖ καθ' ὅλην τὴν πόλιν. Πρωίας δὲ γενομένης ἀπεβιβάσθησαν ἐκ τοῦ πλοίου ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, ὁ πλοίαρχος τῆς κορβέτας, καὶ ὁ διοικητὴς καὶ Βοεθόνδας τῆς Τήνου καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ στρατοῦ καὶ ἀφίχθησαν εἰς τὸ διοικητήριον, ἔνθα προσ-
καλέσαντες τοὺς προκρίτους καὶ ἀνακοινώσαντες αὐτοῖς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐλεύσεώς των, ἐζήτησαν πληροφο-
ρίας περὶ τοῦ Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου καὶ τοῦ Ἰω-
άννου Βηδάλη Στέλιου, μαθόντες δὲ παρ' αὐτῶν ὅτι ἀμ-
φότεροι οὗτοι ἀπесύρθησαν ὑποπτευθέντες περὶ τῆς κατα-
διώξεώς των, διεύθυναν ἀμέσως ἀποσπάσματα στρατιω-
τῶν πρὸς σύλληψιν αὐτῶν. Ἐπέστησαν ἐπομένως τὴν προσοχὴν τῶν προκρίτων εἰς τὰ τῆς συντηρήσεως τοῦ στρατοῦ καὶ τοὺς διέταξαν νὰ συνέλθωσι τὴν ἐπιούσαν εἰς τὸ διοικητήριον μετὰ τῶν δημογερόντων τῶν χωρίων, πρὸς οὓς ἐστάλησαν ἤδη αἱ περὶ τούτου διαταγαί, διὰ ν' ἀκούσωσι τὰς βασιλικὰς διαταγὰς, καὶ οἱ μὲν πρόκρι-
τοι ἀνεχώρησαν, οἱ δὲ ἀρχηγοὶ τῆς ἐκστρατείας ἀφίχθη-
σαν καὶ οἱ τρεῖς προσωπικῶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γεωργαν-
τοπούλου καὶ ἔθεσαν ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἕκαστος τῶν τριῶν

τὴν σφραγίδά του, ἀποστείλαντες συγχρόνως καὶ ἀπεσταλμένον αὐτῶν εἰς τὸ χωρίον Κοιλίαν διὰ νὰ πράξῃ τὸ ἴδιον εἰς τὴν εἰκίαν τοῦ Ἰωάννου Βηδάλε, ὅπερ ἀπεδείκνυε τὴν δήμευσιν τῆς περιουσίας των ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν.

Τὴν ἐπιούσαν συνεκροτήθη συνέλευσις τῶν προκρίτων καὶ τῶν δημογερόντων ὅπως προανηγγέλη καὶ εἰς ἐπήκρον πάντων, ἐγερθέντων ἐκ τῆς θέσεώς των, καὶ μετὰ σεβασμοῦ ἱσταμένων, ἀνεγνώσθη ἡ βασιλικὴ διαταγὴ, φερμάνι· μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὁποίου ἐρίλησεν ἕκαστος τῶν ἀρχηγῶν, ἐπίσης ἱσταμένων, αὐτό· τοιαύτη ἦτο παρὰ τοῖς ὀθωμανοῖς ἡ ἐθιμοταξία εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ φερμανίου, καὶ μετὰ ταῦτα προέβησαν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς διαταγῆς τοῦ Δαράπ Χανέ Ἐμινῆ. Διὰ τῶν διαταγῶν τούτων εἰδοποιοῦντο οἱ κάτοικοι ὅτι στέλλονται ἐκτάκτως ὁ ἐκ Καρύστου Ὁμέρ μπέγης μὲ τοὺς ἀναγκαίους στρατιώτας, ὁ πλοίαρχος Ἀλῆς μετὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν κορβέτας, καὶ ὁ διοικητὴς καὶ Βοεβόνδας τῆς νήσου Χουσεῖν διὰ νὰ συλλάβουν ζῶντας ἢ νὰ φονεύσωσιν ἀνθισταμένους, τοὺς ἀντάρτας τοῦ Δοβλετίου Φραγκῆσκον Γεωργαντόπουλον καὶ Ἰωάννην Βηδάλε Στέλιον, δημεύαντες τὴν περιουσίαν των τῇ συμπράξει τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος διορισθέντων προεστώτων τῆς νήσου Τήνου, τοῦ Δημητρίου Δρόσου, τοῦ Νικολάου Βητάλε, τοῦ Πέτρου Πόμερ καὶ τοῦ Ἰωάννου Διασκοῦφη, καὶ νὰ ἐπαναγάγωσι τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡσυχίαν εἰς τὸν τόπον. Πρὸς τοὺς νέους τούτους προεστώτας ἐστάλη καὶ δῶρον βασιλικὸν ἦτοι Καυτάνιον, ἐπανωφόριον τσόχινον ἐκ χρώματος ἐρυθροῦ, καλύπτον ὀλόκληρον τὸ σῶμα μὲ τὸ ὅποιον περιέβαλεν αὐτοὺς ὁ διοικητὴς παρουσία πάντων (α). Οἱ ὑπὸ τὸν Ὁμέρ μπέγην

(α) Παράδειγμα νέον τῆς ἀταξίας καὶ ἀσυνεπείας τῆς Τουρ-

στρατιῶται, ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ ἦσαν ἅπαντες Καρύστιοι καὶ τριάντα οἱ ὑπὸ τὸν διοικητὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει στρατολογηθέντες ἅπαντες ὀθωμανοὶ, τοὺς ὁποίους ὤφειλε νὰ συνδράμῃ καὶ ἐνισχύσῃ τὸ ἐπὶ τούτῳ σταλὲν πολεμικὸν πλοῖον, τοῦ ὁποίου τὸ πλήρωμα ἦτο τοσοῦτον ἀπειρον καὶ ἀγύμναστον, ὥστε μήτε ν' ἀγκυροβολήσῃ ἐν ἀσφαλείᾳ τὸ πλοῖον ἐγνώριζε, μήτε ν' ἀποκρούσῃ ἤξευρε πᾶσαν, ἔστω καὶ μικρὰν, τρικυμίαν· διὰ τοῦτο οἱ προεστῶτες ἦσαν ἠναγκασμένοι κατὰ πᾶσαν ἀπειλουμένην τρικυμίαν νὰ μισθώσωσι ἐντοπίους ναύτας πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου ἐπὶ τῇ βασίμῳ ὑποφίᾳ ὅτι ἂν συνέβαινέ τι ἀπευκταῖον εἰς αὐτό, ἡ κοινότης ἤθελε καταδικασθῇ ν' ἀποζημιώσῃ τὴν ἐξουσίαν.

Λαβόντες ἐντολὴν οἱ προεστῶτες νὰ συντελέσουν εἰς τὴν σύλληψιν τῶν καταδιωκομένων διεύθυναν ἐγκυκλίους εἰς ὅλους τοὺς δημογέροντας, διατάττοντες ὅλους τοὺς κατοίκους νὰ δώσωσι πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τοὺς πρὸς καταδίωξιν σταλέντας στρατιώτας, διορίσαντες μάλιστα μεταξὺ τῶν φρονιμωτέρων τοὺς ὁδηγοὺς τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως ὅπως ἐνεργηθῇ ἡ καταδίωξις ἐν τάξει, προλαμβανομένης πάσης τυχόν ῥήξεως μεταξὺ στρατιωτῶν καὶ τῶν κατοίκων, ὅπως καὶ οἱ ἀρχηγοὶ ἐνέκριναν, δια-

κιχῇ· Κυβερνήσεως εἶναι ὁ διορισμὸς δύο ἐκ τῶν διορισθέντων προεστώτων ἤτοι τοῦ Νικολάου Βιτάλη καὶ τοῦ Π. Πόμερ, καθότι ὁ μὲν ὑπήκοος ξένης δυνάμεως δὲν ἠδύνατο κατὰ βασιλικὸν ὀρισμὸν, ὡς προεῖρηται, ν' ἀναμιχθῇ εἰς τὴν ὀθωμανικὴν ὑπηρεσίαν, ὁ δὲ ῥητῶς ἀπεκλείσθη τῆς θέσεως τοῦ προεστώτος δι' αὐστηρᾶς διαταγῆς τοῦ Μουκαταᾶ σααμπῆ.

τάξαντες μάλιστα τοὺς στρατιώτας νὰ συμμορφῶνται μὲ τὰς διαταγὰς τῶν προεστώτων. Ἰδίως ὁ Ὅμηρ Μπέγης, ὅστις εἶχε φιλικὰς σχέσεις μ' ὅλους σχεδὸν τοὺς προκρίτους καὶ μάλιστα μὲ τὸν Γεωργαντόπουλον, τὸν ὁποῖον ἐπεθύμει νὰ τὸν συνδράμῃ χωρὶς νὰ γνωσθῇ, οὐ μόνον ἐπεδοκίμαζε πᾶσαν τῶν προεστώτων πρότασιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνεψύχωνε νὰ μετριάζουν τὰ τῆς καταδιώξεως, καὶ τοὺς στρατιώτας τοσοῦτον ἀνεχτικούς ἐποίησεν ὥστε καὶ εὐκολίαν νὰ παρέξωσι δοθείσης ἀφορμῆς εἰς τὸν Γεωργαντόπουλον πρὸς ὑπεκφυγὴν τῆς συλλήψεώς του. Δὲν πρέπει δὲ ν' ἀποσιωπήσωμεν πρὸς τιμὴν τῶν κατοίκων ὅτι οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἔπραξε προδοσίαν τινα κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς καταδρομῆς του, ἐνῶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἐχθροὶ του καὶ γινώσκοντες τὴν θέσιν εἰς ἣν ὑπῆρχεν, οὐδεμίαν ἔπραξαν καταγγελίαν.

Καί τοι καταδιωκόμενος καθ' ὅλην τὴν νῆσον, ὁ Γεωργαντόπουλος περιεφέρετο ἀδιαλείπτως ἐξ ἑνὸς εἰς ἄλλο μέρος καὶ ἀσυστόλως παρουσιάζετο εἰς τινὰς τῶν φίλων του παρ' οἷς καὶ περίθαλψιν εὑρίσκε καὶ περὶ τῶν διατρεχόντων ἐπληροφορεῖτο, καὶ δι' αὐτῶν ἦτο πάντοτε εἰς ἀνταπόκρισιν μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν στενωτέρων σχετικῶν του.

Ὡς παράδειγμα τοῦ ριψοκινδύνου του ἀναφέρομεν τὸ ἐξῆς γεγονός· εἰσῆλθε νύκτα τινα εἰς τὴν πόλιν καὶ περιελθὼν αὐτὴν ἔκρουσεν ἐπὶ τέλους τὴν θύραν τοῦ συνεχομένου μὲ τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν οἰκίσκου ἐν ᾧ κατῴκει ὁ συγγενὴς του Σεραφεῖμ Ἱερομόναχος, καὶ ἐν αὐτῷ εὔρε πᾶσαν δυνατὴν περίθαλψιν καὶ πᾶσαν πληροφορίαν ἐπορίσθη· καταβεβλημένος δὲ ὢν ἐκ τοῦ κόπου

νέκρινε ν' ἀναπαυθῇ ὀλίγον, ὅταν δὲ ἐξύπνησεν εἶδε με-
πορίαν τοῦ ὅτι τὸν κατέλαβεν ἡ ἡμέρα καὶ ὥς ἐκ τούτου
εὐρέθη αἶφνης εἰς λίαν ἐπισφαλῇ θέσιν, καθ' ὅσον δὲν ἡ-
ύνατο νὰ μείνῃ ἐντὸς τοῦ οἰκίσκου χωρὶς νὰ ᾔῃαι κε-
λεισμένη ἡ θύρα καὶ τὰ παράθυρα, ὅπερ ἤθελε γεν-
ῆσαι ὑπονοίας εἰς τοὺς παρακειμένους κατοίκους καὶ
εἰς τοὺς διερχομένους κάτωθεν αὐτοῦ, ἔκειτο δὲ εἰς τὸ
κεντρικώτερον τῆς πόλεως μέρος, ὅθεν φορέσας ἐνδύμα-
α τοῦ ἱερέως κατέβη εἰς τὸν ναόν, καὶ εἰσελθὼν, βοη-
λούμενος ὑπὸ τοῦ Σεραφεῖμ, ἐντὸς δύο μεγάλων κιβω-
ρίων ἐν οἷς διατηρεῖτο ὁ Ἐπιτάφιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ν αὐτοῖς διέμεινεν ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀχροαζόμενος
μάλιστα ὅλων τῶν συνομιλιῶν τῶν διαβαινόντων ἔξωθεν
τοῦ ναοῦ· ἐπελθούσης δὲ τῆς νυκτὸς ἔφυγεν εἰς τὰ χω-
ρία.

Οἱ πλείστοι τῶν συγγενῶν καὶ τῶν σχετικωτέρων τοῦ
Γεωργαντοπούλου κατέφυγον ἀπειλούμενοι εἰς τὴν παρα-
κειμένην νῆσον τῆς Μυκῶνου, πρὸς αὐτοὺς λοιπὸν ἔγρα-
ψάν τινες τῶν ἐν τῷ τόπῳ διαμεινάντων συγγενῶν καὶ
φίλων ἐπίσης τοῦ ἰδίου νὰ εὐκολύνωσι τὴν εἰς Μύκωνον
μετάβασιν τοῦ Γεωργαντοπούλου ὅπερ καὶ εἰς αὐτὸν καὶ
εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας τῆς Γῆνου ἦτο ἀπα-
ραιτήτως ἀναγκαῖον, συγχρόνως δὲ ἔγραψαν καὶ εἰς τὸν
ἴδιον προτρέποντές τον ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Μύκωνον, ὅστις
κατ' ἀρχὰς μὲν ἀντέστη, ἀλλ' ἀκολούθως συγκατετέθη·
ὅθεν γενομένης τῆς ἀναγκαίας συνεννοήσεως, εὐρέθη
λέμβος ἐν τῇ παραλίᾳ εἰς ὠρισμένην νύκτα διὰ νὰ τὸν
παραλάβῃ, πλησιάσας δὲ ὁ Γεωργαντόπουλος ἐπυρσο-
κρότησεν ἐπὶ σκοπῷ νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς ἐν τῇ λέμβῳ
περὶ τῆς ἀφίξεώς του, ἀλλ' οὗτοι ἐκλαθόντες ὅτι ἀνθρω-

ποι τῆς ἐξουσίας ἤλθον εἰς καταδίωξιν των ἔφυγον μετὰ σπουδῆς· ἐχρειάσθη λοιπὸν νὰ γίνῃ νέα συνεννόησις μετὰ ῥητοῦ συνθηματος, κοινοποιηθέντος εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη, καὶ οὕτως ἡ δευτέρα ἀπόπειρα ἐπέτυχεν· οἱ κάτοικοι τῆς Μυκῶνου τὸν ὑπεδέχθησαν μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀπείρου εὐχαριστήσεως, φιλοτιμηθέντες νὰ ἐορτάσωσιν ἐπιδεικτικῶς τὴν ἔλευσίν του, καὶ προτρέποντες αὐτὸν νὰ διάγῃ ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ ἐν τῇ νήσῳ των, ἔχοντες γενικὴν ἀπόφασιν καὶ μὲ κίνδυνον αὐτῆς τῆς ζωῆς των νὰ τὸν προφυλάξωσιν ἀπὸ πάσης καταδρομῆς, ἀλλ' ὁ Γεωργαντόπουλος σκεφθεὶς ὅτι καὶ μέχρι τῆς νήσου ταύτης ἔμελλε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ ἡ καταδίωξις, καὶ ὅτι ἕνεκα αὐτοῦ οἱ κάτοικοι θέλουν ὑποβληθῇ εἰς ἀνησυχίαν καὶ εἰς δαπάνας, εὐχαριστήσας ἀπὸ καρδίας τοὺς Μυκωνίους διὰ τὴν τοιαύτην φιλοξενίαν των, τοὺς ἀπεχαιρέτησε καὶ ἐπιβὰς εἰς πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἑτοιμον ν' ἀποπλεύσῃ εἰς Μελίτην, ἐγκατέλιπε τὴν Μύκωνον· μετὰ παρέλευσιν δύο ἡμερῶν κατὰ καθήκον καὶ πρὸς τὸ συμφέρον συνάμα τῆς νήσου εἰδοποίησαν οἱ προεστώτες τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ἐκστρατείας περὶ τῆς φυγῆς τοῦ ὑπ' αὐτῶν καταδιωχομένου Γεωργαντοπούλου εἰς Μήκωνον, οἷτινες ἀμέσως ἐξαπέστειλαν τὴν κορβέταν εἰς τὴν ῥηθεῖσαν νήσον πρὸς καταδίωξιν, ἐπανῆλθε δὲ μετ' ὀλίγον εἰς Τήνον πληροφορηθεῖσα περὶ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Γεωργαντοπούλου, ὅστις εὐοδωθείς εἰς Μελίτην διέμεινε μέχρι τινος αὐτόθι, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπῆλθεν αὐτῷ ἀπροσδοκῆτως σπουδαία νόσος ἥτοι δυσουρία, ἥτις τὸν ἐβασάνισεν οἰκτρῶς καὶ προβαίνουσα ὡσημέραι ἡπείλει τὴν ζωὴν του, συνεβουλεύθη τοὺς ἰατροὺς καὶ κατὰ προτροπὴν των ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας

ἐνθά ὑπῆρχον σοβαρώτεροι ἰατροί, ἐφωδιασμένοι μετὰ πολλῶν χειρουργικῶν ἐργαλείων, καὶ καθόσον ἔμαθεν ὅτι ἀρχηγὸς τοῦ κατακτῆσαντος τὴν πόλιν ταύτην Γαλλικοῦ στρατοῦ ἦτο ὁ στενὸς του φίλος Σεβθαστιάνης, ὁ ἄλλοτε πρέσβυς ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἀπελθὼν δὲ εἰς Νεάπολιν ὠδηγήθη ὑπὸ τοῦ Σεβθαστιάνη εἰς τοὺς περιφημοτέρους ἰατροὺς, οἵτινες ἐπεχείρησαν ἀμέσως τὴν ἐγχείρησιν μετὰ πλήρους καὶ ἐντελοῦς ἐπιτυχίας καὶ οὕτως ἀπηλλάγη τοῦ τρομεροῦ τούτου νοσήματος. Ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ ἐν Τήνῳ συμβάντα· εἰ δὲ διορισθέντες ὡς εἴρηται προεστῶτες ἀπήλυσον τῆς κοινῆς ὑπολήψεως τῶν συμπολιτῶν των ὡς ἐκ τοῦ σοβαροῦ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν τάξεως, καὶ βεβαίως δὲν ἤθελον δεχθῇ ποτὲ ἐκόντες τὴν θέσιν, εἰς ἣν τοὺς ἔφεραν ἀνωτέρα θέλησις, τῇ ἐξαιρέσει τοῦ Διασκούφη, ὃν ἡ πολυχρόνιος καὶ διαρκὴς ἐν τῇ θέσει ταύτῃ διαμονὴ ἐξωκείωσε αὐτὴν τοσοῦτον, ὥστε νὰ νομίζῃ ὡς ἴδιον ἐπάγγελμα νὰ ἦναι προεστῶς. Ἀναγκασθέντες δὲ νὰ τὴν δεχθῶσιν ἐφιλοτιμήθησαν νὰ πράξωσιν ὅτι, καλὸν ἡδύναντο εἰς τὸν τόπον νομίσαντες πρὸ πάντων ὡς προσβολὴν τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιοικήσεως τῆς νήσου ν' ἀναλάβωσι τὴν ἐπιβληθεῖσαν διοίκησιν χωρὶς τουλάχιστον νὰ ἐκφράσωσιν οἱ κάτοικοι ὅτι ἀναγνωρίζουν αὐτοὺς ὡς νομίμους αὐτῶν προεστῶτας, ὡσανεὶ ἤθελον τοὺς ἐκλέξῃ ἀμέσως οἱ ἴδιοι, ἀνεκοίνωσαν τὴν ἀξίωσιν των ταύτην εἰς τοὺς προκρίτους καὶ εἰς τοὺς δημογέροντας καὶ οὗτοι ἔσπευσαν νὰ συντάξωσι τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔγγραφον καὶ νὰ ὑπογραφῶσιν ἅπαντες εἰς αὐτό· μετὰ ταῦτα ἐνησχολήθησαν παντὶ σθένει νὰ ἐλαφρῶσωσι τὸν τόπον τῆς ὑπερόγκου δαπάνης τῆς συντηρήσεως τοῦ στρατοῦ

ἤτις τὴν κοινότητα ἐπεβάρυνεν, ὅθεν καταδηλωθείσης τῆς ἀποδράσεως τῶν καταδιωκομένων καὶ τῆς εἰς ξένους τόπους μεταβάσεώς των, καθότι καὶ ὁ Ι. Βηδάλης Στέλιος διὰ τοῦ ἰδίου τρόπου καὶ μέσου ἔφυγε, παρεκάλεσαν τὸν Ὁμέρ μπέγην, ὅστις κατὰ τὴν ἐλληνικὴν ἐπανάστασιν προβιδασθεὶς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ πασᾶ ἔγεινε γνωστός εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας, νὰ μὴ παρατείνῃ ἐπὶ πλεόν τὴν διαμονὴν τοῦ στρατοῦ εἰς τὸν τόπον, ὡς μὴ οὔσης ἀναγκαίας τῆς παρουσίας του, καὶ ἡ παράκλησις των εἰσηκούσθη ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ τούτου ἀρχηγοῦ, ὅστις ἐπεθύμει νὰ γίνῃ ὠφέλιμος κατὰ πάντα τρόπον εἰς τὸν τόπον· ὅθεν προπαρασκευασθέντων τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν μετάβασιν πλοίων ἀνεχώρησε πανστρατιᾷ, ἐκτὸς τεσσάρων, τοὺς ὁποίους κατὰ παράκλησιν τῶν προεστώτων ἀφῆκεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς των ὅπως διευθύνωσιν οὗτοι τοὺς στρατιώτας τοῦ διοικητοῦ τοὺς μὴ γνωρίζοντας μῆτε τὸν τόπον μῆτε τὴν γλῶσσαν ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἥθη τῶν κατοίκων. Τὸν ῥηθέντα ἀρχηγὸν ἐπαξίως περιεποιήθησαν καὶ οἱ προεστώτες καὶ οἱ πρόκριτοι ἅπαντες, καὶ τὸν συνώδευσαν ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Καλαύρια Λογοθέτου, εἰς ἣν ἐφιλοξενήθη καθ' ὅλην τὴν ἐν Τήνῳ διαμονὴν του, μέχρι τοῦ τόπου τῆς ἀποβάσεώς του, καὶ ἐπειδὴ ἀπεποιήθη πᾶσαν δι' ἑαυτὸν ἀντιμισθίαν, οἱ προεστώτες ἀπεφάσισαν καὶ τῷ προσέφερον πρὸς ἐνδειξιν τῆς πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης τῆς κοινότητος ἀδαμάντινον δακτυλίδιον ἀξίας τριακοσίων γροσίων. Ἀναφερθέντες δὲ μετ' ὀλίγον πρὸς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς νήσου περὶ τοῦ ἀνωφελοῦς τῆς περαιτέρω διαμονῆς τοῦ πολεμικοῦ πλοίου καὶ ἐπαναλαβόντες τὴν περὶ τούτου αἰτησίαν των, κατώρθωσαν καὶ τὴν ἀνάκλησιν τούτου καὶ τὴν ἀ-

παλλαγὴν τῆς κοινότητος ἀπὸ τὴν δαπάνην τῆς συντη-
ρήσεώς του. Διαδοθέντος πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ὅτι
πειρατικὰ πλοῖα ἀναφανέντα περὶ τὰς νήσους κατεμάστι-
ζον τὸ ἐμπόριον, ὁ πλοίαρχος αὐτοῦ ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς
προεστώτας, οἵτινες τῷ ἐχορήγησαν δύο ταχύπλοα, τρά-
τας, μεθ' ὧν τῶν ἀναγκαίων ἐφωδισμένα, ἐν οἷς
ἐπιβὰς μετὰ τῶν ἀναγκαίων στρατιωτῶν ἐξῆλθε πρὸς
καταδίωξιν, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον ν' ἀπαντήσῃ τοὺς πει-
ρατάς.

Ἄπασα ἡ δαπάνη τῆς ἐκστρατείας ταύτης ἔφθασεν εἰς
γρόσια 16,378 15/40, ἣτις εἶναι κατ' εἶδος καὶ κατὰ τὸ
ποσὸν σημειωμένη εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν προεστώτων
ὡς ἐπιβαρύνουσα τὴν κοινότητα (ἀρ. 95).

Οἱ προεστοὶ κατώρθωσαν νὰ συντάξωσι καὶ νὰ πραγ-
ματοποιήσωσι δύο προϋπολογισμοὺς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ
ἔτους πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ καθυστεροῦντος τοῦ 1807
ἔτους, καὶ τὰ προϋπολογισθέντα ποσὰ εἰσепράχθησαν,
πλὴν μικροῦ μέρους (ἀρ. 96).

Κατέστρωσαν μετὰ ταῦτα τὴν γενικὴν ληψοδοσίαν τῆς
κοινότητος ἀπὸ τὸ 1804 ἔτος μέχρι τὸν Νοέμβρ. 1812,
ἐξ ἧς προέκυψεν ὅτι ἡ κοινότης ὀφείλει ἄχρι τῆς ἐποχῆς
ἐκείνης μόνον γρ. 34,021 16]40, ἀφ' οὗ ἤθελεν εἰσπράξῃ
τὰ ὑπὸ διαφόρων ὀφειλόμενα (ἀρ. 97).

Ὁφεληθέντες ἀπὸ τὴν μεταξὺ τοῦ Δαράπ Χανὲ Ἐμινῆ
καὶ τοῦ Καπουδὰν πασᾶ ἐνυπάρχουσιν ἀντιπάθειαν, καὶ
ἐκ τῆς δραστηριότητος τοῦ Καπουκιαχαγιά Οὐαλεριανοῦ
κατώρθωσαν νὰ κυρωθῶσι δι' ἱεροῦ Σουλτανικοῦ ὁρισμοῦ
(χάτι) τὰ ἀνέκαθεν προνόμια καὶ δικαιώματα τῶν κατοί-
κων, ἅτινα κατεπατήθησαν ἤδη ἕνεκα τῶν καταχρήσεων
τῶν ὑπαλλήλων (ἀρ. 98).

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς κορβέτας, ὁ διοικητὴς καὶ Βοεβόνδας Χουσεῖν ἀνέπτυξε πολλὴν μοχθηρίαν καὶ ἀχόρεστον αἰσχροκέρδειαν· ὁσημέραι ἐπύκρναν τοὺς προεστῶτας διὰ τῶν παραλόγων ἀπαιτήσεών του καὶ τοὺς κατοίκους ἐπίεζεν, ὠφελοῦμενος δὲ καὶ ἐκ τῆς περιστάσεως προσεποιήθη ὅτι κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τοῦ διευθύνοντος τὰ τῆς Τήνου, ὀφείλει νὰ τιμωρήσῃ τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς ἰδιαιτέρους φίλους τοῦ Γεωργαντοπούλου, οἵτινες ἐνθαρρυνθέντες ἐκ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἐκστρατείας, ἤρχισαν νὰ ἐξέρχωνται τῶν οἰκιῶν των καὶ νὰ ἐνασχολῶνται εἰς τὰ ἔργα των, καθὰ συνωμότης δῆθεν αὐτοῦ, ἐφοδιασθεῖς δὲ μὲ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν τιμωρηθησομένων, τὸν ὅποτον ἰδιοτελεῖς καὶ μνησίκακοι ἄνθρωποι τῷ ἐπρομήθευσαν, προσέβη θαρράλῶς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας του, ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τῶν προεστῶτων, καὶ τώρα μὲν συνελάμβανε καὶ ἐφυλάκιζε τοὺς μὲν, τοὺς ὁποίους ἀπεφυλάκιζεν ἀφοῦ τῷ ἔδιδον χρηματικὴν τινα ποσότητα, ἄλλοτε δὲ ἐπέθετε σφραγίδας ἐπὶ τῶν οἰκιῶν τῶν δὲ, μὴ δυνηθεῖς νὰ συλλάβῃ τὰ ἄτομά των καὶ ἀφήρῃ αὐτάς, ἀφ' οὗ οἱ συγγενεῖς ἢ φίλοι τῶν καταδιωχομένων τὸν ἐφιλοδώρουν. Εἰς τὰς δικαίας καὶ ἐντόνους παρατηρήσεις τῶν προεστῶτων οὐδεμίαν ἔδιδε προσοχὴν· οὐχ ᾗττον μὲ ἀναλγησίαν ἤκουε τὰ γενικά κατ' αὐτοῦ παράπονα καὶ τὴν δυσαρέσκειαν τοῦ λαοῦ, ἥτις ὁσημέραι ἐκορυφοῦτο, περιεφρόνει· οἱ προεστοὶ ὁμῶς ὑπέβαλον μετὰ σεβασμοῦ τὰ τῆς ἀξιωματικοῦ διαγωγῆς τοῦ διοικητοῦ εἰς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς Τήνου, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῇ ὁ σκοπὸς των, ἰκέτευον συγχρόνως τὴν ἐνδοξότητά του νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ τοῦ βάρους τῆς διοικήσεως, ὅπερ ἔνεκα τοῦ γήρατός των δυσβάστακτον

τοῖς εἶναι, ὥστε νὰ μὴν ὑποτεθῇ ὅτι ζητοῦν τὴν ἀπομά-
κρυνσιν τοῦ διοικητοῦ ὅπως μείνωσιν ἀπόλυτοι κύριοι τῆς
ἐξουσίας. Ἐν τούτοις ὁ ἐν τῇ νήσῳ διαμένων γενικὸς πρό-
ξενος τῆς Ῥωσσίας καθ' ἅπαν τὸ ἀρχιελάγος Γ. Βρετὸς
ἀπέτεινε παράπονα εἰς τοὺς προεστώτας κατὰ τῶν ἐνερ-
γουμένων καταδιώξεων, λαβὼν τὸ ἐνδόσιμον ἐκ τοῦ ὅτι
τινὲς τῶν καταδιωχομένων ἐκέκτηντο τὴν Ῥωσσικὴν προ-
στασίαν, ἀλλ' ὁ διοικητὴς δὲν ἠθέλησεν οὐδὲ κἂν νὰ λάβῃ
ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπόμνημα τοῦτο (ἀρ. 99).

Τὰ αὐστηρὰ μέτρα, τὰ ὅποια ἔλαβεν ἐπὶ τοῦ προκει-
μένου ἡ ὀθωμανικὴ ἐξουσία, ἐνεποίησε πανικὸν εἰς τοὺς
κατοίκους φόβον, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἔκρινα κα-
τάλληλον νὰ σημειώσω τὸ ἐξῆς παράδειγμα. Ὁ Ἀνδρέας
Μαυράκης γαμβρὸς ἐξ ἀδελφῆς τοῦ Γεωργαντοπούλου,
καὶ ὁ ἐπιστήμιος φίλος τοῦ ἰδίου Πέτρος Μηνάρδος κατέ-
φυγον εἰς τὸ Αὐστριακὸν προξενεῖον διὰ ν' ἀποφύγῃσι
τὴν καταδρομὴν τοῦ διοικητοῦ, ἡ ἡμετέρα οἰκία συνεί-
χετο μὲ τὴν τοῦ προξένου καὶ διὰ τῶν δωμάτων αὐτῶν
συνεκοινωνοῦν οἱ εἰς ἀμφοτέρας τὰς οἰκίας ἐνοικοῦντες,
οἱ ἐν τῷ προξενεῖῳ πρόσφυγες ἦσαν ἀνέκαθεν στενοὶ φί-
λοι καὶ σχετικοὶ τοῦ πατρός μου, καὶ ὥς ἐκ τούτου ἐνίστε
μετέβαινον εἰς τὴν οἰκίαν μας ἐν καιρῷ νυκτὸς χάριν δια-
σκεδάσεως, συνδειπνούντων δὲ μεθ' ἡμῶν νύκτα τινα ἐν
ἡσυχίᾳ, αἰφνης ἐκρούσθησαν μετὰ σπουδῆς ἀμφότεραι αἱ
θύραι τῆς οἰκίας μας, ἡ μὲν ἐπὶ τῆς μιᾶς, ἡ δὲ ἐπὶ τῆς
ἄλλης ὁδοῦ κείμεναι, αἷτινες ἦσαν καλῶς κεκλεισμέναι·
ἅπαντες οἱ παρευρεθέντες κατεκυριεύθημεν ἀπὸ τρόμον,
ἰδίως δὲ οἱ φιλοξενούμενοι ἔμειναν ὥς ἀπόπληκτοι, ὑπο-
πτειθέντες ὅτι προδοσία τις ὠδήγησε τοὺς στρατιώτας
τῆς ἐξουσίας εἰς τὴν οἰκίαν μας. Ὁ πατήρ μου, ὄνπερ

δὲν ἐγκατέλιπεν ἡ παρουσία τοῦ πνεύματος, κρύψας ἐν τῷ ἅμα τοὺς φιλοξενουμένους ἐν τινὶ ἀποκρύφῳ μέρει, διευθύνθη εἰς τὴν πρώτην θύραν καὶ ἐρωτήσας τὸν κρούοντα ἐνόησεν ἐκ τῆς ἀπαντήσεως ὅτι ἦτο φίλος, ὅθεν ἠνέωξε τὴν θύραν δι' ἧς εἰσῆλθε μία θεία τοῦ Μηνάρδου ἔντρομος, φέρουσα τὴν εἰδήσιν ὅτι πολλοὶ στρατιῶται τῆς ἐξουσίας διέβαινον συνεχῶς ἐκ τῆς οἰκίας μας, ὅπερ παρατηρήσασα ἀπὸ τὴν ἀπέναντι οἰκίαν τῆς ἔσπευσε νὰ τὸ κοινοποιήσῃ διὰ νὰ λάβωμεν τὰ προσήκοντα προφυλακτικὰ μέτρα· μετέβη οὗτος ἀκολούθως εἰς τὴν ἐτέραν θύραν καὶ πληροφορηθεὶς ἐπίσης περὶ τοῦ ἀνυπόπτου τοῦ κρούοντος, ἠνέωξεν αὐτὴν καὶ εἰσῆλθεν ἄλλη γερόντισσα Μαργαρίτα τοῦ Χατζῆ Μάρκου ὀνομαζομένη, ἣτις συνήθως ἐπεσκέπτετο πολλὰς οἰκίας καὶ ἐν παντὶ καιρῷ, φέρουσα καὶ λαμβάνουσα νέας εἰδήσεις, ἃς μετέδιδεν εἰς ἄλλους χάριν περιεργείας ἀλλ' ἐνίοτε πρὸς βλάβην τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ ὁμως ὁ πανικός οὗτος φόβος ἤρχισε νὰ μετριάzzηται ἅμα διαδοθείσης τῆς κατὰ τοῦ διοικητοῦ καταφορᾶς τῶν προεστώτων καὶ τοῦ κατ' αὐτοῦ ὑπομνήματος τοῦ Ῥώσσου προξένου, καὶ οἱ κάτοικοι ἤρχισαν νὰ γίνωνται τολμηρώτεροι, ἰδόντες μάλιστα ὅτι ἐνῶ ἡ ἠθικὴ δύναμις τοῦ διοικητοῦ ἐξέλιπε, δὲν ἦτο ἐπίφοβος καὶ ἡ ὕλική, καθόσον ἡλαττώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατιωτῶν, ὅθεν ἅμα δοθείσης εὐκαιρίας ἐξηγέρθη μανιωδῶς κατ' αὐτοῦ ὁ λαός· ὥς ἐκ τοῦ ἐπομένου περιστατικοῦ δηλοῦται.

Ἐξακολουθῶν ὁ διοικητὴς τὴν καταδίωξιν, διέταξε τοὺς στρατιώτας νὰ συλλάβωσι τὸν Ἰωάννην Καγκάδην γυναικαδελφόν τοῦ Γεωργαντοπούλου ἐν τῷ ἐμπορικῷ του καταστήματι διαμένοντα καὶ νὰ τὸν μεταφέρωσι, καὶ διὰ

τῆς βίας ἐὰν ἐναντιωθῇ, εἰς τὸ διοικητήριον, ἐν ᾧ δὲ ἐξετελείτο ἡ διαταγὴ αὕτη, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι τοῦ Γεωργαντοπούλου καὶ πολλοὶ πολῖται παροργισθέντες ὠπλίσθησαν, προσβαλόντες λοιπὸν διὰ τῆς βίας τὸ διοικητήριον ἀπηλευθέρωσαν τὸν κατακρατούμενον χωρὶς ν' ἀπαντήσωσιν οὐδεμίαν ἀντίστασιν· ἀρχηγοὶ τοῦ τολμήματος τούτου ὑπῆρξαν τέσσαρες υἱοὶ τοῦ Ἰωάννου Γεωργαντοπούλου, οἵτινες ἅμα μαθόντες τὴν σύλληψιν τοῦ Καγκάδη, ἔτρεξαν μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ ὀπλισθέντες ἔδραμον πρῶτοι πρὸς ἀπελευθέρωσίν του· ἡ μήτηρ αὐτῶν καθημένη ἐπὶ τοῦ προαυλίου μετ' ἐγκαυχήσεως ἐθεώρει τοὺς υἱοὺς τῆς ὀπλιζομένους, αἱ δὲ περιεστάμεναι γειτόνισσαι ἀποροῦσαι ἐθαύμαζον τὴν ἀπάθειάν της « πρὸς τί ἡ ἀπορία σας, ταῖς εἶπε, κἀνὲν καλὸν δὲν » ἀποκτᾶται ἄνευ κινδύνου, εἰ υἱοὶ μου πρέπει νὰ κινδυνεύωσι διὰ νὰ σώσωσι τὸν ἀδίκως συλληφθέντα συγγενὴ μας καὶ ἃς θυσιασθῇ καὶ τις ἐξ αὐτῶν ». Αὐτήκοος γενόμενος τῶν λεχθέντων ὁ πρόξενος Ῥώσπος Βρετὸς, ὅστις κατῴκει πολὺ πλησίον, ἀνεβόησεν ἰδοὺ μία σπαρτιάτισσα, καὶ τὴν συνεχάρη διὰ τὴν ἀνδρείαν της, αὕτη εἶναι ἡ θυγάτηρ τοῦ Χ. Συμεῶν, περὶ ἧς πολὺς ἔγινε προηγουμένως λόγος. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης, ἡ μὲν δύναμις τοῦ διοικητοῦ ἐμηδενίσθη ἠθικῶς τε καὶ ὕλικῶς, ἡ δὲ ἀντίδρασις ἤγειρεν ἀναφανδὸν κεφαλὴν καὶ γιγαντιαίοις προέβαινε βήμασι.

Ἐξαγριωθέντος τοῦ διοικητοῦ ἐκ τῆς ἀποτυχίας ταύτης, οὐ μόνον μετὰ περιφρονήσεως ἀπερρίπτε τὰς ὀρθὰς συμβουλὰς τῶν προεστώτων, ἀλλὰ καὶ μυρίας ὑπενέργησε κατ' αὐτῶν ποταπὰς ῥαδιουργίας, αἵτινες δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εὐδοκημήσουν, καὶ περιπίπτων εἰς ἀλλεπάλλη-

λα ἀτοπήματα παρίσχε κατάλληλον εὐκαιρίαν εἰς τὴν ἀντίδρασιν, νὰ ὑποκινήσῃ λίαν ἐπιτυχῶς τρομεράν καὶ ἀκαταμάχητον κατ' αὐτοῦ ὀχλαγωγίαν, ἐξ ἧς ἐπεσπεύσθη ἡ πτώσις των. Ἀπειρον πλῆθος γυναικῶν, αἵτινες ἐκ συνεννοήσεως ἀφίχθησαν ἐν ὠρισμένη ἡμέρᾳ ἀπὸ τὰ μέσα μέρη εἰς τὴν πρωτεύουσαν, μεθ' ὧν ἠνώθησαν καὶ πολλαὶ ἐκ τῆς πρωτευούσης, καὶ ἔχουσαι ἐπὶ κεφαλῆς τὰς τολμηροτέρας καὶ τὴν Τουρκικὴν διάλεκτον γινώσκουσας, ὥρμησαν αἴφνης εἰς τὸ διοικητήριον καταβοῶσαι καὶ καταναθεματίζουσαι τὰς πράξεις τοῦ διοικητοῦ ὡς σκληρὰς, βαρβάρους καὶ αὐθαιρέτους. Ἐκπλαγεὶς ὁ διοικητὴς ἐκ τῆς τοιαύτης τόλμης τοσούτων γυναικῶν ἀπεθαβρύνθη, καὶ κατ' ἀρχὰς ἐμνηχανεύθη νὰ τὰς καταπραύνη δι' ὑποβόλου τρόπου, ὑποσχεθεὶς ὅτι θέλει διορθώσει τὰ ἅπερ συνέβησαν ὡς ἐκ τῆς διαγωγῆς τῶν προεστώτων ἀτοπήματα, εἰς δὲ τὸ μέλλον θέλει διοικεῖ τὸν τόπον κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των ! ἀλλ' ἀπέτυχε « δὲν σὲ πιστεύομεν, ἀπῆν- » τησαν Τουρκιστὶ διὰ τῆς ἐνεργητικωτέρας τῶν ἀρχηγῶν » καλουμένης Μαριγῶς Τακούνη ἐκ Καρυᾶς, καθότι εἶσαι » δόλιος, ἄρπαξ, ψεύστης καὶ τοῦ Δοβλετίου ἐπίβουλος, » τοὺς πιστοὺς ῥαγιάδες τῆς βασιλείας πιέξεις ἀπαν- » θρώπως καὶ μέχρις ἐξοντώσεως, ἔλα νὰ ὑπάγωμεν εἰς » τὸν κραταιότατον Πατισάχ νὰ κριθώμεν, ἐνώπιόν του » θέλομεν διαρρήξαι τὰ ἱματιά μας καὶ βεβαίως θὰ μᾶς » δικαιώσῃ ». Ἐν ᾧ δὲ ἐλέγοντο ταῦτα μία ἀδελφὴ τοῦ Γεωργαντοπούλου Κασάνδρα ὀνομαζομένη, ἥτις συνεζεύχθη πρὸ ὀλίγου μὲ τὸν Ἰωάννην Συγάλαν, ἀρπάσασα διὰ τῆς χειρὸς τῆς τὸ ἐν μέρος τοῦ μύστακος, εἶχε δὲ παχύτατον μύστακα, τὸν ἔσυρεν ὑβρίζουσα διὰ νὰ τὸν μεταφέρῃ δῆθεν εἰς τὸν Σουλτάνον· ἡ θέσις του κατέστη

λίαν κρίσιμος, ἰκέτευε θερμῶς τοὺς ἐκ περιεργίας παρευρεθέντας νὰ τὸν σώσωσι, καὶ αἱ γοεραὶ φωναὶ τοῦ ἐκίνησαν τινες εἰς οἶκτον, οἷτινες μετολαβήσαντες τὸν ἔσωσαν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν γυναικῶν. Τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὀχλαγωγίαν καὶ τὴν ἐπιτυχῇ ἔκβασίν της ἀπέδωκεν ἡ κοινὴ γνώμη εἰς μίαν τῶν ἀδελφῶν τοῦ Γεωργαντοπούλου Ἀννὴν ὀνομαζομένην, εὐειδῆ, πολλοῦ πνεύματος, καλλίστης συμπεριφορᾶς, μετὰ τινος παιδείας καὶ πλείστης γενναιότητος πεπροικισμένην, ἣτις ἔμεινε μέχρι τέλους ἀνύπανδρος, ἀποτυχούσης τῆς συμφωνηθείσης καὶ ἐφ' ἱκανὰ ἔτη διαρκεσάσης μετὰ τὸν Ἀντώνιον Νάζον μνηστείας της, ἕνεκα τῆς μακροχρονίου ἀπουσίας του.

Καταβληθεὶς ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ὁ διοικητὴς καὶ μὴ ἀνεχόμενος τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην προσβολήν, ἔμεινεν ἐν ἀσημότητι μέχρι τῆς ἐλεύσεως τῆς παύσεώς του, ἀπαλλαγέντος εὐτυχῶς τοῦ τόπου τῆς μάστιγος ταύτης. Ἐγένετο συγχρόνως δεκτὴ ἀπὸ τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς Τήνου ἡ πρὸ πολλοῦ καὶ ἐπανελημμένως αἰτηθεῖσα παραίτησις τῶν προεστώτων, οἷτινες εὐηργέτησαν τὸν τόπον διὰ τῆς πατρικῆς τῷ ὄντι καὶ ἐντίμου κατὰ τὴν κρίσιμον ἐποχὴν τῆς διοικήσεώς των διαγωγῆς των, καὶ τὰς εὐλογίας τῶν κατοίκων ἀνεξαιρέτως ἀπέκτησαν, καὶ ὁμῶς μετ' ὀλίγον θέλει μάθει ὁ ἀναγνώστης, μετ' ἀγανακτήσεως βεβαίως, ὅτι δὲν παρῆλθε πολὺς χρόνος καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι κάτοικοι, τὴν μεγαλητέραν δεῖξαντες πρὸς αὐτοὺς ἀγνωμοσύνην τοὺς κατεπίκραναν καὶ τοὺς ἐβασάνισαν, ὡς μετ' ὀλίγον θέλομεν διηγηθῆ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1812 ἔτους ἦλθεν ἀπεσταλμένος τοῦ διευθύναντος τὰ τῆς νήσου, κομίζων διαταγὴν τῆς ἐνδοξότητός του, δι' ἧς ἀνετίθετο ἡ κατὰ

τὴν ἀρχαίαν καὶ νενομισμένην συνήθειαν ἐκλογῇ τῶν προεστώτων εἰς τοὺς κατοίκους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πρὸς καιρὸν καὶ ἔνεκα ἐκτάκτου συμβεβηκότος ἀφηρέθη. Εὐχαριστηθέντες οἱ κάτοικοι ἐπὶ τῇ ἀνακτῇ τοῦ δικαιώματός των τούτου, ἐξελέξαντο κατὰ τὰ εἰθισμένα ὡς προεστώτας τὸν Κωνσταντῖνον Καλαύριαν Λογοθέτην ἐκ τῶν μέσα μερῶν, τὸν Ἰωάννην Διασκούφην καὶ τὸν Φοσκαρίνην Κοτάκην ἐκ τῶν δυτικῶν, καὶ τὸν Σταμάτιον Καγκάδην ἐκ τῶν ἔξω μερῶν, ἐξ ὧν οἱ δύο πρῶτοι ἀνεδέχθησαν νὰ μεταβῶσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς νήσου κατὰ τὴν διαταγὴν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. Ἐκτοτε καθιερώθη ἡ λῖαν ἐπιζήμιος συνήθεια νὰ λαμβάνη χώραν κατ' ἔτος παρομοία ἀποστολῇ, ἣτις ἐπεβάρυνε τὸν τόπον μὲ τὴν δαπάνην, ἐνίοτε δὲ καὶ μὲ τὰς καταχρήσεις των. Ἀμα ἐγκατασταθέντες οἱ προεστώτες κατέγιναν εἰς τὴν εἰσπραξίν των πρό τινος καιροῦ προϋπολογισθέντων· οὐδὲν ἀξιοπερίεργον συνέβη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διοικήσεώς των, καθ' ὅσον τὰ μὲν ἐπιτόπια κόμματα ἦσαν ἐντελῶς καταβεβλημένα, τὰ δὲ ἐξωτερικὰ εἰς εἰρηνικὴν διῆγον κατάστασιν.

Τὸ 1813 ἔτος ἐξελέχθησαν κατὰ τὴν τάξιν νέοι προεστώτες, ὁ ἴδιος Καλαύριαν, ὁ Ἰω. Διασκούφης, ὁ Γεώργιος Γεωργούλης καὶ ὁ Ἰωάννης Γεωργαντόπουλος, καὶ ἡ προκειμένη ἐκλογὴ ἦτο ἡ τελευταία κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦσαν τάξιν, καθ' ὅσον οἱ ἀρχηγαὶ τῶν ὑπαρχόντων ἄχρι τοῦδε κομμάτων ἀπεσύρθησαν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἐπιδοθέντες οἱ πλεῖστοι εἰς τὸ ἐμπόριόν των, ὥστε τὰ κόμματα διελύθησαν ἐντελῶς· οἱ νουνεχέστεροι τῶν προκρίτων ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐξασφαλίσωσι

τὴν διαχειρίσιν τῆς δημοτικῆς χρηματικῆς περιουσίας, ἀπεφάσισαν ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοὺς προεστῶτας πᾶσα τοιαύτη διαχείρισις καὶ ν' ἀνατεθῇ εἰς ταμίαν ἀξιοχρέους, ἐκλεγομένους ὑπὸ τῆς κοινότητος, καὶ δι' αὐτοῦ μόνον νὰ ἐνεργῇται ἥτε εἰσπραξις καὶ ἡ πληρωμὴ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ· συγχρόνως ἀπεφάσισαν τὴν κατασκευὴν λιμένος παρὰ τὴν πόλιν ὄντος ἀπαραιτήτως ἀναγκαίου πρὸς εὐκολίαν τῆς ναυτιλίας καὶ τῆς ἐμπορίας· ἀμφοτέρας τὰς ῥηθείσας ἀποφάσεις ἐνέκρινεν ὁλόκληρος ἡ κοινότης καθὰ λίαν δημωφελεῖς, ἀλλ' ὁ Καλαύριος Λογοθέτης τὰς ἐθεώρησεν ὡς ἀντικειμέναις εἰς τὰ κακῶς ἐννοούμενα συμφέροντά του· καὶ καταπολεμήσας αὐτὰς δυνάμει τῆς θέσεώς του ὡς προεστῶτος ἐματαίωσε τὴν πραγματοποιήσιν των (ἀρ. 100). Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπανερχομένου τοῦ Γεωργαντοπούλου ἐκ Νεαπόλεως καὶ διὰ τῆς Μηκῶνου διευθυνομένου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὡς μὴ δυναμένου νὰ διέλθῃ ἐκ τῆς Τήνου ἔνεκα τῆς διαρκούσης ἔτι καταδιώξεώς του· ὁ ἐκ τῶν προκρίτων Λεονάρδος Βαλέτας, συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ ἐν Τήνῳ Γ. προξένου τῆς Ῥωσσίας Βρετοῦ, ἀπεπειράθη νὰ συμφιλιώσῃ αὐτὸν μὲ τοὺς Παξημάδας, ἀλλ' ὁ Γεωργαντόπουλος ἐθεώρησεν ὡς περιττὴν τὴν τοιαύτην συνδιαλλαγὴν, ἣν δὲν ἀπεδοκίμαζε, καθ' ὅσον ἡ ἀπόφασίς του ἦτο ν' ἀποσυρθῇ τοῦ λοιποῦ ἐκ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων καὶ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον νὰ ἐπιδοθῇ (ἀρ. 101). Ἀφίχθεις δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ διὰ τῶν φιλικῶν του σχέσεων κατορθώσας νὰ λάβῃ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν του, ἱτλάκι, ἀπὸ τὸ Δοβλέτι, ἔγεινε διευθυντὴς ἐμπορικῶν καταστημάτων, τὸ ὅποιον συνεστήθη κατὰ προτροπὴν καὶ διὰ χρημάτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῦ ἀρχαίου καὶ εἰλικρινοῦς

φίλου του Μπεγζαδὲ Ἰωάννου Καλλιμάχη, ὅστις ἐπὶ σκοπῷ ν' ἀπομακρύνῃ αὐτόν ἀπὸ τὰ πολιτικά τῆς Τήνου, τὴν εὐέργεσίαν ταύτην ἐπράξατο.

Πολλάκις ἔγεινε λόγος περὶ τοῦ Ῥώσσου προξένου Βρετοῦ, ὅστις σπουδαῖον διεδραμάτισε πρόσωπον εἰς τὰ ἐγγύωρια πράγματα, ὥστε ἀναγκαῖον ἐνόμισα νὰ διηγηθῶ περιληπτικῶς τὰ περὶ τούτου. Γεννηθεὶς ἐν τῇ νήσῳ Ἰθάκη, ἀφίχθη μετὰ τὴν ἐνηλικίωσίν του εἰς τὴν Ῥωσσίαν πρὸς εὗρεσιν πόρου ζωῆς, προσκολληθεὶς δὲ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν τῆς μεγάλης ταύτης δυνάμεως, καὶ διακριθεὶς βεβαίως ἐν αὐτῇ προεβιδάσθη βαθμηδὸν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑποχιλιάρχου· κατὰ δὲ τὸ 1807 ἔτος διωρίσθη γενικὸς πρόξενος τῆς Ῥωσσίας εἰς τὰς Κυκλάδας καὶ εἰς τὸ ἀρχιπέλαγος, ἐξελέξατο δὲ ὡς ἔδραν του τὴν νήσον Τήνον, ὡς προεξάρχουσαν τῶν Κυκλάδων, καὶ ὠφεληθεὶς ἐκ τῆς κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν συμφωνηθείσης ἀνακωχῆς τοῦ μεταξὺ τῆς Ῥωσσίας κατὰ τῆς Τουρκίας πολέμου ἐγκαθιδρύθη ἀνεξετάστως εἰς τὴν ῥηθείσαν νήσον. Μικροῦ ἀναστήματος ἀλλ' εὐτραφοῦς μὲ καλὴν συμπεριφορὰν, μὲ εὐρρόιαν λόγον καὶ τόλμην, συμπαθὲς καὶ ἐλεήμων, εἰς τὸ ἄκρον δὲ φίλαυτος, κενόδοξος, καὶ ἄμοιρος παιδείας. Τοιαύτη ἡ πιστὴ εἰκὼν τοῦ ἀνδρὸς τούτου· πρωτίστη φροντίς του ὑπῆρξε νὰ κατασκευάσῃ ἰδίᾳ δαπάνῃ κομψὸν θρόνον ἀπέναντι τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ, ἔνθα ἐκκλησιάζετο ταχτικῶς, ἐθάμβωνε διὰ μεγαλοπρεποῦς ἐπιδείξεως καὶ διὰ τῶν γενναίων φιλοδωρημάτων του τὸν κλῆρον καὶ τὸν ὄχλον, καθότι εἰς μὲν τοὺς δίσκους τοὺς κατὰ τὴν συνήθειαν περιφερομένους ἐντὸς τοῦ ναοῦ πρὸς συλλογὴν συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ ἱερέως, τοῦ Ναοῦ κ.τ.λ., προσέφερεν ἀνὰ ἐν

γρόσιον εἰς ἕκαστον, ἐν ᾧ ἦτο κανονισμένον, ὡς ἐκ τῆς συνηθείας, νὰ συνεισφέρῃ ἕκαστος ἀνὰ ἓνα παρὰν, εἰς δὲ τὸν ὑπὲρ τοῦ ἀρχιερέως δίσκον, δις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἦτοι τῶν Θεοφανείων καὶ τοῦ Πάσχα λαμβάνοντα χώραν, ἐρρίπτε μεθ' ὀρμῆς δέκα ἢ δώδεκα ἀργυρᾶ τουρκικὰ νομίσματα διὰ μιᾶς ἐκ τῶν βαρυτέρων πάντων τῶν ἄλλων ἦτοι ἑκατοστάρας ἀξίας ἑκατὸν παράδων, ὥστε ὁ κρατῶν τὸν δίσκον ἐπίτροπος τοῦ ναοῦ ἂν δὲν προσεῖχεν, ἐκινδύνευε νὰ τοῦ πέσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας. Εἰσερχόμενος εἰς τὸν ναὸν ἴστατο ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ἀκριβῶς καὶ ἐφ' ἱκανὴν ὥραν προσεκύνει προσευχόμενος μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ, ἔπειτα διευθύνετο πρὸς τὸν ἀρχιερέα, ἡσπάζετο τὴν χεῖρά του καὶ ἀνέβαινε εἰς τὸν θρόνον του, ἀπευθύνων ἐκεῖθεν δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τὸν συνήθη χαιρετισμὸν εἰς τοὺς προεστώτας· εἰς δὲ ὑψηλοῦ ἀναστήματος ὑπηρέτης αὐτοῦ φέρων στρατιωτικὴν στολὴν καὶ μακρὰν σπάθην, ὅστις τὸν παρηκολούθει πάντοτε ὡς σωματοφύλαξ, ἴστατο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ὡς μηχανὴ ἀκίνητος ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς ἀκολουθίας. Κατὰ πᾶσαν δὲ τελετὴν οὗτος ὁ πρόξενος, ἔφερε τὰ μετὰ τὸν ἀρχιερέα πρωτεῖα· διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου τοῦ μὲν ἀρχιερέως καὶ τοῦ κλήρου τὴν εὐνοίαν ἀπῆλαυε, τὸν δὲ θαυμασμόν τοῦ ὄχλου ἐπέσυρεν εἰς ἑαυτόν, προκαλέσας συνάμα τὴν ἐπίκρισιν κατ' ἀρχὰς ἀκολούθως δὲ τὴν περιφρόνησιν τῶν φρονίμων. Ἀνεμιγνύετο εἰς πᾶσαν πολιτικὴν τοῦ τόπου ὑπόθεσιν κρύφα, ἀναφανδὸν δὲ καὶ ἐπισήμως ὁσάκις ἠδύνατο νὰ ἔφεύρῃ πρόφασιν τινα νομοποιοῦσαν ὅπως οὖν τὴν ἐπέμβασιν του· αἱ συμπάθειαι του ἦσαν ὑπὲρ τοῦ Γεωργαντοπούλου, διὰ τοῦτο αὐτὸν μὲν ἐσέβετο καὶ τοι ἀπόντα, τοὺς δὲ φίλους του περιεποιεῖτο, τοὺς συνεβούλευε καὶ

τοὺς ἐνεθάρρυνε καὶ παντοίοις τρόποις τοὺς συνέτρεχεν, ἀλλ' οὐδὲν καλὸν ἀποτέλεσμα ἐπέφερον ποτὲ αἱ προσπάθειαι του, καθ' ὅσον καὶ τὰ σχέδιά του δὲν ἦσαν λόγου ἄξια καὶ ἡ συνδρομὴ του ἀπερίσκεπτος. Μετὰ τὴν ἐν Ῥωσσίᾳ συμβᾶσαν ἤτταν τοῦ Ναπολέοντος προεκάλεσε θρησκευτικὴν τελετὴν ὑπὲρ τῆς νικηφόρου Ῥωσσίας, καὶ ἡ τελετὴ ἐπανηγυρίσθη διὰ τοῦ ἐπιδεικτιωτέρου τρόπου, ὡς συμφωνοῦσα μὲ τὸ αἶσθημα τοῦ λαοῦ (α)· συνετέλεσαν κατὰ πολὺ εἰς τὴν λαμπρότητα τῆς ἐορτῆς αἱ δαπάναι καὶ τὰ πλούσια φιλοδωρήματά του. Μετὰ τὴν τελετὴν ὁ λαὸς ἐδραμεν ἀθρόος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ προξένου διὰ νὰ τὸν συγχαρῇ, ἐν αὐτῇ δὲ ὑπῆρχον ἀφθονα καὶ πολυειδῆ ποτὰ μετ' ἐρεθιστικῶν ἐδεσμάτων καὶ προετρέποντο ἅπαντες νὰ κάμωσιν ὅσῃν ἤθελον χρῆσιν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ χρῆσις ἀπέληξεν εἰς κατάχρησιν καὶ μέγα πλῆθος τοῦ λαοῦ κυριευθὲν ἀπὸ τὴν μέθην καὶ περιφερόμενον εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ πλατείας προσέβαλλεν ἀδιακρίτως τοὺς τυχόντας, καὶ

(α) Εἰς τὸ ἄκρον ἦτο ἐξηγριωμένον τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα τῶν κατοίκων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, πεπεισμένων ἄντων ὅτι ἡ κατὰ τῆς ὀρθοδόξου Ῥωσσίας ἤττα ἤθελεν ἐπιφέρει ἀναποφεύκτως τὴν καταστροφὴν τῆς θρησκείας των, ἅπαντες ἀφῆκον σχεδὸν τὰς καθημερινὰς ἐργασίας των καὶ περὶ τῆς τύχης τοῦ πολέμου ἐσυζήτουν ἐν τοῖς καφφενείοις, ἐν ταῖς οἰκίαις, ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐν παντὶ μέρει, καὶ ἐν ἀδιαλείπτοις σχεδὸν διαπληκτισμοῖς μὲ τοὺς Λατίνους διετέλουν καὶ εἰς τὴν Τήνον καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς τὴν Σμύρνην καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐμπορικὰς πόλεις τῆς Τουρκίας ἐν αἷς ἐνδιέτριβον, καθ' ὅσον οἱ τελευταῖοι ἐκυριεύθησαν ἐπίσης ὑπὸ τῆς ἐναντίας δοξασίας.

ιδίως τοὺς Λατίνους, οὓς ὡς ἐχθροὺς τῆς ὀρθοδοξίας θεωροῦντες, τοὺς ὑποχρέωναν νὰ φωνάζουν τὸ ζήτω ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος· εὐρέθησαν δυστυχῶς μεταξὺ τούτων καὶ τινες προληπτικοί, οἵτινες νομίζοντες ὅτι ἤθελον ἁμαρτήσῃ μεγάλως ἀπέναντι τῆς ὁμοθρήσκου των Γαλλίας, ἀντέστησαν καὶ ὡς ἐκ τούτου συνέβησαν ἀτοπήματα τινὰ, τὰ ὅποια οἱ τῶν ἄλλων δυνάμεων πρόξενοι ἀπέδωκαν εἰς τὸν Ῥώσσον πρόξενον καὶ πικρῶς κατεφέρθησαν κατ' αὐτοῦ εἰς τοὺς σχετικούς πρέσβεις των, παραστήσαντες ὡς ἐπίφοβον τὴν περαιτέρω ἐν τῇ νήσῳ διαμονήν του. Τὸ γεγονός τοῦτο διεδέχθη ἄλλο ἀτοπώτερον τὸ ὅποῖον τὸν ἐξέθεσε καὶ ἀπέναντι τῆς τουρκικῆς ἐξουσίας· ὁ πρόξενος οὗτος θέλων νὰ ἐκδικηθῇ φίλον του τινὰ, μὴ θελήσαντα νὰ σεβασθῇ φιλικὴν τινα παράκλησιν ἐπὶ τινος ἰδιωτικῆς ὑποθέσεως, τὸν ἐτιμώρησεν αὐτοπροσώπως ἐντὸς τῆς οἰκίας του διὰ ραπίσματος καὶ διὰ προσωποκρατήσεως, ἐν ᾧ οὗτος ὑπῆγε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ καθὼ φίλον του, οἱ φίλοι καὶ σχετικοὶ τοῦ τιμωρηθέντος Δρόσου Σιγάλα καὶ ἰδίως ὁ τότε διοικητὴς τῆς Τήνου ἐζήτησε λόγον τῆς αὐθαιρέτου πράξεως, ἀλλ' ὁ πρόξενος ἐπρότεινε πρὸς δικαιολόγησίν του ὅτι ὁ τιμωρηθεὶς ὢν ὑπήκοος Ῥώσσος ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του, ὥστε δὲν ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον εἰς τινα περὶ τῶν κατ' αὐτοῦ πραχθέντων. Ὁ διοικητὴς ἐζήτησε τὰ ἐκτελεστήριά του ὅπως τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς πρόξενον, ἀλλ' οὗτος δὲν εἶχεν ὡς μὴ λαβὼν ποτὲ τοιαῦτα· ὅθεν ὁ διοικητὴς ἔπαυσε τὰς μετ' αὐτοῦ σχέσεις του καὶ καθυπέβαλε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς Τήνου. Ἡ Ὑψηλὴ Πύλῃ ἀνεκοίνωσε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν πρέσβυν τῆς Ῥωσσίας, ὅστις καὶ διὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ

διὰ τὰ προηγούμενά του ἐνήργησε τὰ τῆς ἀνακλήσεώς του. Ἀντ' αὐτοῦ δὲ διωρίσθη ὁ Γρηγόριος Καρδαμίτσης πρόξενος τῆς Ῥωσσίας εἰς Τήνον· οὗτος κατήγετο ἐκ τῆς αὐτῆς νήσου καὶ πρὸ ἐτῶν ὑπηρέτει εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείαν ὡς ὑπάλληλος. Ὁ προβιβασμὸς του εἰς πῇν προξενικὴν θέσιν ὠφείλετο, καθὰ μὲ εἶπεν ὁ ἴδιος, εἰς τὸ ἐξῆς περιεργον περιστάσεων· αἱ πρῶται ἐπιτυχίαι αἱ συνοδεύσασαι τὴν μεγάλην κατὰ τῆς Ῥωσσίας ἐκστρατείαν τοῦ Ναπολέοντος, κατέβαλον ὑπερβολικῶς τὴν ἠθικὴν δύναμιν τῆς Ῥωσσιακῆς πρεσβείας καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς, καὶ τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον τὸ ἐν τῇ ῤηθείσῃ πρωτευούσῃ διπλωματικὸν σῶμα, οἷον γραμματεῖς, διερμηνεῖς καὶ λ. συνίσταντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ Λατίνων, ὄντων προκατειλημμένων ὡς ἐκ τῆς θρησκείας των κατὰ τῶν Ῥώσσιων, καὶ μετὰ περιφρονήσεως, εἰ καὶ εὐσχήμου, διῆγον κατ' αὐτῶν· ὥστε καὶ ὁ πρέσβυς Ἰταλίνσκης καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ λοιποὶ τῆς πρεσβείας, μονήρῃ ὅπως οὖν διῆγον βίον ἀποφεύγοντες τὰς συναναστροφάς· τοιαύτη ταπεινωτικὴ κατάστασις ἐπέφερεν ἀγανάκτησιν εἰς τὸν ῤηθέντα Καρδαμίτην, ὅστις ἐκτὸς τοῦ καθήκοντος τῆς ὑπηρεσίας εἶχε καὶ ἐκ τοῦ ὁμοθρήσκου του μετὰ τῆς Ῥωσσίας μεγίστην ὑπὲρ αὐτῆς προκατάληψιν, ὅθεν παρουσιασθεὶς ἡμέραν τινα εἰς τὸν πρῶτον Γραμματέα Βονβρόφ, κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸ περιέχον τὰς προφητείας τοῦ Ἀγαθαγγέλου βιβλίον μετὰ πολλῆς τόλμης τῷ παρετήρησεν ὅτι εἶναι ἀνοίκειον καὶ ἄδικον μάλιστα νὰ θλίβεται ἡ Ῥωσσιακὴ πρεσβεῖα ὡς ἐκ τῶν νομιζομένων προόδων τοῦ Ναπολέοντος, ἐν ᾧ μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς καὶ ὁ μέγας αὐτοῦ στρατὸς θὰ καταστραφῶσι κατὰ κράτος, πόθεν ἐ-

χεις σὺ τὴν εἶδῃσιν ταύτην, εἶπεν ὁ Βονβρόφ. Ἴδου τὴν ἀκαταμάχητον πηγὴν, δείξας τὸ βιβλίον ἐν ᾧ εἶναι σημειωμένα, καὶ ἀνέγνων τὸ κεφάλαιον, ὅπερ περιέχει « ὦ » Γάλλοι Γάλλοι, ἰδοὺ ὁ νέος βασιλεὺς ὑμῶν ἄγει ὑμᾶς » εἰς τὸ μακελλεῖον ». Λαβὼν ὁ Βονβρόφ τὸ βιβλίον, ὅπερ πολλὴν ἐνεποίησεν αὐτῷ ἐντύπωσιν, τὸ ἐπέδειξεν εἰς τὸν πρέσβυν καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς, οὔτινες ἀπεφάναντο ὅτι πρέπει νὰ διαδοθῇ ὅσονένεστι περισσότερον τὸ ἐμπεριεχόμενον τοῦ βιβλίου τούτου, ἐμὲ δὲ ν' ἀνταμείψωσιν ὡς τὸν ἀνακαλύψαντα αὐτὸ, καθὰ τῷ ἀνήγγειλεν ὁ ἴδιος. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁμοῦς ἤρχισαν αἱ περὶ τῆς προρρηθείσης καταστροφῆς εἰδήσεις, τὰς ὁποίας ἔκτακτοι ταχυδρόμοι μετεκόμιζον, τοῦθ' ὅπερ ἐκραταίωσε τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ Καρδαμίτση, καὶ ἡ ἀγαθὴ ὑπὲρ αὐτοῦ διάθεσις τοῦ πρέσβως καὶ τοῦ λοιποῦ συνάμα κατηρτίσθη· συμπεσοῦσης δὲ μετ' ὀλίγον τῆς παύσεως τοῦ Γενικοῦ προξένου Βρετοῦ, καὶ τοῦ Καρδαμίτση ζητήσαντος τὴν θέσιν τοῦ ἐν Τήνῳ ῥώσσου προξένου, ἀμέσως καὶ ἄνευ τινὸς δυσκολίας παρεδέχθη ἡ αἵτησίς του. Αὐτὰ, ὡς εἶπον, μοὶ ἐδιηγῆθη ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόξενος Καρδαμίτση.

Ἡ κατάστασις τῆς πολιτείας τῆς Τήνου ἐχειροτέρευσεν ὡς ἐκ τῆς ἀδιαφορίας τῶν προκρίτων, καθ' ὅσον μόνον οἱ σπουδαρχοῦντες τὴν θέσιν τοῦ προεστῶτος ἀνεμιγνύοντο εἰς τὰ πράγματα, καὶ ὡς ἐκ τούτου μόνον, καὶ ὄχι ἔνεκα τῶν προτερημάτων των, ἀνεδεικνύοντο προσεστοί· τοιαύτη δὲ διαγωγὴ κατέστη ἀπελπιστικὴ πάσης βελτιώσεως· ὅθεν οἱ πρόκριτοι ἐνόμισαν συμφερότερον νὰ μεταβῇ ἡ διοίκησις ἀπὸ τοὺς προκρίτους εἰς τοὺς κατὰικους τῶν χωρίων, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι διὰ τοῦ μέτρου τούτου θὰ ἀπαλλάξωσι τὸν τόπον ἀπὸ τὰς καταχρήσεις τῶν σπου-

δαρχιῶν· τὴν ἰδέαν ταύτην ἀνεκείνωσαν εἰς τινὰς τῶν χωρικῶν προτρέψαντές τοὺς νὰ τὴν οἰκιοποιήσωσιν, αἷτινες προθύμως τὴν ἡσπάσθησαν καὶ κατὰ τὴν προσεχῇ ἐκλογὴν τῶν προεστώτων προετίμησαν τοὺς καταλληλοτέρους μεταξὺ αὐτῶν. Ἀλλ' οἱ πρόκριτοι ἐπλανήθησαν μεγάλως, μηδὲν σκεφθέντες περὶ τοῦ ἐνδεχομένου ἀποτελέσματος τῆς σπουδαίας ταύτης ῥιζικῆς μεταβολῆς τῶν καθεστώτων, καὶ μὴ λαβόντες μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐξουσία εἰς χεῖρας ἀπείρων ἀνθρώπων, μὴ φαντασθέντων καὶ ὅτι ἡδύναντο ν' ἀνυψωθῶσιν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὑπεροχῆς, ἥτο κίνδυνος νὰ καταχρασθῶσι κατὰ κόρον αὐτῆς. Οἱ χωρικοὶ ἐπραγματοποίησαν ἀμέσως τὴν συμβουλὴν τῶν προκρίτων, ἐκλεξάμενοι τὸν Γεώργιον Ἀλμπέρτην ἀπὸ τὰ μέσα μέρη, τὸν Μάρκον Μουγγέτην καὶ Ματθαῖον Μίτσαν ἀπὸ τοὺς Λατίνους καὶ ἀπὸ τὰ ἔξω μέρη τὸν πρὸ πολλοῦ ἀποσυρθέντα καὶ μηδὲν ἀκουόμενον Ἰωάννην Φορμόζην, ἅπαντας κατοίκους τῶν χωρίων. Ἐπιστεύετο ἐν γένει ὅτι τοιαύτη ἐκλογὴ ἤθελεν εἶναι ἐπιτυχής, ἐὰν δὲν συμπεριελάμβανεν ἐν αὐτῇ τὸν Φορμόζην, τοῦ ὁποίου τὰ προηγούμενα τὸν κατέσταινον λίαν ἐπίφοβον. Τῷ ὄντι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὅστις προσέθηκεν εἰς τὰ ἐλαττώματά του καὶ τὴν μνησικακίαν ἕνεκα τῆς φυλακίσεώς του, περὶ ἧς ἔγινε προηγούμενως λόγος, ἔσπρωξε τοὺς συναδέλφους του εἰς τὴν ὀλισθηροτέραν ὁδόν, εἵτινες κατ' ἀρχὰς μὲν χωρὶς νὰ συναισθανθῶσι τὰ συνεπαγόμενα δεινὰ ἠκολούθησαν τὴν διαχαραχθεῖσαν αὐτοῖς ὁδόν, ἐννοήσαντες δὲ μετὰ ταῦτα τὴν ἀπάτην τῶν εὐρέθησαν ἐνοχοποιημένοι καὶ δὲν ἡδύναντο νὰ ἐπανέλθωσι.

Οἱ νέοι οὗτοι προεστοί, κατὰ τὴν πρὸ μικροῦ ἐπικρατήσαν τάξιν, μετέβησαν δύο ἐξ αὐτῶν, εἰς τὴν Κων-

σταντινούπολιν, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ ἄρκετὰ χρήματα ἀπέναντι τῶν νενομισμένων φόρων πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ ἐκλογή των καὶ νὰ διευκολύνωσι μετὰ ταῦτα τὰς ἀπαιτήσεις των, ἡ κυριωτέρα τῶν ὁποίων εἶχεν ἀντικείμενον, ὡς ἀκολούθως κατεδείχθη, νὰ ἐπιβαρυνθῶσιν οἱ ἄχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης χρηματίσαντες προεστῶτες μὲ τὰ ὀφειλόμενα ὑπὸ τῆς κοινότητος χρήματα, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ὀφειλὴ αὕτη ἐγένετο ἕνεκα τῶν κομματικῶν πρὸς ἀλλήλους παθῶν, ὠφελθέντων ἀπὸ τὴν ἣν κατεῖχον θέσιν τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς· ἀλλ' αὕτη ἀπερρίφθη παρὰ τοῦ Δαράπ χανέ ἐμινῇ ὡς ἀδίκος, καθότι χρέη τῆς κοινότητος ἀνεγνωρισμένα ὑπ' αὐτῆς δὲν ἐπιβαρύνουν, εἶπεν αὐτοῖς, τοὺς προεστεύσαντας, ἐκτὸς ἀν' ἰποδειχθῇ ὅτι αὐτοὶ ἢ τινὲς ἐξ αὐτῶν κατακρατοῦν χρήματα τῆς κοινότητος, τὰ ὅποια ὀφείλουν νὰ ἀποδώσωσι μετὰ τοῦ τόκου των. Τότε δὲ ἐζήτησαν νὰ ἐξετασθῇ ἡ χρηματικὴ διαχείρισίς των διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἐὰν κρατῶσι τῆς κοινότητος χρήματα, καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτου νὰ σταλῇ διοικητὴς καὶ Καδῆς εἰς τὸν τόπον, ἐπιφορτιζόμενοι τὴν ἐξέτασιν τῆς διαχειρίσεως ταύτης· γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ Δαράπ χανέ ἐμινῇ, ἐπανῆλθον οἱ προεστῶτες εἰς τὴν νῆσον μετὰ τοῦ διοικητοῦ καὶ τοῦ Καδῆ μεταβάντες ἀμέσως καὶ κατὰ προηγουμένην συνεννόησιν, εἰς τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πρωτεύουσας Ἐξώμβουργον, ἀπεχούσης ἐπέκεινα τῆς ὥρας ἀπὸ τὴν σημερινὴν πρωτεύουσαν, ἣτις ἀπεφασίσθη ὡς ἔδρα τῆς Τοπικῆς διοικήσεως τοῦ λοιποῦ, ἔνθα παρευρέθησαν καὶ οἱ λοιποὶ τῶν προεστῶτων, καὶ συνεκάλεσαν ἄνευ ἀναβολῆς γενικὴν συνέλευσιν μόνον τῶν δημογερόντων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν προκρίτων, ὡς ἄχρι τοῦ-

δε ἐγίνετο, τοὺς ὁποίους ἀπεφάσισαν νὰ περιφρονήσου
τοῦ λοιποῦ μεταβαλόντες τὸ συγκερασμένον σύστημα
τῆς τοπικῆς διοικήσεως ἐπὶ τὸ δημοκρατικώτερον. Συγ
κροτηθείσης δὲ τῆς συνελεύσεως ἀνεγνώσθησαν αἱ διατα
γαὶ τοῦ Δαρὰπ χανέ ἐμινῆ, αἵτινες περιεῖχον τὰ ὅσα
προφορικῶς εἶπεν εἰς τοὺς προεστώτας, καὶ μετὰ τοῦτο
προέβησαν εἰς τὴν ἐκλογὴν ὀκτῶ λογιστῶν ἀνηκόντων εἰς
τὰ διάφορα τμήματα, ἐξαιρέσει τῆς πρωτεύουσας, οἵτινες
μετὰ τῶν προεστώτων τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐπεφορτίσθησαν
νὰ ἐπεξεργασθῶσι τὴν διαχείρισιν ὅλων τῶν ἀπὸ τοῦ 1805
μέχρι τέλους τοῦ 1814 ἔτους χρηματισάντων προεστώτων.
Ἐντεῦθεν ἄρχεται περίεργος ἀλλὰ καὶ λυπηρὰ σκη
νὴ, ἐν ᾗ διαπρέπει ἡ ἰδιοτέλεια, ἡ ὀλιγόνοια τινῶν
καὶ τῶν πλειόνων ἡ κακοήθεια· τοσοῦτον ἐκολακεύ
θησαν οἱ νέοι οὗτοι προεστοὶ ἐκ τῆς περιελθούσης εἰς
αὐτοὺς ἐξουσίας, ὥστε ἡ ἐλθσμόνησαν ἡ ἐθεώρησαν
ὡς μὴ γενόμενον τὸ παρελθόν, τὰς σχέσεις, τὰς ὑποχρεώ
σεις των καὶ πᾶν τὸ μετὰ τῆς ἀρετῆς συμβιβαζόμενον.
Προηγουμένως περιεγράψαμεν τὰ τῆς ἐπεξεργασίας τῆς
διαχειρίσεως τῶν ἀπὸ τοῦ 1806 μέχρι τοῦ 1808 ἔτους
χρηματισάντων προεστώτων, ἥτις κατ' ἐντολὴν τῆς κοι
νότητος καὶ ὑπὸ τῶν παρ' αὐτῆς ἐκλεχθέντων λογιστῶν
ἐγένετο, καὶ τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἡ κοινότης
ἐνέκρινε καὶ ὁ Δαρὰπ χανέ ἐμινῆς ἐπεκύρωσεν· ἀνεφέρα
μεν ἐπίσης τὴν κατὰ τὸ 1812 ἔτος γενομένην ἐπεξεργα
σίαν τῆς γενικῆς δοσοληψίας τῆς κοινότητος ἀπὸ τοῦ
1805 μέχρι τέλους τοῦ 1812 ἔτους ὑπὸ τῶν προεστώ
των γενομένης, τὴν ὁποίαν ἐνέκρινε καὶ παρεδέχθη ἡ
κοινότης, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἐπεξεργασιῶν τούτων προ
έκυψεν ἐν ἀκριθείᾳ καὶ ὀρθότητι ὅτι τὰ ἀπὸ διαφόρους

εἰς τὸ κοινὸν ὀφειλόμενα συνίσταντο εἰς γρ. 32,758 $\frac{11}{10}$ ἅπαντες δὲ οἱ ὀφειλῆται οὗτοι, πλὴν τοῦ Φορμόζη ὀφείλοντος ἀναμφισβητήτως γρ. 2,753 : 26, ἅπερ αὐθαιρέτως κατεκράτησεν ἀπὸ τοῦς εἰσπραχθέντας τὸ 1808 ἔτος φόρους τῆς Κωμοπόλεως Πύργου, εἶχον ἀξιώσεις συμφητισμοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον νομίμου, τουτέστιν ὁ Φραγκῖσκος Γεωργαντόπουλος ὀφειλέτης γρ. 21276, ἔπρεπε νὰ συμφηφίσῃ τὰ ἔξοδα ἅπερ ὑπέστη ὡς ἀπεσταλμένος τῆς κοινότητος καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν ἐκκαθαρισμένα· ὁ Κωνσταντῖνος Καλαύριας Λογοθέτης γρ. 6,306 ἅπερ ἐκράτησε πρὸς πληρωμὴν γρ. 5,000, τὰ ὁποῖα βασιλικὴ διαταγὴ ὑπεχρέωσε τὴν κοινότητα νὰ τῷ μετρήσῃ, ἀλλ' αὕτη ἀντέτεινεν· ὁ Ἀντώνιος Παξημάδης καὶ ὁ Φοσκαρίνης Κοτάκης ὀφειλῆται γρ. 2,530, ἅτινα συνεψήφισον εἰς τὰς ὁποίας ὑπέστησαν δαπάνας ὡς ἀπεσταλμένοι, τὰς ὁποίας δὲν ἀνεγνώριζε τὸ τμῆμα τῶν μέσα μερῶν, ὡς μὴ συμμεθέξαν εἰς τὴν ἀποστολὴν των, καὶ ὁ Ἰω. Διασκούφης καὶ Ἰω. Γεωργαντόπουλος ὀφειλῆται γρ. 694 : $\frac{7}{10}$ τὰ ὁποῖα ἠξίουσαν νὰ συμφηφίσουν μὲ μὴ ἀναγνωρισμένα ἔξοδα· ὅθεν ἀντὶ νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τῶν ῥηθειςῶν ἀμφισβητήσεων, οἱ νέοι προεστῶτες συνώμοσαν πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀπεφάσισαν νὰ καταδείξωσιν ὅλους τοὺς ἀπὸ τὸ 1805 ἔτος διατελέσαντας προεστῶτας ὀφειλέτας πρὸς τὴν κοινότητα γροσίων ἑκατὸν τριάκοντα πέντε χιλιάδων καὶ νὰ τοὺς βιάσωσιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τούτων, ἀδιαφόρως ἂν ἡ τοιαύτη πράξις ἦτο δικαία ἢ νόμιμος ἐπὶ τῷ σκοπῷ πρῶτον νὰ τοὺς στηλιτεύσωσιν ὡς καταχρηστὰς τῆς κοινοτικῆς περιουσίας καὶ νὰ τοὺς ἀποκλείσωσιν ἐντελῶς τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ προεστῶτος, δια-

τηροῦντες αὐτὴν εἰς ἑαυτοὺς, καὶ δεῦτερον διὰ νὰ κο-
λακεύσωσι τὸν λαὸν ἀπαλλάττοντες αὐτὸν δὴθεν ἀπὸ τοῦ
κοινὸν χρέος δι' ἄλλοτρίων χρημάτων πληρωνόμενον.
Πρὶν δὲ προῶσιν εἰς τὴν προκειμένην ἐξέλεγχιν προέτεινεν
ὁ Φορμόζης καὶ ἅπαντες παμψηφεί ἐδέχθησαν ν' ἀπαρ-
νηθῶσι τοὺς πολιτικούς φίλους των, τὰς ὑποχρεώσεις
καὶ τὰς συμπαθείας ἕκαστος αὐτῶν καὶ ἐκ συμφώνου νὰ
καταδικάσουν ἅπαντας τοὺς χρηματίσαντας προεστῶτας
ἐκ τῆς τάξεως τῶν προκρίτων, ἐξασφαλίζοντες οὕτω
πως τὴν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ διατήρησιν των ἀπεσιώπησαν δὲ
ἐν γνώσει, ὁ μὲν Φορμόζης τὸ πρὸς τὴν κοινότητα ἀναμ-
φισβήτητον χρέος του, εἰ δὲ Γεώργιος Ἀλμπέρτης καὶ
Λαυρέντιος Παλαμάρης τὴν σύμπραξιν των εἰς τὴν προ-
ηγουμένην ἐξέλεγχιν, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ ὅλοι εἰς λοιποὶ
οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὴν προκειμένην συνωμοσίαν, τὴν
ὁποίαν ὡς ἐξέλεγχιν δὴθεν ἐχαράκτηρισαν, ὅτι ἡ κοινό-
της παρεδέχθη ἐπιστήμως τὰς προηγουμένας νομίμους
ἐξελέγξεις καὶ ὅτι δὲν ἐπετρέπετο ἡ καταπάτησις τῶν
ὀριστικῶς ἀποφασισθέντων, ὥστε νὰ μὴ γίνωσιν ἄξιοι
μομφῆς ἕνεκα τῆς μεγίστης ἀπερισκεψίας των. Γενομέ-
νης παρατηρήσεως ὑπὸ τινος τῶν συνωμοτῶν, ἀμφιβάλ-
λοντος περὶ τῆς ἐπιτυχίας, πρὸς τὸν Γεώργιον Ἀλπερ-
τὴν καὶ ὑποπτευομένου ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ προκει-
μένου πραξικοπήματος θέλει ἐπιβαρύνει τὴν κοινότητα
καὶ τοὺς προεστῶτας, «Σὺ δὲν εἶσαι, τῷ εἶπεν, ἐγκρα-
» τῆς ὡς ἐγὼ τοιούτων ζητημάτων, ὡς τοῦ προκειμένου,
» τὰ ὅποια ἐσπούδασα διὰ τῆς πολυχρονίου ἐν Κωνσταν-
» τίνουπόλει διατριβῆς μου, ὅταν τὰ παρ' ἡμῖν ἀποφα-
» σισθῇσόμενα ἐγκριθῶσι δι' Ἰλαμίου τοῦ Καδῆ, τὸ δὲ
» Ἰλάμι κατασταθῇ μετὰ ταῦτα χιόκμι, τὰ πάντα εἶναι

» ἐντελῶς καὶ ἀμετακλήτως ἀποφασισμένα, καὶ οἱ κατα-
 » δικασθησόμενοι ἐκόντες ἄκοντες θὰ πληρώσωσι» καὶ
 ὁμῶς ὁ Γ. Ἀλμπερτὴς ἔχαιρεν ὑπόληψιν τιμίου καὶ φρονί-
 μου ἀνθρώπου, ἦτο εὐκατάστατος, στενὸς φίλος τοῦ
 Γεωργαντοπούλου ἀνέκαθεν πολιτικῶς συνδυασμένος με-
 αὐτόν· καὶ εἰς ὅλας τὰς λαβούσας χώραν ἀπ' ἀρχῆς τῆς
 ἐπιτοπίου διαιρέσεως πράξεις, ὑπὲρ τῆς μερίδος τὴν
 ὁποίαν ἀντεπροσώπευεν ὁ Γεωργαντόπουλος, συνέπραττε
 δραστηρίως καὶ μέχρι θανάτου ὑπεστήριξε τὰ δόγματά
 της. Ἐξ ἀξιοπίστου πηγῆς βεβαιοῦται ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ
 γραμματεὺς τῆς διοικήσεως Ἀντώνιος Πετρίδης ἔκαμε
 χρῆσιν τῶν αὐτῶν ἐκφράσεων τοῦ Ἀλμπερτῆ διὰ νὰ ἡσυ-
 χάσῃ τοὺς μὴ ἔχοντας πεποιθήσιν εἰς τὰ κατὰ τῶν πα-
 λαιῶν προεστώτων ἐνεργούμενα, καίτοι ὁ ἀνὴρ οὗτος,
 διὰ τοῦ τιμίου, τοῦ εὐγενοῦς καὶ τοῦ ἀκεραίου τοῦ χα-
 ρακτῆρός του, ἠγαπᾶτο εἰλικρινῶς καὶ ἐσέβετο ὑπὸ ὧλων
 ἀνεξαίρετως τῶν προκρίτων. Οἱ ἐκλεχθέντες, ὡς εἴρηται,
 λογισταί, συνελθόντες μετὰ τῶν προεστώτων ἐν μιᾷ
 καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἐπεξηργάσθησαν τὴν διαχείρισιν τριά-
 κοντα τεσσάρων προεστώτων, καὶ ἀνεκάλυψαν ὅτι ἅπαν-
 τες οὗτοι, μηδενὸς ἐξαιρουμένου, κατεχράσθησαν ἑκατὸν
 τριάκοντα πέντε χιλιάδας γροσίων ἀνηκόντων εἰς τὴν
 κοινότητα, καὶ κατελόγισαν εἰς βάρος αὐτῶν κατ' αὐθαί-
 ρετον ἀναλογίαν. Σημειωθῆτω δὲ ὅτι καὶ οἱ λογισταὶ
 καὶ οἱ προεστώτες δὲν ἠδύναντο ὡς ἐκ τῆς ἀμαθείας καὶ
 τῆς ἀπειρίας των μῆτε ν' ἀναγνώσουν καὶ τὰ ἔγγραφα
 τῆς διαχειρίσεως μῆτε τὰ τῆς ἐξελέγξεως ἐγίνωσκον·
 διὰ νὰ φέρωσι δὲ εἰς πέρας τὸν σκοπὸν των ἔκαμον πολὺ
 περισσοτέρας τῶν ἀναγκαιούντων δαπανῶν, ἦτοι ἐνοι-
 κίασαν ὅλας σχεδὸν τὰς ἐν Ἐξομβούργῳ οἰκίας πρὸς

κατοικίαν τοῦ διοικητοῦ, τοῦ Καδῆ, τῶν προεστώτων, τοῦ γραμματέως, τῶν λογιστῶν καὶ πολλῶν ἄλλων ἀέργων καὶ τυχοδιωκτῶν, διαμενόντων εἰς τὴν ἐδραν τῆς διοικήσεως διὰ νὰ φωνάζουν ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ πολλῶν ὑπηρετῶν καὶ ἐπιστατῶν, ἡ δὲ συντήρησις τούτων ὅλων, εἴτινες ἐσχημάτισαν πολυάριθμον στρατόπεδον, ἐγένετο ἀπὸ τὸ ταμεῖον τῆς κοινότητος. Γενομένης ταρατρήσεως περὶ τῆς μεγάλης ταύτης δαπάνης τῆς ἐπιβαρυνούσης τὴν κοινότητα, ὁ Ἰω. Φορμόζης ἀπήντησεν, ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη ἐπιβαρύνει τοὺς παλαιούς προεστώτας, καθότι πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν καταχρήσεων αὐτῶν ἐγένετο ἐν τοσοῦτῳ ἀπὸ τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ 1814 καὶ 1815 ἔτους ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ αἰσχροὶ καὶ ἀδικοῦλόγητος αὕτη δαπάνη τὴν κοινότητα τῷ ὄντι ἐπεβάρυνε.

Εἶναι βεβαίως ἄξιοι πάσης μομφῆς οἱ τε ἀρχηγοὶ καὶ οἱ κομματάρχαι τῶν ἐπιτοπιῶν διαιρέσεων, εἴτινες διὰ νὰ ὑποθάλψωσιν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ μερίδα καὶ ἰσχυροτέραν τῆς ἐναντίας νὰ τὴν ἀποδείξωσι, διέφθειραν τὰ ἥθη τοῦ λαοῦ, καὶ ἂν τὰ γενόμενα ἐπράττοντο ὑπ' αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἐξαχρειώσεως αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν οὗτοι ἐδημιούργησαν, ἤθελε θεωρηθῇ εὐλόγως, ἀλλ' αὐτὰ ἐσκεμμένως ἐμελετήθησαν καὶ ἐν γνώσει ἐπραγματοποιήθησαν ἀμέσως ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ λαοῦ, τοὺς ἄχρι τοῦδε εἰς τὴν τάξιν τῶν τιμίων οἰκοκυραίων ἀνήκοντας, πρὸς ἰδίαν ἰδιοτέλειαν καὶ πρὸς βλάβην τῆς κοινότητος, ὥστε οὐδαμῶς εὐθύνεται ὁ λαός.

Οἱ προεστοὶ καὶ οἱ δημογέροντες διετύπωσαν ὡς καταδῆλῶσιν τὴν προκειμένην ἐξέλεγχιν δι' ἐπισήμου ἐγγράφου των, ὑποχρεώσαντες καὶ ἀκοντα τὸν δημογέροντα τῆς πρωτεύουσας νὰ υπογράψῃ εἰς αὐτό. Καταστρέψασα

ὅλα τὰ ἀνέκαθεν κεκτημένα δικαιώματα τῶν προκρίτων καὶ τὴν πρωτεύουσαν ὡς χωρίον τοῦ λοιποῦ θεωρήσασα ἡ νέα τοπικὴ διοίκησις προσεκάλεσε τοὺς χρηματίσαντας προεστῶτας νὰ πληρώσῃ ἕκαστος αὐτῶν τὸ καταλογισθὲν εἰς αὐτὸν ποσόν, ἄλλως νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς τὴν ἱερὰν κρίσιν ἥτοι τὸν Καδῆν, διὰ νὰ κρίνῃ ἐπὶ τῶν παραπόνων των· ἀλλ' οὐδεὶς τῶν κλητευθέντων ὑπήκουσε, μόνον ὁ Δημήτριος Δρόσος καὶ ὁ Νικόλαος Βητάλες, θαρρόντες εἰς τὴν ἀθωότητά των καὶ εἰς τὴν ἔχαιρον γενικὴν ὑπόληψιν καὶ εἰς τὸ γῆράς των ἐρειδόμενοι, καθ' ὅσον διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δωρίσθησαν προεστῶτες ὅταν ἔγεινεν ἡ κατὰ τοῦ Γεωργαντοπούλου καὶ τοῦ Βηδάλε ἐκστρατεία, τοὺς ὑπεχρέωσαν νὰ πληρώσουν τὰ εἰς αὐτὴν δαπανηθέντα, ἀπεφάσισαν νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν διοίκησιν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ν' ἀναχαιτίσωσι τὴν παράλογον κατ' αὐτῶν καὶ κατὰ τῶν λοιπῶν προεστῶτων καταφορὰν τῆς τῷ παράδειγμά των ἐμιμήθη καὶ ὁ Καλαύριος Λογοθέτης, ἐλπίζων μᾶλλον εἰς τὴν δημοτικότητά του ἢ εἰς τὸ σπουδαῖον τοῦ χαρακτῆρός του. Καὶ τοὺς μὲν δύο πρῶτους μὲ περιφρόνησιν ἐδέχθησαν καὶ διὰ γλευασμῶν ἀπήντησαν εἰς τὰς ὀρθὰς καὶ πατριωτικὰς παρατηρήσεις των, οὐδεμιᾶς δὲ ἔτυχον ἀκροάσεως τὰ προταθέντα ἰσχυρὰ καὶ ἀναμφισβήτητα δίκαιά των, οἱ προεστοὶ μάλιστα καὶ οἱ περὶ αὐτοὺς ἀπεφάσισαν νὰ τοὺς θέσωσιν ὑπὸ κράτησιν ὅπως τοὺς παρουσιάσωσιν εἰς τὴν μετὰ τρεῖς ἡμέρας συγκροτηθησομένην γενικὴν ὀχλαγωγικὴν ἐν θυριδίῳ συνέλευσιν, εἰς τὴν ὁποίαν τίς οἶδε τί τοὺς περιέμενεν, ἀλλ' ὁ διοικητὴς καὶ ὁ Καδῆς συγκινηθέντες διὰ τὴν ἀδικον καὶ βάρβαρον κατ' αὐτῶν καταφορὰν ἤλθον εἰς συνδρομὴν αὐτῶν εὐκολύναντες τὴν ἀναχώρησίν των· τὸν δὲ Καλαύ-

ριαν με βαναύσους ὕβρεις καὶ με φυλάκισιν τὸν μετεχειρίσθησαν. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν ἦτο βεβαίως σπουδαίου χαρακτῆρος μήτε καὶ ἐντελῶς ἀνεπίληπτος ὑπῆρξεν ἢ διαχειρίσις του ὡς προεστοῦ, ἀνῆκεν ὁμως εἰς τὴν τάξιν τῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὠφελησάντων τὸν τόπον προεστώτων, ἀγαθός, φιλόξενος εἰς τὸ ἄκρον καὶ συμπαθητικός, λίαν δὲ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀποκτῆν τὴν εὐνοϊαν τῶν ἰσχυρῶν ὀθωμανῶν καὶ διὰ τῶν μέσων τούτων πολλοὺς ἀδιακρίτως εἴτε φίλους του εἴτε ἐχθροὺς του δοθείσης εὐκαιρίας τοὺς εὐεργέτησε καὶ τινὰς ἐκ τῆς ἀγχόνης διέσωσεν· αἱ ἀγοθοεργίαι του αὗται, ἐνῶ ἐκάλυπτον τὰ τυχὸν ἐλαττώματά του, εἰλχυσαν εἰς ἑαυτὸν τὴν ἡγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν κατοίκων ἐν γένει τοιούτου δὲ ὄντος τοῦ ἀνδρός, αἱ βάνανσοι ὕβρεις, τὰς ὁποίας κατὰ πρόσωπον καὶ παρόντων πολλῶν ἐξεσφενδόνιζον κατ' αὐτοῦ οἱ προεστοί, οἱ λογισταί, καὶ λοιποί, καὶ ἡ φυλάκισις του, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ αὐτοὶ ἐξετέλεσαν, καὶ τοὶ οἱ πλείστοι αὐτῶν ἠὲ ἠργετήθησαν ἄλλοτε ὑπ' αὐτοῦ, ἦσαν ἀποτέλεσμα μοχθηρίας καὶ βαρβαρότητος ἀδικαιολογήτου, τοσούτω μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ ἂν ἦτο τῷ ὄντι ὀφειλέτης, ἡ κοινότης ἡδύνατο νὰ πληρωθῇ τὰ πρὸς αὐτὴν ὀφειλόμενα ἐκ τῆς κτηματικῆς του περιουσίας, ἥτις δὲν ἦτο εὐκαταφρόνητος. Τινὲς τῶν προκρίτων τῶν μὴ ἀποτελεσάντων ποτὲ μέρος τῆς διοικήσεως, καὶ πρὸ πάντων ὁ Μιχαὴλ Παξημάδης, καταθλιβόμενοι καὶ ἀγανακτοῦντες κατὰ τῆς ἀδικαιολογήτου καταδιώξεως τῶν παλαιῶν προεστώτων καὶ τῶν ἀσυνέτων πράξεων τῶν διευθυνόντων τὰ ἐπιτόπια πράγματα, καὶ πρὸς τούτοις λυπούμενοι διότι καὶ αὐτοὶ ἔλαβον εὐεργετικὸν μέρος εἰς τὸ σχέδιον ν' ἀφαιρεθῇ ἡ τοπικὴ διοίκησις ἀπὸ τοὺς προ-

κρίτους καὶ νὰ παραχωρηθῇ εἰς τοὺς χωρικοὺς, ἀπεφά-
σισαν νὰ μεταχειρισθῶσι πάντα δυνατόν τρόπον πρὸς ἀνα-
χαίτισιν καὶ ἀποτροπὴν τοῦ κακοῦ· διὸ ἕκαστος αὐτῶν ἐ-
νουθέτει τοὺς μεταξὺ τῶν χωρικῶν φίλους του ἀποδει-
κνύων αὐτοῖς τὸ ἄτοπον καὶ τὸ ἀλέθριον τοῦ προκειμένου·
ἅπαντες δὲ ὁμοῦ ἀπεπειράθησαν νὰ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν
εὐθεῖαν ὁδὸν τὸν πράγματι ἀρχηγόν τοῦ δράματος, τὸν
Ἰωάννην Φορμόζην, ἀφικθέντα κατὰ τύχην εἰς τὴν πρω-
τεύουσαν μετὰ τοῦ συναδέλφου του Μάρκου Μουγγέτη δι'
ιδίαν ὑπόθεσιν, συνελθόντες ἐκ συνεννόησεως εἰς τὴν κα-
τοικίαν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ ὁποίου τὴν συνδρομὴν ζητή-
σαντες καὶ τυγχόντες αὐτῆς, προσεκάλεσαν αὐτόθι τὸν τε
Φορμόζην καὶ τὸν Μουγγέτη· τοῦτο δὲ ἐγένετο κατὰ
μυστικὴν συνεννόησιν μετὰ τοῦ Φορμόζη, ὅστις καλα-
κεύσας κατὰ κόρον τὰς ἀδυναμίας τοῦ ὄχλου, ἀπέφευγε
μετ' αὐστηρότητος πᾶσαν μετὰ τῶν προκρίτων σχέσιν,
φοβούμενος μήπως δώσῃ ἐκ τούτου ἀφορμὴν νὰ ὑποπτεύσῃ
ὅτι ἐπιβουλεύεται τὰ συμφέροντά του, ἅπερ ὁ ἴδιος ἐπλα-
σεν ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ τὸν ἐξαπατᾷ, ὑποσχόμενος τὴν
πραγματοποίησιν των. Πολλὰ ἐρρέθησαν ἐν τῇ φιλικῇ
ταύτῃ συνδιαλέξει καὶ ὑπὸ πάντων ἀνεγνωρίζετο καὶ ὡ-
μολογεῖτο ἡ ἀλήθεια, ἥτις ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ κατι-
σχύσῃ τῶν περιστάσεων, τὰς ὁποίας ἡ μοχθηρία καὶ ἡ
ἀσυνεσία ἐπέβαλον· οἱ πρόκριτοι μετὰ συγκινήσεως καὶ
εἰλικρινείας ἐνεργοῦντες καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τά-
ξεως ἐπιδιώκοντες, προέτειναν καὶ ὑπεσχέθησαν συνάμα
νὰ συνδράμωσιν αὐθορμήτως αὐτοὶ τε καὶ ὅλοι οἱ εὐκα-
τάστατοι τῆς Νήσου χρηματικῶς τὴν κοινότητα πρὸς
ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους του, προηγουμένης ὁμως τῆς κα-
ταπαύσεως τῆς κατὰ τῶν παλαιῶν προεστώτων ἀδίκου

καταδρομῆς, ἥτις ἐνεπνεύσθη εἰς τὸν λαὸν ἐπὶ τῷ δολίῳ σκοπῷ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ ἄρπαγες δῆθεν τῆς περιουσίας των, ὅπερ ἀπειλεῖ ὀλέθρια εἰς τὸν τόπον δεινὰ, καθότι καὶ αὐτοὶ οἱ ἀδίκως καταδιωκόμενοι θέλουν ἀναγκασθῇ νὰ ἐκδικηθῶσι διὰ παντός μέσου κατὰ τῶν ὑποκινήσαντων τὴν τοιαύτην κατ' αὐτῶν συκοφαντίαν, καὶ κύριος οἶδε τὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης σκηνῆς, καὶ αὐτὸς ὁ ἀρχιερεὺς ὑπεσχέθη μετὰ προθυμίας νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πρότασιν τῶν προκρίτων διὰ τῆς χρηματικῆς συνδρομῆς αὐτοῦ τε καὶ ὅλου τοῦ ὑπ' αὐτὸν κλήρου. Τὴν πρότασιν ταύτην ἠσπάσθησαν καὶ οἱ ῥηθέντες δύο προεστῶτες ὡς δικαίαν καὶ συμβιβαστικὴν καὶ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν ἑδραν τῆς διοικήσεως διὰ νὰ συνεννοηθῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν συναδέλφων των περὶ τούτου. Συσκεφθέντες δὲ οἱ τέσσαρες προεστῶτες, ἀπεφάσισαν νὰ παραμορφώσουν τὴν πρότασιν τῶν προκρίτων, ἀποδεικνύοντες δῆθεν ὡς γενομένην πρὸς στερέωσιν τῶν ὑπ' αὐτῶν κατορθωθέντων καὶ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς πραγματοποιήσεώς των ὅθεν ἔγραψαν καὶ διεύθυναν συγχρόνως ὁμοίαν διαταγὴν πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς ἐπισκόπους ἥτοι τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῶν Λατίνων, δι' ἧς τοὺς παρεκάλουν νὰ εἰδοποιήσῃ ἕκαστος εἰς τὸ ποίμνιόν του διὰ τῶν κατὰ χωρίον ἱερέων, ἐκτὸς ἐκείνων εἰς ἃ κατεδικάσθησαν οἱ παλαιοὶ προεστῶτες ν' ἀποδώσωσιν εἰς τὴν κοινότητα καθὼ ἀναμφισβήτητον χρέος των, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους τῆς κοινότητος ἀπεφασίσθη νὰ τὸ πληρώσουν οἱ πρόκριτοι τῆς πρωτεύουσας. Ἡ ἀξιόμεμπτος αὕτη διαστροφή τῆς ἀληθείας καὶ ἡ καταδειχθεῖσα ἤδη ἀπροκάλυπτος δολιότης τῶν διευθυνόντων τὴν διοίκησιν ἀπῆλ-

πισαν ἐντελῶς καὶ τοὺς προκρίτους καὶ τὸν ἀρχιερέα καὶ πάντα φρόνιμον ἄνθρωπον.

Ἐν τοσοῦτῳ ἡναγκάσθησαν οἱ καταδιωκόμενοι παλαιοὶ προεστώτες οἱ μὲν νὰ δραπετεύσουν, οἱ δὲ νὰ κρυβῶσιν ὅπως ἀποφύγῃσι τὰς πλεκτάνας τῶν ἀγρίων καταδιωκτῶν των, ὅλοι δε ὁμοῦ ἀπεφάσισαν νὰ ὑποβάλωσι τὰ παράπονά των κατὰ τῆς ἀδίκου καταδιώξεώς των, μεταβαίνοντες οἱ δυνάμενοι προσωπικῶς, οἱ δὲ ἀδυνατοῦντες διὰ πληρεξουσίου των εἰς τὸν Δαράπ χανὲ ἔμινῃ, ζητοῦντες τὴν προσήκουσαν θεραπείαν. Τούτου δὲ γενομένου ὁ Δαράπ χανὲ ἔμινῃ ἀνέθηκε τὴν προκειμένην ἐξελέγξιν τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀπὸ τοῦ 1805 μέχρι τοῦ 1814 ἔτους χρηματικῶν τῶν προεστώτων τῆς Τήνου εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν πατριάρχην, διατάξας αὐτούς τε ὡς καὶ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ προεστώτας μετὰ τοῦ γραμματέως τῆς κοινότητος, μεταβάντες διὰ διαταγῆς του εἰς Κωνσταντινούπολιν, νὰ ἐπιβάλωσιν ἕκαστος αὐτῶν τὰ σχετικὰ δικάϊά του εἰς τὴν παναγιότητά του διὰ νὰ δυνηθῇ οὗτος νὰ ἐπιφέρῃ ἐν γνώσει καὶ συνειδήσει τὴν ἀπόφασίν του. Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους προεστοὶ ἀντικατεστάθησαν κατὰ τὴν τάξιν ὑπ' ἄλλων νέων, ἐκτὸς τοῦ Φορμόζῃ ἐκ νέου ἐκλεχθέντος καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ κατὰ τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν προεστώτων συνέλευσιν, ἀνεκλήθη ἡ ἀπόφασις, ἣτις διώρισεν ὡς ἔδραν τῆς Τοπικῆς Διοικήσεως τὸ Ἐξώμβουργον, μεταφέρουσα αὐτὴν ὡς τὸ πρῶτον εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἥτοι τὴν πόλιν τοῦ ἁγίου Νικολάου, καθότι μήτε ὁ διοικητὴς καὶ ὁ Καδῆς ἀνείχοντο νὰ διαμένουν εἰς τὸν ἔρημον σχεδὸν τόπον τοῦ Ἐξωμβούργου, μήτε οἱ προεστοὶ καὶ οἱ περὶ αὐτοὺς εὐρισκον πλέον χαμμίαν εὐχαρίστησιν ἢ συμφέρον

εἰς αὐτόν, ἀφ' οὗ τὸ κατὰ τῶν παλαιῶν προεστώτων ζήτημα μετεβιβάσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν· οἱ νέοι προεστοὶ συναισθανόμενοι βεβαίως τὴν ἐνοχλήν των, διὰ νὰ προλάβωσιν ὅπως οὖν πᾶσαν ἀτομικὴν δῆθεν ζημίαν ἐφωδιάσθησαν κατ' ἐπίμονον αἵτησίν των μὲ ἐγγραφον ὑπόσχεσιν ὅλων τῶν δημογερόντων τῆς νήσου νὰ τοὺς ἀποζημιώσῃ ἢ κοινότης μέχρις ὀβολοῦ διὰ πᾶν ὅ,τι ἤθελε τοῖς συμβῇ ὡς ἐκ τῆς προκειμένης αἰτίας.

Τοσαύτη ἀνεπτύχθη κατὰ τῆς πρωτευούσης καταφορὰ παρὰ τῆς νέας διοικήσεως ὥστε καὶ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς διοίκησιν ἀφῆρεσεν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς, διορίσασα αὐτὴ ἀπ' εὐθείας ἀγορανόμον καὶ στρατιώτην πρὸς ἐπιτήρησιν εὐταξίας, ὃ διορισθεὶς ἦτο ὀθωμανὸς Καρύστιος τὴν πατρίδα Μουσταφᾶς ὀνομαζόμενος, μὴ συγκαταβάσας τοὺλάχιστον νὰ προσλάβῃ εἰς τὰ καθήκοντα ταῦτα τὸν δημογέροντά της, ἀλλ' οἱ κάτοικοι περιφρονήσαντες τὴν διαγωγὴν τῆς, ἐφρόντισαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι περὶ τῆς ἐσωτερικῆς εὐταξίας, καὶ διὰ χρηματικῆς συνδρομῆς ἐξώφλησαν ὅλα τὰ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ἄχρι τότε καθυστεροῦντα ἐκ τῶν νομίμων φόρων καὶ ἡσύχασαν ἐντελῶς ἀποσυρθέντες μετὰ τῶν προκρίτων ἀπὸ πᾶσαν τῆς κοινότητος ὑπόθεσιν καὶ ἀφήσαντες τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς χωρικοὺς, οἵτινες ἐν ἡσυχίᾳ μὲν καὶ κοινῇ εὐχαριστήσας τῶν προκρίτων τὴν διεξήγαγον τοῦ λοιποῦ, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀνεπιτηδείως καὶ ἰδιοτελῶς, ὥστε καὶ οἱ φόροι ἐδιπλασιάσθησαν καὶ τὰ χρέη τῆς κοινότητος υπερῆξήσαν.

Ἡ μετ' ἀκριθείας καὶ ἐν δημοσίᾳ συζητήσας γενομένη ἐξέλεξις τοῦ πατριάρχου ἀπεδοκίμασε τὴν ἐν τῷ Ἐξωμβούργῳ συνταχθεῖσαν καταδήλωσιν ὡς παράνομον ἐνέ-

κρινε δὲ μετ' ἀσημάντων τροποποιήσεων τὴν κατὰ τὸ 1812 ἔτος ὑπὸ τῶν τότε προεστώτων γενομένην ἐξέλεξιν καὶ κατ' αὐτὸν ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν του, ἣτις ἐπεκυρώθη ἀμέσως ὑπὸ τοῦ Δαράπ χανέ ἐμινῆ, διατάξαντος τοὺς ἀντιπροσωπεύοντας ἤδη τὴν κοινότητα προεστώτας, ὥς καὶ τοὺς παλαιούς προεστῶτας, νὰ συμμορφωθῶσιν ὀριστικῶς καὶ ἄνευ ἀντιρρήσεως μετ' αὐτὴν, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπεπερατώθη ἡ προκειμένη πολύχροτος καὶ λίαν σκανδαλώδης ὑπόθεσις, μετ' πολλὴν ζημίαν τῆς κοινότητος, ἣτις ἐπιφορτισθεῖσα μετὰς τὰς ὑπερβολικὰς καὶ ἀδικαιολογήτους δαπάνας τῆς νέας καὶ ἀσυνέτου δικικῆσεως τῶν χωρικῶν, εἰς βαρύντατον ἐπέπεσε χρέος, τοῦ ὁποίου οἱ τόκοι γρηγοροῦντες συμπροέβαινον τῷ χρόνῳ καὶ εἰς τὸν ἀφρευκτον ἀφανισμόν τῆς τὴν ὠθουν, ἀλλὰ χάρις εἰς τὰ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως ψηφισθέντα περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων, τὸ χρέος τῆς εἰσέτι δὲν ἀπητήθη· ἡ κοινότης ὑπέφερε καὶ τὴν θυσίαν δύο τῶν προεστώτων τῆς πνιγέντων ἐν τῇ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστροφῇ των, καταστραφέντος τοῦ μετακομίζοντος αὐτοὺς ἐν μεγίστῃ τρικυμίᾳ πλοίου.

Πρὶν ἀποπερατώσω τὴν διήγησίν μου ταύτην ἀναγκαῖον ἐνόμισα νὰ λαλήσω καὶ περὶ τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἐγχωρίου διαιρέσεως, ἐξ ἧς τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα προέκυψαν εἰς τὸν τόπον, εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα ἄτομα δεινὰ, καθὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις καθιστόρησα· ἀμφότεροι δὲν ἐπανῆλθον εἰς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς των, ἀφ' ἧς ἐποχῆς τὴν ἐγκατέλιπον, ὁ μὲν Γεωργαντόπουλος ἀπὸ τοῦ 1814 ἔτους ὅτε ἐπῆλθεν ἡ μεγάλη καταδρομὴ του, οἱ δὲ Μιχαὴλ καὶ Ἰάκωβος Παξημάδαι ἀπὸ τοῦ 1815 ἔτους, ὅτε μετέβησαν εἰς Τερ-

γέστην λόγῳ ἐμπορίου· ὁ ἀτυχὴς Γεωργαντόπουλος ἐξ-
 ακολουθῶν νὰ διαμένῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ μετὰ
 τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἐμπορικοῦ του καταστήματος ἐπὶ πο-
 λὺν χρόνον, καὶ μυηθεὶς εἰς τὰ τῆς ἐταιρίας τῶν φιλικῶν,
 οὕτως ὠνομάζετο ὁ προπαρασκευάζων τὴν ἐπανάστασιν
 τοῦ 1821 ἔτους σύλλογος, ἔγεινεν ἐνεργητικὸν μέλος
 αὐτῆς· προκειμένου δὲ νὰ παρασταθῇ ἐν τῇ μεγαλοπόλει
 ταύτῃ κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐκρήξεως τῆς ἐπαναστά-
 σεως τὸ δράμα Ἑλλὰς καὶ περιηγητῆς, ἐν ᾧ
 προδιετυποῦτο αὐτὴ ἡ ἐπανάστασις, εἰς τῶν μεγαλεμπό-
 ρων Παλαιολόγος ὀνομαζόμενος προσέφερε τὴν ἐν τῷ
 Σταυροδρομείῳ κατοικίαν του, ὡς τόπον τῆς παραστάσεως·
 πολλοὶ ἀκροαταὶ συνήλθον καὶ πολλοὶ περισσότεροι ἐμ-
 ποδίσθησαν ὡς ἐκ τῆς σμικρότητος τῆς οἰκίας, καὶ ἐκ τοῦ
 φόβου μήπως γνωσθῇ ὑπὸ τῆς ἐξουσίας τὸ γενόμενον. Ὁ
 Γεωργαντόπουλος ἐπεστάτησε καὶ διεύθυνε τὰ τῆς παρα-
 στάσεως, ἥτις γνωστοποιηθεῖσα εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξου-
 σίαν μετὰ τὴν ἐκραγεῖσαν ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις ἐπανάστα-
 σιν, ἐχρησίμειυσεν ὡς ἰσχυρὸς λόγος νὰ τιμωρηθῇ ὁ ἰδιο-
 κτήτης τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ κατώκει ὡς ἐνοικιαστῆς ὁ ῥηθεὶς
 Παλαιολόγος, ὅστις οὐδεμίαν εἰδησιν εἶχε περὶ τῆς πα-
 ραστάσεως, καὶ οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ ὁ ἔτι ἀθώωτερος
 υἱὸς του νέος τὴν ἡλικίαν· ἀμφότεροι οὗτοι πατὴρ καὶ
 υἱὸς, ὅτινες ἐπηγγέλλαντο πρὸ ἐτῶν τοὺς φαρμακοποιούς,
 καὶ ὠνομάζοντο Φριδερίκος, ἀπηγγονίσθησαν τὸ περι-
 στατικὸν τοῦτο κατετάραξε τὸν Γεωργαντόπουλον καὶ
 τὸν ἠνάγκασε νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν πρὸ πολλοῦ ἀποφασισθεῖ-
 σαν ὑπ' αὐτοῦ ἐκ τῆς πρωτευούσης ταύτης ἀναχώρησίν
 του, ἥτις εὐκόλως ἠδύνατο νὰ κατορθωθῇ καὶ πολλὴν
 ὑπέσχετο εἰς τὴν ἐπανάστασιν συνδρομὴν ἢ προσωπικὴν

του παρουσία, ἀλλ' αἴσθημα φιλίας καὶ εὐγνωμοσύνης δυστυχῶς τὸν ἀνεχαίτισεν· ὁ πολλὴν ἔχων πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ ἀπειράκις εὐεργετήσας αὐτὸν Μπεγζαδὲς Ἰωάννης Καλλημάχης διετέλει τότε ἐν τοῖς πράγμασι καθὼ ἀντιπρόσωπος τοῦ ἀδελφοῦ του Σκαρλάτου, ἀναγορευθέντος ἤδη Ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας καὶ παρασκευαζομένου ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Ἡγεμονίαν του, τοῦτον τὸν Καλλημάχην ἤθελε νὰ προφυλάξῃ ἐκ πάσης μομφῆς ἥτις ἠδύνατο νὰ τῷ προσαφθῇ κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην περίστασιν παρὰ τῷ ἐξηγριωμένῳ Δοβλετίῳ διὰ τὴν ἀδικαιολογητον ἀναχώρησίν του καὶ διὰ τοῦτο προσεπάθει νὰ νομιμοποιήσῃ τὴν ἀναχώρησίν του, ἐξαιτησάμενος δι' ἀναφορᾶς του ἀπὸ τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς Τήνου Δαράπ χανὲ ἐμῖνῃ ὅπως προκαλέσῃ βασιλικὴν διαταγὴν παρέχουσαν αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν νὰ διατάξῃ τοὺς προεστῶτας τῆς Τήνου νὰ τῷ ἀποδώσωσι τὰ εἰς αὐτὸν ὀφειλόμενα μετὰ τὸν συμφηφισμόν τῶν ὧν περ' ἔλαβεν ἀπέναντι τῶν ἐξοδευθέντων ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τὴν κοινότητά των, διέμεινε δὲ περιμένων τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αἰτήσεώς του· ἐν τούτοις κατεσκεύασε δύω σπάθας ἐκλεκτοῦ σιδήρου ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐχάραξε τὰς ἐξῆς λέξεις μετὰ Θεὸν ἐπὶ τὰν.

Ἡ εἰδήσις τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑψηλάντου ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις ἐκραγείσης ἐπαναστάσεως, ὡς κεραυνὸς πεσοῦσα κατὰ τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας, ὥθησεν αὐτὴν εἰς ἀκάθεκτον ὀργὴν καὶ εἰς τὰ βαρβαρώτερα καὶ ἀπανθρωπότερα ἐκδικητικὰ μέτρα καὶ κατὰ τοῦ ἀνωτέρου κλήρου τῶν χριστιανῶν Ἑλλήνων καὶ κατὰ τῶν Φαναριωτῶν ιδίως, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν βιομηχάνων, καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὅλα τὰ παρ' Ἑλλήνων κατοικοῦμενα μέρη ὑπέφεραν τὰ πάνδεινα ἐν τῇ φρικαλαίᾳ ἐκείνῃ ἐποχῇ, ἀλλ'

ἡ Κωνσταντινούπολις κατέστη, δύναται νὰ εἶπῃ τις εὐλόγως, ἡ κοιλάς τοῦ κλαυθμῶνος, ἐκτὸς τῶν καθημερινῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς πραττομένων ὑπὸ τοῦ Τουρκικοῦ ὄχλου φόνων, ὕβρεων, βεβηλώσεων τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ μυρίων ἄλλων ἀπεριγράπτων κακώσεων κατὰ τῶν ἐλλήνων χριστιανῶν, τὰ ὅποια ὑπεκίνει καὶ δια τῶν ὑπαλλήλων της ἐνεψύχωνεν αὐτῇ ἡ ἐξουσία, ἡ εἰρημένη κυβέρνησις ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴ διαφύγῃ τις τὴν ὀργὴν της ἐμνηχανευσάτο νὰ μεταχειρισθῇ ὄργανον τῆς συλλήψεως τῶν ὁσημέραι προγραφομένων αὐτὸν τὸν πατριάρχην τῶν ἐλλήνων, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι οἱ εἰς τὸ πατριαρχεῖον καλούμενοι δὲν ἤθελον ὑποπτευθῇ περὶ τῆς προσωπικῆς των κρατήσεως, ἐν ᾧ οἱ ἀπ' εὐθείας ζητούμενοι ἠδύναντο νὰ κρυβῶσιν, ἢ ἄλλως πως νὰ διαφύγῃ τὴν σύλληψίν των, ὅθεν καθ' ἐκάστην ἡμέραν διεύθυνε σημείωσιν διαφόρων ὀνομάτων εἰς τὸν πατριάρχην μὲ αὐστηρὰν διαταγὴν νὰ τοὺς καλέσῃ οἰκοθεν εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ ἐκεῖθεν νὰ τοὺς ἀποστείλῃ εἰς τὸν πασᾶ Καπισί· μεταξὺ τῶν προγραφέντων καὶ ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ζητηθέντων ὑπῆρξε καὶ ὁ Ἰωάννης Πολυχρονιάδης, ἔμπορος πρὸ ἐτῶν ἀποκαταστημένος ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ταύτῃ, λόγιος πολλῆς ὑπολήψεως καὶ μέλος ἐνεργητικὸν τῆς ἐταιρίας τῶν φιλικῶν, οὗτος συχνότατα συναναστρέφετο μὲ τὸν φίλον τοῦ Γεωργαντόπουλον εἰς τὴν ἐν τῷ Σταυροδρομείῳ κατοικίαν τοῦ πρὸ ὀλίγου ἐξ Ἀλεξανδρίας ἐλθόντος μεγαλεμπόρου Ἰωάννου Κούζοβικ, συμπολίτου καὶ συγγενοῦς του, μεθ' οὗ συνώκει ὁ Γεωργαντόπουλος· ὁ ῥηθεὶς Πολυχρονιάδης ὑποπτευθεὶς τὸν σκοπὸν τῆς προσκλήσεώς του παρήγγειλεν εἰς τὸν ὑπηρέτην του νὰ εἶπῃ εἰς τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ πατριάρχου ὅτι εἶναι ἀπὼν πρὸ δύω

ἡμερῶν εἰς τό κατάστενον, ἀλλ' ἐπειδὴ συνέπεσε νὰ ἔχη ἐκκρεμῇ δίκην ἐνώπιον τοῦ πατριάρχου καὶ ὑποθέτων μήπως ζητεῖται διὰ τὴν δίκην ταύτην, εἰς ἣν εἶχε πολὺ ἐνδιαφέρον, διετέλει εἰς πολλὴν ἀνησυχίαν, ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ τὴν ἀφορμὴν τῆς προσκλήσεώς του· ὁ δὲ τολμηρὸς ἀνέκαθεν καὶ ῥυφοκίνδυνος Γεωργαντόπουλος θέλων νὰ καθησυχάσῃ τὸν φίλον του ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ ὁ ἴδιος εἰς τὸν πατριάρχην λόγῳ ἐπισκέψεως, εἶχε δὲ πολλὴν μετὰ τῆς παναγιότητός του φιλίαν, ὅπως πληροφορηθῇ περὶ τῆς ἀμφιβολίας τοῦ φίλου του. Μεταβὰς λοιπὸν ἠρώτησε δι' ἐπιτηδεῖου τρόπου τὸν πατριάρχην περὶ τοῦ προκειμένου, ὡς ἔχων πολλὴν καὶ καθημερινὴν σχέσιν μετὰ τοῦ Πολυχρονιάδου καὶ δυνάμενος νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ, ἐὰν πρόκειται περὶ τῆς διαφορᾶς του νὰ σπεύσῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ καταστένου, ἐκ δὲ τῆς ἀπαντήσεως ἐπίσθη ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ τούτου. Λαβὼν ὁ Πολυχρονιάδης τὴν πληροφορίαν ταύτην ἔφυγεν ἐν τῷ ἅμα κρυφίως εἰς Ὀδησσόν. Γνωστοποιηθείσης δὲ τῆς ἀποδράσεώς του ὁ πατριάρχης ἀνέφερε κατ' ἀνάγκην τὴν μεσολαβήσανσαν ἐπίσκεψιν τοῦ Γεωργαντοπούλου, δι' αὗ ἔμαθεν ὅτι ἦτο ἀκόμῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Πολυχρονιάδης καὶ περιέμενε τὴν ἐμφάνησίν του. Τοῦτο δὲ ἤρκει παρὰ τοῖς Τούρκοις καὶ μάλιστα ἐν τοιαύτῃ ἐποχῇ ἀγανακτήσεως νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὸν Γεωργαντόπουλον· μετὰ τινὰς ἡμέρας εἰς ὑπάλληλος τοῦ Δαράπ χανέ, Τσοχανδάρης, ἐλθὼν εἰς Σταυροδρόμιον εὔρε τὸν Γεωργαντόπουλον καθήμενον ἐντὸς ζαχαροπωλείου, ὃν περὶ καλῶς ἐγνώριζε, καὶ τὸν ἔδωκε τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν ὅτι ἐξεδόθη τὸ περιμενόμενον βασιλικὸν διάταγμα, καὶ ἡ διαταγὴ τοῦ Δαράπ χανέ ἐμινῇ ἡτοιμάσθη καὶ ὅτι ἐστάλη ἐπίτη-

τηδες νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ νὰ μεταβῇ νὰ παραλάβῃ τὰ ἔγγραφα ταῦτα καὶ ν' ἀκούσῃ τὰς προφορικὰς τῆς ἐνδοξότητός του παραγγελίας, καὶ ἐπὶ τέλους ἐζήτησε, κατὰ τὰ εἰθισμένα τὸ μπαξῆσι του ἦτοι τὴν ἀμοιβὴν του· τὸ ὑπερβάλλον τῆς χαρᾶς αὐτοῦ, ὡς ἐπιτυχόντος δῆθεν τοῦ σκοποῦ του, κατέβαλε τὰς νοητικὰς του δυνάμεις καὶ οὐδόλως οὗτος ἐσκέφθη περὶ τοῦ ἐνδεχομένου κινδύνου εἰς ὃν ἐμελλε νὰ ἐκθέσῃ ἑαυτόν· ἀφήσας λοιπὸν τὸν Τσοχανδάρην εἰς τὸ ζαχαροπωλεῖον καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν κατοικίαν του ἐνεδύθη εὐσχημότερον, ὡς μέλλων νὰ παρουσιασθῇ εἰς ἐπίσημον πρόσωπον, καὶ ἐπανελθὼν εὗρε τὸν Τσοχαδάρην καὶ μετ' αὐτοῦ μετέβη εἰς τὸν Δαράπ χανέ, ὅπου συνελήφθη ἀμέσως ἀπὸ στρατιώτας ἐπίτηδες περιμένοντας, αἵτινες τὸν μετέφερον εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Μποσταντζήμπασῃ, τόπον τῶν βασανιστηρίων καὶ τὸν κατεκράτησαν. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἐπαμεινώνδας Γεωργαντόπουλος, τὸ δωδέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἄγων τότε, διηγεῖται μετὰ συγκινήσεως ὅτι ἀφ' οὗ ἐφόρεσε τὸ προσήκον ἔνδυμα ἔφερεν αὐτὸν ὁ πατήρ του ἐπὶ τῶν γονάτων του, τὸν κατεφίλησε βρέξας τὸ πρόσωπόν του διὰ τῶν δακρύων, ἅτινα ὡς χεῖμαρρος ἔρρεον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του. Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐρεθέντες τότε συγγενεῖς καὶ σχετικοὶ του ἐπροσπάθησαν παντοιοτρόπως νὰ τὸν συνδράμωσιν, ἀλλ' ἀπέτυχον ἐντελῶς ὡς ἐκ τοῦ κρισίμου τῆς περιστάσεως, φοβηθέντες δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μήπως συλληφθῶσι καὶ κακοποιηθῶσιν, ὡς συνήθως ἐγίνετο τότε, ἀφ' οὗ ἔστειλαν τὸν ῥηθέντα υἱὸν του εἰς τὸν ἐν Ἰσμαῇλ ἔνεκα ἐμπορίου διαμένοντα ἐκ πατρὸς θεῖόν του, ἔφυγον καὶ αὐτοὶ κακὴν κακῶς οἱ μὲν εἰς Ὀδησσόν, οἱ δὲ εἰς Τήνον· ὅ,τι δὲ ἠδυνήθησαν μέχρι τῆς ἀναχωρή-

σεώς των νὰ μάθωσι μετὰ πολυειδεῖς ἐρεῦνας ἤτο ὅτι ὁ ἀτυχὴς Γεωργαντόπουλος ὑπέστη σκληροτάτας βασάνους ὅπως ὁμολογήσῃ δῆθεν τοὺς συνωμότας· καὶ ὅμως ἡδρέθη χεὶρ ἑλληνικὴ νὰ γράψῃ ὡς προδότῃν τῆς ἐταιρίας τῶν φιλικῶν τὸν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ὑπὲρ τῆς φίλης πατρίδος του μαρτυρήσαντα, τὸ γνήσιον τοῦτο τέκνον τῆς Ἑλλάδος!!

Οὐδεὶς τῶν γνωρισάντων αὐτὸν προσωπικῶς καὶ πρὸ πάντων κἀνεὶς τῶν Τηνίων ἀμφιβάλλει, ὅτι ἂν ἤθελε κατορθώσῃ τὴν εἰς τὴν ἐπαταστατήσασαν Ἑλλάδα ἀφίξιν του ὁ γενναῖος οὗτος ἀνὴρ βεβαίως ἤθελε διαπρέψῃ καθ' ὅσον τοιοῦτον στάδιον προώρισεν εἰς αὐτὸν ἡ φύσις, προικίσασα αὐτὸν μὲ τὰ σπάνια πλεονεκτήματα τολμηροῦ καὶ μεγαλεπηδόλου ἀνδρός.

Περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1821 ἔτους διατρίβων εἰς Τεργέστην, ἔνθα μετὰ τὴν ἐν Βλαχίᾳ καταστροφὴν τῆς ἐπαναστάσεως, κατέφυγον ὅπως ἐπιβιβάσθεις ἐπὶ πλοίου ἔλθω εἰς τὴν φίλην Ἑλλάδα, ἔτυχον τῆς εὐμενεστέρας ὑποδοχῆς καὶ συνδρομῆς τῶν αὐτόθι διαμενόντων συμπολιτῶν μου Τηνίων, ἡμέραν τινα μεταβάς κατὰ τὴν συνήθειάν μου εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Ἰακώβου Παξημάδῃ τοῦ καὶ Μορέτου, εὔρον αὐτὸν παρὰ τὴν συνήθη ὥραν γευματίζοντα μετὰ τοῦ θείου του Μιχαήλ Παξημάδῃ, ἔλαβον κατὰ προτροπὴν αὐτοῦ θέσιν περὶ τὴν τράπεζαν διὰ νὰ συγγευθῶ τῶν ἐπ' αὐτῆς ὀπωρικῶν, τὴν ἀπορίαν μου διὰ τὸ πρόωρον τοῦ γεύματος ἔλυσεν ὁ Ἰάκωβος Παξημάδῃς διὰ τῆς ἐξῆς διηγήσεως.
 « Σήμερον ἔλαβον ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινου-
 » πόλει ἀρχαίου φίλου καὶ προστάτου μου Βαρῶνος Ὑψεν,
 » δι' ἧς μὲ εἰδοποιεῖ ὅτι τὴν δεῖνα ἡμέραν τοῦ παρελθόν-

πτος Ἰουλίου, δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν, δ
 » παλαιὸς καὶ ἄσπονδος ἐχθρὸς σας ὁ ἀτυχὴς Γεωργαν-
 » τόπουλος ἀπηγγονίσθη κατὰ τὸ Σταυροδρόμιον μὲ τὸν
 » Φαρμάκην καὶ τινα ἄλλον. Οἰκτρὸν τὸ τέλος τοῦ ἀν-
 » δρός τούτου, προσθέτει, ἀλλ' ἀπαλλάττει ὑμᾶς τῆς
 » ἀνησυχίας εἰς ἣν σᾶς διетήρει ἄχρι τοῦδε ὁ ἰσχυρὸς
 » οὗτος ἐχθρὸς σας » τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἀνέγνων εἰς
 τὸν θεὸν μου **Μιχαὴλ Παξημάδην** καὶ τὸν παρεκάλεσα
 νὰ συμφάγωμεν ἐκτάκτως πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ παρελ-
 θόντος.

Ὁ Βαρῶνος Ὑψεν πρὸ πολλῶν ἐτῶν διαμένων ἐν
 Κωνσταντινουπόλει ἡγάπα τῷ ὄντι καὶ ἐπροστάτευε συ-
 νάμα τὸν ρηθέντα **Παξημάδην**, καὶ πρόξενον τῆς Δανίας,
 ἐν ᾧ διετέλει ὡς πρέσβυς αὐτῆς παρὰ τῇ Τουρκίᾳ, τὸν
 διώρισεν εἰς Τήνον. Ὀλίγος χρόνος παρήλθε καὶ ὁ μὲν
 Ἰάκωβος πρῶτον, ἔπειτα δὲ ὁ **Μιχαὴλ** ἀπεβίωσαν εἰς
 Τεργέστην πλήρεις ἡμερῶν.

Τὰ ἐν τῷ κειμένῳ ἀναφερόμενα ἔγγραφα.

(Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἀμήν.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τῆς ἐν Νεγροπόντε (Εὐβοίας) κυβερνήσεως σταλείσης εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Τήνου καὶ Μηκόνου, περὶ τῆς ἐν ὀνόματι τῆς ἐκλαμπροτάτης Ἑνετικῆς ἐξουσίας γενομένης ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεως των, ἣν, οἱ ῥηθέντες κάτοικοι, ὥς περιέχουσιν τὰ πρόνομίᾳ των ἐθεώρουν. Εἶναι δὲ ἐσφραγισμένη τῇ κρεμαστῇ σφραγίδι τοῦ Ἀγ. Μάρκου, καὶ ἐμπεριέχει τὰ ἑξῆς·

Ἡμεῖς Γουλιέλμος Κουϊρίνος Βάιλος καὶ Κυβερνήτης τοῦ Νεγροπόντε μετὰ τῶν συμβούλων μου, λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὲρ τοῦ σεβασμίου ἐπισκόπου σας καὶ τοῦ ἀξιολόγου ἀνδρὸς Μαριδίου Κουριόλου συστατικὴν ἐπιστολὴν σας καὶ τὴν ἔχθεσίν σας περὶ τε τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν συμβάντος θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Ζώρζη Γκίτζη ποτέ κυρίου σας, τῆς ἀγαθῆς σας διαθέσεως καὶ ἐπιθυμίας, μεθ' ἧς παραδίδεσθε εἰς τὴν ἡμετέραν Δογικὴν αὐθεντίαν καὶ εἰς τὸ κοινὸν τῆς Ἑνετίας, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ᾔηται τοῦ κοινοῦ τῆς Ἑνετίας ἡ ὑμετέρα κυριαρχία, ἡ διοικήσεις, ἡ πολιτικὴ καὶ ποινικὴ δικαιοσύνη, μεθ'.

ὅλης τῆς κινήτης καὶ ἀκινήτου περιουσίας, τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῶν παρεπομένων, διατηρουμένων ὁμως τούτων ὅπως ὑπῆρχον ἐπὶ τοῦ εἰρημένου κυρίου Σας χωρὶς νὰ βλαφθῇ ἢ ἀφαιρεθῇ τι ἐξ αὐτῶν κτλ.

Σὰς ἀποκρινόμεθα ὅτι πρὸ πάντων ἐλυπήθημεν διὰ τὸν θάνατον τοῦ ῥηθέντος κυρίου σας, ἀπεφασίσαμεν δὲ νὰ στείλωμεν τὸν ἀξιόλογον ἄνδρα Νικόλαον Βενιέρον συμπολίτην μας ἐκ τοῦ Νεγροπόντε, κομιστὴν τῆς παρούσης, ὡς διοικητὴν καὶ κυβερνήτην σας, πρὸς ὃν ἀνεθέσαμεν τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ κυβερνᾶν, διατηρεῖν, καὶ ἐπαγρυπνεῖν μεθ' ὅλων τῶν ὑμετέρων δικαιωμάτων, δικαιοδοσιῶν καὶ τῶν παρεπομένων, καὶ τὰ μὲν νὰ αὐξάνῃ καὶ πολυπλασιάσῃ, τὰ δὲ ὑπάρχοντά σας νὰ μὴ βλάβῃ, ἀλλὰ νὰ τὰ ὑπεράσπιζεται ἐν νομιμότητι καὶ δικαιοσύνῃ ὡς κτήματα καὶ πράγματα τῶν ἡμετέρων Ἑνετῶν καὶ πιστῶν εἰς τὴν Δογικὴν μας αὐθεντίαν καὶ τῷ κοινῷ τῆς Ἑνετίας, θέλοντες νὰ μὴν ἐπιβαρυνθῇτε ἢ ἐνοχληθῇτε διὰ δασμῶν, ἢ δι' ἄλλων βαρῶν παρὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Βαρθολομαίου Γκίτζη πατρὸς τοῦ εἰρημένου κυρίου σας ὑπαρχάντων καὶ διατηρηθέντων.

Ἐν τούτοις σὰς γράφομεν ὅτι ὀφείλετε νὰ δεχθῇτε αὐτὸν, νὰ ὑπακούητε αὐτῷ καὶ νὰ τὸν τιμᾶτε ὡς διοικητὴν καὶ κυβερνήτην σας, παραδίδοντες αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν, τὰ δικαιώματα καὶ δικαιοσύνην, καὶ ὅλα τὰ κινήτα καὶ ἀκίνητα, ἅπερ ἀνήκουν εἰς τὸν ῥηθέντα κύριόν σας, ὅπως μοι ὑπεσχέθητε διὰ τῶν εἰρημένων ἀπεσταλμένων σας καὶ καθὰ ἐλπίζομεν (α).

Ἐδόθη ἐν Νεγροπόντε τὴν 20 Ἀπριλίου 1390.

(α) Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Βικεντίου Κορινέλλου Ἐνετοῦ.

Ἐγὼ Μονφρέδος Δεσπότης τοῦ ποτὲ Δονάτη ἐκ τῆς πόλεως Βελούνης, μνήμων Ἐνετὸς νῦν δὲ Καγκελλάριος

περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος ἐκδοθέντος ἀποσπῶ-
μεν τὰ ἐξῆς· «ἀλλὰ μετὰ ταῦτα μετῆλθεν, ἡ Τήνος, εἰς τὴν
ἐξουσίαν τινὸς ἐκ τοῦ οἴκου Γκίτζη, εἰσαγαγόντος αὐτοῦ τε καὶ
τῶν διαδόχων του, ὡς ἀπολύτων κυρίων, δημοτικούς θεσμούς μέ-
χρι τοῦ 1390 ἔτους, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐξαλειφθεῖσιν· ἐν τῷ προ-
σώπῳ τοῦ Γεωργίου Γκίτζη τῆς οἰκογενείας ταύτης, ἔδοξεν εἰς
τὸν λαόν της νᾶ καθυποβληθῇ αὐθορμήτως εἰς τὴν Ἐνετικὴν δη-
μοκρατίαν, δι' ἣ ἐξᾠπείστειλεν ὡς ἐπίτροπόν της τὸν ἐπίσκοπόν
Τήνου καὶ Μηκόπου εἰς Νεγροπόντε, ἔνθα ἔδρευε τότε ἐν ὀνό-
ματι τῆς δημοκρατίας καὶ ἐν τῇ ιδιότητι τοῦ Βαίλου ὁ Γου-
λιέλμος Κουερίνος μετὰ τῶν συμβούλων του, καὶ ἐνώπιον αὐ-
τοῦ ἐκηρύχθησαν ὑπῆκοοι τῆς Δημοκρατίας, ὡς δηλοῦται ἐκ
τοῦ ἀντιγράφου τῆς ἐπιστολῆς τοῦ μνησθέντος Βαίλλου, ἐξα-
χθέντος ἐκ τοῦ πρωτοτύπου τῆς 20 Ἀπριλίου 1390 ἔτους εὐρι-
σκομένου μετὰ τῶν χειρογράφων τῆς ἀκαδημίας μας, ὁμοῦ δὲ
μὲ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἔστειλε καὶ τὸν πόλιν τοῦ Νεγρο-
πόντε Νικόλαον Βενιέρων ὡς διοικητὴν τῶν ῥηθειςῶν νήσων κτλ.
Ἐν ᾧ δὲ ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἐπιβεβαιῶν τὴν προηγουμένην τοῦ
ἐν Νεγροπόντε Βαίλου Γ. Κουερίνου ἐπιστολὴν, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ
ἀναφερόμενα, ὁ Γερμανὸς Hoff ὅμως διὰ τοῦ ἀφορῶντος τὴν
ἱστορίαν της Ἑλλάδος τεμαχίου τοῦ κατὰ τὸ 1867 ἐκδο-
θέντος πολυτίμου καὶ σπουδαίου περὶ τοῦ Μεσαιῶνος συγγράμ-
ματός του, ὅστις ῥητῶς μνημονεύει ἐν αὐτῷ τὸν ῥηθέντα Κο-
ρονέλλον, οὐδένα ποιεῖται λόγον περὶ τῆς ῥηθείσης ἐπιστολῆς
καὶ τοῦ ἐμπεριεχομένου της ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν κτήσεων τοῦ
Γκίτζη, διηγεῖται δὲ ἀπ' ἐναντίας ὅτι ὁ Γεώργιος Γκίτζης Τρίτος,
ἀποβιώσας περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1390 ἔτους, διώρισεν ἐν τῇ δια-
θήκῃ του κληρονόμον τὴν Ἐνετικὴν Δημοκρατίαν ἐπὶ τοῦ τρι-

τοῦ Νεγροπόντε, ἀντέγραψα τὰ ἀνωτέρω ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς κοινότητος, γυνόμενα ἐπὶ τοῦ Γουλιέλμου Κουϊρίνου ἐξ ἐντολῆς τοῦ ἀξιωματημονεύτου Νικολάου Βενιέρου τοῦ Ἀντωνίου Βενιέρου ἐνδόξου Δουκὸς τῆς Ἑνετίας καὶ τιμίου Βαίλου καὶ ἀρχηγοῦ ἐν Νεγροπόντε καὶ τῶν ἐντιμωτάτων συμβούλων τοῦ Νικολάου Δάντολη καὶ Μαφφέα.

Ἐγένετο τὸ 1409 ἔτος τὴν 6 Δεκεμβρίου.

Ἀριθ. 2

(Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Ἐκλαμπρότατε κύριε Διοικητά.

Πρὶν ἢ ἡ νῆσος τῆς Τήνου ὑποβληθῇ εἰς τὴν σεβαστὴν Ἑνετικὴν δημοκρατίαν, ὁ ἑλληνικὸς κληρὸς διωκεῖτο καὶ ἐκυβερνᾶτο, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ λατινικὸς, παρὰ τοῦ σεβασμιωτάτου Λατίνου ἐπισκόπου, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐξελέγοντο πάντοτε ὡς οἱ σεβάσμιοι πρωτοπαπᾶδες ὁμοῦ μὲ τὴν ἀρχαίαν ταύτην συνθήειαν μᾶς ἐδέχθη ανοικταῖς ἀγκάλαις ἡ αὐτοῦ Γαληνότης, καὶ τοιοῦτοτρόπως

τοῦ τοῦ Νεγροπόντε, καὶ ἐπὶ τῶν νήσων Τήνου καὶ Μηκόνου, τὰς ὁποίας ἐξουσίασας ἡ δημοκρατία ἐνοικίαζεν εἰς διαφόρους μέχρι τοῦ 1450 ἔτους, ὅτε ἐνδοῦσα εἰς τὰ κατὰ τῆς ἐνοικιάσεως παράπονα τῶν κατοίκων τῶν νήσων, ὑπεσχέθη νὰ διατηρήσῃ τὰς ἀρχαίας συνθηεῖας τῶν καὶ μετ' ὀλίγον ἔπαυσε τὴν ἐνοικίαν καὶ παρεχώρησε τὴν διοίκησιν εἰς τὸν διοικητὴν κτλ.

διάγοντες, διήλθομεν ἐν εἰρήνῃ μέχρις οὗ ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐνέσπειρε ζιζάνια καὶ διχόνοιαν μεταξύ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου δόγματος, ὥς ἐκ τούτου δὲ προήλθεν ἡ σύνταξις ἐγγράφων τινων, καὶ ἡ ἐκλογὴ ἀπεσταλμένων πρὸς τὴν αὐτοῦ Γαληνότητα καὶ ἡ χάλαρότης τῆς ἀνέκαθεν μεταξύ ἀμφοτέρων τῶν δογμάτων φιλικῶν σχέσεων. Ὅθεν ἐπιθυμοῦντες πάντες ἡμεῖς οἱ ἱερεῖς ἐν γένει οἱ μοναχοὶ καὶ αἱ μοναχαὶ νὰ διάγωμεν καὶ τοῦ λοιποῦ κατὰ τὰς ἀρχαίας ἡμῶν ἐπὶ τοῦ παρελθόντος στηριχθείσας συνηθείας, ἐμφανιζόμεθα διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου ἐνώπιον τῆς ἡμετέρας ἐκλαμπρότητος καὶ καθικετεύομεν αὐτήν, ὥς ζηλωτὴν ἀείποτε τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἐνότητος τοῦ πιστοῦ τούτου λαοῦ, τοῦ εἰς τὴν πολλὴν φρόνησίν της ὑπὸ τῆς αὐτῆς Γαληνότητος συστηθέντος, ἵνα δεχθῇ εὐμενῶς καὶ διαβιδάσῃ εἰς τὴν αὐτῆς ὑψηλότητα τὴν δικαίαν ἡμῶν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ διατηρηθῶσιν ἀκριβῶς αἱ ἀρχαὶ αἱ ἡμῶν συνήθειαι, ὥστε νὰ ἐνωθῶμεν ἐν ἀγάπῃ καὶ χάριτι μετὰ τῶν Λατίνων, ὅπερ καὶ τὴν Α. Γαληνότητα οὐκ ὀλίγον θὰ εὐχαριστήσῃ, ἐν ᾧ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κατὰ πολὺ θέλει δυσαρεστηθῇ παρατηροῦσα ὅτι εἰς τῆς αὐτῆς νῆσον ὁποία ἡ προκειμένη, καὶ εἰς τοιαύτην κειμένην θέσιν, βασιλεύει ἡ ἔχθρα καὶ ἡ διχόνοια μεταξύ τῶν ὑπηκόων της.

Ἐκτὸς τῆς προκειμένης, ὑπάρχει καὶ ἑτέρα δυσκολία, ἐκ τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου προκύπτουσα, ἣτις προήγαγε καὶ καθ' ἐκάστην προξενεῖ ἀπείρους συγχύσεις εἰς τοὺς μεταξύ Ἑλλήνων καὶ Λατίνων γάμους, ἡ διαφορά τοῦ χρόνου τῶν ἑορτῶν, τὴν ὁποίαν εἰσήγαγε τὸ ῥηθὲν ἡμερολόγιον μεταξύ τῶν δύο δογμάτων, καὶ ἐπέφερε τὴν ψυχικὴν κόλασιν καὶ τὴν μεταξύ ἀνδρὸς καὶ γυ-

ναϊκὸς μεγίστην διχόνοιαν, ὥστε δύναται τις ἐν ἀληθείᾳ νὰ εἴπῃ ὅτι ἀφ' ἧς ἐποχῆς εἰσῆχθη τὸ ρηθὲν ἡμερολόγιον, οὔτε στιγμῆς εἰρήνῃ ὑπῆρξε πλέον ἐν ταῖς οἰκογενείαις, ἐν αἷς συμβιῶσιν Ἕλληνες μετὰ Λατίνων, οὔτε ἡ θεία λατρεία διατηρεῖται. Λοιπὸν διὰ νὰ ἀποσκοραχισθῶσι τοιαῦται ἀνωμαλῖαι καὶ συγχύσεις, καὶ ἐπανέλθῃ ἡ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Λατίνων εἰρήνῃ καὶ ἐνότῃς καὶ ἡ κατὰ τὴν ἀνάκαθεν τάξιν σχέσις, ἥτις διετήρησε πάντοτε χαρὰν καὶ εὐτυχίαν εἰς τὸν λαὸν ὑπὸ τὴν σεβαστὴν κυριαρχίαν καὶ πρὸς αἴσχος τοῦ ἐχθροῦ, καθικετούμεν τὴν ἡμετέραν ἐκλαμπρότητα, ὅπως εὐαρεστηθῇ νὰ διαβιβάσῃ δι' ἐπιστολῆς τῆς τὴν παράκλησίν μας ταύτην εἰς τὴν αὐτοῦ Γαληνότητα, ἥτις διὰ τῆς μεσολαβήσεώς της κατορθώσῃ νὰ δοθῇ ὑπὸ τῆς αὐτοῦ ἀγιότητος τοῦ Πάπα ἡ ἀδεια νὰ διατηρῆται ἐνταῦθα τὸ ἀρχαῖον ἡμερολόγιον ὅπως ἔγινε διὰ τῆς μεσολαβήσεώς της εἰς τὸ βασιλείον τῆς Κρήτης ἔκτοτε, καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἀνατολῆς· εὐγνωμονοῦντες δὲ διὰ τοῦτο θέλομεν δέεσθαι τῷ ὑψίστῳ ὑπὲρ τῆς μακροβιότητος καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς ὑμετέρας ἐκλαμπρότητος.

Ἔπονται αἱ ὑπογραφαί, μεθ' ἧς δύο ἐκ τῶν ὑπογεγραμμένων ἱερέων θὰ παρουσιάσουν τὴν παροῦσαν εἰς τὴν ἐκλαμπρότητά του τὸν κύριον Προβεδιτόρε.

Ὁ παπᾶ Πέτρος Βηδάλε πρωτόπαπας Τήνου, ὁ παπᾶ Πέτρος ἐφημέριος τῆς ἀγίας Παρασκευῆς, ὁ παπᾶ Τζοάννης Γρυπάρης, ὁ παπᾶ Τζοάννης Βηδάλε μὴ εἰδῶς γράφειν τὸν ὑπογράφω ἐγὼ ὁ παπᾶ Πέτρος Βίξης, ὁ παπᾶ Ματθαῖος Κοριθόπουλος, ὁ παπᾶ Πέτρος παπᾶς, ὁ παπᾶ Νικόλαος Σοφιανός, ὁ Π. παπᾶς, ὁ παπᾶ Ἀντώνιος Σοφιανός, ὁ παπᾶ Νικόλας Κουζίρης, ὁ παπᾶ Μητροφάνης

Ἀλβερδίνος, ὁ παπᾶ Τζωάννης Σαμοθράκης, ὁ παπᾶ Ἀντώνιος, ὁ παπᾶ Μητροφάνης Καλούμενος, ὁ παπᾶ Γαβρίλης ἱερομόναχος καὶ ἐφημέριος τῆς Στίλου, ὁ παπᾶ Ἰωακείμ Βηθάλε, ὁ παπᾶ Μάρκος Ἀλβερδίνος τοῦ ποτὲ Καλογήρου, ὁ παπᾶ Ἀντώνιος Δεσίπρης, γράφω ἐν ὀνόματι τοῦ παπᾶ Ἀντωνίου Πλητᾶ μὴ εἰδότα γράφειν, ὁ παπᾶ Ἰωαννοῦλης Ἀλαμάνος, ὁ παπᾶ Μακάριος Πλητᾶς, ὁ παπᾶ Μάρκος Παρλόπουλος, ὁ παπᾶ Μάρκος Φεβράρης, ὁ παπᾶ Ματθαῖος Πλητᾶς, ὁ παπᾶ Μάρκος Παρλόπουλος γράφω ἐν ὀνόματι τοῦ παπᾶ Μάρκου Δάτοδῃ ἀγραμμάτου, ὁ ἱερομόναχος Βηθάλε Γρηγόριος, ὁ ἱερομόναχος Βαράντης, ὁ παπᾶ Ἱερεμίας Μαραβότος, ὁ παπᾶ Φιμόθεος Μαραβότος, ὁ παπᾶ Ἰάκωβος Σαντοριναῖος, ὁ παπᾶ Μάρκος Κουμαριανὸς ἱερομόναχος καὶ ἐφημέριος τῶν μοναχῶν γράφω ἐν ὀνόματι τῶν καλογραιῶν, ὁ παπᾶ Πέτρος Δεσίπρης ὑπογράφω ἀντὶ τοῦ παπᾶ Φραγίσκου Μαραγγοῦ μὴ εἰδότα γράφειν, ὁ παπᾶ Τζωάννης Λεβέντιος.

Τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1614.

Ἐγὼ Τζωάννης Παγανέλης ποτὲ Ἀλεξάνδρου δημόσιος μνημῶν τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας πιστοποιῶ ὅτι αἱ ἀνωτέρω ὑπογραφαὶ τῶν ἱερέων τοῦ Ἑλληνικοῦ δόγματος ἐγένοντο καὶ ὑπεγράφησαν ὑπὸ τῶν ἰδίων τῶν ἐν αὐτῇ ὀνομαζομένων ἐνώπιόν μου, ἐξαιρουμένων τῶν ὑπογραφῶν τοῦ παπᾶ Ἰωαννοῦλη, τοῦ παπᾶ Ἀντωνίου Πλητᾶ, τοῦ παπᾶ Πέτρου Δάτοδῃ, τοῦ παπᾶ Νικόλα Παλαμάρη (α)

(α) Τὸ ὄνομα τοῦ παπᾶ Νικόλα Παλαμάρη, ὅπερ μνημονεύει

καὶ τοῦ παπᾶ Φραγκίσκου Μαραγγοῦ, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῇ μνημονευομένων ἐν ὀνόματι αὐτῶν ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ μου καὶ παρακλήσει τῶν ἰδίων ἀγραμμάτων ὄντων. Ἐγιναν δὲ ἐνώπιόν μου καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας ὑπεγράφη.

Τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1614.

(ἔπεται ἡ ὑπογραφή).

Παρεδόθη τὸ παρὸν ἔγγραφον εἰς τὸν ἐκλαμπρότατον κύριον διοικητὴν ὑπὸ τῶν σεβασμίων παπᾶ Πέτρου Δεσίπρη καὶ τοῦ ἱερομονάχου Ἀλθερδίνου ἐν ὀνόματι ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου, αἰτοῦντος ὥς ἐν αὐτῷ.

ΚΑΡΟΛΟΣ ΜΑΓΝΕΝΙΜΟΣ ἀντέγραψα.

Τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον μετεφράσθη ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπὸ τινος μαθητοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ γυμνασίου.

Ἀριθ. 3

(Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Ἱστοποιητικὸν τῶν ἐγχωρίων τῆς Τήνου.

Εἰ καὶ αἱ καταφανεῖς πράξεις καὶ οἱ συνεχεῖς κόποι τοῦ σεβασμιωτάτου κυρ Γεωργίου Περπηνανοῦ ἐπισκόπου Τήνου ὑπὲρ ὠφελείας καὶ ψυχικῆς σωτηρίας εἰσὶν ἐγκεχαραγμένοι εἰς τὴν μνήμην ὅλων τῶν κατοίκων τῆς πό-

ὁ μνήμων δὲν ὑπάρχει μετὰ τῶν ὑπογεγραμμένων, πιθανὸν δὲ νὰ παρελείφθη κατὰ λάθος εἰς τὴν ἀντιγραφὴν.

λεως καὶ ὁλοκλήρου τῆς νήσου ταύτης, δέον μ' ὅλον τοῦτο νὰ διακηρυχθῶσι, καθ' ὅσον ὅλοι ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι οἴκοθεν ἐπιθυμοῦμεν νὰ γίνη τοῦτο· καὶ πρὸ πάντων λέγομεν ὅτι ἡ σεβασμιότης του μετεσχημάτισε τὸν κληρὸν ἀμφοτέρων τῶν δογμάτων ἐπὶ τὸ βέλτιον, ὡς καὶ τοὺς πεπαλαιωμένους καὶ ἐν πολλῇ ἀμελείᾳ καὶ δυσπρεπείᾳ διακειμένους ναοὺς καὶ θυσιαστήρια, προμηθεύσας αὐτοῖς ὠραίσματα καὶ ἄλλα πρὸς τὴν ἀγίαν λειτουργίαν ἀναγκαῖα εἶδη, εἰσήγαγε τὴν ἐπανάληψιν τοῦ ἀγιοτάτου Ῥοζαρίου, τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἐτέρου δόγματος, καὶ τὴν χριστιανικὴν κατήχησιν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ χωρία καὶ ἐπαύλεις, ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἄλλας εὐσεβεῖς καὶ εὐλαβεῖς μελέτας προσέθηκεν· ἐδίδασκε τὴν τεσσαρακοστὴν, ἀνεγίνωσκε τὰς πράξεις τῆς συνειδήσεως καὶ μετ' ἐνθέρμων προσευχῶν κοινῶν καὶ κατ' ἰδίαν καθωδήγει τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας, οὐδενὸς φειδομένου κόπου, ἐπεσκέπτετο τοὺς ἀδυνάτους προσελκύων τὴν προσοχὴν των ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς αὐτῶν σωτηρίας, καὶ συνέτρεχε τοὺς πτωχοὺς εἰς τὰς ἀνάγκας των. Εἰσήγαγε καὶ τὸ ἀγιώτατον μυστήριον τῆς εὐχαριστίας ἐν ταῖς ἐπαύλαις ὡς καὶ τὴν Κολυμβήθραν τοῦ βαπτίσματος καὶ τὸ ὕστατον χρίσμα πρὸς εὐκολίαν τῶν λαῶν. Ὑπέρμαχος τῆς εἰρήνης καὶ τῆς κοινῆς ὁμονοίας ὡσάκις ἐδίδετο ἀφορμὴ ὁποίας δήποτε δυσαρρεσκείας μεθ' ὅλου τοῦ ἐνθέρμου ζήλου καὶ εὐσπλαγχνίας, τῶν ὁποίων οὐδένα ποτὲ ὑστέρησεν, κατεγίνετο εἰς τὴν εἰρηνοποίησιν καὶ παρεῖχεν αἰείποτε πλήρη ἱκανοποίησιν καὶ εὐχαρίστησιν εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τούτους διὰ τοῦ παραδειγματικοῦ βίου καὶ διαγωγῆς του καὶ διὰ πολλῶν ἄλλων τρόπων καὶ πράξεων του, τῶν ὁποίων ἡ ἐξιστό-

ρησις δεῖται πολλοῦ χρόνου, καὶ τὰ ὅποια ὁμῶς ἔφερον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκοπικῆς του διοικήσεως μεγάλα εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἀποτελέσματα, ὑπὲρ τῆς ὠφελείας καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν, διὸ καὶ ἐσπεύσαμεν νὰ κάμωμεν πλήρη πίστιν αὐτῶν διὰ τῆς παρούσης ἐν ἣ ὑπογραφόμεθα ἰδιοχείρως.

Ἐξεδόθη ἐν Τήνῳ τὴν 14 Ἰουλίου 1614.

Ἐγὼ Κορπῖνος Ῥότας Τιμαριώτης βεβαιῶ τὰ ἄνωθεν, Δομένικος Κρεχέντος πολίτης ὡσαύτως, Ἰερώνυμος Σκούταρης ὡσαύτως, Φραγκίσκος Σκορδιαλὸς φρούραρχος καὶ ἱππότης ὡσαύτως, Πέτρος Κορίνθιος ὡσαύτως, Κουκιανὸς Πετροδοῦσιος πολίτης καὶ τακτικὸς δικαστὴς τῶν ἀνήθων βεβαιῶ τὰ ἄνωθεν, Ζωανίχιος Φόρο Μαρκέτης πολίτης καὶ δικαστὴς τῶν ἀνήθων ὡσαύτως, Φραγκίσκος Ἀλεπράντης Βάϊλος καὶ πολίτης ὡσαύτως, Ἀντώνιος Προβεντάριος πολίτης μνήμων καὶ δικηγόρος Τήνου ὡσαύτως, Βαλδεσάριος Μαρκέτης πολίτης καὶ γραμματεὺς τῆς ἐκλαμπρότητός σου ὡσαύτως, Ζωὰν Φόνσος πολίτης μνήμων καὶ ἔκτακτος δικαστὴς ὡσαύτως, Νικόλαος Γρημάνης τοῦ Μαγ. Β. Ζωάνε πολίτης καὶ ἀγορανόμος (justifier) βεβαιῶ τὰ ἄνωθεν, Ἐρνάκης Ἀχαρίκης πολίτης καὶ ἀγορανόμος τοῦ τόπου τούτου ὡσαύτως, Ζωάννες Σκορδαλὸς πολίτης καὶ ἐκατόνταρχος ὡσαύτως, Γάσπαρης Σκούταρης πολίτης ὡσαύτως, Ἰωάννης Φραγκίσκου Σκούταρη τοῦ Πέτρου πολίτης καὶ ἐκατόνταρχος ὡσαύτως, Βαπτιστὴς Κορίνθιος πολίτης καὶ δικαστὴς τῶν ἐπιλέκτων (della Cernide) ὡσαύτως, Μαρκ Ἀντώνιος Ἀρμαχόλας πολίτης καὶ μνήμων ὡσαύτως, Μόρο Δέλα Ῥόση πολίτης καὶ ἐπὶ τῆς ὑγείας (Signore della

Sanita) Ὑπεριάλες δὲ Ῥογγιέρ ποτὲ Βερνάρδου πολίτης καὶ Τιμαριώτης ὡσαύτως, Λαυρέντιος Βηδάλ ποτὲ Μάρκου πολίτης ὡσαύτως, Ζωὺν Γριμάνης δημόσιος καὶ αὐτοκρατορικὸς μνήμων ὡσαύτως, Σίμων Σκούταρης τοῦ ποτὲ Φραγκίσκου πολίτης ὡσαύτως, Ζωὺν Ἀντωνίου Ῥότας πολίτης καὶ μνήμων ὡσαύτως, Ζ. Φραγκίσκου Σκούταρη πολίτης καὶ δικηγόρος Τήνου ὡσαύτως, Γάσπαρης Ἀρμάος βεβαιῶ τὰ ἄνωθεν, Βερνάρδος Ῥογγιέρ πολίτης ὡσαύτως, Φραγκίσκος Δερόση καὶ δικηγόρος ὡσαύτως, Ζωὺν Φόσκουλος πολίτης καὶ Τιμαριώτης ὡσαύτως, Ματθαῖος Κοντοφριὸς πολίτης ὡσαύτως, Ἀντώνιος Διασκούφης πολίτης καὶ Τιμαριώτης ὡσαύτως, Ὑπεριάλες δὲ Ῥογγιέρ ὡσαύτως, Νικόλαος Ῥότας ἀντὶ Βερναρδίνου καὶ μνήμων ὡσαύτως, Ζωὺν Ἀρμακόλας πολίτης καὶ Τιμαριώτης ὡσαύτως, Παρούτης Φαλιέρος πολίτης ὡσαύτως, Νικόλαος Ῥότας τοῦ ποτὲ Ἰωάννου Ἀντωνίου πολίτης ὡσαύτως, Βαρδαλάχος Λαθορέρος πολίτης ὡσαύτως, Μάρχιος Κοζαδίνος ὡσαύτως, Ζωὺν Πασχάλης πολίτης καὶ τιμαριώτης ὡσαύτως, Σίλβεσρος Ῥικοβόνος τοῦ ποτὲ Ἰακώβου Ἀντωνίου πολίτης ὡσαύτως, Ζωὺν Λούβαρης Τιμαριώτης πολίτης καὶ ὑπομίσθιος ὡσαύτως, Ζ. Κρεσέντιος πολίτης ὡσαύτως, Ζώρξης Φόσκουλος πολίτης καὶ Τιμαριώτης ὡσαύτως, Νικόλαος Γρέσπος πολίτης ὡσαύτως, Μάρκος Γρημάνης ὡσαύτως, Ζωάννης Φόνσος ποτὲ Ναδάλ πολίτης ὡσαύτως, Βερνάρδος Ῥότας πολίτης καὶ Ἰππότης ὡσαύτως, Ναδάλ Μαυρίκιος πολίτης καὶ συμβολαιογράφος ὡσαύτως, Ἀντώνιος Μαϊδιώτης διευθυντὴς τῆς Καγγελλαρίας τῆς Τήνου καὶ πολίτης ὡσαύτως, Ἰάκωβος Ἀντωνίου Ῥικοβάνος πολίτης ὡσαύτως, Ζώρξης Γρυπάρης πολίτης ὡσαύτως, Ζωὺν Πα-

σχάλης ὑπογράφεται δι' ἐμοῦ Ζώρζου Γρυμάνη ὡς ἀγράμματος, ὅστις βεβαιῶ τὰ ἀνωτέρω καὶ Νικολέτος Διασκούφης ἐπίσης, Πέτρος Καρδαμίτσης πολίτης βεβαιῶ τὰ ἀνωθεν, Μιχαὴλ Μαρκέτης ὡσαύτως, Φραγκίσκος Ἀμυράλης ὡσαύτως, Ζουὰν Ἀντωνίου Ῥότας ὡσαύτως, Σήμων Μαρκέτης ὡσαύτως, Πέτρος Γρυμάνης πολίτης καὶ ὑγειονόμος ὡσαύτως, Νικόλαος Γρυμάνης τοῦ Μαγ. Β. Πέτρου πολίτης ὡσαύτως, Ζωάννης Βιδάλε βεβαιῶ τὰ ἀνωθεν, Φραγκίσκος Μονφρίνος πολίτης ὡσαύτως, Ζώρζης Σπηνέτας ὡσαύτως, Ἰωάννης Γρήθο ὡσαύτως, Δομένικος Κορίνθιος ὡσαύτως, Ὀταβιανὸς δὲ Ῥώση ὑπογράφω ἀντὶ τοῦ Φραγκίσκου Γκίξη παρακαλετοῦ ὡσαύτως, Νικόλαος Ῥίγος πολίτης βεβαιῶ τὰ ἀνωθεν, Ζωάννης Μορένος πρῶην ἀρχηγὸς τῆς Βομβαρδιέρας βεβαιῶ τὰ ἀνωθεν, Μάρκος Γαλανὸς πολίτης ὡσαύτως, Ἀλέξανδρος Φόνσος πολίτης ὡσαύτως, Φραγκίσκος Βέτης πολίτης ὡσαύτως, Σήμων Σκούταρης υἱὸς τοῦ ποτέ φρουράρχου πολίτης ὡσαύτως, Ναζάλ Ἀβορέζης πολίτης ὡσαύτως, Ζωάννης Δίφορος Κορίνθιος πολίτης ὡσαύτως, Γάσπαρης Μουδάτσος πολίτης ὡσαύτως, Νικόλαος Ῥογγέρης πολίτης ὡσαύτως, Ζωάννης Ἀνδριώτης πολίτης ὡσαύτως, Ζωάννης Γρημάνης πολίτης ὡσαύτως, Μαρκαντώνης Ἀνδριώτης πολίτης καὶ τιμαριώτης ὡσαύτως, Ἀντώνιος Ἰωαννοῦλα πολίτης ὡσαύτως, Δομένικος Κόρνερ πολίτης ἀγράμματος δι' ἐμοῦ Ζ. Ζίλιο ὡσαύτως, Ζωὰν Ζίλιος πολίτης ὡσαύτως, Δολφῖνος Διασκούφης πολίτης ὑπογράφεται διὰ τοῦ ἀνωτέρω ὡσαύτως, Μάρχιος Γρυμάνης πολίτης ὡσαύτως, Ζωάννης Δελαγραμμάτικας πολίτης ὡσαύτως, Φραγκίσκος Δάτοδης πολίτης καὶ τιμαριώτης ὡσαύτως, Βαρδαλάκος Ποκατέρης

πολίτης ὡσαύτως, Καυκιανὸς Πετροδούσιος πολίτης ὡσαύτως, Ναδάλ Ἀρμακόλας ποτὲ Ζωάννη πολίτης ὡσαύτως, Ζωάννης Ῥικοβόνης πολίτης ὡσαύτως, Τομάζος Ἀλεπράντης πολίτης ὡσαύτως, Αλέξανδρος Ποκατόρης πολίτης καὶ τιμαριώτης ὡσαύτως, Βερτάλια δὲ Ῥουγγέρ πολίτης καὶ διὰ τὸν ἀδελφόν μου Ζωάννην μὴ εἰδότα γράμματα ὡσαύτως, Λεάνδρος Βρακαλιόνης ὑπογράφω διὰ τὸν Ζώρζον Φόνσον καὶ διὰ τὸν ἀδελφόν μου ἀγραμμάτων ὡσαύτως, Σήμων Βρακολιόνης ἀρχηγός (Caro) ὡσαύτως, Βαπτιστὴς Μονάτζος πολίτης ὡσαύτως, Ναδάλ Βηδάλε πολίτης ὡσαύτως, Λεονάρδος Βρακολιόνης γράφω διὰ τὸν πατέρα μου ὡσαύτως, Μάρκος Γρέσπος πολίτης ὡσαύτως, Ζωάννης Φόνσος διὰ τὸν ἀγράμματον πατέρα μου ὡσαύτως, Γεώργιος Μαρένος ὡσαύτως, Ζώρζης Γαληνὸς ποτὲ Φραγκίσκου ὡσαύτως, Ἰωάννης Ἀντωνίου Κορίνθιος ποτὲ Μάρκου πολίτης ἀγράμματος διὰ τοῦ Ζωάννη Γρυμάνη, Φραγκίσκος Φόνσος ποτὲ Νικολᾶ πολίτης ὡσαύτως, Γεώργιος Περπηνιάς πολίτης ὡσαύτως, Βαπτιστὴς Περπηνιάνης πολίτης ὡσαύτως.

Ἐγὼ Ζωὴν Γριμάνης δημόσιος αὐτοκρατορικὸς μνημῶν Τήνου πιστοποιῶ ὅτι τὸ παρὸν ὑπεγράφη ἰδίᾳ χειρὶ τῶν ἐν αὐτῷ ὀνομαζομένων καὶ ὑπογεγραμμένων Λατίνων τε καὶ Ἑλλήνων, τινὲς τῶν ὁποίων μὴ εἰδότες γράφειν, ὑπεγράφησαν δι' ἄλλων, ἀντιγραφὴν δὲ παρ' ἐμοῦ πιστῶς ἐκ τοῦ πρωτοτύπου παρ' ἐμοὶ εὑρισκομένου, ὑπογράφομαι εἰς ἔνδειξιν.

Ἡμεῖς Ἀντώνιος Μιχαὴλ διοικητὴς Τήνου καὶ Μηκό-
νου τῆς Γαληνοτάτης Ἑνετικῆς Δημοκρατίας πιστοποιῶ,
πρὸς πᾶσαν ἔξοχον ἀρχήν, εἰς ἣν ἤθελεν ἐμφανισθῇ τὸ
παρὸν ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ζωάννης Γριμάνης δημήσιος μνημῶν

ἀγαθῆς φήμης καὶ ὑπολήψεως, δοθήτω πίστις εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ γεγόμενα ἀντίγραφα καὶ ὑπογραφὰς ἐνταῦθα τε καὶ εἰς ὅντινα δῆποτε ἄλλον τόπον συμπέσῃ καὶ εἰς ἐνδειξιν.

Τῆνος τὴν 9 Φεβρουαρίου 1615.

(Τ. Σ.)

ΑΝΤ. ΜΑΙΔΙΩΤΟΣ.

Ἀριθ. 4

Ὅρα σελ. 16

(Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Τὰ ἐπόμενα δικαιολογήματα καθυπεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Τήνου εἰς τὸν ἐξοχώτατον σύλλογον. 1616.

Αἱ νῆσοι Τήνος καὶ Μήκονος καθ' ὅσον ἐξάγεται ἐκ τῶν δημοτικῶν αὐτῶν νόμων, δὲν ἐδεσπόζοντο ὑπὸ Ἡγεμόνων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτῶν κατοίκων, οἵτινες ἀνευ τάξεως καὶ νόμων ἔζουν, κατὰ δὲ τὴν ἐκεῖθεν διάβασιν τοῦ πρὸς ἀνάκτησιν τῶν ἀγίων τόπων ἐκστρατεύσαντος Γουδεφρείδου Βελιόνου, ἤτήσαντο καὶ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ φρονίμους δημοτικούς νόμους, καθ' οὓς κυβερνοῦνται μέχρι τοῦδε. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἀπὸ τινος χρόνου μέχρι τοῦ 1390 ἔτους κατεῖχοντο καὶ ἐδεσπόζοντο ὑπὸ τινων κυρίων ἐκ τοῦ οἴκου Γκίτζη αἱ ῥηθεῖσαι Νῆσοι, ἀλλὰ τῆς οἰκογενείας ταύτης ἐξαλειφθείσης, οἱ λαοὶ ἠθέλησαν αὐθορμήτως νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς εὐδαίμονος δημοκρατίας, καὶ πρὸς τοῦτο ἐξαπέστειλαν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡς πληρεξούσιόν των τὸν Ἐπίσκοπον αὐτῶν εἰς Νεγροπόντε (Εὐβοίαν) ἐνθα ἔδρευε τότε ἐν ὀνόματι τῆς

σεβαστῆς Ἑνετικῆς Κυβερνήσεως ὁ Βάσιλος μετὰ τῶν συμβούλων του, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐκηρύχθησαν ὑπὸ κοινὴν τὴν διατήρησιν ὅμως τῶν ἐθίμων, δικαιωμάτων καὶ δικαιοδοσίας αὐτῶν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τῆς ῥηθείσης ἐν Νεγρεπόντε Κυβερνήσεως.

Ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ οὐδέποτε ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως τῆς πόλεως τῆς μέχρι σήμερον ὑπῆρξεν ἄλλος παρὰ τὸν Λατῖνον Ἐπίσκοπον, ὅστις μετὰ πλήρους ἐλευθερίας ἐξήσκησεν αἰετοτε τὴν ποιμαντικὴν δικαιοδοσίαν του πρὸς τε τοὺς Ἕλληνας καὶ πρὸς τοὺς Λατίνους ἀδιακρίτως, οὐδὲ ἀνεγνώρισαν οἱ κάτοικοι Ἕλληνες ἄλλον πνευματικὸν ἀρχηγὸν εἰμὴ τὸν Λατῖνον Ἐπίσκοπον, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἐπίσης ἡ προχείρησις (ἀναγόρευσις) τοῦ Ἑλλήνος Πρωτόπαπα μὴ ἐξασκούντος, οὐδὲ δυναμένου νὰ ἐξασκῇ ἄλλην ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ κλήρου ἐξουσίαν, ἐκτὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Λατίνου Ἐπισκόπου κατ' ἀρέσκειάν του, παραχωρουμένης αὐτῷ, ὡς προδήλως ἐξάγεται ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν τῶν προχειριζομένων Πρωτοπαπάδων· ὅτι δὲ ἡ ἐξουσία τῶν Λατίνων Ἐπισκόπων ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ κλήρου εἶναι ἀρχαία, τοῦτο βεβαιοῦται ἐκ τῶν πιστοποιητικῶν τῶν τεσσάρων δημοσίων μνημόνων τῆς Τήνου καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὸ 1505 ἔτος ἐνεργηθεῖσων καὶ παρουσιασθεῖσων πράξεων, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Λατῖνος Ἐπίσκοπος ἀνεγνωρίσθη αἰετοτε κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν δεκάτων τῶν Ἑλλήνων τε καὶ τῶν Λατίνων, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ πᾶσαν συνεισφορὰν ἀναγομένην εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν, ὡς βεβαιοῖ ἡ ἀπόφασις τῶν κυρίων τῆς Κρήτης, ὡς ἐπιτροπικῶν δικαστῶν τῆς αὐτοῦ Γαληνότητος, καὶ ἡ σύμβασις, ἡ μεταξὺ ὅλων τῶν πρωτογερόντων ἦτοι ἀρχηγῶν τῶν κωμοπόλεων ἐξ ἑνὸς καὶ τοῦ Ἐπισκόπου

ἀφ' ἐτέρου γενομένη. Ἡ ἐξουσία τοῦ παρόντος Ἐπισκόπου τῆς Τήνου δὲν πρέπει νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τῆς Κρήτης ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξασκουμένην, καθ' ὅσον ἐκεῖνοι εἰσῆλθον εἰς τὴν θέσιν τῶν Ἑλλήνων Ἐπισκόπων, οἵτινες προϋπῆρχον ἄλλοτε καθ' ὅλας τὰς πόλεις τοῦ βασιλείου τῆς Κρήτης· ἡδὴ δὲ μῆκετι ὑπαρχόντων, ἐνῶ εἰς τὴν Τήνον μὴ ἐδρεύσαντος ποτέ (α) Ἐπισκόπου Ἑλληνος πρὸς πνευματικὴν ἐπιτήρησιν τῶν Ἑλλήνων δὲν προέκειτο νὰ δοθῇ τῷ Λατίνῳ Ἐπισκόπῳ νέα τις ἐξουσία ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου πρὸς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνέκαθεν καὶ κατ' εἰθισμένην δικαιοδοσίαν καὶ πρὶν ἢ περιέλθῃ ἡ νῆσος

(α) Ὁ Βικέντιος Κορονέλλας, περὶ οὗ ἔγινε προηγουμένως λόγος, ἀναφέρει τὰ ἑξῆς· « Ἡ πόλις καὶ τὸ φρούριον τῆς Τήνου γέμουν ἀγαθῶν καθολικῶν, διευθυνομένων πνευματικῶς ὑπὸ Ἐπισκόπου Λατίνου φέροντος τὸν τίτλον ἐπίσκου καὶ Ἐπισκόπου Μηκόνου· μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Νικολάου Ε' γενομένην ἔνωσιν τὴν 8 Ὀκτωβρίου τοῦ 1449 ἔτους, ὅτε ἀπεβαλεῖσα πᾶσαν ἄλλην ἐξαρτησίαν, ἐκηρύχθη ἀμέσως ὡς ὑποτασσομένη εἰς τὴν ἁγίαν καθέδραν, ἐνῶ προηγουμένως διετέλει ὑπὸ Ἐπισκόπου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Λατίνου Πατριάρχου κ.τ.λ.· ὑποτίθεται δὲ εὐλόγως ὅτι οὕσης ὑποτεταγμένης τῆς Τήνου προηγουμένως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Αὐτοκρατορίαν μετ' ἄλλων νήσων τοῦ Αἰγαίου, διῶκετο πνευματικῶς ὑπὸ Ἑλλήνων Ἐπισκόπων ἐξαρτωμένων ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὅπερ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Σταυροῦ, τότε καθέδρα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἡδὴ δὲ Πατριαρχικῆς Λατινικῆς τῆς κοιλάδος Κατουρνάζα, Κουτζουνάρα ἰσως, ὑπάρχουσας ἐπιγραφῆς ἐπὶ μάρμαρου γεγραμμένης ἐχούσης « ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ δοῦλου τοῦ Θεοῦ Ἐπισκόπου Τήνου καὶ Μηκόνου.

αὕτη ὑπὸ τὴν σεβαστὴν ταύτην κυριαρχίαν. Ὁ Ἐπίσκοπος τοῦτος τῆς Τήνου εἶναι ὑποτελὴς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Λατίνου Πατριάρχου, ὡς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Ἐπίσκοποι τοῦ Ἀρχιεπελάγου. Ἐνώπιον τοῦ Πατριάρχου τούτου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου του, ὅστις ἐδρεύει τακτικῶς εἰς Κρήτην, καὶ συνήθως εἶναι ὁ τῆς Κρήτης Ἀρχιεπίσκοπος ἢ ἄλλος τις τοῦ αὐτοῦ βασιλείου Ἐπίσκοπος ἢ καὶ Κανόνικος τῶν πόλεων τῆς Κρήτης, ἀποτείνεται κατ' ἀρχαῖον δίκαιον, ὅλαι αἱ κατὰ τῶν ἐπισκοπικῶν ἀποφάσεων ἐφέσεις ὑπὸ τε τῶν Ἑλλήνων ἢ τῶν Λατίνων γενόμεναι, ἢ δὲ διατάξεις αὕτη οὐδέποτε κατεστάλη. Ἐπειδὴ δὲ κανὼν παντὸς εὐσεβοῦς καὶ δικαίου Ἡγεμόνος ὑπῆρξε πάντοτε ἡ τήρησις τῆς πρὸς αὐτὸν πίστεως καὶ ὑπακοῆς τῶν ὑποταχθέντων εἰς αὐτὸν λαῶν, ὡς καὶ ὅλων τῶν ἅπαξ παραδεχθεισῶν ἀτελειῶν, προνομίων, συνηθειῶν καὶ συμβάσεων, διὰ τοῦτο εὐελπίζεται ὁ ὑποφαινόμενος Ἐπίσκοπος ὅτι ἡ αὐτοῦ Γαληνότης, πλήρης εὐλαθείας καὶ δικαιοσύνης θέλει διατηρήσῃ τὰς ἀρχαίας συνηθείας καὶ δικαιοδοσίας καὶ εἰς τὸν Ἐπίσκοπόν της, ὡς πρὸς τὴν ἐπιτήρησιν καὶ διοίκησιν τοῦ κλήρου καὶ τῶν ψυχῶν τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἑτέρου δόγματος, καθὰ ἐπὶ τῷ ὄρω τούτῳ ἡ πατρίς του Τήνος οἰκεία θελήσει ὑπέκυψεν εἰς τὴν ὑποταγὴν καὶ ὑπακοὴν ὑμῶν, τὴν ὁποίαν ἡ αὐτοῦ Γαληνότης ἐδέχθη, ἀναφέρουσα ῥητῶς τὰ περὶ τούτου ἐν διαφόροις ψηφίσμασιν ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς αὐτοῦ Γαληνότητος καὶ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων της ὡς ἀξιώματα, ἀπαγορευομένου παντὸς νεωτερισμοῦ ἐν γένει καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ ἄλλοτε ἐπὶ τοιοῦτου ζητήματος διέταξε τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν ἐθίμων καὶ ἡθῶν τῆς πιστῆς του ταύτης νήσου, τοσοῦτον δὲ μᾶλλον, καθ' ὅσον

ὁ ῥηθεὶς Ἐπίσκοπος οὐδέποτε ἐδείχθη ἀνάξιος τῆς εὐνοίας τῆς αὐτοῦ Γαληνότητος μὴ φεισθεὶς ποτὲ ζωῆς ἡ περιουσίας, προκειμένου νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Α. Γ. ὡς προκύπτει ἀπὸ τὰ προσαχθέντα ἔγγραφα.

Ἀριθ. 5

(Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Ἰωάννης Βίμβος ἐλέω Θεοῦ Δουξ τῆς Ἑνετίας. Τῷ εὐγενεὶ καὶ σοφῷ Βερναρδίνῳ Λιπομόνῳ, τῷ κατ' ἐντολὴν διοικητῇ Τήνου καὶ Μηκόνου, καὶ τοῖς πιστοῖς καὶ ἀγαπητοῖς αὐτοῦ διαδόχοις χαίρειν.

Ἐλθὼν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὁ τῆς Τήνου ἐπίσκοπος δι' οὓς γνωρίζετε ἴσως λόγους καὶ δικαιολογηθεὶς ὡς πρὸς τὰς πράξεις του, ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἐπισκοπὴν του, ἐννοήσας καλῶς τὴν θέλησιν ἡμῶν δικαιώσαντες αὐτὸν καθ' ὃν τρόπον θέλετε ἰδεῖ ἐν τῷ ἐπισυννημμένῳ ἀντιγράφῳ, τὸ ὁποῖον σᾶς ἀποστέλλομεν ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς Γερουσίας, ὅπως σᾶς χρησιμεύσῃ πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν ὑμῶν καὶ ὅλων τῶν ἀρχηγῶν, καθ' ὅσον ἀνάγεται αὐτοῖς ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἡμετέρας ἀποφάσεως βέβαιοι ὅτι θέλετε διατηρήσει τὴν συνήθη ἐπιμέλειαν καὶ ἀκρίβειαν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, περιμένομεν τὴν ἀπάντησιν τῆς παραλαβῆς τοῦ παρόντος ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον θέλετε πρωτοκολλήσῃ ἐν τῇ Καγγελλαρίᾳ ὅπως τηρηθῇ τοῦτο καὶ ὑπὸ τοῦ διαδόχου σας, μὴ ἐπιτρέποντες ὥστε αἱ δοθησόμεναι νομαὶ τῶν προνομιῶν καὶ τῶν ναῶν, νὰ

ἐπιβαρύνεται μὲ ἕξοδα ἢ ἄλλο ὅποιονδῆποτε βάρος ὁ λαμβάνων τὴν νομὴν ἱερεὺς, ὅπως ῥητῶς καὶ εἰς τὸν ἐπίσκοπον παρηγγέλθη, ὡς θέλετε πληροφορηθῇ.

Ἐξεδόθη ἐν τῷ ἡμετέρῳ Δουκικῷ Παλατίῳ τὴν 29 Ἰουνίου 1616.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΓΕΡΑΡΔΟΣ γραμματεὺς.

Ἐλήφθη τὴν 30 Αὐγούστου 1616.

Ὅρα σελ. 9.

1816 29 Ἰουνίου (vie Pregadi)

Ἀναγνωσθήτωσαν ἐν συνεδριάσει εἰς τὸν ἐπίσκοπον Τήνου τὰ ἐπόμενα·

Σεβασμιώτατε εἴθε μὴ ἐδίδετο ἀφορμὴ νὰ λάβητε τὸν κόπον νὰ μεταβῇτε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἔνεκα τῶν διχονιῶν, αἵτινες ἠδύναντο νὰ βλάψωσι τὴν φήμην καὶ τὴν τιμὴν ὑμῶν, τὰς ὁποίας ὁμως ἡμεῖς δὲν ἐπιστεύσαμεν ὡς ἔχοντες πάντοτε πολλὴν ὑπόληψιν εἰς τὴν ἀγαθότητα καὶ φρόνησίν σας καὶ εἰς τὴν υἱικὴν καὶ εὐλαβῇ στοργήν, ἣν ἐδείξατε πρὸς τὸν φυσικόν σας ἡγεμόνα· παρηγορούμεθα δὲ νῦν ὅτι διὰ τῆς ἀναγνωρισθείσης ἀθωότητός σας τοσούτῳ δικαίως καὶ καθαρῶς, ὥστε ν' ἀναφανῇ ἡ καλὴ ὑμῶν θέλησις καὶ ἡ τῆς ψυχῆς εὐθύτης πρὸς τὴν θεῖαν λατρείαν καὶ ἡ πρὸς ἡμᾶς ἀφοσίωσίς σας, δύνασθε καὶ ὑμεῖς παραμυθούμενος νὰ ἐπανέλθητε εἰς τὴν ὑμετέραν ἐκκλησίαν, ἐν τῇ βεβαιότητι μάλιστα, ὅτι ἡ ὑπὲρ ὑμῶν ἀγαθὴ ὑπόληψίς μας ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ προσηυξήνθη, ὅθεν οἱ ὑπῆχοοί μας ὀφείλουν νὰ σέβωνται καὶ νὰ τιμῶσιν ὑμᾶς πολὺ περισσότερον ἥδη, τὰ δὲ πράγματα νὰ μείνωσιν εἰς τοιαύτην μόνιμον ἀποκατάστασιν, ὥστε νὰ μὴ συμβῶσι

πώποτε ἐν τῷ μέλλοντι δυσαρέσκειαι εἰς τοὺς ῥηθέντας ὑπηκόους, ἀλλ' ἡσυχία καὶ χαρὰ νὰ βασιλεύῃ παρ' αὐτοῖς, εἰς ἡμᾶς δὲ ἡ εὐχαρίστησις. Εἰδοποιοῦμεν ὑμᾶς ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ὡς πρὸς τὴν διανομὴν τῶν δεκάτων νὰ τηρηθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς κυβερνήσεως τῆς Κρήτης τοῦ ἔτους 1537, ὡς καὶ ἡ τῆς Τήνου τὸ 1541 γενομένη σύμβασις μεταξὺ τοῦ ἐπισκόπου καὶ τῶν πρωτογερόντων, καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν λαϊκὴν ἀδελφότητα, ὁ σκοπὸς καὶ ἡ θέλησις ἡμῶν εἶναι, νὰ ὑπόκεινται ἐντελῶς ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος εἰς τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα, ὡς πρὸς δὲ τὰ κοσμικὰ ἀντικείμενα, ὅποια εἰσὶν ὁ διορισμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἢ διοικήσεις τῶν κτημάτων καὶ οἱ ἀπολογισμοὶ, νὰ ἔχωσιν οἱ λαϊκοί, ὑπὸ τὴν ἐποψίαν τοῦ ἡμετέρου ἀντιπροσώπου, ὁλόκληρον τὴν διοίκησιν ὅπως γίνεται εἰς ὅλας τὰς ἀδελφότητας τῆς ἡμετέρας κυριαρχίας. Εἰς τοὺς ναοὺς τοὺς μὴ ἔχοντας λαϊκοὺς πατρωνας, ἡ ὑμετέρα ἀγιότης νὰ ἐξασκῇ ἐλευθέρως τὰ ἐκκλησιαστικὰ προνόμια, ἀλλ' εἰς ἐκείνους ἐν οἷς ὑπάρχουν πατρωνυμικὰ δικαιώματα, πρέπει νὰ ἀρκεσθῇτε εἰς μόνον τὸ τῆς ἐγκαταστάσεως δικαίωμα, ἀφίνοντες τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν πρότασιν εἰς τοὺς πατρωνας ὅπως εἶναι δίκαιον· ὀφείλουσι δὲ τόσον οἱ διοριζόμενοι ὅσον καὶ οἱ ἐγκαταστηνόμενοι ὑπὸ τῆς Υ. ἀγιότητος νὰ λαμβάνωσι τὴν νομὴν, ἥτις εἶναι κοσμικὴ, ἀπὸ τῆς κυβερνήσεως τῆς Κρήτης ἢ τοῦ παρὰ τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ καὶ ἐπιτρόπου (proveditore) τῆς Κρήτης, ὅστις ὀφείλει νὰ τὴν δίδῃ ἀνεξόδως. Ἐν τῷ διοικεῖν τὸν τε Λατῖνον καὶ τὸν Ἑλληνα κλῆρον ὀφείλετε νὰ ἐνεργῇτε μετὰ στοργῆς καὶ τῆς ὀφειλομένης δικαιοσύνης εἰς τε τὰ πολιτικὰ καὶ εἰς τὰ ποινικὰ ἀντικείμενα καθὰ ἀπαιτεῖ ἡ ἀρχαία

συνήθεια τῆς νήσου ταύτης, ἀναγνωρίζοντες ὁμῶς τὸν πρίγκηπα ὡς ἀνώτατον ἡγεμόνα τῶν τε ἱερῶν καὶ λαϊκῶν Ἑλλήνων, εἰς τοὺς ὁποίους ἀπαιτοῦμεν νὰ διατηρηθῶσι τὰ προνόμια καὶ τὰ δόγματα, καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε δι᾿ ἐσχυρισθῇ τις κατάθλιψιν, ἡ ἡμετέρα θέλησις εἶναι, ὅπως συμφώνως μὲ τὸ δίκαιον νὰ δύνηται νὰ καταφύγῃ ὁ τοιοῦτος εἰς τοὺς ἀνωτέρω ῥηθέντας ἀντιπροσώπους μας ἥτοι τὸν ἀρχηγὸν καὶ τὸν γενικὸν (Proveditore) τῆς Κρήτης. Ἐκούσατε τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν, ἥτις εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπει εἰμὴ εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ γαλήνην τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων καὶ πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων ἐκάστου αὐτῶν· ὅθεν πεπείσμεθα ὅτι διὰ τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς ἀρετῆς σας θέλετε συμμορφωθῇ τοῖς δεδογμένοις ἡμῖν, ὅπως ἀρθῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἀφορμὴ δυσαρεσκειῶν καὶ διχονοιῶν.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΠΟΛΙΤΙΑΝΟΣ Καγκελλάριος

ἀντέγραψα καὶ ὑπογράψας ἐσφράγισα.

(Τ. Σ.)

Ἀριθ. 6

Ὁρα σελ. 16.

(Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Κεφάλαια παρουσιασθέντα ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου, Περπινιάνη, πρὸς τὸν Διοικητὴν Τήνου Μιχαήλ.

Ἐκλαμπρότατε κύριε Διοικητά.

Ἐπιθυμῶν ἐγὼ ὁ Γεώργιος Ἐπίσκοπος Τήνου καὶ Μηκόνου ἵνα γίνῃ εἰς πάντα καιρὸν καὶ τόπον γνωστὴ ἡ

ἀλήθεια, ἐὰν ἕκαμον χρῆσιν βασιάνων, ἀγγαριῶν, ἢ ἀρ-
παγῆς πράγματός τινος κατὰ τῶν κατοίκων Ἑλλήνων ἢ
Λατίνων, κληρικῶν ἢ λαϊκῶν, ἢ ἐὰν εἰσῆξα νεωτερισμὸν
τινα ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἀπαιτῶ ὅπως ἡ Καγκελαρία
σας ἐρευνήσῃ τοὺς ῥηθέντας κατοίκους κληρικοὺς καὶ
λαϊκοὺς Ἑλληνας καὶ Λατίνους περὶ τούτου καὶ νὰ μοί
παραχωρήσῃ ἐπίσημον ἀντίγραφον τῶν καταθέσεών των
διὰ νὰ μοί χρησιμεύσῃ ὅπου δεῖ· πρὸ πάντων δὲ πρέπε
νὰ ἐξετασθῶσιν ἐπὶ τῶν διαγραφομένων ἀντικειμένων
(Ἐπὶ τριάντα πέντε κεφαλαίων ζητεῖται ἡ ἐξέτασις, ἀλλ'
ἡμεῖς περιωρίσθημεν εἰς ἑνδεκα ἐξ αὐτῶν καθ' ὅσον τὰ
λοιπὰ δὲν συντελοῦν ποσῶς εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ συγ-
γράμματος.)

« Ἐὰν ὅλοι οἱ ἱερεῖς, οἱ καλόγηροι καὶ αἱ καλόγραται
τοῦ ἑλληνικοῦ δόγματος ἐδικάσθησαν πάντοτε καὶ ἐπὶ
τῶν ἡμερῶν τῶν κυρίων τοῦ τόπου Γκίτζη, ὑπὸ τοῦ Λα-
τίνου Ἐπισκόπου δι' ὅλας τὰς τε πολιτικὰς καὶ ἐκκλη-
ματικὰς πράξεις, καὶ ὅτι παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου τούτου
ἐξελέγετο ἡ Ἡγουμένη ὡς καὶ ἡ Οἰκονόμος τοῦ ἑλληνι-
κοῦ μοναστηρίου τῶν μοναχῶν καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου
ἐγκρίνεται ὁ ἐπιτηρητής των.

Ἐὰν ὁ ἐκλαμπρότατος κύριος Δάρδης Βέμβος πρῶτος
διοικητής τῆς νήσου ταύτης μὲ διέταξε, καθὼ ὀφείλοντο
ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων μου καθὼ δικαστοῦ τῶν καλογή-
ρων, νὰ ὑποχρεώσω ν' ἀποδώσωσιν οἱ καλόγηροι ἐν τῇ
λεβόλῳ καὶ ἄλλα εἶδη τὰ ὁποῖα μετέφερον ἐνταῦθα
προερχόμενα ἐκ μιᾶς λιβερνίδος ναυαγησάσης εἰς Ἄν-
δρον καὶ εἰς τὸν Μπέγην αὐτῆς ἀνηκούσης.

Ἐὰν ὑπερέχῃ τὸ λατινικὸν δόγμα εἰς τὰ μεταξὺ Λα-
τίνων καὶ Ἑλλήνων συμφωνούμενα συνοικέσια.

Ἐὰν παρεχώρησα πάντοτε δωρεὰν τὴν ἀδειαν εἰς τοὺς Ἑλληνας νὰ πραγματευθῶσι συνοικέσια ὥς ἔγινε καὶ ἐπὶ τῶν προκατόχων μου.

Ἐὰν ἡ ἐκλογή τοῦ Πρωτόπαπα τῶν Ἑλλήνων ἐγένετο πάντοτε ἀπὸ τὸν Λατίνον Ἐπίσκοπον τοῦ τόπου τούτου.

Ἐὰν ἅπαντες οἱ Ἕλληνες ἱερεῖς ἀπέδιδον πάντοτε ὡς δεῖγμα σεβασμοῦ εἰς τοὺς σεβασμιωτάτους προκατόχους μου μίαν ὀρνιθα κατ' ἔτος καὶ συνέδραμον εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀμπέλων του δι' ἐνὸς ἡμερομισθίου κατ' ἔτος καὶ κατὰ συνήθειαν ἐξηκολούθησαν τὸ ἴδιον καὶ πρὸς ἐμέ.

Ἐὰν ὁσάκις οἱ Ἕλληνες ἱερεῖς δὲν ἐνεφανίζοντο εἰς τὴν καθ' ἑκάστην Τρίτην λιτανείαν, γγιαλιτὶ κατὰ τὴν γλῶσσάν των ὀνομασθεῖσαν, ὑπεβλήθησαν εἰς πρόστιμον, ὅπερ ὠφελοῦντο οἱ Ἐπίσκοποι μετὰ τῶν ἐπιτρόπων των.

Ἐὰν ἀπὸ ἔτος εἰς ἔτος πολλοὶ Λατίνοι ἀσπάζονται τὸ ἀνατολικὸν δόγμα, καὶ πολλὰ συνοικέσια γίνονται ἄνευ τῆς νομίμου καὶ ὀφειλομένης ἀδείας, εἶναι δὲ κοινὴ πρόληψις καὶ δόξα ὅτι δὲν θεωρεῖται περὶ πολλοῦ ἡ μετάβασις τῶν Λατίνων ἀπὸ τὸ ἰδικόν των εἰς τὸ ἐλληνικὸν δόγμα.

Ἐὰν ὁσάκις ἤθελον νὰ προβιβασθῶσιν εἰς τινα ἱερὸν βαθμὸν, οἱ τοῦ ἐλληνικοῦ δόγματος ὠφειλον νὰ ζητήσουν τὴν ἀδειαν τοῦ Λατίνου Ἐπισκόπου κ.τ.λ.

Ἐὰν οἱ συνάπτοντες γάμον μετὰ τινος τοῦ ἐλληνικοῦ δόγματος Λατίνοι, μετέβαινον εἰς τὸ ἐλληνικὸν δόγμα.

Ἐὰν καταδικασθέντος ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου μου ἱερέως τινος Ἕλληνας εἰς ἀργίαν, ὥς εὐλογήσαντος γάμον ἐξ

ἀμφοτέρων τῶν δογμάτων Ἕλληνας μετὰ Λατίνου γ
ναϊκός, ὁ ἱερεὺς τοῦτος ἐξακολουθεῖ νὰ ἱεουργῇ καὶ
παραβάται νὰ κυλίωνται ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ.

Ἀριθ. 7

(Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἑταλικοῦ)

Ἐπίσημος ἐπιστολὴ (disprezzo) Δολφίνου (τοῦ Ναυάρχου
βεβαίως) περὶ τῆς παραδόσεως τῆς Ἱήνου.

Γαληνότητε Πρίγκιψ.

Ὑπὸ σφοδρῶν αἰσθημάτων συγκινεῖται ἡ ἀφωσιωμέ
ψυχὴ μου, ὀφείλων διὰ τῆς παρούσης ταπεινῆς ἐπισήμ
ἐπιστολῆς μου νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Ὑ. Γαληνότητα τ
θλιβεράν ἀγγελίαν τῆς ἀπωλείας Ἱήνου· αὕτη μοὶ ἀνη
γέλθη διὰ τῆς ἐπισυνημμένης ἐπιστολῆς τῶν δύο ἐπιτρ
πων provveditore τοῦ ἐκτάκτου Βερνάρδου Βάλβη, καὶ τ
τακτικοῦ Ἀντωνίου Βαδιέρου, οἵτινες προέστησαν τῆς
οικήσεώς της, ὡς καὶ διὰ τῶν ἐκθέσεων τῶν τε ἐπιτρ
πων τῆς κοινότητος καὶ πολλῶν ἄλλων πολιτῶν, ἀξιού
των νὰ νομιμοποιήσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπόφασιν, στ
ριζομένων εἰς τὴν μεγίστην καὶ ἰσχυρὰν δύναμιν τ
Ὀθωμανῶν, ἣτις κατέστησεν ἀνωφελῆ πᾶσαν ἄμυναν κα
κατέπνιξε τὴν πρώτην ἐπιδεικτικὴν ἀντίστασιν. Ἐκτί
σιν ὅτι ἀπὸ τῆς πρωίας τῆς 5 τοῦ τρέχοντος Ἰουνίου
Καπουδὰν πασᾶς ἐμφανισθεῖς εἰς τοὺς περὶ τὴν νῆσ

ἀκτὰς μεθ' ἐνὸς στόλου ἐκ σαράντα πέντε πλοίων δύο πυρπολικῶν, δύο Παλλάνδρων, Pallandre, σαράντα πέντε Τριηρῶν, Gallere, σαράντα Λιβερνίδων, Galliotte, καὶ ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ μικροτέρων πλεῖων ἀπεβίβασαν ἐπέκεινα τῶν πέντε χιλιάδων ἀνδρῶν· ὁ ἑκτακτος ἔδραμε μεθ' ὅσων ἡδυνήθη νὰ συλλέξῃ πολιτῶν καὶ χωρικῶν, Villice, ὅπως ἀντισταθῇ κατὰ τῆς προχωρήσεως, ἀλλ' ἀνωφελῶς, καθότι καίτοι πολλοὺς θανατώσαντες ἐκ τῶν ἐχθρῶν καὶ βλάβην εἰς αὐτοὺς προξενήσαντες, οὗτοι ὑπέρτεροι κατὰ τὸν ἀριθμὸν τοὺς ἠνάγκασαν ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὸ φρούριον, τοῦ ὁποῖου τὸ πυροβολικὸν ὀλίγον ἡδυνήθη νὰ τοὺς βοηθήσῃ, ὅπως ἀπομακρύνωσι τὸν ἐχθρὸν, ὁδηγούμενον μάλιστα ἐξ ἐμπειρῶν τοῦ τόπου ἀνδρῶν, καὶ ὀδεύοντα δι' ἀποκρύφων ὁπωσοῦν ὁδῶν ἐνθα τὰ τηλεδόλα δὲν ἡδύναντο νὰ χρησιμεύσουν. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ὁ ἐχθρὸς ἐφθασεν εἰς τὸ προάστειον καὶ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ τείχους. Ἐντὸς τοῦ φρουρίου συνηθροίσθη ὑπεράριθμον πλῆθος ἐνόπλων καὶ ὀφίλων λιχοφόρου γένους καὶ ἡλικίας ἐμπολέμων χωρικῶν, τοῦτο δὲ ἔγεινε διὰ νὰ ἱκανοποιηθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις τῶν πολιτῶν, cittadini, ἀφ' ἐνός, οἵτινες ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν οἰκείων διεμαρτύροντο, καὶ τῶν χωρικῶν ἀφ' ἑτέρου ἰσχυριζομένων ὅτι ἐὰν δὲν εἰσέρχοντο ἐντὸς τοῦ φρουρίου αἱ οἰκογένειαι καὶ τὰ τέκνα των ἤθελον ἐγκαταλείψῃ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ φρουρίου. Εἶναι δὲ ὁμολογούμενον ἐν τούτοις, ὅτι διὰ συνεχοῦς πυροβολισμοῦ καὶ δι' ἐνεργείας ἀνωτέρας τῶν δυνάμεων των, ἐν καιρῷ μάλιστα νυκτός, ἐπροσπάθησαν ν' ἀποδιώξωσι τὸν ἐχθρὸν, ἀλλ' οὗτος ἔχων ὁδηγούς τινας τῶν ἐντοπίων ἀπίστους καὶ ὀλων τῶν θέσεων ἐμπείρους, προεχώρησαν μέχρι τῶν ἀνωτέρω ἐπάλξεων τοῦ φρουρίου, ἐκ τῶν

δοίων πολλάκις ἀπεκρούσθησαν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους αἱ βόμβαι καὶ τὰ τηλεβόλα τῶν ἐχθρῶν ἐπενεγκότα μεγάλα καταστροφὰς ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ θάνατον εἰς τοὺς χωρικοὺς, ἴσχυσαν νὰ διαδώσωσι τὸν θόρυβον καὶ εἰς τοὺς πολίτας καὶ εἰς τοὺς χωρικοὺς ὥς ἐκ τῶν οἰμογῶν ἰδίῳ καὶ τῶν δακρύων τῶν γυναικῶν εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε διεταράχθη ἡ στρατιωτικὴ τάξις καὶ πᾶσα ἐξέλιπε περὶ θάρχη, ὅθεν ἠναγκάσθησαν οἱ ῥηθέντες ἀντιπρόσωποι ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων ἀπαιτήσεων τῶν τε πολιτῶν καὶ τῶν χωρικῶν, αἵτινες τοσοῦτον μᾶλλον κατεβλήθησαν καθ' ὅσον ἐκυριεύθησαν ἤδη ἐκ τοῦ φόβου τῶν ἀναβαθρῶν, τὰς ὁποίας ἔβλεπον προπαρασκευαζομένας, τῶν νέων μεγάλων ὄλμων καὶ τοῦ βαρυτέρου πυροβολικοῦ ἠναγκάσθησαν λέγω νὰ ὑψώσουν λευκὴν σημαίαν πρὸ συνθηκολόγησιν τῆς τοῦ φρουρίου παραδόσεως, ὑπεχρεώθησαν δὲ τοσοῦτον μᾶλλον εἰς τοῦτο, καθόσον καταναλωθέντος μεγάλου μέρους τῶν πολεμεφοδίων, ἤρχισαν νὰ στενοχωρῶνται, προβλέποντες τοιαύτην μέλλουσα οὐσιώδη ἔλλειψιν, καίτοι ὑπαρχούσης ἐν ταῖς ἀποθήκαις εἴκοσι περίπου χιλιάδων, καλῆς πυρίτιδος, συμπεριλαμβανομένης καὶ ποσότητος τινος, τὴν ὁποίαν μετὰ μεγάλης σπουδῆς καὶ μετὰ πολλῶν δυσκολιῶν ἔσχον τὴν τύχην νὰ προβλέψωσιν. Ἐβλεπον ὅμως ὅτι ἡ περίχωρος θαλάσσια ἔγεμεν ἀενάως Τριηρῶν καὶ Λιβερνίδων τῆς Εὐβοίας, καὶ Σουλτανῶν, αἵτινες συχνώτατα ἐπαρουσιάζοντο, μετακομίζουσαι αἱ ἰδίαι καὶ ἄλλα πλοῖα φορτωμένα ταυτοχρόνως συνοδεύουσαι μὲ ζωτροφίας καὶ πολεμικοφόνια, ὥς πολλάκις σὰς ἀνέφερον. Ἐκτός δὲ τῆς καλῆς πυρίτιδος ὑπῆρχε καὶ ἄλλη κατωτέρας ποιότητος ἐπέκεινα τῶν ἐννέα χιλιάδων λιτρῶν, ἥτις ἡδύνατο ἐν ὧρῃ

ἀνάγκης νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ πυροβολικόν· ὁ δὲ ὑπάρχων μόλυβδος ἡδύνατο, κατὰ τὸν προϋπολογισμόν των νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τεσσαράκοντα ὡς ἑγγίστα χιλιάδας φυσεκίων. Οὕτω πως σκεπτόμενοι ἐν τῇ ταχύτητι τῆς πάλης καὶ μὴ θέλοντες νὰ καταναλώσωσι τὰ πολεμεφόδια ταχέως καὶ ἀνωφελῶς, ἤρξατο ἡ διαπραγματεύσεις καὶ ἀπεφασίσθη μετὰ τοῦ Καπουδὰν πασᾶ ἡ παράδοσις. Ἡ Ὑ. Γαληνότης θέλει πληροφορηθῇ ἐκ τῆς ἐσωκλείστου ἐν ἀντιγράφῳ συνθήκης, ὅτι ἐπετράπη εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους, λειτουργοὺς *ministri*, εἰς τὰ ἄτομα τῆς οἰκογενείας των, καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς στρατιώτας των, ὡς καὶ εἰς τὸν διοικητὴν καὶ τοὺς ἀξιωματικούς, νὰ ἐξέλθωσιν ἐνοπλοὶ μετ' ἀναπεπταμένης σημαίας, παιανιζούσης τῆς μουσικῆς, καὶ φέροντες μεθ' ἑαυτῶν ἅπαντα τὰ ἴδια σκεύη διὰ νὰ ἐπιβιθασθῶσιν ἐπὶ πλοίων προμηθευθησόμενων ὑπὸ τοῦ Καπουδὰν πασᾶ, ἅτινα νὰ τοὺς μεταφέρωσιν εἰς ὅποιονδῆποτε φρούριον τῆς Πελοποννήσου ἢ εἰς τὴν Κέρκυραν, ὅπως οὗτοι ἡρέσκοντο, καὶ ταῦτα πάντα ἐπραγματοποιήθησαν, ἀλλ' ἀντιτεινάντων τῶν ἀντιπροσώπων νὰ ἐπιβιθασθῶσιν ἐπὶ ὀθωμανικῆς πολεμικῆς νηὸς, προσεφέρθησαν αὐτοῖς δύο Μηκόνια πλοῖα *Limpere*, ἐν οἷς ἐπιβάντες τὴν 14 ἐκ Τήνου τὴν 18 ἀπεβιβάσθησαν εἰς Μονεμβασίαν. Προσεπάθησαν νὰ προχωρήσωσι πρὸς αὐτὰ τὰ μέρη, ὅπως τὴν πρὸς τὴν ἀρχὴν ὑποταγῆν των δηλώσωσιν, ἀλλ' οἱ ἐκεῖσε κυβερνῆται, *Rettori*, δὲν τοῖς τὸ ἐπέτρεψαν, διὰ νὰ μὴν ἀντιπράξωσι κατὰ τῶν ὑγεινομικῶν διατάξεων καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἀπευκταίου τινος συναπαντήματος, δυναμένου νὰ συμβῇ κατὰ τὸν διάπλουν των, καθότι καθωρῶντο ἤδη μεταξὺ τῆς νήσου Σπετσῶν καὶ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ ἁγίου Ἀγγέλου περι-

πλέοντα ἐπὶ πλοῖα τῆς γραμμῆς, ἅτινα ὑπετέθησαν ὡς Βαρβαρέσιχα καὶ ὡς ἀκτοπλοῦντα εἴτε διὰ τὰ πληροφορηθῶσι περὶ τοῦ στόλου τῆς ὑμετέρας Γαληνότητος, εἴτε ὡς ἐμπροσθοφυλακὴ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ στόλου χρησιμεύοντα, τοῦ ὁποῖου τὴν ἐμφάνισιν πρῶτον αὐτὰ μαθόντα, νὰ προηγηθῶσιν εἰς τὰς μεγαλητέρας θαλάσσας. Τοιοῦτοτρόπως μοὶ ἐγνωστοποιήθη ἡ ὀλεθρία πτώσις τῆς Τήνου, ἀλλ' ὡς πρὸς ὕλην τόσον σπουδαίαν ἐνεκα τῶν συνεπειῶν τῆς, μὴ ὀφείλων νὰ παραλείψω οὐδὲν πρὸς διασάφισιν τῆς ἀληθείας τεῖνον, ἐθεώρησα καθήκον μου νὰ ἐπιφορτίσω τοὺς εἰρημένους κυβερνήτας τῆς Μονεμβασίας, ὅπως ἐκ συμφώνου καὶ αὐτοπροσώπως ἐνεργήσωσιν εἰς τὸν σχηματισμὸν αὐστηρᾶς δικαστικῆς ἀνακρίσεως, ἐπισφραγίζοντες ταύτην μετ' ἐπισημότητος καὶ μεθ' ὅλης τῆς μυστικότητος· ἐξαποστείλας δὲ αὐτοῖς τύπον λεπτομερέστερον καὶ ἀκριβέστερον περὶ πασῶν τῶν ἐξετάσεων, ἃς ὀφείλουν νὰ ἀποτείνουν εἰς τοὺς μάρτυρας ἐπὶ τῷ μόνῳ σκοπῷ νὰ ποιήσωσι καταφανῆ τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγονότων. Εἶδοποίησα αὐτοὺς συγχρόνως νὰ μὴ ἐξετάσωσιν οἰκείους λειτουργοὺς Ministri, ἢ ἄλλους ἔχοντας σχέσεις μετὰ τινος τῶν ἀντιπροσώπων Proveditore ἀλλὰ ν' ἀπομακρύνωσι μόνον ἐκείνους, οἵτινες θεωροῦνται ἀξιόπιστοι, ἀμερόληπτοι καὶ ἀνύποπτοι πάσης μεροληψίας ἢ ἐξαρτήσεως. Ἐπεθύμουν νὰ ἐνεργήσω ἐγὼ ὁ ἴδιος τὴν προκειμένην ἀνάκρισιν ὡς συναισθανόμενος τὴν μεγίστην αὐτῆς σπουδαιότητα, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν συναντῶνται ἀπὸ τὸν στόλον εἰμὴ ὀλίγιστα πλοῖα ἐκ τῶν ἀνωτέρω μερῶν προερχόμενα, ἅτινα ἠδύναντο νὰ ἔχουν τινὰς πληροφορίας περὶ τοῦ γεγονότος, ἡ δὲ ἐκ Τήνου ἀναχωρήσασα φρουρὰ εὐρίσκεται εἰς Μονεμβασίαν ὑπὸ κάθαρσιν, δὲν

ὑπελείπετο καλλήτερος τρόπος εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, εἰμὴ νὰ λάβῃ ἐκεῖ τὰς καταθέσεις τῶν στρατιωτῶν μηδόλως ἀμελοῦσης καὶ τῆς ἐνταῦθα ἀρχῆς, δοθείσης εὐκαιρίας νὰ καταβάλλῃ τὰς αὐτὰς προσπάθειας. Οἱ κυβερνῆται τῆς Μονεμβασίας ἔλαβον ἐντολὴν νὰ μᾶς ἀναφέρωσιν ἐναργῶς πᾶν ὅ,τι δικαστικῶς ἤθελεν ἐξαχθῇ, ταῦτα δὲ πάντα θέλω καθυποβάλλει εὐσεβάστως εἰς τὴν σεβαστὴν Γερουσίαν, εἰς τὰς ὑψηλὰς διαταγὰς τῆς ὁποίας ὀφείλουν οἱ μνησθέντες δύο ἀντιπρόσωποι νὰ δώσωσι λόγον τῶν ὅπως ὁποῦντε πράξεων των· διέταξα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, μετὰ τὴν λήξιν τῆς καθάρσεως νὰ φυλάττωνται ἐπιμελῶς, φρουρούμενοι ἐντὸς τοῦ τείχους τοῦ φρουρίου, ἀδυνάτου ὄντος ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ μετακομισθῶσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς, ἕνεκα τῶν ἐνεδρῶν, ἐν αἷς μικρὰ πλοῖα ἠδύναντο νὰ ἐμπέσωσι, μὴ ἐπιτρεπουσῶν τῶν παρουσῶν περιστάσεων τὴν ἀπὸ τοῦ στόλου ἀπομάκρυνσιν μεγαλητέρων πλοίων.

Μεγαλαυχῶν ὁ καπουδὰν Πασᾶς διὰ τὴν κατάκτησίν του ταύτην, τὴν αὐτὴν στιγμὴν καθ' ἣν οἱ δύο ἀντιπρόσωποι ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Τήνου, ἀπέπλευσε καὶ οὗτος διευθυνόμενος καὶ αὐθις εἰς Κάρυστον διὰ νὰ προμηθευθῇ ὕδωρ καὶ τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸν στόλον, καὶ πρὸς τούτοις διὰ νὰ ἐνώσῃ εἰς τὸν στόλον τοῦ δύο Σουλτάνας, ἀφίχθεις εἰς Χίον πρὸς ἐπισκευὴν, καὶ καὶ ἕξ ἕτερα πλοῖα τῆς γραμμῆς τοῦ Καίρου εἰς Χίον ἐπίσης ἀφίχθέντα πρὸς ἐφόπλισιν, ἅτινα δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν σαράντα πέντε, τὸν ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἀντιπροσώπων. Ματαιοφρονῶν διὰ τὴν πρώτην του ταύτην ἐπιτυχίαν ὁ Καπουδὰν Πασᾶς, ἐσπευσμένως ἐξαπέστειλεν εἰς τὸν ἐν' Ἀν-

δριανουπόλει διαμένοντα μέγαν κύριον gran Signore, καὶ εἰς τὸν ἐν Λαρίσση πρῶτον Βεζύρην ἐκθέσεις, ἐν αἷς ὑπερ-
 υψῶν δι' ὑπερβολῶν τὴν ποιότητα τοῦ τόπου, ἐφ' οὗ ἀ-
 φῆκε φρουρὰν ἐκ χιλίων περίπου στρατιωτῶν, διευθυνομέ-
 νην ὑπὸ τινος φέροντος τὸν τίτλον τοῦ Πασᾶ, ἀπεκδέ-
 χονται τὴν γνώμην τῆς αὐλῆς, περὶ τοῦ ἂν πρέπη νὰ δια-
 τηρήσῃ ἐν καταστάσει ὑπερασπίσεως τὸ ἐν τῇ νήσῳ φρού-
 ριον, ἢ νὰ καταδαφίσῃ τὰ ὀλίγα καὶ παλαιὰ ὀχυρώματα
 αὐτοῦ, ἀφίνων τὸν τόπον ἀνοιχτὸν καὶ θέττων αὐτὸν εἰς
 τὴν κατηγορίαν τῶν ἄλλων νήσων τοῦ Ἀρχιπελάγους,
 ἀφ' οὗ ἀφῆρεσε τέσσαρα τηλεβόλα μεγάλης χωρητικότη-
 τος. Ἄν καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα δὲν ὑπάρχει σκοπὸς νὰ
 ἐνεργηθῇ τι πρὶν ἢ φθάσῃ ἡ ἀπόφασις τῆς αὐλῆς, μ' ὅλον
 τοῦτο ὅποιαιδῇποτε καὶ ἂν ᾖσιν αἱ τελευταῖαι σκέψεις
 τοῦ Καπουδὰν Πασᾶ θέλω λάβει τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω
 διὰ τῆς ἐπομένης ἀναφορᾶς μου πᾶν ὅτι ἐξάξω ἀπὸ τὰς
 πληροφορίας τῶν ἐμπιστευμένων μοι, ἡ δὲ ὑμετέρα Γαλη-
 νότης θέλει μάθει ἐντελῶς τὰ περὶ τούτου, ἐπιτρέπουσα
 διὰ τῆς συνήθους καλοκάγαθίας τῆς τὴν ἐνόχλησιν νέας
 ἐπισπολῆς μου.

Κοιλὰς τῆς Ἀλεξανδρείας, τῇ 1 Ἰουλίου 1715.

Ἄριθ. 8

Ὅρα σελ.

(Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Ἐχθεσις περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ φρουρίου τῆς Τήνου.

Ἡ κράτησις καὶ φυλάξις εἰς Κωνσταντινούπολιν τοῦ
 Ἐνετοῦ πρέσβεως Βαίλου ἡ σύγχρονος ἔκδοσις ὑπὸ τῆς

Πύλης ἀλλεπαλλήλων διαταγμάτων περὶ τῆς βραχυτάτης ἀπομακρύνσεως ἀπάντων τῶν προξένων καὶ ὑπηκόων αὐτῶν ἐκ τῆς ἐπικρατείας τοῦ Μεγάλου κυρίου (Gran Signore) ὅστις ὑπὸ διαφόρους προφάσεις ἐπεχειρεῖ σκληρὸν κατὰ τῆς Ἑνετικῆς δημοκρατίας πόλεμον, κατεδείκνυσον καθαρῶς εἰς τε τὴν νῆσον καὶ εἰς τὸ φρούριον τῆς Τήνου (κειμένης ἐν τοῖς σπλάγχνοις τῆς Τουρκίας) ὃν διέτρεχε μέγαν κίνδυνον, καὶ μάλιστα ἀφοῦ καὶ αἱ πανταχόθεν πληροφορίαι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ 1715 ἔτους διέλαμβάνον ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν Τούρκων ἦτο ὅπως διὰ τῆς κατακτήσεως τῆς Τήνου συλλέξωσι τὰς ὑπὸ τῆς τέχνης καὶ τῶν περιστάσεων προσφερομένας αὐτοῖς ὠφελείας. Τὴν ἀπόφασιν τῶν βαρβάρων ὑπέθαλπον ἰσχυρῶς αἱ ἀντεκδικήσεις κατὰ τινων ἡμεδαπῶν ἐξωπλισμένων πλοίων (Βρικίων) τὰ ὅποια προχωρήσαντα μέχρι τῶν θαλασσῶν τῆς Μιτυλήνης κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα (μετὰ τὴν ἐναρξιν τῶν ἀπὸ τοῦς Τούρκους ἐχθροπραξιῶν) ἠδυνήθησαν νὰ αἰχμαλωτίσωσι πολλοὺς καὶ τινα πλοῖα νὰ λεηλατήσωσι, διαπλέοντα τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἀλλαχοῦ. Συγκινηθέντος τοῦ Βεζίρη ἐκ τῶν παραπόνων κατὰ τῶν λυμαινόντων τὰς θαλάσσας Τηνίων καταδρομέων, διέταξεν ἐντόνως καὶ ὀριστικῶς τὸν Καπουδὰν πασᾶ τζανούμ Χότζαν νὰ μὴ θραδύνῃ ἐπὶ πλεον τὴν κατὰ τῆς ρηθείσης νήσου ἐκστρατείαν του· ὅθεν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουνίου κατῆλθεν ὁ Τουρκικὸς στόλος περὶ τὴν Εὐβοίαν, καὶ ἐκεῖθεν ὑπὸ οὐριον ἄνεμον πλέων ἐφάνη εἰς τὰς θαλάσσας τῆς Ἀνδρου τὴν ἑσπέραν τῆς Τρίτης τοῦ Ἰουνίου, καὶ τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης (Τετάρτης) περὶ τὰ χαράγματα πλήρης οὐσης νηνεμίας, εὐρέθη πλησίον καὶ ἤρχισεν ἤδη ν' ἀγκυροβολῇ περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Τήνου καὶ πρὸς τὸν λιμένα

τοῦ ἁγίου Νικολάου· ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων μεγάλων καὶ μικρῶν ἔφθασεν εἰς ἑξήντα πέντε, Τριήρεις Galleri δέκα ὀκτώ, Λιβερνίδας, Galliole, πενήντα καὶ εἰς μέγαν ἀριθμὸν Σαίτιων καὶ ἄλλων μικροτέρων. Συνηθροισμένων ὄντων τῶν ἐπιλέκτων Cerguide τῆς νήσου κατὰ τὰς συνήθεις διατάξεις, ἐξεστράτευσσε μετ' αὐτῶν ὁ ἑκτακτος ἀντιπρόσωπος πρὸς τὰ παράλια, ὅπως ἀντικρούσῃ τὴν ἀπόβασιν ἢ τὴν προχώρησιν τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχον ἤδη ἀποβιβασθῇ ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ τῶν ῥηθέντων πλοίων δώδεκα χιλιάδες Τουρκῶν, ἠναγκάσθη νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ἀμέσως καὶ διὰ λίαν ἐσπευσμένης φυγῆς, οἱ μὲν τῶν στρατιωτῶν ἐσώθησαν ἐν τῷ φρουρίῳ καὶ ἄλλοι εἰς τὰ ὄρη. Προχώρησαντες οἱ Τοῦρκοι ταχυτάτῳ βήματι κατέναντι τοῦ πυροβολισμοῦ τοῦ φρουρίου, καὶ κυριεύσαντες τὸ Ἄστυ, περιεκύκλωσαν τὸ φρούριον καὶ ἤρξαντο πανταχόθεν διὰ μαγιώδους πυροβολισμοῦ τὴν μάχην, ἐν ᾧ πολλοὶ ἄλλοι διασπαρέντες εἰς τὰς οἰκίας, ἔφερον πῦρ καὶ μάχαιραν εἰς πάντα τόπον. Οἱ δυστυχεῖς πολιορκούμενοι διαμοιρασθέντες ἐντὸς τῶν τειχῶν καὶ τῶν ἐπάλξεων ὑπερασπιζόντες ἀδιακόπως, διὰ τε τῶν τηλεβόλων καὶ διὰ τῶν πυροβόλων, σημαντικὴν προξενοῦντες εἰς τὸν ἐχθρὸν φθοράν, ἀλλ' ἡ ἀκάθεκτος ὁρμὴ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἡ θλίψις ἣν ἀενάως ἐπέφερον εἰς τοὺς πολιορκουμένους ἦτο τοσοῦτον σφοδρὰ ὥστε δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἐλάμβανον καιρὸν καὶ ν' ἀναπνεύσωσιν οὗτοι· ὁ πυροβολισμὸς διήρκησεν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἀδιακόπως, τὴν δὲ πρωίαν τῆς πέμπτης, ἤρχισαν οἱ Τοῦρκοι ρίπτοντες μικράς τινας βόμβας ἐντὸς τοῦ φρουρίου, ἐνῷ ἐξηκολούθει καὶ ὁ τηλεβολισμὸς αὐτῶν, αἱ δὲ οἰδοὶ ὥς καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ οἰκίαι ἔγεμον γυναικῶν καὶ τέ

κνων θρηνηολογούντων, καθ' ὅσον ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου ἅπασαι σχεδὸν αἱ οἰκογένειαι τῆς νήσου κατέφυγον ἐντὸς τοῦ φρουρίου, τεσσαράκοντα περίπου ἄτομα ἐφρονεύθησαν ἀπὸ τὸν πυροβολισμόν τῶν Τούρκων ἐντὸς ὀλίγων ὥρων· ὁ δὲ Καπουδὰν πασσᾶς ἔστελλεν ἀδιακόπως ἐπικουρίας, ὅπως στενοχωρήσῃ ἔτι μᾶλλον τὸ φρούριον. Ἀπωλέσθη πᾶσα ἐλπὶς συνδρομῆς, καὶ τὰ πρὸς ὑπεράσπισιν ἀναγκαῖα ἤρχισαν νὰ ἐκλείπωσιν· ὅθεν ὑψώθη λευκὴ σημαία ὑπὸ τῶν πολιορκουμένων ὅπως πραγματευθῶσι τὴν τοῦ φρουρίου παράδοσιν δι' ἐπωφελῶν συνθηκῶν, ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι καὶ ἰδίως οἱ τοῦ Καίρου καὶ τῆς Βαρβαρίας, ἐπιθυμοῦντες νὰ κυριεύσωσιν ἐξ ἐφόδου τὸ φρούριον ὅπως τὸ λεηλατήσωσιν, ἐξηκολούθουν πεισματωδῶς τὴν μάχην εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι τὴν ὑψωσιν τῆς λευκῆς σημαίας, τότε δὲ οἱ πολιορκούμενοι ἐπαπειλούμενοι ὑπὸ τῆς ἐσχάτης ταύτης ὀρμῆς, ἀπέσυραν τὴν ἀναπετασθεῖσαν σημαίαν καὶ ἀνενέωσαν μετὰ ἰσχυροτέρας δυνάμεως τὰς ἐχθροπραξίας, ὀρμώμενοι ἀπὸ τὴν πλέον ἀπελπιστικὴν ἀπόφασιν· ἐξηκολούθουν δὲ μαχόμενα μανιωδῶς ἀμφοτέρω τὰ μέρη μεχριστοῦ εἰδοποιηθεὶς ὁ Καπουδὰν πασσᾶς περὶ τῶν γεγονότων ὑπὸ τινων τῶν ὑπηρετῶν τοῦ (Leventi), διέταξεν αὐστηρῶς τὸ ἐκτὸς τῶν ἀμυντικῶν θέσεων (fuori le offese) στρατόπεδον, ν' ἀναστείλῃ τὴν προσβολὴν, ὅπως ἔλθῃ εἰς συνδιάλεξιν μετὰ τῶν ἐντὸς τοῦ φρουρίου, καὶ ἀκούσῃ τὰς αἰτήσεις των· Πραγματοποιηθείσης δὲ διὰ τοῦ τρόπου τούτου τῆς ἀνακωχῆς παρεδέχθησαν καὶ οἱ ἐντὸς τοῦ φρουρίου ἐξῆλθον ὃ τε Καγκελλάριος, ὁ ἑκτακτος ἀντιπρόσωπος καὶ τινες ἐκ τῶν ἐγγχωρίων πρὸς διαπραγμάτευσιν τῆς παρὰζύσεως τοῦ φρουρίου· ὁ Καπου-

δὲν πασῶς ἐσυμφώνησεν ὅπως, ἐξασφαλιζόμενοι πάντες οἱ δημόσιοι λειτουργοί, οἱ ἀξιοματικοί, καὶ τὸ στρατιωτικὸν σῶμα, ὅπερ ἐχρησίμευσεν ὡς φρουρά, καὶ ἀφιέμενοι ἐλεύθεροι, ἀναχωρήσωσιν εἰς ὅποιονδῆποτε μέρος ἐπιθυμοῦν· τὸ αὐτὸ ἀπεφασίσθη καὶ περὶ ὄλων τῶν λοιπῶν κατοίκων, ἐπιτραπέντος εἰς τοὺς βουλομένους νὰ διαμείνωσιν εἰς τὸν τόπον ζῶντες ὡς ὑπήκοοι τῆς Πύλης, νὰ ἐξακολουθήσωσι νὰ ᾔναι κύριοι τῶν ἰδίων κτημάτων, ν' ἀπολαμβάνωσι τοὺς καρποὺς αὐτῶν, καὶ νὰ ἔχωσι τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῆς θρησκείας των, ἀπηλλαγμένοι ὄντες ἐπὶ δύο ἔτη τῆς πληρωμῆς τοῦ χαραταίου (φόρου τῆς κεφαλῆς)· ὑπογραφέντων τῶν ἄρθρων τούτων ὑπὸ τοῦ Καπουδὰν πασᾶ τῷ παρεχωρήθη τὸ φρούριον, ἐν ᾧ εἰσῆλθεν αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν Παρασκευὴν, ἡ παρουσία του ἀπέτρεψε τοὺς Λεβέντας (στρατιώτας τῆς Βαρβαρίας) νὰ εἰσέλθωσιν ὡς ἐμελέτων ἑνοπλοὶ εἰς τὸ φρούριον, διέταξεν ἀμέσως τὴν ἀπαγωγὴν τῆς κανονοσιχίας, συγκειμένης ἐκ τριάκοντα μικρῶν τε καὶ μεγάλων τηλεβόλων, καὶ εἰσήγαγε χιλίους στρατιώτας τοῦ Καίρου ὡς φρουρὰν διοικουμένην ὑπὸ πέντε ἀγάδων καὶ ὑφ' ἐνὸς ἀνωτέρου ἀρχηγοῦ, τὸν ὅποιον διώριτεν ἐκ τῶν ἐν τῷ στόλῳ πασάδων, τὸν Δρεκένσογλουν καταγόμενον ἐκ Σμύρνης. ἐξῆλθον τοῦ φρουρίου οἱ ἐγγχώριοι ἐπανερχόμενοι εἰς τὰς κατοικίας των, οἵτινες χάρις εἰς τὴν θείαν Πρόνοιαν μήτε προσεβλήθησαν ποσῶς μήτε ἐξεγυμνώθησαν καθ' ὁδόν, ἰδίως δὲ αἱ γυναῖκες, διελθοῦσαι ἐκ στίφων βαρβάρων, τοῦτο δὲ ὀφείλεται εἰς τὰς αὐστηρὰς περὶ τούτου διαταγὰς τοῦ Καπουδὰν Πασᾶ. Μετὰ παρέλευσιν δέκα πέντε ἡμερῶν, ἀνεχώρησεν ὁ στόλος διευθυνόμενος εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Μωρέως, κατὰ τοῦ ὁποίου ἐκτρατεύουν ἡνω-

μέναι ἅπασαι αἱ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν δυνάμεις τῆς Τουρκίας· ἀφῆκε δὲ εἰς Τήνον ἐκτὸς τῆς ῥηθείσης πολυαριθμοῦ φρουρᾶς καὶ ἑπτὰ Λιβερνίδας εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου πρὸς φύλαξιν τοῦ λιμένος. Ἐκαστος δύναται νὰ συμπεράνῃ ἄνευ λεπτοπεροῦς διηγήσεως τὰ μεγάλα δεινὰ καὶ τὰς ὑπερόγκους ζημίας, ὥς περ ὑπέστησαν οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι κατὰ τε τὴν ζωὴν καὶ τὴν παρουσίαν των, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς προκειμένης ἐκστρατείας καθ' ἣν περιήρχετο ἀκωλύτως σμῆνος Τούρκων ἅπασαν τὴν νῆσον. Αἱ λοιπαὶ διαταγαὶ τὰς ὁποίας ἐξέδωκεν ὁ Καπουδᾶν Πασᾶς ἀφορῶσι τὴν κατεδάφισιν τῶν προμαχώνων καὶ τῶν τειχῶν τοῦ φρουρίου καὶ τὴν ἀφαίρεσιν ἀπάσης τῆς ἀποσκευῆς (pressidio). Ἐν ᾧ δὲ κατεγίνοντο εἰς τὸ ἔργον τοῦτο οἱ ἐν τῷ στόλῳ αἰχμάλωτοι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀποσταλέντες μετὰ τῶν πολιτῶν, παρουσιάσθη ὁ Ἑνετικὸς στόλος διαπλέων τὰς μεταξὺ Σύρου καὶ Ἀνδρου θαλάσσας ὅπως διευθυνθῇ κατὰ τοῦ ἐν Χίῳ ἐχθρικοῦ στόλου. Οἱ Τούρκοι τότε ἐξ ἐκτάκτου φόβου κυριευθέντες κατέλιπον ὁμοῦ μὲ τὰς ἐργασίας καὶ πάντα τὰ σκεύη των καὶ ἔσπευσαν νὰ ἐπιβιβασθῶσιν ἅπαντες εἰς τὰς Τριήρεις καὶ εἰς τὰς Λιβερνίδας διὰ νὰ φύγωσιν εἰς τὴν νῆσον τῆς Χίου, μεταξὺ τούτων ὑπῆρχε καὶ ὁ Ἰβραὴμ Πασᾶς μέγας Βεζύρης (ἄλλοτε ἴσως) τῆς ὀθωμ. Πύλης, σταλαῖς εἰς τὴν Νῆσον ὡς καταστιχάρης ἦτοι ταχριτζῆς, ὅπως καταγράψῃ τοὺς ἐκ τῶν ἡμεδαπῶν δυναμένους νὰ πληρώσωσι τὸν κεφαλικὸν φόρον (χαράτσι), ὡς ἔχοντες τὴν ἡλικίαν ὠδὲκα μέχρι τῶν ἐξήντα ἐτῶν· εὔρε δὲ τοιοῦτους τρεῖς χιλιάδας εἰκοσι πέντε. Ἀνέσανεν ὁπωσοῦν ἡ δυστυχὴς Νῆσος ἔνεκα τῆς φυγῆς τῶν Τούρκων, ἀλλὰ τὸ περισσότερον ἔνεκα τῆς ἐμ-

φανίσεως τῆς ἀείποτε σεβαστῆς εἰς αὐτὴν Ἑνετικῆς σημαίας, καθόσον ἡλπίζεν ὅτι ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῆς ἦθελεν ὀχυρωθῆ ἔκ νέου, δυστυχῶς ὁμῶς ἐγερθέντος τοῦ βορείου ἀνέμου καὶ βροχὴν αὐξηνθέντος, τὰ ἐνετικὰ πλοῖα δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προχωρήσωσι περαιτέρω, ἀλλὰ ὠπισθοδρόμησαν κατ' ἀνάγκην πρὸς τὰς ἀκτάς.

Ἐκ ζηλοτυπίας ἐμφορούμενοι οἱ Τοῦρκοι διὰ τὴν ὁσμῆναι αὐξήσιν τῶν ναυτικῶν τῆς Δημοκρατίας δυνάμεων, κατεδάφισαν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπομένης ἐκστρατείας καὶ αὐτὰς τὰς ἐν τῷ φρουρίῳ οἰκίας, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι ἠναγκάσθησαν ν' ἀποσυρθῶσιν οἱ μὲν εἰς τὸ προάστειον, οἱ δὲ νὰ σκορπισθῶσιν εἰς τὰς ἐπαύλεις.

Ἄπαντες καταθλίβονται ἤδη ἐκ τῶν ὑπερόγκων φόρων, τοὺς ὁποίους ἀδυνατοῦντες νὰ πληρώσωσι ἐνεκα τῆς πτωχείας των, ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποφέρωσι ἀενάως μὲν ῥα δυστυχήματα καὶ τὰ δεινὰ τῆς ὠμότητος τῆς ὀθωμανικῆς τυραννίας, ἐξασκουμένης ὑφ' ἐνός Καδδῆ διατρίβοντος πάντοτε εἰς τὸν τόπον μετὰ ὑπηρετῶν Ταύρκων, ὡς δικαστοῦ, καὶ ἐξ ἐνός Ἀγᾶ ἀγοράζοντος κατ' ἔστος τὴν νῆσον καὶ πρὸς εἴσπραξιν τοῦ κεφαλικοῦ φόρου καὶ τῶν δεκάτων ἐρχομένου εἰς τὸν τόπον καὶ ὑπὸ πολλῶν Τούρκων συνοδευομένου.

Ἀριθ. 9.

Ὅρα Σελ. 42.

Ἐφανερώθησαν ἔμπροσθεν εἰς τὸ ὄφφίτζιον τῆς Καντζελαρίας, οἱ γέροντες καὶ οἱ λοιποὶ ῥαγιάδες τῆς παρούσης χώρας, οἱ ὅποιοι ἐφάνέρωσαν, ὅτι ἔμπροσθεν εἰς τὸ σπῆναι τῆς μητροπόλεώς μας, κομμάτι τόπος, μαγντράκι ἄμμος.

ὅν ὅποιον ἠθέλησεν ὁ Κωνσταντάκης Σπαθάρης διὰ νὰ
 ἀμὴ οἰκοδομὴν καὶ νὰ κτίσῃ σπῆτι, λέγεται ὅτι τὸν ἠ-
 ὄρασεν ἀπὸ τοὺς παλαιούς μαλκιανέδες, οἱ δὲ γέροντες
 αἱ οἱ εἰρημένοι βαγιάδες βλέποντες ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον
 αὐτὸν κτισθῇ διὰ πολλὰ αἷτια, πρῶτον ὅτι τυφλώνει τὰ ὀ-
 φήτια τῆς μητροπόλεως, δεύτερον δὲ ὅπου εἶναι τόπος
 ἀράζουν βάρκαις πτωχῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅταν κτι-
 σθῇ εἶναι κίνδυνος νὰ ζημιῶνται οἱ πτωχοὶ ἔχοντες ταῖς
 βάρκαις, αὐτὰ λοιπὸν βλέποντες, καὶ στοχαζόμενοι οἱ
 εἰρημένοι ἐμπόδισαν καὶ τελείως δὲν θέλουν νὰ κτισθῇ
 σπῆτι ἢ εἰρημένη τοῦ μαντρακίου ἄμμος, ἀλλὰ νὰ μέ-
 νῃ ἀνοικτὴ καθὼς εὐρίσκεται. Εἰς τὸν ἴδιον τόπον ἔχει
 ἡγορὰν καὶ ὁ Χ. Συμεὼν ἀπὸ τοὺς αὐθέντας μετὰ χο-
 ρέτι καὶ φερμάνι, πλὴν μήτε αὐτὸν δὲν θέλουν τελείως
 νὰ κτισθῇ ἐπειδὴ γίνονται τὰ εἰρημένα αἷτια, καὶ αἱ
 βάρκαις δὲν ἐμποροῦν νὰ συρθοῦν. Εἰς βεβαίωσιν λοιπὸν
 τοῦ ἐμποδισμοῦ, ὅτι δὲν θέλουν τελείως ἢ εἰρημένη ἄμ-
 μος νὰ κτισθῇ ἔγεινε τὸ παρὸν ἐμμάρτυρον βεβαιωμέ-
 νον, παρόντων τῶν εἰρημένων ἀρχόντων καὶ λοιπῶν βα-
 γιάδων καὶ δίδεται εἰς χεῖρας τοῦ πανιερωτάτου ἀγίου
 τῶν Δεσπότη, εἰς ἀσφάλειαν παντός ἀξίου ὑποκει-
 μένου.

1779 Σεπτεμβρ. 1. Τῆνος.

Ὁ Λογοθέτης, Τζῶρτζος Γεωργαντόπουλος, Κωνσ-
 σταλάουρας, Ἀντώνιος Πόμερ, Ἀνασ. Καλαύριας, Μα-
 ρίας Τζηριγῶτος, Τζέπος Ῥώτας, Γιάκουμος Καγκά-
 ρης, Χ. Μάρκος Νάζος, Μπενάρδος Σταγιάννης, Θεό-
 φανος Καλέριος, Λεονάρδος Γεωργαντόπουλος, Νικό-
 λος Γούναρης, Ἀντώνιος Ἀμπελικόπουλος, Νικόλαος

Ἀλπερτής, Κωνσταντῖνος Ἀλπερτής, Μάρκος Βιδάλε
Πέτρος Βλάσης, Ἀντώνιος Ἀλπερτής, Μάρκος Σιγάλας
Νικόλαος Χαλικιόπουλος, Ζανῆς Παξιμάδης, Γιάκουμος
Πέμερ, Κωνσταντῖνος Γεωργαντόπουλος.

Ἀριθ. 40.

Ὁρα Σελ. 49 καὶ 57

Ἀντίγραφον

1801 Ἰουλ. 18. Ἴδου σημειώνομεν τὸ Ἰλτιζάμι
(ἔσοδα καὶ ἔξοδα) τῆς νήσου μας καὶ τὸ Κουμ-
πάρτον (διανομὴ) ὅπου σήμερον γίνεται εἰς τὸ
κοινὸν διὰ τὸν παρόντα χρόνον.

Τὸ πεσίμι (προπληρωμὴ) μετρηθὲν τῷ Βελῇ Ἐφέντη Ζαδὲ Μαλικεανὲ Σααμ- πὴ μας (διευθύνοντα τὴν Νῆσον)	γρ. 12,000
Τοῦ Κεχαγιὰ αὐτοῦ (α)	» 1,200
Τῶν Ὑσοχανταρέων (κλητῆρων) καὶ κο- μιστῶν ἀποδείξεων	» 150
Μεταφορὰ γρ.	13,350

(α) Εἰς γρόσια 34,500 ὠρίσθησαν ἀνέκαθεν τὰ νενομισμέν
προπληρωτέα κατὰ Μάρτιον, διὰ νὰ κατορθωθῇ δὲ ἡ πληρωμ
ἔχρειάσθη νὰ τὴν προκαταβάλῃ ὁ Καπουκλιαχαγιᾶς, καὶ εἰς ἀντα
μοιβὴν νὰ ὠφεληθῇ τὸν τόκον. Ἐδέησεν ἀκολουθῶς νὰ δωροδο
κῇται κατ' ἔτος καὶ ὁ Κιχαγιᾶς τοῦ Μιχλίκιανὲ Σακμπῇ ὅπως
εὐκλόνη τὰς ὑποθέσεις τοῦ τόπου.

Ἐκ μεταφορᾶς	13,350	
Τὸ πεσίνι τοῖς λοιποῖς συμμετόχοις	»	4,010 14
Καπὶ Χάρτζι (φίλ οδωρήματα)	»	150
Τοῦ Ἀρπαλίκ Σααμπῆ (α) μηνιαῖα τοῦ		
τρέχοντος ἔτους	»	360
Μπιτιρμέ (ἀντιδέκατον) κρασίον τοῦ τ. ἔ.	»	250
Διὰ τόκον τῶν ἑπτὰ κονδυλίων	»	2,174 46
Ὁ Μπιτερμές (ἀποδεκάτωσις) πληρω-		
θησόμενος τὴν πρώτην Αὐγούστου	»	14,584 6
Τόκος αὐτῶν μέχρις ἀποπληρωμῆς	»	1,166 20
	γρ.	36,045 24

Γεμεκλήχι (σιτηρέσιον) τοῦ Καπου-			
δάν πασᾶ	1,600		
Μπουμπασιριέ (μήνυσις)	250		
Ἀβαέτι (δῶρον) τοῦ ἀρχηγοῦ	130		
Διὰ τὸν ταμβάκον τοῦ παρόντος			
ἔτους	50		
Τόκος τῶν ἄνωθεν	243 24		
Διὰ τοὺς Σεφερλίδες (σρα-			
τευσίμους)	6,000		
Τόκος αὐτῶν	720	6,720	8,993.24
Τοῦ Διοικητοῦ Σουλεϊμάνη			
ἀγᾶ πρὸς ἀποπληρωμὴν			
τοῦ μισθοῦ του			2,035 20
	μεταφέρονται γρ.		47,074.28

(α) Ἀρπαλίκ ἐννοεῖ τὰ καδιλίκια καὶ Σααμπῆ ὁ διευθύνων αὐτά.

	Ἐκ μεταφορᾶς	47,074.28
Ναῦλον, ἔξοδα τροφῆς καὶ ἄλλα	284 36	
Δῶρον εἰς τὴν ψυχοκόρην διὰ τοῦ Ἀποστόλη παπᾶ	30	
Τόκος	<u>284 35</u>	599.31
Διὰ τὰς περὶ ταχυπλόων (Μενζιλίων) διαταγὰς, (Μπουγιουρουλδιά) τοῦ καπετὰν πασᾶ	750	
Μισθὸν τοῦ κομίσαντος αὐτὰ	100	
Προβιζιόνε δικαίωμα τοῦ Καπουκιαχαγιά	649	
Καϊχιάτικα αὐτοῦ καὶ ἄλλα ἔξοδα δι' ὅλον τὸ ἔτος	256	
Διὰ μισθὸν του	<u>600</u>	1,505
Διάφορα ἔξοδα παρελθόν- τος ἔτους κατὰ τὴν ση- μείωσιν τοῦ προκατόχου	2,844.27	
Τόκος αὐτῶν	<u>551.35</u>	
		<u>5,751.22</u>
	γρ.	53.426.01

Τα ἔσοδα ἐκανονίσθησαν ὡς ἐφεξῆς.

Ἐπὶ τῶν ἐν τῷ κτηματολογίῳ ἀσπρῶν	471,989.
Ἀνὰ δύο παράδες ἕκαστον ἀσπρον παράδ.	943,978.
Καὶ ἀνὰ σαράντα παράδες ἕκαστον γρόσ.	23,599.18
Τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα νόμισρα εἰς	461.10
Ἐπὶ τῶν χανέδων 2,195 $\frac{1}{2}$ ἀνὰ γρόσια	
15 $\frac{31}{40}$ ἕκαστον	34,085.05
	58,146.33
Τὸ τελωνεῖον τῶν ξένων πωληθὲν εἰς δη- μοπρασίαν διὰ	1,450.
	59,595.33

τὰ ὀπισθεν ἔξοδα 53,426.01

Ἐνοίκιον Καγκελλαρίας	70
Πληρωμὴ Δερβίση ἐνιαύσιος (α)	216
Ὡσαύτως Χρήστου ἀμφοτέρων κλητῆρων	156
Μεταφορὰ	53,868.01
	59,595.33

(α) Ὁ Δερβίσης καὶ ὁ Χρῆστος ὑπηρετοῦν παρὰ τοῖς προε-
στῶσιν, ὁ πρῶτος ἐχρησίμευε παρὰ τοῦ Διοικητοῦ καθὼς ὁμόθη-
σκος καὶ ἕνεκα τούτου προσελαμβάνετο. Καταστιχάριδες ἐλέ-
γοντο οἱ κρατοῦντες τὸ κτηματολόγιον, ἔπρεπε δὲ νὰ ᾧσι δύο,
ὁ μὲν διὰ τοὺς Ἀνατολικούς, ὁ δὲ διὰ τοὺς Δυτικούς. Καπὶ ὁ-
γλάνι ὀνομάζετο ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιφορτισμένος νὰ παρα-
δίδῃ τὰς στελλομένας ἐκ Τήνου ἐπιστολάς εἰς τὸν Καπουκιαχα-
γίαν, εἰς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς Τήνου καὶ λοιποὺς, καὶ παρα-
λαμβάνων τὰς ἀπαντήσεις καὶ διαταγὰς διὰ νὰ διευθύνῃ αὐτάς.

Ἐκ μεταφοῶς 53,868.01. 59,595.33

Πληρωμὴ ἐπιτρόπου Μουμουντζῆ	60
Πληρωμὴ τοῦ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς Μιχαλάκη	60
Μισθὸς γραμματικοῦ	150
Μισθὸς καταστιχάριδων	40
Μισθὸς Καπιογλανίου	100
Διὰ τὸ φαγητὸν τῶν γερόντων	30
Διὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Λογοθέτου Καλαύρια κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ ἐφένδη μας ἀνὰ παράδες 96 εἰς ἕκαστον χανέ	5,266.20

54,008.01

1801 Ἰουλίου 18 ὑπεβλήθη καὶ ἐνεκρίθη τὸ κουμπάρ-
τον. Ἐπεταὶ δὲ ἡ σημείωσις τῶν ὑπὸ τῶν χωρίων τῆς
νήσου ὀφειλομένων κατὰ τὴν ξεμοίρασιν ἑνὸς ἑκάστου
κατὰ τὸν ἐξῆς τύπον.

Κωμόπολις Πύργου.

Διὰ τὰ ἄσπρα τῶν κτημάτων των	42,479 γρ.	2,423.38
Διὰ τὰ νόμιστρά της		42.
Διὰ τοὺς χανέδες 252		3,912.12
καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς		6,078.10

Ἀπολογισμὸς ἑνὸς ἑκάστου τῶν τεσσάρων προεστώτων
ὑποβαλλόμενος εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῶν διαδεχθέν-
των αὐτοὺς κατὰ τὴν νέαν ἐκλογὴν προεστώτων

1802 Ἰουνίου 17. Ἴδου παραδίδω λογαριασμὸν τοῖς
νέοις προεστώσι τῶν ὧσων ἐσύναξα ἀπὸ τὰ χωρία κατὰ

τὸ κουμπάρτον ὁποῦ ἔγινε τὴν 18 Ἰουλίου 1801 ἔτους
ὡς κάτωθεν φαίνονται κατ' ὄνομα γεγραμμένα.

	γρόσ.	παράδ.
Ἀπὸ Τριαντάρων	1,200	8
» Δύω χωρία	1,827	1
» Ἀρνάδον	1,624	4
» Λεβαντάδον	556	26
» Καρυὰν	1,601	34
» Τριπόταμον	2,069	1
» Κέχρον	559	35
» Χαντζηράδον	1226	4
	<u>10,664</u>	<u>36</u>

Ἀπὸ Τριαντάρων χρέος παλαιὸν	8.17	
» Ἀρνάδον χρέος περσυνὸν	27.21	
» Καρυὰν » »	7.32	
Διὰ διάφορον τῶν ὀφειλομένων		
Ἀρνάδου	8.	51 30

Ἐλαβον ἀπὸ πώλησιν μαρμάρων ἐναπομεινάντων ἐκ τῶν ἀγορα- σθέντων διὰ τὸν πασᾶ ἐφέντη μας	128.	
Διάφορον μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῶν χρημάτων	<u>12.30</u>	<u>140 30</u>
		<u>10,857.</u> 16

Ἦτοι γρόσια δέκα χιλιάδας ὀκτακόσια πενήντα ἑπτὰ
καὶ παράδες δέκα ἑξ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

49

Οἱ τρεῖς ἄλλοι συμπροεστῶτες ἔδωκαν τὸν προϋπο-
λογισμὸν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἕκαστος κατ' ἰδίαν.

ΠΕΡΑΚΗΣ, ΠΟΜΕΡ, ΦΟΣΚΑΡΙΝΗΣ, ΚΟΤΑΚΗΣ,
ΖΟΡΖΟΣ, ΠΙΠΠΕΡΗΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΒΑΝΔΙΝΑΣ.

1802 Ἰουνίου 27.

Ἰδοῦ σημείωσις τῶν ὧν περ ἔμβασα εἰς Κωνσταντινούπο-
λιν τῷ Καπουκιαχαγιᾷ μας Ἀποστόλῳ Παπᾷ, ἀπέ-
ναντι τῶν ἀντικρυ.

Διὰ τριῶν συναλλαγματικῶν εἰς
βάρος Α. Δοξαρά καὶ Κοντα-
ράτου

550

Διὰ ἑξ συναλλαγματικῶν τρα-
βηχθεισῶν παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν
διαταγὴν Τζανμπέρτου, Ἀν-
τρά, Γγιάννη προξένου, Πο-
γονατώφ, Φιλιππούτσου καὶ
ἐνὸς ἄλλου

2,353.20

Ἐκ τοῦ χρηματοδέματος γρ.
8,000 μὲ πλοίαρχον Μπονι-
φὰ ἔδωκα

1,100

Ἐκ τοῦ χρηματοδέματος γρ.
12,000 μὲ πλοίαρχον Μπη-
νάρδον ἔδωκα

1,800

Ἐκ τοῦ χρηματοδέματος γρ.
6,000 μὲ πλοίαρχον Φεξέ
ἔδωκα

250

μεταφέρονται γρ.

6,053.20

Ἐκ μεταφορᾶς	6,053.20
Διὰ τόκους πληρωθέντας εἰς τρεῖς δανειστάς	
τῆς κοινότητος ὀνοματισθέντας	112.25
Διὰ τὸ ἀβαέτι τοῦ Σερασκέρη (Μοιράρχου)	130.
Τῷ Λογοθέτῃ Καλαύρια ἀπέναντι τῶν ἐν τῷ	
Κουμπάρτῳ	1,300

Πληρωθέντα εἰς μισθοὺς καὶ ἄλλα ἐξοδα.

Διὰ μισθὸν τοῦ Γραμματικοῦ καὶ ὡς κατα-	
στιχάρην	170
Διὰ μισθὸν τοῦ καπὶ ὀγλανίου ἐξ μηνῶν καὶ	
ἐξοδὰ του	71. 6
Διὰ μικρά του ἐξοδα καθ' ὅλον τὸ ἔτος	175.34
γρ.	<u>8,013.05</u>

Τὰ ὅσα Βερεσιγέδια παραδίδω τῶν νέων προεστῶ-
των πρὸς σύναξιν.

Ἀπὸ Τριαντάρων ῥέστος περισυνὸν	12.33
Δύο χωρία » »	20.16
Ἀρνάδον » »	87.25
Λεβαντάδον » »	40
Καρυὰν » »	42.24
Χατζηράδον » »	164.24
	<u>368.02</u>

Παραδίδω εἰς τοὺς νέους προεστῶτας.

Εἰς μίαν πόλιτζαν εἰς βάρος τοῦ	
ψάλτη	100
μεταφέρονται γρ.	<u>8,381.07</u>

	ἐκ μεταφορᾶς. γρ.	8,381.07
Εἰς ὁμοίαν Κ. Παπαρρηγοπούλου	500	
Εἰς μετρητὰ νάκτι τὴν ἰδίαν ἡμέ- ραν καθ' ἣν ἔστειλαν εἰς χρη- ματόδεμα μὲ τὸν πλοίαρχον Ι.		
Συγάλα	1,500	2,100
		10,481.07

Ἐμέτρησα σήμερον πρὸς ἐξόφλησιν εἰς τοὺς νέους προεστῶτας		376.09
		10,857.16

Ἦτοι γρόσια δέκα χιλιάδας ὀκτακόσια πενήντα ἐπτὰ
καὶ παράδες δέκα ἑξ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

Πόμερ, Κοτάκης,
Πιππέρης, Βαντινάς.

Ἀριθ. 14.

(Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Ἡμεῖς ἐπίτιμος σύμβουλος Βικέντιος Γκιάννης ὑπο-
πρόξενος τῆς Α. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν
Ῥωσσιῶν ἐν Τήνῳ.

Πιστοποιοῦμεν καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι τὴν 14 Νοεμ-
βρίου 1798 ε. π. τὰ δύο αὐτοκρατορικὰ Ῥωσσικὰ πλοῖα
προερχόμενα ἐξ Αἰγύπτου καὶ εἰς Κέρκυραν διευθυνόμε-
να, ἥτοι ἡ φρεγάδα ὀνομαζομένη Μιχαήλ, διοικουμένη
ἀπὸ τὸν ἱππότην κύριον Ἀλέξανδρον Σορόκην, καὶ ἡ φρε-
γάδα Καζάνσκη ὀνομαζομένη καὶ ὑπὸ τοῦ κυρίου Θωμᾶ

Μέξερ Ἀγγλου πλοιαρχουμένη, ἐκ μεγάλης τρικυμίας καὶ ἐξ ἀνάγκης προσωρμήθησαν εἰς τὸν λιμένα τῆς Μη-
κόνου ἐν κακῇ καταστάσει καὶ στερούμεναι ἀπολύτως καὶ
τροφῶν καὶ χρημάτων. Ὁ κύριος διοικητὴς διεύθυνε
πρὸς ἡμᾶς εἰς Τήνον τὸν κύριον Χαράλαμπον διερμηνέα
του δι' ἐπιστολῆς του, δι' ἧς μ' ἐκοινοποίησε τὴν κρίσι-
μον κατάστασιν ἐν ᾗ εὐρίσκοντο τὰ εἰρημένα δύο πλοῖα
παρακαλῶν με θερμῶς νὰ τὸν στείλω τροφὰς καὶ τέσ-
σαρας χιλ. γροσίων, περὶ ὧν ἤθελε μὲ ἀποζημιώσῃ ὁ
ἐξοχώτατος κύριος Τομάρας ἱππότης ἐν Κωνσταντινου-
πόλει. Ἰδὼν τὴν κατεπείγουσαν ἀνάγκην τῶν πλοίων,
καὶ ἔχων παραγγελίαν ἀπὸ τὸν εἰρημένον ἐξοχώτατον
ἱππότην Τομάραν νὰ δώσω πᾶσαν συνδρομὴν κ.τ.λ. προσ-
έφυγον εἰς τὸν προεστῶτα τῆς νήσου τὸν κύριον Δημή-
τριον Ταβολάρον Δρόσον καλούμενον καὶ ἐζήτησα νὰ δα-
νεισθῶ παρ' αὐτοῦ τέσσαρας χιλ. γροσίων, πληρωτέα
μετὰ τοῦ τόκου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ τὸν Ῥῶσσον
πρέσβυν, ὁ δὲ κύριος Ταβολάρος εὐγενῶς φερόμενος μοὶ
ἐμέτρησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ποσὸν τῶν γρ. 4,000, καὶ
μὲ γενναιότητα ἀπέκρουσε τὸν περὶ τόκου ὄρον, εὐχαρι-
στούμενος εἰς τὴν τιμὴν, τὴν ὁποίαν ἡ προκειμένη εὐκαι-
ρία παρουσίασεν, ἵνα συνδράμῃ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος πλοῖα
δὲν ἤρχεσθαι μόνον εἰς τοῦτο ὁ κύριος προεστῶς, ἀλλὰ
διεύθυνεν εἰς τὸν κύριον διοικητὴν οἶνους, τρόφιμα, ὀπω-
ρικά, χορταρικά, καὶ νωπὸν ἄρτον δωρεάν· ἐν δὲ τῇ τοι-
αύτῃ γενναιότητι τοῦ κυρίου προεστῶτος ὁ κύριος διοι-
κητὴς δὲν ἔλειψε συμφῶνως μὲ ἡμᾶς νὰ κοινοποιήσωμεν
ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ὑποβάλλωμεν τὸ συμβάν τοῦτο εἰς τὴν
ἐξοχότητα τὸν ἀπεσταλμένον ἱππότην Τομάραν, ὅστις
μοὶ ἐπεφόρτισε νὰ εὐχαριστήσω ἐκ μέρους του τὸν κύριον

προεστώτα καὶ διὰ τὸ ἄτοπον τῶν χρημάτων τῆς συναλλαγματοῦ, ἥτις ἀμέσως ἐξωφλήθη.

Ὅθεν ἐν τοιαύτῃ ἀξιοσημειώτῳ ὑπηρεσίᾳ δὲν δύναμαι ὁ ὑποφαινόμενος, εἰμὴ νὰ ἐκδώσω τὸ παρὸν πιστοποιητικὸν διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὅπου δεῖ, συνιστῶν αὐτὸν εἰς τοὺς προϊσταμένους μου Ῥώσους ὑπουργοὺς, διοικητὰς καὶ ἀξιωματικοὺς ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Α. Μ. διατελοῦντας, ὅπως ἐν ἀνάγκῃ δώσωσι πᾶσαν συνδρομὴν αὐτῷ.

Καὶ εἰς ἐνδειξιν ὑπογράφωμεν ἰδίᾳ χειρὶ τὸ παρὸν, σφραγίσαντες αὐτὸ διὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς τοῦ γενικοῦ τούτου προξενείου σφραγίδος.

Ἐν Τήνῳ καὶ ἐν τῇ πόλει Ἀγίου Νικολάου, τὴν 18 Νοεμβρίου 1798 ε. π.

Ἐπίτιμος σύμβουλος
ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΓΚΙΑΝΝΗΣ.

Ἀριθ. 12.

Ἀρχιεπισκοπικὴ ἀπόφασις.

† Εἰς τὰ χίλια ἑπτακόσια ἐξήντα ἑξή Αὐγούστου δέκα ἐννέα, εὑρέθηκα εἰς τὸ Ξόπυργον καὶ ἔχοντας διαφορὰν τὰ παῖδιά τοῦ Γιαννάκου Εὐσταθίου μὲ τὴν Παπαδίαν τοῦ Παπᾶ Νικολάκη Καλλιάρχου. Τὰ παῖδιά τοῦ Γιαννάκη, ὁ Τομάζος καὶ ὁ Σπάθης, ἔλεγον πῶς ἔχουν ὁμολογίαν τοῦ Παπᾶ Ἰγνατίου Καλλιάρχου διὰ τριάντα γρόσια, καὶ πῶς εἶναι κεφίλης ἡ Παπαδία τοῦ Παπᾶ Νικολάκη διὰ τριάντα γρόσια, καὶ ἤλθον ἔμπροσθεν εἰς τὴν ἐμὴν ταπεινότητά καὶ ἠρώτησα τὴν Παπαδίαν ἂν ἐγι-

νε κεφίλης καὶ με ὄρκον καὶ ἀφορισμὸν ἐμαρτύρησε μήτε κεφίλης ἐγινε, μήτε ἄσπρα εἶδε νὰ δώσουν. Ἐδειξαν καὶ τὴν ὁμολογίαν ὅπου ἔλεγον πῶς τοὺς ἔκαμεν ὁ Παπᾶ Ἰγνατίος, καὶ τὴν ἴδομεν καὶ τὰ γράμματα δὲν ὁμοιάζουν μὲ τὰ γράμματα τοῦ Παπᾶ Ἰγνατίου, ἀλλὰ εἶναι ἄλλοι, καὶ ἂν ἔπερνε ὁ παπᾶς τὰ ἄσπρα ἔπρεπε νὰ τὴν γράψῃ μοναχὸς ἢ νὰ ὑπογραφθῇ, ἀλλὰ μήτε τὴν ἔγραψε μήτε ὑπογραμμένος εἶναι, καὶ ἔτσι ἀποφασίσαντες πῶς δὲν ἔχουν κανένα δίκαιον νὰ γυρεύουν τὰ ἄσπρα αὐτὰ ἀπὸ τὴν παπαδιάν.

Ὅθεν καὶ εἰς βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας ἐγράψαμεν τὸ παρὸν καὶ ἔστω εἰς ἐνδειξιν, παρῶν καὶ οἱ κάτωθεν ἱερεῖς.

1776 Αὐγ. 19.

† Ὁ Ταπεινὸς Ἀρχιεπίσκοπος.

† Ὁ Τήνου Μελέτιος.

Χωρεπίσκοπος Παπᾶ Γεώργιος μαρτυρῶ.

Ἐκκλησιάρχης Νικηφόρος ἱερεὺς μαρτυρῶ.

Παπᾶ Ματθίος Λεγάτος μαρτυρῶ.

Κωνσ. ἱερεὺς μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν γραμμένα.

Ἀγγελῆς ἱερεὺς μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

Παῖσιος ἱεροδιάκων μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

Ἀπόφασις Προεστώτων.

Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν ἐνυπογράφου γράμματος, δηλονότι γίνεται ὅτι ὁ κύρ Ἀθανάσιος Ἀλμπερτὴς ἔχων διαφοράν μετὰ τῆς νύμφης του κυρὰ Βιολάντης θυγατρὸς τοῦ ποτὲ Μάρκου Σαμοθράκη διὰ τὴν περιουσίαν τοῦ ποτὲ

Νικολάου αὐταδέλφου τοῦ ῥηθέντος Ἀθανασίου καὶ συζύγου τῆς Βιολάντης, παρεστάθη σήμερον μετὰ τῆς αὐτῆς Βιολάντης ἐν τῇ κοινῇ τῆς νήσου μας Καντζελαρίᾳ, ἐνώπιον ἡμῶν, καὶ ἀνήγγειλεν ἡμῖν πάντα τὰ δικαιολογήματά του δι' ἀναφορᾶς ἐνυπογράφου, ὁμοίως καὶ ἡ Βιολάντη διὰ λόγου προφορικοῦ· ὅθεν κατὰ τὴν αὐτῆς ἀναφορὰν τοῦ ῥηθέντος Ἀθανασίου καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ ζήτησιν αὐτοῦ ἀκριβῶς ἐξετάσαντες ταύτην τὴν διαφορὰν τοῦ καὶ κατὰ βάθος ἐρευνήσαντες τὰ ἀνὰ χεῖρας ἀμφοτέρων κατὰστιχα οὐ τὴν τυχοῦσαν τὸ ἐν κατὰ τοῦ ἄλλου ἐναντιότητα φέροντα, ἀγκαλὰ καὶ ὁ αὐτὸς Ἀθανάσιος κατὰ τὸ φαινόμενον εἶχεν ἐναντίον πάντων τὰ νικητήρια, μ' ὅλον τοῦτο ἐπειδὴ καὶ ἡ παρέλευσις τῶν τοσοῦτων χρόνων οὐ δύναται φέρειν καθ' ἡμᾶς εἰς φῶς τὴν καθ' αὐτὸ ἀλήθειαν, διὰ τοῦτο συγκαταβατικῶς πρὸς εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν τῶν δύο μερῶν, ἀποφασίζομεν, ὅτι ἀπὸ μὲν τὰ χῶράφια, τὸ μὲν εἰς τόπον λεγόμενον μονοπάτια, καὶ τὰ δύο εἰς Ἀλικαῖς, καὶ ἀπὸ τὸ ἀμπέλι εἰς ἅγιον Ἡλίαν, καὶ ἀπὸ τὸν κήπον εἰς Πριάστον νὰ λάβῃ ὁ Ἀθανάσιος ἐξ αὐτῶν, γενομένων εἰς ἐξ μερίδια τὰ τέσσαρα μερίδια, μὲ τὸ νὰ ἐγγίξουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν εἰρημένα πράγματα, κατὰ τὴν διαθήκην τῆς μητρὸς του, καὶ τὸ ἐν τρίτον ἐκ τῶν ἄλλων ἡμισυ κατὰ κληρονομίαν τοῦ ποτὲ αὐταδέλφου του Νικολοῦ, τὰ δὲ δύο ἕκτα μερίδια νὰ μείνουν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς ῥηθείσης Βιολάντης, τὸ ἓνα κατὰ κληρονομίαν τοῦ ἀνδρός τῆς Νικολοῦ, καὶ τὸ ἄλλο διὰ τὴν δούλευσιν ὅπου ἔκαμεν εἰς τὴν ψυχὴν του· ἀπὸ δὲ τὴν ἐνδεδουμένην μὲ ἀσῆμι εἰκόνα, καὶ τρεῖς ποσάδες ἀσημένιου ὅπου ὁ ποτὲ Νικολὸς εἶχε λάβει χάριν ἀπὸ θεῖαν τοῦ

Μαρίαν, καὶ ἀπὸ τὸ μεταξωτὸν πάπλωμα τῆς Κύπρου, καὶ δύο ποσάδες ὅπου παρομοίως εἶχε λάβει ὁ ῥηθεὶς Ἀθανάσιος καὶ ἐξ αὐτῶν τιμωμένων τὸ τρίτον μερίδιον κληρονομίας ἕνεκα τοῦ ἀδελφοῦ του Νικολοῦ, τὰ δὲ δύο μερίδια τούτων νὰ μένουν ὡσαύτως τῆς εἰρημένης κυρὰ Βιολάντης, τὰ δὲ ἐννέα ζάρφια τοῦ ποτὲ Γιαννάκη ὅπου εἰς τὴν διαληφθεῖσαν ἀναφορὰν του ὁ κύρ Ἀθανάσιος φανερώνει, μὲ τὸ νὰ ᾔναι ἀμφίβολα καὶ κατὰ ἄλλον τρόπον ὑποκείμενα εἰς ἐνοχὴν χρέους ὡς ἐπληροφορήθημεν ἀφίνομεν κατὰ τὸ παρὸν ἀνενέργητα, καὶ ἂν μετὰ καιρὸν βεβαιωθοῦν ὅτι ἦσαν τοῦ ποτὲ Γιαννάκη Ἀλμπερτῇ καὶ κατὰ κληρονομίαν τὰ ἐξουσίασεν ὁ ἀδελφός του ποτὲ Νικολός, πάλιν ὁ αὐτός κύρ Ἀθανάσιος νὰ λάβῃ καὶ ἐξ αὐτῶν τιμωμένων τὰ τέσσαρα μερίδια ἀπὸ τὰ ἑξ, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ εἰρημένα χωράφια χωρὶς τινος ἀντιλογίας· διὰ δὲ τὰ ὅσα ἄλλα πρετεντέρει ἀπὸ τὴν νύμφην του Βιολάντην ὁ εἰρημένος Ἀθανάσιος, κατὰ τὴν αὐτὴν πρὸς ἡμᾶς ἀναφορὰν του, ἡγοῦν ἀπὸ εἰσόδημα εἰς τόσου χρόνου διάστημα, τὸ εἰς τὰ εἰρημένα χωράφια μερίδιόν του ὅπου κατέτρωγεν ἡ κυρὰ Βιολάντη, ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἀπὸ τὸ τετραεὺς ἀγγελον, ἀπὸ ὅσα ἔλαβεν ἀπὸ καραβοκύρι Γιάννη, ἀπὸ ὅσα ἐσύναξεν ἀπὸ τὸ κατάστιχον τοῦ ποτὲ Νικολοῦ καὶ τέλος πάντων ἀπὸ τὰ φορέματά του, καὶ ἀπὸ ὅσα πρετεντέρει κατὰ τὸ ἀνὰ χεῖρας αὐτοῦ κατάστιχον, ἀποφασιστικῶς διορίζομεν εἰς τὸ ἑξῆς, διὰ πολλὰ αἰτία, νὰ μὴ ζητῇ ὁ αὐτός κύρ Ἀθανάσιος ἀπὸ τὴν νύμφην του Βιολάντην ἐξ αὐτῶν οὔτε ἓνα ὀβολόν, ὡσαύτως καὶ ἡ κυρὰ Βιολάντη νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν αὐτὸν Ἀθανάσιον τίποτε ἀπὸ τὰ ὅσα ἐπρετέν-

τερεν ἀπὸ λόγου του, μὲ τὸ ἀνὰ χεῖράς της κατάστι-
χον ταῦ ποτὲ ἀνδρός της Νικολοῦ, ἀλλὰ νὰ ᾔηται καὶ
τὰ δύο τὰ τοιαῦτα προβλήματα καὶ δικαιώματα μέχρι
τέλους ἀνίσχυρα καὶ ἀνενέργητα· τὰ δὲ ὅσα ἀνωτέρω δι-
καίως καὶ εὐλόγως διορίζομεν νὰ λάβουν ἀνυπερθέτως
τὸν τόπον τους, χωρὶς τινος προφάσεως ἢ ἐναντιότη-
τος. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτων διηνεκῇ ἀσφάλειαν, ἐ-
γράφη τὸ παρὸν ἐν τῇ κοινῇ ἡμῶν Καντζελαρίᾳ, τὸ ὁ-
ποῖον καὶ ὑπογράφεται ἰδίᾳ ἡμῶν χειρὶ, καὶ ἔστω εἰς ἐν-
δειξιν.

1798 Αὐγούστου 6 ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Πρὸς τούτοις φανερώνομεν ὅτι ὁ αὐτὸς σιὸρ Ἀθανάσιος
εἰς τὴν ἄνωθεν διαφοράν του εἶχε προσκαλεσμένους τὸν
κὺρ Νικόλαον Βητάλε καὶ κὺρ Ἀντωνάκην Παξιμάδην·
λοιπὸν ἐπειδὴ καὶ ἡ ῥηθεῖσα ἀπόφασις ἔγεινε μὲ κοινὴν
γνώμην καὶ συναίνεσιν τῆς αὐτῶν τιμιότητος, διὰ τοῦτο
καὶ ὑπογράφονται ἰδίᾳ αὐτῶν χειρὶ καὶ ἔστω εἰς ἐν-
δειξιν.

Λεονάρδος Γεωργαντόπουλος, Ἀντώνιος Βιτάλης,
Γιάννης Ρουγγέρης, Δημήτριος Δρόσου, Ἀντώ-
νιος Παξιμάδης, Ἀλπερτος, Νικόλαος Βητάλε,
Ἀρπιτρος.

Ἀπόφασις προεστώτων.

Διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν ἐνυπογράφου συντέντζας δηλο-
ποιοῦμεν ὅτι ἀγκαλὰ καὶ ὁ Ἰωάννης ἤδη Τιμόθεος μετο-
νομασθεὶς, σύζυγος τῆς ποτὲ Νικολέτας τοῦ Βελούδιου,
ἦλθεν ἀπὸ βασιλεύουσας καὶ ἔφερε πρὸς τὸν πανιερώτα-

τατον ἡμῶν δεσπότην πατριαρχικόν συνοδικόν γράμμα
ζητῶντας δι' αὐτοῦ νὰ παραλάβῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν του
τὸ ἐδῶ εἰς τὴν χώραν τοῦ ἁγίου Νικολάου ὁσπητίον ὁποῦ
εἶχεν ἀγοράσῃ ἡ ῥηθείσα ποτὲ σύζυγός του Νικολέτα, ὡς
ἔβηθεν ἐδικόν του πρᾶγμα, μ' ὅλον τοῦτο θεωρηθείσης
τῆς διαφορᾶς ταύτης ἔμπροσθεν ἡμῶν, καὶ τῆς παντερό-
τητός του περὶ αὐτοῦ τοῦ ὁσπητίου, οἱ ἐξουσιάζοντες αὐ-
τὸ σιὸρ Πετράκης δηλαδὴ Σαγρέδος, καὶ σιὸρ Θεόδωρος
Σαγρέδος μᾶς ἐπαρρησίασαν δύο γράμματα πωλήσεως
τοῦ αὐτοῦ ὁσπητίου, τὸ μὲν ἓνα κατὰ τὸ αψοβ ἔτος
γεγραμμένον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφανερῶθη ὅτι τὸ ὁσπητίον
αὐτὸ ἦτο τότε τῆς Λενέτας γυναικός τοῦ ποτὲ Σταμάτη
Μεσινέζη, καὶ τὸ ἐπώλησεν εἰς τὴν ῥηθείσαν Νικολέταν
τοῦ Βελοῦδιου διὰ γρόσια ἑκατὸν ἐξήντα πέντε, ὁ ποτὲ
παπᾶ Ἰωάννης Βουτζᾶς, ἐπίτροπος ὧν τῆς ῥηθείσης Λε-
νέτας καὶ τοῦ Μαρχάκη· τὸ δὲ ἄλλο κατὰ αψ 4 ε ἔτος
γεγραμμένον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφανερῶθη, ὅτι τὸ ἴδιον
ὁσπητίον, ὁ Ζαχαρίας υἱὸς τῆς ῥηθείσης ποτὲ Νικολέτας,
ὡς μητρικόν του πρᾶγμα τὸ ἐπώλησεν εἰς τὸν σιὸρ
Γεωργάκην Δρόσου διὰ γρ. τετρακόσια τριάντα μὲ ὅλα
του τὰ δικαιώματα, ὁ δὲ σιὸρ Νικόλαος Δρόσου ἐπίτρο-
πος τοῦ αὐταδέλφου του εἰρημένου κύρ Γ. Δρόσου κατὰ
τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπώλησεν αὐτὸ εἰς τοὺς συμπλίους, δηλα-
δὴ εἰς τοὺς ῥηθέντας σιὸρ Πέτράκην Σαγρέδον καὶ σιὸρ
Θεοδωρὴν Σαγρέδον διὰ γρ. τετρακόσια σαράντα, ὡς
φαίνεται ἡ καταγραφή τῆς ἐσχάτης πωλήσεως αὐτοῦ
μέσα εἰς τὰ ἴδια δύο εἰρημένα γράμματα τῆς πρώτης
καὶ δευτέρας πωλήσεως αὐτοῦ· ὅθεν ἐκ τούτων τῶν προ-
φανῶν γραμμάτων καὶ ἀφευδεστάτων μαρτυριῶν περὶ
τοῦ διαληφθέντος ὁσπητίου τῆς Λενέτας καὶ Μαρχάκη,

πληροφορηθέντες ἀφιλοπροσώπως ὅτι ὁ ῥηθεὶς Τιμόθεος οὐδεμίαν μετοχὴν ἔχει εἰς αὐτὸ τὸ ὁσπήτιον, καθὼς καὶ ὁ ἴδιος βιασθεὶς τῷ ἰδίῳ συνειδότι, ὡμολόγησεν ἔμπροσθέν μας τὴν ἀλήθειαν, τούτου χάριν, ἀποφασιστικῶς διορίζομεν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὅχι μόνον ὁ αὐτὸς Τιμόθεος νὰ μὴν ἐμπορῇ νὰ διασείσῃ τινα δι' αὐτὸ τὸ ὁσπήτιον, ὡς μὴ ἔχων εἰς αὐτὸ κανὲν δικαίωμα, μὲ τὸ νὰ ἦτο ἀγορὰ τῆς συζύγου του ποτὲ Νικολέτας, κατὰ τὸ εἰρημένον στρομέντον καὶ ὅχι ἰδική του, ὡς φανερὰ ἐπαρουσιάσθη, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀγοράσας αὐτὸ σιὸρ Γ. Δρόσος ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν κληρονόμον τῆς αὐτῆς Νικολέτας, ὁμοῦ καὶ οἱ ἔπειτα αὐτὸ ἀγοράσαντες σιὸρ Η. Σαγρέδος καὶ σιὸρ Θ. Σαγρέδος ἀπὸ τὸν σιὸρ Ν. Δρόσον ἐπίτροπον ὄντα τοῦ αὐταδέλφου του ὡς εἴρηται, νὰ μένουν ὅλοι μέχρι τέλους ἀνενόχλητοι καὶ κατὰ πάντα ἀκαταζήτητοι κ.τ.λ.

1799 Σεπτεμβρίου 6 ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ καὶ χώρι τοῦ ἀγίου Νικολάου.

Γιάκουμος Πόμερ, — Γιαννιὸς Γεωργαντόπουλος, —
Κιαρλὲς Μπονφόρτ, — Ζώρζης Πιπέρης.

Ἀριθ. 13.

Ὁ ἴδιος Φ. Γεωργαντόπουλος πρὸς τὸν Ν. Δρόσου.

Κωνσταντινούπολις, 28 Μαρτίου 1804.

Ἡ παροῦσα διευθύνεται διὰ Σμύρνης
περὶ τῶν τεσχερέδων τῆς μετᾶξης ἐλπίζομεν νὰ διορ-

θωθῇ καὶ νὰ μὴ γίνη κοινὸν τὸ κακόν· τὰς ἀπερασμένας εἶχον ὑπάγει εἰς τὸν ἅγιον Ἑρακλείας, καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας μας τὸν εἶπον ὅτι οἱ Τηνιακοὶ δὲν ὑποφέρουν τὴν ἀδικον καταδρομὴν τοῦ κυρ Μακαρίου, καὶ ὅλοι ἐτοιμάζονται νὰ τρέξουν με ἄρτζιχάλια εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὸν Ἐφέντην καὶ εἰς τὸν ἴδιον Βεζύρην, ὅτι ἐγὼ τοὺς κατεπράϋνα με ὑποσχέσεις, πλὴν ἂν δὲν τὸ διορθώσουν τὸ ὀγρηγορώτερον θέλει γείνει μεγάλη σύγχυσις, εἶχε παρακαλέσει καὶ τὸν κυρ Ἀποστόλην ὅμως δὲν ὑπῆγε με τὸ νὰ μὴ τὸν ἐγραψέ τινας, πλὴν προχθὲς ἐξ αἰτίας τῶν χαρατζιῶν εὔρε βασιλὲ καὶ ὑπῆγε φανερώσας τὴν ὀργὴν τῶν ραγιάδων. Ἐμένα εἶπεν ὅτι θέλει καλέσει, καὶ τὸν ἀσκητὴν Κύριλλον νὰ τὸν ἐρωτήσῃ, τὰ ἴδια εἶπε καὶ τοῦ κυρ Ἀποστόλη. Ὁ Γιάκουμος Λολὸς ἠρώτησεν ἓναν τί λέγει ὁ κόσμος περὶ Μακαρίου καὶ τὸν ἀπεκρίθη, πῶς εἶναι ὁ κόσμος ὠργισμένος κατὰ τῶν κατατρεχόντων αὐτὸν, ὅθεν ἀπεκρίθη ὅτι ὁ ἀρχὼν Λογοθέτης Στεφανάκης θέλει προσπαθήσῃ διὰ τὴν συγχώρησίν του· ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ὁ Στεφανάκης τὸν ἔβαλε νὰ ἐρωτήσῃ. Περὶ τοπικῶν ὑποθέσεων σὰς ἔγραφα καταλεπτῶς τὰς ἀπερασμένας, τὰ πράγματα στέκουν εἰς τὸν ἴδιον βαθμόν, ὅθεν τὸν γέροντα (ἐννοεῖ τὸν Δημήτριον Δρόσον) πρέπει νὰ τὸν καταπείσῃς νὰ δεχθῇ τὸ βάρος, καὶ ἂν δὲν τὸ ὑποφέρῃ ἔπειτα τὸν ἐλαφρύνετε, δὲν πρέπει ν' ἀποφύγῃ τὴν προσταγὴν τοῦ Ἐφέντη διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσουν μεγάλα ἄτοπα.

Φ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 14.

Ὁρα σελ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν ἐνυπογράφου γράμματον δῆ-
λον γίνεται, ἐπειδὴ καὶ βλέπομεν τὸν τόμον ὅπου ἔγεινε
τὸ 1796 Ἰουνίου 24 μὲ κοινήν γνώμην καὶ συναίνεσιν
τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν δεσπότη ἐβεβαιώθη τὸ 1797
Αὐγούστου 27, κατ' ὀλίγον ὀλίγον καταφρονούμενον καὶ
κινδυνεύοντα νὰ καταντήσῃ εἰς τελείαν κατάργησιν καὶ
νὰ μείνῃ σχεδὸν ἀνενέργητος, μηδενὸς ὄντος τοῦ βο-
θοῦντος αὐτῷ καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν μέχρι τοῦδε ἀπὸ
ἡμᾶς ἄλλοι μὲν ἀναιτίως καθ' ἑκάστην ἀργίαν τῆς ἱερο-
πραξίας δοκιμάζουσιν, ἄλλοι παραλόγως εἰς καθαίρεσιν
τῆς ἱερωσύνης ὑπέπεσον καὶ ἕτεροι κατὰ διαφόρους τρό-
πους ἀδίκως εἰς ἐκκλησιαστικὴν παιδείαν κατεδικάσθη-
σαν· τούτου χάριν μὴ ὑποφέροντες πλέον τὴν τοιαύτην
ἐναντίαν ἡμῶν ἀδικον περιφρόνησιν, θέλοντες δὲ μάλι-
στα τὰ ἐν τῷ ῥηθέντι κοινῷ τόμῳ περιεχόμενα δεκατέσ-
σαρα κεφάλαια νὰ ᾔναι ἐπὶ τέλους ἀπαρασάλευτα, καὶ
καθεξῆς τὰ παλαιὰ ἡμῶν προνόμια ἀμετάτρεπτα χωρὶς
νὰ δείξῃ τοῦ λοιποῦ κανένας ἀπὸ ἡμᾶς εἰς τὴν τυχοῦσαν
ταύτην κατάχρησιν καὶ τὴν παραμικρὰν ἀδιαφορίαν ἢ
χάριτα, ὀρκιζόμεθα ὅλοι ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμ-
μένοι εἰς τὸν ἐν τριάδι ὑμνούμενον Θεὸν ὅτι εἰς τὸ
ἕξῃς, ἐὰν ὁ Ἀρχιερεὺς μας καταχρηστικῶς φερόμενος
εἰς τὰ ἐν τῷ τόμῳ κεφάλαια καὶ λοιπὰ ἀσυνήθιστα εἰς
ἡμᾶς καὶ νεωτερισμοὺς, ἢ χαριζόμενος ἤθελεν ἀργήσῃ
κανέναν ἀπὸ ἡμᾶς ἀπλῶς καὶ ὥς ἔτυχεν, ἢ ἄλλην καμ-
μίαν ἐκκλησιαστικὴν παιδείαν τοῦ προξενήσῃ ἀνευ τινος
κανονικοῦ ἐγκλήματος, νὰ εἴμεθα ὅλοι ὑπόχρεοι νὰ δια-

εντεύσωμεν τὸν τοιοῦτον ὅποιος καὶ ἂν ᾖ μ' ὅλην
προθυμίαν διὰ νὰ φυλάξωμεν τὸ εἶναι καὶ τὴν ὑπό-
ψιν τῆς ἱερωσύνης μας κατὰ πάντα ἀπαρεγγχώριστως,
ἐναντίας δὲ ἀνίσως καὶ κανένας ἀπὸ ἡμᾶς δοκιμάσῃ
τὴν ἀναιτίως κάμμιαν καταδρομὴν καὶ δι' αὐτῆς ὑπο-
σῇ ἀδίκως εἰς ἀργίαν, ἀπραξίαν, ἢ εἰς καθαίρεσιν ἱε-
ρωσύνης, ἢ εἰς ὅποιανδήποτε ἐκκλησιαστικὴν παιδείαν,
οἱ λοιποὶ ἡμεῖς, οἱ μὲν ὡς δειλιῶντες ἢ ἄλλῳ τρόπῳ
τριζόμενοι, ἢ εἰς ἴδιον κέρδος ἀφορῶντες δείξωμεν τὴν
πραμικρὰν ἀδιαφορίαν καὶ δὲν δώσωμεν ὡς εἴρηται, μὲν
τὴν προθυμίαν καὶ ἐκθεσιν ζῆλον τὴν ἀνήκονσαν
τὸν τοιοῦτον συνάδελφόν μας ὑπεράσπισιν καὶ βοή-
θειαν, νὰ εἴμεθα ἐνοχοὶ τῆς ὀρκωμοσίας ὅπου ἄνθρωποι ἐξ
ἐκείας ἡμῶν προαιρέσεως ἐγράφοντες, καὶ ὑπεύθυνον ἀλύ-
του ἀφορισμοῦ καὶ ὑπόδικον τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι.

Ὅθεν εἰς παντοτείνην διατήρησιν ταύτης τῆς οἰκειο-
λογίας ἡμῶν συμφωνίας καὶ ἀμεταθέτου δεσμοῦ, ἐγράφη
τὸ παρὸν ἐν ᾧ καὶ ὑπογραφόμεθα ἕκαστος ἰδίᾳ αὐτοῦ
εἰρὶ καὶ ἔστω εἰς ἐνδειξιν.

1806 Μαρτίου 18.

Ὁγοθέτης Τήνου, — Σακκελάριος Τήνου, — Ἀρχιμαν-
δρίτης Τήνου Φιλάρετος, — Πρωτοπαπᾶς Τήνου, —
Χωρεπίσκοπος Τήνου, — Παρθένιος Ἱερομόναχος, —
Σύγγελος τοῦ Ἀγίου Χαλκηδόνα Ἱερεμίας, — Π. Ἀ-
λέξανδρος Μπὸν, — Π. Νεόφυτος Μοθώνης, — Π. Νικό-
λαος Ἀπέργης, — Π. Μανώλης Πρωτέγδικος, — Π.
Ζαχαρίας, — Ἀνθιμος Ἱερομόναχος.

ΙΟΥΝΤΑΔΟΣ. — Π. Ἰωάννης Κρητικὸς, — Γεράσιμος
Ἱερομόναχος, — Π. Γεώργιος Μαρκόζης.

ΑΡΝΑΔΟΣ. — Π. Μανώλης Κονταρίνης, — Π. Μαθιός Μουσκάτος, — Π. Μάρκος Μαραμπότης, — Π. Γεώργιος Μηνάρδος.

ΚΑΡΥΑ καὶ ΚΟΥΜΝΑΔΕΣ. — Π. Κωνσταντῆς Μηκονιάτης, — Π. Κωνσταντῆς Μαραγκός, — Π. Πέτρος Δελότας, — Π. Ἀντώνιος Μαρχοΐζης, — Π. Νικόλαος Λεβαντής, — Π. Γεώργιος Μαραγκός.

ΦΑΛΑΤΑΔΟΣ. — Π. Γεώργιος Δεσίπρης, — Π. Γεώργιος Φαλιέρος, — Π. Ἰωάννης Δεσίπρης, — Π. Νικόλαος Ζιωτός, — Π. Νικόλαος Ἀπέργης.

ΚΑΜΑΡΙ. — Π. Μάρκος Ἀπέργης, — Π. Νικόλαος Βίδος.

ΔΥΩ ΧΩΡΙΑ. — Π. Γεώργιος Δεσίπρης, — Π. Ἀντώνιος Πλητάς, — Π. Γεώργιος, — Π. Ζάννες Κουμαριανός.

ΤΡΙΑΝΤΑΡΟΣ. — Π. Νικόλαος Μαραγκός, — Π. Κωνσταντῆς Καρδαμίτσης, — Π. Ραφίος Πρωτονοτάριος.

ΜΠΕΡΔΕΜΙΑΡΟΣ. — Π. Μάρκος Δοξαράτος.

Ἄριθ. 15.

Ὁ Φ. Γεωργαντόπουλος, πρὸς τὸν Ν. Δρόσον.

Κωνσταντινούπολις, 31 Μαρτίου 1804.

Ἐπαναλαβὼν τὰ διὰ τῆς προηγουμένης ἐπιστολῆς του σημειωθέντα προσθέτει ὅτι τὰ πράγματα εὐρίσκονται εἰς τὸν ἴδιον βαθμὸν μὲ ἐλπίδας νὰ τελειώσουν· ὁ αὐτάδελφος σας, τὸν ὁποῖον πανοικὸς ἀσπάζομαι, ὅμως πρέπει νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὰ προσταζόμενα καὶ μὲ ζέσιν νὰ κατα-

πάσῃ τὴν δουλειᾷ μὴ ὑποπτευόμενος ἐναντιότητος καὶ στηριζόμενος εἰς τὴν θείαν βοήθειαν καὶ εἰς τὸ δίκαιον, καὶ τέλος πάντων εἰς ἐμὲ ὅπου εἶμαι ταπεινός μὲν, πιστός δὲ καὶ εὐκρινὴς φίλος σας. Τὰ ἀνόητα φερσίματα τοῦ Λογοθέτου τὸν ἔρριψαν εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἐξουσιαστῶν· ὁ ἴδιος Στεφανάκης εἶπε τοῦ Κεχαγὰ Ἐφέντη, ὁ Φραντζίσκος ὅπου τὸν ἔβαλε προεστὸν ἅς δώσῃ τζοβάπι διὰ αὐτὸν καὶ ἤκουσα μυρία, μάλιστα ἡ Καλόγρια Ἐξομερίτισα καὶ ὁ νέος ὅπου τοῦ εὐγαλαν τὸ ὀμμάτι ἐκίνησαν ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ εἰς τὸν Τζαβούσπασην, καὶ ἐκεῖνος εἰς τὸν Κεχαγὰν Ἐφέντην, ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι θέλει ἐξετάσει καὶ εἰ μὲν ἀληθῶς ὁ Λογοθέτης τοὺς ἐσικτήρδισε θέλει παιδευθῇ, ἄχ ὁ ἀνόητος τί κάμνει τῆς φαρμαλιᾶς του ! Μὴ βιασθῇτε σὰς παρακαλῶ διὰ τὸ κτίσιμον κάμαρας, ἤγουν μὴν ἀφήσετε τὸ πρᾶγμα νὰ καταντήσῃ εἰς καυγάν, καὶ τελειώνει μὲ καλωσύνην καὶ μὲ ὑπομονὴν, συγγενὴς εἶναι καὶ ἅς μὴ μεταχειρισθῶμεν ἐκδίκησιν, πολὺ εἶμαι καὶ ἐγὼ πειραγμένος καὶ καθημερινῶς πειράζομαι ἀλλ' ὑποφέρω, ἀκόμη καὶ προχθὲς ἐπειράχθην διὰ τὸ κριθάρι, καὶ βέβαια τὰ τοιαῦτα εἶναι ἀνυπόφορα, ὁ καιρὸς ὁμῶς θέλει τὰ διορθῶσει.

Ἀκούοντας τὴν ἀργήταν τοῦ κυρ Μακαρίου ὑπῆγα εἰς τὸν ἅγιον Ἡρακλείας, εἰς τὸν ὁποῖον συχνοπηγαίνω, καὶ ὕστερον ἀπὸ κάποιας ὁμιλίας, ἐπάνω εἰς τὸ γράμμα ὅπου Μιχαλάκης Παξημάδης ἔστειλε τοῦ κυρ Ἀποστόλη κατ' ἐμοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον μέσα λέγει ὅτι κἀνένας δὲν εἶναι μὲ ἐμὲ παρὰ τουλόγουσου ὅπου μὲ ὁμοιάζεις εἰς τὰ ἥθη, ἀποδεικνύων αὐτῷ ὅτι εἶναι σύνταξις τοῦ Δεσπότη μας. Τοῦ εἶπον εἰς τὸ τέλος, Δεσπότη μου, ἡ ἀργήτα τοῦ Μακαρίου ἐξηθρόνισεν ὅλους τοὺς ἐδῶ Τηνιακοὺς καὶ

ἑσυνάζοντο νὰ τρέξουν εἰς τὸν Ἐφέντην, ἀκόμη καὶ εἰς τὸν Βεζύρην, ἂν τὸ καλέσῃ ἡ χρεία· ὅθεν μὲ παρεκάλεσες καὶ τοὺς ἐμπόδισα, ἂν δὲν τὸ οἰκονομήσητε ὁμῶς θέλει γίνεи μεγάλη σύγχυσις· μετὰ δύο ἡμέρας παρεκάλεσα καὶ τὸν κὺρ Ἀποστόλην καὶ ὑπῆγε καὶ εἶπε τὰ ἴδια εἰς κάποιον τρόπον, ἔπειτα ἐκινήσαμεν καὶ τὸν κὺρ Γεωργάκην Ἀλμπερτὴν καὶ ἔστειλε τὸν ἄρχοντα ἱατρὸν Ῥαζὴν, μέσον τοῦ ὁποίου ἐζητοῦσε τὴν συγχώρησιν πρὸς καιροῦ· ὅθεν προχθὲς τὴν 29 τοῦ εἶπεν ὁ ἅγιος Δεσπότης, ὡς τὴν Πέμπτην ὑπογράφεται καὶ τὴν Παρασκευὴν νὰ στείλῃ νὰ τὴν πάρῃ. Ὅθεν ἀνάφερέ το κρυφίως το πνευματικῷ διὰ νὰ μὴ γίνῃ κοινὸν ὁποῦ ὅταν ἔλθῃ νὰ τοὺς εὕρῃ ἀκόμη κοιλαδοῦντας τὴν ἀξιότητά τους καὶ τὰ μεγάλα τους κατορθώματα κτλ.

Φ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ Φ. Γεωργαντόπουλος, πρὸς τὸν ἴδιον Ν. Δρόσον.

23 Μαΐου 1804.

Ἐλπίζω ἕως ἡδὴ ὁ ἅγιος πνευματικὸς κὺρ Μακάριος ὄχι μόνον νὰ ἡσυχάσῃ μὲ τὸν ἐρχομὸν τῆς ἀθωότητός του ἀλλὰ καὶ παραβλέπων τῶν μὲν τὰ σφάλματα, τῶν δὲ ἀκούων τὰς παρακλήσεις νὰ ἐκατέβῃ εἰς τὸ μοναστήριον διὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ ἐκεῖνο μὲν ὀρφανόν, ἡμᾶς δὲ τοὺς εὐλαβουμένους αὐτὸν ὀρφανοὺς τῶν πνευματικῶν νοθεύσιων του, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ καλῆτερον τοὺς περισσοτέρους ἡμῶν τῶν ὀρθοδόξων ὑστερουμένους τῆς βοήθειάς του, τῷ ὁποίῳ παρακαλῶ νὰ προσφέρῃς τοὺς εὐλαβεῖς μου προσκυνισμούς· Ἡ διαφορὰ τοῦ ἀνταδέλφου τη

ἐλπίζω μὲ τὸν ἐρχομὸν τοῦ Σουλεϊμάνη νὰ ἐπῆρε τέλος στηριζόμενος εἰς τὰς δοθείσας αὐτῷ προσταγὰς, στοχάζομαι ὅτι δὲν θέλει ἐκτραπῇ ἀπὸ αὐτὰς, ἂν καὶ τοῦ τάξουν μεγάλα δῶρα. Ἐλπίζω ἔτι ὅτι ἐπειδὴ τὰ γράμματα καὶ αἱ προσταγαὶ ὅπου φέρει δὲν ἀποβλέπουν παρὰ εἰς κοινὸν καλὸν νὰ μὴ δυνηθοῦν οἱ κοινοὶ ἐχθροὶ νὰ ἀπατήσουν παραμικρὸν μέρος τοῦ κοινοῦ λαοῦ καὶ νὰ τὸν παρακινήσουν νὰ ὀμιλῇ ἐναντίον τῶν ρηθέντων διαταγῶν ὅπου αὐτὸς ἐπιφέρει, τέλος πάντων εἶμαι βέβαιος ὅτι ἔξω ἀπὸ τοὺς πολλὰ ὀλίγους ὅπου διὰ τὰ κακὰ τοὺς τέλη καὶ κακὴν συνείδησιν ζητοῦν νὰ γίνουν τύραννοι τῆς πατρίδος ὅλοι οἱ λοιποὶ φιλοπάτριαι θέλουν διαφθεντεύσει μὲ ὅλας τιν τὰς δυνάμεις τὰ προσταττόμενα, νὰ ἀγκαλιασθοῦν τὰ καλὰ καὶ νὰ ἐκριζώσουν τὰ κακὰ τῶρα ὅπου καὶ ὁ καιρὸς συμφέρει καὶ τὸ κακὸν εἶναι νέον, διότι ἂν καὶ τῶρα δεῖξουν ἀδιαφορίαν θέλει ἔλθει καιρὸς νὰ μετανοήσουν μεγάλως. Ὅθεν στηριζόμενος εἰς τὴν φρόνησίν σας καὶ ζῆλον καὶ φιλοτιμίαν σας, εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλα θέλουν τελειώσει κατὰ τὰς προσταγὰς. Ἐγὼ ὅσον δύναμαι θέλω διαφθεντεύσει τὸ δίκαιόν μου, τὸ δίκαιον τῶν φίλων καὶ τὸ προνόμιον κάθε παραμικροῦ συμπατριώτου μου διὰ νὰ ἰδῶ εἰς αὐτὴν μίαν καλὴν τάξιν, καὶ ἐν ὅσῳ διατρίβω ἐδῶ τῇ θεῇ βοηθείᾳ ἐλπίζω νὰ μὴ κατορθώσουν τίποτε, ἀγχαλὰ καὶ νὰ προσπαθοῦν μὲ μυρίους τρόπους οἱ ἐδῶ φίλοι τιν οἱ ὅμοιοι τὴν συνείδησιν μὲ αὐτοὺς· δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὸν ἄνθρωπον τοῦ Ἐφέντη μας θέλετε ἀγαπᾶ θέλει σέβεσθε καὶ θέλετε ἐμπνεύσει τὸ σέβας καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κτλ.

Φ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄριθ. 16.

Ὅρα Σελ. 81 καὶ ἐπ.

Ἐπιστολὴ Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου ἐκ Κωνσταν-
τινουπόλεως τῆς 24 Μαρτίου 1804.

Πρὸς τοὺς Δημήτριον καὶ Νικόλαον Δρόσον

Ἡ παροῦσά μου ὑπηρετεῖ διὰ νὰ ἐρευνήσω περὶ τῆς
ποθητῆς μοι ὑγείας σας, καὶ νὰ σᾶς φανερώσω ὅτι καὶ
ἐγὼ ὑγιαίνω βεβαιῶν σας ἅμα καὶ διὰ νὰ χαρῆτε καθὼς
καὶ ἐγὼ χαίρομαι ὅταν μανθάνω τὰ τῆς ὑγείας σας καὶ
καλῆς καὶ εὐτυχοῦς καταστάσεώς σας, πῶς μ' ὅλον ὅπου
οἱ ἐχθροὶ παριστάνοντές με διὰ τῶν ἀναφορῶν των ζορ-
μπὰν, δημεγέρτην, διὰ ἀφανισμόν ὁσπητίων, ὕβριστήν
τῶν Κονσόλων, ὕβριστήν τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἄρπαγα
τῆς τιμῆς τοῦ Παραταρίου καὶ ζητοῦντες ὅλοι ἐκδίκησιν,
ὄχι μόνον δὲν κατώρθωσαν τίποτε, ἀλλὰ καὶ παρουσιαζό-
μενος εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τὸν δραγουμάνον Φραν-
κίνην καὶ εἰς τὸν Κατζιλιέρην Φρότινκ ἀπέκτησα τὴν φι-
λίαν των. Προχθὲς ἠκούσαμεν καὶ τὰ κατὰ τοῦ κυρ Μα-
καρίου καὶ ἐλυπήθημεν, χθὲς ὠμίλησα περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου Ἡρακλείας καὶ μὲ ὑπεσχέθη τὴν διάρθρωσιν. Τὸ
γράμμα τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου (τοῦ ναοῦ) τὸ ἐπῆρα καὶ
μὲ πρῶτην εὐκαιρίαν σᾶς τό στέλλω. Συμπεραίνω δὲ μ'
ὅλα τὰ γράμματα ὅπου ἔχετε διὰ τὴν οἰκοδομὴν μήπως
καὶ εὐρεῖτε ἐναντιότητος ἀπὸ τοὺς ἀνοήτους ἐναντίους
σας, καὶ ἂν τύχῃ τοῦτο οἰκονομήσατέ το μὲ τὴν συνει-
θισμένην σας φρόνησιν, διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσουν καυγά-
δες καὶ ἐκεῖνα ὅπου φοβοῦμαι καὶ μὲ τὸν καιρὸν διορθώ-
γονται καὶ τελειώνουν κατὰ τὸ δίκαιον. Ὁ κλαχαγιᾶς μὲ

ἐζήτησε ἓνα πιάνο (σχέδιον) πῶς πρέπει νὰ κυβερνᾶται ἡ Τήνος, τὸ ἀπέφυγα ἀλλὰ προχθές ἐκ δευτέρου, καὶ παρακινήθεις παρὰ τοῦ Καπουκιαχαγιά τὸ ἔδωσα καὶ μεταγλωττίσαντές το εἰς τὸ Τουρκικὸν τοὺς ἤρπσεν, ἀλλὰ ποῖος νὰ σταθῇ αὐτοῦ νὰ τὸ βάλῃ εἰς πράξιν; εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Μουκατῆ ὅσοι ἀνεκατεύοντο ἐπροστάχθησαν ἀπὸ τὸν κεχαγιά νὰ μὴν ἀναφέρουν λόγον εἰς τὸ ἐξῆς περὶ Τήνου καὶ οὕτως ἐκόπησαν τελείως αἱ συμβουλαὶ τοῦ καθ' ἑνὸς (ἐνταῦθα ποιεῖται λόγον περὶ τῶν Τεσχερέδων τῆς μετᾴξης, ἐξακολουθεῖ), ἐγὼ μέλλω νὰ διατρίψω ἐδῶ μερικὸν καιρὸν, διὰ τοῦτο θερμῶς σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ διαλείπητε ἀπὸ τοῦ νὰ βοηθῆτε τὸ κοινὸν καὶ τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς ἀδικουμένους αὐτοῦ συμπατριώτας χωρὶς νὰ συγχίζεσθε ἀπὸ τοὺς φοβερισμοὺς των, διότι γνωρίζοντες ἀπὸ ὅλους τὰ ἴδια γράμματα ὁποῦ πρὸς καταδρομὴν τῶν ἄλλων στέλλουν, γίνονται λάκκος δι' αὐτοὺς, καὶ γνωρίζοντές με διὰ εἰλικρινῆ φίλον σας καὶ ἐραστὴν τῆς πατρίδος προστάξετέ με εἰς τὰ δυνατά. Ἦλθεν ὁ κύρ Ἀποστόλης ἀπὸ τὸν ἐφέντην καὶ ἔδωσαν καράρι ὅτι νὰ ἔλθῃ αὐτοῦ ὁ Σουλεϊμάν ἀγᾶς διὰ νὰ πάρῃ τὴν βούλλαν ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ τὴν βαστοῦν καὶ διὰ μπουγιουρουλδίου νὰ ἦσθε προεστοὶ διὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ὁ σινιὸρ Δημήτριος Δρόσου, ὁ σινιὸρ Κάρολος Νάζος, ὁ σινιὸρ Φοσκαρίνης, καὶ ὁ Γιαννάκης Διασκούφης διὰ νὰ βάλλουν τὸ νιζάμι, τὸ ὁποῖον συνίσταται εἰς τὰ ἐξῆς κεφάλαια, πρῶτον τὸ σύστημα τῶν εἴκοσι τεσσάρων νὰ χαλασθῇ, δεύτερον αἱ τοπικαὶ συνήθειαι νὰ καταγραφῶσι, τρίτον οἱ προεστοὶ δύο ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος νὰ κάθωνται εἰς τὴν κοινὴν Καγγελλαρίαν διὰ νὰ δίδουν τέλος τῶν διαφορῶν τῶν φαγιάδων, τέταρτον τὸ μισρὶ νὰ συνάξεται

μέ ὀρηγοράδαν καὶ νὰ στέλληται, πέμπτον οἱ Κοτζαμπάσιδες βασιγιάδες ὅταν κράζονται εἰς τὴν Καγκελλαρίαν νὰ πηγαίνουν εὐθὺς, ἕκτον οἱ Σούδιτοι νὰ μὴν ἀνακατέζωνται εἰς κοινὰς ὑποθέσεις· πρέπει ὅμως νὰ φυλάξητε αὐτὸ μυστικώτατα, διότι οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ μου δὲν δίδω εἶδησιν περὶ τούτου, καὶ νὰ μὴν ἐναντιωθῇτε εἰς τὴν προσταγὴν τοῦ ἐφένδῃ, ἀλλὰ νὰ δεχθῇτε τὸ βάρος καὶ ἐγὼ πάλιν θέλω σὰς βοηθῶ εἰς ὅ,τι δύναμαι καὶ νὰ ἔχω ἀπόκρισίν σας μὲ πρῶτον διὰ ρέγουλάν μου.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄριθ. 17

Ὅρα Σελ. 87 καὶ ἐπ.

Σημείωσις Ν. Δρόσου.

1804 Σεπτεμβρίου 24

Κόπια γράμματος ὁποῦ οἱ προεστοὶ ἔδωκαν εἰς τὸ κοινὸν διὰ τὴν Ἀμπασαρίαν ὁποῦ θέλουν κάμει οἱ Λατῖνοι προεστοὶ πόσῃν ζημίαν προξενεῖ εἰς τὸ κοινόν.

Ἀντίκρουσις τῶν Ἀνατολικῶν προεστώτων κατὰ τῆς ἐνεργουμένης πρεσβείας.

Ἰδοὺ λοιπὸν φανερώνομεν εἰς ὅλους κοινῶς διὰ τὴν σύναξιν ὁποῦ ἔκαμον οἱ Λατῖνοι εἰς τὰς 23 τοῦ παρόντος Σεπτεμβρίου, ἔχοντες μὲ λόγου τους καὶ μέρος ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους ἢ ὁποία σύναξις, ὅχι μόνον εἶναι ἐναντία εἰς τὰς προσταγὰς τοῦ ἐφένδῃ μας καὶ ἔξω τῆς τοπικῆς συν-

ηθείας, ἀλλὰ καὶ πρὸς ζημίαν καὶ βλάβην τοῦ κοινοῦ μας, ὥς κάτωθεν τὰ καταγράφομεν ἐν πρὸς ἐν εἰς ἀσφάλειαν.

α) Ἡ αὐτὴ ἀμπασαρία ζητεῖ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Πύλῃν διὰ νὰ βάλῃ Καπουκιαχαγιάν, μόνον καὶ μόνον διὰ τὰ δικά τους τέλη καὶ ὄχι διὰ τὸ κοινὸν ὄφελος καθὼς μὲ κάθε ἀκριβῆ ἐξέτασιν ἡμποροῦμε νὰ τὸ ἀποδείξωμεν.

β) Ζητοῦν νὰ βάλλωσιν εἰς χρέος τὸ κοινὸν μας γρόσια 20,000 εἴκοσι χιλιάδες χωρὶς νὰ ἔχῃ χρεῖαν, καὶ νὰ ᾔναι τὸ ῥέζιγον αὐτῶν ἐπάνω εἰς τὸ κοινὸν πληρῶνον διάφορον χρονικὸν πρὸς 9 0/0 γρ. 1,800.

γ) Ὁ Καπουκιαχαγιᾶς ὅπου θὰ βάλλουν, ἐνῷ δὲν ἤθελε πληρώσῃ τίποτε ἀπὸ ἄσπρα ἐδικά του, θέλει πληρώσῃ κατὰ τὸν Μάρτιον τὸ γεμεκλήχι τοῦ πασᾶ μόνον γρόσια 1850, διὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρῶνῃ τὸ κοινὸν σαραφικὸν διάφορον πρὸς 7 $\frac{1}{2}$ τὸ πουγγὶ τὸν μῆνα γρ. 162.

δ) Ὁ αὐτὸς Καπουκιαχαγιᾶς εἰς τὴν 1 τοῦ Αὐγούστου θέλει πληρώσῃ τὸν Μπακιέ γρ.] 16,583 διὰ τὰ ὁποῖα πρέπει πάλιν τὸ κοινὸν νὰ πληρῶνῃ Σαραφικὸν διάφορον τὸ ὀλιγώτερον εἰς τρεῖς μῆνας πρὸς 7 $\frac{1}{2}$ γρ. 656,09

ε) Ὁ Καπουκιαχαγιᾶς ὅπου ἤθελον διορίσουν, ἂν ᾔναι γνωστὸς εἰς ἐκείνην τὴν πολιτείαν καὶ ἄξιος εἰς τὸ νὰ παραστέκηται εἰς κάθε τυχοῦσαν ὑπόθεσιν τοῦ κοινοῦ μας καὶ νὰ ᾔναι εἰς τὸν Ἐ- μεταφέρονται γρ. 2,518.09

ἐκ μεταφορᾶς γρ.	2,518.09
την μας ἀρεστός, πρέπει τοῦλάχιστον νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ κοινόν μας διὰ μισθὸν τοῦ	γρ. 2,000
	4,518.09

κοινῶς θέλει τραβίξει διὰ καϊκιάτικα, διὰ τὸν δοῦλόν του, καὶ διὰ μικρά πεσκέσια εἰς τὸ κονάκι τοῦ Ἐφένδη μας ὥς τὰ ἐτραβοῦσεν ὁ πρῶτός μας Καρχαχαγιάς.

ς) Τὰ ἐξοδα αὐτῆς τῆς Ἀμπασαρίας φαγούραν τους, μισθοὺς των, πεσκέσια, καθὼς ἠκολούθησε καὶ ἄλλην φορὰν, ἴσως θέλουν ἀπεράσει εἰς τὸ κοινόν	5,000
ὅπου ἡ αὐτὴ Ἀμπασαρία, οὔσα ἐκτενέσιον εἰς τὰς προσταγὰς τοῦ Ἐφένδη, δὲν ἐξεύρομεν πόσα ἄλλα ἐξοδα οὐν ν' ἀκολουθήσουν πρὸς ζημίαν τοῦ νοῦ.	

9,518.09

Ἀνασκευάσεις τῶν Λατίνων προεστώτων.

Ἰδοὺ φανερώνομεν εἰς ὅλους κοινῶς τὰ ὅσα ἡμεῖς γινώσκουμεν ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα καὶ ὠφέλιμα διὰ τὴν πατρίδα μας καὶ πρὸς συμφέρον τοῦ κοινοῦ ὡς κάτωθεν θέλομεν τὰ φανερῶσαι εἰς κεφάλαια.

α) Νὰ τελειωθοῦν τὰ ὅσα ὁ Ἐφένδης μας προστάζει

μέ τὸ ὑψηλόν του Μπουγιουρδὶ καὶ εὐθὺς νὰ κάμωμεν κοινήν σύναξιν Ῥωμαίων καὶ Λατίνων ὅπου νὰ ψηφίσουν ἀμπασαρίαν κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν, ἕναν Ῥωμαῖον καὶ ἕναν Λατῖνον, καὶ νὰ μισεύουν μαζὺ με τὸν Σουλεϊμάν Ἀγᾶ κατὰ τὴν ἰδίαν προσταγὴν τοῦ Ἐφένδῃ μας.

6) Μετὰ τὸν πηγαϊμόν τους εἰς τὴν Πόλιν νὰ φροντίζουν νὰ εὐρίσκουν καπουκιαχαγιᾶν, ὅπου νὰ ᾔηται ἀρεστός εἰς τὸν Ἐφένδῃ μας καὶ ἄξιος διὰ νὰ δουλεύῃ τὸ κοινόν μας, καὶ αὐτός ὁ Καπουκιαχαγιᾶς νὰ ᾔηται Ῥωμαῖος νὰ φέρεται με ἀδιαφορίαν καὶ νὰ δουλεύῃ ἐξίσου Ῥωμαίους καὶ Λατίνους, εἰδὲ καὶ εἶναι Λατῖνος νὰ φέρεται εἰς ὅλον τὸ κοινόν με τὴν ἰδίαν ἀδιαφορίαν, καὶ νὰ στέκηται ὁ τυχὼν καπουκιαχαγιᾶς νὰ δουλεύῃ με ζῆλον καὶ προθυμίαν, τόσον εἰς ὅλας τὰς τυχούσας κοινὰς ὑποθέσεις, ὅσον καὶ εἰς τὰς κατὰ μέρος τῶν ραγιάδων ὑποθέσεις χωρὶς φιλοπροσωπίαν.

γ) Ὁ αὐτός Καπουκιαχαγιᾶς νὰ ἔχῃ νὰ λαμβάνῃ διὰ διάφορον τῶν ἄσπρων του, διὰ μισθόν του, καὶ διὰ ἄλλα μικρά του ἐξοδα δι' ὅλα αὐτὰ, ἀνίσως καὶ ἤθελε τὸν ἔμβουν τὰ ἄσπρα του ὅλον τὸν Ὀκτώβριον γρ. 4,250 καὶ νὰ ᾔηται ἐλεύθερον τὸ κοινόν μας ἀπὸ κάθε κίνδυνον τῶν ἀντικρυ εἴκοσι χιλ. γροσίων.

Ἡ Ἀμπασαρία ὅπου θέλει διορισθῇ με τὸν ἄνωθεν τρόπον ὅπου σημειώνομεν θέλουν εἶναι τὰ ἐξοδά τους κατὰ τὴν συνήθειαν ὡς κάτωθεν φανερώνομεν. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὅπου ἤθελαν μισεύσει ἀπὸ ἐδῶ ἕως εἰς τὴν ἡμέραν ὅπου ἤθελαν ἐπιστρέψῃ ἐδῶ διὰ ἐξοδα τῶν φαγητῶν ὁμοῦ καὶ δούλων τους πρὸς γρ. πέντε τὴν κάθε ἡμέραν, ὁ μισθός τους νὰ ᾔηται ἀποφασισμένος κατὰ τὴν συνήθειαν πρὸς γρ. 250 τὸν κάθε ἕναν, γρ. 100 ὁ μισθός

τοῦ δούλου του καὶ γρ. 400 διὰ τὰ συνηθισμένα πεσκέσια, συμποσοῦνται ὅλα εἰς γρ. 5750.

ἦται τοῦ Καπουκιάχαγια	4,250
διὰ φαγητόν των	500
διὰ μισθόν των	500
τοῦ δούλου των	100
εἰς πεσκέσια	400
	5,750

Ὅθεν ἡμεῖς νομίζοντες διὰ χρέος ἀπαραίτητον ὅτι αὐτὰ ὅπου ἀνωτέρω καταγράφομεν εἶναι συμφέροντα καὶ ὠφέλιμα διὰ τὴν πατρίδα μας, καὶ ὅχι τὰ ἀντίκρυ, διὰ τοῦτο καὶ διωρισμένοι κατὰ τὸν παρόντα χρόνον προεστῶτες καὶ φανερώνομεν ῥητῶς ταῦτα, καὶ σᾶς δίδομεν ὑπόσχεσιν νὰ τὰ τελειώσωμεν ὅλα μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον· καὶ ἂν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν μας δὲν δίδετε πίστιν εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ σᾶς δώσωμεν καὶ κεφήληδες, καὶ ἀμανέτι τὰ ἰδιά μας ὁσπῆτια. Διὰ τοῦτο λοιπόν ὅσοι εἶναι εὐπειθεῖς καὶ ὑπήκοοι εἰς τὰς προσταγὰς τοῦ Ἐφένδη μας καὶ ζηλῶται τοῦ καλοῦ καὶ τῆς πατρίδος, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλουν δεχθῇ μετὰ χαρᾶς αὐτὰ ὅπου σᾶς φανερώνομεν· εἰδὲ ὅσοι δὲν ἔχουν εὐπειθειαν εἰς τὰς προσταγὰς τοῦ Ἐφέντη μας, μήτε ζῆλον εἰς τὸ ὄφελος τῆς πατρίδος, θέλουν δεχθῇ τὰ ἀντίκρυ ἐναντία διὰ ἰδιόν τους ἰντερέσον καὶ διὰ χατῆρι τῶν φίλων τους, καὶ οὕτως ὑπογραφόμεθα ἰδίᾳ μας χειρὶ καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν.

1804 Σεπτεμβρίου 24 ἐν τῇ χώρᾳ Ἀγίου Νικολάου.

Ἀριθ. 18.

Ὅρα Σελ. 86.

Πρὸς τὸν ἀγαπητὸν μας ἐξάδελφον σινιὸρ
Νικολάκην Δρόσον.

Κωνσταντινούπολις, τῇ 2 Νοεμβρίου 1805.

Μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἔρευναν τῆς ἀγαπητῆς μας ὑγιείας
σας ἡ παροῦσά μας δὲν ἔχει ἄλλην αἰτίαν εἰμὴ νὰ σᾶς
φανερῶσωμεν ὅτι ὁ Βελῆ Ἐφέντης μας ἐψόφησε, καὶ κατὰ
τὰ φαινόμενα θέλει περάσει ὁ Μαλικιανὲς εἰς τὸ νιζαμτζε-
τίτι καὶ ἄς χρησιμεύσῃ εἰς εἶδῃσιν καὶ ῥέγουλαν.

Σᾶς προσκυνοῦμεν ἀδελφικῶς.

Μένοντες οἱ δοῦλοί σας

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΟΞΑΡΑΣ.

Ἀριθ. 19

Ὅρα Σελ. 89 καὶ ἐπ.

Μπουγιουρουλδί.

Τουρκιστὶ γεγραμμένον ὁμοῦ καὶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν
μετάφρασις αὐτοῦ.

Σεῖτ Φεῖζουλάχ ἐφέντης ἐλέω Θεοῦ καὶ Τευτερδάρης
τοῦ ἱράδι τζετίτι χουμαγιοῦν.

Γνωστὸν ἔστω τοῖς κοτζαμπασίδες καὶ ἐγκρίτοις τῆς
νήσου Τήνου ὅτι ὁ Μουκατὰς (ὅστις ἤδη καθ' ὑψηλὴν

βουλὴν καὶ ἀπόφασιν διοικεῖται καὶ ἐξουσιάζεται ἀπὸ τοῦ βασιλικόν Ἰράτ τζετιτί κατὰ τὸ τρέχον ἔτος διακοσιοστόν εἰκοστόν ἀπὸ τὴν πρώτην Μαρτίου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου Βελή ἐφέντη ζαδέ) κ.τ.λ. ὅπως εἶναι ἀντιγεγραμμένον ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τῆς παρούσης ἱστορίας. Ἐν τῷ τέλει τῆς μεταφράσεως ὑπάρχει ἡ ἐξῆς χρονολογία· 1806 Φεβρουαρίου 25 ἐν Κων]πόλει.

Ἀριθ. 20

Ὅρα Σελ. 90

Πρὸς τοὺς ἐντιμοτάτους προεστοὺς καὶ πρωτίστους
τῆς νήσου Τήνου, τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμόν.

1806 Μαρτίου 7 Κωνσταντινούπολις.

Μετὰ τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμόν καὶ ἔρευναν τῆς ποθη-
τῆς μοι ὑγιείας σας δηλοποιῶ καὶ φανερόνῳ κοινῶς πᾶσιν
ὑμῖν, ὅτι κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ ἐνδο-
ξοτάτου αὐθέντου μας Σεΐτ Φεϊζουλὰχ ἐφέντη Ἰράτ τζε-
τιτί χιουμαγιοῦν Τεφτερδάρη ὁποῦ μὲ ἀπεκατέστησε καὶ
μὲ διώρισε βεκίλην καὶ καπουκχαγαγιᾶν τῆς πατρίδος σας
Τήνου, εἰς τὸ νὰ διοικῇται καὶ διευθύνεται κατὰ τὰς ἀνέ-
καθεν πατρικὰς καὶ τοπικὰς τάξεις καὶ συνηθείας σας,
διὰ τὰ ὁποῖα καὶ μοι ἐνεχείρισε τὸ ὑψηλὸν καὶ κραταιὸν
βασιλικὸν φερμάνι τοῦ τόπου σας κατὰ τὴν ἀποκοπὴν
ὁποῦ εἶχε κάμει ὁ προκάτοχός μας κύριος Κηρῆκος δη-
λαδὴ διὰ γρόσια, 34,078.60 ἀγκαλὰ καὶ αὐτὴ ἡ δού-
λευσις ὅπου μὲ διώρισεν ὁ αὐθέντης μας μὲ ἦτο ἀνίδεος
πολλὰ καὶ φορτίον ἄχρον διὰ ἐμὲ ἐπειδὴ καὶ εἶμαι πολύ-

δουλος καὶ με ἄκραν ἀνευκαιρίαν καὶ σχεδὲν ἐπιφορτι-
σμένος ὄλην τὴν δούλευσιν αὐτοῦ τοῦ Ἰράτι τζετιτιοῦ
ἐπώνυμον, δὲν ἐμπόρεσα ὅμως νὰ τὴν ἀποφύγω, λέγον-
τάς μου ὁ αὐθέντης μας ὅτι ἐσὺ ὅπου εἶσαι τόσους χρό-
νους εἰς τὴν δούλευσιν μου καὶ ὡς ἄνθρωπος πιστὸς ἰδι-
κός μου θέλω καὶ διορίζω νὰ ἐπιστατήσης πιστῶς καὶ νὰ
κάμνης ἱνταρὲ καὶ τὴν αὐτὴν νῆσον, ὅθεν μὴν ἐμπορῶν-
τας ἀδελφοὶ νὰ ἀθετήσω τὴν προσταγὴν του τὸ ἐδέχθην
καθὼς δηλον πᾶσι καὶ καθὼς ἀπὸ τὰ περιστατικὰ ἐμπο-
ρεῖτε νὰ πληροφορηθῆτε καὶ ἀπὸ τὴν ἀδιαφορίαν μου ὅπου
ἐφέρθηκα εἰς τὰ δύο μέρη δηλαδή εἰς τοὺς ἐδῶσε εὐρε-
θέντας ἀσυμφῶνους ἐντοπίους σας, τοὺς ὁποίους καὶ κα-
θημερινῶς τοὺς ἐσυμβούλευα καὶ τοὺς ἔλεγα νὰ λεί-
ψουν ἀπὸ τὰ νευσανιέτια καὶ ἀπὸ τὰ ἄτοπα κινήματά τους
ὅμως δὲν εἰσηκούσθηκα, ἀλλὰ τὸ ἐν μέρος ἔτρεχεν ἐδῶ,
τὸ ἄλλον ἔτρεχεν ἐκεῖ με ἀλληλομαχίας, με ταξήματα
ἱκανὰ ἀσπρῶν, ἄλλος πέντε ἄλλος δέκα πουγγιὰ δηλαδή
ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Γιαννακοῦ (Φορμόζη) καὶ αὐτὰ ὅλα
κρυφίως μου· οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν εἰς τοὺς ὁποίους ἔκα-
μνον τὰς ὑποσχέσεις καὶ τοὺς τὰ ἐδείκταν εἰς μετρητά,
ὡς ἄνθρωποι τίμιοι καὶ πιστοὶ τοῦ αὐθέντος μας ἀφ' οὗ
δὲν τὰ ἐδέχοντο, με ἔκραξαν καὶ με διηγοῦντο τὰ ἄτα-
κτα καὶ ἄτοπα κινήματά τους, καὶ ἂν ἐγὼ δὲν τὰ ἀπαν-
τοῦσα τὸ κατὰ δύναμιν, λέγοντάς τους διὰ τὰ ὑποκείμε-
νά τους ὅτι δὲν ἀποβλέπουν εἰς ἄλλο πάρεξ διὰ τὰ νευ-
σανιάτιά τους νὰ ζημιώσουν τὴν φτωχολογιὰν, βέβαια
ἤθελε τοὺς κοστίσει ἀρκετὰ ἡ ποσότης, ὅθεν καὶ πρὸς
πληροφορίαν καὶ ρέγουλάν σας σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι διὰ χει-
ρός μου καὶ διὰ γνώμης καὶ εἰδήσεως ἰδικῆς μου οὔτε
τοῦ ἐνός οὔτε τοῦ ἄλλου μέρους δὲν ἐδόθη, οὔτε ἐξωδεύ-

θη πολὺ ἢ ὀλίγον μέχρις ὀβολοῦ, καὶ διὰ τὴν πολυλογίαν παρατρέχω βαρύνοντας καὶ τὰς ἀκοάς σας διὰ νὰ σᾶς ἐξιστορῶ ὅλην τὴν κωμωδίαν· ἀλλὰ τέλος πάντων βλέποντας τὴν μεγάλην τους ἀσυμφωνίαν καὶ ἀλληλομαχίαν, καὶ μὴν ἡμπορῶντας νὰ τοὺς ἐξαποστείλω ὅλους συμφώνους ὁμοῦ μετὸν Μμουμπασίρην καὶ ἄνθρωπον τοῦ αὐθέντος μας, μετὴν ἁδείαν καὶ προσταγὴν τοῦ ἐξεκινήσαμεν μόνον ὡς ἀδιάφορον καὶ τὸν Μπουμπασίρην μετὸ βασιλικὸν φερμάνι τοῦ Μουκαττά, καὶ μετὰ δύο ὑψηλὰ μπουγιουρουλδιὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου αὐθέντου μας, τῶν ὁποίων ἐξήγησις καὶ ἔννοια εἶναι μεταφρασμένη ῥωμαϊστῇ, ὅθεν ἅμα φθάσῃ οὗτος ὁ Μπεκίρ ἀγᾶς ἄνθρωπος φρόνιμος καὶ ἐμεκτάρης τοῦ αὐθέντος νὰ συνέλθῃτε μετὰ ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην νὰ σᾶς τὰ ἀναγνώσῃ καὶ νὰ ὑπακούσῃτε μετὰ εὐπειθείαν καὶ ἀγάπην ὡς ἀδελφοὶ καὶ συμπατριῶται καὶ φρόνιμοι στοχαζόμενοι τὰ ἐνδεχόμενα. καὶ ἂν ἡ τιμιότης σας φυλάξῃτε τὴν ἐν τῷ μεταξύ σας εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν εἰσθε βέβαιοι ὅτι σᾶς ἀγαπᾷ καὶ θέλει σᾶς βοηθεῖ καὶ συντρέχει καὶ ὁ αὐθέντης καὶ ἐγὼ τὸ κατὰ δύναμιν, τοῦ ὁποίου αὐθέντου μας τὴν καλοκάγαθίαν καὶ εὐσπλαγχνίαν πρέπει νὰ πληροφορηθῇτε ἀπὸ τὴν ἀδιαφορίαν καὶ παράβλεψιν τόσων ἱκανῶν προσετῆκῶν ὁποῦ ἀπὸ πολλὰ μέρη ἐπρόσφεραν. ἄλλοι μouxteζίμιδες καὶ βοϊβοντάδες μετὰ ριτζάδες καὶ χετιέδες ἱκανοὺς, αὐτὸς δὲ οὔτε ἐδέχθη οὔτε ὑπήκουσε μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ ἀθετήσῃ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου σας, καὶ διὰ νὰ μὴ ὑποπέσῃτε εἰς ἀδίκους καὶ ἀσπλάγχχνους μouxteζίμιδες καὶ ζαμπίτας. Ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ σᾶς λέγω καὶ σᾶς πληροφορῶ ὅτι ἕωσοῦ δὲ ἤθελε φυλαχθῇ ἡ μεταξύ σας ὁμόνοια καὶ ἀγάπη καὶ δὲν ἡσυχάσῃτε ἀλλὰ θέλετε τὸν συγχίσῃ ἀδιακό-

πως κάμνοντές τον τατίζιζην καὶ βαρυνόμενον εἰς κάθε παραμικρόν σας πάθος καὶ νευσανιέτι μὴ βαδίζοντες πρὸς ἡσυχίαν καὶ ὄφελος τῶν πτωχῶν καὶ τοῦ κοινοῦ τῆς πατρίδος σας, βέβαια τῇ ἀληθείᾳ νὰ γνωρίζητε ὅτι θέλει μεταχειρισθῇ κάθε ποινὴν καὶ παιδεῖαν καὶ ὅσα ἄλλα ἤκουσαν προσωπικῶς διὰ ζώσης φωνῆς οἱ ἐδῶ εὐρεθέντες ἀσύμφωνοι ἐντόπιοί σας, καὶ πρῶτος θέλω εἶμαι ἐγὼ εἰς τὸ νὰ πὼν παρακαλέσω καὶ νὰ τὸν δυσωπήσω διὰ νὰ σηκώσῃ ἀπ' ἐπάνω μου τὸ βάρος τοῦ κεχαγρᾶ φυλάττων τὴν συνειδήσίν μου καθαράν· ὅθεν γνωρίζοντές σας ὡς φρονίμους καὶ στοχαστικούς νὰ προβλέψητε τὰ τοιαῦτα καὶ ὅσον τὸ δυνατόν νὰ προσπαθῆτε διὰ τὴν καλὴν διοίκησιν τοῦ κοινοῦ σας ἐλπίζοντες ὅτι θέλετε εὐχαριστηθῇ ὡπωσοῦν καὶ ἐκ τῆς ἰδικῆς μου ἐπιστάσιος, φροντίσατε καὶ ἐξακολουθήσατε κατὰ τὰς προσταγὰς τόσοι τοῦ αὐθέντου μας ὅσον καὶ τῶν πρωτίστων καὶ κηδεμόνων τοῦ γένους μας διὰ τὴν παντοίαν εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν σας, περὶ ἧς καὶ ἐγὼ προσπαθῶ ἴσως ἐντεῦθεν νὰ βάλω μίαν καλὴν ἀρχὴν καὶ βάσιν προβλέπων νὰ μὴν ἀφίνω ἱκανὴν ἀφορμὴν ἀλληλομαχίας εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ κρίσιν τοῦ Μπουμπασίρη σας· ὑποπεύθησαν μερικοὶ ἀνόητοι λέγοντές με, ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα κόντρα τὸ ἐν μέρος τοῦ ἄλλου, καὶ σὺ ζητεῖς νὰ μᾶς ἀγαπήσῃς καὶ νὰ μᾶς στείλῃς συμφῶνους ; ἕνας μάλιστα ἀπὸ αὐτοὺς Γιαννακὸς ὀνομαζόμενος διὰ νὰ πάρῃ εἰς τὴν πᾶρτην τοῦ τὸν Μπουμπασίρη τοῦ ἐμέτρησε πέντε πουγγεῖα γρόσια ἐπὶ χεῖρας καὶ ἕτερα πέντε δι' ὁμολογίας νὰ τοῦ μετρήσῃ ἀμέσως ὅπου ἔμβῃ ὁ Μπουμπασίρης μέσα εἰς τὸ καίκι του. Στοχασθῆτε λοιπὸν ἡ ἀνοησία καὶ ἡ ἄλογος ὑποψία εἰς τόσα ἄτοπα καταντᾷ· ὅθεν ἀδελφοὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι μὲ αὐτὰς τὰς ὑποψίας

καὶ ἀσυμφωνίας ποῦ ἐξακολουθεῖτε εἰς τὸ ἐξῆς σᾶς παρακαλῶ καὶ σᾶς γνωρίζω μεγάλην χάριν νὰ γράψετε τοῦ αὐθέντου μας ἀμέσως διὰ τὴν ἀλλαγὴν μου καὶ διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ ἐλευθερίαν μου. — Ἐνταῦθα κατονομάζει τὰ ἅπερ ἐμέτρησε διὰ τὸν Μουκατὰν εἰς γρ. 28,711 συνιστάμενα, τὰ ὅποια νὰ τὰ ἐμβάσωσιν, ἐξ ὧν διὰ συναλλαγματικῆς ἔλαβε γρ. 5,200 ἀπὸ τὸν Καρδαμίτσην καὶ τὸν Γιάννην. — Ἐξαποστέλλει τὸ ἐξοφλητικὸν τοῦ Κυρίκου διὰ νὰ τὸ ἴδωσιν ἐπιστρέφοντες τοὺς ἀναγκαῖον εἰς αὐτόν. Συνιστᾷ τὸν Μπεκίρ Ἀγᾶν εἰς τὴν εὐμένειάν των, καὶ ἐπὶ τέλους προσθέτει ὅτι ὁ Γιανναχὸς Φορμόζης ἐδυσχερестήθη κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Τεφτερδάρη περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν παλαιῶν ἐθίμων καὶ ἰδίως περὶ τῆς σφραγίδος, ἀλλ' ὁ αὐθέντης μας πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν καὶ πρὸς ἐνδειξὴν τῆς πρὸς τοὺς πιστοὺς ραγιάδες κλήσεώς του ἐσφράγισε κατὰ πρώτην φοράν τὸ ἴσον αὐτῆς τῆς βούλας σας εἰς τὸν βασιλικὸν του χαζηνὲ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὥστε ὁσάκις ἔλθῃ κάμμία ἀναφορὰ σας νὰ παραβάλλῃ τὴν βούλαν μετὰ τὸ κρατηθὲν ἴσον αὐτῆς πρὸς ἀσφάλειαν. Ἡ ἐννοία λοιπὸν μόνον καὶ μόνον εἰς αὐτὸ ἀποβλέπει, ὅχι δὲ καθὼς θέλουν νὰ τὸ ἐξηγήσουν οἱ ῥηθέντες σκανδαλοποιοί, ὅπου ἐν ᾧ εἶναι ἡ σύμπνοια καὶ ὁ συμπατριωτισμὸς, τὰ τοιαῦτα εἶναι μικροπρεπὴ καὶ ἀνοίκεια εἰς μίαν καλὴν σας διοίκησιν, διὸ καὶ πρὸς ἡσυχίαν καὶ ῥέγουλάν σας σᾶς τὸ εἶδοποιῶ καὶ αὐτὸ, καὶ μένω.

ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΛΟΥΣΗΣ.

Ἀριθ. 21

Ὅρα Σελ. 94

1805 Αὐγούστου

Ἴδου σὺν Θεῷ καταγράφομεν τὸ κοινὸν κουμπάρτον
ὁποῦ κάμνομεν διὰ τὸ εἰς μακτοῦ δοθὲν Ἰλιτζάμη τῆς νή-
σου μας, κατὰ τὸν παρόντα τρέχοντα χρόνον.

Δαπάναι.

Τὸ πεσινάτι μετρηθὲν τῷ μαλικιανέ	
Σααμπῇ βελῇ ζαδὲ	12,000.
Τῷ κηχαγιά ἐφέντη μας	1,200.
Τοῖς τζοχαντάριδες καὶ γραμματο- κομισταῖς	150.
Τὸ πεσίνι μερηθὲν εἰς τοὺς λοιποὺς συμμετόχους	2,864.20
Καπὶ χάρτζι εἰς αὐτοὺς	150.
Τῷ Ἀρπαλήκ Σααμπῇ διὰ τὰ αἰλί- κια τοῦ τρέχοντος χρόνου	360.
Διάφορον χρονικὸν τῶν ἄνωθι ἐξ κονδυλίων	2,006.38
	18,731.18
Διὰ τὸν μπακιὲ τῆς νήσου μας	15,729.30
Διάφορον αὐτῶν	1,061.29
	16,791.19
Διὰ γεμεκλήκι τοῦ Καπουδάν πασαῖ καὶ λοιπὰ ὡς εἰσὶ σημειωμένα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1801	2,699.08
	36,222.05

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

21

ἐκ μεταφορᾶς	38,222.05
Εἰς ἀποπληρωμὴν μαρμάρων καὶ ναύ- λων αὐτῶν δωρηθέντων τῷ Βελῇ ζαδὲ	3,978.10
Διὰ μίαν πέτραν ἐπῆρεν ὁ κεχαγιᾶς ἀπὸ τὸν Φορμόζην	165.
Εἰς ἔξοδα ἐπιστροφῆς Σουλεϊμάνη καὶ δῶρον πρὸς τὸν δραγουμάνον	535.10
Εἰς ἀγώγια, ναύλους, ἐπιτόπια καὶ ἄλλα ἔξοδα κατὰ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν προκατόχων προεστώτων	2,015.06
Ὁ μισθὸς τοῦ καδῆ Μπακῆ ἐφέντη	1,200.
Ὁ συμφωνημένος μισθὸς τοῦ κα- πουκχαχαγιᾶ Κηρίκου	1,000
Μισθὸς καπὶ ὀγλανίου Τζανπέрту	300
	1,300.
Εἰς ἐνοίκιον, μισθοὺς ὑπηρετῶν ὅπως εἰσὶ σημειωμένα ἐν τῷ προϋπολογι- σμῷ τοῦ 1801 μὲ τὴν αὔξησιν ἐξ ἑκα- τὸν πενήντα γροσίων τοῦ μισθοῦ τοῦ γραμματέως	1,146.
	48,561.31
Τὰ ἐξῆς ἐδόθησαν εἰς Κωνσταντινού- πολιν ἀπὸ τοὺς ἀπεσταλμένους σιὸρ Ἀντώνιον Παξημάδην καὶ σιὸρ Φο- σκαρίνην καθ' ὃν παραδίδουν λογαρια- σμόν.	
Διὰ τοὺς μελάχιδες	5,000.
Διάφορον χρονικόν	450.
μεταφέρονται	5,450.
	48,561.31

ἐκ μεταφοῶς γρ. 5,450. 48,561.31

Προσφέτι ὅπου ἔδωκαν διὰ τὰ
ἀπαντηθῇ τὸ Χὰτ σερίφ καθ' ὃ
ἔπρεπε τὰ πληρώνωμεν 10,856
καὶ ἔγινε φερμάνι τὰ πληρώνω-
μεν μόνον πέντε χιλιάδες

3,100.

Τόκον αὐτῶν 310.

Δῶρον τῷ ἐφένδῃ μας 550.

» τῷ κεχαγιᾷ αὐτοῦ 450.

» τζελεπῇ Στεφανάκῃ 250.

» τῷ κάλφα Γεώργῃ 50.

» τῷ Μπεγζαδὲ δραγουμάνῳ 158.

» τῷ καπουκριαχαγιᾷ Κηρήκῳ 200.

» τσοχανδαρέων 150.

Ἑνοίκια, καϊκιάτικα, μισθὸς
δούλου τους, φαγούραν κ.τ.λ.

1,442.

Διὰ μισθὸν τοῦ κόπου των 1,000.

Διάφορον τῶν ἄνωθεν 195.

Ναῦλον τους ἕως ἐδῶ 120.

13,425.

Ἐξῶν ὀφείλονται τὰ ὅσα ἐκέρ-
δησαν ἀπὸ περισσότερον διάφο-
ρον ὅπερ ἐπλήρωσεν ὁ κεχαγιᾷ
ἐφέντης μας εἰς τὸν μπακιέ ὄν-
περ ἔλαβε πρὸ καιροῦ

334.

13,091.

γρ. 61,652.31

Τὰ ἔσοδα ἐκαυονίσθησαν ὥς καὶ τὸ 1801 ἐπὶ τῶν κτη-

μάτων, τῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων καὶ τῶν χα-	
νέδων ὁμοῦ	58,130.13
Ἐκ τοῦ τελωνείου	1,500.
Τὰ πληρωθέντα ἀπὸ τοὺς ἐμπόρους	
διὰ τὸν ταμβάκον	100.
	59,730.13
Ἑλλειμμα	1,922.18
	61,652.31

Ἀριθ. 22.

Ὅρα Σελ. 96

25 Ἰουνίου 1806 ἐν Κων]πόλει.

Ὁ καπουκιαχαγιᾶς Μιχαὴλ Γιαλούσης

Πρὸς τοὺς προεστῶτας.

Μετὰ τὴν ἐρώτησιν τῆς περιποθήτου μοι ὑγείας σας, δὲν λείπω νὰ σᾶς εἰδοποιήσω τὴν δι' αὐτόθι ἀποστολὴν τοῦ ἀνθρώπου μου κύρ Γεωργίου Μπίλη, μὲ τοῦ ὁποίου τὸν αὐτόθι καλὸν ἐρχομὸν ἐλπίζω ἀμέσως εἰς ἀπόκρισιν καὶ νὰ ἰδῶ τὴν γενικὴν ἐκ συμφώνου συμφωνίαν καὶ ἔνωσίν σας, τῆς ὁποίας τὴν ὠφέλειαν στοχασθῆτε μόνοι σας καὶ γνωρίσατε σαφέστατα ὅτι δὲν ἀποβλέπει δι' ἄλλο παρὰ διὰ τὰ προνόμια καὶ τελείαν ἀποκατάσασιν τῆς πατρίδος σας.

Ὁ ἐπιφέρων τὴν παροῦσάν μας τοῦνομα Ἰωάννης Σμαρίδης, αὐτὸς ὡς ἐλπίζω νὰ σᾶς εἶναι γνωστὸν, διεφημίσθη ὁ φονεὺς τοῦ θανατωθέντος ἀνθρώπου εἰς τὰς προλαβούσας ἀνωμαλίας, ὅθεν ἡμεῖς ἀκούσαντες ἀκριβῶς

ἔδω παρὰ πολλῶν τὸν βλέπομεν ἀθῶον καὶ ψευδῶς συ-
κοφαντούμενον. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ἡ δοθεῖσα διαταγὴ τοῦ
εὐμενεστάτου ἐφένδῃ μας, θέλετε τὴν ἰδῆ, εἶναι τοῦ νὰ
ἐξακριβωθῇ μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην στόχασιν καὶ χω-
ρὶς οὐδεμιᾶς φιλοπροσωπίας ὁ ἐκτελεστής τοῦ φονικοῦ,
διὰ τοῦτο σᾶς λέγω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν παροῦσάν μου ὅτι
χριστιανικῶς ἔπεται καὶ ἀποβλέπει ἀπὸ τῆς ἰδίαν σας φρόνη-
σιν, ἢ ἐξακρίβωσις τοῦ γεννηθέντος περιστατικοῦ, καὶ ἀφ'
οὗ γνωρίσητε τὴν τελείαν καὶ ἀναμφίβολον ἀλήθειαν, νὰ
ἐξοικονομήσητε τὰς φιλονεικίας καὶ ἔριδας τούτου μὲ
τὴν χριστιανικὴν σας φρόνησιν, ὡσὰν ὁποῦ ὁ ἀποθανὼν
δὲν εἶναι πλέον εἰς τὴν γῆν, τοὺς δὲ διαφιλονεικουμένους,
μένουν εἰς τὴν νουνεχῇ σας διάκρισιν νὰ τοὺς ἐξοικονο-
μήσητε μὲ ζῆλον χριστιανικὸν καὶ ἐκτέλεσιν· τοῦ διαλει-
φθέντος δὲ Ἰωάννου ἡ ταλεία περὶ τούτου ἀθωότης ἔγι-
νε πασίδηλος ἀπὸ ὑποκείμενα ἀξιόλογα πρὸς τὸν ἐνδο-
ξότατον ἐφένδῃ μας καὶ οὕτω καὶ κατὰ τὴν ἰδικὴν μας
πληροφορίαν ἀντιπληροφοροῦμεν καὶ διασαφηνίζομεν καὶ
ἡμεῖς πρὸς τουλόγους σας κ.τ.λ.

ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΛΟΥΤΗΣ.

Ἀριθ. 23.

Ὅρα σελ. 96

1816 Μαρτ. 8.

Ὁ ἐκ Τήνου Ἀντώνιος Νάζος

Πρὸς τὸν Νικόλαον Δρόσον.

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ὁ πνιγμὸς τῶν δύο προεστῶν, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι
σᾶς ἔγεινε πρὸ πολλοῦ γνωστὸς, Σάσου καὶ Σμαρίδι,

ἐρχόμενοι οἱ δύο ἄλλοι ἐδῶ μετὰ δύο ἡμέρας ἔκαμαν συνέλευσιν εἰς τὰ Θωρίδια καὶ ἐφανέρωσαν τὰ τατορθώματά τους, λέγοντες ὅτι ἔχασαν τὰ μπουγιουρδιά ὅπου εἶχον τὸ ἐν διὰ νὰ πιάσουν ὅσους προεστοὺς εἶχον ὑποχρεωμένους διὰ νὰ πληρώσουν ἐκεῖνα ὅπου τοὺς εἶχαν βαλμένα, καὶ ἄλλο μπουγιουρδί, ὅπου οἱ κυβερνημένοι τοῦ τόπου, νὰ τοὺς στιμάρουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, καὶ κατὰ τὴν στίμαν ὅπου ἤθελαν κάμει νὰ πληρώσῃ ὁ καθ' ἑνας, καὶ στέλλουν ἄνθρωπον διὰ νὰ τοὺς εὐγάλῃ πάλιν αὐτὰ τὰ μπουγιουρδιά. Εἰς τὴν δημηγορίαν ὅπου ἔκαμεν ὁ Φαρμόζης εἶπεν, ὅτι ὁ Ἄγᾶς δὲν ἔχει ἀνθρώπους διὰ νὰ ἐμπορῇ νὰ τοὺς πιάσῃ αὐτοὺς ὅταν φεύγουν διὰ Μήκονον καὶ ἄλλα μέρη, ἀλλὰ ἐσεῖς οἱ ἴδιοι νὰ τοὺς πιάνετε καὶ νὰ τοὺς φυλακώνωμεν διὰ νὰ πληρώσουν ἐκεῖνα ὅπου τοὺς ὑποχρεώσαμεν, καὶ στοχάζομαι ὅτι κατὰ τὰ φούμουρα καὶ τὸν τυραννικὸν τρόπον ὅπου ἔδειξαν καὶ δεικνύουν θέλουν φέρεи μεγάλον ἀφανισμόν εἰς τὸν τόπον, καὶ φοβοῦμαι κάμμίαν ἐπανάστασιν, ὅπου νὰ ἀκολουθήσουν καὶ φονικά, ἐπειδὴ οἱ σκοποὶ των εἶναι κακοὶ, καὶ ἀλλοίμονον εἰς τοῦτο τὸ νησί. Ἐγὼ πηγαίνω, ἐτοιμάζομαι πρὶν ἀρχήσουν τὰ αὐτὰ δεινὰ νὰ ἦμαι μισευμένος ἀπ' ἐδῶ, τὰ ὅποια θέλουν ἀρχήσῃ ἀφ' οὗ τοὺς ἐλθοὺν πάλιν τὰ μπουγιουρδιά.

Ὁ σιὸρ Νικολάκης Σαγρέδος ἀδελφικῶς σὰς ἀσπάζεται, ἀργοπόρησεν ἐνταῦθα μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ καθαρισθῇ ἡ Σμύρνη ἀπὸ τὴν τανώλην, ἀλλὰ τὰ πράγματα τῆς πατρίδος τὸν βιάζουν ν' ἀναχωρήσῃ.

Μοὶ κακοφαίνεται ὅπου κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἐμπορῶ ν' ἀνασηκώσω τὴν φαμελίαν μου καὶ πρῶτον πρέπει ἐγὼ νὰ πηγαίνω μόνος μου νὰ σταμπιλίρω τὸ ὁσπῆτίόν μου

καὶ ἀκολούθως νὰ τραβίξω τὴν φαμελίαν μου, ἐπειδὴ καὶ ἐδῶ δὲν εἶναι πλέον νὰ ζήσῃ τίμιος ἄνθρωπος ὁποῦ νὰ ἔχῃ ὀλίγην κατάστασιν, ὥσάν ἐπὶ βίᾳ καὶ δυναστείᾳ γυρεύουν οἱ ξυπόλιτοι νὰ τὸν ξεγυμνώσουν, καὶ νὰ δείξουν καὶ εἰς τὸν αὐθέντην ὅτι ἐτοῦται εἶναι ἱκανοὶ καὶ οἱ τίμιοι τοῦ τόπου, ὅπερ δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ νὰ τοὺς κρατῇ ὁ μωρὸς λαὸς διὰ νὰ ἐμπορέσουν νὰ κάμουν τὰ τέλη τους. Ἀνάγκη λοιπὸν εἶναι ὁποῦ κάθε φρόνιμος καὶ κυβερνημένος νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰ ἐδῶ καὶ νὰ πηγαίνῃ νὰ εὕρῃ τόπον ἡσυχίας διὰ νὰ καθήσῃ.

Ἀριθ. 24.

Ὁρα σελ. 104 καὶ ἐπ.

Βασιλικὴ διαταγή.

Πρὸς τοὺς κατίδες καὶ ναίπιδες
οἷς ὑπόκειται ἡ νῆσος Τήνος.

(Ἡ μετάφρασις ἐλληνιστὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένη.)

Φθάνοντος τοῦ παρόντος μου βασιλικοῦ ὑψηλοῦ ὀρισμοῦ γνωστὸν ἔστω ὑμῖν ὅτι ὁ Μουκαττάς τῆς νήσου Τήνου μέ ὅλα τὰ μερίδια τῶν δοσιμάτων τῆς, ἐπειδὴ καὶ ἀπεδίδετο ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν διοίκησιν τῶν κοτζαπασίδων τῆς νήσου κτλ., ὅπως εἶναι ἀντιγεγραμμένη ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τῆς παρούσης ἱστορίας. Ἐν τῷ τέλει ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς ἐν εἴδει ἐπιλόγου·

« Χωρὶς νὰ ἐπηρεάζωνται ἢ νὰ ἐνοχλῶνται οἱ βασιλῆ-
» δες αὐτῆς τῆς νήσου ὑπ' οὐδενός, καὶ νὰ μὴ παρα-

» χωρήσετε νὰ γίνη ἡ παραμικρὰ ἐναντίωσις καὶ ἀντί-
» στασις, ἢ καὶ μὴ ἀνατροπὴ εἰς αὐτὴν τὴν ἡδὴ ἐκδίδο-
» μένην ἱερὰν προσταγὴν μου, οὕτω νὰ ἡξεύρετε καὶ νὰ
» ὑποτάσσεσθε τῷ ἱερῷ μου προσταγμάτι. »

Γέγραπται τῇ 1. τοῦ μηνὸς Σεβάλ περὶ τὸ χίλιστον
διακοσιοστὸν εἰκοστὸν ἔτος.

² Αριθ. 25.

Ὁρα σελ. 406

Μπουγιουρουλδὶ τοῦ Καπουδᾶν Πασᾶ.

(Τουρκιστὶ γεγραμμένον. ὁμοῦ καὶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν μετά-
φρασις αὐτοῦ. Ἐπὶ τοῦ Τουρκικοῦ ὑπάρχει ἡ σφραγίς. Ἐπὶ
δὲ τῆς μεταφράσεως προηγεῖται μεγάλοις γράμμασι τὸ
ὄνομα, ἐλέφ Θεοῦ Βεζυρῆς καὶ Καπουδᾶν Πασᾶς.)

Προεστῶτες καὶ ἐπίτροποι τῆς νήσου Τήνου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ προκατόχου μας ἐκδο-
θεὶς ἡγεμονικὸς ὀρισμὸς ἐκώλυε τὰς εἰς τὸν τόπον σας
γίγνομενας καταχρήσεις καὶ ἀρπαγὰς τῶν διὰ μεντζιλ
καϊκλαρὶ διερχομένων μεμούριδων, τζαβουσάδων καὶ λοι-
πῶν, τούτου χάριν καὶ ἡμεῖς ἐθέλοντες τὸν ἀνακουφι-
σμὸν καὶ ἀνάκλησιν τῆς καταστάσεως τῶν καθ' ἡμᾶς νή-
σων καὶ λοιπῶν παραλίων μερῶν, καὶ μηδὲν ἀνεχό-
μενοι τὸ νὰ ἐπακολουθῶσιν ἡδὴ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἡγε-
μονείας μας αἱ τοιαῦται καταχρήσεις καὶ ἀρπαγαί, ἐκδί-
δομεν τὸν παρόντα ἡμέτερον σφοδρὸν ἡγεμονικὸν ὀρι-
σμὸν, δι' οὗ ἐπικυροῦνται τὰ εἰς ἐκκοπὴν τῶν καταχρή-

σεων τούτων προεκδοθέντα, προστάζομεν ἤδη ἡγεμονικῶς, ὅπως διερχόμενοι τῆς νήσου μας οἱ τοιοῦτοι μεμούριδες, τζαβουσάδες καὶ λοιποὶ, ἐὰν μὴ ἐμφανίσωσιν ὑμῖν μενζιλμπουγιουρουλδὶ κατεσφραγισμένον μὲ τὴν μεγάλην βούλλαν τῆς ἡγεμονείας μας, μὴ προσέξετε μηδὲν ὥστε ἀποδοῦναι τοῖς τοιούτοις, ἢ μενζιλ καΐκ, ἢ ἄσπρα ἐπὶ προφάσει μενζιλ καΐκιου, ἢ ἐφόδιον ζαχινε, ἀλλὰ λογίξεσθε τοὺς τοιούτους ὡς διαβάτας ἀπλοῦς· ὅσοι δὲ μεμούριδες, τζαβουσάδες καὶ λοιποὶ, ἐμφανίσωσιν ὑμῖν μενζιλμπουγιουρουλδὶ κατεσφραγισμένον μὲ τὴν μεγάλην ἡγεμονικὴν μας βούλλαν οἱ τοιοῦτοι τῇ εἰδήσει μας στέλλονται εἰς Μεμουρλίκι, καὶ ἀποπέμπετε αὐτοὺς παραχρῆμα μὲ τὸ σύνηθες μενζιλ καΐκι εἰς τὸ ἀκόλουθον μέρος δηλαδὴ ἢ εἰς Μήκονον, ἢ εἰς Τζιάν, ἢ εἰς Χιον καὶ οὐχὶ περαιτέρω, ἐφοδιάζοντες αὐτοὺς καὶ μὲ τὸν συνήθη ζαχερέν, τὸν ἐπαρκοῦντα ἄχρι τοῦ ἀκολούθου ἐκείνου μέρους· ἐὰν δὲ τις τῶν τοιούτων μεμούριδων διέρχεται μὲ ἰδιὸν τοῦ μενζιλ καΐκιον, καὶ ἀπαιτῇ ἄσπρα ἐπὶ λόγῳ ναύλου τοῦ τοιοῦδε καΐκιου του, πρὸς τὸν τοιοῦτον ἀποδίδετε ὅσα μόνον ἐξ ἀρχῆς εἴθισται, δηλαδὴ ἐὰν μὲν ἀπέρχεται εἰς Μήκονον γρόσια ὀκτώ, ἐὰν δὲ εἰς Τζιάν γρόσια δεκαπέντε, ἐὰν δὲ εἰς Χιον γρόσια εἰκοσιπέντε καὶ οὐχὶ περισσότερον· καὶ ἐὰν τύχωσι δύο ἢ τρεῖς μεμούριδες ὁμοῦ, ἀποπέμπετε αὐτοὺς μὲ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μενζιλ καΐκιον, καὶ μὴ χωριστὰ ἕκαστον, καὶ ἐὰν περιέρχωνται οἱ τοιοῦτοι μὲ ἰδιὸν τοὺς καΐκι ἀποδίδετε εἰς αὐτοὺς ἑνὸς μόνον μεντζιλίου καΐκιου χάρτζι κατὰ τὸν διαληφθέντα προσδιορισμὸν, καὶ ὅχι ἐπιπλέον· ἐὰν δὲ τις τούτων κατεξάνισταται καθ' ὑμῶν καὶ ἐπιμένῃ εἰς ἀπαίτησιν πλειόνων ἄς ἐμφανισθῇ πρὸς αὐτὸν ὁ παρὼν ἡγεμο-

νικὸς ὀρισμὸς μας, καὶ ἐὰν εἰσέτι ἐπιμένῃ εἰς ἀπαίτησιν, προσέξατε ἵνα μὴ δώσητε αὐτοῦ πλείω, ἀλλ' ἀμέσως ξεκινήσατε ἄνθρωπον γράφοντες πρὸς τὸν ἡμέτερον προσφιλή Τερτζιμὰν πέγην τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ τοιούτου διὰ νὰ μᾶς φανερώσῃ καὶ τὸν παιδεύσωμεν ἐπανερχόμενον ὡς ἀπειθὴ καὶ παρήκοον εἰς παράδειγμα τῶν λοιπῶν. Προσέξατε δὲ ἐσεῖς οἱ προεστῶτες καὶ ἐπίτροποι νὰ μὴ ἤθελε δώσητε χαριζόμενοι εἰς κανένα τούτων τῶν μεμούριδων περισσότερα τῶν προσδιορισθέντων, ὅτι θέλομεν λάβῃ πρόβλεψιν εἰς τὸ νὰ κάμωμεν κρυφίως τὴν περὶ τούτων ἀναγκαίαν ἐξέτασιν, καὶ ἔπειτα θέλομεν σᾶς παιδεύσῃ ἀνίλεως ὡς ἀπειθεῖς καὶ παραβάτας τῶν ἡγεμονικῶν ὀρισμῶν μας καὶ ὡς φθορεῖς καὶ ἐπιζημίους τοῦ κοινοῦ σας. Ἀποτεινόμενοι δὲ καὶ πρὸς ἐσᾶς τοὺς περιερχομένους μεμούριδες, σᾶς προστάζομεν ἡγεμονικῶς νὰ μὴ τολμήσῃ τις ἀπὸ ἐσᾶς νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ πάρῃ περισσότερα τῶν προσδιορισθέντων, ἢ νὰ ἐπιζητῇ παρὰ συνήθειαν μεγάλα καίκια καὶ διεξοδικοὺς ζαχερέδες, καὶ ἄλλα τινα παράλογα, ὅτι θέλομεν ἐξοργισθῇ καὶ θέλει πειραθῇ ὁ τοιοῦτος τῆς δικαίας ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεώς μας, ἀποβαλλόμενος εὐθύς καὶ τῆς ἐκδουλεύσεώς μας. Οὕτω προστάζομεν ἡγεμονικῶς, καὶ οὕτω γενέσθω ἐξ ἀποφάσεως.

Ἐξεδόθη ἀπὸ τοῦ Διθανίου τοῦ βασιλικοῦ Τερσανέ ασχά' μαρτίου.

Ἀριθ. 26.

Ὅρα σελ. 408

Ἐπιστολὴ Γεωργίου Κολάρου Μαστραπᾶ ἐπιτρόπου
τοῦ Λατίνου Ἐπισκόπου.

Ἐκλαμπρότατε Μπεκὶρ Ἀγᾶ τὴν ἐκλαμπρότητά σας
προσκυνοῦμεν.

Τὸ προσκυνητόν σας γράμμα ἐλάβομεν κτλ. ὅπως
εἶναι ἀντιγεγραμμένον εἰς τὸν οἰκείον τόπον τῆς παρού-
σης ἱστορίας . . . Ἐπὶ τέλους.

Τῆνος εἰς 27 Ἀπριλίου 1806.

Ὅλοι ἡμεῖς τοῦ κλήρου Λατίνων . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΛΑΡΟΣ ΜΑΣΤΡΑΠΑΣ

γράφω ἐκ μέρους τῶν ἄνωθεν.

Ἀριθ. 27.

Ὅρα Σελ. 409

Συνομολόγησις ὅλων τῶν Ἀνατολικῶν.

(Τ. Σ.)

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφου γράμματος δηλοποιῶ-
μεν ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ῥωμαῖοι τῆς χώ-
ρας τοῦ ἁγίου Νικολάου, τῶν ἔξω μερῶν, καὶ τῶν μέσα
μερῶν, ὅτι ἐπειδὴ καὶ οἱ κρατοῦντες ἡμῶν ἐμφύτῳ ἐπιει-
κεῖα εὐσπλαγχνισθέντες ἐφ' ἡμᾶς, ἐπεκύρωσαν μὲ ὑψη-

λόν προσκυνητὸν φερμάνι, καὶ μὲ ἐνδοξον μπουγιουρουλδὶ ἐβεβαίωσαν τὰς παλαιὰς συνθηθείας, καὶ ἀρχαῖα προνόμια τοῦ γένους μας, δηλαδή ἡ κοινὴ σφραγὶς τῆς νήσου μας νὰ ᾔῃναι εἰς τρία τμήματα πάντοτε, ἐξ ὧν τὰ μὲν δύο νὰ βαστοῦν οἱ κατὰ καιρὸν διωρισμένοι προεστῶτες μας, τὸ δὲ ἓνα οἱ Λατῖνοι προεστῶτες, καὶ ὁ καπουκχαγαγιᾶς νὰ ᾔῃναι ῥαγιᾶς καὶ ὄχι φράγκος, καὶ ἄλλα τούτοις παρόμοια, καθὼς ἐμπράκτως ἐφανερώθησαν, τούτου χάριν καὶ ἡμεῖς σήμερον ὄντες συνηγμένοι εἰς τὴν κοινὴν καντζελλαρίαν, πάντες ὁμοῦ μὲ μίαν σύμπνοιαν ἐνούμενοι, ἀμεταθέτως συμφωνοῦμεν εἰς τὸ νὰ διατηρήσωμεν μέχρι τέλους ταῦτα τὰ προνόμια τοῦ γένους μας ἀμετάθετα καὶ ἀπαρεγγεῖρητα, ὑποσχόμενοι πρὸς ἀλλήλους μετὰ δεσμοῦ ἀλύτου ὅτι ἀνίσως καὶ τὸ γένος τῶν Λατίνων διὰ τινος μυστικῆς ἢ φανερᾶς ἐνεργείας, ἤθελαν προσπαθήσῃ ποτὲ νὰ ἀνατρέψουν, ἢ νὰ καταργήσουν τὸ παραμικρὸν ἀπὸ ταύτας τὰς παλαιὰς συνθηθείας καὶ ἀρχαῖα προνόμια τοῦ ἡμετέρου γένους, νὰ τοὺς ἐναντιούμεθα μὲ ὅλας μας τὰς δυνάμεις καὶ ζῆλον ἐγκάρδιον, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἀφήσωμεν πώποτε νὰ καταφρονήσουν ἢ νὰ καταπατήσουν κατὰ τι ἀδίκως τὸ γένος μας· πρὸς τούτοις ἀνίσως καὶ ἐξεναντίας κἀνένας ἀπὸ ἡμᾶς, ἔχων μόνον ὄνομα χριστιανοῦ, ἤθελε συμφωνήσῃ μετὰ τῶν Λατίνων κρυφίως, ἢ φανερά, πρὸς κατάργησιν τοῦ παραμικροῦ τῶν εἰρημένων προνομίων μας, ὁ τοιοῦτος ὡς προδότης τοῦ γένους μας καὶ ὅσοι ἄλλοι μετ' αὐτοῦ ἀδιάφοροι, ὄχι μόνον νὰ ᾔῃναι ἐνόχοι τοῦ αἰωνίου ἀναθέματος, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ νὰ κινούμεθα κατ' αὐτῶν μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν διὰ τε λόγου καὶ ἔργου, πρὸς ἀπάντησιν τῶν πονηρῶν καθ' ἡμῶν διαβουλίῶν τους. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ

τούτου διηνεκῇ ἀσφάλειαν ἐγράφη τὸ παρὸν συμφωνη-
τικὸν γράμμα ἐν τῇ κοινῇ τῆς νήσου μας καντζελλαρία,
ἵνα ἔχῃ ἐναντίον ἡμῶν τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ
κριτηρίῳ δικαιοσύνης. Ἐν ᾧ ὑπογραφόμεθα ἕκαστος ἡμῶν
ιδία αὐτοῦ χειρὶ καὶ ἔστω εἰς ἐνδειξιν· διὰ περισσοτέραν
δὲ βεβαιότητα σφραγίζομεν αὐτὴν τῇ σφραγίδι τῆς ἐν τῇ
χώρᾳ κοινῆς ἐκκλησίας τοῦ παμμεγίστου ταξιάρχου·
καταγράφεται δὲ καὶ ἐν τῷ κώδικι τῆς κατὰ τὴν ἡμετέ-
ραν νήσον ἀρχιεπισκοπῆς.

1806 Ἰουνίου ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ καὶ χώρᾳ ἁγίου
Νικολάου.

Κάρλο Νάξο, Φραντζέσκος Γεωργαντόπουλος, Γιάκο-
μος Πόμερ, Δημήτριος Δρόσου, Νικόλαος Δρόσου, Γεώρ-
γιος Ῥεμόντο, Γεώργιος Ἀλπερτής, Γιαννιὸς Γεωργαν-
τόπουλος, Μάρκος Ζάρπας, Δημήτριος Ἀβλανίτης, Γε-
ώργιος Τεκάριστος, Ἀνδρέας Μαυράκης, Γιαννούλης
Μηνάρδος. — ΠΥΡΓΟΣ Ἀναγνώστης Βητάλης, Χατζῆ
Γεώργη Στάγης, Χατζῆ Ἀνδριάς Πυκίος. — ΥΣΤΕΡ-
ΝΙΑ Λαρέντζος Παλαμάρης. — ΠΛΑΤΕΙΩΝ Γεώργιος
Πέρος γέροντας. — ΔΥΟ ΧΩΡΙΩΝ Πέτρος Μηνάρδος.
— ΚΑΡΥΑΣ Ἀναγνώστης Κονταράτος γέροντας. —
ΛΕΒΑΝΤΑΔΟΝ Ἀναγνώστης γέροντας. — ΚΟΥΤΗ-
ΚΑΔΟΝ Γέροντας Γκιοζές Βηδάλης. — ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΥ
Νικόλαος Νάξος γέροντας. — ΚΑΜΑΡΙ Ἀντώνιος
Ἀλπερτής γέροντας. — ΤΡΙΑΝΤΑΡΟΝ Μάρκος Φό-
σкулός.

Ἀριθ. 28.

Ὅρα σελ. 110

Ἐπιστολὴ Πρωτόπαπα τῶν ἔξω μερῶν.

Σιὸρ Ἀναγνώστη Βιτάλη εὐχόμεθά σου μαζὺ καὶ ὁ γέρων Γαλάκτιος. Ἰδοὺ μὲ τὸ νὰ ἦλθαν δύω τρεῖς Φράγκοι ἔξω ἀπὸ πόλιν φέροντες γράμματα τοῦ Μονσινιόρε καὶ ἐσκανδαλίσθησαν, ὁμοίως ἔδωκαν καὶ ἐδῶ σύγχισιν καὶ ἐσυνήθισαν οἱ συνηθισμένοι καὶ ἐνοχλησθήκαμεν. Δοιπὸν ὅ,τι ἔκαμες εἶναι καλὸν διὰ τὴν ἀγάπην, πλὴν κάθου αὐτοῦ νὰ ἴδωμεν τὸ τέλος διὰ διόρθωσίν μας, καὶ ἀνὰ ἀγαπᾶς στείλει ἓνα γράμμα νὰ ἴδωμεν πόσοι εἶναι ἐκεῖνοι ὅπου ἀγαποῦν διὰ νὰ ἦναι μὲ τοὺς Φράγκους καὶ πόσο εἰς τὴν ἀγάπην ὅπως καὶ ἡμεῖς νὰ διαλεχθῶμεν, αὐτὸ εἶναι τὸ ἱστορικὸν φθάνει ἕως ἐδῶ.

1806 Ἰουλίου 6.

Πρωτόπαπας ΙΩΑΝΝΗΣ ἱερεὺς καὶ εὐχέτης σας.

Ἀριθ. 29.

Ὅρα Σελ. 110 καὶ ἐπ.

Μπουγζουρουλδὶ Τεφτερδάρη.

(Τουρκιστὶ γεγραμμένον φέρον τὴν σφραγίδα, ἔπεται δὲ καὶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν μετάφρασις αὐτοῦ φέρουσα ἐπὶ κεφαλῇς)

Σεγίτ Φεῖζουλὰχ Ἐφένδης ἐλέω Θεοῦ Δευτερδάρης τοῦ Ἰράτι Τζεδίτη Χουμαγιούν.

Πρόκριτοι καὶ προεστῶτες τῆς νήσου Τήνου, ἐξηρτημένοι ἀπὸ τὸ βασιλικὸν Ἰράτι Τζεδίτη, γνωστὸν ἔστο

ὕμιν πᾶσιν ὅτι ἐπειδὴ ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀνωθεν, ἡ τοπικὴ σφραγὶς τῆς ῥηθείσης νήσου ἦτον ἐκ τριῶν τμημάτων, ὧν τὰ μὲν δύο ἦτον εἰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, τὸ δὲ ἓν εἰς χεῖρας τῶν Λατίνων βασιλέων, καὶ δι' αὐτῆς τῆς σφραγίδος ἀπεστέλλοντο καὶ ἀνεφέροντο κοινῇ συναινέσει εἰς βασιλεύουσιν αἱ ὑποθέσεις ὅπου ἦτον χρεῖα νὰ δημοποιοῦν ἐνταῦθα κτλ. (ὡς εἶναι ἀντιγεγραμμένη ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τῆς παρούσης ἱστορίας)· εἰς τὸ τέλος φέρει τὴν ἐξῆς χρονολογίαν.

1806 ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἀριθ. 30.

Ὁρα Σελ. 112 καὶ ἐπ.

Ἐπιστολὴ Καπουκλιαχαγιά Μ. Γαλούση.

Πρὸς τοὺς ἀρχοντας προεστῶτας γέροντας καὶ λοιποὺς βασιλέας τῆς νήσου Τήνου.

13 Ἰουνίου 1806 Κωνσταντινούπολις.

Μετὰ τὴν ἔρευναν τῆς εὐκταιστάτης μοι ἀγαθῆς υἱείας σας, δηλοποιῶ ὅτι ἐρχόμενος ἐδῶ ὁ Ἀχμέτ Ἀγᾶς ἀνθρώπος τοῦ ἐνδοξοτάτου μπουμπασίρη σας Μπεκίρ Ἀγᾶ ὁμοῦ μὲ Καμαράση, ἔλαβον τὰ γράμματα καὶ ἀναφοράς σας καὶ εἶδον τὰ ὅσα μοι σημειοῖτε καὶ ἀμέσως ἐγγείρισα τὴν ἀναφορὰν σας πρὸς τὸν μεγαλοπρεπέστατον καὶ πολυχρόνιον Ἐφέντη μας, ἐλάλησα ὁμοῦ καὶ τὰ ὅσα ἀπέβλεπον πάλιν πρὸς τὴν κοινὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν δυσωπῶντάς τον ὅπου ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν

ἡ μεγαλειότης του τώρα στέλλει πάλιν μετὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου μισερ Γεώργη Μπίλη ἐν ἐνδοξον προστακτικὸν καὶ ἀποφασιστικὸν μπουγιουρδὶ πρὸς τὴν κοινότητα ὁμοῦ καὶ ἐν γράμμα πρὸς τὸν Μπεκίρ Ἀγᾶ ἀνθρωπὸν του, προσταζὼν τὴν καλὴν ἀποκατάστασιν τῆς κοινότητός σας, ἥτις ἂν δὲν ἀποκτηθῇ καὶ μὲ αὐτὸ καὶ λάβῃ τὴν καλὴν ἐκβάσιν της τώρα παύουσαι αἱ μεταξύ σας ταραχαὶ καὶ σκάνδαλα, θέλει παροξύνομεν τὸν περιφανέστατον Ἐφέντη μας καὶ κινηθῇ καθ' ὕμῶν κάμνων δικαίαν τὴν κάθε ποινὴν, ὅθεν ὡς χρέος μου ἀπαραίτητον καὶ ἐγὼ σᾶς συμβουλεύω καὶ σᾶς ἰδεάζω διὰ ν' ἀκούσητε μὲ εὐπειθεῖαν τὰς προσταγὰς του καὶ νὰ φροντίσητε ἐπιμελῶς καὶ χριστιανικῶς διὰ νὰ γίνῃ ἡ τελεία ἀγάπη καὶ εἰρήνη πρὸς ὠφέλειαν καὶ ἡσυχίαν ὅλων τῶν πτωχῶν ραγιάδων, διὰ τοῦτο στέλλεται καὶ ὁ ἀνθρωπὸς μου κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἐφέντη μας διὰ νὰ μεσολαθήσῃ εἰς τὴν μεταξύ σας ὁμόνοιαν καὶ ἡσυχίαν, καὶ νὰ ἐπιμεληθῇ συνάμα περὶ τῆς ταχείας καὶ ἀκριβοῦς εἰσπράξεως τοῦ μαλιμιρίου διὰ νὰ πληρωθῶσιν ἐνταῦθα τὰ χρήματα, καθότι ἡ βραδύτης μεγίστην ζημίαν προξενεῖ εἰς τὸ κοινόν σας. Μὲ τὸν ἴδιον ἀνθρωπὸν μου σᾶς σέλλω καὶ ἐν φερμάνι τῆς μετᾶξης ἡ ὁποία κατὰ τὸ νέον σουρουῦτι πρέπει νὰ πληρῶνῃ ἀνὰ δύο γρόσια τὴν ὁκᾶν εἰς ὅποιον μέρος τῆς ἐπικρατείας ἐξάγεται. Ἡ Ἄνδρος ἔκαμεν ἀποκοπὴν διὰ πέντε χιλιάδες γρόσια τὸν χρόνον, ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα νησιά ποῖον πολὺ ποῖον ὀλίγον, ἐγὼ δὲ διὰ τῆς μεσιτείας τοῦ Ἐφέντη μας καὶ τοῦ ναζίρη τοῦ Τερσενᾶ Ἀζίζ Ἐφέντη τὸ οἰκονόμησα μὲ ἓνα τεπκίρι καὶ τὸ ἐτελείωσα μὲ χίλια γρόσια μαζὺ μὲ τὸ φερμάνι, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μοι τὸ ἐπιστρέψῃτε καθότι εἶναι

ἐπ' ὀνόματι ἐνὸς καπετάνιου διὰ νὰ τὸ κάμω χρονικὸν μακτοῦ. Στέλλω καὶ εἴκοσι τεσκερέδες δυνάμει τῶν ὁποίων δύνασθε ἐλευθέρως νὰ πωλῆτε τὴν μετάξην δίδοντες ἀνὰ ἓν τεσκερὲ εἰς ἕκαστον ἀγοραστήν.

Σὰς συμβουλευώ ἀγαπητοὶ καὶ τοῦτο, νὰ μὴ γίνη περὶ ἐξόδων κάμμία λογοτριβὴ ἅπερ ἔγειναν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη κόντρα τὸ ἓν τοῦ ἑτέρου, ἀλλὰ νὰ τὰ οἰκονομήσητε ὡς συμπατριῶται ὅπως σὰς φωτίσῃ ὁ Κύριος καὶ μὲ κοινὴν εὐχαρίστησιν, ἥ τὸ κάθε μέρος νὰ πληρῶσῃ παρτικολάρε τὸ μέρος του. Ἐπαναλαμβάνω δὲ νὰ σὰς πληροφορήσω σαφῶς, ὅτι διὰ χειρὸς μου δὲν ἔγεινε τὸ παραμικρὸν καὶ μέχρις ὁβολοῦ ἐξοδον. Συμβουλευεὶ κατ' ἐπανάληψιν περὶ ἀγάπης καὶ ὁμονοίας ὑποσχόμενος τὴν πρόθυμον ἐπιμέλειάν του κτλ.

ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΛΟΥΤΗΣ.

Υ. Γ. Ἀδελφοὶ πάλιν σὰς ξαναγράφω ὅτι τοῦ αὐθέντη μας αἱ διαταγαὶ ἀφεύκτως πρέπει νὰ λάβουν τὸ τέλος τους, καὶ νὰ φυλαχθῇτε νὰ μὴ ὀνομάσητε ὄνομα Φραντζέσκου διὰ προσεστίλκι, ἐπειδὴ ἂν ἐλπίζητε ὅτι τῷ κάμνετε τιμὴν καὶ καλωσύνην θὰ τῷ προξενήσητε βλάβην περισσοτέραν καὶ κίνδυνον, καὶ τῶν φρανίμων ὀλίγα.

Ἀριθ. 34.

Ὁρχ σελ. 413 καὶ ἐπ.

Ἐνδεικτικὸν Γεωργίου Μπίλη ἢ Γκίλη.

Διὰ τοῦ παρόντος μαρτυρικοῦ γράμματος μαρτυρῶ καὶ φανερώνω ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος ὅτι εἰς τὰς

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

22

18 Ἰουνίου ἐφθάσαμεν εἰς τὸ νησί τῆς Τήνου, μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Μπεκὶρ Ἀγα, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ ἀνθρώπος τοῦ τὸ ὑψηλὸν καὶ ἐκλαμπρον μπουγιουρδὶ τοῦ ἐνδοξοτάτου Ἰράτ Ζεδίτ Τεφτερδάρη Ἐφέντη μας καὶ ἀμέσως ὁ Μπεκὶρ Ἀγᾶς ἀφ' οὗ ἐπροσκύνησε τὸ ἐνδοξον μπουγιουρδὶ εἰς τὰς 19 τοῦ αὐτοῦ ἔκραξε μὲ τοὺς ἐγκρίτους καὶ γεροντοτέρους, τὸν Κοτζάμπασην Φραντζέσκον καὶ ἐξάδελφόν του Γιαννιὸν Κοτζάμπασην, οἱ ὅποιοι ἀκούσαντες τὰς προσταγὰς τοῦ ἐνδοξοτάτου Ἐφέντη μας εἶπον παρρησίᾳ ἔμπροσθεν τῶν συναθροισθέντων ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν Μπουμπασίρην Μπεκὶρ Ἀγᾶ καὶ Καδδῇ Ἐφέντη ὅτι ἡμεῖς πλέον κοτζαμπάσιδες δὲν εἴμεθα καὶ ὅτι θέλομεν φυλάξει ἀναντιρρήτως τὰς προσταγὰς τοῦ αὐθέντου μας καὶ ὅτι ἡμεῖς δὲν ἔχομεν κάμμιαν δουλειᾶν μὲ τὴν κοινότητα, ἀλλ' ὁπόταν ἤθελαν οἱ κριταὶ καὶ οἱ διωρισμένοι κοτζαμπάσιδες νὰ ἔχουν κἀνένα πρόσταγμα νὰ μᾶς εἰποῦν εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ἀκούσωμεν τὰς προσταγὰς ὡς ραγιάδες ὁποῦ εἴμεθα. Λοιπὸν ἀμέσως κατὰ τὴν τοπικὴν συνήθειαν ἔγραψεν ὁ κοινὸς γραμματικὸς μπουλετιᾶ διὰ νὰ ἔλθουν ἀπὸ κάθε χωρίον δύο ἀνθρωποὶ διὰ νὰ διαβασθῇ τὸ μπουγιουρδὶ καὶ νὰ διορισθοῦν οἱ Κοτζαμπάσιδες, λοιπὸν εἰς τὰς 22 τοῦ Ἰουνίου ἤλθον καὶ ἐσυνάχθησαν τὰ ῥωμαϊκὰ χωρία, ἦτον ἀπὸ δύο ἀνθρωποὶ, τὰ δὲ φράγκικα χωρία ἦτον ἀπὸ πέντε ἀνθρωποὶ, καὶ ἀφ' οὗ ἐδιαβάσθη ἐφώναξαν ἀπὸ τοὺς συναθροισθέντας ὅτι θέλουν ἴσον τοῦ μπουγιουρδίου, ἐσηκώθη καὶ ἓνας καὶ κάμνοντας καυγὰν μὲ ἀχρειότητα καὶ φοβισμένος ὁ κόσμος ἔγεινε θόρυβος καὶ ἐφυγον καὶ ἐγὼ ἀπὸ ἓνα παράθυρον χωρὶς νὰ ἐξεύρω ποῦ πηγαίνω, ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔπαυσεν ἡ σύγχυσις ὁποῦ ἦτο κρατῶντας καὶ με-

ρικοί ἄρματα ἐτραβίχθη μία πιστόλα εἰς τὸν ἀέρα διὰ νὰ σκορπίσῃ τὸ χαλαμπαλίκι, ἤλθον καὶ ἐγὼ εἰς τὴν Καντζελαρίαν καὶ ἦτον ἕξ ἄνθρωποι χαψωμένοι, τέσσαρες φράγχοι καὶ δύο ῥωμαῖοι, λοιπὸν ἐρωτῶντας τὸν χαψωμένον, τὸν ἕναν ὁποῦ ἐζήτησε κόπια, εἶπεν ὅτι ἤλθε διὰ νὰ πάρῃ τυρὶ, καὶ τοῦ εἶπεν ὁ σιὸρ Νικολάκης Παλαμιδᾶς διὰ νὰ τὸ εἰπῇ, ὁ ἕνας ὁποῦ ἦτο μεθυσμένος καὶ ἐφώναζεν, εἶπεν ὅτι ἐδῶ εἰς τὴν χώραν μὲ ἐμέθυσαν διὰ νὰ φωνάζω· ἔτρεξα καὶ ὑπῆγα εἰς τὸν Δεσπότην διὰ νὰ γράψῃ εἰς τὰ χωρία διὰ νὰ μὴ κάμνουν κἀνένα ἀχαμνὸν κίνημα, ὁμοίως καὶ εἰς τὸν σιὸρ Νικολάκην Παλαμιδᾶν οἱ ὁποῖοι καὶ ἔγραψαν. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἤλθεν ὁ Βικάριος ὁ Βεκίλης τοῦ Μονσινιόρ εἰς τοῦ ἀγίου Δεσπότητος μας τὸ κονάκι, ὁποῦ εἶναι ἡ μητρόπολις καὶ μὲ ἐφώναξαν καὶ ὑπῆγα, ἦτο παρὼν καὶ ὁ κόνσολας Φραντζέζος καὶ ὁ κόνσολας Νέμτζας, καὶ μὲ εἶπαν ὅτι κατὰ τὰ γράμματα τοῦ Μονσινιόρε τοὺς ἔκραξαν καὶ τοὺς εἶπε διὰ νὰ ἔλθουν νὰ πάρουν τὴν βούλλαν τοὺς καὶ νὰ ἀγαπήσουν, καὶ νὰ κάμουν τὸν λογαριασμόν τοὺς καὶ πῶς νὰ γίνουν αὐτά· τοῦ εἶπα καὶ ἐγὼ τὰ ὅσα ἔτρεξαν ὁποῦ εἶναι ὀπισθεν γραμμένα· τοὺς ἔλεγα νὰ κάμουν τρόπον ὁποῦ νὰ κάμωμεν καμμίαν διόρθωσιν, ὁποῦ νὰ μὴ ἀφανίσουν τὸ νησί τοὺς, μὲ εἶπαν ὅτι ἐν ᾧ εἶναι ἄνθρωποι εἰς τὴν χάψιν οἱ φράγχοι καὶ οἱ χωριανοὶ βιαζόμενοι κάμνουν κἀνένα ἐναντίον κίνημα, τέλος τοῦ εἶπον νὰ ὑπάγω νὰ ἰδῶ καὶ τοῦ ὑπεσχέθην ὅτι τοὺς εὐγάζω διὰ νὰ κάμωμεν τὸ κοινὸν καλόν. Ἦλθον εἰς τὸν Ἀγᾶν καὶ Καδδῇ Ἐφέντη καὶ προεστοὺς τῆς χώρας καὶ τοὺς εἶπα τὰ ὅσα ὡς ἄνωθεν ὠμίλησα μὲ τὸν Βικάριον, οἱ ὁποῖοι μοῦ ἀπεκρίθησαν ὅτι βλέπεις ὅτι ἡμεῖς ὑποτασσόμεθα εἰς τὰς

προσταγὰς τοῦ ἀφεντός μας, θέλομεν καὶ τὴν εἰρήνην διὰ τὰ εὐγουν οἱ ἄνθρωποι, ἡμεῖς δὲν τοὺς ἔχομεν βαλμένους ὅπως εἶναι τὸ ὀρθὸν καὶ ἂν θέλῃ ὁ Ἀγᾶς ἄς τοὺς εὐγάλῃ, καὶ ἀνίσως εὐγάντες κάμνουν ἀχαμνὸν χησμέτι ποῖος ἀποκρίνεται εἰς τὸν Ἀγᾶν; Ἦτο ἓνας φόβος μήπως καὶ κατέβουν οἱ χωριανοὶ καὶ κάμουν κἀνένα κίνημα ἀχαμνὸν, λοιπὸν ὅλη ἡ χώρα συνήχθη καὶ εἶπον εἰς τὸν Ἀγᾶν καὶ Καδῇ τί νὰ κάμουν καὶ ἔτζι τοὺς εἶπαν ὅτι νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἕτοιμοι εἰς τὰ ἄρματα, καὶ ἂν αὐτοὶ ἔλθουν ὅπου νὰ κτυπήσουν νὰ κτυπήσωσι καὶ αὐτοί. Δὲν ἐμπόρεσα πλέον νὰ ἀνταμώσω τὸν Βικάριον παρὰ τοῦ ἐμήνυσα τὴν ἀπόκρισιν ὅπου ἔλαβον, παρακαλῶνάς τον δι' ἀγάπην Θεοῦ νὰ τὸ κάμῃ νὰ κάμουν ἓνα σιασμόν, ὅστις ἀπεκρίθη ὅτι θέλει στείλει τὴν Τρίτην δύο προεστοὺς διὰ νὰ λάβουν τὸ μέρος τὸ ἓνα τῆς βούλλας, καὶ ἔτζι ἐμείναμεν ἀναπαυμένοι. Λοιπὸν εἰς τὰς 28 Ἰουνίου ἦλθον δύο Λατίνοι φέροντες μίαν πατένταν ὑπογεγραμμένην ἀπὸ τὰ χωρία τῶν Λατίνων ὅτι αὐτοὶ εἶναι προεστοί, ὁ μὲν ἓνας Ἀντωνάκης Βιτάλης, καὶ ὁ ἄλλος Ἰωάννης Διασκούφης, εἶπαν ἐδῶ μερικοὶ ὅτι δὲν εἶναι συνήθεια μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον τοὺς ἡσυχάσαμεν, παρόντες οἱ γέροντες ὅλων τῶν ῥωμαϊκῶν χωρίων ἐκλεξαν Κοτζαμπάσιδες τὸν Ἰάκωβον Πόμερ καὶ Νικόλαον Δρόσον καὶ τοὺς εἶπεν ὁ Ἀγᾶς ὅτι νὰ διοικουν καλὰ τὸν τόπον τους καὶ μ' ἀγάπην ὁμογνωμόνως ὅπου νὰ ἦναι οἱ πτωχοὶ εὐχαριστημένοι. Ἐμεσολάβησα καὶ ἐγὼ καὶ ἐφιλήθησαν εἰπόντες ὅτι ὅλοι ἡμεῖς θέλομεν τὴν ἀγάπην καὶ ἡσυχίαν, ἡτοιμάσθη ὁ Ἀγᾶς νὰ δώσῃ εἰς ἕκαστον τὸ μέρος τῆς βούλλας, ἀλλὰ καὶ τὰ δύο μέρη εἶπον ὅτι νὰ σταθῇ καὶ νὰ κάμωσιν ὅπως μόνοι τους ἐ-

συμφώνησαν ἐν ἑγγραφον πρὸς τὸν ἐκλαμπρον πολυχρό-
νιον Ἐφέντη μας, καὶ ἄλλα ἑγγραφα πρὸς σύστασιν τοῦ
τόπου καὶ τὴν Δευτέραν νὰ ἔλθουν (ὕπαρχουσῶν ἑορτῶν)
νὰ υπογράψουν καὶ νὰ λάβωσι τὴν σφραγίδα. Ἦλθον
τὴν Δευτέραν οἱ διορισθέντες Λατῖνοι προεστῶτες, ἦλθον
καὶ πολλοὶ τῶν Ῥωμαίων τῆς χώρας καὶ ἀπὸ τὰ μέσα
μέρη, εἶπον οἱ Λατῖνοι κοτζαμπάσιδες, ἡμεῖς δὲν ἔχομεν
κάμμίαν ἐξουσίαν νὰ υπογράψωμεν κανέν ἑγγραφον, ἐπει-
δὴ καὶ φοβούμεθα τοὺς χωριάτας νὰ μὴ μᾶς σκοτώσουν.
Τοῖς εἶπον ἐγὼ ὅτι μὴ λέγεις μόνος αὐτόν τὸν λόγον διὰ
τοὺς ἀνθρώπους σας καὶ μὴ λέγεις ὅτι δὲν ἔχεις ἐξου-
σίαν, ὁμίλησον ὥσῃ Κοτζάμπασης καὶ εἶπε ὅτι αὐτὸ δὲν
εἶναι ῥαγγιόνε καὶ κάμε ὅ,τι ἀποβλέπει τὸ κοινὸν καλόν,
ἀγκαλὰ αὐτὰ πρὸς σύστασιν τοῦ τόπου σας ὅ,τι ἀγαπᾶτε
κάμετε, κάμετε ἓνα γράμμα εἰς τὸν Ἐφέντη μας ὅτι
ἐπήρατε τὴν βούλλαν κατὰ τὰς προσταγὰς του καὶ ἐδιω-
ρίσθητε κοτζαμπασίδες ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς καὶ νὰ ἦσθε
ὁμόγνωμοι. Ὁ μὲν Διασκούφης εἶπεν ὅτι ἐγὼ καμμίαν
υπογραφὴν δὲν βάζω εἰς κανέν γράμμα καὶ ἀμέσως ἔφυ-
γεν, ὁ δὲ Ἀντωνάκης Βιτάλης ἐκάθησεν ἀκόμη ἀρκετὴν
ῶραν, διαφερόμενος πῶς καὶ τί νὰ κάμουν καὶ οὕτως ἐ-
πῆρε μαζί του τὸν σιὸρ Ἀναγνώστη Βιτάλη Ῥωμαῖον
διὰ νὰ ὑπάγουν νὰ κάμουν ὁμιλίαν. Ὁ αὐτὸς Βιτάλης εἶ-
ναι ἄνθρωπος ὁποῦ μαζί μου ἐπολεμοῦσε καὶ ἐκάμναμεν
κάθε τρόπον διὰ τὸ εἰρηνικὸν καὶ ἐναντιονόμεθα εἰς τοὺς
ἄλλους Ῥωμαίους, διὰ τὸ κοινὸν καλόν. Ἀφῆσε καὶ αὐ-
τὸν τὸν ἄνθρωπον μέσα εἰς τὸν δρόμον ὥς λέγουν, μὲ
τέσσαρους ἄρματωμένους. Ἀφ' οὗ ὑπῆγεν εἰς τὸ χωρίον
ἔχει σήμερον τρία ὁποῦ γράφει εἰς τὸν Μπεκίρ Ἀγᾶ νὰ
τοὺς στείλῃ τὴν βούλλαν εἰς τὰ ποδάρια τους, αὐτοῦ

μανθάνομεν ὅτι ἔκαμαν Καντζελαρίαν εἰς τὴν Κοιλίαν καὶ οὔτε σκοπὸν ἔχουν νὰ ἡσυχάσουν, ὡς καθὼς λέγουν ὅτι ἡμεῖς καὶ εἰς τὸν νῦν Ἐφέντην θέλει πολεμοῦμεν διὰ νὰ χωρήσωμεν καὶ εἰς κάθε καιρὸν, καὶ ἐὰν ἡμεῖς δὲν τὸ κατωρθώσωμεν ἔχουν νὰ τὸ ἀκολουθήσουν τὰ παιδιὰ μας, εἴμεθα εἰς τὰς 7 Ἰουλίου ὁποῦ αὐτὰ ἔτρεξαν ἕως σήμερον. Εἴμεθα εἰς τὰς 8 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἤλθεν ὁ ἄνθρωπος τῶν Φράγχων καὶ εἰς ἀπόκρισιν λέγει ὅτι μὲ τὸ νὰ ἦναι παλαιὰ συνήθεια νὰ ἦναι καὶ ἀπὸ τὰ μέρη μας διὰ νὰ γίνῃ τὸ κομπάρτον καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τὴν βούλ-
λαν μας, ἡμεῖς εἰς διάστημα ὀκτῶ ἡμερῶν νὰ συνάξωμεν τὸ μὲρ εἰς τὴν Κατζελαρίαν καὶ τὸ πηγαίνομεν εἰς τὴν πόλιν καὶ γράφομεν καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ ἀγᾶς καὶ καδῆς καὶ οἱ ἄρχοντες ὅ,τι θέλουν ἄς γράψουν, ἡμᾶς καὶ τὰ τρία μερίδια τῆς βούλλας νὰ μᾶς στείλουν δὲν τὰ δε-
χόμεθα ἕως νὰ μᾶς γράψουν ἀπὸ τὴν πόλιν.

1806 Τῆνος, Ἰουλίου 8.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΙΛΗΣ.

Ἀριθ. 32

Ὅρα Σελ. 113 καὶ ἐπ.

Ἐκλογὴ προεστώτων

(Τ. Σ.) τῆς κοινότητος.

Διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν ἐνυπογράφου καὶ ἐνσφραγίστου πατέντας, δηλοποιοῦμεν ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμ-
μένοι γέροντες τῶν ῥωμαϊκῶν χωρίων καὶ οἱ πρόκριτοι

τῆς χώρας τοῦ ἁγίου Νικολάου ὅτι ὁ ἐνδοξότατος Μπεκίρ ἁγῶς καὶ ὁ καδῆς τῆς νήσου Ἀλῆ ἐφέντης, προσκαλεσάμενοι ἡμᾶς εἰς τὴν καγκελλαρίαν, ἀνέγνωσαν εἰς ἐπήκοον πάντων τὸ ἐνδοξον μπουγιουρδὶ τοῦ ὑψηλοτάτου ἐφένδῃ μας, καὶ ὅλοι ὁμοῦ ἐδείξαμε τὸ ὀφειλόμενον ἰταάτι καὶ ἀνήκουσαν ὑποταγὴν εἰς τὰς ἐν αὐτῷ δικαίας προσταγὰς τῆς αὐτοῦ ὑψηλότητος· ὅθεν σήμερον οὕτω συνηγμένοι εἰς τὴν καντζελλαρίαν οἱ τε πρόκριτοι τῆς χώρας καὶ οἱ γέροντες τῶν ῥωμαϊκῶν χωρίων ἐνώπιον τοῦ ἐνδοξοτάτου Μπεκίρ ἁγῶ καὶ καδῆ τῆς νήσου μας Ἀλῆ ἐφέντη, ὡς διαλαμβάνει τὸ αὐτὸ μπουγιουρδὶ, καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν τοῦ τόπου μας, ὅλοι ὁμοῦ με κοινὴν γνώμην καὶ ἐκλογὴν ψηφίζομεν διὰ τὸν τρέχοντα χρόνον προεστῶτας τῆς ἡμετέρας κοινότητος τὸν σιὸρ Γιάκουμον Πόμερ καὶ σιὸρ Νικόλαον Δρόσον, γνωρίζοντες τὴν τιμιότητά τους ἀνδρας φρονίμους, χρησίμους καὶ ζηλωτὰς τῆς πατρίδος καὶ τοῦ γένους μας, εἰς τοὺς ὁποίους καὶ παρέχομεν ὅλην τὴν πληρεξουσιότητα εἰς τὸ νὰ διοικοῦν ἐπιμελῶς τὴν κοινότητά μας με ὀρθὴν σύνεσιν, ἐν καθαρῷ συνειδότητι καὶ ἀνευ τινὸς φιλοπροσωπίας ἢ ἄλλης χάριτος, διατηροῦντες ἀκριβῶς εἰς ὅλας τὰς τυχοῦσας κοινὰς καὶ μερικὰς ὑποθέσεις καὶ διαφορὰς τῶν πτωχῶν βαγιάδων τὴν δικαιοσύνην καθαρὰν καὶ ἀνόθευτον, καὶ παιδεύοντες τοὺς ἀτάκτους καὶ ἀνυποτάκτους με ὅλην τὴν ἐλευθερίαν κατὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον, καὶ κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν ἕκαστον τῶν τυχόντων τοιούτων κατὰ τὸ σφάλμα του, πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἀταξίας των καὶ σωφρονισμόν τῶν ὁμοίων, ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ σκάλα τῆς πιάτζας μας καὶ λοιπαὶ τῆς νήσου, ἔμειναν ἕως τώρα φράγκα καὶ ἐλεύθερα εἰς τὸ κουμέρκι τῶν ξέ-

νων, διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἐκ συμφώνου ἀποφασίζομεν νὰ ᾔηται ἕως τέλους τοῦ χρόνου ὅλα τὰ ξένα καίκια ὅπου φέρουν πρᾶγμα νὰ πωλήσουν ἐλεύθερα ἀπὸ κουμέρκι, πλὴν οἱ διορισθέντες προεστῶτες, ὡς πληρεξούσιοι ὅπου κατασταίνονται διὰ τῆς παρούσης κατέντας, νὰ ᾔηται ὑπό-
 χρεοὶ ὄχι μόνον νὰ παραστέκωνται νὰ μένη τὸ κάθε εἶδος εἰς τὴν πιάτζαν τρεῖς ἡμέρας, διὰ νὰ ἀγοράζῃ πρῶτον ὁ κοινὸς λαὸς καὶ ἔπειτα νὰ πέρνουν τὰ ἐργαστήρια τὸ ἐναπολειφθὲν, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀκρίθειαν νὰ προσέχουν εἰς ὅσα ἀφορῶσιν εἰς τὴν καλὴν σύστασιν καὶ ἀγαθὴν ἀπο-
 κατάστασιν τῆς πατρίδος μας, χωρὶς ποτὲ νὰ παραχωρή-
 σουν νὰ γένῃ ἡ παραμικρὰ κατάχρησις εἰς τὰς παλαιὰς συνηθείας τῆς νήσου μας καὶ ἀρχαῖα προνόμια τοῦ γέ-
 νους μας, ὁμοῦ λοιπὸν μὲ τὴν τοιαύτην πληρεξουσιότητα ὅπου τοὺς δίδομεν, ἐνεχειρίσαμεν τῇ αὐτῶν τιμιότητι ἐνώπιον πάντων, καὶ τὰ δύο τμήματα τῆς κοινῆς σφρα-
 γίδος κατὰ τὴν ἀρχαίαν τοπικὴν συνήθειαν, καὶ κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ ἰδίου ἐνδόξου μπουγιουρδίου τοῦ ὑψηλο-
 τάτου ἐφένδῃ μας, καὶ ὑποχρεώνομεν τὴν τιμιότητά τους, ἀφίνοντες κατὰ τὸ παρὸν τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ παρελθόντος χρόνου ἀθεωρήτους, νὰ φροντίσουν χωρὶς
 τινος ἀργοπορίας νὰ καταστρώσουν τὸ κοινὸν κουμπάρ-
 τον μόνον διὰ τὸ ἐφετεινὸν μαλιμιρὶ, καὶ μετ' ἐπιμελείας ὅσον τάχιστα νὰ τὸ συνάξουν τὸ ἀνάλογον μερίδιον τοῦ ἐδικοῦ μας μέρους καὶ νὰ τὸ παραδώσουν ἀνελλιπῶς
 εἰς τὸν μισὲρ Γεώργιον, ἀπεσταλμένον ἄνθρωπον τοῦ κα-
 πουκιαχαγιᾶ τῆς νήσου μας, ὡς ἡ αὐτὴ προσταγὴ τῆς
 ὑψηλότητός του διαλαμβάνει, μετὰ δὲ τὴν καλὴν ἐκβασί-
 τούτων νὰ ἔχουν ἀφευκτὸν χρέος νὰ ζητοῦν τοὺς λο-
 γαριασμοὺς τοῦ παρελθόντος χρόνου ἀπὸ τοὺς περισυνού-

προεστῶτας, καὶ ἀφ' οὗ τοὺς θεωρήσουν μὲ προσοχὴν καὶ ἐν φόβῳ Θεοῦ, ὅσα φανερωθούν ὅτι βαστᾷ ὁ κάθε ἓνας ἄσπρα τοῦ κοινοῦ μας, ὅποιος καὶ ἂν ᾖ, νὰ τοῦ τὰ ζητοῦν καὶ ἀφεύκτως νὰ τὰ λαμβάνουν εἰς χεῖρας τους καὶ νὰ τὰ δίδουν ἐκεῖ ὅπου χρεωστοῦνται, διὰ νὰ μένη ἡ κοινότης ἐλευθέρᾳ ἀπὸ κάθε ἐνοχὴν χρέους, καὶ ἂν μόνοι τους δὲν ἤμπορέσουν νὰ κατορθώσουν εἰς αὐτοὺς τοὺς λογαριασμοὺς ἐκεῖνο ὅπου πρέπει κατὰ τὸ δίκαιον, νὰ μᾶς δίδουν τὴν εἰδήσιν διὰ νὰ παραστεκώμεθα πάντες ὁμοῦ μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις, νὰ ζητοῦμεν ἀπαραιτήτως ἀπὸ τὸν κάθε ἓνα τὰ ὅσα ἄσπρα τοῦ κοινοῦ μας βαστᾷ εἰς χεῖράς του, καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον· ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἀσφάλειαν ἐγγράφῃ ἡ παροῦσα πατέντα ἐν τῇ κοινῇ καντζελλαρία, καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῆς τιμιότητός των, ἰδίᾳ ἡμῶν χειρὶ ὑπογεγραμμένη τῇ τε κοινῇ τῆς νήσου μας σφραγίδι ἐσφραγισμένη καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν.

1806 Ἰουνίου 28. ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ καὶ χώρᾳ τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Λογοθέτης Καλαύριας, Κάρλο Νάζο, Δημήτριος Δρόσου, Σταματέλος Καγκάδης, Γιαννούλης Μηνάρδος, Γεώργιος Τεκάριστος, Γεώργιος Ἀλπερτής, Γεώργιος Ῥεμόντο, Δημήτριος Αὐλωνίτης, Μάρκος Ζάρπας, Ἀναγνώστης Βητάλης διὰ λόγου μου μόνον, Λαρέντζος Παλαμάρης μὲ γνώμην τοῦ χωρίου Ὑστερνιῶν, Νικόλας Ἀπέργης χωρίου Μίσης, Γιαννάκης Ἀπέργης, Μάρκος Σιότος, Φραγκιᾶς γέροντας μὲ τὴν γνώμην τοῦ χωρίου Φαλατάδου, Ἀναγνώστης Κονταράτος γέροντας μὲ τὴν γνώμην τοῦ χωρίου Καρυᾶς, Πέτρος Μηνάρδος γέροντας, Τζώρτζης Τζιὸς, Ζωάννης Βηδάλης μὲ τὴν γνώμην τῶν

Δύο Χωρίων, Γιαννῆς Λούβαρης γέροντας, Μάρκος Σφί-
νης με τὴν γνώμην τοῦ χωρίου Τριαντάρου, Νικόλαος
Γκίζης γέροντας, Ἰωάννης Κορνάρος με τὴν γνώμην τοῦ
χωρίου Ἀρνάδου.

Ἀριθ. 33.

Ὅρα Σελ. 115.

Ἐκ μέρους τῶν τεσσάρων προεστώτων.

Πρὸς τὸν καπουκιαγαγιᾶν Μ. Γιαλούσην

Ἀποκρινόμενοι εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῆς τῆς 13 τοῦ πα-
ρόντος Ἰουνίου ἔγνωμεν ἐπομένως καὶ τὰ ὅσα γράφετε
χριστιανικῶς καὶ ἀδελφικῶς συμβουλεύουσα ἡμᾶς· ὅθεν
ἀγκαλὰ καὶ μέχρι τοῦδε συνεργεία καὶ φθόνῳ τοῦ μισο-
κάλου ἐσώζετο μεταξύ τῶν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ δύο γενῶν,
Ῥωμαίων λέγομεν καὶ Λατίνων, μία ἀκατάπαυστος φιλο-
νεικία καὶ ἄδικος ἰσχυρογνωμία, διὰ τὰ ὅποια οὐ μόνον τὸ
κάθε ἐν γένος ἔτρεφε κατὰ τοῦ ἄλλου μῖσος παράλογον,
ἀλλὰ καὶ ἡ δυστυχῆς κοινότης μας πάσχουσα μεγίστην
ζημίαν ἐδοκίμασε, καὶ ἀπὸ ἡμᾶς κατὰ μέρος πολλοὶ οὐχ'
ἤττον ἐζημιώθησαν, με ὅλον τοῦτο ἐπειδὴ καὶ σὺν Θεῷ
ἀφέντες ἤδη ἀπὸ καρδίας ἕκαστον γένος καὶ ἡ τοῦ κάθε
γένους ὁμήγυρις, τὰ πρότερον μεταξύ ἀλλήλων νευσα-
νέτια καὶ ἀπευκταίας ἐριδας, ἀνεκαλέσαμεν τὴν ἐπιθυμη-
τὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν, τούτου χάριν κατὰ τὸ ἤδη
σταλὲν ἐνδοξον καὶ προσκυνητὸν μπουγιουρδὶ τοῦ ὑψηλο-
τάτου ἐφένδῃ μας δεικνύοντες ἅπαντες τὴν ὀφειλομένην

ὑποταγὴν καὶ ἀπαιτουμένην εὐπείθειαν, ὡς βασιῆδες οἱ κύριοι Γεωργαντόπουλοι (καὶ μ' ὅλον ὁποῦ ἀδίκως ἐσυκοφαντήθησαν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ αὐτοῦ ἐνδόξου μπουγιουρδίου) παρητήθησαν ἀπὸ τὸ προεστηλῆκε, μηδαμῶς ἀντιλέγοντες· οἱ δὲ πρόκριτοι τῆς χώρας καὶ οἱ ἐν τοῖς χωρίοις γέροντες ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, εἰς τὴν καντζελλαρίαν συναχθέντες, ἐνώπιον τοῦ Μπεκίρ ἀγᾶ καὶ καδῆ τῆς Τήνου Ἀλῆ ἐφέντη κατὰ τὴν αὐτὴν προσταγὴν τῆς ὑψηλότητός του καὶ ἀνέκαθεν συνήθειαν τῆς νήσου μας κοινῇ αὐτῶν ψήφῳ καὶ ἐκλογῇ διώρισαν ἡμᾶς διὰ τὸν τρέχοντα χρόνον προεστῶτας διὰ πατέντας αὐτῶν ἐνυπογράφου καὶ ἐνσφραγίστου, ὡς ἔθος, ἐγχειρίσαντες ἡμῖν ἀναλόγως καὶ τὴν ἐκ τριῶν τμημάτων κατὰ τὸ ἐκπαλαι νέαν τῆς κοινότητός μας σφραγίδα, διάγομεν δὲ τό γε νῦν ἔχον ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ καὶ στοργῇ ἀδελφότητος θεῖα συνάρσει διὰ νὰ ἐξαλείψωμεν ὅμως ἕκαστον γένος ἀπὸ τῆς καρδίας μας πᾶσαν ὑποψίαν καὶ νὰ διατηρήσωμεν ταύτην τὴν ἐν Χριστῷ εἰρήνην καὶ τελείαν ὁμόνοιαν μέχρι τέλους ἀνόθευτον καὶ ἀπαράτρεπτον, ἐγράψαμεν ἀμοιβαίως δύο παρόμοια συμφωνητικὰ γράμματα ἐν τῇ κοινῇ καντζελλαρίᾳ εἰς ἑξ̄ κεφάλαια, τὰ ὅποια καὶ σφραγίσαντες τῇ σφραγίδι τῆς κοινότητός μας, ἐβεβαιώσαμεν τῇ ἰδιοχείρῳ ἡμῶν ὑπογραφῇ προσθέσαντες εἰς τὸ τέλος αὐτῶν, ὅτι ὅποιον γένος φανῇ ποτὲ παραβάτης τοῦ παραμικροῦ τούτου τῶν συμφωνιῶν, νὰ ᾔηται ὑπόχρεον νὰ πληρώνῃ εἰς τὸ μπουτουπάκι τοῦ ἐφένδῃ μας πένα δέκα χιλιάδες γρόσια καὶ νὰ ὑστερῇται πρὸς τούτοις καὶ ὅλων τῶν δικαιωμάτων του, ὡς πληροφορηθήσεται σαφέστερον ἐν καιρῷ ἀπὸ τὸν ἐδικόν της μισερ Γεώργιον αὐτάπτην τούτων πάντων γεγονότα. Κατὰ δὲ τὰ ἤδη ἀποφα-

σισθέντα καταγινόμεθα εἰς τὴν καταγραφὴν τοῦ νέου κουμπάρτου διὰ μόνον τὸ ἐφετεινὸν μαλιμιρὶ τὸ ὁποῖον ἐλπίζομεν ἐν τάχει νὰ συνάξωμεν καὶ νὰ τῷ ἐγχειρίσωμεν τῷ μισέρ Γεωργίῳ ἀναγκασθέντες νὰ ἀφήσουν ἀθεωρήτους τοῦ παρελθόντος ἔτους τοὺς λογαριασμοὺς κατὰ τὴν προσταγὴν, παρακαλοῦμεν νὰ συνεργήσης ἵνα ἐκδοθῇ ἐν τάχει ἀπὸ τὸν ἐφέντην μας προστακτικὸν μπουγιουρουλδὶ δι' ὅσους κρατοῦν χρήματα τοῦ κοινοῦ ἀπὸ ληψοδασίαν νὰ τὰ πληρώσουν ἀμέσως, καὶ ἂν τις ἀντιτείνῃ νὰ εἰδοποιήσωμεν περὶ τούτου τὸ ὕψος του, διὰ νὰ στείλῃ ἐπίτηδες μπουμπασίρην νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ. Εὐγνωμονοῦν ἐπὶ τέλους διὰ τὰ περὶ τῆς μετὰξῆς ἐνεργηθέντα, τοὺς μὲν τεςκερέδες ἔλαβον, τὸ δὲ φερμάνι ἐπέστρεψαν διὰ τοῦ ἐν Χίῳ γαμβροῦ τοῦ μισέρ Γεώργη, παρακαλοῦμεν ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐξαγομένη ἀπὸ τὴν νῆσόν μας ποσότης αὐτῆς εἶναι ὀλίγη καθότι τὸ πλεῖστον μέρος ἐξοδεύεται ἐπιτοπίως εἰς κάλτζας, χειρόκτια καὶ πουγγεῖα, ἂν ᾔῃναι δυνατόν νὰ μεριασθῇ εἰς ὀκτακόσια γρόσια ἀντὶ τῶν χιλίων, ἂν δὲ ᾔῃναι ἀδύνατον καὶ εἰς τὸ γινόμενον εὐχαριστοῦνται κ.τ.λ.

1806 Ἰουνίου 29 ἐκ νήσου Τήνου.

(προσθήκη)

Καὶ αὖθις τὴν εὐγενεῖαν σας ἀδελφικῶς ἀσπαζόμεθα.

Δηλοποιοῦντες ἅμα αὐτῇ, ὅτι κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν καὶ συμφωνίαν τῶν Λατίνων προσεστώτων, εὐρισχόμενοι ἐν ἡσυχίᾳ τρεῖς ἡμέρας, καὶ μὲ ἀνυπομονησίαν προσμένοντες τὴν Δευτέραν εἰς τὰς δύο τοῦ τρέχοντος νὰ κατέβουν ἀπὸ τὸ χωρίον οἱ αὐτοὶ Λατῖνοι προσεστώτες, νὰ ὑπογράψωμεν τὰ ὅσα διωρίσαμεν ἐκ συμφώνου τὸν κοι-

νὸν γραμματικὸν νὰ γράψῃ, δηλαδὴ τὴν πρὸς τὸν Ἐφέν-
 δην μας ἀναφορὰν, τὰ γράμματα τῆς διαλλαγῆς, καὶ τὸ
 ἄνωθεν τῆς εὐγενείας της, παρ' ἐλπίδα ὑστερήθημεν καὶ
 ταύτης τῆς τριημέρου ἡσυχίας μας, διότι αὐτοὶ οἱ ἐπάρα-
 τοι ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ λαβόντες γράμματα ἀπὸ τὸν
 Ἐπίσκοπόν τους καὶ ὁπαδούς του, ὡς ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ
 ἐλάττισαν τὴν συμφωνίαν τους, ἀθέτησαν τὴν ὑπόσχεσίν
 τους, μίσους ἀδίκου κατὰ τῆς εἰρήνης ἐπλήσθησαν, ἀλ-
 λ' ἰσχυρογνωμοῦντες ἀνεχώρησαν, ἀνυποστόλως δεικνύ-
 οντες εἰς τὸν Μπεκίρ Ἀγᾶν τὴν ἀπειθείαν τους, καὶ τίνα
 ἀδελφέ; αὐτοὶ καὶ ὅλον σχεδὸν τὸ γένος των διάφορα
 περιπλέκουσι κατὰ τοῦ γένους μας δίκτυα, θεμελιούμε-
 νοι ὡς φαίνεται κατὰ τὰ γράμματα ὅπου ἔλαβον εἰς ду-
 νάμεις καὶ ὑπερασπίσεις τῶν ὁμογενῶν τους ὑπεριάτων
 πρέσβων, καὶ εἰδότες ὅτι ἡμεῖς τοιαύτης προστασίας
 ὑστερούμεθα. Ὅθεν δὲν εἶναι χρεῖα νὰ τὴν παραβαρύνω-
 μεν μὲ πολυλογία, ἐπειδὴ καὶ θέλει πληροφορηθῇ ἀπὸ τὰ
 ἀνυπόγραφα γράμματα, λέγομεν τὴν ἀναφορὰν, τὰ τῆς
 διαλλαγῆς (ἐξ ὧν τὸ ἐν ἰδοῦ τῆς περικλείομεν) καὶ τὸ
 ἄνωθεν πρὸς αὐτὴν, τὴν ἰσχυρογνωμίαν καὶ σατανικὸν
 πείσμα τῶν Λατίνων. Μάλιστα δὲ βεβαιωθήσεται ἀπὸ
 τὰ διεξοδικὰ περὶ ὧν ἕως τοῦ νῦν ἠκολούθησαν γράμ-
 ματα τοῦ Μπεκίρ Ἀγᾶ, καὶ Καδῆ, Ἀλῆ Ἐφένδῃ καὶ
 λοιπῶν παρευρεθέντων, καὶ ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν μαρτυρίαν
 τοῦ ἐδικοῦ τῆς μισερ Γεωργίου, διὰ νὰ μὴ ὑπολάβῃ ὅτι
 ἡμεῖς ἐθελοκαχοῦντες τῆς γράφομεν τὰ τοιαῦτα μετὰ
 ψεύδους καὶ συκοφαντίας. Λοιπὸν μὴ ἔχοντες ἐλπίδα
 βοηθείας μετὰ Θεὸν εἰς ἄλλον τινα, εἰμὴ μόνον εἰς τὸν
 ὑψηλότετον Ἐφένδῃ μας, διὰ τῆς συνεργείας τῶν πρω-
 τίστων τοῦ γένους μας καὶ δυνατῆς αὐτῶν ὑπερασπίσεως,

τούτου χάριν παρακαλοῦμεν καὶ τὴν εὐγενεῖαν τῆς, γνω-
ρίζοντες τον χριστιανὸν καὶ ζηλωτὴν ἄριστον νὰ παρα-
σταθῇ μὲ ὅλην τὴν ἀδελφικὴν προθυμίαν εἰς τὰ δίκαια
τοῦ δυστυχοῦς γένους μας, χωρὶς νὰ ἀφήσῃς νὰ γίνῃ ἐπὶ
τούτοις ἡ παραμικρὰ κατάχρησις καὶ καταπατήσωσιν οἱ
Λατῖνοι τὸ γένος μας, καὶ γενήσεται ἡ ἐσχάτη πλάνη
χείρων τῆς πρώτης, καὶ ἀφανισθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἡ δυ-
στυχῆς νῆσός μας. Μὴ ἀμελήσῃ δὲ πρὸς τούτοις ὡς
γράφομεν εἰς τὸ ἄνωθεν κοινῶς οἱ τέσσαρες (καὶ τοὶ
ἀνυπόγραφον) περὶ τῆς μετὰξῃς καὶ περὶ τῶν κατα-
κρατούντων χρήματα τῆς κοινότητος, ὡς ἀναγκαῖα τῇ
νῆσῳ μας ταῦτα, καὶ οἱ Λατῖνοι ἀλλαχόθεν καταφεύ-
γοντες, καὶ τὴν εἰρήνην ἀποσοδοῦντες, ἅς ὀψωνται ἐν
τῷ φοβερῷ βήματι, ἅς δώσουν ἀπολογία ἐν τὸν ἀδέ-
καστον Κριτὴν κτλ.

1806 Ἰουλ. 9 ἀπὸ νῆσον Τήνον.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΟΜΕΡ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

Ἀριθ. 34.

Ὅρα Σελ. 119.

Ἀντίγραφον μπουγιουρουλδίου Τεφτερδάρη

Πρὸς τὸν Μπεκὶρ Ἀγᾶ.

Ἡμέτερέ μου Μπεκὶρ Ἀγᾶ, μὲ τὸ νὰ ἐξουσιάσῃ ἡ
νῆσος Τήνου εἰς τὸν ὑψηλὸν χαζενὲ τοῦ Ἰρατέτι Τζετι-
τίου, καὶ μὲ τὸ νὰ ἦναι εἰς δύο γένη τὸ ἐν τῶν Ῥω-

μαίων καὶ τὸ ἐν τῶν Λατίνων, τὸ μὲν μέρος τῶν Ῥωμαίων καὶ τὸ μέρος τῶν Φράγκων, μὲ τὸ νὰ ἔκαμαν ἀνάμεσόν τους ταραχὰς ἀπρεπεῖς καὶ πταισίματα, τὸ μὲν τῶν Ῥωμαίων οἱ εὐρεθέντες προεστοὶ ὁ εἰς Φραντζέσκος ὁ δὲ ἕτερος Γιαννιὸς Γεωργαντόπουλος, οἱ ὅποιοι κατὰ τὰς προσταγὰς κάμνοντες ὑποταγὴν ἀφέθησαν, καὶ εἰς τὸν τόπον τους κατὰ τὴν ἑκπαλαὶ συνήθειαν ἐψηφίσθησαν κατὰ τὴν θέλησιν τῶν πτωχῶν ραγιάδων ἀπὸ τὸ μέρος τῶν Ῥωμαίων δύο κοτζαμπασίδες, τὸ ὅμοιον καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τῶν Λατίνων ἀνὰ δύο κοτζαμπασίδες, καὶ κατὰ τὴν ἑκπαλαὶ συνήθειαν οἱ μὲν τὸ μέρος τῶν Ῥωμαίων ἐδέχθησαν τὰ δύο κομμάτια τῆς βούλλας, οἱ δὲ Λατῖνοι διὰ διαφόρους προφάσεις δὲν ἐδέχθησαν τὸ ἐν κομμάτι ὁποῦ τοὺς ἀπαρθενεύει καὶ τὸ χρεωστούμενον βασιλικὸν μὲρ διὰ νὰ συναχθῇ καὶ σταλῇ εἰς βασιλεύουσαν καθὼς πρὸ πολλοῦ σὲ ἐπροστάξαμεν σφόδρα ἐξένα Μπεκίρ Ἀγᾶ, διὰ νὰ προσπαθήσῃς νὰ συναχθῇ τέλειον καὶ σωστὸν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη καὶ νὰ σταλῇ. Καὶ κατὰ τὴν προσταγὴν ἐβεβαιώθημεν ὅτι ὁ Φραντζέσκος καὶ Γιαννιὸς ἐτραβήχθησαν καὶ εἰς τὸν τόπον τους ἐμβῆκαν δύο ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους καὶ δύο ἀπὸ τοὺς Λατίνους ἐψηφίσθησαν, εἰς μὲν τοὺς Λατίνους ἐπροσπαθήσατε νὰ τοὺς παραδώσῃτε τὸ ἐν κομμάτι τῆς βούλλας μὲ τὸ κλειδί ὁποῦ τοὺς ἀπαρθενεύει, οἱ ὅποιοι διὰ αἰτίας προφασιζόμενοι δὲν τὸ ἐδέχθησαν· τὸ μὲρ καθὼς μὲ ἔγραψες ὁποῦ πίπτει εἰς τοὺς Ῥωμαίους, κατὰ τὸ κουμπάρτον τους, καὶ ἔγεινεν ἀρχὴ νὰ μαζεύεται καὶ θὰ συναχθῇ εἰς ὀλίγας ἡμέρας, σωστὸν ὡς μᾶς ἐφανέρωσες τελειώνοντάς το νὰ τὸ πάρῃς καὶ ἀμέσως νὰ ἔλθῃς, τὸ μέρος τῶν Λατίνων ραγιάδων τὸ κομμάτι τῆς βούλλας των μὲ τὸ νὰ μὴ τὸ

ἐδέχθησαν μὴ ὄντας καμμία αἰτία, μετὰ τὸ νὰ ᾔτο διὰ νὰ γένουν ἀναμεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Λατίνων μερικαὶ συμφωνίαι, ὅπου δὲν ἔγιναν ἄλλοτε, καὶ ἔγιναν αἰτία νὰ μὴ δεχθῶν τὸ κομμάτι τῆς βούλας καθὼς μᾶς ἐφανέρωσαν εἰς βασιλεύουσαν, τὰ ὅποια χαρτῖα συμφωνητικὰ ὅπου ἤθελον νὰ κάμουν ἢ πρέποντα ἢ ἀπρεπῆ κατὰ τὸ παρὸν νὰ μὴ γίνουν καὶ νὰ προσπαθήσης νὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς Λατίνους τὸ κομμάτι τῆς βούλας εἰς χεῖράς των καὶ ἀφοῦ τὴν παραλάβουν κατὰ τὴν προσταγὴν μας, καὶ τὸ μὲν ὅπου τοὺς ἀπαρθελεύει κατὰ τὸ κουμπάρτον ὅπου ἔγεινεν ἐκεῖ, ἀνίσως καὶ σὲ τῷ παραδώσουν αὐτοῦ πολλὰ καλὰ, ἐὰν ὅμως καὶ δὲν θελήσουν νὰ τὸ παραδώκουν αὐτοῦ εἰς χεῖρας σου, ἅς μὴ τοὺς γίνῃ βία καὶ ἐδῶ πέρνεται, τὸ δὲ μὲν τῶν Ῥωμαίων ῥαγιάδων ὅπου ἐσυνάχθη μίαν ὥραν ἐμπρὸς νὰ συναχθῇ τέλειον καὶ σωστὸν κατὰ τὸ ἐκεῖ κουμπάρτον τοὺς ἀμέσως νὰ τὸ περιλάβῃς καὶ νὰ κινήσης τὸ ὀγληγοώτερον νὰ ἔλθῃς εἰς βασιλεύουσαν, ἀποφασιστικῶς, σὰς στέλλεται ἡ παρούσα προσταγὴ καὶ νὰ ἐκτελέσης τὰς προσταγὰς καὶ Θεοῦ θέλοντος ἀφοῦ ἔλθῃ εἰς χεῖράς σου καὶ προσταττόμενόν μας καὶ γίνῃ γνωστόν σου εἰς ὅσα σὰς τροστάζομεν τὸ νὰ παραδώσης τὸ ἐν κομμάτι τῆς βούλας εἰς τοὺς Λατίνους ῥαγιάδες καὶ ἀφοῦ τὴν περιλάβουν νὰ τοὺς ζητήσης τὸ μαλιμιρὶ ὅπου τοὺς ἀπαρθελεύει καὶ ἐὰν δὲν θελήσουν νὰ σοῦ τὸ παραδώσουν, ἐκεῖνοι τὸ ἐξεύρουν καὶ ἐδῶ πέρνεται, τὸ δὲ μέρδιον τῶν Ῥωμαίων ῥαγιάδων κατὰ τὸν ἐκεῖ λογαριασμόν τοὺς προσπαθῶντας μία ὥρα ἐμπρὸς συνάζοντάς το καὶ ἀμέσως τὸ ὀγληγοώτερον νὰ τὸ πάρῃς καὶ νὰ ἔλθῃς καὶ ποιήσῃς ὡς τροστάζομεν.

1221 Γκεμαζιλεβέλ 29.

Ἀριθ. 35

Ὅρα Σελ. 419 καὶ ἐπ.

Ἐπιστολὴ Καπουκιαχαγιᾶ Μ. Γιαλούση

Πρὸς τοὺς τεσσάρους προεστῶτας.

1806 Αὐγούστου 3 Κωνσταντινούπολις.

Μετὰ τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν καὶ ἔρευναν τῆς ποθη-
τῆς μας υγείας σας, δὲν ἔλειψα νὰ σᾶς φανερώσω ὅτι
ἔμαθον τὴν ἀνησυχίαν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἀσυμφωνίαν
σας, καὶ ἐλυπήθηκα εἰς ἄκρον, ἀποδίδοντάς το εἰς τὸν
μισόκαλον διάβολον ὅπου πάντοτε φθονεῖ τὴν εἰρήνην
καὶ ὁμόνοιαν, ἐλπίζω ὅμως ἡ εὐγενεία σας ὡς φρόνιμοι
καὶ ζηλωταὶ τῆς εἰρήνης, ὅτι θέλει καταπατήσητε τὰ
σχάνδαλα τοῦ διαβόλου καὶ θέλετε φροντίσει καὶ ἐνε-
ργήσει διὰ τὸ κοινὸν ὄφελος, γινόμενοι πρώτη αἰτία καὶ
καλὴ ἀρχὴ τῆς κοινῆς σας εἰρήνης καὶ ὁμονοίας, παρα-
βλέποντες ἕνεκα τοῦ συμπατριωτισμοῦ καὶ τὰ ἐν τῷ με-
ταξύ σας κουσούρια, τὰ ὅποια καὶ ἐξετάζοντές τα ἀκρι-
βῶς δὲν εἶναι τὸ οὐδὲν ἀλλὰ τὸ ἄλογον πάθος καὶ
νευσανιέτι, ὅπου ἐπροξενήθη ἐξ αἰτίας διαβολικῆς, λοιπὸν
εἰς μίαν καλὴν σας διοίκησιν καὶ παλαιὰν ἀδελφικὴν ἁρ-
μονίαν δὲν εἶναι ἁμαρτία διὰ ἓνα παραμικρὸν νευσανιέτι
νὰ χαθῇ καὶ νὰ ἀφανισθῇ ἡ πατρίς σας, ὅπου κατὰ συμ-
περασμὸν ὡς γράφει ὁ αὐθέντης μας τοῦ Μπεκίρ Ἀγᾶ
ὅτι ἀμέσως ὅπου λάβῃ τὴν γραφὴν του νὰ σᾶς κράξῃ
καὶ ἄλλην μίαν φορὰν καὶ νὰ σᾶς συμβουλεύσῃ ἐγγχει-
ρίζοντας καὶ τὸ ἐν κομμάτι τῆς βούλλας ὁμοῦ μὲ τὸ
κλειδὶ εἰς τὰς χεῖρας τῆς εὐγενείας σας ἀμοιβαίως, πάγει

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

23

καλὰ, εἰδεμὴ ἀμέσως νὰ σηκωθῇ νὰ ἔλθῃ εἰς βασιλεύουσαν χωρὶς νὰ βιάσῃ οὔτε διὰ τὸ μαλιμιρὶ οὔτε διὰ ἄλλο τι, λοιπὸν ἐκ τούτου τί συμπεραίνεται; ἡ εὐγενεία σας ὡς γνωστικοὶ ἤμπορεῖτε νὰ τὸ στοχασθῆτε καὶ νὰ τὸ ἐξηγήσητε ὀρθῶς, ἔχω καὶ ἐγὼ χρέος νὰ σᾶς συμβουλεύσω καὶ νὰ σᾶς εἰδοποιήσω νὰ μὴ ἀκολουθήσητε ἀλλέως, ἀλλὰ εἰρηνεύσατε διὰ τὸ κοινόν σας ὄφελος, καὶ ἰδοὺ σᾶς στέλλω καὶ τὸν λογαριασμὸν τῆς κοινότητός σας, τοῦ ὁποίου τὴν κόπῃαν ἔδωσα εἰς τὸν Μονσινιόρε, καὶ ἴσως σᾶς γράφει καὶ ὁ ἴδιος ὡς φίλος τῆς εἰρήνης καὶ καλοθελητῆς τῆς κοινῆς σας ὁμονοίας. Λοιπὸν δὲν μένει τίποτε παρὰ νὰ εὐχαριστήσητε μὲ γενναιότητα τὸν ἄνθρωπον τοῦ Ἐφέντη μας Μπεκίρ Ἀγᾶ διὰ τὸ χιζμέτι του, νὰ τὸν στείλητε μίαν ὥραν ἀρχήτερα κομίζοντα καὶ τὴν εἶδῃσιν τῆς εἰρήνης καὶ ὁμονοίας σας ὅπερ θὰ ὑποχρεώσῃ τὸν αὐθέντην μας νὰ σᾶς διαφθεντεύσῃ εἰς πᾶσαν τοπικὴν ὑπόθεσιν σας.

Διὰ τοῦ ἀνθρώπου μου Γεωργίου Μπίλη σᾶς εἰδοποίησα ὅτι ἐκάμαμεν Βεκίλην εἰς Σμύρνην τὸν ἐνδοξότατον Σουλεϊμάν Ἀγᾶ Κουμερκιάρην, ἄνθρωπον ἀξιότατον καὶ διαφθεντευτὴν τῆς πτωχολογίας, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔγραψεν ὁ αὐθέντης μας ἑξαποστείλας αὐτῷ καὶ φερμάνι διὰ νὰ διαφθεντεύῃ τὸ μπεταλμαλίχι σας. Σᾶς στέλλω νέον φερμάνι διὰ τὰ πρόβατα, τῶν ὁποίων τὴν πληρωμὴν κατῴρθωσεν ὁ αὐθέντης μας ἀνὰ γρόσια δύο καὶ ἥμισυ εἰς κάθε πρόβατον, ἐν ᾧ εἰς τὰ ἄλλα μέρη ἐπλήρωσαν ἀνὰ γρ: τέσσαρα ἕως πέντε, καὶ τὴν ὑπόθεσιν τῆς μετάξης θέλω τὴν τελειώσῃ ἀρκεῖ νὰ ἴδω τὰς ὑπογραφὰς καὶ τῶν τεσσάρων εἰς μίαν κόλλαν χάρτου ὁμοῦ, καὶ τότε σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι θὰ μὲ εὕρῃτε πρό-

θυμον εἰς ὅ,τι μὲ γράψετε διὰ τὸ καλὸν τῆς κοινότη-
τός σας.

Ὅλος πρόθυμος

Μ. ΓΙΑΛΟΥΣΗΣ.

Πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους καὶ τιμιωτάτους προεστοὺς

σιδρ Γιάκουμῃ Πόμερ, σιδρ Νικόλαον Δρόσον,

σιδρ Ἀντωνάκη Βιτάλη καὶ σιδρ Ἰωάν-

νην Διασκούφην.

Τοῦ παρόντος ἐγγράφου ὡς καὶ τῶν δύο προηγουμέ-
νων τὰ ἀντίγραφα εἶναι γεγραμμένα διὰ τοῦ δευτέρου
υἱοῦ τοῦ γραμματέως τῆς Διοικήσεως ἀποθανόντος ἐν
Κωνσταντινουπόλει περὶ τὴν δευτέραν δεκαετηρίαν τοῦ
ἱσταμένου αἰῶνος, φέροντα καὶ ἰδιόχειρον σημείωσιν ἐπ'
αὐτοῦ τοῦ Νικολάου Δρόσου ὡς ἀντίγραφον.

Ἀριθ. 36.

Ὁρα σελ. 119 καὶ ἐπ.

Ἐπιστολὴ Ἀντωνίου Δοξαρά ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Πρὸς τοὺς προεστοὺς τῶν Ἀνατολικῶν

Γιάκουμόν Πόμερ καὶ Ν. Δρόσον.

Τῇ 4 Αὐγούστου 1806.

Εἰς τὰς 24 τοῦ παύσαντος βίᾳ Σμύρνης σᾶς ἐγράφα-
μεν. Ἡ παροῦσά μας δὲν ὑπηρετεῖ εἰς ἄλλο εἰμὴ νὰ σᾶς
εἴπωμεν ὅτι διὰ τῆς νέας διχογενείας ἔκριεν εὐλογον ὁ

Ἐφένδης μας καὶ σήμερον γράφει τοῦ Μπεκίρ Ἀγᾶ νὰ κράξῃ τοὺς Λατίνους προεστοὺς καὶ νὰ τοὺς δώσῃ τὸ μέρος τῆς βούλλας καὶ νὰ ἀκολουθήσουν εἰς τὸ ἐξῆς κατὰ τὸ παλαιόν, εἰδὲ καὶ δὲν ἤθελαν νὰ εἰσακούσουν, τότε νὰ πάρῃ τὴν βούλλαν καὶ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ. Ὅθεν σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ ἡσυχάσητε καὶ νὰ γίνῃ μία κοινὴ εἰρήνη παραιτοῦντες κάθε νεφασνιέτι διὰ νὰ μὴ ἤθελε παροξυνθῇ ὁ Ἐφέντης καὶ φερθῇ σκληρῶς καθ' ὅλων.

Ἀγαπητοί, παρακαλοῦμεν καὶ αὖθις νὰ παύσουν τοῦ λοιποῦ τὰ νεφσανιέτια καὶ ἂν οἱ Λατῖνοι ζητήσουν τὸ ἐναντίον τῆς θελήσεώς σας παραβλέψατε, μήπως ἡσυχάσῃ αὐτὸ τὸ δυστυχημένον κοινόν καὶ οἱ τόσοι κατατρεγμοί, τὰς δὲ συμφωνίας ἃς εἶχατε κάμει δὲν ἔπρεπεν εἰς ἐκείνον τὸν καιρὸν νὰ γυρεύετε συνθήκας, ἀλλὰ νὰ παραβλέπητε καὶ νὰ πασχίσῃτε διὰ τὴν ἀγάπην, καὶ ὅταν αὐτὴ ἐγίνετο ἐν καιρῷ μὲ κοινήν γνώμην ἐτελείωνε καὶ αὐτό. Εἰς ὅλα αὐτὰ συμφωνεῖ καὶ ἡ γνώμη τοῦ Νουρῆ Μπέγῃ καὶ γράφει καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν Μπεκίρ Ἀγᾶν καὶ ἂν οἱ Λατῖνοι δὲν θέλουν νὰ δώσουν τὸ μιστὸν τοῦ λόγου σας μὴ σᾶς μέλλει, συνάξετε τὸ ἰδικόν σας καὶ τὸ δίδετε, καὶ αὐτοὶ ἃς κάμουν ὅ,τι θέλουν καὶ ὁ Ἐφέντης τὸ πέρνει ἀπ' αὐτοὺς καὶ θέλετε ἀκολουθήσει καθὼς σᾶς γράφει ὁ Καπουκριαχαγιᾶς, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἐκουράσθη πλέον καὶ ὅλοι μας καὶ παραβλέπετε καὶ τοῦ λόγου σας ὀλίγον καὶ μὴ πρετεντέρετε νὰ γίνωνται ὅλα κατὰ τὸ κέφι μας. Διὰ δὲ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν παλαιῶν προεστών καὶ αὐτὸ ὕστερον γίνεται, ἀφήσατε πρῶτον νὰ δεχθοῦν τὴν βούλλαν οἱ Φράγκοι καὶ ὕστερον ἔρχεται μία διαταγὴ ὅπου νὰ δώσουν τοὺς λογαριασμοὺς ἐπειδὴ ἔτζι ἐκρίθη εὐλογον μὲ τὸ νὰ ἦλθε καὶ ὁ νέος Ἐλτζής διὰ νὰ

μὴ ἀνοίξωμεν νέαν πληγὴν, ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἐπίσκοπος ἐπιμένει εἰς τὴν κακίαν του καὶ προσπαθεῖ ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἐνθουσιάσῃ τὸν Ἑλτζὴν ὁποῦ νὰ κάμῃ ἐκεῖνο ὁποῦ θέλει, καὶ διὰ τοῦτο χρειάζεται μὲ πολιτικὸν τρόπον νὰ φέρεσθε καὶ τὰ μασκαραλίκια ὁποῦ ἔπαθον τοὺς φθάνουν, καὶ διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλοῦμεν δι' ὄνομα Θεοῦ ὅσον ἡμπορεῖτε νὰ γίνῃ μία ἡσυχία, καὶ παραβλέπετε καὶ προσποιηθῇτε πῶς δὲν ἀκούετε καὶ νὰ λείπουν τὰ ποντίλια, ἐπειδὴ ἄλλο δὲν προξενεῖται ἀπ' αὐτὰ παρὰ ἀφανισμὸς καὶ τῶν δύο μερῶν, ἐπειδὴ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀλήθεια τὴν σήμερον ἐχάθη, τοῦ μισερ Γεώργη πρέπει νὰ εὐγάλητε καὶ αὐτοῦ τὸ χιζμέτι του ἀπὸ τὴν κοινότητα, ἐπειδὴ ὁ ζάβαλης ἐβοήθησεν ὅλους τοὺς χριστιανούς γράφων ὅλην τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸν μισερ Μικέ. Ὁ σιὸρ Φραντζέσκος ὁποῦ θὲ ν' ἀναχωρήσῃ κάμνει κακὰ ἕως οὔ ἡσυχάσουν τὰ πράγματα καὶ νὰ ἔχῃ τὴν ἐγνοϊάν του διὰ νὰ μὴ ἤθελον τοῦ πλέξῃ κανὲν παιγνίδι κρυφίως, καὶ δὲν λάβωμεν εἰδησιν. Ὁ ὁποῖος ἂν ᾔῃαι αὐτοῦ μᾶς τὸν ἀκριδοπροσκυνᾶτε, ὡς ποιοῦμεν καὶ εἰς ὅλους τοὺς συγγενεῖς κτλ.

Ὁ δοῦλός σας

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΟΞΑΡΑΣ.

Ἀριθ. 37.

Ὅρα σελ. 120 καὶ ἐπ.

Ἐνδεικτικὸν Γεωργίου Μπίλη.

Τῆνος, 18 Αὐγ. 1806.

Σήμερον φανερόνω ὁ κάτωθεν υπογεγραμμένος ὅτι τὴν 12 Αὐγούστου 1806 μοῦ ἤλθαν δύο γράμματα ἀπὸ τὸν καπουκιαχαγιᾶ Μ. Γιαλούσην καὶ ἓνα ἄλλο γράμμα πρὸς τοὺς τεσσάρους προεστοὺς ἀπὸ αὐτόν, καὶ ἦτο καὶ ἓνα μεκτοῦπι τοῦ ὑψηλοτάτου αὐθεντός μας Σεῖτ Φεϊζουλά Ἐφέντη Τεφτερδάρη τοῦ Ἰρατὶ Τζετίτι Χουμαγιούν πρὸς τὸν ἐνδοξότατον Μπεκὶρ Ἀγᾶ ἀνθρωπὸν του, τὰ ὅποια γράμματα ἅμα ὁποῦ ἤλθον ἐκράξαμεν τοὺς Ῥωμαίους προεστοὺς καὶ ἐδιαβάσαμεν τὸ προσκυνητικὸν προστακτικὸν μεκτοῦπι τοῦ ὑψηλοτάτου Ἐφέντη μας, ἐπειτα ἐδιαβάσαμεν καὶ τὰ γράμματα τοῦ Καπουκιαχαγιᾶ. Λοιπὸν κατὰ τὴν ὁρδινίαν αὐτοῦ γράφει νὰ γράψω κατὰ τὸ ὕφος ὁποῦ μὲ γράφει εἰς τοὺς Λατίνους προεστοὺς μὲ τὸ μέσον τοῦ Δεσπότη καὶ νὰ ὑπάγω εἰς τὴν μητρόπολιν, μὲ τὸ νὰ ἦτον ὁμως ὁ Δεσπότης ἔξω, ἀμέσως ἔγραψα εἰς τοὺς Λατίνους κατὰ τὸ ὕφος ὁποῦ μοῦ ἔγραψε, τὸ ὁποῖον γράμμα μου στέκει εἰς τοὺς αὐτοὺς, οἱ προεστοὶ Λατῖνοι μὲ γράμμα τους μὲ παρήγγειλαν, καὶ κατὰ τὴν ὁρδινίαν τους ὑπῆγα εἰς τὸν σιόρ Νικολάκην Παλαμιδᾶν, ὅστις μὲ ἀπεκρίθη ὅτι ἐγὼ τὴν βούλλαν δὲν τὴν δέχομαι, ἀλλὰ στοχάζομαι καλλίτερον νὰ ὑπάγωμεν μαζὺ μὲ τὸν Ἀγᾶν ὁποῦ νὰ τοὺς δοθῇ ἡ βούλλα καὶ νὰ τοὺς πάρωμεν νὰ ἔλθωμεν κάτω. Λοιπὸν ὁ Ἀγᾶς δὲν ἤλθεν ἐξ αἰτίας ὁποῦ ἔμαθεν ὅτι ἤθελεν ἀκολουθήσει μία σύγκλησις ἀπὸ

μερικοὺς τῆς ἐξωμεριᾶς· ὅθεν ὑπῆγα ἐγὼ μὲ τὸν σιὸρ Παλαμιδᾶν μὲ ἐν γράμμα τοῦ Μπεκίρ Ἀγᾶ καὶ τοὺς ἐγχείρισα τὴν βούλλαν, τοὺς ἐδιάβασα καὶ τὸ γράμμα τοῦ Καπουκχαχαγιᾶ πρὸς τοὺς τεσσάρους προεστῶτας τὸ ὁποῖον ἐκράτησαν, τοὺς ἐδιάβασα καὶ τὰ δύο γράμματα μου, τέλος μοι ἔδωκαν ἓνα γράμμα διὰ νὰ βουλ-λωθῇ ἀπὸ τὸν Ἀγᾶν καὶ νὰ ὑπογραφῇ παρὰ τῶν Ῥωμαίων προεστῶν καὶ ἔτζι νὰ ἔλθωμεν κάτω, λοιπὸν τὸ ἔφερα κάτω τὸ εἶπον εἰς τὸν Μπεκίρ Ἀγᾶν, ὅστις εἶπεν εἰς ὅσα μέρη εἶναι πατημένα ἢ βούλλα ἐγὼ τὸ γράφω κατ' ὄνομα καὶ τοὺς τὸ δίδω, μὲ εἶπαν οἱ Ῥωμαῖοι προεστοὶ ὅτι αἱ προσταγαὶ εἶναι γράμματα καὶ καπιτουλα-τζιῶναι νὰ μὴ ἀναφέρωμεν, μ' ὅλον τοῦτο ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ζητοῦν διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην τῶν πτωχῶν ῤα-γιάδων, γράψε νὰ ἔλθουν κάτω καὶ ὅσα δικαιώματα ἔχουν νὰ μᾶς τὰ προβάλλουν καὶ εἰς τὸ δίκαιόν τους εἴ-μεθα ἔτοιμοι νὰ τὸ ἀκολουθήσωμεν ὡσὰν ὁποῦ εἶναι νὰ ἐξηγηθῶμεν δι' αὐτὸ τὸ γράμμα ὁποῦ ζητοῦν νὰ ὑπογρά-ψωμεν, οἱ ὁποῖοι μὲ ἀπεκρίθησαν μὲ γράμμα τους καὶ πτεκουν εἰς τὴν ὁμοίαν ζήτησίν των.

Ὁ Ἀγᾶς μετὰ τῶν Ῥωμαίων προεστῶτων κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ ὑψηλοτάτου αὐθεντοῦς ἔγραψαν εἰς τὸν Πύργον τῶν Γερόντων διὰ νὰ φέρουν τὸ μαλιμιρὶ ἀκού-οντες τὰς προσταγὰς, αὐτοὶ ἐκ στόματος εἶπον εἰς τὸν δούλον τῆς Καντζελαρίας, ὅστις ἔφερεν εἰς αὐτοὺς τὸ γράμμα, ὅτι ἡμεῖς προεστοὺς δὲν θέλομεν νὰ ἡξεύρωμεν καὶ ὅτι ἂν ἔλθῃς εἶπαν τοῦ δούλου μὲ γράμμα προεστοῦ ἔλει σὲ κάμωμεν μπερπάτη καὶ ἔτζι νὰ τοὺς εἰπῇς, ἡμεῖς διωρίσαμεν Βεκίλιδες μὲ γράμμα, τὸν Λογοθέτην Χαλαύριαν καὶ Νικολάκην Σαγρέδον δίδοντές τους καὶ

τὸ γράμμα, τὸ ὁποῖον ἐμένα τὸ ἐδιάβασεν ὁ Λογοθέτης, τοὺς ὁποίους σήμερον τοὺς ἐκράξαμεν καὶ ὁ Λογοθέτης εἶπεν ὅτι εἶναι αὐτὸ τὸ γράμμα, τὸ ὁποῖον τὸ ἐζητήσαμεν καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ δώσῃ, ἀλλὰ λέγει ὅτι θέλει τὸ στείλει εἰς ἐκείνους ὁποῦ τοῦ τὸ ἔστειλαν, ὁ δὲ Σαγρέδος εἶπεν ὅτι ἐγὼ καθὼς τὸ εἶδον εἶπον ὅτι δὲν ἀνακατώνομαι εἰς παρόμοια πράγματα, ὁ Λογοθέτης πρὶν τῷ δείξῃ τοῦ Σαγρέδου, λέγω δύο ἡμέρας τὸ ἐπῆρε καὶ τὸ ἐδείκνυε τοῦ κόσμου καὶ ἔγεινε μία ἄλλη σύγχυσις, τὸ ὁποῖον τὸ βαστᾷ διὰ νὰ γίνηται σύγχυσις· αὐτὸς ἐμένα ἄλλα λέγει καὶ ἄλλα μεταχειρίζεται ὥς καθὼς εἶναι συνειθισμένος, βεβαιῶ τὸ ἀντικρῶ.

Τῆνος 7 Σεπτεμβρ. 1806.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΙΛΗΣ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς ἀχρονολογήτου σταλείσης ἀπὸ τὸν Μιχαὴλ Γαλούσην Καπουκιαχαγιᾶν πρὸς τὸν Γεώργιον Μπίλην, ὅπερ ἐδόθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου εἰς τοὺς Ἀνατολικοὺς προεστῶτας ἐμπιστευτικῶς. Τὸ ἐμπεριεχόμενον αὐτῆς εἶναι ἀντιγεγραμμένον εἰς τὸ οἰκτεῖον μέρος τῆς παρούσης ἱστορίας.

Τὰ αὐτὰ ἔγραψε καὶ ὁ Ἀντώνιος Δοξαράς πρὸς τοὺς ῥηθέντας προεστῶτας, παραγγελθεὶς ἀπὸ τὸν Καπουκιαχαγιᾶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς του 24 Αὐγούστου 1806.

Ἀριθ. 38.

Ὅρχ σελ. 124 καὶ ἐπ.

Ἐπιστολὴ τῶν Ἀνατολικῶν προεστώτων.

Πρὸς τὸν Καπουκιαχαγιᾶν Μ. Γιαλούσην.

Σήμερον ὁ μισέρ Γ. Μπίλης μᾶς ἀνέγνωσε τὸ πρὸς τὴν τιμιότητά του γράμμα της, ἐν ᾧ ἴδομεν τὴν ἀνησυχίαν τῶν Λατίνων καὶ τὴν προσπάθειαν ὅπου ἔχουν διὰ μεσιτειῶν εἰς τὸ νὰ κάμνωσι τὸν χωρισμὸν των, τὰ αὐτὰ καὶ ὁ σιὸρ Δοξαράς μᾶς σημειοῖ κατὰ κδ' τοῦ παρελθόντος γράφοντας εἰς ἡμᾶς· ὅθεν διὰ τὰ ἔξοδα ὅπου γράφει ὅτι χρειάζονται διὰ νὰ ἀπαντηθῇ αὐτὸς ὁ ἀνόσιος καὶ ὀλέθριος χωρισμός, ὅπου προσπαθοῦν οἱ Λατῖνοι νὰ κάμουν, ἡμεῖς δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τῆς δώσωμεν μήτε ἄδειαν, μήτε τὴν ὑπόσχεσιν, διατὶ ἂν προβάλωμεν τὰ τοιαῦτα εἰς τὸ κοινὸν τῶν Ῥωμαίων καὶ νὰ τοὺς ζητήσωμεν τὴν ἄδειαν διὰ νὰ δώσωμεν τῇ εὐγενείᾳ της κατὰ τοῦτο πληρεξουσιότητα, ὡς γράφει, δὲν θέλομεν ἀκούσει ἄλλο εἰμὴ κατακραυγὴν, στεναγμοὺς καὶ ἀναθεματισμοὺς κατὰ τῶν ἐνεργούντων τὸν χωρισμὸν τοῦτον, κατὰ τῶν μεσαζόντων καὶ κατὰ τῶν ἀδιαφορούντων, λοιπὸν ἀδελφε καθὼς καὶ ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐγράψαμεν, καὶ τῷ ἰδίῳ Ἐφένδῃ μας δι' ἀναφορᾶς ἡμῶν ἀνηγγείλαμεν, τοιοῦτος χωρισμός εἰς ταύτην τὴν νῆσον εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνη, ἐπειδὴ καὶ τὰ περισσότερα χωράφια τῶν Ῥωμαίων καὶ Λατίνων εἶναι ἡνωμένα, πολλὰ χωρία ὁμοῦ καὶ ἡ χώρα μας εἶναι κατοικημένη ἀπὸ Ῥωμαίους καὶ Λατίνους, εἰς πολλὰ τέλος πάντων ὁσπῆτια καὶ φαρμείας εὐρίσκονται σύνοικοι Ῥωμαῖοι καὶ Λατῖνοι, ἐκ τῶν ἰδίων

ἀδελφῶν καὶ παίδων τοῦ αὐτοῦ πατρὸς ἄλλα μὲν Ῥωμαῖοι καὶ ἄλλα Λατῖνοι, γενομένου δὲ ἐνὸς τοιούτου χωρισμοῦ ἀνοσίου καὶ ἀπεικταίου ὥς εἶπομεν, εἰς ποίαν ἐκβασιν θέλει καταντήσῃ ἡ νῆσος αὕτη ; τὴν βεβαιουμένη ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι ὅτι θέλει ἔσται μεταξὺ τῶν δύο γενεῶν συνεχῆς φιλονεικία περὶ χωραφίων καὶ ὁροθεσιῶν, ἀκατάπαυστος μάχη περὶ χανέδων καὶ νομιστρῶν, ἀδιάκοπος ἀλληλομαχία περὶ ὀσπητίων καὶ ἄλλων εἰδῶν, παντοτεινὰ συγχύσεις εἰς τοὺς ἔχοντας διαφορὰς Ῥωμαίους μετὰ τῶν Λατίνων, ἢ Λατίνους μετὰ τῶν Ῥωμαίων, εἰς ποίαν Καντζελαρίαν οἱ τοιοῦτοι θέλει κρίνονται, εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἢ εἰς τὴν Λατινικὴν ; καὶ ἐκ τούτων ἄρά γε πόσα κακὰ ἔχουν νὰ προξενηθοῦν εἰς τὰ δύο γένη ; καθ' ἑκάστην ἀνήκουστοι ὕβρεις, καὶ ἐκ τῶν ὕβρεων σκληροὶ ῥαβδισμοί, ἐκ δὲ τῶν ῥαβδισμῶν ἀναμφιβόλως φόνοι, καὶ ἐκ τούτου νὰ ἐξαγριωθῇ ὁ κοινὸς καὶ χυδαῖος λαὸς, ὥστε νὰ μὴ ὑπακούουν μήτε εἰς φερμάνια, μήτε εἰς μπουγιουρδία, ἀλλ' οἱ δυνατοὶ νὰ χτυποῦν τοὺς ἀδυνάτους, χωρὶς νὰ πείθωνται εἰς κανένα κριτήριον. Ἐκ τῶν τοιούτων λοιπὸν ἀκαταστασιῶν (ἂν τελειώσῃ ὁ μὴ γένοιτο κατὰ τὸ πείσμα καὶ φαντασίαν τῶν Λατίνων αὐτὸς ὁ χωρισμὸς) τὸν γενησόμενον ἐξ ὀλοκλήρου ἀφανισμὸν καὶ προφανῆ ἀπώλειαν ταύτης τῆς κοινότητος τῶν Ῥωμαίων ὁμοῦ καὶ Λατίνων, μήτε ἡ εὐγενεία τῆς μήτε ἄλλοστις νουνεχέφων ἡμπορεῖ νὰ τὸν ἀρνηθῇ, καὶ ἔχομεν νὰ γίνωμεν μυκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλῳ ἡμῶν, ὅτι τὸ κακὸν κοινὸν καὶ εἰς τὰ δύο γένη ἐστὶ, καὶ διορθώσεως ἔπειτα ἀνεπίδεκτον. Λοιπὸν διὰ νὰ ἐμποδισθῇ αὐτὸ τὸ κοινὸν κακὸν, νὰ πληρώσωμεν ἡμεῖς ; κανένας νόμος δὲν τὸ συγχωρεῖ, νὰ τὸ προβάλωμεν εἰς τὸ κοινὸν τοῦ γέ-

νους μας; θέλομεν ἀκούσει ὅσα τῆς γράφομεν ἀνωτέρω καὶ περισσότερα, κατὰ χρέος ὅμως ἡ εὐγενεία της ὅπου εὐρέθης Καπουκιαχαγιᾶς ὡς χριστιανὸς, μὴ ἀνεχόμενος νὰ ἰδῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν της τὸν προφανῆ ὀλεθρον καὶ παντελῆ ἀφανισμόν ταύτης τῆς νήσου, ἀναγκαίως πρέπει νὰ πάρασταθῇ εἰς τὸν εὐσπλαγχνικώτατον Ἐφένδῃ μας, καὶ εἰς ὅσα ἄλλα μέρη ἔχει τὴν παρῥησίαν ὅχι μὲ δῶρα, ἀλλὰ μὲ ὅλον τὸν ζῆλον καὶ προθυμίαν, εἰς τὸ ν' ἀπαντηθῇ αὐτὸς ὁ ἀφανισμοῦ πρόξενος χωρισμὸς ὡς εἴρηται, καὶ νὰ μείνῃ ὁ Μαλκιανὲς οὗτος, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἦτο, ἠγνωμένος χωρὶς τινος προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως τῶν παλαιῶν ἐθίμων καὶ ἀρχαίων προνομίων ἐκάστου γένους, προβάλλουσα ὅλην τὴν ἀλήθειαν καὶ δικαιοσύνην. Ἐπεταὶ δὲ ὁ ἐπίλογος ὅστις εἶναι ἀντιγεγραμμένος ἐν τῷ οὐκείῳ τόπῳ τῆς παρούσης ἱστορίας.

Ἐν Τήνῳ, Σεπτεμβρ. 3, 1806.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

(Προσθήκη)

Ὅτι τὰ χρήματα τοῦ ἐφετεινοῦ μαλιμιρίου καθ' ὅσον ἀναλογεῖ εἰς τὸ μέρος τῶν Ῥωμαίων συμπεριελήφθη εἰς τὸ γινόμενον κομπάρτον, τοῦ ὁποίου ἀντίγραφον προαπέστειλαν τῇ εὐγενείᾳ του, καὶ ἐπληρώθησαν ἀνελλιπῶς εἰς τὸν μισερ Γεώργιον, καὶ ὅτι ἔπεται νὰ φροντίσῃ νὰ λάβῃ ἀπὸ τοὺς Λατίνους οὐ μόνον τὴν ἀναλογία ἀντιπῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιβάλλον εἰς τὰ χωρία Πύργου, Πλα-

τειῶν καὶ Καρδανῆς, ἅτινα ἐξώκειλον ἀπὸ τοὺς Ῥω-
μαίους τῇ συνέργειᾳ τοῦ γνωστοῦ της Γιαννάκου Φορ-
μόζη, ὅστις ἔφερεν ἄνω κάτω τὸ τμήμα τῶν ἔξω με-
ρῶν, πλὴν τῶν Ὑστερνιῶν, ἅμα ἐπέστρεψεν ἐνταῦθα, καὶ
ἐνέχονται εἰς κρίμα ὅσοι ἐστάθησαν αἷτιοι τῆς ἐλευθερίας
τοιούτου σκανδαλοποιοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ πάσχει ἀδίκως καὶ
τυραννεῖται ὁ δυστυχῆς κοινὸς λαὸς, ὡς θέλει σᾶς πλη-
ροφορήσει ὁ μισὲρ Γεώργιος αὐτόπτης τούτων ἀπάντων
γεγονώς· ἀνανήψατε ἀδελφοὶ ὅσοι εἴσθε ὁπαδοὶ τῆς δι-
καιοσύνης καὶ ἀληθείας, δεινὸν πρᾶγμα εἶναι Θεῷ τε καὶ
ἀνθρώποις ἀνένδεκτον καὶ αὐτοῖς τοῖς βασιλικοῖς νόμοις
ἀπηγορευμένον τὸ νὰ πάσχη ἓνας κοινὸς καὶ δυστυχῆς
λαὸς διὰ νὰ γένῃ τὸ κέφι καὶ ἰντερέσον κατὰ χάριν καὶ
ἀδιαφορίαν μερικῶν. Λοιπὸν πληροφορούμενος ἀπὸ τὸν
μισὲρ Γεώργιον τὸ ἀνάλογον μερίδιον ἐκάστου μέρους,
ὅπερ γνωρίζει ἀκριβῶς, φρόντισε νὰ τὸ πληρωθῇς σῶον
ὡς καὶ ἡμεῖς ὁλόκληρον τὴν ἀναλογίαν μας ἐπληρώσα-
μεν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κομπάρτου κτλ.

Ἀριθ. 39.

Ὁρα σελ. 423 καὶ ἐπ.

Ἀλληλογραφία μεταξὺ τοῦ διοικητοῦ, τοῦ Γ. Μπίλη, τῶν προεστώτων Ἰακώβου Πόμερ, Νικολάου Δρόσου καὶ Ἀναγνώστου Βητάλε εἰς τὴν κωμόπολιν Πύργου.

Πρὸς τὸν κύριον Ἀναγνώστην Βητάλε.

εἰς Πύργον

Ὡς προεστῶτες Γιάκουμος Πόμερ καὶ Ν. Δρόσος

Ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ἀγ. Νικολάου 10 Ἰουλίου 1806.

Ἐλάβομεν τὴν ἐπιστολὴν σου καὶ ἐχαροποιήθημεν, ἔγνωμε τὰ σημειωθέντα καὶ εἶθε ὁ Θεὸς νὰ εὐδοκήσῃ εἰς τὴν παντοτεινὴν εἰρήνην τὸ ἡμέτερον γένος, καὶ οἱ Λατῖνοι ἃς ἐνεργοῦν ἐναντίον ἡμῶν πλοῖα καὶ δίκτυα, μὲ τὸ νὰ ἡμεθα βέβαιοι ὅτι ὅποιος σκάπτει λάκκον τοῦ ἄλλου ἔχει νὰ πέσῃ ὁ ἴδιος εἰς αὐτὸν κατὰ τὸν Δαβὶδ· καὶ ὅτι μὲν ἐξεκίνησαν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ἱμπεριάλε μὲ γράμματα καὶ ἀπὸ τὸν ἄγιον Ἰωάννην ἄλλα, εἶχαμεν τὴν εἰδοσιν κλπ. Αὕτῃ ἐστάθῃ ἡ δυσκολία καὶ δὲν ἦτο ἔτοιμη ἡ νότα τοῦ Πύργου καὶ εἶπομεν τοῦ ἀνθρώπου νὰ μείνῃ ἕως αὐριον τὸ μεσημέρι διὰ νὰ τὴν πάρῃ καὶ δὲν ἠθέλησεν, ὅθεν αὐριον τελειώνοντας ὁ γραμματικὸς τὴν νόταν θέλομεν σᾶς στείλῃ ὁμοῦ καὶ τῶν Πλατειῶν καὶ Καρδιανῆς διὰ νὰ κάμητε ἀρχὴν νὰ συνάξῃτε τὸ μαλιμιρὶ κατὰ τὸ κουμπάρτον ὅπου ἐκάμαμεν καθὼς καὶ ἡμεῖς εἰς τοῦτο τὸ μέρος ἀκολουθοῦμεν καὶ οἱ Λατῖνοι κατὰ τὴν γνώμην

τους ἐμποροῦν νὰ ἀποφασίσουν τὸν χανέ καὶ δέκα γρόσια, πλὴν δὲν βλάβη, διότι ἄλλο δὲν κάμνουνε εἰμὴ μόνον νὰ συγχίζουν τὸν ἄλλον λαόν, ὕστερον ὅμως φανερωμένη ἡ ἀλήθεια τὰ πάντα λαμβάνουν τὸν τόπον τους· ὅθεν ἀδελφε, ἡμεῖς πρέπει νὰ πασχίσωμε διὰ τὴν καλὴν σύστασιν τῆς πατρίδος μας καὶ ὅσον δυνάμεθα νὰ διαφεντεύσωμεν τὸ γένος μας εἰς τὰ δίκαιά του χωρὶς τινος διαφωνίας, ἀλλὰ μὲ ὅλην τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ σύμπνοιαν· διὰ δὲ τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ παρελθόντος ἔτους τὴν ἐρχομένην ἐβδομάδα πρέπει νὰ ἔλθῃς μέσα διὰ νὰ προβάλωμεν εἰς τοὺς προκατόχους μας τὸ τοιοῦτον καὶ μᾶς δώσουν ἀκρόασιν ἤδη καλῶς, ἔὰν ἐναντιωθοῦν, ἃς ὑπομείνωμεν μέχρις οὗ ἔλθῃ ἡ διαταγὴ ἀπὸ τὸν ἐφέντη μας· πρέπει νὰ παρακινήσῃς ἀδελφε τοὺς γέροντας τοῦ Πύργου καὶ Πλατειῶν νὰ ἔλθουν νὰ ὑπογράψουν τὴν πατέντα μας καὶ τότε θέλομεν γνωρίσει ἀληθινὰ ὅτι ἔγεινε τελεία ἔνωσις τῶν μέσα καὶ ἔξω μερῶν, καὶ ὅχι μὲ τὸ ἐλπίζω κ.τ.λ.

Οἱ αὐτοὶ πρὸς τὸν ἴδιον.

12 Ἰουλίου 1806.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ γράμματός του περὶ κλίσεως τῶν Λατίνων νὰ ἔλθουν νὰ δώσουν τὸν περισυνόν λογαριασμόν βιαζόμενοι καὶ ἀπὸ τὸν σιὸρ Φραγκίσκον Γεωργαντόπουλον ἐτοιμαζόμενον ν' ἀναχωρήσῃ κατ' αὐτὰς, θέλομε τοὺς γράψῃ νὰ καταβοῦν τὴν ἐρχομένην δευτέραν, λοιπὸν ἀνάγκη εἶναι τὴν κυριακὴν τὸ ἑσπέρας νὰ εὐρεθῇτε ἐδῶ.

Ὁ Ἀναγνώστης Βητάλες πρὸς τοὺς ἰδίους.

15 Ἰουλίου 1806.

Λαβὼν τὴν ξεμοίρασιν, ἔστειλα τῶν Πλατειανῶν ἐδω-
κα καὶ εἰς ἓναν Καρδιανιότη νὰ πάρῃ εἰς τὸ χωρίον τους
καὶ δὲν ἠθέλησεν, εἰπὼν νὰ τὴν στείλω μὲ ἄλλον, λοιπὸν
ἔκαμα ἀπόφασιν νὰ ὑπάγω αὐτός μου, εἰς τὸν ἴδιον και-
ρὸν ἀκούω νὰ λιμεντάρωνται διὰ λόγου μου εἰς πολλὰ,
διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα αὐριον νὰ ὑπάγω αὐτός μου· διὰ ἐδῶ
καθὼς σὰς μετέγραψα ἄλλοι λέγουν νὰ πᾶνε ἐκεῖ ὅπου
γίνεται εὐθηνὸν κουμπάρτον ὅπου δὲν βάνουν ἔξοδα, λέ-
γοντες ὅτι πέρυσιν ἐκεῖνοι ὅπου ἔδωκαν δύο γρόσια παρὰ
κάτω ὅπου τοὺς ἔκαμε κουμπάρτον ὁ σιὸρ Φραντζέσχος
τί ἔπαθαν; Λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ὅπου γίνεται κουμπάρτο
παρὰ κάτω ἐκεῖ πᾶμε, ἄλλοι θέλουν νὰ ἰδοῦν τὸ κουμπάρ-
τον ἐπειδὴ ἔχουν ὑποψίαν ὅτι ἔβαλαν ἔξοδα ὅπου δὲν εἶ-
ναι νόμιμα, λοιπὸν στοχασθῆτε ὡσαν δοῦλός των γυρί-
ζω ἀπὸ τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο ἕως νὰ καταπείσω τὸν κόσμον,
ἄλλοι πάλιν ἔρριψαν πταισίσιμον νὰ γείνη μονεκκλησι ὅπου
γυρεύω νὰ βάλλωμεν γέροντας, λοιπὸν διὰ τοῦτο διὰ νὰ
ῆναι παλαιὰ συνήθεια εἰς τὸ μονεκκλησι ἐμείναμεν αὐριον
βράδυ νὰ τὸ κάμωμεν, καὶ οὕτως ἐλπίζω νὰ πάρῃ τέλος,
ἐπειδὴ τοὺς ὑποσχέθηκα ὅτι ἂς κάμωμεν τάσσα καὶ τὸ
κουμπάρτον ἔχετε καιρὸν καὶ ἂν ἐμπορέσητε στείλατέ με
τὴν κόπιαν διὰ νὰ ἰδοῦν νὰ πιστεύσουν, ἡμεῖς λέγει τὰ
βασιλικά ἔξοδα δὲν ἀποφεύγωμεν· μόνον σιὸρ Νικολάκη
κανένα νέον ἂν ἔχῃτε γράψετε μας.

Ὁ Μπεκίρ Ἀγάς πρὸς τὸν Ἀναγ. Βιτάλε εἰς Πύργον.

(Τ. Σ.)

Τῆνος, 18 Ἰουλίου 1806.

Κύρ Ἀναγνώστη, σήμερον εἶναι ἰντζίρκα 15 ἡμέραι ὅπου ἔφυγες καὶ μᾶς εἶπες ὅτι ὁπότε μᾶς στείλετε τὴν ξεμοίρασιν, ἡμεῖς κάμνομεν τάσσα καὶ ἀμέσως στέλνομεν ἄσπρα. Τώρα καθημερινῶς πηγαίνουν καὶ ἔρχονται τὰ γράμματα ἀπὸ μίαν πρόφασιν, ἐγὼ δὲν λέγω ἄλλο παρὰ ὅτι θέλετε νὰ ἀπερνᾷ καὶ ὁ καιρὸς καὶ τὸ ἰταατλίκι σας εἶναι μόνον μὲ λόγον χωρὶς νὰ ἰδῶμεν χαρακέτι, εἶναι λανθασμένη ἡ ἰδέα σας, καὶ ὅτι μᾶς γελᾷτε δὲν κάμνετε ἄλλο παρὰ νὰ ἀδικᾷτε τὸν ἑαυτὸν σας, εἰς καιρὸν ὅπου ἤλθες ἔλεγες διὰ τὸ μαλιμιρὶ, ἡμεῖς ἀμέσως τὸ πληρώνομεν, τώρα λέγεις ὅτι δὲν κάμνουν τάσσαν καὶ ἄλλας προφάσεις· πῶς δὲν λέγεις κατ' ὄνομα τοὺς αὐτοὺς ὅπου νὰ τοὺς ἰδῶ καὶ ἐγὼ; εἰς καιρὸν ὅπου εἶμαι ἐγὼ πληροφορημένος μὲ τὸ εἶπες καὶ μόνος σου, ὅτι ὅσον διὰ αὐτὰ, ὅτι τοὺς εἶπω κάμνουν, καὶ τώρα τὰ βλέπω διαφορετικά. Ἔως τὴν Κυριακὴν θέλω νὰ μὲ φέρῃς τοῦλάχιστον τέσσαρες χιλ. γρόσια φθάνει πλέον τόσον.

Ἀδελφὲ κύρ Ἀναγνώστη διαφορετικὰ βλέπω τὰ πράγματα καὶ μὴ γίνεσθε μόνος σας πταίστης, θὰ τὸ μετανοήσουν πολὺ καὶ μὴ εἶσαι καὶ τουλόγου σου μέσα εἰς τὴν μέση· μὰ τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν ἀδελφουσύνῃν μας σὲ λέγω τὴν ἀλήθειαν, πλὴν ὁ καθένας καθὼς στρώνει ἔτσι θὰ πλαγιάσῃ, ἐγὼ δὲν εἶδα κανέναν ὅπου νὰ μὴ ἔχῃ τὰ φούμουρά του.

Υἱάινε

Εἰς τοὺς ὀρισμούς σας.

Γ. ΜΠΙΑΗΣ.

Ο Α. Βιτάλης πρὸς τὸν Μπεκίρ Ἀγᾶν.

(ἀνευ ἡμερομηνίας)

Ἡρὸς τὸν ἐνδοξότατον Μπεκίρ Ἀγᾶν καὶ Ζαμπίτην προσκυνούμεν. Βλέπω νὰ μὲ γράφης νὰ φέρω τὸ μιρὶ μάλι εἰς τὰ χωρία σας, διατὶ ἂν δὲν τὸ φέρω θέλεις τὸ φανερῶσης εἰς τοὺς αὐθεντάδες μας νὰ λάβω παιδείαν· μὰ πρῶτον στοχάσου ἐγὼ τί εἶμαι; οὔτε προεστὼς εἶμαι οὔτε γέροντας τοῦ χωρίου εἶμαι, οὔτε τὸ μάλι μιρὶ βαστῶ, ἂν σᾶς λέγουν ψεύματα πρέπει ὡς ζαμπίτης νὰ κάμης κρίσιν δικαίαν, ἂν ἐγὼ εἶμαι προεστὼς, γέροντας καὶ βαστῶ τὸ μάλι μιρὶ τότε πρέπει νὰ παιδευθῶ, μὰ ἀπ' αὐτὰ ἐγὼ δὲν μετέχω, μὰ θέλεις ἄδικα νὰ μὲ παιδεύσης, ἔχω ἐλπίδα πρῶτα εἰς τὸν Θεὸν καὶ δευτέρον εἰς τοὺς πολυχρονημένους ἀφεντάδες μας νὰ μὴ μὲ παιδεύσουν ἄδικα, παρὰ ἐκεῖνοι ὅπου πταίουν νὰ τὸ εὐροῦν ἀπὸ τὸν Θεόν. Ταῦτα καὶ προσκυνῶντας σας μένομεν. Μοῦ κακοφαίνεται ὅμως ὅπου τόσαις φοραῖς ἐζήτησαν νὰ κοπιάσητε ἐδῶ νὰ ἰδῇτε τὸ ραγιά σας καὶ δὲν ἤλθατε, μόνον ἀκούω πῶς μισεύετε καὶ μοῦ κακοφαίνεται.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΒΗΤΑΛΗΣ.

Κοπιάσατε αὐριον ἐδῶ εἰς τὸ χωρίον μας ὡς ζαμπίτης ὅπου εἰσθε καὶ τότε ὅποιος εἶναι πταίστης τὸν βλέπετε, ζαμπίτης εἰσθε καὶ κοπιάσετε κάμετε τὸ ζαπιτλίκι σας ἐδῶ κανένας ζορμπάς δὲν εἶναι, ὅλοι εἶναι ραγιάδες, μὰ ἂν εὐρῆς κανένα παιδευσέ τον.

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

24

Ἀριθ. 45

Ὅρα Σελ. 423

Ὁ Α. Βητάλης πρὸς τὸν Νικόλαον Δρόσον.

26 Ἰουλίου 1806 ἔξω μεριά.

Ἐλαβον τὸ γράμμα σου καὶ εἶδον νὰ μὲ γράφῃς ὅτι ὅλοι ἐθυμώθησαν κατεπάνω μου· καὶ ἄλλα τάζω αὐτοῦ καὶ ἄλλα κάμνω ἐδῶ· ἡμεῖς ἀδελφέ μου τὸ περισσότερον ὅπου ἐβιαζόμην νὰ ἔλθω ἐδῶ ἔκαμνα λογαριασμόν ὅτι τὴν τετράδην ἔχει νὰ πάρῃ τέλος ἡ τάσσα κάμνοντες μερικοὶ τὴν γνώμην μου εἰς τοῦτο, διὸ εἶχα θάρρος καὶ ὠμιλοῦσα αὐτοῦ, ἐκείνοι διὰ νὰ μὴ χασομεροῦν ἀφῆκαν τὸ παλαιὸν τευτέρι ἀλογάριστον καὶ ἔγειναν ὅλοι μία κολόνα καὶ ἔκαμαν τάσσα, ἡμεῖς ἐρχόμενοι ἐκάμαμε σύναξιν καὶ τοὺς εἶπον ὅτι δὲν τὸ κάματε καλὰ καὶ ἄλλα περισσὰ, τόσον τοὺς ὑποσχέθηκα νὰ τοὺς δώσω γράμμα δι' αὐτὰ ὅπου ζητοῦν νὰ εὐγάλουν εἰς κάθε καιρὸν ἂν ἔχουν δίκαιον νὰ τοὺς ἀποκριθῶ, οὔτε αὐτὸ δὲν ἔστερξαν μόνον ὅλοι μὲ μία φωνὴ δὲν θέλομεν ν' ἀνακατώνεσαι εἰς τοῦ χωρίου μας τὰς ὑποθέσεις πλέον, ἀλλ' οὔτε εἰς τὴν χώραν θέλομεν πλέον νὰ ὑπάγῃς διατὶ βλεπομεν ὅπου γυρεύεις τὴν ζημίαν μας· τί ὀρίζεις ἄρχοντά μου νὰ σοῦ κάμω ; ἐπάσχισα ὁ Θεὸς τὸ ἐξεύρει νὰ κάμω ἐκεῖνο ὅπου ἤθελα δὲν ἐμπόρεσα, βλέπω ὁμῶς καὶ τουλόγου σας νὰ μοῦ λέγῃς ὅτι θυμόνουν κατ' ἐπάνω μου ἀδίκως διὰ νὰ πολεμοῦν κάμνω ἐκεῖνο ὅπου νὰ λάβουν ἡσυχίαν δὲν θέλουν, μὴ νὰ εἶμαι ἐγὼ κανένας ἐξουσιαστής ; κοπιάσατε τουλόγου σας καὶ κάμετε ὅ,τι ὀρίζετε, καὶ αὐτοὶ ὅπου ἔρχονται αὐτοῦ καὶ σὰς λέγουν ἄλλα καὶ ἄλλα σὰς λέγω ἐγὼ, κοπιάσατε τουλόγου σας νὰ βεβαιωθῇτε, σὰν πι-

στεύετε ἄλλους καὶ ἐμένα μὲ κάμνετε ψεύστην, σὰς παρακαλῶ ἄλλην φορὰν μὴν μᾶς ἀνακατώνετε καὶ εὑρεῖτε ἐκείνους ὅπου σὰς λέγουν τὴν ἀλήθειαν καὶ γράφετε ἐκείνων, τόσον μόνον σὰς λέγω θὲ νὰ πασχίσουν αὐτοὶ οἱ ψεῦσται ὅπου ἔρχονται καὶ σὰς λέγουν ἄλλα νὰ τοὺς μάθωμεν ὅπου ἐδῶ ὅλοι μὲ ἐν στόμα εἶναι τὸ ἓνα, καὶ τουλόγου σας λέτε τρία ὑποκείμενα, ἐδῶ ἐμένα δὲν θέλουν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἐμπρὸς νὰ μὲ ἔξορουν, διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι ἤρχισαν καὶ συνάζουν τὸ βασιλικὸ μιρὶ καὶ σήμερον ἕως τὸ μεσημέρι ἐσύναξαν περίπου ἀπὸ πεντακόσια γρόσια, καὶ ὅλο ἓνα συναζουν διὰ νὰ γλυτώσουν τὸ χωρίον μία ὥρα ἐμπρὸς. Ταῦτα καὶ μένομεν. Διὰ τοῦτο ἂν ὀρίζετε νὰ τοὺς ἀφήσητε νὰ συνάζουν τὸ βασιλικὸ μιρὶ καὶ ὕστερον νὰ τὰ ζητᾶτε ἐκεῖνο ὅπου εὐγαλαν, ὅ,τι ὀρίζετε κάμετε.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΒΗΤΑΛΕΣ.

Ἀριθ. 46.

Ὁρα σελ. 123

Ὁ Γεώργιος Μπίλης πρὸς τὸν Α. Βητάλε.

Εἰς Πύργον.

Ἀκριβῶς χαιρετῶ, τὸ χριστιανικὸν χρέος μὲ παρακινεῖ διὰ νὰ σὰς γράψω καὶ ἄλλην μίαν φορὰν διὰ νὰ σὰς εἶπω νὰ φέρητε τὸ μιρὶ καὶ νὰ ἀκούσητε τὴν προσταγὴν τοῦ ὑψηλοτάτου ἐφέντη μας, ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι νὰ πάρῃ ὁ Μπεκίρ ἀγᾶς τὸ μαλιμιρὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν σωστὸν καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πόλιν, ἐπειδὴ ἐσεῖς ὅ,τι μᾶς εἶπατε καὶ κατὰ τὰ γράμματα ὅπου ἐκάματε ἔτζι ἐγράψαμε κατὰ τὰ λεγόμενά σας καὶ ἔτζι εἰσασθε ἀγροικημένος μὲ τοὺς προεστοὺς καὶ γέροντάς σας, ὡς καθὼς τὰ γράμματά σας ὅλα στέκονται· αὐτὰ ὅλα πηγαίνουν εἰς τὴν πόλιν

μαζὺ μὲ τὴν πατέντα ὁποῦ ἐκάματε διὰ τὸ ῥωμαϊκὸν γένος, τώρα πάλιν εἶναι ἰντσίρκα ἓνας μῆνας ὁποῦ μηνάτε ὅτι δὲν θέλετε νὰ γνωρίσητε προεστοὺς καὶ κάμνετε νέας συγχύσεις, λέγοντες ὅτι ἔχετε βεκίλιδες νὰ ἔλθῃ ὁ ἀγᾶς ἢ ἐγὼ νὰ λάβωμεν τὸ μαλιμιρί· ὁ αὐθέντης γινώριζει τέσσαρας προεστοὺς, ἐγὼ δὲν ἔμπορῶ νὰ κάμω χωρισμοὺς καὶ νὰ πάρω νέας συγχύσεις, ἐπειδὴ καὶ εἶμαι ῥαγιαῖς καὶ φοβοῦμενος ἔχω χρέος νὰ πείθωμαι εἰς τοὺς αὐθέντας καὶ νὰ κάμνω τὸ χρέος μου, ἐσεῖς ὁποῦ ὀνομαστον σᾶς ἐξεύρομεν, ἐπειδὴ καὶ δὲν φοβεῖσθε κάμετε ὅπως ἀγαπάτε, ἐγὼ ὡς χριστιανὸς καὶ ὡς καθὼς μὲ γράφει ὁ καπουκεχαγιᾶς διὰ νὰ μὴ μᾶς τύπτῃ ἢ συνείδησίς μας λέγω νὰ φέρητε τὸ μιρὶ τὸ ὁποῖον εἶναι μέσα εἰς τὸ σπῆτί σου, μὰ δὲν θέλετε, ὅψεσθε ἐν ὥρᾳ κρίσεως μαζὺ μὲ τοὺς αἰτίους. Ἐγὼ μετὰ τοῦ ἀγᾶ φεύγω τὴν παρασκευὴν διὰ τὴν Χίον, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μισεύει ὁ ἀγᾶς διὰ τὴν πόλιν ἐγὼ δὲ κατὰ τὰ γράμματα πρέπει νὰ προσμένω ἐδῶ, μ' ὅλον τοῦτο πηγαίνω εἰς Χίον καὶ μεταέρχομαι ἐγὼ. Λοιπὸν σᾶς τὰ λέγω ὅλα πηγαινόμενος ὁ ἀγᾶς εἰς τὴν πόλιν ἐρωτῶντάς του ὁ ὑψηλότετος ἐφέντης μας πρέπει νὰ τοῦ εἰπῇ τὰ ὅσα ἔτρεξαν, καὶ τὸ ὕστερον ὅτι ἐγυρεύσατε καὶ ἐκάματε νέας συγχύσεις κρίσιν καὶ συνείδησιν ἔχετε κάμετε ὁμῶς ὅπως ἀγαπάτε.

Χώρα 1806 Αὐγούστου 22.

ὁ ἀγαπητὸς σου
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΙΛΗΣ.

Ὁ Ἰάκωβος Πόμερ προεστὼς πρὸς τὸν Α. Βητάλε.

Εἰς Πύργον

Χώρα 30 Αὐγούστου 1806.

Τὸ ἀγαπητόν σου γραμμένον εἰς τὰς 28 τοῦ παρόν-

τος ἔλαβον καὶ ἐχάρην διὰ τὴν ὑγείαν σου· ὅσον μὲν ὁποῦ
 λέτε διὰ τὰ δοσήματα ὅτι δὲν εἶναι εἰς τὸ ἀρχοντικόν
 σας, ἀπὸ αὐτοῦ ἦτον ἐδῶ μέσα καὶ μᾶς εἶπον ὅτι ὁ Γιαν-
 νακὸς βασιτῆ τὴν τάσσαν, καὶ ὁ Δημήτρης (Σπουρδὸς) τὸ
 πουγγί, καὶ μόλις γυρίσουν, ἔρχονται εἰς τὸ ἀρχοντικό
 σου καὶ τὰ μετροῦν, τὸ λοιπὸν μὴ παραπονήσαι εἰς κανέ-
 ναν ἐπειδὴ ἔτζι μᾶς ἐβεβαίωσαν ἀπὸ αὐτοῦ, τώρα βλέπω
 νὰ λέγῃς ὅτι νὰ ἔλθω ἔξω μὲ τὸν ἀγᾶ καὶ μισερ Γεώργη,
 δὲν ἦτο τῆς ἀράδας νὰ γράφῃς νὰ ἔλθῃ ὁ ἓνας μας, ἀλλὰ
 ἔπρεπε καὶ οἱ δύο νὰ ἔλθωμεν, ἂν ἦτο πρὶν μᾶς βεβαιώ-
 σῃ ὁ ἐφέντης μας ὅτι εἴμεθα δύο καὶ ἔχει καὶ τὰ ὀνόμα-
 τά μας καὶ τῶν δύο εἰς τὰς χεῖράς του, ἐτότε εἴμποροῦ-
 σαν νὰ εἶπουν λόγον, εἰ δὲ τώρα δὲν ἔπρεπε νὰ γράφῃς
 ὅτι δὲν θέλουν τὸν σιὸρ Νικολάκη, μὰ τί νὰ σὲ εἰπῶ, ἀγα-
 πητέ, δὲν φοβοῦνται τὸν Θεόν, αὐτοὶ ὁποῦ δὲν θέλουν νὰ
 ἡσυχάσωμεν ἡμεῖς σήμερον ἔτσι καὶ αὔριον ἀλλέως, δὲν
 τοὺς ὁμιλεῖς ἀδελφέ ὁποῦ θεὸς νὰ μᾶς φέρουν κανένα μπε-
 λᾶν εἰς τὸν τόπον ὁποῦ βλέποντας τὴν ἀσυμφωνίαν μας δὲν
 εἶναι μεγάλον πρᾶγμα νὰ μᾶς στείλουν αὔριον κανένα Βοϊ-
 βόδαν νὰ φθείρῃ τὸ νησί μας. Ἄχ κύρ Ἀναγνώστη συλλογί-
 σου ἀδελφέ τὰ πράγματα ὁποῦ γυρεύουν ὅλως διόλου νὰ πί-
 πτουν τὰ ἄδικα εἰς τοὺς ῥωμαίους, καὶ ἂν ἦναι αὐτοῦ κανεὶς
 μὲ ἄλλην γνώμην, ὅπερ δὲν τὸ πιστεύω, ὁμίλησέ του ἀδελ-
 φέ, καὶ ἰδοὺ ὁποῦ κάμνω ἀπόφασιν καὶ ἐρχόμεθα μὲ τὸν
 ἀγᾶν καὶ μισερ Γεώργιον, πρέπει ὅμως νὰ ἰδῇς νὰ μὴν
 ἀκολουθήσουν ἄλλα ἀπὸ τὸ κουμπάρτον καὶ ξεμοίρασιν
 ὁποῦ σᾶς ἐστείλαμε, ἐπειδὴ ἡμεῖς ὅσα χωρία ἐξώφλησαν
 οὕτως ἐδώκαμεν ῥιτζεβούταν, διατὶ τὰ ἐφετεινὰ δὲν θέ-
 λομεν ν' ἀνακατωθοῦν μὲ τὰ περυσινὰ καθὼς τὸ ἐξέυρεις,
 καὶ ἂν καταλαμβάνῃς ὅτι κάμνομε δουλειὰν, νὰ ἔλθωμεν,

καὶ χωρὶς γράμμα σας δὲν ἔρχομαι ἤξευρέ το εἰ δὲ καὶ τὸ αὐτὸ γράμμα ὅπου ὁ μισὲρ Γεώργης σὰς γράφει ἐτῆ εἶναι καὶ τοῦ ἀγαθῆ γνώμη καὶ ὁλονῶν μας, καὶ ἂν καταλαμβάνῃς ὅτι τελειώνουν ἐτῆ γράψε μου νὰ ἔλθω, ἡ γνώμη μας εἶναι νὰ καθίσωμε εἰς τὸ ἀρχοντικὸ σου καὶ ὄχι ἀλλοῦ καὶ ἤξευρέ το.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΟΜΕΡ

Ὁ Α. Βητάλης πρὸς τὸν Ἰάκωβον Πόμερ.

30 Αὐγούστου 1806 ἔξω μεριά.

Ἔλαβα τὸ ἀγαπητόν της, μοῦ κακοφαίνεται ἀδελφὲ ὅτι ὅσον πολεμοῦμεν νὰ εἰρηνεύσωμεν τὰ πάντα, τόσον αἱ ἁμαρτίαι μας μᾶς ἐμποδίζουν τὸν Στεφανῆν ἐζητοῦσαν νὰ μεῖνῃ ἐδῶ διὰ τὸν λόγον ὅπου εἶπεν αὐτοῦ ὅτι εἶπεν ὁ Γιανναχὸς, τὸν ὅποτον κάμει ὄρκον φρικτὸν ὅτι παρόμοιον λόγον δὲν εἶπε, ἤθελε δὲ νὰ κάμῃ σύναξιν νὰ ἐρωτηθοῦν οἱ ἐδῶ, ἂν τὸν ἤκουσαν, ἐπειδὴ λέγει ὅτι ἦσαν καὶ ἄλλοι παρόντες, ἡμεῖς μανθάνοντες ὅτι ἡ γνώμη των ἦτο ἀφοῦ δὲν ἤθελεν ὁ μισὲρ Γεώργης καὶ ὁ ἀγᾶς νὰ ἔλθουν ἐδῶ, νὰ στείλουν τὰ ἄσπρα τοῦ μυριοῦ εἰς τὴν πόλιν, λέγω τοῦ Στεφανῆ τὴν αὐγὴν ποῦ πῆγαινα εἰς τὸν ὄρθρον, πῆγαινε ὀγρήγορα νὰ ὅπου εἶναι σημάδια τοῦ Βορᾶ καὶ τὸ καίκι δὲν φεύγει καὶ μόνον ν' ἀκούσουν ὅτι ἔρχονται κάμνομεν ὅτι ἐμπορέσωμεν, ἐπειδὴ ἡμεῖς πάντα τοὺς ἐλέγαμε ὅτι θεὸς νὰ ἔλθουν μὰ ὡς ἤκουσαν ὅτι τὴν παρασκευὴν μισεύει ὁ ἀγᾶς καὶ ὁ μισὲρ Γεώργης τότε ἐμένα δὲν ἠθέλησαν πλέον νὰ μ' ἀκούσουν, ἀλλ' ἔκαμαν ἀπόφασιν νὰ τὰ στείλουν καὶ ἔμαθον ὅτι τὰ ἔστειλαν,

ἔστειλαν καὶ οἱ Λατῖνοι τὰ ἰδικά των. Ἐκακοκάρδισα πολὺ ὅπου ταῦτα τὰ γράμματα δὲν τὰ ἔλαβον χθὲς τὸ βράδυ καὶ εἶναι ὅλα ἐναντίον μόνον ὁ Θεὸς νὰ τὰ κάμῃ καλὰ, πάλιν ἂν ὀρίζητε νὰ τοὺς μιλήσωμε νὰ ὑπάγουν διὰ λογαριασμὸν τὸν μισὲρ Γεώργη καὶ τὰ ρέστα νὰ τὰ λάβῃ ἐδῶ, στοχασθῆτε ἀδελφέ μου ὅπως σᾶς φανῇ εὐλογον κάμετε, μὰ ὁ ἐδῶ ἐρχομὸς ἦτο καλὸς νὰ ἤθελεν ἐλθῆτε καὶ ὁ Νικολάκης νὰ ἐλθῇ τίποτε δὲν ἦτον, μόνον τὸ ἐναντίον ὅπου τὰ ἄσπρα ἔφυγαν καὶ τὰ ἄλλα ὅλα διωρθώνοντο· διὰ τοῦτο ἂν δὲν μισεύουν καθὼς μᾶς ἐγράφατε, δότε μας τὴν γνώμην σας καὶ ἡμεῖς μιλοῦμεν ἐδῶ καὶ ὅτι ἐμποροῦμεν κάμνομεν διὰ τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου μας καὶ ὅχι δι' ἄλλο τέλος.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΒΗΤΑΛΕΣ.

Ἀριθ. 40.

Ὅρα Σελ. 124 καὶ ἐπ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ Καπουκχαγιαῖ
Μ. Γιαλούση.

Πρὸς τὸν ἀγαπητὸν μας μισὲρ Γεώργιον Μπίλην
τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμόν.

Δὲν ἔλειψα καὶ τώρα νὰ σοῦ φανερῶσω ὅτι καὶ προλαβόντως περὶ βία Χίου σὲ εἶχα γράψῃ τὰ πάντα, στέλλοντάς σου καὶ μίαν γραφὴν τοῦ αὐθεντός μας πρὸς τὸν Μπεκίρ Ἀγᾶ διὰ νὰ συνάξῃ μίαν ὥραν ἀρχήτερα τὸ μαλιμιρὶ ὅσον ἐμπορεῖ νὰ συνάξῃ καὶ νὰ ἐλθῇ. Τώρα ἐτι σὲ εἰδοποιῶ ὅτι οἱ φίλοι μας Λατῖνοι δὲν ἡσυχάζουν, ἀλλὰ

προσπαθοῦν ὅλως διόλου μὲ ἱκανὰς δόσεις καὶ μὲ μεγά-
 λας μεσιτείας διὰ νὰ χωρίσουν καὶ νὰ κάμουν ἐδικήν
 τους ξεχωριστὴν καντζελαρίαν, καὶ νὰ καταγράβουν τοὺς
 τόπους καὶ χωρία ὅπου κατοικοῦν διὰ νὰ πληρώσουν τὸ
 ἀνάλογόν τους δόσιμον μόνοι τους χωρὶς νὰ ἔχουν εἰς τὸ
 παραμικρὸν μαζὺ μὲ τοὺς ἰδικούς μας σχέσιν καὶ ὁμό-
 νοιαν, ἔτι ζητοῦν τρόπον τινα διὰ νὰ συντελέσουν μὲ
 δεύτερον πρόσωπον, ἴσως πάρουν τὸ νέον φερμάνι τοῦ
 Μουκαττά ἐκ μέρους των, τάζοντας ἀρχετὰ μ' ἐπιμονὴν
 ἐκ μέρους μεγάλου. Ὅθεν ὁ πολυχρόνιος αὐθέντης μας
 μὲ ἄκραν του εὐσπλαγχνίαν μὲ εἰδοποίησε τὰ πάντα ἐ-
 ρωτῶν με τρόπον τινα ἂν ἦναι ἐπιζήμια τὰ ζητήματά
 τους καθὼς λέγουν αὐτοὶ ὅτι εἶναι εἰς ἄλλα νησιά δη-
 λαδὴ εἰς Νάξον καὶ Σαντορίνην καὶ ἕτερα, ἀμέσως λοι-
 πὸν ἐγὼ ἠξεύροντας τὸν σκοπὸν τους ὅτι ἀποβλέπει εἰς
 πάντα ἀφρανισμόν καὶ ζημίαν τῆς κοινότητος, τῷ ἀπήν-
 τησα ὅσον ἠμπόρεσα πέρνοντας μερικὰς ἡμέρας διορίαν
 εἰς τὸ νὰ εἰδοποιήσω τοὺς αὐτόσε ἀδελφοὺς, ἔκραξα ἀμέ-
 σως καὶ τὸν κύρ Ἀντώνιον Δοξαράν καὶ τὸν ἐλάλησα τὰ
 πάντα, ὁ ὁποῖος καὶ ἔγραψεν αὐτοῦ εἰς τοὺς ἰδικούς μας
 Ῥωμαίους προεστούς. Λοιπὸν μυστικῶ τῷ τρόπῳ συνο-
 μιλῆσατε μὲ αὐτοὺς δεικνύοντάς τους τὴν παροῦσάν μου
 ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐσύμφερε νὰ τοὺς γράψω ξεχωριστὰ, καὶ
 εἰμὲν καὶ τοὺς φανῇ ἀζήμιος ὁ χωρισμὸς νὰ μὲ γράψουν
 ν' ἀδιαφορήσω, εἰδ' ἄλλως πρέπει νὰ μὲ εἰδοποιήσουν ὅ-
 ποῦ ὅπως ἠμπορέσω νὰ τὸ ἀπαντήσω, πρέπει ὅμως νὰ
 ἔχω ἄδειαν ἂν ἀκολουθήσουν ἰντζίρκα τέσσαρας πέντε
 χιλ. γρόσια ἔξοδα ἂν ἦναι μὲ τὸ ραῖι τους, ὡσὰν ὅπου ἐ-
 γὼ οὔτε καὶν πατέντα τοὺς ἔχω εἰς χεῖράς μου, οὔτε
 κάμμίαν πληρεξουσιότητα. Διὸ καὶ θέλω πάντοτε νὰ φυ-

λάττηται ἡ συνείδησίς μου καθαρὰ διὰ κάθε ἐνδεχόμενον, ἵσως νὰ ἐγνώρισαν ἕως τώρα καὶ ἡ εὐγενεία τους τὴν αὐτὴν συνείδησιν, κτλ.

Προσμένω δὲ διὰ ὅλα μὲ πρώτην ὀκαζιόνε ἀπόκρισίν τους καὶ ἄσπρα ὁμοῦ διὰ τὸ μαλιμερί.

ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΛΟΥΤΣΗΣ.

Αριθ. 41

Ὅρα Σελ. 124 καὶ ἐπ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ Καπουκιαχαγιᾶ πρὸς τοὺς προεστῶτας κκ. Γιάκουμον Πόμερ, Νικόλαον Δρόσον Ἀντ. Βιτάλην καὶ Ἰω. Διασκούφην τῆς 3 Αὐγ. 1806.

Ἔμαθα τὴν ἀνησυχίαν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἀσυμφωνίαν σας, καὶ ἐλυπήθηκα εἰς ἄκρον, ἀποδίδοντές το εἰς τὸν μισόκαλον διάβολον ὅπου πάντοτε φθονεῖ τὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν, ἐλπίζω ὅμως ἡ εὐγενεία σας ὡς φρόνιμοι καὶ ζηλωταὶ τῆς εἰρήνης ὅτι θέλετε καταπατήσῃ τὰ σκάνδαλα τοῦ διαδόλου καὶ θέλετε φροντίσῃ νὰ ἐνεργήσῃ διὰ τὸ κοινὸν ὄφελος, γινόμενοι πρώτη αἰτία καὶ καλὴ ἀρχὴ τῆς κοινῆς σας εἰρήνης καὶ ὁμονοίας παραβλέποντες δι' ἀγάπην τοῦ συμπατριωτισμοῦ καὶ αὐτὰ τὰ μεταξὺ σας κουσούρια, τὰ ὅποια καὶ ἐξετάζοντάς τα ἀκριβῶς δὲν εἶναι τὸ οὐδὲν, ἀλλ' ὀλίγον πάθος καὶ νευσανιέτι ὅπου ἐπροξενήθη ἐξ αἰτίας διαβολικῆς, λοιπὸν εἰς μίαν καλὴν σας διοίκησιν καὶ παλαιὰν ἀδελφικὴν ἁρμονίαν, δὲν εἶναι ἁμαρτία διὰ ἓνα παραμικρὸν νευσανιέτι νὰ χαθῇ καὶ ἀφανισθῇ ἡ πατρίς σας ὅπου κατὰ συμφερασμὸν

ὡς γράφει ὁ αὐθέντης μας τοῦ Μπεκίρ Ἀγᾶ ὅτι ἀμέσως ὁποῦ λάβῃ τὴν γραφὴν του νὰ σᾶς κράξῃ καὶ ἄλλην μίαν φορὰν καὶ νὰ σᾶς συμβουλευσῇ, ἐγχειρίζοντας καὶ τὸ ἐν κομᾷτι τῆς βούλλας ὁμοῦ μὲ τὸ κλειδί εἰς τὰς χεῖρας τῆς εὐγενείας σας ἀμοιβαίως, πάγει καλὰ, εἰδεμένη ἀμέσως νὰ σηκωθῇ νὰ ἔλθῃ εἰς βασιλεύουσαν χωρὶς νὰ σᾶς βιάσῃ οὔτε διὰ τὸ μαλιμιρὶ οὔτε δι' ἄλλο τι, λοιπὸν ἐκ τούτου τί συμπεραίνεται ; ἡ εὐγενεία σας ὡς γνωστοὶ ἤμπορεῖτε νὰ τὸ στοχασθῆτε καὶ νὰ τὸ ἐξηγήσητε ὀρθῶς, ἔχω καὶ ἐγὼ χρέος νὰ σᾶς συμβουλευσω καὶ νὰ σᾶς εἰδοποιήσω νὰ μὴ ἐξακολουθήσητε ἄλλῶς, ἀλλὰ νὰ εἰρηνεύσητε διὰ τὸ κοινόν σας ὄφελος, καὶ ἰδοὺ ὁποῦ σᾶς ἀποστέλλω καὶ τὸν λογαριασμὸν τῆς κοινότητος σας, τοῦ ὁποίου τὴν κόπῃαν ἔδωκα καὶ τῷ Μονσινιόρε καὶ ἴσως σᾶς γράψῃ καὶ ὁ ἴδιος ὡς φίλος τῆς εἰρήνης καὶ καλοθελητῆς τῆς κοινῆς σας ὁμονοίας. Λοιπὸν δὲν μένει τίποτε πᾶρεξ νὰ εὐχαριστήσητε μὲ ἱλαρότητα καὶ τὸν ἄνθρωπον τοῦ αὐθεντός μας Μπεκίρ Ἀγᾶ διὰ τὸ χουσμῆτι του καὶ νὰ τὸν στείλητε μίαν ὥραν ἀρχήτερα διὰ νὰ μὴ τραβᾷ ματαίως ἔξοδα ἡ κοινότης σας, ὁποῦ ἐρχόμενος ἐδῶ εὐχαριστημένος πρὸς τὸν αὐθέντην μας καὶ λέγοντας τὴν τελείαν σας εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν νὰ μείνῃ ὑπόχρεως καὶ ὁ αὐθέντης μας εἰς τὸ νὰ σᾶς διαφθεντεύῃ εἰς κάθε ὑπόθεσιν καὶ τοπικὴν σας διοίκησιν.

Σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι σᾶς ἔκαμαν βεκίλην εἰς τὴν Σμύρνην τὸν ἐνδοξότατον Σουλεϊμάν Ἀγᾶ κουμερκιάρην, ἄνθρωπον ἀξιότατον καὶ διαφθεντευτὴν τῆς πτωχολογιᾶς, τοῦ ὁποίου ἐξαποστέλλεται καὶ γραφὴ τοῦ αὐθεντός μας ὁμοῦ μὲ ἐν φερμάνι νὰ διαφθεντευῇ τὸ πείτελμαλ σας. Σᾶς στέλλω καὶ τὸ νέον φερμάνι διὰ τὰ πρόβατα

κτλ. Ἐνῆργησα καὶ περὶ τῆς μετάξεως κατ' αἰτησίᾳ σας καὶ θέλομεν λάβει τὸ νέον φερμάνι, φθάνει μόνον νὰ ἰδῶ καὶ τῶν τεσσάρων τὰς ὑπογραφὰς εἰς μίαν κόλλαν χαρτίου καὶ σὰς ὑπόσχομαι εἰς ὅ,τι με γράψετε διὰ τὸ καλὸν τῆς κοινότητός σας ὅτι θέλετε με εὖρει προθυμότητον με ἄκραν εὐχαρίστησιν.

ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΛΟΥΣΗΣ

Ἀριθ. 42.

Ὁρα σελ. 124 καὶ ἐπ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τῶν Ἀνατολικῶν προεστώτων τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1806 πρὸς τὸν Καπουχιαχαγιᾶ Μ. Γιαλούσην.

Σήμερον ὁ Γεώργιος Μπίλης μᾶς ἐδιάβασε τὸ πρὸς τὴν τιμιότητά του γράμμα της, ἐν ᾧ ἴδομεν τὴν ἀνησυχίαν τῶν Λατίνων καὶ τὴν προσπάθειαν ὅπου ἔχουν διὰ μεσιτειῶν, εἰς τὸ νὰ κάμουν τὸν χωρισμὸν τους, τὰ αὐτὰ καὶ ὁ σιὸρ Δοξαράς μᾶς σημειοῖ κατὰ τὴν 24 τοῦ παρελθόντος γράφοντας εἰς ἡμᾶς ἰδίᾳ, ὅθεν διὰ τὰ ἐξοδα ὅπου γράφει ὅτι χρειάζονται διὰ νὰ ἀπαντηθῇ αὐτὸς ὁ ἀνόσιος καὶ ὀλέθριος χωρισμὸς ὅπου προσπαθοῦν οἱ Λατῖνοι νὰ κάμουν, ἡμεῖς δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τῆς δώσωμεν μῆτε ἄδειαν μῆτε τινὰ ὑπόσχεσιν, διατὶ ἂν προβάλωμεν τὰ τοιαῦτα εἰς τὸ κοινὸν τῶν Ῥωμαίων καὶ νὰ τοὺς ζητήσωμεν ἄδειαν διὰ νὰ δώσωμεν τῇ εὐγενείᾳ της κατὰ τοῦτο πληρεξουσιότητα, ὡς γράφει, δὲν θέλομεν ἀκούσει

ἄλλο, εἰμὴ κατακραυγὴν, στεναγμοὺς καὶ ἀναθεματισμοὺς
κατὰ τῶν ἐνεργούντων τὸν χωρισμὸν τοῦτον, κατὰ τῶν
μεσαζόντων καὶ κατὰ τῶν ἀδιαφορούντων. Λοιπὸν, ἀδελ-
φὲ, καθὼς καὶ ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐγράψαμεν καὶ τῷ ἰδίῳ ἐ-
φένδημας δι' ἀναφορὰς ἡμῶν ἀνηγγείλαμεν, τοιοῦτος χω-
ρισμὸς εἰς ταύτην τὴν νῆσον εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνη, ἐ-
πειδὴ καὶ τὰ περισσότερα χωράφια τῶν Ῥωμαίων καὶ
Λατίνων εἶναι ἡνωμένα, πολλὰ χωρία ὁμοῦ καὶ ἡ χώρα
μας εἶναι κατοικημένα ἀπὸ Ῥωμαίους καὶ Λατίνους, εἰς
πολλὰ τέλος πάντων ὁσπῆτια καὶ φαμιλίας εὐρίσκονται
σύνοικοι Ῥωμαῖοι καὶ Λατῖνοι ἐκ τῶν ἰδίων ἀδελφῶν καὶ
παιδίων τοῦ αὐτοῦ πατρὸς ἄλλα μὲν Ῥωμαῖοι, καὶ ἄλλα
Λατῖνοι. Γενομένου δὲ ἐνὸς τοιοῦτου χωρισμοῦ ἀνοσίτου
καὶ ἀπευκταίου, ὡς εἵπομεν, εἰς ποίαν ἐκθασιν θέλει κα-
ταντῆσει ἡ νῆσος αὕτη; τὸν βεβαιόνομεν ἐπὶ Θεῷ μάρ-
τυρι, ὅτι θέλει ἔσται μεταξὺ τῶν δύο γενῶν συνεχῆς φι-
λονεικία περὶ χωραφίων καὶ ὁροθεσιῶν, ἀκατάπαυστος
μάχη περὶ χανέδων καὶ νομίστρων, ἀδιάκοπος ἀλληλο-
μαχία περὶ ὁσπητίων καὶ ἄλλων εἰδῶν, παντοτεῖναι συγ-
χύσεις εἰς τοὺς ἔχοντας διαφορὰς Ῥωμαίους μετὰ τῶν
Λατίνων, εἰς ποίαν καντζελαρίαν οἱ τοιοῦτοι θέλουν κρί-
νονται εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἢ εἰς τὴν Λατινικὴν; καὶ ἐκ
τούτων ἄρά γε πόσα κακὰ ἔχουν νὰ προξενηθοῦν καὶ εἰς
τὰ δύο γένη, καθ' ἑκάστην ἀνήκουστοι ὕβρεις, καὶ ἐκ
τῶν ὕβρεων σκληροὶ ραβδισμοί, ἐκ δὲ τῶν ραβδισμῶν ἀ-
ναμφίβολοι φόνοι, καὶ ἐκ τούτου νὰ ἐξαγριωθῇ ὁ κοινὸς
καὶ χυδαῖος λαὸς, ὥστε νὰ μὴ ὑπακούουν μήτε εἰς φερμά-
νια, μήτε εἰς μπουγιουρδία, ἀλλ' οἱ δυνατοὶ νὰ κτυποῦν
τοὺς ἀδυνάτους χωρὶς νὰ πείθωνται εἰς κανένα κριτήριον.
Ἐκ τῶν τοιούτων λοιπὸν ἀκαταστασιῶν ἐὰν τελειώσῃ

ὁ μὴ γένοιτο κατὰ τὸ πείσμα καὶ φαντασίαν τῶν Λατίνων αὐτὸς ὁ χωρισμός, τὸν γενησόμενον ἐξ ὁλοκλήρου ἀφανισμόν καὶ προφανῇ ἀπώλειαν ταύτης τῆς κοινότητος, Ῥωμαίων ὁμοῦ καὶ Λατίνων μήτε ἡ εὐγενεία της, μήτε ἄλλος τις νουνεχέφρων ἡμπορεῖ νὰ τὸν ἀρνηθῇ, καὶ ἔχομεν νὰ γίνωμεν μυκτηρισμός καὶ χλευασμός τοῖς κύκλῳ ἡμῶν ὅτι τὸ κακὸν καὶ εἰς τὰ δύο γένη ἐστί, καὶ διωρθώσεως ἔπειτα ἀνεπίδεκτον. Λοιπὸν διὰ νὰ ἐμποδισθῇ αὐτὸ τὸ κοινὸν κακὸν νὰ πληρώσωμεν ἡμεῖς; κανένας νόμος δὲν τὸ συγχωρεῖ, νὰ τὸ προβάλωμεν εἰς τὸ κοινὸν τοῦ γένους μας; θέλομεν ἀκούσει ὅσα τῆς γράφομεν ἀνωτέρω καὶ περισσότερα· κατὰ χρέος ὅμως ἡ εὐγενεία της ὅπου εὐρέθη καπουκριαχαγιᾶς ὡς χριστιανὸς, μὴ ἀνεχόμενος νὰ ἰδῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν της τὸν προφανῇ ὄλεθρον καὶ παντελῆ ἀφανισμόν ταύτης τῆς νήσου, ἀναγκαίως πρέπει νὰ παρασταθῇ εἰς τὸν εὐσπλαγχνικώτατον ἐφένδην μας, καὶ εἰς ὅσα ἄλλα μέρη ἔχει τὴν παβρόρησίαν ὅχι μὲ δῶρα, ἀλλὰ μὲ ὅλον τὸν ζῆλον καὶ προθυμίαν, εἰς τὸ νὰ ἀπαντηθῇ αὐτὸς ὁ ἀφανισμοῦ πρόξενος χωρισμός ὡς εἴρηται, καὶ νὰ μείνῃ ὁ μαλκιανὲς οὗτος καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἦτο ἡνωμένος χωρὶς τινος προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως τῶν παλαιῶν ἐθίμων καὶ ἀρχαίων προνομίων ἐκάστου γένους, προβάλλουσα ὅλην τὴν ἀλήθειαν καὶ δικαιοσύνην. Παρακαλοῦμεν δὲ καὶ ἡμεῖς ἐνθέρμως τὴν εὐγενεῖαν της ὅχι μόνον νὰ μὴ δεῖξῃ ἀδιαφορίαν εἰς τὴν τοιαύτην περίστασιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς ζηλωτῆς τοῦ καλοῦ νὰ παρασταθῇ κατὰ τὸν δυνατόν τρόπον της, καὶ νὰ προσπαθῇ ὡς ἐπιστάτης νὰ μὴ γίνῃ αὐτὸ ὅπου ζητοῦν οἱ Λατῖνοι μὴ εἰδότες οἱ ἐσχοτισμένοι τῷ σατανικῷ πείσματι, τὸν ἀφανισμόν τῆς πατρίδος μας διὰ νὰ ἔχῃ μετὰ

τῶν γονέων τῆς αἰώνιον τὸ μνημόσυνον ἀπὸ ὅλην τὴν κοινότητά μας καὶ θεόθεν τὴν ἀντιμισθίαν πολλαπλασίαν· ἀνίσως ὅμως καὶ ἐξεναντίας ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀπέθανον, (ὅπου δὲν τὸ ἐλπίζομεν) καὶ ὁ Ἐφέντης μας καταδέχεται νὰ ἀφανισθῇ αὐτός ὁ παραμικρός μουκατσᾶς του, καὶ παραχωρήσῃ διὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ ζήτημα τῶν Λατίνων ἀδίκως καὶ παραλόγως, ἃς ἔχουν αἰώνιον τὸ ἀνάθεμα καὶ οἱ πρωταίτιοι καὶ οἱ βοηθοὶ τους, καὶ ἐκείνοι ὅπου φανοῦν ἀδιάφοροι ἔχοντες τὸν τρόπον νὰ ἐμποδίσουν ἕναν κοινὸν ὄλεθρον καὶ ἀφανισμόν καὶ ἃς ἀποθάνῃ ἡ ψυχὴ ἡμῶν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, διότι ἀδελφὲ πλέον ἐκουράσθημεν καὶ ὅσον ἡμεῖς ζητοῦμεν δικαιοσύνην μὲ τὴν ἀλήθειαν, τοσοῦτον οἱ ἐναντίοι μὲ τὸ ψεῦδος ὑπερισχύουσιν, ὅσον ἡμεῖς ζητοῦμεν ἐκδίκησιν καὶ νὰ ἐκδιωχθῶσι τὰ ζιζάνια, τοσοῦτον αὐτοὶ μὲ τὰ δῶρα στερεώνονται καὶ ἀπαίδευτοὶ διαμένουσι, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸν σκοπὸν τους ἰδοὺ προσπαθοῦν νὰ τελειώσουν, διὰ νὰ ἀφανισθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἡ κοινότης μας, καθὼς περὶ τούτου καὶ ὁ μισὲρ Γεώργιος τὸν πληροφορεῖ εἰς τὰ πρὸς τὴν εὐγενεῖαν τῆς γράμματά του, διὰ δὲ τὸν χωρισμὸν τῆς Νάξου καὶ Σκντορίνης ὅπου προβάλλουσιν, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ᾔναι παλαιόθεν κεχωρισμένοι χωρὶς νὰ ᾔναι εἰς ἡμᾶς γνωστός ὁ τρόπος τῆς διαιρέσεώς των, μ' ὅλον ταῦτο εἰς ἐκείνας τὰς δύο νήσους εἶναι ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς ἀβλαβὸς καὶ τελείως ἀνενόχλητος, μὲ τὸ νὰ εὐρίσκωνται ὅλοι οἱ Λατῖνοι τῶν δύο αὐτῶν νήσων εἰς ἓνα μόνον μέρος κάτοικοι, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι εἰς ὅλην τὴν λοιπὴν νῆσον χωρὶς νὰ ἐκτείνωνται αἱ διαφοραὶ των εἰς νιζάδες καὶ καυγάδες, εἰς τὴν νῆσόν μας ὅμως ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς εἶναι ἐπικίνδυνος καὶ ὀλέθριος διὰ τὰ

προκείμενα αίτια όπου τής γράφομεν, παρακαλοϋμεν
δέ κτλ.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

Πιστοποιητικόν Γεωργίου Μπίλη.

18 Αύγούστου 1806.

Σήμερον φανερόνω ό κάτωθεν ύπογεγραμμένος ότι εις
τάς 12 Αύγούστου 1806 μου ήλθαν δύο γράμματα από
τόν καπουκιαχαγιάν μισέρ Μικέ Γαλούσην καί έν άλλο
γράμμα πρός τούς τέσσαρους προεστούς παρά τοϋ ιδίου,
καί ένα μεκτοϋπι τοϋ ύψηλοτάτου αϋθεντός μας Σεΐδ Φεϊ-
ζουλᾶ Έφένδη Δευτερδάρη τοϋ Ίράτι Τζετίτι Χουμαγιοϋν
πρός τόν ένδοξότατον Μπεκίρ Άγᾶν άνθρωπόν του, τά
όποια γράμματα ἅμα έλθόντα έκράξαμεν τούς Έρωμαίους
προεστούς καί έδιαβάσαμεν τό προσκυνητόν προσεκτικόν
μεκτοϋπι τοϋ ύψηλοτάτου αϋθεντός μας, έπειτα έδιαβά-
σαμεν καί τά γράμματα τοϋ Καπουκιαχαγιᾶ, λοιπόν κατά
τήν όρδινίαν τοϋ τελευταίου γράφοντος νᾶ γράψω καθ' ό
μέ γράφει ύφος εις τούς Λατίνους προεστούς μέ τό μέ-
σον τοϋ Δεσπότη καί νᾶ ύπάγω εις μητρόπολιν, μέ τό
νᾶ ήτο όμως ό Δεσπότης έξω, άμέσως έγραψα εις τούς
Λατίνους κατά τό ύφος όπου μ' έγραψε, τό όποϊον
γράμμα μου στέκεται εις τούς αϋτούς, οί προεστοί Λα-
τῖνοι μέ γράμμα τους μοι γράφουν, ως καθώς γράφουν
εις αϋτό. Λοιπόν κατά τήν όρδινίαν τους ύπήγα εις

τὸν σιὸρ Νικολάκην Παλαμιδᾶν, ὅστις μὲ ἀπεκρίθη ὅτι ἐγὼ τὴν βούλλαν δὲν τὴν δέχομαι, ἀλλὰ στοχάζομαι καλλίτερον νὰ ὑπάγωμεν μαζὺ μὲ τὸν Ἀγᾶ ὁποῦ νὰ τοὺς δοθῇ ἡ βούλλα καὶ νὰ τοὺς πάρωμεν νὰ ἔλθωμεν κάτω. Λοιπὸν ὁ Ἀγᾶς δὲν ἤλθεν ἐξ αἰτίας ὁποῦ ἐμάθομεν ὅτι ἤθελεν ἀκολουθήσῃ μία σύγχυσις ἀπὸ μερικοὺς τῆς ἐξωμεριάς· ὅθεν ὑπῆγα ἐγὼ μὲ τὸν σιὸρ Παλαμιδᾶν μὲ ἓνα γράμμα τοῦ Μπεκὶρ Ἀγᾶ καὶ τοὺς ἐγγεῖρισα τὴν βούλλαν τοὺς ἐδιάβασα καὶ τὸ γράμμα πρὸς τοὺς τεσσάρους προεστοὺς παρὰ τοῦ Καπουκχαχαγιᾶ τὸ ὅποῖον καὶ ἐκράτησαν, τοὺς ἐδιάβασα καὶ τὰ δύο γράμματά μου. Τέλος μοὶ ἔδωσαν ἓνα γράμμα διὰ νὰ βουλωθῇ ἀπὸ τὸν Ἀγᾶ καὶ νὰ ὑπογραφῇ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους προεστοὺς καὶ ἔτσι νὰ ἔλθωμεν κάτω, λοιπὸν τὸ ἔφερα καὶ τὸ εἶπα καὶ τοῦ Ἀγᾶ, ὁ ὁποῖος εἶπεν εἰς ὅσα μέρη εἶναι πατημένη ἡ βούλλα ἐγὼ τὸ γράφω κατ' ὄνομα καὶ τοὺς τὸ δίδουν, μοὶ εἶπαν οἱ Ῥωμαῖοι προεστοὶ ὅτι αἱ προσταγαὶ εἶναι ὅτι γράμματα καὶ καπιτουλατζιόνες εἶναι ὁποῦ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν, μ' ὅλον τοῦτο ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ζητοῦν καθὼς προσποιοῦνται διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην τῶν πτωχῶν ραγιάδων, γράψετε νὰ ἔλθουν κάτω καὶ ὅ,τι δικαιώματα ἔχουν ἅς μᾶς τὰ προβάλουν καὶ εἰς τὸ δίκαιόν τοὺς εἴμεθα ἑτοιμοὶ νὰ τὸ ἀκολουθήσωμεν ὥσάν ὁποῦ εἶναι νὰ ἐξηγηθῶμεν δι' αὐτὸ τὸ γράμμα ὁποῦ ζητοῦν νὰ ὑπογράψωμεν, ὅθεν καὶ τοὺς μεταέγραψα οἱ ὁποῖοι μοῦ ἀπεκρίθησαν μὲ γράμματα καὶ στέκουν εἰς τὴν ὁμοίαν ζήτησίν των.

Ὁ Ἀγᾶς μὲ τοὺς Ῥωμαίους προεστοὺς κατὰ προσταγὴν τοῦ ὑψηλοτάτου Ἐφέντη ἔγραψαν εἰς τὸν Πύργον τῶν γερόντων διὰ νὰ φέρουν τὸ μαλιμιρὶ καὶ νὰ ἀκού-

σουν τὰς προσταγὰς, αὐτοὶ ἐκ στόματος εἶπον εἰς τὸν δούλον τῆς Καντζελαρίας, ὅστις τοὺς ὑπῆγε τὸ γράμμα, ὅτι ἡμεῖς προεστοὺς δὲν θέλομεν νὰ ἐξεύρωμεν, καὶ ὅτι ἀνίσως ἔλθῃ, εἶπαν τοῦ δούλου, μὲ γράμμα προεστοῦ θέλει σὲ κάμωμεν μπερμπάτη, καὶ ἔτσι νὰ τοὺς εἰπῆς, ἡμεῖς ἐδιωρίσαμεν βεχίλιδες μὲ γράμμα, τὸν Λογοθέτην Καλαύριαν καὶ Νικολάκην Σαγρέδον, δίδοντές τους καὶ τὸ γράμμα, τὸ ὁποῖον ἐμένα τὸ ἐδιάβασεν ὁ Λογοθέτης, τοὺς ὁποίους σήμερον τοὺς ἐκράξαμεν καὶ ὁ Λογοθέτης εἶπεν ὅτι εἶναι αὐτὸ τὸ γράμμα, τὸ ὁποῖον τὸ ἐζητήσαμεν καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ μᾶς δώσῃ, ἀλλὰ λέγει ὅτι θέλει τὸ στείλει εἰς ἐκείνους ὁποῦ τοῦ τὸ ἔστειλαν, ὁ δὲ Σαγρέδος εἶπεν ὅτι ἐγὼ καθὼς τὸ εἶδον, εἶπεν, ὅτι δὲν ἀνακατάνομαι εἰς παρόμοια πράγματα ὁ Λογοθέτης πρὶν τὸ δείξει τοῦ Σαγρέδου λέγει δύο ἡμέρας τὸ ἐπῆρε καὶ τὸ ἐδείκνυε τοῦ κόσμου καὶ ἔγεινε μία ἄλλη σύγχυσις, τὸ ὁποῖον τὸ βαστᾷ διὰ νὰ γίνεταί σύγχυσις. Ὁ αὐτὸς ἐμένα ἄλλα λέγει, ἄλλα μεταχειρίζεται εἰς τὸ κοινόν, ὥς καθὼς εἶναι συνειθισμένος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΛΗΣ.

Ἀριθ. 47.

Ὅρα Σελ. 426.

Ἐπιστολὴ Ἀντωνίου Δοξαῤῥᾶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1806.

Πρὸς τοὺς προεστῶτας Ἰάκωβον Πόμερ
καὶ Νικόλαον Δρόσον.

Ἀποκρίνομαι εἰς τὸ γράμμα σας τῆς 20 Αὐγούστου. Ἰδομεν τὰ εἰς πλάτος γραφόμενά σας περὶ τῆς ἀνησυχίας καὶ ἀκαταστασίας καὶ τριφατρίας τοῦ τόπου μας καὶ μεγάλως λυπούμεθα, καὶ ἀμέσως ὑπήγαμεν εἰς ἐντάμωσιν τοῦ Καπουκιαχαγιᾶ, καὶ μὴ ἔχοντα καιρὸν εἰς τὸν ὄνδα του διὰ νὰ γίνῃ ἡ συνομιλία ὄντα ἄλλα ἀγκάθια ἐκεῖ, ὑπήγαμεν χθὲς βράδυ εἰς τὸ σπῆτί του καὶ ἐκεῖ εὐρέθη καὶ ὁ μισὲρ Στρατῆς Πετροκόκκινος καὶ ὠμιλήσαμεν διεξοδικῶς καὶ ὁ Καπουκιαχαγιᾶς πηγαίνει ὅλο πлагίως, λέγων ἄλλ' ἀντ' ἄλλων, χωρὶς νὰ ἔχουν τὰ λόγια του κἀνὲν θεμέλιον, παρεκαλέσαμεν δὲ τὸν μισὲρ Στρατὴν ὅπου νὰ ἐπιστατήσῃ ὡς χριστιανὸς διὰ νὰ ἔμβῃ εἰς κἀνένα νιζάμι αὐτὸς ὁ τόπος, καὶ αὐτὸς μ' ἐσυμβούλευσε διὰ νὰ σᾶς γράψωμεν ὅτι νὰ ἔλθουν δύο τρεῖς ἄνθρωποι ἀπὸ αὐτοῦ μὲ μίαν ἀναφορὰν εἰς τὸν Δεφτερδάρην Ἐφέντη τοῦ Νιζάμ Τζετιτίου, λέγοντες τὸν πόνον σας καὶ ζητοῦντες καὶ τὴν διόρθωσιν τοῦ αὐτοῦ μουκατὰ διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ δυστυχοῦς ῥαγιᾶ, προβάλλοντες ὅλα σας τὰ δίκαια καὶ τὰ ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ νὰ γίνῃ ἡ καλὴ ἀποκατάστασις, φανερόντες καὶ τοὺς αἰτίους καὶ συνεργοὺς τῆς ἀνυποταξίας καὶ ἀνησυ-

χίας καὶ νὰ ὑπογραφοῦν ὅλοι οἱ πρόκριτοι τοῦ γένους
 μας ὁμοίως ἀπὸ κάθε χωρίον κατ' ὄνομα ὄχι μόνον αἱ
 πρωτογερικαὶ ἀλλὰ καὶ κάθε χωρίου οἱ γέροντες διὰ νὰ
 φαίνωνται πολλὰ τὰ χωρία, ὅσα χωρία εἶναι εἰς τὴν ὑπο-
 ταγὴν σας, βουλλόνοντες τὴν ἀναφορὰν καὶ μὲ τὰ δύο
 κομμάτια τῆς βούλλας, νὰ βάλῃτε καὶ τὸν Ἀρχιερέα νὰ
 ὑπογράψῃ βάζοντας καὶ τὴν βούλλαν του καὶ τοὺς παπά-
 δες ὅλους, κάμνοντες ἄλλην μίαν ἀναφορὰν πρὸς τὸν
 Νουρὴ μπέγην γράφοντες τὰ ἴδια, ἀφίνοντες τόπον εἰς
 αὐτὰς τὰς δύο ἀναφορὰς ἀπὸ κάτω διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐξή-
 γησις Τουρκικὰ ὁμοίως κάμετε μίαν ἄλλην ἀναφορὰν
 εἰς τὸν μέγαν δραγουμάνον Ἀλέκον Χαντζερλὴν παρα-
 καλῶντές τον νὰ λυπηθῇ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ νὰ μεσο-
 λαβήσῃ διὰ τὴν κοινὴν εἰρήνην βοηθῶν σας εἰς τὸ δί-
 καιον· ἐτέραν ἀναφορὰν νὰ κάμῃτε πρὸς τὸν Μπιγζαδὲ
 Γιάγκον Καλλιμάχην, ὡς προστάτης καὶ βοηθὸς ὅπου ἐ-
 στάθῃ νὰ σταθῇ καὶ ἐπὶ τέλους καὶ νὰ μὴ ἀφήσῃ τοὺς
 Χριστιανοὺς λυπημένους καὶ ἀδικημένους· ὁμοίως ἄλλην
 ἀναφορὰν πρὸς τὸν μισὲρ Εὐσράτιον Πετροκόκκινον, πα-
 ρακαλῶντές τον καὶ αὐτὸν δυνατὰ, ὅπου αὐτὸς μὲ ἔταξε
 νὰ ἐπιστατήσῃ καὶ νὰ εἰρηνεύσῃ αὐτὸν τὸν ἀνυπότακτον
 κόσμον· ὁμοίως μίαν ἄλλην ἀναφορὰν πρὸς τὸν Πατριάρ-
 χην μας κλ. Φανερώνοντας ὅτι δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπογρά-
 ψῃ ὡς Λατινόφωνον καὶ συνωμότης τῆς ἀποστασίας ὅ-
 ποῦ εἶναι καὶ αἴτιος ὅλων τῶν σκανδάλων καὶ διχο-
 νοιῶν, αὐτὸς τε καὶ ὁ Παπᾶ Νικόλαος ἀπὸ τὸν Πύργον
 καὶ ὁ Σακελλάριος ἀπὸ τὴν Πλατεῖα ὅπου καὶ οὗτος νὰ
 ἐξωσθῇ καὶ αὐτοὶ οἱ δύο νὰ καθαιρεθοῦν καὶ νὰ ἡσυχάσῃ
 ὁ τόπος· εἰς τὰς ῥηθείσας ἀναφορὰς ἐξιστορεῖτε κατα-
 λεπτῶς τὰς ἀπ' ἀρχῆς ἀποστασίας, τὴν ἀνυποταξίαν καὶ

ὅλα ὅσα ἔκαμαν οἱ ἐναντίοι καὶ ὅσα τρέχουν ἕως σήμερον, ζητοῦντες ἓνα ἕλεος νὰ σᾶς εὐσπλαγχνισθοῦν καὶ νὰ σᾶς δώσουν ἓνα ζαμπίτην καλὸν καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶναι ἀναγκαῖον, διότι μᾶς εἶπεν ὁ μισέρ Εὐστράτιος ὅτι μὲ τὸ νὰ ἔγεινεν ἐφέντης καινούριος εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἔλθουν δύο τρεῖς πληρεξούσιοι μὲ τὰς αὐτὰς ἀναφορὰς καὶ νὰ φέρουν καὶ ἄσπρα μαζύ τους, χρειὰς τυχοῦσης νὰ ἐξοδεύσουν καὶ νὰ βάλουν καὶ ἓνα καπουκιαχαγιὰν καλόν. Λοιπὸν ὅλα αὐτὰ ὑπήγαμεν σήμερον τὸ πρῶτὸ καὶ τὰ εἶπομεν τοῦ Νουρῆ Μπέγη καὶ μᾶς εἶπε καὶ αὐτὸς ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἔλθουν ἀπεσταλμένοι καὶ ὅτι αὐτὸς θέλει σταθῇ συμβοηθὴς εἰς ὅλα αὐτὰ, μάλιστα μὲ εἶπε νὰ σᾶς γράψωμεν ὅτι ἂν θέλητε νὰ τὸν κάμητε αὐτὸν καπουκιαχαγιὰν καὶ αὐτὸς θέλει ἐπιστατεῖ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον ὡς παρτίσιμος ὅπου εἶναι καὶ ἐστάθη πάντοτε προστάτης καὶ εὐεργέτης χωρὶς ν' ἀφήσῃ τοὺς ἐναντίους νὰ κάμουν ἐκεῖνα ὅπου ἐπασχαν διὰ νὰ σᾶς κατατρέχουν. Λοιπὸν οἱ πληρεξούσιοι ὅπου θὲ νὰ ἔλθουν ἐκεῖνοι ἄς κυττάζουν τὸ συμφερώτερον, ἐπειδὴ τοῦτος ὁ μισέρ Μιχὲς δὲν εἶναι δουλειὰ ἀπὸ λόγου του μὲ τὸ νὰ μετράῃ χατήρια ἄλλων καὶ ἔττι πηγαίνει εἰς αὐξήσιν τὸ κακόν, καὶ πρέπει, νὰ στοχασθῆτε ὅτι τὰ ἄσπρα ἐδῶ δὲν τὰ εὐρίσκετε πρὸς δώδεκα τοῖς ἑκατὸν καὶ ἔτσι κάμετε τὴν οἰκονομίαν σας ἀπὸ αὐτοῦ, ὁ μισέρ Μιχὲς μᾶς εἶπεν ὅτι ἂν ἡσυχάσητε καὶ ἀγαπήσετε αὐτὸς μένει καπουκιαχαγιᾶς, εἰδὲ δὲν θέλει μείνει, τὴν ἀγάπην τὴν θέλει, ὅμως δὲν μεσολαβεῖ καθὼς πρέπει, καὶ ἔχει καὶ φροντίδες πολλὰς καὶ δὲν εὐκαιρεῖ διὰ νὰ κυττάζῃ τὰς ὑποθέσεις σας, καὶ διὰ τοῦτο στοχασθῆτε νὰ ἐκλέξῃτε τὸ συμφερώτερόν σας. Ὁ Ἐπίσκοπος τῶν Λατίνων

δὲν κατώρθωσε τίποτε, ἀλλ' οὔτε θέλει κατορθώσει· ὁ Νουρῆ Μπέγης μὲ εἶπεν ὅτι θέλει ὑπάγει σήμερον εἰς τὸν Δεφτερδάρην διὰ νὰ τὸν χαιρετήσῃ καὶ θέλει τοῦ ἐξι-στορήσῃ ὅλην τὴν ὑπόθεσιν τὰ ὅσα ἔτρεξαν καὶ τρέ-χουν, καὶ ὅτι θέλει διώξῃ καὶ τὸν Παξημάδην ἀπὸ ἐδῶ, δίδοντάς του δέκα ἡμέρας διορίαν, καὶ ἂν δὲν μισεύσῃ θέ-λει τὸν βάλλει εἰς τὸ κάτεργον.

Ἕμεῖς ἀγαπητοὶ δὲν μᾶς λέτε τὸ οὐδὲν διὰ τὰ ἄ-σπρα μας, οὔτε εἰς τὸ γράμμα μας ἀποκρίνεσθε, καὶ λυ-πούμεθα μεγάλως εἰς τὴν σιωπὴν σας, καὶ βέβαια αὐτὴ ἡ σιωπὴ σας θέλει μᾶς εἶναι ἡ πληρωμὴ τῶν κόπων μας, καὶ ἀφοῦ μᾶς λείπει τὸ ἐδικόν μας οὔτε ἓνα σπολαέτη δὲν ἀξιώθημεν, καὶ ὥς φαίνεται ὁ ἀρχὼν Καμαράσης θέ-λει σᾶς ιδέασεν ἄλλεοτρόπως, καὶ ἡ τιμιότης σας κάμνε-τε τὸν ἀδιάφορον καὶ ἔχομεν μεγάλον παράπονον κοντὰ εἰς ὅλους σας.

Προσκυνοῦντές σας δὲ μένομεν.

Οἱ δοῦλοί σας

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΟΞΑΡΑΣ

καὶ συντροφ.

(Υ. Γ.) Μὲ εἶπεν ὁ Μισέρ Εὐστράτιος ὅτι πρέπει νὰ πάρουν οἱ ἀπεσταλμένοι μαζί τους καὶ ἓν ἱλάμι τοῦ Καδ-δῆ, διαλαμβάνον τὰ ἴδια τῆς ἀναφορᾶς. Τοῦ Καδδῆ τῆς μητρὸς ἐδώσαμεν ἔτι γρ. 50 καὶ εἰς εἰδησίν σας. Ἴδου καὶ δύο γράμματά του.

Ἀριθ. 25.

Ὁρα σελ. 127.

Οἱ προεστῶτες Ἰάκωβος Πόμερ καὶ
Νικόλαος Δρόσος.

Πρὸς τὸν Ἀντώνιον Δοξαράν

2 Ὀκτωβρ. 1806, ἐκ Τήνου.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ 7 τοῦ λήξαντος γράμματός
του σᾶς λέγομεν ὅτι κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὰ τοιαῦτα νὰ
προχωρήσωμεν εἶναι ἀδύνατον εἰς ἡμᾶς, μήτε ἡμποροῦ-
μεν δι' αὐτοῦ τοῦ γράμματός της νὰ κάμωμεν σύναξιν
τῶν χωρίων τοῦ ἰδικοῦ μας μέρους καὶ νὰ προβάλωμεν
τὰ τοιαῦτα εἰς τοὺς γέροντας, ζητοῦντες πάλιν ἀπὸ λό-
γου τους καὶ λοιποὺς, ὡς σημειοῖς ὑπογραφᾶς καὶ νέα
ἔξοδα, εἰς καιρὸν ὅπου τὰ ἐξ ἀρχῆς μέχρι τοῦδε γεγο-
νότα εἰσέτι ἐν σιωπῇ καὶ μπατάλικα εὐρίσκονται καὶ εἰς
αὐτοὺς θεωρούμενα, ἴσως εἶναι ὑπέρογκα, διὰ νὰ μὴ ὑπο-
πέση καὶ ἡ εὐγενεία της σὺν ἡμῖν εἰς καμμίαν ἀδικον
γλωσσαλγίαν καὶ καταλαλιάν, διότι ἀδελφὲ πλέον ἐβα-
ρύνθημεν ἐπειδὴ κατὰ χρέος μας ἀπ' ἀρχῆς ἕως τώρα
καθὼς δὲν σᾶς λανθάνει δὲν ἐλείψαμεν ἡ ὁμήγυρίς μας,
νὰ γράψωμεν πολλάκις ἀναφοράς εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς
προεστοὺς τοῦ γένους μας, εἰς τὸν Καπουκιαχαγιάν μας,
εἰς τὴν εὐγενεῖαν της, καὶ εἰς ὅσους ἄλλους ἔπρεπε, καὶ
μάλιστα εἰς τὸν ἤδη ἐξωσθέντα Φεῖζουλάχ Ἐφένδῃ μας,
καὶ ὑπερένδοξον Νουρῇ Μπέγην, ἀναγγείλαντες λεπτο-
μερῶς τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῆς νήσου ταύτης καὶ τὴν
ἀναγκαίως ἀπαιτουμένην διόρθωσιν αὐτῆς με' ὅλην τὴν

ἀλήθειαν καὶ τὴν τῆς ψυχῆς καθαρότητα. Ὅμοίως καὶ ὁ Μπεκίρ Ἀγᾶς μετὰ τοῦ Καδὲῃ μας Ἀλῆ Ἐφέντη εἰς καὶ τρεῖς ἐκτεταμένως ἔγραψαν περὶ τούτων ἀπάντων καὶ εἰς τὸν Ἐφένδην μας, καὶ εἰς τὸν Νουρῆ Μπέγην αὐτόπται γενόμενοι καὶ αὐτήκοοι εἰς τὰ τοιαῦτα. Λοιπὸν ἐὰν οἱ κρατοῦντες ἔχοντες ἀπολελυμένην ἐξουσίαν νὰ ἐμποδίσουν πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ οἱ δυνατοὶ μεσάζοντες τῆς αὐτοαληθείας, ὅλοι ὁμοῦ ἀδιαφοροῦντες, παραβλέπουσι τὴν προφανῆ ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ διώκουσιν ἀφορῶντες μᾶλλον εἰς τὰ δῶρα καὶ ὁ μουκατ-τᾶς οὗτος ὁ πολυάνθρωπος ἃς ἐξαλειφθῇ, τί μάτην ἡμεῖς ταραττόμεθα; ἢ πῶς δυνάμεθα νὰ ἀνανεώσωμεν τὰ τοιαῦτα δι' ἄλλης ἀμπασαρίας, ὡς μᾶς γράφει, καὶ νὰ ἐξαγριώσωμεν παραλόγως τὸν κοινὸν λαὸν τοῦ μέρους μας; εἰς καιρὸν ὁποῦ δὲν ἴδομεν ἀκόμη καμμίαν ἐκβασιν ἐλπιζομένης ἡσυχίας καὶ ἀνέσεως; πλὴν ἀδελφεὲ ἀγκα-λά καὶ νὰ μᾶς κακοφαίνεται ὁποῦ κατὰ τὸ παρὸν, ὡς γράφομεν, δὲν ἡμποροῦμεν νὰ κάμωμεν σύναξιν καὶ νὰ προβάλωμεν νέαν ἀμπασαρίαν, ἀποφεύγοντες τὰς καθ' ἡμῶν προφανεῖς ἐναντιότητας καὶ κατακραυγὴν τῶν χυδαίων, μ' ὅλον τοῦτο ἕως σὺν Θεῷ ἀναλάβει ὁ σιὸρ Φραντζέσκος τὴν ὑγιεῖαν τοῦ ὁποῦ εὐρίσκεται ὀλίγον ζαίφης, ἐνδεχόμενον νὰ λάβωμεν κἀνὲν γράμμα ἀπὸ τὸν Καπουκχαγαγὴν μας ἢ καμμίαν προσταγὴν ἀπὸ τὸν Ἐφέντην μας καὶ κατὰ τὰ ἐν αὐτοῖς τυχόντα περιστατικὰ ἡμποροῦμεν νὰ κάμωμεν τὴν ἀκριβῆ περὶ τούτων καὶ τὴν προσήκουσαν σκέψιν μετὰ τῆς ὁμηγύρεώς μας καὶ νὰ ἀποφασίσωμεν τί ποιητέον, καὶ τότε μὲ τὸν αὐτόσε ἐρχομὸν τῆς εὐγενείας τοῦ θέλομεν ἀκολουθήσει εἰς τὰ ὅσα ἤδη μᾶς γράφει νὰ κινηθῶμεν, καὶ ἃς ἔχωμεν ὑπο-

μονὴν διὰ τὸν κύριον, διὰ τὸ μὴ μείνωμεν ὅμως τελείως ἐν σιωπῇ ἰδοὺ γράφομεν τῷ Μπεϊζανδὲ Γιάνκῳ Καλλιμάχει καὶ τῷ μισέρ Εὐστρατίῳ Πετροκοκκίνῳ καὶ παρακαλοῦμεν νὰ ἐγχειρίσῃ ἀμέσως τὰ ἐν τῷ παρόντι πρὸς αὐτοὺς περικλειόμενα, ὁμιλοῦσα καὶ διὰ ζωσῆς φωνῆς τὰ ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ γένους μας δέοντα καὶ προσήκοντα, ὡς εἰδήμων πάντων. Διὰ δὲ τὸν λογαριασμόν της ὁποῦ μᾶς γράφεις, καὶ παραπονεῖται εἰς τὴν σιωπὴν μας, τῆς λέγομεν ὅτι μάλιστα ἡμεῖς πρέπει νὰ παραπονούμεθα ὁποῦ τὸν ζητεῖ ἀπὸ λόγου μας ἀδίκως ἄνευ λόγου ὀρθοῦ, ἐπειδὴ ἡξεύρει πολλὰ καλὰ ὅτι εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν μῆτε προεστοὶ εἴμεθα, μῆτε πατέντα περὶ τούτων ἀπὸ τὸ κοινὸν ἔχομεν, μῆτε ὑποσχετικὰ ἀπὸ τὴν ὁμήγυρίν μας γράμματα, καθὼς ταῦτα εὐρίσκονται εἰς χεῖρας τοῦ σιῶρ Φραντζέσκου καὶ ἡ εὐγενεία του γινόμενος ἀρχηγὸς μὲ τὰ ἀνὰ χεῖράς του εἰρημένα σενέτια, καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ χρέος μας, δίδοντές του τὴν προσήκουσαν βοήθειαν νὰ οἰκονομηθῇ ἡ ὑπόθεσις κατὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον, εἰδὲ καὶ ἡ εὐγενεία του δὲν παρασταθῇ ὡς ἀρχηγός, πῶς ἡμεῖς ἡμποροῦμεν νὰ ἀναφέρωμεν εἰς κἀνένα περὶ ἐξόδων, ὁποῦ δὲν ἔχομεν κἀνένα φῶς, μῆτε γιουσι; καὶ ἀγκαλὰ ἡ εὐγενεία της δὲν ἡμπορεῖ νὰ χάσῃ ποτὲ τὸ ἐδικὸν της, μ' ὅλον τοῦτο ἡμεῖς πάλιν καὶ ὅλη ἡ ὁμήγυρίς μας διὰ τὴν εὐχαριστήσωμεν ὑπήγαμεν ὅλοι σχεδὸν εἰς τὸν σιῶρ Φραντζέσκον καὶ μὲ πολλοὺς τρόπους τὸν ὠμιλῆσαμεν διὰ τὴν οἰκονομηθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς εὐαρέστησιν καὶ ἡσυχίαν τῆς εὐγενείας της, καὶ εὐρομεν τὴν εὐγενείαν του κατὰ πάντα εἰς ὅσα ἐπροβάλαμεν ἐναντιούμενον, καὶ μὲ ἰδέαν πολλὰ διαφορετικὴν ἀπὸ τὴν ἰδικὴν μας, ὁποῦ δὲν ἡμποροῦμεν σχεδὸν νὰ τῆς καθιστο-

ρήσωμεν τὴν ὁμιλίαν ὅπου ἐκάμαμεν, μὲ τὸ νὰ ᾔηται διε-
ξοδικωτάτη. Νομίζομεν ὅμως ὅτι ὁ κουνιάδος τῆς σιὸρ
Γιαννιός, ὅπου ἦτο παρὼν θέλει τῆς τὸ ἐξηγήσει διὰ ζώ-
σης φωνῆς. Λοιπὸν καὶ ἡ εὐγενεία τῆς δὲν πρέπει νὰ
βιάζεται τόσον, μήτε ἀπὸ ἡμᾶς ἀμετόχους ὄντας νὰ πα-
ραπονῆται τοιοῦτοτρόπως, ἀλλ' ἄς συμπάσχη πρὸς και-
ρὸν μαζὺ μὲ ἡμᾶς, καὶ ἐλπίζομεν ἐν καιρῷ τῷ προσή-
κοντι ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις θέλει λάβει τὸ αἶσιον τέ-
λος τῆς μὲ τὴν πρέπουσαν καὶ δικαίαν οἰκονομίαν τοῦ
ἐνὸς καὶ ἄλλου μέρους, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ τὴν παραμι-
κράν ζημίαν κτλ.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

Ἀριθ. 48.

Ὁρα σελ. 127 καὶ 128

Ἐπιστολὴ γερόντων καὶ προκρίτων

18 Ἰουλίου 1806

Πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς κοινῆς καντζελλαρίας

Βλέπομεν ὅσον γυρεύομεν νὰ διαρθώσωμεν τὸ χωρίον
μας μία ὥρα ἀρχήτερα νὰ κάμωμε τάσσα νὰ συνάξωμεν
τὸ βασιλικὸν μαλιμιρὶ, δὲν λείπουν οἱ κακοὶ ἄνθρωποι νὰ
ἐνοχλοῦν τὸν κόσμον, πρῶτον σᾶς λέγομεν ὅτι ἄς ᾔηται
πολυχρονεμένοι οἱ αὐθεντάδες μας ὅπου μᾶς ἐχάρησαν

τὰς παλαιὰς συνηθείας, ἡμεῖς ἐσυνάχθημεν σήμερον νὰ κάμωμε τάσσα καὶ ἀπὸ τὸ παλαιὸν ἐδῶ εἶναι συνήθεια νὰ κάμνουν τὰ τευτέρια τοῦ χωρίου μας οἱ παππάδες, λοιπὸν τὸ ἐδῶκαμε τοῦ σκευοφύλακος καὶ τὸ εἶχεν ἑτοιμον, σήμερον συναγμένοι νὰ καμῶμεν τάσσα ἐφωνάξαμε τοῦ σκευοφύλακος καὶ δὲν θέλει νὰ ἔλθῃ, ἐσηκώθημεν ὅλοι καὶ ὑπήγαμε νὰ τὸν πάρωμε καὶ μᾶς εὐγάζει ἓνα γράμμα ἀπὸ τὸν δεσπότην ὅτι νὰ μὴν τύχῃ καὶ ἀνακατωθῇ κανένas παπᾶς εἰς τὸ παραμικρὸν, διὰ τοῦτο δὲν ἔρχομαι ποτὲ, ἐθύμωσαν καὶ οἱ ἄνθρωποι ὁποῦ ἦσαν διὰ τὴν τάσσαν καὶ παρητήθησαν. Λοιπὸν παρακαλοῦμεν ὄντας ὑπὸ τὸ παλαιὸν ὁποῦ αὐτοὶ ἔκαμνον τὰ τευτέρια δὲν θέλομε νὰ χαλῶνται τὰ παλαιὰ, καὶ δὲν θέλει κανεὶς νὰ βάλῃ χέρι ὡσὰν ὁποῦ αὐτοὶ εἶναι πρακτικοὶ ἀπὸ τὸ παλαιόν. Λοιπὸν παρακαλοῦμεν νὰ παρακαλέσητε τὸν ἅγιον δεσπότην μας νὰ κάμῃ ἓνα γράμμα νὰ τοῦ δοθῇ ἡ ἀδεια νὰ στρώσωμε τὸ τευτέρι νὰ συνάξωμε τὸ μὶρὶ καὶ θέλομεν ὁποῦ αὐτοὶ τοὺς καταδότας ὁποῦ ἔρχονται καὶ σᾶς λέγουν λόγια ὅτι ἐμποδίζουν τὸ μὶρὶ καὶ δίδουν σύγχυσιν νὰ ἐνοχλοῦν τοὺς ἀνθρώπους νὰ μᾶς τοὺς φανερώσητε νὰ γείνῃ κρίσις εἰς τὸν ἁγᾶ ἐμπρὸς νὰ παιδευθοῦν ἐκεῖνοι ὁποῦ εἶναι πταίσται.

18 Ἰουλίου 1086 ἕξω μεριά.

Ἰωάννης Κουκουλάς γέροντας, Δημήτριος Παλαμάρης γέροντας, Φορμόζης, Χατζῆ Γεώργης Στάγης, Μάρκος Ῥαφίας, Χατζῆ Ἀνδρέας, Χατζῆ Γιάννης Ἀπέργης, Ἀναγνώστης Βητάλης.

Ἐπιστολὴ σκευοφύλακος πρὸς τοὺς προεστῶτας
Γιάκχουμον Πόμερ καὶ Νικόλαον Δρόσσαν.

17 Ἰουλίου 1806.

Σήμερον εἰς τὰς 17 τοῦ τρέχοντος ἐλάβομεν ἓνα ρα-
βάσι ἀπὸ τὸν ἅγιον δεσπότην μας, γράφωντάς μας ὅτι
διὰ μέσου σας νὰ τοῦ ἐμήνυσεν ὁ ἅγας νὰ μᾶς γράψῃ
νὰ μὴν κάμνωμεν σκάνδαλον εἰς τὸν λαόν καὶ ἐμποδί-
ζομεν τὸ μαλιμίρι διὰ νὰ δοθῇ, καὶ ὅτι δὲν ἀφίνομεν τὸν
κόσμον νὰ κάμῃ τάσσα νὰ πληρώνῃ τὰ βασιλικά δοσήμα-
τα, λοιπὸν εἰς αὐτὸ ἔχετε πολὺ μεγάλον λάθος, διατὶ
ὅποιος καὶ τὸ ἐπρόβαλε εἶναι ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς
ἀληθείας καὶ ἡ εὐγενεία σας ὡς φρόνιμοι δὲν ἔπρεπε νὰ
δίδητε εἰς παρόμοια καμμίαν ἀκρόασιν, ποῖος ἐμπορεῖ ν'
ἀποφύγῃ τὰ βασιλικά δοσήματα ; καὶ ποῖος νὰ τὰ ἐμπο-
δίξῃ ; ἐξ ὧν ἂν ᾔῃαι κανένας ἔξω φρενῶν, λοιπὸν μόνον
ἡμεῖς ἤμεθα ἀκόμῃ ἀκατάτρεχτοι ἀπὸ τὸ ἕτερον μέρος
τῆς χώρας, κάμετε καὶ εἰς ἐμᾶς ἐκεῖνα ὅπου εἰς ὅλους
ἐκάμετε καὶ εἶναι Θεὸς ἐκδικήσεως νὰ προβάλῃτε εἰς τὸν
ἅγαν παρόμοια ἄπρεπα καὶ ψευδῆ λόγια, ὅτι εἵμεθα ἀπει-
θεῖς εἰς τὰς βασιλικὰς προσταγὰς, τὸ ὅποῖον ἡμεῖς δὲν
δεχόμεθα, ὅποιος ἀπ' ἐδῶ σᾶς τὸ ἐπρόβαλεν εἶναι ψεύστης
καὶ κακὸς ἄνθρωπος φθονερὸς διαβαλτῆς ἢ νὰ εἶπω ἄλ-
λος διάβολος. Λοιπὸν μείνατε ἡσυχος καὶ παρακαλῶ νὰ
μὴ δίδετε τελείως ἀκρόασιν εἰς παρόμοια ὅπου δὲν ἔχουν
τὸν τόπο τους, καὶ αὐθις χαίρετε.

Ὁ σκευοφύλαξ τῶν ἔξω μερῶν

Ἀριθ. 49.

Ὁρα Σελ. 129

Ἐπιστολή προεστώτων τῶν Ἀνατολικῶν τῆς 10
καὶ 12 Ἰανουαρίου 1807

Πρὸς τὸν Φραγκίσκον Γεωργαντόπουλον

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Διὰ τοῦ παρόντος δηλοποιοῦμεν αὐτῇ ὅτι εἰς τὸ ἀπό
γ'. Δεκεμβρίου γράμμα της ἰδόντες ὅσα ὁ καλὸς μας
ποιμὴν δι' ἀναφορᾶς ἔγραψε κατὰ τῆς εὐγενείας της καὶ
τοῦ μέρους μας εἰς ἄκρον ἐλυπήθημεν διὰ τὴν τοσαύτην
αὐτοῦ κακίαν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν στηλιτεύοντες, καὶ αὐ-
τὸν τῆς ἀπαιτουμένης ὑπολήψεως παντελῶς ἀπορρίψαν-
τες, θέλοντες ὅμως κατὰ τοῦτο νὰ τὸ παραπονεθῶμεν
ἀμέσως καὶ νὰ τὸν ἐξετάσωμεν διὰ ποίαν αἰτίαν φέρεται
καθ' ἡμῶν τοιοῦτοτρόπως ὑπήγαμε χθὲς εἰς τὸ κονάκι-
τον, καὶ μετὰ τὸ σύνηθες σχῆμα, τὸν ἐρωτήσαμεν λέ-
γοντες, δεσπότη μου τί κακὸν σὲ ἔκαμεν ὁ σιὸρ Φραντζέ-
σκος καὶ ἡμεῖς ἢ τὸ μέρος μας καὶ παρεκινήθης νὰ γρά-
ψης τὰ μύρια ἐναντίον μας ; καὶ ποῦ ; ὄχι εἰς τὸν κυρι-
άρχην τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας κατὰ τὸ ἄφευκτον
χρέος, ἂν εἶχες καὶ κανέν παράπονον, ἀλλ' ἑτεροδόξους
σύμμαχος τῶν Λατίνων γενόμενος ; δὲν ἐφοβήθης τὸν
Θεόν ; δὲν ἐντράπης τοὺς ἀνθρώπους ; ἢ συνείδησίς σου
κατὰ τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἀρχιερωσύνης δὲν σὲ ἐμπόδισε ;
Ὁ δὲ μὲ ἄλογον θυμὸν κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ ἀπε-
κρίθη, ἐσεῖς εἴσθε ψεῦσται καὶ μὲ ἀθανίζετε, ἐγὼ μῆτε
ἀναφορὰν κατὰ τοῦ Φραντζέσκου ἢ ἄλλου τινος ὑπέγρα-

ψα, μήτε ὅλως εἶδῃσιν ἔχω, συνήθεια εἶναι ὅταν ὁ ἀρχιερεὺς γράφει εἰς μεγάλα ὑποκείμενα νὰ μὴν ὑπογράφεται μὲ μονοκονδυλιὰν, ἀλλὰ νὰ ὑπογράψῃ τὸ ὄνομά του μὲ ἀπλοῦν γράψιμον, λοιπὸν τί παράδοξον εἶναι, ἂν κανένας συκοφάντης ὑπέγραψε τὸ ὄνομά του εἰς αὐτὴν τὴν ἀναφορὰν ὅπου λέγετε, καὶ μεθ' ὅρκου φρικτοῦ ἡρνήθη, ὅτι δὲν ἔχει εἶδῃσιν· πλὴν ὁ ἄλογος θυμὸς μὲ τὸν ὁποῖον μᾶς ὠμίλησε προφανῶς μαρτυρεῖ, ὅτι εἶναι συμμέτοχος τῆς τοιαύτης ἀναφορᾶς καὶ ἃς λέγῃ ὅσα θέλει μὲ τὰς ψευδεῖς ἐπιπορκίας του, διότι παρευθὺς μὲ τὸν ἴδιον θυμὸν, παραιτούμενος ἀπὸ τὴν σειρὰν τῆς ὁμιλίας ταύτης, ἤρχισε νὰ λέγῃ, ἐσεῖς ἐζημιώσατε τὸ κοινὸν διακόσια πουργεῖα ἄσπρα καὶ τὸ ἀφανίσασε, ἐσεῖς δὲν ἔχετε ὑπόληψιν εἰς τὸν ἀρχιερέα σας, καὶ διὰ τοῦτο ἀναχωρεῖτε καὶ ἀπὸ τὴν φέρταν μου, ὁότε με καὶ τὸν δεξιμόν σας, ἕως πότε δὲν παραιτεῖσθε ἀπὸ τὴν ἐπιτροπικὴν τῆς ἐκκλησίας, ὅπου οἱ τρεῖς χρόνοι ἐτελείωσαν νὰ λάβουν καὶ ἄλλοι αὐτὴν τὴν ἐπιστάσιαν, καὶ ἄλλα πάμπολλα μᾶς ἀπαρίθμησε μετ' ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν εὐγενεῖαν σας ἢ τοιαύτη διάθεσίς του. Ἡμεῖς δὲ ἀπ' ἐναντίας τοῦ ἀπεκρίθημεν, δεσπότη μου, δὲν ἤλθομεν ἐδῶ νὰ κάμωμεν καυγᾶν, ἀλλὰ νὰ σὲ ἐρωτήσωμεν ποῖα ἦτο ἡ αἰτία ὅπου σὲ παρακίνησε νὰ γράψῃς ἐναντίον μας μὲ τὴν κακίαν καὶ πάθος, καὶ ἡ πανιερότης σου μᾶς λέγεις ἄλλα ἀντ' ἄλλων, πλὴν διὰ τὴν ζημίαν ὅπου ἐπροξενήσαμεν τοῦ κοινοῦ, ὡς λέγεις, δὲν ἐμπορεῖς μήτε νὰ τὸ ἀποδείξῃς, ἡμεῖς ὅμως καὶ ἐδῶ καὶ εἰς βασιλεύουσαν, ἂν ὁ καιρὸς τὸ καλέσῃ, ἔχομεν νὰ παραστήσωμεν ἀναμφιβόλως, ὅτι ἡ πανιερότης σου εἶναι τὸ πρῶτον σκάνδαλον τῆς νῆσου ταύτης, καὶ μὲ τὰ παρτικολάρε ταραξιά σου

ἔφερες ἄνω κάτω τὴν πατρίδα μας καὶ ἐξ αἰτίας σου εὐ-
ρίσκεται εἰς τοιαύτην ἀνησυχίαν τὸ κοινόν μας, διό τὸ
λύκος εἰς τὴν ἀνεμοζάλην χαίρεται καὶ ὁ μὴ εἰσερχόμε-
νος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλ'
ἀναβαίνων ἄλλοθεν ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ ληστής·
κανέναν ἱερέαν δὲν ἀφῆκες νὰ μὴν τὸν κάμης ἀργόν, με-
ρικοὺς καὶ ἐκάθηρες· πλῆθος τῶν χριστιανῶν σχεδὸν ἀναι-
τίως ἀφώρεσας καὶ τοὺς περισσοτέρους ἐξεκκλησίασας
φιλαργυρία καὶ πλεανεξία νικώμενος· ἄλλους ὑβρίζεις
κατὰ πρόσωπον, ἄλλους ὀπισθεν καταλαλεῖς, καὶ ἄλλους
ἰδοὺ δι' ἀναφορῶν μυστικά ἕως θανάτου κατατρέχεις, καὶ
λοιπὸν νὰ μὴ σηκώσουν οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ ἓναν τειοῦτον
ποιμένα τὴν ὑπόληψιν, καὶ διὰ μὲν τὴν φέρταν σου ὅπου
παραπονεῖσαι, ὁ καθεὶς εἶναι εἰς τὸ πουγγί του ἐξουσια-
στής, διὰ δὲ τὴν δέξιμαν ὡς κανονικὴν ἔχεις δίκαιον, (καὶ
παρευθὺς τοῦ ἐμετρήσαμεν ἐπὶ χεῖράς του διὰ δύο χρό-
νους ἀνὰ παράδες δέκα ἔξ), διὰ δὲ τὴν ἐπιρτοπικὴν τῆς
ἐκκλησίας ἐεπομεν, ὅτι ἰδική του δουλειὰ δὲν εἶναι νὰ
ἐξετάζῃ περὶ τούτου, ἐκεῖνοι ὅπου μᾶς διώρισαν, ὅταν
θέλουν ἐμποροῦν νὰ μᾶς ἀλλάξωσι, πλὴν αὐτοὶ εἶναι εὐ-
χαριστημένοι καὶ θέλουν νὰ ἡμεθα ἡμεῖς ἐπίτροποι καὶ ἡ
πανιερότης σου ἀλλαξέ μας καὶ διόρισε ἄλλους. Τέλος
δὲ πάντων μᾶς λέγει, ἀπὸ ποῦ ἐλάβετε τὴν εἰδήσιν ὅτι
ἐγὼ ἔγραψα ἀναφορὰν ἐναντίον τοῦ Φραντζέσκου καὶ τοῦ
μέρους του ; ὁ ἴδιος μᾶς τὸ γράφει, ἀπεκρίθημεν, θέλω
νὰ μὲ τὸ δώσητε ἐγγράφως ὅτι ὁ Φραντζέσκος περὶ
τούτου σᾶς γράφει, εἰδὲ εἴσθε ψεῦσται καὶ συκοφάνται·
εἴμεθα ἑτοιμοὶ κατὰ τὴν ζήτησίν σου, τοῦ ἀπεκρίθημεν,
πλὴν θέλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ μᾶς δώσης ἐγγράφως ὅτι δὲν
ἔγραψες κατὰ τινος ἀναφορὰν μήτε ἔχεις εἰδήσιν ὡς λέ-

γεις, καὶ ἄς κάμωμεν ἀμοιβαίως αὐτὰ τὰ δύο ἔγγραφα πρὸς ἀνάπαυσίν μας, ὁ δὲ κατὰ πρῶτον εἶπε ναί, ἀλλὰ συλλογισθεὶς ἔπειτα εἶπεν ὅτι παρόμοιον γράμμα δὲν δίδει, ἀλλὰ τὴν ἐρχομένην κυριακὴν θεὸς νὰ ἐκθέσῃ ἀφοριστικὸν ν' ἀφορισθῇ πρῶτος αὐτὸς ἂν ἔχῃ εἶδῃσιν καὶ ἔπειτα ἐκείνους ὅπου μὲ συκοφαντοῦν καὶ μὲ ἀθανίζουν· μὰ θέλετε νὰ σᾶς εἰπῶ καὶ τὸ ἄλλο, ἐπανέλαβεν, ἐγὼ δὲν θέλω νὰ σᾶς ἐξεύρω τὸ οὐδὲν μήτε τελείως σᾶς φοβοῦμαι καὶ ὅ,τι σᾶς περνᾷ κάμετέ το, προσθέσας καὶ ἄλλα μυρία ἀνύπαρκτα, τρελὰ καὶ ἀχρειέστατα λόγια. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος καὶ ἡμεῖς βλέποντές τον ἔξω φρενῶν ὑπὸ τοῦ ἀλόγου θυμοῦ, μὲ παρομοίας ἀποκρούσεις ὅπου τοῦ ἐπροφέραμε ἀνεχωρήσαμεν ἀπ' αὐτόν, προσμένομεν τὴν κυριακὴν διὰ νὰ ἰδῶμεν ἂν θὰ ἐκδώσῃ, καθὼς εἶπε, τὸν ἀφορισμόν, ἀλλὰ δὲν πιστεύομεν νὰ τὸ πράξῃ, ἐμάθομεν πρὸς τοῦτοίς ὅτι τοῦ ἤλθε καθαίρεσις τοῦ ἀρχιμανδρίτου Φιλαρέτου καὶ ἄλλα ἐκκλησιαστικὰ γράμματα κατὰ τινων ἄλλων, ἂν ἀληθεύῃ ὅμως ἡ καθαίρεσις ἔχομεν προδιατεθειμένους τοὺς ἱερεῖς καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι εἴμεθα ἑτοιμοὶ μετ' αὐτῶν νὰ τὸν ἐναντιωθῶμεν εἰς ἄκρον καὶ ἔξω τοῦ πρέποντος.

Ἀδελφεὲ καθὼς μᾶς γράφεις, ἐν ὅσῳ εὐρίσκεται ἐδῶ τοιοῦτος πονηρὸς ποιμὴν καὶ πάσης κακίας ἔμπλεος καὶ πλεονέκτης ἄμα τε καὶ ἄρπαξ, ἡ νησὸς μας ἐξ ὀλοκλήρου θέλει ἀφανισθῇ, χωρὶς νὰ ἔχουν οἱ ἱερεῖς τὴν ἡσυχίαν των καὶ οἱ κατὰ μέρος ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ τὴν ἀνάπαυσίν των, διότι αὐτὸς ὀλωσδιόλου ἀφιερῶθῃ εἰς τὴν τῶν Λατίνων συμμαχίαν καὶ ἀντίληψιν καὶ τὰ λογικὰ πρόβατα ὅπου ἡ Ἐκκλησία τῷ ἐνεπιστεύθη ἄς τὰ φάγουν οἱ λύκοι. Εἰς τοιαύτην ἀμετάθετον σκληροτραχηλίαν εὐ-

ρίσκεται τὸ ἀχρεῖον ὑποκείμενόν του, ὡς πασίδηλον, διὰ τὴν ἄκραν του αἰσχροκέρδειαν, λέγει ἐν εἰρήνῃ πᾶσι τῷ στόματι τῇ δὲ καρδίᾳ τὸν ἀκατάπαυστον πόλεμον ὀρέγεται, καὶ αὐτοῦ μυστικὸς συνεργὸς γνωρίζεται καὶ θεατρίζεται· ὅθεν ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὰ παρόντα τοῦ καιροῦ περιστατικᾷ, ἡμεῖς ἐντεῦθεν δὲν ἐμποροῦμεν νὰ ἐνεργήσωμεν ἄλλο τι κατὰ τοιοῦτου καλοῦ ποιμένου, εἰμὴ μόνον ἂν ὑπὸ τῆς πολὺ θλίψεως μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ ὑπομείνωμεν, νὰ κάμωμεν κατ' αὐτοῦ τὸ τελευταῖον παράλογον κίνημα, δηλ. νὰ τὸν διώξωμεν ἀπὸ τὴν μητρόπολιν βιαιῶς καὶ νὰ τὸν στείλωμεν ἀναυλα εἰς Σύρον τὴν πατρίδα του, χωρὶς νὰ ὑποπτεύσωμεν ὅτι δι' ἓναν ἄδικον νὰ ὑποπέσωσιν οἱ πολλοὶ εἰς ὀργὴν καὶ παιδεΐαν, τούτου χάριν διὰ νὰ λείψωμεν ἀπὸ τοιοῦτον κατ' αὐτοῦ ἀπευκταῖον κίνημα, παρακαλοῦμεν τὴν εὐγενεΐαν της νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τούτου τῶναυτόσε εὐρισκομένων συμπατριωτῶν μας καὶ μετ' αὐτῶν οἷς οἶδε τρόποις ὡς ζηλωτῆς τῆς πατρίδος καὶ γένους μας νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ τοιοῦτου πονήροῦ ζιζανίου εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον καὶ νὰ ἐνεργήσῃ εἰ δυνατόν, τὴν ἐντεῦθεν ἑξωσίν του ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν καὶ βλεπόμενος καὶ τῶντι δυσβάστακτος, ὅπου ἴσως μᾶς σταλῇ κἀνένας κατ' ἀλήθειαν ποιμὴν καὶ νὰ ἀνακαλέσῃ ἢ δυστυχῆς νῆσός μας τὴν ὄντως εἰρήνην καὶ ἐπιθυμητὴν ἡσυχίαν καὶ ὁμόνοιαν, ἢ τοῦλάχιστον μὲ σφοδρὰς ἀπειλὰς νὰ τὸν περιστείλῃ ἢ Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ τὴν τοιαύτην κακίαν του καὶ λύσαν τῆς ἄκρας φιλαργυρίας του, δι' ἣν οὐ μόνον τὰ πρόβατά του ἄς ἀπώλεσθουν εἰς διαρπαγὴν καὶ ξεσχισμὸν τῶν λύκων, ἀλλὰ καὶ τὸν ἴδιον ἀρχιποιμένα Χριστόν, ὡς ποτὲ ὁ Ἰούδας, προδίδει· ἢ τέλος πάντων ἄς μετακομισθῇ αὐτό-

σε ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἀπολογίαὶν τῶν κατ' αὐτοῦ
λιβέλλων παρὰ τῶν ἐναγόντων καὶ ἃς κατακριθῇ ὅστις
φανῇ φεύστης καὶ ἔνοχος μετὰ πάσης δικαιοσύνης.

Ἐκ τῶν τριῶν ἅπερ σημειοῦμεν εἰδῶν, προσπάθησον
νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ ἐν, ἄλλως δὲ νὰ καταφύγωμεν ἐνταῦθα
εἰς τὸ τέταρτον καὶ ἃς ὀφῶνται οἱ αἵτιοι.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

Με προσθήκην τῆς 12 τὸν εἰδοποιῶ ὅτι δὲν εἶναι καθαί-
ρεσις τοῦ Ἀρχιμανδρίτου, ἀλλ' ἐπίπληξις ἐκκλησιαστι-
κῇ ὅτι ἤλθε συνοδικὸν ἐπιτίμιον κατὰ τοῦ Λαυρεντίου
Παλαμάρη καὶ τῆς παλλαχίδος του ἐνεργείᾳ τῶν τέκνων
του. Ἐπιμένουν δὲ ὡς πρὸς τὸν Ἀρχιερέα εἰς τὰ ἀνω-
τέρω.

* Ἀριθ. 51

Ὁρα Σελ. 134.

Ἐπιστολὴ Ἀντωνίου Δοξαρά καὶ συντροφίας ἐκ Κων-
σταντινουπόλεως τῆς 24 Ἰουλίου 1806, πρὸς τοὺς
κυρίους Λεονάρδον Γεωργαντόπουλον, Κάρολον Νάζον,
Γιάκουμον Πόμερ, Δημήτριον καὶ Νικόλαον Δρόσον,
Δημήτριον Αὐλωνίτην, Γεώργιον Ἀλμπερτὴν, Γεώρ-
γιον Ῥεμόντον, Γιαννούλην Μπενάρδον, Ἀνδρέαν
Μουρίκην καὶ Φραντζέσκον Γεωργαντόπουλον.

Ἐρχόμενος ἐδῶ ἀπεσταλμένος ἐκ μέρους σας ὁ ἄρχων
Καμαράσης διὰ τὰς διχονοίας εἶχατέ με τοὺς Λατίνους,

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

26

εὔρε τὰ πράγματα εἰς μεγαλωτάτην ἀταξίαν, ὥς δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁ ἴδιος θέλει σᾶς ἐξιστορήσει εἰς πλάτος τὰ τρέξαντα, καθὼς καὶ τὰ ὅσα ἐνεργοῦσαν νὰ κάμουν οἱ Λατῖνοι μετὰ τοὺς συνοπαδοὺς των διὰ νὰ κακοποιήσουν ὅλους ἐξίσου, ὥς εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι δὲν σᾶς λανθάνουν τὰ μέσα τὰ ὁποῖα ἐφευρήκαν διὰ νὰ κάμουν τοὺς σκοποὺς των, διὰ τὰ ὅσα σᾶς λέγομεν ὅτι ἂν εἰς αὐτὰ ἔλειπεν ἡ ὑπεράσπισις τοῦ πολυχρονίου Νουρῆ Μπέγη διὰ νὰ τρέξη εἰς τὰ ριτζάλια καὶ ὅπου ἄλλοῦ ἔκαμνε χρεῖαν, βέβαια ὅχι μόνον τὴν Χαϊμένην ἠθέλατε πάρει καὶ νὰ κάμουν τὰ ὅσα ἠθέλον, ἀλλὰ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ σᾶς πειράζουν καὶ ἐνταυτῷ νὰ λάβητε ζημίαν καὶ ἀτιμίαν. Λοιπὸν διὰ νὰ ἐμποδισθοῦν αὐτὰ ἐχρειάσθη μερικὴ δόσις ἄσπρων, ὅθεν ἡμεῖς οἱ φιλοπάτριδες παρατηρήσαντες καὶ τὰς ἐντίμους ὑπογραφάς σας ἐδισπορσάραμεν γρόσια 9,937, ἅτινα ἐχρησίμευσαν εἰς πεσκέσια καὶ μετρητὰ, παρόντος καὶ τοῦ ἄρχοντος Καμαράση εἰς τὰ μέρη ὅπου ἔκαμνε χρεῖαν, καθὼς δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι σᾶς τὰ ἐγνωστοποίησεν οὗτος μὲ τὸν αὐτοῦ ἐρχομόν του.

Σᾶς βεβαιοῦμεν ἀγαπητοὶ ὅτι ἂν ἔλειπεν ἡ ἐπιστασία τοῦ Νουρῆ Μπέγη καὶ ἂν ἐξώδευέ τινας πενήντα πουργία δὲν ἠθέλε κάμει οὐδὲν, καθότι εἰς αὐτὸν τὸν ματδὲν ὅλοι οἱ ἐλτζίδες ἰντερεσαρίσθησαν ἐπὶ πόνου, καὶ τὰ ἀνωτέρω ὅπου ἐξωδεύθησαν δὲν εἶναι ὥς μία σαλάτα εἰς τὰ ριτζάλια καὶ κοντὰ εἰς τὰς χονδράς δόσεις ὅπου ἔκαμαν οἱ ἐναντίοι. Λοιπὸν βλέπομεν ὅπου ἕως σήμερον δὲν μοὶ ἐμβάσατε τὰ ἀνωτέρω διαπόρσα μας, καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ τὰ ἐμβάσητε εἰς τάλληρα ἢ εἰς βενέτικα εἰς τὸν ἐν Σμύρνη κύριον Κονδυλάκην, λέγοντάς του νὰ τὰ στείλῃ πρὸς τὸν σιῶρ Τζανέτον Ποπολάνην καὶ ν' ἀχο-

λουθήσῃ τὰς ὀρδινίας μας, ἂν δὲ ἐπιτύχητε ἀπ' αὐτοῦ ὁ-
καζιόνε ἀδριτούρα διὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν τὰ σέλλετε δι-
ρεταμέντε εἰς τὸν ἴδιον Ποπολάνην κ.τ.λ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΟΞΑΡΑΣ

καὶ συντραπε.

Ἀριθ. 54.

Ὁρα Σελ.

Ὁ Φραγκῖσκος Γεωργαντόπουλος.

Κωνσταντινούπολις, 21 Μαρτίου 1807.

Πρὸς τοὺς προεστῶτας τῶν Ἀνατολικῶν
Γιάκουμον Πόμερ καὶ Ν. Δρόσον.

Ἀπαντῶν εἰς τὰς ἐπιστολάς των τῆς 10 καὶ 12 πα-
ρελθόντος Ἰανουαρίου ἐβεβαιώθην τὴν ἄρνησιν τοῦ Ἀρ-
χιερέως καὶ τὸν ἄγριον τρόπον τῆς ὁμιλίας του. Ἐλυπή-
θην καθὼς καὶ διὰ ὅλα τὰ ἄλλα ἔργα του ἐλυπούμην.
Περιττὸν ἦτο νὰ ὑπάγῃτε εἰς αὐτὸν καὶ νὰ τὸν ὁμιλήση-
τε διὰ μίαν ὑπόθεσιν εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλετε εὐγάλει
ποτὲ κἀνένα καρπὸν. Εἶδον καὶ τὰ λοιπὰ ὅπου μὲ ση-
μειώνετε, ὅμως ἀδελφοί μου ἔτσι εὐκολα δὲν τελειώ-
νουν παρόμοιαις δουλειαῖς, ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶναι καιρὸς
διὰ παρόμοια κινήματα, νομίζω περιττὸν νὰ σᾶς εἴπω
τίποτε περὶ τούτου, ὁ Θεὸς ὅμως καὶ ὁ καιρὸς διορθώνει
κάθε τι. Τὰς καταδρομάς ὅπου ἐδοκίμασα σᾶς εἶναι γνω-

σταί, ἐξ αὐτῶν πῶς ἀκολουθοῦν ζημίαι, δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ἡ σταθερότης μου ὁμῶς, ἡ καθαριότης τῆς συνειδήσεως, ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τοὺς φίλους, μὲ ἔκαμον ἀκλόνητον καὶ ἀναίσθητον εἰς τοὺς φοβερισμοὺς καὶ μὲ ἔδειξαν θεία συνάρσει ἀνώτερον τῶν συκοφαντιῶν των.

Ἦξεύρετε ὅσα ὑπέφερεν ὁ γαμβρός μου κύριος Δοξαράς, γνωρίζετε πῶς τοῦ λείπει τὸ ἰδικόν του, ὅθεν προσπαθήσατε μὲ φρονίμους καὶ ἡσύχους τρόπους νὰ βαλθῇ τὸ πρᾶγμα εἰς τάξιν, διὰ νὰ συναχθοῦν ἄσπρα ἐν καιρῷ ν' ἀποπληρώσουν τὰ χρέη. Ἐλπίζω ὅτι καὶ ἂν ἀλλάξητε νὰ μὴ παραχωρήσητε νὰ ἔμβουν προεσταὶ ἐκ τῶν διαβόλων καὶ λυσσασμένων εἰς τὸ κακοποιεῖν. Παρομοίως ἐλπίζω ὅτι οὔσαι αἱ περιστάσεις βοηθοὶ νὰ παύσουν αἱ φαιρίαι καὶ νὰ ἡσυχάσουν οἱ σκανδαλοποιεῖ, τὰ ὅποια ὅλα ἡ φρόνησίς σας, ἡ σταθερότης σας καὶ ὁ ζήλος τὰ διορθώνει. Δὲν εἶναι εἰς καιρὸν οἱ ἐξουσιασταὶ οὔτε κἂν μὲ γράμμα τους νὰ πέμπουν ὄχι νὰ δίδουν νιζάμι, καὶ ἂν ἡμεῖς δὲν ἀποφασίσωμεν ὅλοι κατὰ τὸ δίκαιον νὰ ἡσυχάσωμεν δὲν θέλουν ἐμπορέσει οἱ ἐξουσιασταὶ νὰ μᾶς δώσουν νιζάμι, ἐπειδὴ αἱ περιστάσεις δὲν τὸ συγχωροῦν κτλ.

Ὅπως ὡς ἀδελφός

Φ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 52.

Ὁρα Σελ. 135.

Ἐπιστολὴ τῶν ἐν Σμύρνῃ Τηνίων.

25 Ἰουλίου 1806.

Πρὸς τὸν Μπεκίρ Ἀγᾶν καὶ τοὺς προεστώτας.

Προστρέχομεν εἰς τὸ ἔλεος καὶ τὴν βοήθειάν σας, φανερώνοντάς σας ὅτι εἰς τὰς 23 τοῦ αὐτοῦ, ἤτοι τὴν δευτέραν ἐκράχθημεν παρὰ τοῦ Μουσελίμ Ἐφέντη, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐφάνέρωσεν ἓνα φερμάνι, ὅπου οἱ Νάξιοι τοῦ ἔφεραν πρὸς διαφθέντευσίν των, τὸ ὁποῖον τὸ ἐξαπέστειλεν ὁ Μπεγζαδές, ἐπειδὴ ὁ Κοτζάμπασης τῶν Ναξίων τοῦ εἶχε γράψει ὅτι νὰ τοῦ στείλῃ ἓνα φερμάνι νὰ ᾔῃναι δυνατὸν ὡς καὶ τῶν Τηνιακῶν. Τὸ αὐτὸ οὖν φερμάνι ἐμπεριέχει ὅτι ἔγεινεν ἐπάνω εἰς τῶν Τηνιακῶν καὶ Ἀνδριωτῶν καὶ ὅσοι ντουκιὰν σααμπίδες καὶ γεντικ σααμπίδες καὶ ἑβ μπαρχλίδες, δηλ. ὑπανδρευμένοι, εὐρίσκονται ἐδῶ νὰ πέρνουν χαρατσοχάρτια, ἄλλος ἐλὰ καὶ ἄλλος ἐτνὰ καὶ ἄλλος ἐφσάτι χαλινὰ γγιορέ. Προστρέχομεν λοιπὸν εἰς τὴν βοήθειάν σας (ἐπειδὴ καὶ δὲν ἠθέλησεν ὁ Μουσελίμης νὰ μᾶς δώσῃ διορίαν, ἀλλὰ αὐριον μέλλομεν νὰ εἰσέλθωμεν ὅλοι εἰς τὴν χάψιν), μὲ τὸ νὰ ἡξεύρετε λοιπὸν ὅτι ὅλοι ὅσοι εὐρισκόμεθα ἐδῶ ὑπανδρευμένοι καὶ ἐργαστηριάριδες καὶ γεντικ σααμπίδες, τόσον ἐξωμερίται ὅσον καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα χωρία, πληρώνουν τὸ χαράτσι των καὶ δόσιμόν των αὐτοῦ, διὰ τοῦτο θερμῶς παρακαλοῦμεν ὅπου νὰ ὁμιλήσητε τοῦ ἐκλαμπροτάτου Μπεκίρ Ἀγᾶ φανερώνοντάς του τὰ ἀκό-

λουθα ἐν εὐχαριστήσῃ του νὰ γράψῃ τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν Σαίτ Φεζουλὰ Ἐφέντη, διὰ νὰ γίνῃ ἓνα ἔλεος εἰς ἡμᾶς· ὁμοίως καὶ ἡ τιμιότης σας ἐπειδὴ καὶ εἶναι εἰς ἀκμὴν νὰ χαθοῦν τὰ ἀθανάγκια μας ὅλα, καὶ παρακαλοῦμεν ὅπωςδὴποτε ὀκαζιόνε ἤθελεν εὐρεθῇ νὰ μᾶς σπενδῆρητε τὰ γράμματα, καὶ ἂν ὀκαζιόνε δὲν εὐρεθῇ ἐμπορεῖτε βία Τζεσμέ νὰ μᾶς γράψῃτε, καὶ ἂν ἀκολουθήσουν ἔξοδα πρέπει καὶ θέλομεν τὰ πληρώσει, καὶ λαμβάνοντας τὰ γράμματά σας εὐθὺς θέλομεν εὐγάλει μενζίλι εἰς τὸν Καπουκχιαγιάν μας.

Προσμένομεν λοιπὸν τὴν βοήθειάν σας τὴν ὁποίαν ἐλπίζομεν ὅτι θέλετε μᾶς τὴν ἀκορδάρη μὲ τὴν κοινὴν βούλλαν.

Μένομεν πρόθυμοι εἰς τὰς προσταγὰς σας.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΛΑΜΑΡΗΣ κοτζάμπασης
ΛΙΝΑΡΔΟΣ ΚΑΠΕΛΟΣ κοτζάμπασης
ΦΡΑΓΚΟΤΑΗΣ ΚΑΠΕΛΟΣ.

Ἀριθ. 53 καὶ 54.

Ὁρα σελ. 135—137

Ἀντίγραφον διαταγῆς τοῦ διερμηνέως τοῦ στόλου Παναγιώτου Μουρούζη καὶ τοῦ Δευτερδάρη τοῦ ταρσανᾶ ὡς ἐπιτρόπου τοῦ Καπουδᾶν Πασᾶ, πρὸς τοὺς προεστώτας καὶ ἐπιστάτας τῶν ναυτικῶν νήσων καὶ παραλίων μερῶν τῆς ἄσπρης θαλάσσης περὶ τῶν ἀποδεικτικῶν τῶν πλοίων μὲ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἐφοδιάζη-

ται ἀπὸ τὴν κοινότητα ἕκαστος πλοίαρχος ῥαγιᾶς κτλ.
Ἀντεγράφη ἀπαραλλάκτως ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τῆς πα-
ρούσης ἱστορίας. — Ἐν τῷ ῥηθέντι ἀντιγράφῳ ὑπάρ-
χει ἡ ἀπάντησις.

Ἀπὸ Διβάν Χανέ αὖς. Ἰουνίου ια'.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ ΜΟΥΡΟΥΖΗΣ.

Ἀριθ. 55.

Ὁρμ. Σελ. 437 καὶ 438.

Πρωτότυπον διαταγῆς τοῦ διερμηνέως τοῦ σόλου Πα-
ναγιώτου Μουρούζη περὶ καταπαύσεως τῶν ἐν Ἑλ-
λησπόντῃ πραττομένων καταχρήσεων, τῶν διαβαι-
νόντων ἐκεῖθεν πλοίων πρὸς βλάβην τοῦ ἐμπορίου καὶ
πρὸς ζημίαν τῶν πλοιάρχων καὶ ὅλων τῶν ὑπηκόων,
καὶ περὶ τακταποιήσεως. — Εἶναι ἀντιγεγραμμένον ἐν
τῷ οἰκείῳ τόπῳ τῆς παρούσης ἱστορίας.

αὖς. Ἰουλίου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΟΥΡΟΥΖΗΣ.

Ἀριθ. 56.

Ὁρα σελ. 438.

Πρωτότυπον διαταγῆς τοῦ διερμηνέως τοῦ φόλου
Παναγιώτου Μουρούζη πρὸς τοὺς προεστώτας
καὶ ἐπιστάτας.

Περὶ ἀκριβοῦς ἐρεύνης καὶ καταγραφῆς τῶν πατέντων
καὶ τεσκερέδων, διὰ ν' ἀποδειχθῇ ἂν ἐξεδόθησαν κατὰ
τοὺς ὅρους καὶ τὰ σουρούτια. — Εἶναι ἀντιγεγραμμένον
εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον τῆς ἱστορίας.

αὠς'. Ἰουλίου λα'. ἀπὸ Διβάν Χανέ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΟΥΡΟΥΖΗΣ.

Ἀριθ. 57

Ὁρα σελ. 439.

Ἀντίγραφον Φερμανίου.

Ἀπὸ τὸ Ὑψηλὸν μου Διβάνι
τῷ 1221 τοῦ Ῥεπιούλ Ἐβίλ 10
ἡγουν Μαίου 15.

Πρὸς ἐσᾶς τοὺς ναίπιδες καὶ κριτάς τῆς Τήνου.

Πρὸ ὀλίγου καιροῦ μὲ τὸ ὕψηλόν μου φερμάνι ὁποῦ
μὲ τὸν μουμπασίρην μου Ἀπτούλ Χαλίμ σᾶς ἐστείλα,
σᾶς ἔκαμα γνωστὸν τὸν τρόπον ὁποῦ ἔπρεπε νὰ φερθῇ.

τε με τοὺς δραγουμάνους τῶν κονσόλων, τώρα δὲ κτλ.
ὅπως εἶναι ἀντιγεγραμμένον εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον τῆς
ἱστορίας.

Ἀριθ. 58.

Ὁρα σελ 140.

Ἀντίγραφον Φερμανίου.

Ἀπὸ τὸ Ὑψηλὸν μου Διβάνι
τῷ 1221 Ῥεπιούλ Ἐβέλ 10
ἤγουν Μαΐου 15.

Πρὸς ἐσᾶς τοὺς ναίπιδες καὶ κριτὰς τῆς Τήνου.

Περὶ τῶν προξένων τῶν ἀπὸ τὰς φιλικὰς Δυνάμεις
κτλ. — Ὅπως ἀντεγράφη εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον τῆς
ἱστορίας.

Ἀριθ. 59.

Ὁρα Σελ. 140 καὶ 145

Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ἐγκυκλίου διαταγῆς
τοῦ Καπουδᾶν Πασᾶ, πρὸς τοὺς προεστῶτας καὶ ἐπι-
στάτας τῶν νήσων καὶ παραλίων τῆς ἄσπρης θαλάσσης.

Σαλλήχ Πασᾶς ἐλέω Θεοῦ καὶ Καπουδᾶν Πασᾶς.

Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ἡμῖν ὅτι οἱ ῥαγιάδες τῆς ἄ-
σπρης θαλάσσης τῶν νήσων τῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς

κραταιᾶς βασιλείας, ὄντες εἰς τὸ χιζμέτι τοῦ ὑψηλοῦ Δοβλετίου μὲ πίστιν καὶ σαδακάτι καὶ κατὰ τὴν θέσιν τοῦ τόπου των ἔχοντες χρεῖαν ἐμπορίου κτλ. — Εἶναι ἀντιγεγραμμένον εἰς τὸ οἰκεῖον μέρος τῆς ἱστορίας.

Δεκεμβρίου ιδ'. ασκω'.

Ἐξεδόθη ἀπὸ τοῦ Διβανίου τοῦ βασ. Ταρσανᾶ.

Ἀριθ. 60.

Ὁρα σελ. 144

Πατριαρχικὴ ἐγκύκλιος.

Αἰδέσιμοι κληρικοί τε καὶ πρεσβύτεροι καὶ τιμιώτατοι προεστῶτες καὶ ἐπίτροποι καὶ λοιποὶ κάτοικοι τῶν νήσων καὶ παραλίων τόπων τῆς ἁσπρης θαλάσσης, προσφιλέστατοι ἡμῖν, τὴν τιμιότητά σας προσφιλῶς προσαγορεύομεν. Εἴητε ἡμῖν ὑγιαίνοντες καὶ εὐημεροῦντες ἐν πάσῃ χαρᾷ ὡς ἐφίεσθε· ἀγκαλὰ καὶ μὲ τὴν ἀποστολὴν τῶν κατ' ἔννοιαν τοῦ ἱεροῦ προσκυνητοῦ βασιλικοῦ θεσπίσματος ἐκδοθέντων ὑψηλῶν ἡγεμονικῶν μπουγιουρουλδίων τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ πολυχρονίου καπουδᾶν πασᾶ ἐφένδῃ μας, ἐγράψαμεν πᾶσιν ὑμῖν ἐξορκοῦντες, παρακινοῦντες καὶ προτρέποντες πάντας ὑμᾶς εἰς τὸ νὰ φέρεσθε μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἄκραν ὑπακοὴν καὶ εὐπειθειαν εἰς τὰς βασιλικὰς προσταγὰς, ἀκολουθοῦντες ἐπιμελῶς καὶ προθύμως ἐν πᾶσι κατὰ τὸ χρέος τοῦ ριαγαλικίου σας· μὲ τὸ νὰ στέλλωνται ὁμῶς ἤδη πανταχοῦ τῆς κραταιᾶς βασιλικῆς ἐπικρατείας καὶ ἐκκλησιαστικᾶ

πατριαρχικά ἐγκύκλια γράμματα, προτρέποντα καὶ δια-
 κελεύοντα ἐκκλησιαστικῶς τὸ νὰ ἔχητε καὶ φυλάττητε ὅλοι
 ἐν γένει οἱ εὐσεβεῖς τὴν ὀφειλομένην πίστιν καὶ εὐπεί-
 θειαν μὲ ἄκρον σέβας εἰς τὴν κραταιὰν βασιλείαν, τὴν
 θεόθεν ἡμῖν διορισθείσαν καὶ ἀποδεικνύοντα μὲ λόγον
 εὐλογον, καὶ θεϊκᾶς καὶ ἐκκλησιαστικᾶς διακελεύσεις
 περὶ τοῦ ὅ,τι εἶναι καὶ χρέος μας χριστιανικὸν ἀπαρά-
 τρεπτον τὸ νὰ ἔχωμεν ἐγκάρδιον ἄκραν ὑπακοὴν καὶ
 εὐπειθειαν καὶ πίστιν ἀληθῆ καὶ ἀνυπόκριτον ἀδόλου ὑπο-
 ταγῆς εἰς τὴν εὐεργέτιδα κοινῶς πάντων ἡμῶν κραταιὰν
 βασιλείαν, τὰ ὅποια αὐτὰ πατριαρχικά ἐγκύκλια γράμ-
 ματα ἐφοδιάζοντες καὶ ἡμεῖς διὰ τοῦ παρόντος συνεξαπο-
 στέλλοντες τοῦ πανοσιωτάτου πατριαρχικοῦ ἐξάρχου καὶ
 τὸν παρόντα ἡμέτερον καχθεζίμπασην Ζαφείρην, δὲν λεί-
 πομεν δηλοποιοῦντες πᾶσιν ὑμῖν ὅτι ὄχι μόνον εἶναι
 χρέος μας χριστιανικόν, ἀλλ' εἶναι καὶ βουλή καὶ ἀπόφα-
 σις τοῦ τε κραταιοτάτου ἡμῶν ἀνακτος (οὗ τὸ κράτος
 εἴη εἰς αἰῶνας ἀήττητον καὶ θριαμβεῦον) καὶ τοῦ ὑψηλο-
 τάτου καὶ πολυχρονίου καπουδὰν πασᾶ ἐφένδῃ μας καὶ
 τῶν λοιπῶν πολυχρονίων ἡμῶν αὐθεντῶν, τὸ ὅσοι δηλα-
 δὴ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ καὶ ἄλλοι κατοικοῦμεν εἰς τὰ μέρη
 καὶ τόπους τῆς κραταιᾶς βασιλείας καὶ ἐντρυφῶμεν καὶ
 ἀπολαμβάνωμεν δαψιλῶς καὶ ἀφθόνως τῶν ἀγαθῶν αὐ-
 τῆς, καὶ ζῶμεν ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἀναπαύσει ὑπὸ τὴν σκιὰν
 αὐτῆς, καρπούμενοι παντοιοτρόπως τὰς εὐεργεσίας καὶ
 πλούσια ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ θαλάσσης ὅλοι, καὶ νὰ λεγώ-
 μεθα καὶ νὰ φαινώμεθα καὶ νὰ εἴμεθα τῷ ὄντι πιστοὶ εὐ-
 πειθεῖς ὑπήκοοι, καὶ ἀληθεῖς ῥαγιάδες τῆς εὐεργέτιδος καὶ
 τροφοῦ ἡμῶν κραταιᾶς βασιλείας, δεικνύοντες καὶ ἐν ἔρ-
 γοις καὶ πραγματικῶς τὴν τοιαύτην ἡμῶν ἀληθῆ πίστιν

καὶ ἄδολον ὑπακοὴν διὰ τῆς ἀόκνου προθυμίας καὶ ἀγογ-
γίστου ὑπακοῆς καὶ εὐπειθείας εἰς ἅπασαν βασιλικὴν
προσταγὴν οὐ μόνον ὅσοι ἦτον καὶ εἶναι ἀείποτε πιστοὶ
ραγιάδες, ἀλλὰ καὶ ὅσοι βιαζόμενοι ἀπὸ τὰ ἐμπορικά σας
ἰντερέσσα πρὸς ἀποφυγὴν τῶν αἰσχροκερδῶν καταχρή-
σεων τῶν κενὰρ γκιουμπρουκτζίδων καὶ ἄλλωτ τοιούτων
καταφύγετε εἰς ἄλλας νατζιόνας, γενόμενοι σούδητοι καὶ
μάλιστα ῥωσσικοί, ὅλοι ἀφόβως καὶ ἀνυπόπτως νὰ ἀπο-
κατασταθῇτε πάλιν πιστοὶ ὑπήκοοι, καὶ εὐπειθεῖς ραγιά-
δες τῆς κραταιᾶς βασιλείας, φρονοῦντες καὶ πιστεύοντες
ἀδιστάκτως, ὅτι ὅχι μόνον δὲν θέλετε λάβει παραμικρὰν
ὁποιανδήποτε ἐνόχλησιν, ἀλλὰ θέλετε ἔχει ἀναμφιβό-
λως καὶ πλείονα περίθαλψιν καὶ προστασίαν τῆς κρα-
ταιᾶς βασιλείας καὶ μάλιστα ὅσοι εἶναι νησιῶται καὶ
ἀσπροθαλασσῖται ἀφοῦ θέλετε ἀπολαμβάνει παρὰ τῆς
κραταιᾶς βασιλείας δαφιλῇ τὰ ἐλέη μὲ ὅλα ἐκεῖνα καὶ
πλείονα προνόμια (καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ ραγιάδες) ὅπου
εἶχετε σούδητοι ὄντες, θέλετε ἔχει ἐξάπαντος καὶ ξεχω-
ριστὴν παντοτεινὴν προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν εἰς ὅλας
τὰς ὑποθέσεις σας τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ πολυχρονίου κα-
πουδὰν πασᾶ ἐφένδῃ μας καὶ ἰδίως τὴν ἐδικὴν μας κηδε-
μονικὴν προστασίαν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἤξεύρομεν ὅτι ἡμποροῦν
νὰ εὑρεθοῦν μεταξὺ τῶν τοιούτων καὶ μερικοὶ ἄνθρωποι
φύσει φιλοτάραχοι δημεγέρται καὶ δημοταράχται, ἀγα-
πῶντες ἐκ φύσεως τὰς κενотоμίας καὶ ἐμμένοντες ἀμε-
τάθετοι εἰς τὰς ἀνυπάρχτους ματαίαις φαντασίας των,
καὶ ὀνειροπολοῦντες ἐξυπνοὶ διὰ τοὺς πεπωρωμένους ἀσυ-
στάτους λογισμοὺς των, οἱ ὅποιοι δὲν θέλουν παύσει ἀπὸ
τοῦ νὰ συγχίζουν καὶ νὰ ταραττοῦν τοὺς ἄλλους μὲ διά-
φορα ἐπιχειρήματα καὶ νὰ ἀπατοῦν τοὺς ἀπλουστέρους

τέ μὲν δειλίαν, ποτέ δὲ ματαίας ἐλπίδας αὐτοῖς ἐμ-
 έοντες διὰ τῶν ματαιοφρόνων αὐτῶν λόγων, διὰ τοῦτο
 άφοντες διὰ τοῦ παρόντος μας, σὰς προτρέπομεν ὅλους
 τὸ νὰ μὴν ἠθέλετε δώσῃ καμμίαν ἀκρόασιν εἰς τοὺς
 ταίους λογισμοὺς καὶ ἀπροσφόρους ὁδηγίας τῶν τοι-
 των χαιρεκάκων καὶ φιλοταράχων, ἀλλ' ὅλοι ἄνευ δι-
 αγμοῦ καὶ ὑποψίας νὰ ἀποκατασταθῇτε ῥαγιάδες πιστοὶ
 ἐν ὑπήκοοι εὐπειθεῖς τῆς κραταιᾶς βασιλείας, καὶ δίδο-
 ντες εἰς ἐσᾶς καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐν καθαρᾷ χριστιανοσύνῃ
 ἐκ συνειδήσεως ἐγγύησιν καὶ ὑπόσχεσιν ἀληθῆ, ὅτι ὅλοι
 ἐστέ γενομένοι ῥαγιάδες πιστοὶ, ὅχι μόνον δὲν θέλετε λά-
 βῃ ποτέ παραμικρὰν ἐνόχλησιν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀνωτέρω
 ἐκ πληροφορήσεως θέλετε ἔχει ἐξειδιασμένην προστα-
 σιν καὶ περίθαλιν καὶ μεγάλην εὐμένειαν καὶ παρὰ τῆς
 κραταιᾶς βασιλείας καὶ παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου πασᾶ ἐφέν-
 μας καὶ παρ' ἡμῶν, καὶ λαμβάνοντες φερμάνια κατὰ
 τὴν ἐννοίαν τοῦ ἐκδοθέντος ἱεροῦ προσκυνητοῦ βασιλικοῦ
 σπίσματος καὶ ἡγεμονικοῦ μπουγιουρουλδίου, θέλουν
 εἶναι αἱ πανδιέραι τῶν καρabiων σας καὶ ἡ τιμιότης σας
 καὶ τὰ προνόμια, ὅπου εἶχετε ὄντες σουδῆτοι καὶ περισ-
 τερα τούτων ὡς πιστοὶ καὶ εὐπειθεῖς ῥαγιάδες, ἀξιού-
 ντες αἰετοῦ τῆς δαφιλοῦς εὐμενείας καὶ περιθάλψεως
 τοῦ κραταιοῦ ὑψηλοῦ δοβλετίου· ἅπαντα ταῦτα προειδο-
 ῖνόμενοι ἀκολουθήσατε ἅπαντες, ὡς γράφοντες κηδε-
 ρονικῶς σὰς προτρέπομεν καὶ ὑγιαίνετε ὡς ἐφίεσθε.

α ω ς' Δεκεμβρίου ἁβ'.

Τῆς τιμιότητός σας ὅλος.

Ἀριθ. 61.

Ὅρα Σελ. 442 καὶ 445

Ἀντίγραφον μπουγιουρουλδίου τοῦ καπουδάν πασᾶ.

Πρὸς τοὺς προεστῶτας καὶ ἐπιτρόπους τῶν νήσων
Ἀνδρου καὶ Τήνου.

Σαλίχ πασᾶς ἐλέω Θεοῦ βεζύρης καίκαπουδάν πασᾶς.

Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν ὅτι ἐξεδόθη ἤδη ὑψηλὸς προσκυνητὸς βασιλικὸς ὀρισμὸς διαλαμβάνων· ἐπειδὴ οἱ Ῥώσοι ἐχάλασαν χωρὶς αἰτίαν, κ.τ.λ. ὅπως εἶναι ἀντιγεγραμμένον εἰς τὸν οἰκτεῖον τόπον τῆς ἱστορίας. Ὁ ἐπίλογος, κατὰ τὴν ἐννοίαν λοιπὸν τοῦ παρόντος ὑψηλοῦ προσκυνητοῦ βασιλικοῦ ὀρισμοῦ ἐκδόντες καὶ ἡμεῖς τὸν παρόντα ἡγεμονικόν μας ὀρισμὸν σᾶς προστάζομεν ἀπαραλλάκτως, καὶ μὴ ἄλλως ἐξ ἀποφάσεως.

Ἐξεδόθη ἀπὸ τοῦ Διβανίου τοῦ βασιλικοῦ Τερσανέ
1221 Δεκεμβρίου 30.

Ἀριθ. 62.

Ὅρα σελ. 443.

Ἀντίγραφον.

Ἴσον ἀπαραλλάκτον τῆς κάτωθι εἰδήσεως τοῦ Πεϊζανδὲ δραγουμάνου Μιχαλάκη Χαντζερῆ, προβιβασθέντος τῇ 16 Δεκεμβρίου κατὰ τὴν κοινὴν ἐπιστολὴν του.

Με τὸ νὰ ἡξεύρωμεν ὅτι εὐρίσκονται τινὲς ἄνθρωποι

φύσει ταραχοποιοί, ἀγαπῶντες τὰς καινοτομίας, καὶ χαίροντας εἰς τὰς ἐπιβλαβεῖς καὶ ἀείποτε ἐπιζημίους ἀκαταστασίας, οἱ ὅποιοι διὰ τὴν τοιαύτην ἔμφυτον αὐτῶν κακακοήθειαν, λαβόντες αἰτίαν καὶ πρόφασιν εἰς τὰς ἤδη τυγχούσας καιρικὰς περιστάσεις, δὲν θέλουν παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ διασπέρνουν τὸ φαρμάκι τῆς ταραχῶδους αὐτῶν φύσεως καὶ ἀποστατῶδους καρδίας, καὶ νὰ ἀπατῶσι τοὺς ἐμπλουστέρους μὲ διάφορα ἐπιχειρήματα διὰ νὰ τραβοῦν καὶ αὐτοὺς εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀκαταστασίαν, ἢ μᾶλλον ἰππεῖν παραφροσύνην, μὲ λόγους ἀνυπάρκτους, εἴτε φοβερῶν ἢ ἄλλων ματαίων φαντασιῶν καὶ ἀσυστάτων ἐλλειδῶν, διὰ τοῦτο ἡμεῖς προνοοῦντες πατρικῶς σὰς δίδομε τὴν εἰδήσιν ὅτι τόσον ὁ κραταιότατος καὶ γαληνότατος ἡμῶν ἀναξ, ὅσον καὶ ὁ ὑψηλότατος καὶ πολυχρόνιος ἀπουδὴν πασᾶς ἐφένδης μας ἔχουν καὶ σώζουν ξεχωριστὴν εὐμένειαν κτὶ εὐσπλαγχνίαν εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς γκατοίκους τῶν νήσων, διὸ καὶ θέλετε ἔχει πρὸ πάντων ὅλοι οἱ νησιῶται ξεχωριστὴν προσασίαν, καὶ θαυσιλὲς ἔλεος αὐτῶν μεγάλην εὐσπλαγχνίαν ἀείποτε ἀπὸ τὴν κραταιὰν βασιλείαν, ὅχι μόνον ὅσοι εἴσθε ῥαγιάδες, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἐφθάσατε νὰ γενῆτε σούδιτοι, νὰ ἦσθε ὅλοι ὑπερβέβαιοι, ὅτι ἅμα ποῦ ἀφήσετε τὰς πατέντας, καὶ κατασταθῇτε ῥαγιάδες ἡμεῖς καὶ εὐπειθεῖς, ὅλους θέλει σὰς δεχθῇ ἀναμφιβόλως ἡ κραταιὰ βασιλεία μὲ ἀγκάλας ἀνοικτὰς καὶ μὲ μικρὰν εὐμένειαν καὶ εὐσπλαγχνίαν χωρὶς νὰ ἔχη τις παραμικρὰν ὑποψίαν, ὅτι θέλει τῷ ἀκολουθήσει πῶποτε παραμικρὰ ζημία ἢ ἐνόχλησις δι' αὐτὸ τοῦτο, καθότι ὅχι μόνον δὲν θέλει λάβει παραμικρὰν ἐνόχλησιν, ἀλλὰ μάστιστα κατὰ τὴν φυσικὴν γενναιότητα καὶ εὐσπλαγχνίαν τῆς κραταιᾶς βασιλείας θέλουν ἔχει ὅλοι καὶ ξεχωριστὴν

περίθαλψιν καὶ προστασίαν, καθὼς περὶ τούτου κατόπιν θέλετε λάβει πληροφορίαν καὶ δι' ὑψηλῶν ἡγεμονικῶν πουγιουρουλδίων τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ πολυχρονίου Καπουδᾶν Πασᾶ Ἐφέντη μας. Διὰ ταῦτα καὶ ἡμεῖς παραθαρρύνοντές σας διὰ τοῦ παρόντος μας, σᾶς προτρέπομεν εἰς τὸ νὰ μὴ ἠθέλατε ἐνδώσει κατ' οὐδένα τρόπον, ἢ συγκατατεθῆτε εἰς τοὺς λόγους τῶν τοιούτων ταραχοποιῶν καὶ παραφρόνων, ἀλλὰ νὰ ἤσθε καὶ ν' ἀποκατασταθῆτε ὅλοι κοινῶς μὲ ἄκραν ἀφοβίαν πιστοὶ ὑπήκοοι, καὶ εὐπειθεῖς ῥαγιάδες τῆς κραταιᾶς βασιλείας, διὰ ν' ἀπολαμβάνητε ἀδεῶς καὶ τὰ δαψιλῇ ἐλέη καὶ τὴν παντοτεινὴν εὐμένειαν καὶ προστασίαν αὐτῆς, ὥς πιστοὶ ὑπήκοοι. Διὰ νὰ γένῃ δὲ ἡ εἰδήσις αὕτη γνωστὴ εἰς ὅλους, ἀφ' οὗ ἀναγνωσθῇ τὸ παρόν μας εἰς ἐπήκοον πάντων, διορίζομεν εἰς ὅλας τὰς νήσους καὶ παραλίους, εἰς τὸ νὰ ἀντιγράφετε ἀπαραλλάκτως ἐν ἴσον καὶ νὰ μένη τὸ ἀντιγραφὲν ἐκεῖνο ἴσον εἰς τὴν καντζελαρίαν ἐκάστης νήσου καὶ τόπου ὅπου νὰ μὴ μείνη πλέον καμμία ἀπολογία εἰς ἐκείνους ὅπου δὲν πεισθῶσιν εἰς τὴν προτροπὴν μας αὐτὴν, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς, εἰς τὸν ὅποιον οἱ τοιοῦτοι ἔχουν νὰ μετανοήσουν ἀναμφιβόλως, χωρὶς πλέον νὰ τοὺς ὠφελήσῃ ἡ τοιαύτη μετάνοια.

αὤς. Δεκεμβρίου ιδ'.

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΧΑΝΤΖΕΡΗΣ.

Διὰ χειρὸς τοῦ γραμματέως τῆς Διοικήσεως ἐγράφη τὸ ἀντίγραφον τοῦτο.

Αριθ. 63.

Ὁρα σελ. 143.

Ἀντίγραφον ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Καπουδᾶν Πασᾶ.

Τὴν λα'. Δεκεμβρίου αἰσκά'.

Πρὸς τοὺς προεστώτας καὶ ἐπιτρόπους τῶν νήσων

Σπετζῶν, Ψαρρῶν, Ὑδρας καὶ τῶν λοιπῶν

ὁποῦ ἔχουν καράβια.

Δ' αὐτῆς εἰδοποιεῖ περὶ τῆς μεγάλης ἐτοιμασίας τόσον διὰ ξηρᾶς μὲ στρατεύματα ἱκανὰ ὅσον καὶ διὰ θαλάσσης κτλ. — Ὅπως ὑπάρχει ἀντιτεγραμμένον εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον τῆς ἱστορίας.

Ἀριθ. 64.

Ὁρα σελ. 145.

Ἀντίγραφον διαταγῆς τῶν τεσσάρων προεστώτων.

Πρὸς τοὺς γέροντας καὶ κατοίκους τοῦ Πύργου,

Πλαταιῶν, Ὑστερνιῶν καὶ Καρδιανῆς.

Τὴν 23 Ἰανουαρίου 1807 ἀπὸ τὴν χώραν

ἀγ. Νικολάου.

Σας δίδομεν τὴν εἰδησιν ὅτι ἤλθεν ὁ Ἱμπραῖμ Ἀγᾶς καβάσπασης τοῦ Πασᾶ Ἐφέντη μας μὲ βασιλικὸν προσκυνητὸν φερμάνι καὶ μὲ ὑψηλὸν μπομγιουρουλδὶ καὶ ζητεῖ ἐξ ἀποφάσεως γὰρ τοῦ δώσωμεν σαράντα ναύτας μὲ

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

27

περίνι πληρωμήν· ὅθεν ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα κατὰ τὴν βασιλικὴν σφοδρὰν προσταγὴν δὲν ἐμπορεῖ ὁ τόπος μας νὰ τὸ ἀποφύγῃ μήτε ἡμεῖς μὲ ἄσπρα νὰ τὸ πιτιρίσωμεν, καθὼς καὶ ἄλλαις φοραῖς καὶ εἶναι ἀδύνατον ὁποῦ νὰ μὴ δώσωμεν ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο σὰς λέγομεν χωρὶς κἀμμίαν πρόφασιν καὶ ὅσον δύνασθε τὸ ὀγληγορότερον νὰ φροντίσητε μὲ ἐπιμέλειαν καὶ προθυμίαν εἰς ὅλα τὰ ἔξω μέρη νὰ εὐρήτε ὅσους ἀνθρώπους ἐμπορέσετε, καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐδῶ τὸ ἴδιον φροντίζομεν διὰ νὰ ἐμπορέσωμεν μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ μπιτίσωμεν αὐτὴν τὴν βασιλικὴν καὶ ἄφευκτον προσταγὴν καὶ νὰ φυλάξωμεν τὴν πατρίδα μας εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις ἐλευθέραν πάσης ὀργῆς καὶ παιδείας κτλ.

Ὅμοια πρὸς τοὺς γέροντας καὶ ῥαγιάδες τοῦ Κουτικάδου, τοῦ Κάμπου, τῆς Κοιλιᾶς, τῆς Κώμης καὶ λοιπῶν χωρίων τῶν Κάτω Μερῶν.

Οἱ προεστῶτες

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΙΤΑΛΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΣΚΟΥΦΗΣ.

Ἀριθ. 65.

Ὁρα σελ. 145.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τῶν προεστῶτων.

Τῇ 23 Ἰανουαρ. 1807.

Πρὸς τὸν Ἀναγνώστην Βιτάλην.

Εἰς Πύργον.

Σήμερον ὁ σιὸρ Ἀντωνάκης Ἀλμπερτής παρεστάθη εἰς

τὴν κοινὴν Καντζελαρίαν καὶ μᾶς ἐφανέρωσε τὸ σραπά-
τσον ὁποῦ ὁ γέροντάς σας Γιαννακὸς Φορμόζης ὁμοῦ
μὲ τὸν καραβοκύρι Γεωργάκη Μισολόγγι καὶ ἄλλους τοῦ
ἔκαμαν, καὶ τὴν βαρβαρότητα ὁποῦ ἔδειξαν εἰς τὴν τι-
μιότητά του πέρνοντές του τέλος πάντων καὶ τζερεμέ
γρ: ἐξήντα. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἠπορήσαμεν βλέποντες τὴν
χώραν σας ἀπὸ μερικοὺς εἰς τοιαύτην ἀκαταστασίαν ὥ-
σάν νὰ ἦτο τὰ κάκαβα τῆς Μάνης. Ὅθεν σὲ παρακα-
λοῦμεν νὰ παρασταθῇς εἰς αὐτὴν τὴν ἀνέλπιστον ὑπόθε-
σιν καὶ νὰ τὴν οἰκονομήσητε μὲ ὅτι τρόπον ἤμπορέσετε
διὰ νὰ ἡσυχάσωμεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὁποῦ νὰ μὴ ἀκο-
λουθήσῃ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν ἄλλο τι μεγαλύτερον, καὶ
προσμένομεν ἀπόκρισίν σου.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΙΤΑΛΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΣΚΟΤΦΗΣ.

Ἀριθ. 66.

Ὅρα σελ. 446.

Ἐπιστολὴ Δημογερόντων Πύργου.

1807 Φεβρουαρ. α'.

Πρὸς τοὺς Προεστῶτας.

Ἰδομεν νὰ γράφητε ὅτι ὁ Ἀντωνάκης Σπύρος Ἀλ-
περτής ἦλθε καὶ σᾶς ἐφανέρωσεν ὅτι ὁ γέροντάς μας
τοῦ ἔκαμε σραπάτσον καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ τοῦ ἐπῆρε καὶ

τὰ ἐξήντα γρόσια καὶ τοῦ ἐδώσατε πίστιν, χωρὶς νὰ ἐρωτήσητε καὶ ἡμᾶς, τώρα ὁμῶς σᾶς φανερώνομεν τὰ πάντα καθὼς ἠκολούθησαν. Ἐρχόμενος εἰς τὸ πόρτο μας τοῦ ἐφώναξεν ἡ βάρδια, ὁποῦ εἶναι εἰς τοῦ καπετὰν Σπύρου, τί καράβι μία καὶ δύο καὶ τρεῖς φοραῖς καὶ δὲν ἀπεκρίθη καὶ ἐρρίψαν καὶ μίαν τρομπονιάν, καὶ ἀγροικῶντας καὶ τὸ Σαμιώτικον καίκε ὁποῦ ἦτον εἰς τὰ μεγαλεῖα ἐμπρὸς μὲ σιτάρι ἀραγμένον ἐρρίψε καὶ αὐτὸ ἄλλας πέντε, καὶ ἀγροικῶντας οἱ ἰδικοὶ μας ὁποῦ ἦτον εἰς τὰ μαγαλεῖα ἔστειλαν τρία παιδιὰ εἰς τὴν χώραν τρεῖς ὥρας τῆς νυκτὸς καὶ ἤρπαξαν τὰς καμπάνας φωνάζοντες ὅτι εἶναι κλέπτει εἰς τὸν Πανορμόν, καὶ ἔτρεξαν οἱ ἀνθρωποι ἕως τριακόσιοι ἀρματωμένοι καὶ πηγαινάμενοι τοὺς εἶπον οἱ ἰδικοὶ μας ὅτι ἦλθεν ἓνας μόνον μὲ τὴν βάρκαν χωρὶς νὰ εὐγῇ εἰς τὴν ξηρὰν καὶ εἶπεν ὅτι εἶναι τοῦ Φαναρά Ἀδελφός, ὁ ὁποῖος λέγουν ὅτι ἦτο τὸν καιρὸν τοῦ Λάμπρου κλέπτῃς καὶ δὲν ἔδωκε πίστιν, καὶ πάλιν τοῦ ξαναεφώναξαν νὰ ἔλθουν ἔξω καὶ ἀφ' οὗ ἤργησαν καὶ δὲν ἤρχοντο λέγουν ὅτι ἠγροίκησαν καὶ εἶπαν ἀπὸ τὸ καράβι τους, ἄφησε τοὺς γαδάρους καὶ ἄς φωνάζουν. Λοιπὸν ἤρχησαν οἱ ἐδικοὶ μας τὰ τουφέκια ἕως πενήντα τουφεκιαῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκίνησαν καὶ ἦλθαν ἔξω τέσσαρες μαρινέροι καὶ ἐρωτῶντάς τους διατί δὲν ἦλθον κατ' εὐθείαν ἔξω, εἶπον ὅτι ἡμεῖς τί πταίομεν, ὁ Ἀντωνάκης δὲν μᾶς ἄφινεν ἀλλὰ μᾶς ἔλεγε νὰ ῥεμιτζάρωμεν, καὶ ἔτσι ἔστειλαν νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς ἔξω διὰ νὰ παιδευθῇ κατὰ τὸ δίκαιον, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους γιολτζίδες ὁποῦ εἶχαν μᾶς ἐμαρτύρησαν ὅτι εἶπαν τοὺς Ἐξωμερίτας γαῖδάρους. Λοιπὸν ἦτον διὰ νὰ ἐμβῇ σὲ ῥέστο ἕως τὸ πουργνὸν νὰ γίνῃ κρίσις καὶ αὐτὸς τοῦ ἔπασσε παρακαλε-

στικῶς κερνῶντας καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ λέγοντας ὅτι ἐγὼ πληρῶνω διὰ τὸ πταίσιμόν μου καὶ ὅσα ἔξοδα ἐγίναν νὰ μὴ μοῦ γίνῃ ἀτιμία, καὶ ἔτσι τὸν ἀπαράτησαν καὶ τὸ πουρνὸν ἔδωκε τὰ ἐξήντα γρόσια μὲ εὐχαρίστησίν του καὶ τώρα τὰ ζητεῖ καὶ θέλει νὰ πληρώσωμεν ἡμεῖς καὶ τὰ ἔξοδα καὶ κεράσματα ὅπου αὐτὸς μᾶς ἐπροξένησε, καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὰ ἀποβάλλθησαν καὶ δύω ἐγκαστρωμέναις καὶ θὲ νὰ γίνουν καὶ ἄλλα ἔξοδα εἰς ἱατροὺς, καὶ αἱ ἀποβολαὶ τῶν γυναικῶν λέγονται καὶ φονικά, καὶ θέλει αὐτὸς ν' ἀποκριθῇ ἐν ᾧρᾳ κρίσεως, καὶ σὰν ἀποφασίζεται διὰ νὰ τὰ πάρῃ ἅς ἔλθῃ ἔξω ἀτός του νὰ τὰ λάβῃ καθὼς τὰ ἔδωκε. Ταῦτα καὶ μένομεν.

Καὶ οὕτως ἀποφαίνονται οἱ γέροντές μας καὶ βουλλό-
νεται καὶ μὲ τὴν βοῦλλαν τῆς χώρας.

ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΦΟΡΜΟΖΗΣ γέροντας
ΔΗΜΗΤΡΟΣ ΣΠΟΥΡΔΟΣ γέροντας

Ἀριθ. 67.

Ὁρα σελ. 446.

Ἐπιστολὴ Ἀναγνώστη Βιτάλη.

28 Ἰανουαρ. 1807 Ἐξωμεριά.

Πρὸς τοὺς προεστῶτας Γιάκουμον Πόμερ
καὶ Νικόλαον Δρόσον.

*Ἐλαβον ἓνα ἀγαπητόν σας, ἀγκαλὰ σᾶς εἶπον πολ-
λαῖς φοραῖς ὅτι δὲν θέλω νὰ μὲ ἀνακατώγετε εἰς τὰ κοι-

νά καὶ ἤθελα νὰ μὴ σὰς ἀποκριθῶ, μ' ὅλον τοῦτο πάλιν κάμνω τὸ χρέος μου. Ἡμεῖς ἐκείνην τὴν νυκτιὰν εἶχον ἓναν πονοκέφαλον καὶ δὲν ἠμπόρεσα νὰ σηκωθῶ ὅπου ἔγεινε μεγάλη ταραχὴ νὰ ὑπάγω καὶ ἀτός μου κάτω, μ' ὅλον τοῦτο τί λογιῆς ἐστάθη ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις δὲν ἠξεύρω, τοῦτο μόνον ἤκουσα καθὼς μὲ λέγουν ὅτι ἀπεβάλθησαν δύο γυναῖκες, μάλιστα ζητοῦν ὅσας τουφεκιὰς ἔρριψαν νὰ ἦναι πληρωμένος ὁ καθεὶς, αὐτὸ ἀκούω μέσα εἰς τὸ χωρίον, ἡμεῖς καθὼς μᾶς ἐγράφατε τοὺς ἐζήτησα τὰ ἐξήντα γρόσια νὰ μὲ τὰ δώσουν καὶ αὐτοὶ μὲ ἀπεκρίθησαν ὅτι ἂν δὲν γίνῃ σύναξις εἰς τὸ χωρίον μας δὲν μοῦ τὰ δίδουν, καὶ ἡμεῖς πάντα τὰ ζητοῦμεν, μάλιστα ἡμεῖς τοὺς ἐδιάσαμεν νὰ τὰ δώσουν καὶ ἤθελαν χθὲς νὰ συναχθοῦν καὶ μὲ τὸ νὰ ἦτο βροχὴ δὲν ἐσυνάχθησαν. Μὰ αὐτὰ ὅπου γράφετε μᾶς κακοφαίνεται ὅτι μᾶς κάμνετε πάντας Κακαβιώτας, καὶ δὲν ἐξεύρω ποῖον ἐσκοτώσαν ἐδῶ καὶ ποῖον ἐγύδυσαν. Ἐδῶ καθὼς μὲ λέγουν ἂν δὲν ἦτον Τηνιακὸν καίχι ἄλλα ἤθελαν νὰ τοῦ κάμουν, ὅπου ἐβεβαιώθηκαν ὅτι ὅσα τοὺς ἐφώναζαν αὐτοὶ τοὺς ἔλεγον, ἄφες τοὺς ἀρβανίτας τοὺς κερατάδες· πράγματα ἔλεγον ὅπου ἡμεῖς δὲν τὰ πιστεύσαμεν, καὶ οἱ γιολτζίδες ὅπου ἦτον μέσα τὰ ἐμαρτύρησαν, μόνον ὅποιος εἶναι αἰτία σκανδάλου ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τὸ εὔρη.

Ταῦτα καὶ μένω

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΒΙΤΑΛΗΣ.

Ἀριθ. 68.

Ὁρχ σελ. 446.

Ἄρχοντες καὶ προεστοὶ χαιρετοῦμέν σας ἡμεῖς οἱ κά-
τοικοι τῶν χωρίων Ὑστερνιῶν, ὑπῆγεν ὁ Μάρκος Σιφι-
νιὸς μὲ τὸν υἱὸν του καὶ μὲ τὴν γυναῖκά του καὶ μὲ
τὰς δύο του κόρας καὶ ὑπῆγαν εἰς τὸ βουνὸν νὰ πατή-
σουν τοῦ Ἀναστάση Βιτάλη τὴν κόρην μαζὺ καὶ τὴν μά-
ναν, καὶ τὴν ἐβάρεσαν τὴν μάναν· καὶ αὐταῖς ταῖς ἀτα-
ξίαις δὲν τὰς κάμνει καθοῦλι τὸ χωρίον μας καὶ παρα-
καλοῦμεν νὰ γένῃ σουργίνης.

Ταῦτα καὶ μένομεν

Παπᾶ Ἰωάννης Παλαμάρης — Παπᾶ Φρατζέσκος
Παλαμάρης — Παπᾶ Κωνσταντῆς Παλαμάρης — Πα-
πᾶ Νικόλαος Παλαμάρης — Βασίλης Φορμόζης — Στε-
φανῆς Παρπάκης — Φραντζέσκος Σελέντας — Κοντο-
φριὸς Σιλίκος — Πέρος Σέχος — Γιακουμῆς Παλαμά-
ρης — Γεώργιος Ψάλτης — Γεώργιος Βιδάλες —
Ἰωάννης Σκούταρης — Βασίλειος Ῥίγος — Μάρκος
Ῥίγος — Γεώργιος Γλήνης — Μάρκος τοῦ Σίμου καὶ
Γέροντος — Νικόλαος Τίζος τοῦ χωρίου — Ἰωάννης
Κορβάρης — Φραντζέσκος Παλαμάρης — Σίμος Φρα-
κουζανάκης.

Τιμιώτατοι προεστοί,

Ἰδοὺ ὅπου σᾶς στέλλω τοῦ χωρίου γράμμα διὰ τοῦ
Μάρκου τὸν υἱὸν τὸν ἀχρεῖον καὶ παρακαλοῦμεν νὰ παι-

δευθῇ καὶ ἂν ἔχητε τὸν τρόπον νὰ λείψῃ διὰ νὰ μὴ ἀκο-
λουθήσῃ καὶ κανένας φόνος εἰς τὸ χωρίον μας.

ΔΑΡΕΝΤΖΟΣ ΠΑΛΑΜΑΡΗΣ.

Ἀριθ. 69.

Ὅρα σελ. 446.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τῶν Ἀνατολικῶν Προεστώτων.

1807 Μαρτίου 11.

Πρὸς τὸν Ἀναγνώστην Βιτάλην.

Συνιστῶμεν εἰς τὴν ἐπιμέλειάν σου τὸν πλοίαρχον
Ἀντώνιον ὅστις μετακομίσας πραγματείας τοῦ Ἀνα-
γνώστου καὶ τοῦ Λαρέζου δὲν θέλουν νὰ τῷ πληρώσουν
μήτε τὸν ναῦλον μήτε τὰ δάνειά του, ὅπως μετὰ τῶν δη-
μογερόντων τοὺς συμβιβάσῃτε, ἄλλως νὰ τοὺς διευθύ-
νεται εἰς τὴν Καντζελαρίαν, τόσον σᾶς λέγομεν ὅτι
τοιαῦτα πράγματα ν' ἀκολουθοῦν εἰς τὸν τόπον μας δὲν
εἶναι καλόν. Περιπλέον θέλετε φανερώσει εἰς ὅλην τὴν
κωμόπολίν σας ὅτι ἡμεῖς ἐδῶ ἀπὸ πρώτης Μαρτίου ἀπὸ
ὅλους τοὺς ἐγκατοίκους ἐδῶ ἀπεφασίσαμεν καὶ ἐβάλαμεν
τὸ ξένον κουμέρκι, καὶ ἂν ἀγαπᾶτε καὶ τοῦ λόγου σας
αὐτοῦ κάμετέ το, ἄλλως πράξετε ὅπως ἀγαπᾶτε.

ΓΙΑΚΟΤΜΟΣ ΠΟΜΕΡ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

Ἀπάντησις Ἀναγνώστου Βιτάλη.

Ἐλαβον τὸ γράμμα σας καὶ φανερώνοντας τὰ ἐπὶ σύναξιν, καὶ εἶπαν ὅτι τὰ γράμματα ὅπου ἔρχονται ἀπὸ τὴν Καντζελαρίαν χωρὶς τὴν ὑπογραφὴν τῶν τεσσάρων προεστώτων δὲν τὰ δεχόμεθα, μάλιστα ἔγιναν καὶ μερικὰ λόγια εἰς τὴν σύναξιν ἕως πότε δὲν ἐμπορεῖτε νὰ γίνῃ ἐν σῶμα ὅλη ἡ Τῆνος καὶ νὰ λείψουν πλέον αἱ διχόνοιαί, διὰ τοῦτο δὲν μᾶς ἔδωκαν ἀκρόασιν διὰ τὸ κουμέρκι, ἀπὸ ἄλλας ὅμως περιστάσεις γνωρίζει ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ μὴ ᾔναι τὸ κουμέρκι.

1807 Μαρτ. 16.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΒΗΤΑΛΕΣ.

Ἀριθ. 70, 71, 72 καὶ 73.

Ὅρα σελ. 147—150

Ἀλληλογραφία τῶν προεστώτων πρὸς ἀλλήλους, πιστοποιητικὸν Οἰκονόμου καὶ προκήρυξις τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν Ἀνατολικῶν προεστώτων, ἐπιστολὴ Ἀντωνίου Βητάλε ἐκ Κουτηκάδου πρὸς τοὺς Ἀνατολικούς προεστῶτας.

Σὰς δίδω τὴν εἰδήσιν ὅτι εἰς τὸ χωρίον μας ἕνας ξένος Μπερπάντες Κωνσταντῖνος Φαρὰς ὀνόματι καὶ δύο τρεῖς

ἄλλοι ἔσμιξαν ἀπὸ τὴν Παρασκευὴν καὶ κάμουν ἐνοχλήσεις ὑβρίζοντες τὴν πίστιν μας καὶ ἄλλα, ἐγὼ ἡσύχαζον τοὺς ἐδικούς μας ἀλλὰ σήμερον εἰς τὴν ἱερὰν τελετὴν μας τρεῖς ὀπλισμένοι ἐγύρευον καυγὰν πλὴν δὲν εὔρον ἀφορμὴν. Μετὰ τὴν τελετὴν ἦλθον τέσσαρα παιδιά ἀπὸ τὸ Ἐξόμπουργον ἐν οἷς υἱὸς τοῦ σιὸρ Φοσκαρίνη καὶ μὲ ἐπεσχέφθησαν καὶ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν των ἐκαρτέρουν τρεῖς ἄνθρωποι εἰς τὸν δρόμον τῶν ὁποίων ὁ κάπος ἦτο αὐτὸς ὁ Φάφας, οἵτινες εὐγαλαν τὰ Γιαταγάνια, τὰ παιδιὰ κατεφοβήθησαν καὶ ἦλθαν πάλιν εἰς τὸ ὀσπητίόν μου, καὶ ἐγὼ τοὺς ἐσυντρόφευσα μὲ τὸν Θεόδωρον τὸν Πρεβιζιώτην εὐρεθέντα εἰς τὸ σπητι μου καὶ ἀνεχώρησαν, ὁ δὲ Φάφας ἐγύρισεν εἰς τὸ χωρίον καὶ ἐκυνηγοῦσε μὲ τὸ γιαταγάνι καὶ πιστόλαν τὸν ἕναν καὶ τὸν ἄλλον μετὰ τῶν συντρόφων των, ἐνοχλήθησαν καὶ οἱ φράγχοι καὶ ἔκαμαν καυγὰν καὶ λέγουν ὅτι ἐλαβώθη ὁ Φαφὰς δὲν ἠξεύρω δὲ ἂν ἦναι ἀληθὲς, σὰς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ βάλητε μίαν διόρθωσιν ἐδῶ εἰς τοὺς ῥωμαίους νὰ κοπιάσητε ἢ εὐγενεία σας, ἢ ἄνθρωπον νὰ στείλητε μὲ γράμμα πολὺ φοβεριστικὸν διὰ νὰ ἡσυχάσουν νὰ μὴν τύχη ὁ Θεὸς φυλάξῃ καὶ γίνῃ ἄλλη μεγαλητέρα δουλειά. κ.τ.λ.

Κυριακὴ βράδυ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΗΤΑΛΕΣ.

Πιστοποιητικὸν Οἰκονόμου.

Δεσπότη μου, προσκυνῶσε, τοὺς εὐλογημένους ἄρχοντας τοὺς εὐχομαι, σήμερον μὲ ἐπῆρε τὸ χωρίον ὅλον τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν νὰ ἐξετάσωμεν τὸν σκοτῶμενον Κωνσταντὴν Σμυρναῖον ποῖος καὶ πόσος ἦτον, τοῦ σιὸρ Ἀντωνάκη ὁ μεγάλος του υἱὸς ὁ Μανταροῦσος, (ὁ υἱὸς) Ἀντωνάκης Μπαπαφὲ ὁ Μόδενας τοῦ κελίου οἱ δύο υἱοὶ του Μόδενας καὶ Γιάννης Φραντσουᾶς καὶ Φραγκιάς Μόδενας τοῦ Ἀρούβαλου Γιάννης τοῦ Χα Γιάννη, ὡς καθὼς λέγει ὁ ἄνθρωπος καὶ μαρτυρεῖ ὁ κτυπημένος ἔμπροσθεν εἰς τοὺς χωριανούς ὅπου ἐκράξαμεν οὕτως εἶναι ἡ ἀλήθεια. Οἰκονόμος Τήνου γράψας καὶ μαρτυρῶ καὶ μένω εἰς τοὺς ὀρισμούς σας. Σήμερον μὲ ἔκραξε τοῦ Ἀγαλιανοῦ ἡ γυναῖκα καὶ εἶναι εἰς τὸ κρεβάτι ἀχαμνὰ καὶ τὴν ἐξομολόγησα, ὑπῆγεν ὁ Ἀθανάσης νὰ πάρῃ τὸν Ἀγαλιανὸν νὰ ὑπάγουν εἰς τὸν σιὸρ Ἀντωνάκη διὰ νὰ εἰρηνεύσουν καὶ πηγαινάμενοι ἦσαν εἰς τὴν πόρτα της τέσσαρες καραμπίναις καὶ ἐτρόμαξε καὶ δὲν ἤξεύρομεν ἂν ζήσῃ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τῶν Ἀνατολικῶν πρὸς τοὺς
Λατίνους προεστῶτας Ἀντ. Βητάλε καὶ Ἰωάν-
νην Διασκούφην.

Ἐκ τῆς Χώρας 1807 Μαρτίου 19.

Ἐνα ἀγαπητόν σας ἐλάβαμεν εἰς τὸ ὅποιον εἶδομεν νὰ
μᾶς γράφητε ὅπου νὰ γράψωμεν εἰς τὸ χωρίον σας τῶν

δικῶν μας ῥωμαίων νὰ ἡσυχάσουν καὶ νὰ ἀγαπήσητε, λοιπὸν σιὸρ Ἀντωνάκη οἱ ἄνθρωποι δὲν ἡσυχάζουν ἀνίσως ἡ εὐγενεία σας δὲν σταθῇτε ἀσολουταμέντε, καὶ νὰ μᾶς στείλητε τὸν Μάρκον τοῦ Λαρέντζου τὸν υἱὸν καὶ τὸν Ἀντώνην τῆς Γαζώνενας τὸν υἱὸν ὁποῦ ὑπῆγον καὶ ἔκαμαν ὡς ἐπληροφορήθημεν ἄτακτα πράγματα εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου· περὶ πλέον θέλομεν ἀσολουταμέντε τοὺς ἀνθρώπους ὁποῦ ἐκτύπησαν τοὺς ἰδικούς μας τοὺς ῥωμαίους ὡς καθὼς ἐμαρτύρησαν οἱ κτυπημένοι τοῦτοι εἶναι, ὁ υἱὸς τοῦ Μανταρούσου Ἀντωνάκης, ὁ Γεώργης Παπαφῆς, τὰ τρία παιδιὰ τοῦ Ζαμάφτα Μόδενας, Φραντζέσκος καὶ Ἰωάννης, ὁ Γεώργιος τοῦ Φραντσουᾶ, ὁ Μόδενας τοῦ Ἀρουβάλου, ὁ Γιάννης τοῦ Χ. Γιάννη, ὁ Φραγκιάς τοῦ Νικολῆ μυλωνᾶς καὶ ὁ ἀδελφός του Γιάννης, ὁμοίως καὶ ὁ υἱὸς σας Περάκης, ἀσολουταμέντε θέλομεν αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους νὰ τοὺς πάρῃ ὁ σιὸρ Φησκάλης, Διασκούφης, καὶ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν καγκελλαρίαν νὰ τοὺς ζαμινάρωμεν καὶ τοὺς πταίστας νὰ τοὺς παιδεύσωμε καθὼς πρέπει, εἰ μὲν ὅμως καὶ δὲν ἀκολουθήσετε ὡς σᾶς γράφομεν, ὅτι ἀκολουθήσει ἅς ὀφεται ὁ αἴτιος, διότι ἡμεῖς θέλομεν οἱ ἄτακτοι νὰ παιδεύωνται εἴτε ἀπὸ τὸ ἐδικόν μας μέρος εἶναι, εἴτε ἀπὸ τὸ ἰδικόν σας καὶ μὴ λείψῃτε, ἂν θέλετε νὰ ἡσυχάσῃ ὁ κόσμος, ἔστοντας καὶ μὲ ἄλλον τρόπον ὁ κόσμος δὲν ἡσυχάζει κ.τ.λ.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΟΜΕΡ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΣ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τῶν ιδίων.

Πρὸς τὸν Ἰω. Διασκούφην.

Μὲ τὸ παρὸν σᾶς φανερώνομεν ὅτι χθὲς ἐλάβομεν ἓνα σας γράμμα εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς ἐγράφατε ὅτι σήμερον εἶχατε σκοπὸν νὰ κοπιάσητε κάτω χωρὶς ἄλλο· σήμερον λοιπὸν σᾶς περιμέναμεν ἀνελπίστως μᾶς μηνᾶς προφασίζομενος ὅτι φοβεῖσαι διὰ νὰ ἔλθης εἰς τὸ ὁποῖον σᾶς λέγομεν ὅτι αἱ προφάσεις νὰ λείπουν καὶ ἂν ἀγαπᾶτε τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου αὔριον νὰ κοπιάσητε χωρὶς ἄλλο καὶ μὴν ἔχετε κανέναν φόβον.

1807 Μαρτίου 20.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΣ.

Ἐπιστολὴ Ἀντωνίου Βητάλε.

Πρὸς τοὺς ῥηθέντας προεστῶτας.

Ἀπαντᾷ εἰς τὰ γραφόμενά των, ὅτι τὸν Ἀντωνάκην Μανταροῦσον, τὸν ὁποῖον καὶ ἄλλοτε καὶ σήμερον τὸν ἐπέπληξε διατὶ νὰ εὐγῇ ἔξω, καὶ ἔφυγε διὰ τὰ κάτω μέρη ὡς λέγουν, ὡς πρὸς δὲ τὸν υἱὸν του ὅτι νὰ ἰδῇ ὄπλον ξεψυχᾷ· ἀλλ' ἐὰν τὸν θέλουν τὸν ἐξαποστέλλει μαζὺ μὲ τὸν Διασκούφην ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς θέλει προσπαθήσει ἀλλὰ δὲν πιστεύει νὰ κατορθώσῃ τώρα διότι φο-

θοῦνται τώρα, ἐλπίζει ὅμως ἀργότερον νὰ τὸ ἐπιτύχῃ· ὅτι ἐλησμόνησε νὰ τοὺς εἰδποποιήσῃ ὅτι χθὲς ἐπιασαν ἓναν ἄνθρωπον καὶ τὸν κατεχάλασαν μὲ ταῖς διπλῶναις ἀδιάφορον ὅλως τοῦ καυγᾶ, ἐκυνήγησαν καὶ δύο ἄλλους μὰ δὲν τοὺς ἐπρόφθασαν, ἐστραπατσάρησαν καὶ μίαν γυναῖκα. Σήμερον ὑπῆγαν εἰς τὰ Κιόνα εἰς τὴν τράταν ἀρματωμένοι ὡς τῷ εἶπαν μὲ τρομπόνια καὶ μίαν γραίαν λέγουν ὅτι τὴν ἔδειραν, ὅτι ἐκεῖ ὁποῦ κάθεται ἔχασε τὴν ζωὴν του καὶ ἡ ὑγιεία του ἐχειροτέρευεν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΗΤΑΛΕΣ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τῶν Ἀνατολικῶν πρὸς τοὺς
Λατίνους προεστῶτας.

1807 Μαρτίου 22. Χώρα.

Ἐλάβομεν ἐν γράμμα σου σιὸρ Ἀντωνάκη χωρὶς ἡμερομηνίαν θέλετε μᾶς στείλει, καθὰ γράφεις, τὰ δύο παιδιὰ τὰ ἀτακτήσαντα εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας καὶ τοὺς λοιποὺς τοὺς κτυπήσαντας τοὺς ἰδικούς μας ῥωμαίους τὸν δὲ υἱόν σας Περάκην μὲ τὸν κύριον Διασκούφην διὰ νὰ κάμωμεν ἀκριβῇ ἐξέτασιν καὶ οἱ παταῖσται νὰ λάβουν τὴν πρέπουσαν τιμωρίαν. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐν ᾧ περιεμενόμεν τὰ ὑποσχεθέντα ἐλάβομεν ἕτερον γράμμα σας ἐπίσης ἀχρονολόγητον, καὶ μᾶς γράφετε, ὅτι τὰ μὲν δύο παιδιὰ δὲν ἔκαμον τώρα ἀλλὰ πρὸ τριῶν ἐτῶν τὴν ἀταξίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας, καὶ οἱ ἐπίλοιποι οἱ κτυπήσαντες τοὺς

ἐδικούς μας, ἔφυγαν χωρὶς νὰ ἡξεύρης ποῦ· ἀπὸ τὸν σιὸρ Γιαννάκην Διασκούφην ἐλάβομεν γράμμα δι' οὗ μᾶς λέγει ὅτι τὴν ἀπερασμένην τετάρτην ἐμελλε νὰ ἔλθῃ χωρὶς ἄλλο, εἰς μάτην τὸν περιεμένομεν, μᾶς ἐμήνυσεν ἔπειτα ὅτι δὲν ἔρχεται καθότι φοβεῖται, ἡμεῖς τοῦ ἐγράψαμε νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ μὴ προφασίζηται ὅτι φοβεῖται, μὴ ὑπάρχοντος φόβου, ἀλλ' ἔως τώρα δὲν ἤλθε, λοιπὸν ἀδελφοὶ βλέπομεν ὅτι εἴσθε αἴτιοι τῶν ὧσων ἠκολούθησαν ὑμεῖς, διότι ὅταν ἦτον ἐδῶ ὁ σιὸρ Γιαννάκης ἐκράξαμε ὅλους τοὺς ἄρχοντας τῆς χώρας μας Ῥωμαίους καὶ Λατίνους εἰς τὸ κονάκι τοῦ ἀρχιερέως μας, καὶ ἐκάμαμεν ἀρκετὰς ὁμιλίας διὰ τὴν καλὴν σύστασιν τῆς πατρίδος μας, καὶ ὑπεσχέθη ὁ σιὸρ Διασκούφης ἐπειδὴ ὑμεῖς εἴσθε ἀσθενής, νὰ εὐρίσκεται εἰς τὴν χώραν καὶ ἂν ἤθελε μισεύσῃ νὰ ἀφίνη ἐπίτροπόν του, ἀλλ' ἡ ὑπόσχεσίς του διήρκεσε μίαν ἡμέραν, ἔπειτα ἔφυγε χωρὶς νὰ μᾶς εἴπῃ τίποτε, ἡ τιμιότης σας ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐκάματε γράμματα καὶ ἐσπινδείρατε εἰς τὰ χωρία σας καὶ τὸ περιεχόμενόν των μὲ ἔγεινε γνωστὸν. Σὰς ἐμεταγράψαμεν ὅτι μᾶς ἤλθαν γράμματα ἀπὸ τοῦ ἀρχιστρατήγου τοῦ Ῥωσικοῦ στόλου διὰ νὰ ἔλθῃ ὁ σιὸρ Γιαννάκης νὰ τὰ διαβάσωμε καὶ νὰ ἀκολουθήσωμε τὸ ὠφελιμώτερον καὶ μήτε εἰς αὐτὸ εἰσηκούσθημεν, μὴ στοχασθῇτε ὅμως ὅτι ὁ σκοπὸς μας ἀποβλέπει εἰς ἄλλο εἰμὴ εἰς καλὸν τῆς πατρίδος μας καὶ ἂν ἀγαπᾶτε πρέπει ὁ σιὸρ Γιαννάκης νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν χώραν νὰ σταθῶμεν νὰ κυτάξωμεν κάθε καλὸν τῆς πατρίδος μας· περιπλέον τὰ δύο παιδιὰ ὅπου ἔκαμαν τὴν ἀταξίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ φέρῃ ὁ σιὸρ Γιαννάκης μαζύ του καὶ νὰ ἐξετάσωμε, καὶ ἂν ἦναι πταῖσται νὰ λάβωσι τὴν πρέπουσαν παιδείαν διὰ τὴν ἡσυχίαν

δλων τῶν βαγιάδων. Τὰ γράμματα σας εἶναι σχεδόν πάντα χωρὶς χρονολογίαν, διὰ τὸ ὅποιον δὲν ἔπρεπε νὰ σᾶς ἀποκριθῶμεν πλὴν διὰ τὰς τρεχομένας περιστάσεις σᾶς ἀποκρινόμεθα.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΣ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῶν
Ἀνατολικῶν Προεστώτων.

Πρὸς τοὺς κατοίκους Κουτινιάδων.

Ἐντιμότητα Οἰκονόμη καὶ πάντες εὐλογημένοι Χριστιανοὶ εὐχόμεθά σας, ἀκόμη καὶ οἱ προεστοὶ σᾶς χαιρετοῦν καὶ συμφώνως ὅλοι μας σᾶς γράφομεν νὰ ἡσυχάσητε εἰς τὰ ὁσπῆτιά σας καὶ νὰ κυττάζετε τὴν δουλειάν σας καὶ νὰ παύσητε ἀπὸ κινήματα ὅπου προξενοῦν ταραχὰς καὶ ἂν εἴσθε βεβαιωμένοι πῶς ἐπείραξαν τὴν ἐκκλησίαν μας σεῖλατέ μας τοὺς μάρτυρας καὶ ἡμεῖς τοὺς παιδεύομεν, διὰ δὲ τὴν κυρὰ Λεοῦσαν ἐφέραμεν τὸν Κωνσταντῆν καὶ μὲ ἀφορισμὸν ὠμολόγησεν ὅτι ἦτο ψεύματα, διὰ τοῦτο ἡσυχάσατε καὶ νὰ μὴ πειράξητε κανέναν διότι ὁ καυγᾶς δὲν φέρνει καλὸν ἀλλ' ἀφανισμόν. Λοιπὸν διὰ τοῦτο σᾶς συμβουλευόμεν ν' ἀπεράσητε φρόνιμα διότι ἂν δὲν μᾶς ἀκούσητε θέλει σᾶς ἀκολουθήσει μπελᾶς καὶ ἡμπορεῖ νὰ ἐπανεβῇ καὶ ζημία καὶ χάνοντες τὰ ὁσπῆτια καὶ χωράφια σας. Ἀκόμη νὰ ἔλθουν κάτω ἐκεῖνοι ὅπου ἐχθὲς ἐ-

γράψαμεν διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν διὰ τὴν ἐκκλησίαν τὴν
πᾶσαν ἀλήθειαν.

1807 Μαρτίου 19.

† Ὁ Τήνου Νεόφυτος καὶ εὐχέτης.

ΓΙΑΚΟΤΜΟΣ ΠΟΜΕΡ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

Ἀριθ. 74.

Ὁρα σελ. 154.

Οἱ δημογέροντες τῆς κωμοπόλεως Πύργου καὶ τοῦ χω-
ρίου Πλατειῶν, ἐξελέξαντο παρὰ τὰ εἰθισμένα προεστῶ-
τα τοῦ τμήματος τῶν Ἐξω Μερῶν τὸν Νικόλαον Σαγρέ-
δον, ἐν ᾧ τὸ χωρίον τῶν Ὑστερνιῶν διεμαρτυρήθη κατὰ
τῆς τοιαύτης ἀλλοκότου ἐκλογῆς, οἱ δὲ δημογέροντες
τῶν Μέσα Μερῶν διὰ τοῦ ἐπομένου ἐγγράφου των ὁλο-
τελῶς τὸν ἀπεδοκίμασαν. Ὅθεν οἱ πρόκριτοι ἐπιθυμοῦν-
τες νὰ ἐξομαλύνωσι τὰ κατὰ τῆς ρηθείσης ἐκλογῆς δί-
καια παράπονα ἔπεισαν τοὺς προεστῶτας τῶν Ἀνατολικῶν
νὰ ἐκδώσουν τὴν ἐπομένην ἐγγραφον ὑπόσχεσιν.

« Διὰ τοῦ παρόντος φανερώνομεν ἡμεῖς οἱ προεστῶτες
» τῆς νήσου Τήνου ὅτι μὲ τὸ νὰ ἔγεινεν ἡ σύναξις τὴν
» 22 τοῦ παρόντος Ἀπριλίου διὰ νὰ βάλουν νέους προε-
» στοὺς, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴ θελήσουν τὰ μέσα Ῥωμαϊκὰ
» χωρία νὰ συναχθοῦν ὅλα, ὅπου νὰ βάλουν τὸν προε-
» στόν τους, ἀλλὰ θέλουν ὅπου ἡμεῖς νὰ σταθῶμεν εἰς
» τὴν αὐτὴν ἐπιστάσιαν ἕως ὅπου νὰ ἔλθῃ ἐξουσία καὶ
» τότε θέλουν συνέλθει νὰ ὀνοματίσωσιν, ἀπὸ δὲ τὰ
» ἔξω μέρη ἔστειλαν πᾶντα εἰς τὸν σιγιὸρ Νικολάκην
(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

» Σαγρέδον καὶ τὸν ὀνομάζουν διὰ προεστὸν τοὺς, τὸν
» ὁποῖον τὸν δεχόμεθα ὡς ἀπὸ μέρους τῶν Ἑξωμεριτῶν,
» τὰ δὲ δύο κομμάτια τῆς βούλλας νὰ ᾔναι εἰς χεῖράς
» μας ἕως ὅπου νὰ γείνη ἡ δευτέρα σύναξις νὰ ὀνοματί-
» σουν καὶ τὰ Μέσα Μέρη τὸν προεστὸν τοὺς, καὶ τότε
» θέλομεν τὴν δώσει. Ἄν τὸ καλέσῃ ὅμως ἡ χρεία νὰ
» βουλῶσωμεν κἀνὲν γράμμα, καὶ φέρουν καὶ οἱ Λατῖνοι
» τὸ μερίδιόν τοὺς νὰ ᾔναι ἐρωτημένος καὶ ὁ σιὸρ Ν.
» Σαγρέδος καὶ νὰ βουλώνεται. »

Χώρα, 1807 Ἀπρίλ. 25.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

Αριθ. 75.

Ὅρα σελ. 153.

Ἐγγραφον Γερόντων τῶν Μέσα Μερῶν.

* Ἀρχοντες, χαιρετοῦμέν σας καὶ σὰς δίδομεν τὴν εἶδη-
σιν ὅλοι οἱ κάτωθεν γεγραμμένοι γέροντες μὲ θέλημα
τοῦ χωρίου τοῦ καθ' ἑνὸς, ὅτι παρακαλοῦμεν τὴν τιμιό-
τητά σας νὰ σταθῇτε εἰς τὴν ἐπιστήμην ὅπου εὕρισκεσθε
ἕως νὰ στοχασθῶμεν καὶ νὰ ἴδωμεν τίνα ἐξουσίαν θεὸς νὰ
μᾶς ἐξαποστείλῃ ὁ ἅγιος Θεός, καὶ τότε ἂς κάμῃ ὅ,τι εἶ-
ναι καλόν· καὶ παρακαλοῦμεν διὰ νὰ κάμῃτε ὡς γράφομεν
καὶ μὴ στοχασθῇτε ὅτι εἶναι τὰ προχθεσινὰ ὅπου ἤλθομεν
πέντε ἕξ γέροντες ὅπου μᾶς ὕβρισαν καὶ μᾶς ἐδειραν,
ἀλλὰ τῶρα εἴμεθα ὅλοι σύμφωνοι μὲ μίαν γνώμην, καὶ
ἀκούομεν ὅτι τὸν Ἀντωνιὸν ἀκόμη τὸν φοβερίζουν, καὶ νὰ
φυλαχθῇ τινὰς νὰ μὴ τολμήσῃ νὰ τὸν ἐγγίσῃ, ἐπειδὴ φθά-

νει ὅ,τι ἔλαβε διὰ ἡμᾶς, ὅχι καὶ κἀνένας καχότροπος ἤ-
θελε τολμήσει νὰ τοῦ ἐγγίξῃ ἃς ἦναι γνωστὸν ὅτι ὅλοι
μας εἴμεθα ταβατζίδες, καὶ ὅ,τι ἀκολουθήσῃ ἃς δώσῃ ἀ-
πόκρισιν εἰς τὸν Θεόν.

1807 Ἀπριλίου 25. Σύναξις εἰς τὴν Μέσσην.

ΔΥΩ ΧΩΡΙΑ	Μάρκος Κουμαριανός.
ΑΡΝΑΔΟΣ	Νικόλαος Κατζιλέρης.
ΤΡΙΑΤΑΡΟΣ	Γιάννης Λούβαρης γέροντας.
ΜΟΥΝΤΑΔΟΣ	Γιάννης Σόφριανος γέροντας.
ΜΠΕΡΔΕΜΙΑΡΟΣ	Γιάννης γέροντας τοῦ χωρίου.
ΚΑΡΥΑ	Ἀναγνώστης Κονταράτος γέροντας μὲ θέλημα τοῦ χωρίου.
ΛΕΒΑΝΤΑΔΟΣ	Ἀναγνώστης γέροντας τοῦ χωρίου.
ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ	Νικόλαος Νάζος γέροντας μὲ γνώ- μην τοῦ χωρίου.
ΚΟΥΤΙΚΑΔΟΣ	Γχιουζὲς γέροντας μὲ γνώμην τοῦ χωρίου.
ΧΑΤΖΗΡΑΔΟΣ	Γεώργιος Σάγας γέροντας μὲ γνώ- μην τοῦ χωρίου.
ΦΑΛΑΤΑΔΟΣ	Γέροντας Φραγκιᾶς Γενοβέζος μὲ γνώμην τοῦ χωρίου.
ΣΤΕΝΗ ἢ ΚΑΜΑΡΙ	Ἀντώνιος Ἀλμπερτής γέροντας.
ΜΕΣΗ	Γιαννάκης Ἀπέργης γέροντας.

Ἀριθ. 76

Ὁρα σελ. 155.

Ἐκλογή Νικολάου Δρόσου ὡς προεστῶτος
τῶν Μέσα Μερῶν.

Διὰ τῆς παρούσης ἐνυπογράφου πατέντας δηλοποιοῦμεν ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι κάτοικοι τῆς χώρας τοῦ Ἀγίου Νικολάου καὶ γέροντες τῶν Ῥωμαϊκῶν χωρίων τοῦ Μέσα Μέρους, ὅτι ἐπειδὴ καὶ οἱ Λατῖνοι μὲ ἐδικήν τους ξεχωριστὴν σύναξιν ἐδιώρισαν διὰ προεστῶτας τοῦ μέρους των εἰς τὸν τρέχοντα χρόνον ὁποῦ κατὰ τὸν παρελθόντα χρόνον μὲ κοινήν των γνώμην εἶχον ψηφίσῃ· ὁμοίως καὶ οἱ ἐξωμερίται κατὰ μίμησιν τῶν Λατίνων, μὲ ἰδίαν τους ξεχωριστὴν πατέντα ἐδιώρισαν διὰ τὸν τρέχοντα χρόνον προεστῶτα τοῦ μέρους των τὸν σιὸρ Νικόλαον Σαγρέδον, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐνεχείρισαν τὸ τρίτον μερίδιον τῆς κοινῆς τοῦ τόπου μας σφραγίδος, τούτου χάριν καὶ ἡμεῖς θέλοντες νὰ ᾔηται κοινὴ τῆς νήσου μας Καντζελαρία μία καὶ ἀδιαίρετος, κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν, καὶ οἱ προεστῶτες ἡνωμένοι εἰς ὅλας τὰς τυχούσας κοινὰς καὶ μερικὰς τῆς πατρίδος μας ὑποθέσεις, ψηφίζομεν μὲ ἰδίαν μας γνώμην καὶ βούλησιν ὅλοι συμφώνως διὰ τὸν τρέχοντα χρόνον προεστῶτα τοῦ μέρους μας τὸν σιὸρ Φραντζέσκον Γεωργαντόπουλον, εἰς τὸν ὅπουλον καὶ ὑποσχόμεθα κάθε σέβας, ὑπακοὴν καὶ εὐπείθειαν, καὶ εἴτι ἄλλο δικαίως ἀνήκει εἰς τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἐπιστασίας ταύτης. Πλὴν ἐπειδὴ καὶ ὁ ῥηθεὶς Φραντζέσκος Γεωργαντόπουλος λείπει εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὸ παρὸν, διὰ τοῦτο μὲ τελείαν μας εὐχαρίστησιν διορίζομεν ἐπίτροπον τῆς τιμιότητός του καὶ ἐπιστάτην εἰς τοῦτο τὸ ὑπουργημα τὸν σιὸρ Νι-

κόλαον Δρόσον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγχειρίζομεν τὸ ἐγγίζον ἡμῖν τρίτον μερίδιον τῆς κοινῆς τοῦ τόπου μας σφραγίδος. Παρακαλοῦμεν λοιπὸν τὴν τιμιότητά του νὰ θεωρῇ ἀφιλοπροσώπως καὶ ἀνευ τινὸς χάριτος μετὰ τῶν ἄλλων τιμιωτάτων προεστῶτων ὅλας τὰς διαφορὰς κτλ. χωρὶς ποτε νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸ νὰ γίνῃ ἡ παραμικρὰ κατάχρησις ἢ ἀθέτησις ἐν οὐδενὶ τῶν ἀνέκαθεν προνομίων καὶ ἀρχαίων δικαιωμάτων τοῦ μέρους μας, μήτε ποτὲ μὲ ἰσχυρογνωμίαν τινα νὰ καταπατήσῃ τῶν ἄλλων μερῶν τὰ ἐγγίζοντα αὐτοῖς προνόμια καὶ δικαιώματα, ἀλλὰ πάντοτε νὰ διατηρῇ μὲ ἐπιμέλειαν καὶ ζῆλον εἰς τὸ νὰ φυλάττωνται ἐπὶ πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν αἱ παλαιαὶ τῆς νήσου μας συνήθειαι ἀπαρασάλευτοι κτλ.

Ὑπεγράφη ἡ παροῦσα κτλ.

1807 Μαΐου 13 ἐν τῇ νήσῳ Τήνου καὶ χώρᾳ τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

ΔΥΩ ΧΩΡΙΑ Μάρκος Μαραγκὸς γέροντας μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, — Τζώρτζης Τζανῆ, — Νικόλαος Μουδάσος, — Ἀλέξανδρος Δεσίπρης, — Τζιανῆς Βιδάλες.

ΑΡΝΑΔΟΣ Νικόλαος Γκίζης γέροντας μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, — Δημήτριος Ἀπέργης, — Νικόλαος Πλητὰς, — Παφίος Μαραμπότος, — Γιάννης Σιότος, Ἀντώνιος Κονταρίνης.

ΤΡΙΑΝΤΑΡΟΣ Γιάννης Λούδαρης μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, — Γιάννης Πλητὰς, — Μάρκος Φόσκουλος.

- ΜΠΕΡΔΟΥΜΙΑΡΟΣ** Νικόλαος Σοφιανός, — Κωνσταντῆς
Σανταμούρης, — Ραφιδὸς Λούβαρης.
- ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ** Νικόλαος Νάζος γέροντας μὲ γνώ-
μην τοῦ χωρίου, — Γεωργάκης Γιαν-
νισόπουλος, — Μόδενας Περπινῆς,
— Νικόλαος Λεβαντῆς, — Ἀντώ-
νιος Ἀπέργης, — Φράγκούλης Σιό-
τος.
- ΧΑΝΤΖΗΡΑΔΟΣ** Βασίλειος Χαζέρης μὲ γνώμην τοῦ
χωρίου.
- ΜΟΥΝΤΑΔΟΣ** Γιάννης Σοφιανὸς γέροντας, — Νι-
κόλαος Δαπέρης, — Παλτετσιάρης
Πλητάς.
- ΚΑΡΥΑ** Ἀναγνώστης Κονταράτος γέρον-
τας μὲ γνώμην τοῦ χωρίου μας.
- ΛΕΒΑΝΤΑΔΟΣ** Ἀναγνώστης Κριτικὸς γέροντας
μὲ γνώμην τοῦ χωρίου.

Ἀριθ. 77

Ὅρα Σελ. 157.

Ἐπιστολὴ Φρανγκίσκου Γεωργαντοπούλου ἐκ Κωνσταν-
τινουπόλεως τῆς α΄ Σεπτεμβρίου 1807, πρὸς τὸν
Νικόλαον Δρόσον εἰς Τήνον.

Ἀπορῶ πῶς νὰ μὴ μ' ἀξιώσετε ποτὲ περιποθήτου
γράμματός σας εἰς καὶρόν ὅπου γράφων εἰς τοὺς συγ-
γενεῖς μου δὲν ἔλειψα νὰ ἐρωτῶ τὰ τῆς ὑγείας σας,
καὶ ἤθελον σᾶς γράφει ἂν εἶχον ὕλην, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν

ἦτο κἀνένα πράγμα βέβαιον ἀποσιωποῦσα. Τώρα δὲ σᾶς πληροφορῶ ὅτι ὁ Μουκατᾶς τῆς Τήνου ἀπέρασε δι' ὑψηλοῦ Χατίου εἰς τὸν Νουρῇ Μπέγην καὶ θέλει διοικεῖται ὑπ' αὐτοῦ, ὅθεν ἐλπίζω νὰ παύσουν πλέον αἱ ἀδικίαι καὶ συκοφαντίαι, ἐπειδὴ ἂν δὲν παύσουν θέλουν ἀκολουθήσει μεγάλα κακά. Ἀδελφε, ἂν ὁ Δεσπότης εἶναι πάντοτε ὁ ἴδιος, δηλαδὴ τακίμη του τακιμίου του καὶ ἐχθρὸς τοῦ ποιμνίου του, στείλατε ἐκεῖνο τὸ γράμμα ὅπου διὰ τὴν παραίτησίν του ἔγραψαν οἱ ἱερεῖς καὶ μίαν ἀναφορὰν ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς νὰ φανερώνη ἔτσι :

« Ἀποσιωποῦμεν τὰ μερικὰ καὶ κοινὰ κατὰ τοῦ ποι-
 » μνίου ἀδικα καὶ σᾶς βεβαιοῦμεν ὅτι ἐν ᾧ μία γενεὰ
 » ἀσυνειδήτων ἐσυμφώνησαν μὲ τοὺς Λατίνους, διὰ νὰ
 » ἀνατρέψουν τὰς παλαιὰς συνηθείας καὶ νὰ ἀρπάσουν
 » τὰ προνόμια τοῦ γένους μας, ὁ Ἀρχιερεὺς ἀφ' οὗ
 » κατὰ τὸ χρέος του δὲν ἐδιαφθέντευσεν τὸ ἀδικούμενον
 » ποιμνιόν του, ἐσυμφώνησε μὲ ἐκείνους καὶ ἔκαμαν μέ-
 » γα σχίσμα εἰς τοὺς ὀρθοδόξους, διὸ καὶ κατεπατήθη-
 » μεν καὶ μεγάλως ἐζημιώθημεν, καθὼς θέλετε πληρο-
 » φορηθῇ ἀπὸ τοὺς αὐτοῦ εὐρισκομένους ἱερεῖς μας
 » καὶ τιμίους συμπατριώτας μας. » Αὐτὴν βουλλώνετε
 μὲ τὴν τῆς Μητροπόλεως βούλλαν καὶ μὲ τὴν σέλλετε
 ὅσον τάχος, καὶ ὁ Θεὸς θέλει οἰκονομήσει καὶ αὐτὸ τὸ
 κακόν, οὔτε διὰ τὴν εἰδησιν τοῦ Νουρῇ Μπέγην, οὔτε δι'
 αὐτὸν ἅς μὴ ἐξεύρη τινὰς τίποτε.

Μένω δὲ ὡς ἀδελφός

Φ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 78.

Ὁρα σελ 437.

Ἐπιστολή Ἀντωνίου Βιτάλη.

Τὴν εὐγενείαν σας ἄρχοντες ἀδελφικῶς ἀσπάζομαι. Σας εἰδοποιῶ ὅτι ἔλαβα δύο τιμίας σας, τὰ γραφόμενά σας καλῶς ἐκατάλαβα, εἶδα ὁμῶς πῶς δὲν προσέχετε εἰς τὰ γραφόμενά μου καὶ κάμνετε πῶς δὲν τὰ ἐδιαβάσατε, ἐγὼ σας ἔγραψα ὅτι ἑωσοῦ ὁ Φαφᾶς εἶναι ἐδῶ ἐγὼ οὔτε εἰς τὸ σπῆτί μου πάγω οὔτε εἰς τὴν Καντζελάριαν ἔρχομαι, διότι ἔχω καλλίτερον τὴν ζωὴν μου παρὰ τὴν διοίκησιν τοῦ κοινοῦ, καὶ πουλόγουσας μὲ γράφετε νὰ ἔλθω κάτω ἐξάπαντος καὶ νὰ μὴ βάνω πίστιν εἰς ξένα λόγια. Μὴ στοχάζεσθε πῶς εἶμαι ἀπὸ ἐκείνους τοὺς τρεμουλιάριδες, διατὶ ἂν ἦμουν παρόμοιος εἰς τὸν Κουτικάδον δὲν ἐκαθούμουν ἀκόμη, πλὴν σὰν μ' ἐβεβαίωσαν πλεον ζωὴ εἶναι τούτῃ ; ἃς ἦτον εἰς τὸν τόπον μου ἓνας ἀπὸ λόγουσας καὶ τότες ἐβλέπα τὸ τί ἤθελε κάμει. Μοῦ γράφετε ὁμῶς νὰ ἔλθω κάτω καὶ μαζὺ νὰ συμβουλευθῶμεν τὸ τί κάμωμεν, ἂν ἐγὼ ἤμποροῦσα νὰ κάμω ἔξῃ μῆνας, τώρα ὅπου μὲ κυνηγοῦν ἑκάμνα ὅπου τοὺς ἔπρεπε, μὰ μὲ τὸ νὰ μὴ ἤμπορῶ νὰ τοὺς κάμω τίποτε ἐτράβιξα ὅσα ἐτράβιζα καὶ τραβῶ, ἃς ἦτο Φράγχοι νὰ κυνηγοῦν Ῥωμαίους καὶ τότε ἐβλέπατε ἂν ἐγὼ τοὺς ἑκάμνα ζάπτι, διότι ἐσήκωνα ἀπὸ ἄλλα χωρία γνωστικούς, ὑπῆγαιναν καὶ τοὺς ἔδεναν καὶ τοὺς ἑκάμνα ὅλους σεργοῦνι, ἐκεῖνο λοιπὸν ὅπου ἐγὼ ἤμποροῦσα νὰ κάμω, τουλόγου σας ἤμπορεῖτε νὰ κάμετε τὸ διπλοῦν, καὶ ἂν δὲν τὸ κάμετε τὸ ζαμπιτλίκι καὶ νὰ σιγουράρω τὴν ζωὴ μου, ἐγὼ

κάτω δὲν ἔρχομαι, παρὰ θεὸν νὰ σῆκώσω καὶ τὴν φαμε-
λῖάν μου ἀπ' ἐκεῖνο τὸ χωρίον καὶ θεὸν νὰ ξαπιτάρῃ ὅλον
τὸ χωρίον ἀπὸ Φράγκους, καὶ μὲ καιρὸν ἂν μείνωμεν
ἀναπολόγητοι ἄς μᾶς κόψῃ ὁ Βασιλέας.

26 Σεπτεμβρίου 1807.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΗΤΑΛΕΣ.

Ἀριθ. 79.

Ὁρα Σελ. 161.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ).

Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀγγλοῦ πλοιάρχου Στουάρδου.

Ἐκ Μυκόνου 27 Σεπτεμβρίου 1807.

Πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς Τήνου.

Κύριοι,

Σὰς σέλλω ἀντίγραφον, ἀγγλιστὶ, τῆς προκηρύξεως,
τὴν ὁποίαν ἔχετε εἰς τὸ ἰταλικὸν ἰδίωμα, ὥστε ἂν παρου-
σιασθῇ τυχὸν πλοίαρχός τις Ἀγγλος μὴ γινώσκων τὴν
ἰταλικὴν δειξατέ του τὸ παρὸν ἂν χρειασθῇ.

Εὖρον εἰς Θήραν ἐπιστολὴν τοῦ ναυάρχου μας, δι' ἧς
εἰδοποιεῖ ὅτι θέλει πράξῃ ὅ,τι δυνατόν περὶ τῆς αὐτῆς
νήσου καθ' ὅσον ἤθελε διατηρηθῇ ἡ τάξις εἰς τὴν διοίκη-
σιν τῆς, μὴ ἀποδίδουσα φόρον εἰς τοὺς Τούρκους, μήτε
εἰς ὁποιονδήποτε ἄλλον, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ τιμωρηθῶσι
κατὰ συνέπειαν τούτου ἐνόμισα εὐλογον νὰ σὰς ἀνακοι-
νώσω τὰ περὶ τούτων καθόσον συμπεραίνω ὅτι τὰ ἴδια φρο-
νεῖ περὶ ὧλων τῶν νήσων. Παρετήρησα εἰς ὅλους τοὺς προ-

κρίτους τῆς Θήρας ὅτι ὀφείλουν νὰ πράξωσι συμφώνως ὅ,τι ἀπαιτεῖ τὸ καλὸν τοῦ τόπου των· ἐπίσης συνιστῶ καὶ εἰς ὑμᾶς τὸ αὐτὸ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ἐπιθυμῶν τὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὸν τόπον σας καὶ εἰς ἡμᾶς.

E dunque suarano risultato nel vostro paese e per noi altri.

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ᾔμαι φίλος σας.

Ταπεινότατος δοῦλος

ΣΤΟΥΤΑΡΔΟΣ πλοίαρχος.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ ναυάρχου Βελλινγγάρ.

Πρὸς τὸν Ἀγγλον πρόξενον.

Καὶ νὰ μὴ πληρωθῇ εἰς τοὺς Τούρκους ὁ φόρος δὲν ὀφείλουν νὰ πληρώσουν εἰς ὁποιονδήποτε φόρον καὶ ἐάν τις θελήσῃ νὰ ἀντιπράξῃ καὶ ν' ἀφαιρέσῃ τι ἐκ τῶν κα- τοίκων, ἐκτός τῆς ἀναγκαιούσης δαπάνης τῶν ὑπαλλή- λων, θέλω διευθύνει πολεμικὸν πλοῖον νὰ συλλάβῃ τὸν τοιοῦτον διὰ τῆς βίας ἐκ τῶν νήσων.

Βεβαιῶ ὅτι εἶναι ἀντίγραφον ἀπαράλλακτον ἐξαχθὲν ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀγγλου ναυάρχου.

ΣΤΟΥΤΑΡΔΟΣ

Πλοίαρχος τῆς Ἀγγλικῆς φεργάτας ὁ «Θαλάσσιος Ἴππος».

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.)

Πιστοποιῶ ὅτι ὁ κύριος Νικόλαος Δρόσος εἷς τῶν προκρίτων τῆς πόλεως τοῦ Ἀγίου Νικολάου τῆς Τήνου, ἐφοδίασε τὸ ὑπὸ τὴν διοίκησίν μου πλοῖον τῆς Α. Μ. ὁ «Ἀπόλλων» μεθ' ὧν τῶν ἀναγκαίων εἰς τὸ πλήρωμα καὶ μετὰ πολλοῦ τοῦ ζήλου μᾶς προσέφερε πᾶσαν δυνατὴν ὑπηρεσίαν χάριν τῆς Α. Μ.

Ἐξεδόθη ἐπὶ τοῦ πλοίου τῆς Α. Μ. ὁ «Ἀπόλλων» ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ τὴν 23 Ἰουλίου 1807.

Β. ΦΙΛΛΟΥΣ πλοίαρχος.

Ἀριθ. 78.

Ὁρα σελ. 460.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς Νικολάου Δρόσου.

24 Ὀκτωβρίου 1807

Πρὸν τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει Φρ. Γεωργαντόπουλον.

Ἀποκρινόμενος εἰς τὴν ἐπιστολὴν του δι' ἧς παραπονεῖται κατὰ τῆς σιωπῆς του, τί ἤμποροῦσα ἀδελφὲ νὰ σᾶς γράψω μὲ τὸ ἀκατάστατον τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ τόπου μας, γενομένης συνάξεως διὰ νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ τὸ προεστηλῆχι καὶ νὰ βάλουν ἄλλον προεστὸν κατὰ τὴν συνήθειαν ὅλοι ὅμως οἱ γέροντες τῶν μέσα ῥωμαϊκῶν χωρίων ὠνομάτισαν διὰ προεστῶτας τὴν εὐγενεῖαν σου καὶ ἐμένα βεκίλην ὥς τὸν ἐρχομόν της, δὲν ἐμπορῶ νὰ σᾶς γράψω μὲ πόσῃ βίαν καὶ λύπῃν μου τὸ ἐδέχθηκα καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἐδέχθηκα μίαν ἡμέραν ἥσυχον δὲν ἐδοκίμασα· τὸ κοινόν μας ἠτάκτησε καὶ δὲν ἀκούει εἰς τὸν καιρὸν τῶν Κουρτάρων πολλὰ ἐδοκίμασα, φοβερίζοντάς με

ὅτι νὰ μὲ συγχώσουν καὶ τὴν ζωὴν· οἱ προεστοὶ Λατῖνοι τὰ συνειθισμένα τοὺς εἰς τὴν χώραν δὲν καταβαίνουν. Τὴν σήμερον μᾶς ἤλθε τζαούσης ἀπὸ τὸν Καπουδὰν πασᾶ μὲ μπουγιουρουδὶ διὰ νὰ πληρώσῃ ὁ τόπος μας τὰ ἄσπρα τῶν Μιλάχιδων καὶ νὰ δώσωμεν εἰς αὐτὸν χίλια γρόσια ἤλθε καὶ ὁ Λογοθέτης μὲ μπουγιουρουλδὶ τοῦ πασᾶ ὅτι εἶναι βεκίλης του, βιάζων μας ὁ τζαούσης νὰ τοῦ πληρώσωμε αὐτὰ τὰ ἄσπρα, ἐγὼ τὸν ἀπεκρίθην ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀναλογοῦν μοι εἶμαι ἕτοιμος νὰ τὸ πληρώσω, μ' ὅλον ὅπου οἱ χωριανοὶ οἱ ἰδικοὶ μας δὲν θέλουν ν' ἀκούσουν περὶ πληρωμῆς, ἀπεφάσισα ἐγὼ νὰ δανεισθῶ καὶ νὰ τὸν πληρώσω, εἰς τὰς 23 τοῦ παρόντος μ' ἐμήνυσεν ὁ Λογοθέτης καὶ ὑπῆγα εἰς τὸ σπῆττί του ὅπου εὐρίσκεται ὁ τζαούσης, καὶ χωρὶς ἀμμῖαν αἰτίαν εὐγαλε τὴν πιστόλαν καὶ ἂν δὲν τὸν ἐπῆναν μὲ ἐσκότωνεν, ἀπὸ αὐτὰ ὅπου δοκιμάζω ἀδελφὲ στοχάσου τὴν ἡσυχίαν μου, οἱ χωριανοὶ δὲν θέλουν ν' ἀκούσουν κατ' οὐδένα τρόπον εἰς ἐκεῖνο ὅπου ἐγὼ τοὺς λέγω, ἀπὸ ἐκείνους ποῦ ἔρχονται ἐδῶ καὶ ἐξουσιάζουν φοβερισμένος ἐδῶ, τοῦτος ὁ τόπος πλέον ἂν δὲν ἔλθῃ δύναμις οὔτε εἰς νιζάμι ἐμβαίνει οὔτε δοσίματα πληρώνουν, ἀπὸ αὐτὰ ὅπου σᾶς γράφω βεγούλαρίσου καὶ διὰ τὴν ἄλλην τὴν ὑπόθεσιν ὅπου μᾶς γράφετε, ἐγὼ ἀπεφάσισα καὶ εὐγάλα μπουλετιᾶ καὶ ἔγραψα εἰς τὰ χωρία ὅπου νὰ συναχθοῦν νὰ διορίσουν ἄλλον βεκίλην καὶ νὰ παραδώσουν τὴν βοῦλλαν καὶ δὲν ἐπιθυμῶ τὴν ὥραν ὅπου νὰ λάβω τὴν ἐλευθερίαν μου κτλ.

Ἀριθ. 80.

Ὁρα σελ. 162.

Ἐπιστολὴ Φραγκούλη Καπέλου.

Ἐκ Σμύρνης 10 Ἰουνίου 1807.

Πρὸς τὸν Πανάγον Χαρβούρην. Εἰς Τήνον.

Σὰς λέγω ὅτι ἔχομεν μεγάλην ἡσυχίαν μάλιστα μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ Βασιλέως καὶ ὅλου τοῦ Δοβλετίου, καὶ ἐλπίζομεν εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ἀπεράσωμεν καλὰ, ἔστω καὶ εἰς εἰδησίαν σας ὅτι ὁ αὐθέντης μᾶς εἶναι χαλασμένος καὶ ἀκόμη δεν ἔχομεν εἰδησιν εἰς ποῖον ἑστάθῃ ὁ τόπος μᾶς, καὶ ἂν κατὰ τύχην ἤθελεν εὑρεθῇ καμμίαν ἡμέραν ὁ Μιχάλης Παλαμάρης αὐτοῦ θέλεις τοῦ δώσης τὴν αὐτὴν εἰδησιν. Ἐδῶ ἀδελφὲ μᾶς εἶπον ὅτι ἔγραψεν ἀπὸ αὐτοῦ ἐν ὑποκείμενον εἰς τοῦ Κονσόλου τοῦ Φράντζα ὅτι τοὺς ἔκαμαν οἱ Ῥωμαῖοι τὰ ἀναρίθμητα κακὰ, ὅτι ἔβαλαν τὸν σαυρόν τους ἐπάνω εἰς γουροῦνι, καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ γουροῦνι τὸ ἔκαμαν διὰ Μποναπάρτε καὶ τὸ ἐσκότωσαν, καὶ ὅτι ἔβαλαν τὴν Φραντζέζικην παντιέραν ὑποκάτω τῆς ξανθοῦς καὶ ἄλλα πολλὰ, καὶ ἂν οὕτως ἔχῃ ἔκαμαν πολὺ ἄσχημα καὶ παρακαλῶ νὰ μὲ βεβαιώσητε. Ἀμέσως οὖν ὁ Κόνσολος ὁ Φράντζας τὰ ἔγραψε τοῦ Ἐλτζὶ του εἰς τὴν Πόλιν κτλ.

ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ ΚΑΠΕΛΟΣ.

Ἀριθ. 75.

Ὁρα Σελ. 160 καὶ ἐπ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς Νικολάου Δρόσου.

Ἐκ Τήνου τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1807.

Πρὸς τὸν Φρ. Γεωργαντόπουλον.

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Δικαιολογεῖ τὴν σιωπὴν του ἥτις εἰς μόνην τὴν διαρ-

κοῦσαν ἀνησυχίαν καὶ ἀταξίαν ὀφείλεται, διηγείται ἐν λεπτομερείᾳ τὰ διατρέξαντα ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων προεστώτων, λαβόντα χώραν ἀπὸ τὸν Πύργον καὶ ὑπὸ τῶν Λατίνων ἀσπασθέντα νὰ γίνουν τμηματικαὶ συνελεύσεις καὶ εἰς αὐτάς νὰ ἐκλεχθῶσιν οἱ προεστώτες, ἐν ᾧ οἱ πρόκριτοι τῆς πρωτευσούσης καὶ ὅλων τῶν μέσα μερῶν τὰ χωρία ἐφρόνουν καὶ ἐπέμενον ὥστε νὰ μείνωσιν οἱ ὑπάρχοντες προεστώτες πρὸς ὀλίγον ἀκόμη ἕως οὗ νὰ ἐπανέλθῃ ὁπωσοῦν ἡ ἡσυχία καὶ τότε νὰ γίνη γενικὴ ὅλων τῶν προκρίτων καὶ τῶν γερόντων συνέλευσις κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν ἕως νὰ ἐκλεχθῶσιν οἱ νέοι προεστώτες, ὅτι ἀντέτεινεν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας νὰ δώσῃ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὰ ἔξω μέρη τμήμα τῆς σφραγίδος εἰς τὸν ἀτάκτως ἐκλεχθέντα καὶ ὡς προεστώτα παρουσιαζόμενον Νικόλαον Σαγρέδον, ἀλλ' ἐνέδωκεν εἰς τὰς συμβουλὰς καὶ προτροπὰς τῶν οἰκείων φίλων μὴ ἐπιθυμούντων νὰ δοθῇ ἀφορμὴ τῶν ἐπαπειλουμένων ὑπὸ τῶν ὑποκινήσαντων τὴν τμηματικὴν ἐκλογὴν ἀταξιῶν, καὶ ἀπесύρθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἡσυχάζων· ὅτι ὁ Ἰάκωβος Πόμερ δὲν ἐδέχθη τὴν πρᾶξιν τῶν Μεσαμεριτῶν, δι' ἧς ἐπιμένουν ὡς καὶ οἱ πρόκριτοι εἰς τὴν διαμονὴν τῶν ὑπαρχόντων Ἀνατολικῶν προεστώτων, θεωρήσας αὐτὴν ὡς πρᾶξιν χωρισμοῦ ἀπὸ τοὺς Λατίνους, ἐν ᾧ οἱ Ἀνατολικοὶ πολεμοῦν τὸν ζητούμενον ὑπὸ τῶν Λατίνων χωρισμὸν καὶ περιφρονήσαντα τοὺς ἐνεργήσαντας αὐτὴν, ὅπερ ἔδωκεν ὑπονοίας κατ' αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἀνατολικούς ὑποπτεύσαντές τον ὡς ἐνδεχόμενον νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τοὺς ἐναντίους, οἵτινες ἐξελέξαντο ὡς προεστώτα αὐτῶν τὸν Φρ. Γεωργαντόπουλον καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του τὸν γράφοντα Νικό-

λαον Δρόσον, ὅστις καίτοι ἐναντιωθείς δὲν ἡδυνήθη ν' ἀποφύγη τὸν διορισμὸν του· ὅτι μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν νέων προεστώτων, ἐκλεχθέντων τῶν ἄχρι τοῦδε ὑπαρχόντων ὑπὸ τῶν Λατίνων, ἔγεινε συμφωνία μετ' αὐτῶν νὰ παραιτήσωσι τὰ ἄχρι τοῦδε σημβαίνοντα καὶ μετ' ἐνώσεως καὶ ἀγάπης νὰ ἐκτελοῦν ἐν τῷ Διοικητηρίῳ τὰ καθήκοντά των, καὶ νὰ πληρώσῃ ἐκάστη μερὶς τὰ ὅπερ ἔκαμε ἔξοδα χωρὶς νὰ ἐνέχῃται ἡ μία εἰς τῆς ἄλλης τὰ ἔξοδα, καὶ περὶ τούτου μάλιστα ἡτοιμάσθη κατὰ γενικὴν παραγγελίαν τὸ ἀνῆκον ἔγγραφον ἀπὸ τὸν γραμματέα, ἀλλ' ἡ συμφωνία αὕτη ἀπέβη ματαία, οὔτε δυνατόν νὰ γίνῃ ἐνωσις εἰλικρινῆς μεχρικοῦ ὁ ἐπίσκοπος τῶν Λατίνων διαμένει εἰς Κωνσταντινούπολιν· ὅτι ὑπάρχει μεγίστη χρηματικὴ ἔλλειψις διότι οἱ χωριανοὶ δὲν θέλουν νὰ πληρώσουν οὐδέν, καὶ ἂν ζητηθῇ τὸ μαλιμιρὶ, ἀγνοεῖ τί θέ νὰ γίνῃ, καθότι ἀναγκασθέντες νὰ κροτήσουν γενικὴν συνέλευσιν διὰ νὰ εὐρεθῇ ὁ τρόπος νὰ πληρώσῃ τὰ δανεισθέντα χρήματα πρὸς πληρωμὴν τοῦ γεμικλικίου τοῦ Καπουδὰν πασᾶ καὶ τῶν καθημερινῶν ἐξόδων, καὶ συγκαταθέντων τῶν δημογερόντων νὰ πληρώσῃ ἀνὰ γρόσια τρία ἕκαστος χανὲς, οἱ κάτοικοι ὅμως δὲν ἐδέχθησαν ποσῶς τοῦτο, ὅτι ἰδὼν τὴν ἰσχυρογνωμίαν των ταύτην εἰδοποίησε τὰ μέσα μέρη ὅτι παύει νὰ ᾔναι προεστῶς καὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς συνέλευσιν διὰ νὰ ἐκλέξουν τὸν διάδοχόν των καὶ διὰ τινὰς ἡμέρας δὲν ὑπῆγεν εἰς τὸ διοικητήριον, ἀλλ' ἰδὼν ὅτι οἱ συνάδελφοί του οὐ μόνον δὲν ἔπραξαν ὡς αὐτός κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν των, ἀλλ' ἐπέμενον εἰς τὴν θέσιν των καὶ προέτρεπαν αὐτὸν νὰ τοὺς μιμηθῇ, λέγοντες ὅτι αὐτοὶ καταβάλλουν τὸ ἐπιβάλλον τῶν καθημερινῶν ἐξόδων, ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἐγχειρίσω τὸ τμήμα τῆς

σφραγίδος εἰς ἄλλον, ἐλπίζοντες ἴσως νὰ διαθέσουν ὁλόκληρον τὴν σφραγίδα, προσεκάλεσε τοὺς δημογέροντας τῶν μέσα μερῶν εἰς συνέλευσιν διὰ νὰ παραλάβωσι τὸ τμήμα τῆς σφραγίδος καὶ νὰ τὸ ἐγχειρίσωσιν εἰς τὸν διάδοχόν μου διορίζοντές τον, ἐλθόντες δὲν ἐνέκρινον τὴν παραίτησίν του, ἀλλὰ τὸν ἠνάγκασαν νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ, ὑπόσχεθέντες νὰ συνάξωσι χρήματα, ὅπερ ἀμφιβάλλει ἂν θὰ κατορθωθῇ· ἐδιηγήθη τὰ τῆς ἀποπείρας τοῦ κατ' αὐτοῦ φόνου τοῦ τζαούση ὅτι ὁ συμπροεστὼς Ἀντώνιος Βητάλης γυρίζει εἰς τὰ χωρία καὶ διαμένει εἰς αὐτὰ ἐπὶ προφάσει ὅτι φοβεῖται τὸν Φαφὰν ἄλλ' ἐπιμένων εἰς τὸ πείσμα του· ὅτι ὁ Λογοθέτης Καλαύριος ἐπέστρεψεν ἐν θριάμβῳ διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Καπουδὰν πασᾶ γενικὸς ἐπίτροπος ἔχων ὑπὸ τὰς διαταγὰς του τρεῖς τσαουσάδες καὶ διευθύνων τὰ τῶν νήσων. Εἰς ἀπάντησιν δὲ τῆς ἐπιστολῆς του προσέθηκεν ὅτι ἐχαροποιήθη διὰ τὴν πτώσιν τοῦ Δευτερδάρη καὶ διὰ τὰς ἐρωτήσεις του ἕνεκα τῶν ὁποίων ἀπέτυχε τὸ ἐπιχείρημα τῶν ἐναντίων ζητούντων πράγματα πλήρη αἰωνίων σκανδάλων καὶ ἀνησυχίας· περὶ δὲ τοῦ Ἀρχιερέως ὅτι τὸ ζητούμενον ἐγγραφον ἐδόθη ἀπὸ τὸν Καμαράσην εἰς τὸν Δοξάραν, ὅστις ἐνθυμήθη ὅτι τὸ ἔχει μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του αὐτόθι καὶ διέταξε νὰ σᾶς δοθῇ ὅτι ἡ διαγωγὴ τοῦ Ἀρχιερέως εἶναι αἰσχροτάτη καὶ ἀναφέρει δύο διαζεύξεις πολὺ σκανδαλώδεις, ἡ μὲν τοῦ Ντάβιου ἀπὸ Κουτηκάδον στηριχθεὶς εἰς τὴν κατὰ τῆς συζύγου του συκοφαντίαν τοῦ σαπρογέρου Μιχάλη Μουστάρδα, καὶ εἰς διακόσια γρόσια τὰ ὅποια ἐκάλυψαν τὴν προφανῆ παρανομίαν καὶ δώσας αὐτῷ ἄδειαν ἐστεφανώθη ἄλλην γυναῖκα, ἐγκαταλιπὼν τὴν πρώτην μὲ τόσα παιδιὰ εἰς τοὺς δρόμους· τὴν δὲ

εἰς τὸν Τριπόταμον, ὅπου μία ἐντόπιος ἔχουσα ἄνδρα Συριανόν, ὅστις πρὸ πολλοῦ εἶναι ἀπὼν δὲν ἐξεύρομεν ποῦ, καὶ ἄλλος ἄνδρας, τοῦ ὁποίου ἡ γυναῖκα εὐρίσκεται αὐτόθι, ἠρωτεύθη μετ' αὐτῆς καὶ διὰ νὰ τὴν ἀποκτήσῃ ὥς σύζυγόν του ἐπρότεινεν εἰς τὸν Ἀρχιερέα διὰ λόγου μόνον ὅτι εὔρε τὴν σύζυγόν του μοιχευομένην, καὶ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ στεφανωθῇ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐρωτευθεῖσαν, ὅπερ κατωρθώθη διὰ ὀγδοῇντα γρόσια δοθέντα εἰς τὸν Ἀρχιερέα. Πρᾶγμα ἀδελφὲ τῇ ἀληθείᾳ ἀνήκουστον, τὰ διάδικα πρόσωπα ἀπόντα ἄνευ μαρτυριῶν καὶ ἀποδείξεων νὰ διαλύωνται ἀνδρόγυνα, μήτε ὁ Βελζεβούλ ἴσως δὲν δέχεται τοιοῦτον τόλμημα, παρεκτός τούτου θέλετε πληροφορηθῇ καὶ ἀπὸ τὸν αὐτόθι διατρίβοντα Πέτρον Μηνάρδον ὅστις ἔχει διαφορὰν μετὰ τοῦ Παπᾶ Βαρθολομαίου. Τὸν εἰδοποιεῖ ἐπὶ τέλους περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Φοντόν, ὅνπερ ἐφιλοξένησεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅτι τῷ ἐδιηγῆθη τὰ κατ' αὐτοῦ, καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν νὰ τὸν ἰδῇ διότι θὰ τὸν κάμῃ φίλον κτλ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΣ.

Ἀριθ. 75.

Ὁρα σελ. 163.

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς τοῦ κλήρου καὶ τῶν κατοίκων τῆς Τήνου, — πρὸς τὸν Οἰκ. Πατριάρχην ὑπὲρ τοῦ Φρ. Γεωργαντοπούλου τὴν 16 Νοεμβρ. 1807 ἐν Τήνῳ.

Τὴν Ὑμετέραν θεοφροῦρητον παναγιότητα δουλοπρεπῶς προσκυνοῦντες, τὴν σεβασμιωτάτην ἡμῖν καὶ παναγίαν αὐτῆς δεξιὰν πανευλαβῶς κατασπαζόμεθα.

Διατηρεῖν αὐτὴν ὁ τῶν ὅλων Πρύτανις ἄκρως ὑγιαίνει-
(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ) 29

νουσαν μετὰ μακροβιότητος, σὺν ἀκλονήτῳ διαμονῇ καὶ ἀνεπιβουλεύτῳ στερεώσει ἐπὶ τὸν πανάγιον αὐτῆς καὶ οἰκουμενικὸν τοῦτον θρόνον εἰς καύχημα τῶν πιστῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔρεισμα καὶ ἀγλάϊσμα, ὁ ταπεινὸς αὐτῆς δοῦλος καὶ τῆς νήσου ταύτης ἐλάχιστος Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τοῦ περὶ ἐμέ ἱεροῦ καταλόγου καὶ τῶν γνησίων τῆς τοῦ Χριστοῦ ποίμνης ἐμπιστευθέντων μοι λογικῶν προβάτων, δεινοπαθῶς καὶ ἐν συνοχῇ καρδίας διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν ταπεινῆς ἀναφορᾶς ἀναγγέλλομεν τῇ ὑμετέρᾳ θεοτιμῇτῳ παναγιότητι, ὅτι ἀγκαλὰ καὶ ἔνιοι τοῦ γένους ἡμῶν ἐναντίοι, εἰς τὰ ἴδια τέλη ἀφορῶντες, ἐσυκοφάντισαν τὸν ἡμέτερον Φραντζέσκον Γεωργαντόπουλον, ὡς δῆθεν τῶν ὧδε Λατινικῶν Ἐκκλησιῶν ἀντίδικον καὶ ἐπιβάτην τῆς τε ὑπερενδόξου τῶν Φραντζέζων Νατζιόνος τολμηρὸν καθυβριστὴν καὶ καταφρονητὴν, δι' ὧν εἰς δικαίαν παροξύναντες ἀγανάκτησιν τὸν ὑπέρτατον πρέσβυν μὴ εἰδότα τὴν βριδιουργίαν, μᾶλλον δὲ ταύτην τὴν συκοφαντίαν ἀληθῆ εἶναι νομίζοντα, τῇ πρὸς τοὺς κρατοῦντας ἡμῶν εὐπαρρησιάστῳ τῆς αὐτοῦ ὑπεροχῆς συνεργείᾳ μέχρι θανάτου σχεδὸν τὸν ἄνθρωπον κατεδίκασεν, ὡς ἤδη τὰ κατ' αὐτοῦ πληροφορηθέντες καὶ ἀπροσδοκήτως ἅπαντες πικροῖς τοῖς δάκρυσιν κατεδαπτίσθημεν καὶ τὴν ψυχὴν ἀνιάτως ἠλγίσσαμεν· μὴ ὅλον τοῦτο ἡμεῖς, ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι καὶ ἐν βάρει τῆς ἡμῶν συνειδήσεως, γινώσκοντες αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον ὅλως ἀνεύθυνον τῶν συκοφαντιῶν τούτων, ὡς μηδέποτε κατὰ τι φωραθέντα ἐκκλησίας τινος περιφρονητὴν, ἢ ἐν τινι τῆς Νατζιόνος τῶν Φραντζέζων, μῆτε ἄλλης τινος μέχρι λόγου ψυχροῦ ἀντιτασσόμενον, τούτου χάριν θερμῶς τῆς ὑμετέρας παναγιότητος δεόμεθα, ὅπως τῇ θεῇ ὁδηγουμένῃ χάριτι, ὡς παρ-

ρησίαν ἔχουσα καὶ πειθῶ, βοηθήσῃ οἷς ἐπίσταται τρόποις τὸν ἡμέτερον Φραγκίσκον Γεωργαντόπουλον, καὶ ὡς ἱστὸν ἀράχνης ταύτας τὰς ψευδεῖς ἐπιβουλάς καὶ συκοφαντίας κατ' αὐτοῦ διαλύουσα, ἐλευθερώσει αὐτόν (εἰ δυνατόν) τὴν ταχίστην τῆς πανωδύνου φυλακῆς, ἐν ᾗ ἔνεκα τούτων ἀδικῶς καὶ ἀνεξετάστως κατεδικάσθη, ἡμῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐγγυωμένων εἰς τὴν ἐν καιρῷ τῷ ἀρμοδίῳ δι' ἀκριβοῦς ἐρεῦνης φανερωθεῖσαν ἀλήθειαν. Ναί, παναγιώτατε Δέσποτα, φωστήρ τῆς Ἐκκλησίας διαυγέστατε, ἐπικάμφθητι ταύτῃ ἡμῶν τῇ ταπεινῇ δεήσει καὶ αὐτῷ τὴν ἐνοῦσαν βοήθειαν χορήγησον, πλὴν γὰρ αὐτοῦ τοῦ ὑποκειμένου ἢ ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ κοινότης τοῦ γένους ἡμῶν εἰς παντελῇ ἐλεύσεται ἀφανισμόν, τὴν ἀδικὸν ταύτην καταδρομὴν τοῦ ὄντος πρωτίστου αὐτῆς καὶ ζηλωτοῦ μὴ ὑποφέρουσα· ὅθεν ἵνα μήποτε τὸ ναυάγιον ἐν τῷ λιμένι γένηται καὶ αὖθις ἐνθέρμως τὴν ὑμετέραν παναγιότητα καθικετεύομεν, διὰ τῆς ἀόκνου προμηθείας καὶ δυνατῆς αὐτῆς ὑπερασπίσεως νὰ χαροποιήσῃ ἡμᾶς τοὺς εὐτελεῖς, μᾶλλον δὲ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ταπεινὴν Ἐκκλησίαν, τῇ ταχείᾳ ἀπολυτρώσει τοῦ διαλειφθέντος Φραντζέσκου ἀθώου τῶν δεινῶν τούτων συκοφαντιῶν ὑπάρχοντος, ὡς εἴρηται. Πάντως δ' ἔνεκα ταύτης τῆς εὐποιίας λήψασθαι θεόθεν τὴν ἀντιμισθίαν πολλαπλάσιον καὶ ἔξει τοὺς ἀρράδωνας τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ αἰδίου μακαριότητος, ἧς καὶ ἡμεῖς διὰ τῶν παναγιῶν αὐτῆς καὶ θεοπειθῶν εὐχῶν ἀξιοθεύμεν, ἀμήν.

Διὰ δὲ πληροφορίαν ταύτης τῆς φιλαλήθους ἡμῶν ὁμολογίας καὶ δεινοπαθοῦς ἰκεσίας ὑπογραφόμεθα ἐν τῷ παρόντι ἕκαστος ἰδίᾳ χειρὶ, καὶ τῇ σφραγίδι ἐν ὀνόματι τοῦ παμμεγίστου ταξιάρχου τῆς ἡμετέρας χώρας σφρα-

γίζομεν καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν καὶ πίστῳσιν ἀληθείας.

αὠζ'. Νοεμβρίου ις'. ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ καὶ χώρα τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Τῆς ὑμετέρας θεοστηρίκτου παναγιότητος (τοῦ Ταξιάρχου σφραγίς.)

Ὑποκλινέστατοι εἰς τὰς προσταγὰς καὶ ἐλάχιστοι δοῦλοι.

† Ὁ Τήνου Νεόφυτος, — Οἰκονόμος Τήνου Ἰάκωβος, — Σακελλάριος Τήνου Ἰωάννης, — Ἀρχιμανδρίτης Τήνου Φιλάρετος, — Σακελίων Τήνου Δημήτριος, — Λογοθέτης Κωνσταντῖνος Καλαύριος, — Μακάριος Ἡγούμενος, — Παρθένιος Ἱερομόναχος, — Νεόφυτος Μοθώνης Ἱερομόναχος, — Χρῦσανθος Ἱερομόναχος, — Παπᾶ Μανώλης Πρωτέχδικος, — Καστρίσιος Τήνου Ἰωαννίκιος, — Παπᾶ Ἰωάννης ἀρχὼν τοῦ Εὐαγγελίου, — Παπᾶ Ἰωάννης Ἱερομνήμων, — Παπᾶ Νικόλαος Ἀπέργης, — Παπᾶ Νικόλαος Βίθιος, — Ὁ Σύγγελος Ἱερεμίας, — Παπᾶ Νικόλαος Τζιώτου, — Παπᾶ Κωνσταντῆς Μηκωνιάτης, — Παπᾶ Δημήτριος Δεσίπρης, — Παπᾶ Νικόλαος Δεσίπρης, — Καλλίνικος Ἱερομόναχος, — Ἀνθιμος Ἱερομόναχος, — Ἱερεμίας Ἱερομόναχος, — Παπᾶ Νικόλαος, — Παπᾶ Πέτρος Ἀπέργης, — Παπᾶ Ζαχαρίας Σκαρπαθιώτης, — Γεωργάκης Γιαννισόπουλος, — Παπᾶ Νικόλαος Σιαράκος, — Παπᾶ Κωνσταντῆς Μαραγκός, — Παπᾶ Νικόλαος Λεβαντῆς, — Παπᾶ Γεώργιος Μαρκοῖζης, — Παπᾶ Ἀντώνης Πλητᾶς, — Παπᾶ Πέτρος Σλέτης, — Παπᾶ Μάρκος Δοξαράτορας, — Παπᾶ Νικόλαος Μαραγκός, — Παπᾶ Νικόλαος Δεσι-

πρης, — Παπᾶ Ἀντώνης Πλητᾶς, — Παπᾶ Γεώργιος Κουμαριανός, — Παπᾶ Γιάννης Κουμαριανός, — Παπᾶ Ἰάκωβος Κουμαριανός, — Παπᾶ Νικόλαος Λεβαντῆς, — Παπᾶ Μανώλης Κονταρίνης, — Χωρεπίσκοπος Παπᾶ Ῥαφαήλ, — Παπᾶ Γεώργιος Μηνάρδος, — Παπᾶ Γεώργιος Μοσχάτος.

ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ.

Δημήτριος Ἰάνκοβιχ, — Νικόλαος Δρόσος, — Τζανῆς Σκαναβῆς, — Κάρλος Νάζος, — Λεονάρδος Γεωργαντόπουλος, — Γιάκουμος Πόμερ, — Ἰωάννης Καγκάδης, — Γεώργιος Ἀλπερτῆς, — Δημήτριος Δρόσος, — Σταματέλος Καγκάδης, — Θεόδωρος Βανδινᾶς, — Ἀνδρέας Μαυράκης, — Γιαννιὸς Γεωργαντόπουλος, — Ἀντώνιος Δοξαράτορας, — Γεώργιος Ῥεμόντος, — Γεώργιος Δεκάριστος, — Γεώργιος Φηνάλης, — Δημήτριος Αὐλωνίτης, — Γιαννούλης Μηνάρδος, — Νικόλαος Σιγάλας, — Σίμος Δαπέρης, — Μάρκος Ζάρπας, — Ἀναστάσιος Βρέτας, — Ἀναστάσιος Σολομός, — Μιχάλης Ἀμπελικόπουλος, — Γιάννης Βιδάλης.

ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ.

Πρωτόπαπας Ἰωάννης προσκυνητῆς, — Γαλακτίων Ἱερομόναχος πνευματικὸς, — Παπᾶ Ἀντώνης, — Ἰωάννης Λίρας, — Φραντζέσκος Γλύς, — Χ. Γεώργης Στάγης, — Ἰωάννης Κοσμᾶς, — Γεώργιος Κουκουλᾶς, — Γεώργιος Γαργαλέτος, — Γεωργάκης Κανδόνης, — Δημήτριος Παλαμάρης, — Γιακουμῆς Καρανικόλα, — Γιαννούλης Στάγης, — Ἰωάννης Ψάθης, — Ἀντώνιος Καραμανλῆς, — Γεώργιος Γαβαλᾶς, — Γαβριήλ Μορεζί-

νης, — Γεωργάκης Γαβαλάς, — Γεώργιος Μαντελέ-
νης, — Γαβριήλ Γλύνης, — Ἀποστόλης Παρίσης, —
Γεώργιος Καπέλος, — Στάθης Διθάρης.

ΠΛΑΤΕΙΑ.

Νικόλαος Ουριάνος, — Γεώργης Σπινοβασίλης, —
Νικόλας Χ. Γιάννη, — Σαρηγιάννης, — Γεώργης Σπι-
νοβασίλης, — Γιαννούλης Μπλουκος, — Ἰωάννης Χω-
ραφᾶς.

ΤΣΤΕΡΝΙΑ.

Παπᾶ Ἰωάννης Παλαμάρης, — Παπᾶ Κωνσταντῆς,
— Λαρέντζος Παλαμάρης — Στέφανος Καρχάκης, —
Ἀντώνιος Κουβαρᾶς, — Γεώργιος Γλύνης, — Ἰωάν-
νης Ῥήγος, — Φραντζέσκος Σκλήντης, — Ἀναγνώστης
Γρυδός, — Νικόλας Γρυδός, — Γεώργιος Ἀρπαλιᾶς, —
Περδός Ἀρπαλιᾶς.

ΚΑΡΔΙΑΝΗ.

Γεώργιος Ἀθράμης, — Τζανῆς Λεκανίτης, — Τζα-
νῆς Μαραβέλας, — Γιάννης Συριανός, — Περδός Σταυ-
ράκη.

ΑΠΕΡΓΑΔΟΣ.

Παπᾶ Γεώργιος, — Μάρκος τοῦ Πρωτόπαπα, —
Γιάκουμος Βιτάλης, — Φραντζέσκος Μελιδόνης, — Νι-
κόλαος Κασανδρινός, — Γεώργιος Βιδάλης, — Νικό-
λαος Τζόρτζας.

ΧΑΝΤΖΗΡΑΔΟΣ.

Βασίλης Χαντζίρης, — Γιάκουμος Γιαννόπουλος, —
Γεώργιος Σάγας, — Μανώλης Πάφλος, — Σταμάτης
Πάφλος, — Πέρος Περπινιάς, — Γιάννης Ταπακόπου-

λος, — Γιάννης Καλούμενος, — Περούλης Καλούμενος, — Νικολάκης Τζιώτη.

ΚΟΥΤΙΝΙΑΔΟΣ.

Θεόδωρος Ἀλευριώτης, — Γχιουζές Βιδάλε, — Γεώργιος Ἴχιονες, — Ἀθανάσης Φιλιπούσης, — Γεώργιος Ἀγαλιανός, — Λαρέζος Φιλιπούσης, — Νικόλαος Κρητικός, — Τζώρτζης Μεσηνέζης.

ΣΜΟΥΡΔΙΑΣ.

Ἀναγνώστης Σιγάλας, — Δημήτριος Καλούμενος, — Γιάννης Γιαννόπουλος, — Βασίλης Σαμαθράκης.

ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ.

Νικόλαος Νάζος γέροντας, — Κάρλος Ταβερώνης, — Γεωργάκης Γιαννισόπουλος, — Μόδενας Περπινιάς, — Κωνσταντῆς Δελασούδας, — Στεφανῆς Φόσκουλος, — Κωνσταντῆς Σιότος.

ΖΓΑΛΛΑΔΟΣ.

Φραγκούλης Σιότος, — Νικολάκης Παγώνης.

ΜΕΣΗ.

Γιαννάκης Ἀπέργης, — Μάρκος Σαρδέλης, — Μάρκος Σιότος.

ΚΑΜΑΡΙ.

Γεώργιος Μωραΐτης, — Ἀντώνιος Ἀλμπερτῆς, — Λαρέζος Βιδάλες, — Γεώργιος Ἀλμπερτῆς.

ΦΑΛΑΤΑΔΟΣ.

Ἀναγνώστης Κορφιάτης, — Μάρκος Ἀλμπερτῆς, — Σταμάτης Κορφιάτης, — Λαρέζος Βιδάλες, — Νικόλαος Ἀλμπερτῆς.

ΚΑΡΤΑ.

Ἀναγνώστης Κοντός Γέροντας, — Ἀντώνιος Μαραγκός, — Πέτρος Βεντούρας, — Μάρκος Μαρινέλης.

ΛΕΒΑΝΤΑΔΟΣ.

Πέτρος Μαρκοΐζης γέροντας.

ΜΟΥΝΤΑΔΟΣ.

Γιάκουμος Δαπέρης, — Γεώργιος Χορευτής, — Θεόδωρος Οἰκονόμου.

ΚΟΥΜΝΙΑΔΟΣ.

Ἀναγνώστης Κρητικός, — Γιάκουμος Μωραΐτης.

ΔΥΟ ΧΩΡΙΑ.

Μάρκος Μαραγκός γέροντας, — Νικόλαος Μηδάσος, — Ἀντζουλος Μηδάσος, — Ἀλέξανδρος Δεσίπρης.

ΑΡΝΑΔΟΣ.

Νικόλαος Γκίζης γέροντας, — Νικόλαος Γριπιώτης, — Ῥαφίδος Μαραμπότος, — Νικηφόρος Ποτινιώτης, — Πέτρος Καρδαμίτζης.

ΤΡΙΑΝΤΑΡΟΣ.

Μάρκος Καβάλας, — Γιάννης Λούβαρης, — Μαθιός Μαραγκός, — Γεώργης Ἀπέργης.

ΜΠΕΡΔΕΜΙΑΔΟΣ.

Νικόλαος Σοφιανός, — Ἰωάννης Φόσκουλος.

Οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ἐπίτροποι τῆς ἐνταῦθα ἐκκλησίας τοῦ παμμεγίστου Ταξιάρχου, δηλοποιούμεν ὅτι ἐπαρρησιάσθη ἡμῖν τὸ παρόν, τὸ ὁποῖον καὶ παραβάλλοντες μετὰ τοῦ πρωτοτύπου εὗρομεν ἀπαραλλάκτον, αὐτολεξεὶ ἀντιγεγραμμένον ἄνευ τινος προσθήκης ἢ ἀ-

φαιρέσεως· διὸ δὴ εἰς πίστῳσιν ἀληθείας βεβαιούμεν αὐ-
τὸ ταῖς ἰδιοχείροις ἡμῶν ὑπογραφαῖς, ὅτι ἴσον ἐστὶν ἀπα-
ράλλακτον, σφραγιζόντες καὶ τῇ σφραγίδι τῆς ἰδίας ἡ-
μῶν Ἐκκλησίας.

Τῇ κβ'. Νοεμβρίου αωζ'. Τῆνος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΕΜΟΝΤΟΣ	(Τ. Σ.) ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ
ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ	κοινὸς γραμματικὸς τῆς
ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ ΚΑΓΚΑΛΗΣ	νήσου Τήνου μαρτυρῶ ὅτι
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.	ἴσον ἐστὶν ἀπαραλλάκτον
	τοῦ πρωτοτύπου.

Ἀριθ. 81.

Ὁρα σελ. 167.

Ἐπιστολῇ Φρ. Γεωργαντοπούλου τῆς α'. Μαρτίου 1808
ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν Ν. Δρόσον εἰς Τῆνον.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι θέλετε χαρῇ διὰ τὴν ἐλευθερίαν μου
καὶ διὰ τὴν καλὴν ὑποδοχὴν τοῦ ἐξοχωτάτου πρέσβεως
καθὼς θέλετε πληροφορηθῇ τῶν τρεξάντων ἀπὸ τὰ
γράμματα τῆς συζύγου μου καὶ συγγενῶν πρὸς τοὺς
ὁποίους γράφω εἰς πλάτος, καὶ οὕτως δὲν ἀμφιβάλλω
ὅτι θέλετε εὐφρανθῇ μετὰ τῶν στενοτέρων συγγενῶν μου
δι' ὅλα ταῦτα, ὅθεν καὶ ἐλπίζω ὅτι μέσον τούτων θέλουν
παύσει τὰ δεινὰ τῆς πατρίδος μας, ἐπειδὴ καὶ ῥητῶς εἶ-
πεν ὁ Γενεράλης ὅτι θέλει ὑπερασπίζεσθαι καὶ ἀγαπᾷ τό-
σον τοὺς Λατίνους καθὼς καὶ Ῥωμαίους, ἔχοντες ἐξίσου
τὴν ἀγάπην του καὶ τὰ δύο γένη κτλ. Ἀδελφε, ἀπροσ-
δόκητα πράγματα ἦτον ταῦτα καὶ τόσῃν χαρὰν ἐπροξέ-
νησαν εἰς τὸ γένος καὶ τόσῃν δόξαν ἔκαμε τοῦ ἡρώδους
μου Σεβαστιανῇ ὅπου δὲν περιγράφεται.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. 82.

Ὅρα σελ. 170.

Ἐπιστολὴ τοῦ ἰδίου Γεωργαντοπούλου τῇ α'. Ἀπριλίου
1808 πρὸς τὸν αὐτὸν Δρόσον.

Ὁ ἐξοχώτατος καὶ περιπόθητός μοι δόκτωρ Σέργιος ἐφανερώσεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὰς ἀναφορὰς τοῦ πατρὸς του μετὰ τοῦ Παπᾶ Ἰωάννου, ἡ δὲ ἁγία Ἐκκλησία ἔδωκεν αὐτῷ μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν πανιερότητά του καὶ πρὸς τοὺς τιμιωτάτους προεστῶτας προστάζουσα σφοδρῶς περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως καθὼς θέλετε ἰδεῖ. Αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν σέλλει ὁ ῥηθεὶς Δόκτωρ τῷ κυρίῳ Πανάγῳ Χαρβούρη καὶ τὸν γράφει νὰ τὸν φανερώνη τῇ τιμιότητί σας καὶ εἰς τοὺς προεστῶτας, ἂν δὲν εἶναι ταραφλίδες τοῦ Δεσπότη καὶ Παξημάδιδων· ὅθεν ἀναγινώσκοντάς τὴν θέλετε συμβουλευσεὶ τὸν ῥηθέντα Χαρβούρη τὰ δέοντα, θέλετε παρασταθῇ μὲ ζῆλον εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν διὰ νὰ λάβητε ἢ ποσότητά τινα ἄσπρων ἀνάλογον τῶν ζημιῶν ἃς ἐπροξένησαν ἢ ἂν ὁ Δεσπότης δυστροπῶν βαστᾷ πάντοτε τὸ πονηρὸν κόμμα του, μίαν δικαίαν ἀναφορὰν πρὸς τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα. Ἐγὼ δὲ μὲ ὅλην τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ μὲ τὸν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ φιλοπάτριδα ζῆλον κτλ.

Φ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 82.

Ὅρα Σελ. 170.

Ἐπιστολὴ Ἰωάννου Γεωργαντοπούλου, ἀδελφοῦ τοῦ Φραγκίσκου, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τῇ 19 Ἀπριλίου 1808.

Πρὸς τὸν Ν. Δρόσον καὶ Α. Μαυράκην. Εἰς Τήνον.
Τοὺς ἔγραψε μὲ τὸν Μαστρομιχάλην περὶ τῶν σταλ-

λέντων Πατριαρχικῶν γραμμάτων περὶ τῆς ἀφεύκτου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀφίξεως τοῦ Δεσπότη μας καὶ εἰς τὸ ἐναντίον τί νὰ ἀκολουθήσητε, καὶ ἐλπίζει ὅτι ἔφθασεν ἐγκαίρως καὶ τὸ γράμμα του καὶ τὰ Συνοδικὰ γράμματα. Νῦν δὲ στέλλοντας ἐκ μέρους τοῦ ὑψηλοτάτου Νουρῆ Μπέγη πρόσταγμα διὰ τὴν ὅλην ἡσυχίαν τοῦ κοινοῦ καὶ διὰ τὴν ἐγγήγορον σύναξιν τοῦ μιρίου, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θέλετε παρατηρήσει ὅτι δὲν ἔβαλαν καπουκιαχαγιάν ἂν δὲν συναχθῇ τὸ μιρὶ, ἀλλὰ ἀπὸ αὐτοῦ μὲ κοινήν γνώμην νὰ διορίσητε ἐκεῖνον ὁποῦ κρίνετε εὐλογον, ὅθεν ἂν εἰς τὸ ἐναντίον καὶ φιλοτάραχοι διὰ κἀνέναν ἰδιόν τους σκοπὸν θέλουν νὰ διορίσουν πρὸ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ ἀδελφοῦ μου, τότε θέλετε πασγίσει νὰ τὸ ἐμποδίσητε μέχρι τοῦ ἐρχομοῦ του.

Εἰμὴ καὶ ὁ Δεσπότης κάμει ταραξὶ καὶ ἐμποδίσει τὸν ἐδῶ ἐρχομόν του παραβλέπων τὰ Συνοδικὰ γράμματα, πρέπει νὰ προσπαθήσητε νὰ τὸν βιάσουν καὶ νὰ γίνουν γράμματα φανερώνοντα τὰς αἰτίας, διὰ νὰ μὴ ἤθελε μὲ ψευδῆ γράμματα καὶ ἀπατήσῃ τὸν Πατριάρχην, ὅθεν χρειάζεται προσοχή, κτλ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 83.

Ὁρα σελ. 171

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς προεστώτων πρὸς τὸν

Νουρῆ μπέγην

Ἐνδοξότατε ἡμῶν αὐθέντα

Ταπεινῶς οἱ δοῦλοι τῆς φανερόνομεν τῇ ὑμετέρᾳ ἐνδοξότητι πῶς ἐμάθομεν ὅτι αὐτοῦ τινὲς διέβαλον τὸν δεσπότην μας πρὸς τὴν σὴν ἐνδοξότητα ὅτι αὐτὸς ἡμᾶς διδάσκει καὶ μαθηθάνει νὰ μὴ δώσωμεν τὸ βασιλικὸν μιρὶ,

εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουστον αὐτὴν συκοφαντίαν τὸ ἐνομί-
 σαμεν μεγάλην ἁμαρτίαν ἂν δὲν φανερώσωμεν πρὸς τὸν
 δικαιοτάτον ἡμῶν αὐθέντην ἐν φόβῳ Θεοῦ τὴν ἀλήθειαν
 διὰ κοινῆς ἡμῶν ἀναφορᾶς ἐσφραγισμένην τῇ σφραγίδι
 τῆς πατριδος μας καὶ βεβαιωμένην ὑπὸ πάντων τῶν χω-
 ρίων, καὶ ἡμῶν τῶν εὐρεθέντων δούλων σας ταπεινῶς
 κατὰ τὸ παρὸν ἔτος εἰς τὸ λεγόμενον προεσθηλῆκε τοῦ
 τόπου, καὶ διὰ περισσοτέραν ἔτι τοῦ σοφωτάτου μας αὐ-
 θέντου βεβαιωμένης καὶ μὲ τὴν ὑπογραφὴν καὶ βούλαν
 τῶν κυρίων ἀνθρώπων της, ὅτι οὐδέποτε τοιοῦτον ἔργον
 μήτε ἔγεινε, μήτε θέλει γενῆ ἀπὸ τὸν δεσπότην μας,
 ἐμποδιζόμενος καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον νόμον τῆς πίστεώς μας
 ὅτι τὸν ὑποχρεώνει νὰ διδάσκη καὶ νὰ συμβουλευῇ πάντας
 ἡμᾶς νὰ ὑποτασσώμεθα εἰς τὴν κραταιάν μας βασιλείαν
 καὶ νὰ ἀποδίδωμεν τὸ βασιλικὸν μίρι εἰς τὸν καιρὸν του,
 τὸ ὁποῖον καὶ δὲν ἔπαυσε ποιῶν καὶ διὰ λόγου καὶ διὰ
 γραμμάτων του, βλέπων τὴν ἀπὸ πτωχείαν μας ἄργηταν
 εἰς τὴν τελείαν ἐκπλήρωσιν τῶν δοσιμάτων μας· ὅθεν
 καὶ δεόμεθα αὐτῆς, νοερῶς τῶν πανενδόξων ποδῶν ἀπτό-
 μενοι ὅπου αὐτὴ ἢ ἐν ἀληθείᾳ καὶ φόβῳ Θεοῦ δεῖξις πάν-
 των ἡμῶν νὰ λάβῃ τόπον στερεόν ἐν τῇ θειοτάτῃ καὶ
 πανενδόξῳ της ψυχῇ καὶ νὰ μᾶς τὸν χαρίσῃ νὰ τὸν ἔχω-
 μεν οἱ δούλοι της ἐνόσω ὁ Θεὸς θέλει, ὄντες πάντες εὐ-
 χαριστημένοι ἀπ' αὐτὸν τὸν δεσπότην μας καὶ ὅ,τι εἶναι
 τὸ ἔλεός σας.

1808 Ἰουλίου 15.

Τῆς ὑμετέρας εὐσπλαγγνικωτάτης ἐνδοξότητος
 Δούλοι ἐλάχιστοι

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΣΚΟΥΦΗΣ.
 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΓΡΕΛΟΣ

Ἄντωνιος Πετρίδης κοινὸς γραμματικὸς μαρτυρῶ ὅτι
 ἔσον ἐστὶ.

*Αριθ. 83.

Ὁρα σελ. 171.

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς τῶν προεστώτων Τήνου
πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.

Παναγιώτατε ἡμῶν αὐθέντα καὶ δέσποτα

Ταπεινῶς ἡμεῖς οἱ ἐλάχιστοι δοῦλοι τῆς ἐκ τῆς νήσου
Τήνου ἀναφέρομεν τῇ θειοτάτῃ αὐτῆς παναγιότητι καὶ
τῇ περὶ αὐτὴν ἀγία καὶ ἱερᾷ συνόδῳ ὅτι ὑπὸ τῶν οὐτόθι
εὐρισκομένων πατριωτῶν μας φίλων τῇ πατρίδι μας, καὶ
τὸν Θεὸν φοβούμενοι, μᾶς ἐπληροφόρησεν γράφοντες ὅτι
τινὲς ὑπὸ τοῦ πονηροῦ πάντως κινηθέντες διαβάλλουν
αὐτοῦ εἰς τὸν ἐνδοξότατον ἡμῶν ἐφέντην Νουριμπέγην,
τὸν πανιερώτατον ἡμῶν δεσπότην, λέγοντες ὅτι ἡ πανιε-
ρότης του παρακινεῖ ἡμᾶς καὶ λέγει νὰ μὴ πληρώσωμεν
τὸ βασιλικὸν μιρὶ, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ δικαίωτος ἡμῶν ἐφέντης
δικαίως ὀργισθεὶς αὐτῷ, ἀνήγγειλεν αὐτὰ ταῦτα τῇ ἐκ-
κλησίᾳ καὶ ἐδόθη ἡ ὑμετέρα πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τῇ ἐν-
δοξότητί του, δι' ἧς προστάζεται ὁ δεσπότης μας ἀνυ-
περθέως νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰ αὐτόθι εἰς ὅσα αὐτοῦ κατα-
μαρτυροῦσι. Αὐτὰ ἰδόντες παναγιώτατε (καίτοι τῆς ἐπι-
στολῆς ἄχρι τοῦδε ἀφανοῦς οὐσης) εἰς τοιαύτην ἀνήκου-
στον συκοφαντίαν δὲν ἐλείψαμεν διὰ κοινῆς ἡμῶν ἀναφο-
ρᾶς, ἐσφραγισμένης τῇ κοινῇ σφραγίδι τῆς πατρίδος μας
καὶ ὑπογραμμένης ὑπὸ πάντων τῶν προΐσταμένων ἐν τοῖς
τῶν ὀρθοδόξων χωρίοις καὶ ὑφ' ἡμῶν τῶν εὐρισκομένων
ἤδη συντύχων βεβαιωμένης καὶ ἄλλων προκρίτων τῆς
χώρας μας, ὅτι ἄπαγε τοιοῦτος λόγος ἀπὸ τοῦ ἱερὸν στό-
μα τοῦ ἀρχιερέως μας, δὲν ἐξῆλθε, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐναντίον
τούτῳ δὲν ἔπαυσε ποιῶν καὶ διὰ γραμμάτων του εἰς ὅλα

τὰ χωρία καὶ διὰ λόγου καθοθηγῶν καὶ συμβουλευῶν
 ἡμᾶς πάντας νὰ προσθάσωμεν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ τὸ βα-
 σιλικὸν μιρὶ μὲ ὅ,τι τρόπον ἤμπορέσωμεν, ὅτι οὗτος μᾶς
 προστάζει ὁ Θεὸς νὰ ὑποτασσώμεθα τοῖς κυρίοις ἡμῶν καὶ
 νὰ ἀποδίδωμεν τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι· αὐτὰ παναγιώ-
 τατε ἡξεύρομεν διὰ τὸν δεσπότην μας καὶ αὐτὰ φανερώ-
 νομεν ἐν φόβῳ Θεοῦ· ὅθεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὴν παναγιότη-
 τά του εὐχαριστημένοι καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ἁγίαν μας
 ἐκκλησίαν νὰ τὸν ἔχωμεν ἀνενόχλητον ἕως ὅτου ὁ Θεὸς
 θέλει νὰ μᾶς τὸν χαρίσῃ διὰ τῶν παναγίων αὐτῆς εὐχῶν,
 αἵπερ εἶψαν μεθ' ἡμῶν καὶ μετὰ τῶν τέκνων ἡμῶν διὰ
 βίου.

1808 Ἰουλίου ις'.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΣΚΟΥΤΗΣ
 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΓΡΕΔΟΣ.

Ἀριθ. 84.

Ὁρα σελ. 173 καὶ 174

Ἀναφορὰ πρὸς τὸν ἐνδοξότατον Μουσταφᾶ ἀγᾶ καὶ τι-
 μίους προεστῶτας τῆς 30 Ἰανουαρίου 1809 εἰς
 τὴν καινούριαν Παναγίαν τῶν Θυριδίων.

Ἡμεῖς ὅλοι οἱ συναγμένοι βραγιάδες τῶν μέσα ῥωμαϊ-
 κῶν χωρίων, καὶ σᾶς δίδομε τὴν εἰδῆσιν ὅτι ἐλάβομε ταῖς
 πόλιτζαῖς ὅπου εἶχατε μᾶς στείλει, γράφοντές μας διὰ νὰ
 ἔλθωμεν κάτω εἰς τὰς 23 τοῦ τρέχοντος νὰ ἀκούσωμεν
 τὸ κουμπάρτον καὶ νὰ πάρωμεν ταῖς ξεμοιρασαῖς μας·
 τὸ αἶτιον ὅμως ὅπου δὲν ἦλθομεν ἰδοὺ κάτωθεν σᾶς
 τὸ φανερόνομεν εἰς κεφεφάλαια· (ἔπονται τὰ κεφάλαια
 ὅπως εἶναι ἀντιγεγραμμένα εἰς τὸ οἰκτεῖον μέρος τῆς πα-
 ρούσης ἱστορίας.).

ΔΥΟ ΧΩΡΙΑ.

Μάρκος Μτραγκός με γνώμην τοῦ χωρίου, — Ἀλέξανδρος Δεσίπρης, — Τζαννῆς Βηδάλε, — Νικόλαος Μουδάσος, — Ἀντώνιος Δεσίπρης, — Ῥαφιάς Μουδάσος, — Γεώργιος Δεσίπρης, — Νικόλαος Ἀπέργης, — Μάρκος Σκινίτης, — Πέρος Δεσίπρης, — Γεώργιος Κάπος, — Σίμος Μουδάσος, — Ἰωάννης Πολίτης, — Γιάννης Ἀπέργης, — Νικόλαος Πλητάς.

ΑΓΓΑΛΟΣ.

Νικόλαος Γκίξης με γνώμην τοῦ χωρίου, — Πέρος Καρδαμίτσης, — Λαμπριανός Ἀπέργης, — Κωνσταντῆς Γρυπιότης, — Δημήτριος Ἀπέργης, — Δημήτριος Σκότης, — Ἀντώνιος Γρυπιότης, — Δημήτριος Μαραμπότης, Ἀναστάσιος Κατρέφτας, — Ἀντωνέλλος Μαραμπότης, — Γιάννης Σαρῆς, — Νικόλαος Σαντοριναῖος, — Πάρκος Ταρμάς, — Ἀντώνης Γκίξης, — ἐγὼ Δημήτρης δοῦλος γράφω.

ΤΡΙΑΝΤΑΡΟΣ.

Μάρκος Καβάλας γέροντας με γνώμην τοῦ χωρίου, — Μαθιός Μαραπότης, — Γεώργιος, — Γεώργιος Δεσίπρης, — Κωνσταντῆς Ἀλαμάνης, — Κάρλος Σκλάβος, — Νικόλαος Μαραγκός, — Λαρέζος Δεσίπρης, — Φραντζέσκος Μιλησιανός, — Πέρος Σανταμούρης.

ΚΟΥΤΗΚΑΛΟΣ.

Κωνσταντῆς Καβάλα με γνώμην τοῦ χωρίου, — Ρενιέρης Κρητικός, — Γεώργιος Ἀγγελάκος, — Μάρκος Καλούμενος, — Θεόδωρος Ἀλευριώτης, — Γεώργιος Μεσσηνέζης, — Μάρκος Δελασούδας.

ΧΑΤΖΗΡΑΔΟΣ.

Βασίλειος Χαζίρης με γνώμην τοῦ χωρίου, — Γιαννάκης Ἀρμακόλα, — Περούλης Καλουμένου.

ΑΠΕΡΓΑΔΟΣ.

Γεώργιος Ταρμάς γέροντας με γνώμην τοῦ χωρίου, — Γεώργιος Συγάλας, — Νικόλαος Ὀριάνας, — Γιάννης Νικηφόρος, — Νικόλαος Βηδάλης Γεώργιος Ἀλμπέρτης.

ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ.

Νικόλαος Νάζος γέροντας με γνώμην τοῦ χωρίου, — Γεωργάκης Γιανισόπουλος, — Νικόλαος Λεβαντής, — Γεώργιος Πλητάς, — Κάρλος τοῦ Δαβερώνη, — Γεώργιος Σοφιανός, — Μάρκος Συγάλας μαρτυρῶ, — Νικόλαος Φόσκουλος, — Μάρκος Βητάλες, — Κωνσταντῆς Δελασίδας, — Στεφανῆς Φόσκουλος.

ΖΓΑΛΑΔΟΣ.

Ἀντώνιος Ἀπέργης γέροντας με γνώμην τοῦ χωρίου, — Νικόλαος Μαρκοῖζης, — Φραγκούλης Σιότος, — Γεώργιος Χαζίρης, — Νικόλαος Παγανῆς, — Γιάννης Μαραγκός.

ΜΕΣΗ.

Ματθαῖος Τζές με γνώμην τοῦ χωρίου, — Γιαννάκης Ἀπέργης, — Ἀντώνιος Μωραΐτης, — Περός Σιότος, — Ἀντώνης Μητυλινός.

ΦΑΛΑΤΑΔΟΣ.

Λαρέντζος Βηδάλες γέροντας με γνώμην τοῦ χωρίου, — Σταμάτης Κορφιάτης, — Νικόλας Περῆς με γνώμην τοῦ χωρίου, — Παντελής Βηδάλες, — Γιάκουμος Ταρμῆς, — Ἀντώνιος Παπαγιανόπουλος, — Γεώργιος

Ἀπέργης, — Περὸς Τανόπουλος, — Ἀντώνιος Κεφαλόνιτης, — Μάρκος Βηδάλης καὶ ὅλον τὸ χωρίον ὑπόσχεται.

ΚΑΜΑΡΙ.

Γεώργιος Μωραίτης μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, — Γιάννης Μωραίτης, — Ἀντώνιος Ἀλμπερτής, — Γεώργιος Φόσκουλος, — Μάρκος Βηδάλης, — Πέρος Ἀλπερτής.

ΚΑΡΥΑ.

Πίερος Ἀλπερτής γέροντας μὲ γνώμην τῶν χωρίων τῆς Πρωτογερικῆς, — Μάρκος Μαρινέλης, — Ἰω. Λεγάτος, — Νικηφόρος Ζάρπας, — Νικόλαος Κονταράτος, — Τζάνες Σιριγότης, — Νικόλαος Λεβαντῆς, — Γεωργάκης Μωραίτης, — Τζωτζος Σκέτρης.

ΜΟΥΝΤΑΔΟΣ.

Ἀτώνιος Μαρκοΐζης γέροντας μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, — Παλτισσάρος Πλητὰς, — Γιάκουμος Δαπέρης, — Σίμος Δαπέρης, — Νικόλαος Δαπέρης, — Νικόλαος Μαραγκὸς, — Γεώργιος Λεβαντῆς, — Φραντζέσκος Κόνταρης, — Κωνσταντῖνος Λεβαντῆς, — Περὸς Σαντοριναῖος, — Γεώργιος Ἀπέργης, — Μάρκος Κρητικός.

Ἀριθ. 85.

Ὁρα σελ. 177.

Ἐπιτίμιον.

Ἐντιμότεροι κληρικοὶ, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τίμιοι προεστώτες καὶ ἄρχοντες καὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι Χριστιανοὶ τῆς χώρας τοῦ Ἁγίου Νικολάου, χάρις εἴη ὑμῖν παρὰ Θεοῦ καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχὴ

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

30

καὶ εὐλογία. Ὁ σιὸρ Νικόλαος Δρόσος ἐλθὼν πρὸς ἡ-
μᾶς ἀνέφερεν ὅτι οἱ τιμιώτατοι προεστῶτες εἶχαν γρά-
φει πόλιτζες κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὰς ἔστειλαν εἰς
τὰ χωρία διὰ νὰ ἐλθουν οἱ γέροντες νὰ ἀκούσουν τὸ
κουμπάρτον καὶ νὰ λάβωσι ταῖς ξεμιρασαῖς των, διὰ νὰ
κάμουν τάσαις νὰ συνάξουν τὸ μαλιμιρί καὶ μὲ τὸ νὰ μὴ
ἐκατέβησαν οἱ γέροντες, ὥς τοὺς ἔγραφαν οἱ τιμιώτα-
τοι προεστῶτες, μερικοὶ τῶν Χριστιανῶν μας ἐσυκοφάντη-
σαν τὸν αὐτὸν σιὸρ Νικολάκην Δρόσον ὅτι εἶναι αἷτιος
σκανδάλου καὶ ἐμποδίσθησαν οἱ γέροντες ἀπὸ τὸ νὰ μὴ
ἐλθουν νὰ λάβουν ταῖς ξεμοιρασαῖς των καὶ νὰ συνάξουν
τὸ μαλιμιρί. Λοιπὸν εἰ μὲν ἡ τιμιότης του ἐξεφώνησε
παρόμοιον λόγον ἢ ἔστειλεν ἄνθρωπον νὰ περιέρχηται
εἰς τὰ χωρία ἢ μὲ πόλιτζες ἢ μὲ ἄλλον τρόπον κρυφὸν
εἰς τὸ νὰ διεγείρῃ καὶ νὰ σκανδαλίζῃ τοὺς ῥαγιάδες,
διὰ νὰ μὴ κατέβωσι κάτω, ἢ ἀπεράσῃ ἀπὸ τὸν νοῦν του
παρόμοιον κίνημα κρυφίως ἢ φανερῶς, νὰ ᾔῃαι ἀφωρι-
σμένος καὶ ἀσυγχώρητος, ἄλυτος καὶ τυμπανιαῖος ἐν τῷ
νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καθὼς ὁ ἴδιος ἐζήτησεν,
εἰ δὲ ὅποιοι τῶν Χριστιανῶν μας κακίᾳ φερόμενοι, πα-
θητικῶς δὲ καὶ καθεβούλως, ἀδίκως καὶ παραλόγως τὸν
ἐσυκοφάντησαν καὶ ἐμίαναν τὰς ἀκοὰς τῶν ἐξουσιαστῶν,
εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ἐν τριάδι ὑμνούμενος, τοὺς ἔχομεν
ἀφωρισμένους, ἀσυγχωρήτους, ἀλύτους καὶ τυμπανιαί-
ους ἐν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, αἱ πέτραι
καὶ ὁ σιδήρος λυθεῖεν, αὐτοὶ δὲ μηδαμῶς κληρονομήσειεν
τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα, καὶ
προκοπὴν οὐ μὴ εἰδῶσι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐ-
τῶν, ἔχοντες καὶ τὰς ἀράς πάντων τῶν ἀπ' αἰώνων ἁ-

γίων καὶ τῶν ὁσίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας.

1809 Φεβρουαρίου 13. † Ὁ Τήνου Νεόφυτος.

Ἀριθ. 86.

Ὅρα σελ. 177.

Ἀντίγραφον ἐγκυκλίου τοῦ Μουσταφᾶ Ἀγᾶ καὶ τῶν τεσσάρων προεστώτων, πρὸς τοὺς γέροντας καὶ βασιλῆδες ὄλων τῶν Ῥωμαϊκῶν χωρίων τοῦ μέσα μέρους.

Σᾶς δίδομεν τὴν εἰδήσιν ὅτι ἐπροχθὲς τὴν Παρασκευὴν ὁποῦ ἐκάμαμεν συνέλευσιν ὅλης τῆς χώρας εἰς τὸ κονάκι τοῦ Ἀρχιερέως καὶ ἐδιαβάσαμεν ἓνα μπουγιουρδὶ τοῦ Ἐφέντη μας, ὁμοῦ καὶ ἐπιστολὴν τοῦ Δραγουμάνου καὶ γράμματα τοῦ Καπουκχαχαγιᾶ τῆς νήσου μας ὁποῦ τώρα μᾶς ἔστειλαν καὶ μᾶς προστάζουν νὰ προφθάσωμεν το ὀγληγορώτερον τὸ μαλιμρὶ, εἰς ταύτην τὴν συνέλευσιν ὁ ἄρχων Λογοθέτης κύριος Κωνς. Καλαύριας μᾶς ἐδιάβασεν ἓν κοινὸν γράμμα σας εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς σημειώνετε μὲ πέντε κεφάλαια τὰ παρόπινα ὁποῦ ἔχετε εἰς τουλόγου μας κτλ. ὥς εἶναι ἀντιγεγραμμένα εἰς τὸ οἰκεῖον μέρος τῆς παρούσης ἱστορίας.

1809 Φεβρ. 6 ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

ΓΙΑΚΟΥΜΟΣ ΠΟΜΕΡ

ΙΩ. ΔΙΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΙΤΑΛΗΣ

Ν. ΣΑΓΓΕΔΟΣ.

Ἐγκύκλιος Λογοθέτου Καλαύρια τῆς 6 Φεβρ. 1809
πρὸς τοὺς γέροντας καὶ βασιλῆες ὅλων τῶν Ῥωμαϊ-
κῶν χωρίων τοῦ μέσα μέρους.

Ὅτι ἀνέγνωσα εἰς τὴν συνέλευσιν τὰ εἰς τὸ κονάκι
τοῦ Ἀρχιερέως γενόμενα τὸ κοινόν τους γράμματα καὶ εἰς
τοὺς προεστῶτας, καὶ ἐθεώρησαν ὅλοι ὡς εὐλογοφανῆ
καὶ δίκαια τὰ ἐν τῷ ῥηθέντι ἐγγράφῳ περιεχόμενα δι-
καιολογήματά των, καὶ θέλουν τὰ τελειώσει εἰς ὀλίγας
ἡμέρας κατὰ τὴν ζήτησίν σας καὶ καθὼς ἔμπροσθεν εἰς
ὅλους ἡμᾶς ἔδωκαν τὴν ὑπόσχεσίν των κτλ. ὡς ἐν τῷ
οἰκείῳ τόπῳ τῆς παρούσης ἱστορίας ἐμπεριέχονται.

ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ ΚΑΛΑΥΡΙΑΣ.

Ἀριθ. 87.

Ὁρα σελ. 179.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τῆς 14 Φεβρουαρίου 1809 τοῦ
Νικολάου Δρόσου πρὸς τὸν Φ. Γεωργαντόπουλον ἐν
Κωνσταντινουπόλει.

Δι' ἧς ἐκφράζει τὴν λύπην του διὰ τὴν βραδύτητα
τῆς ἀποδημίας του, ἥτις τῷ εἶναι ἐπαισθητοτέρα διότι
δενέχει οὐδένα τὸν βοηθοῦντα φανερά αὐτόν, ὑπερασπιζό-
μενον τὰ τοῦ κόμματός τους, καὶ περιγράφει τὰ ἀπὸ τῆς 23
τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 5 τοῦ τρέχοντος
Φεβρουαρίου ἐν τῇ νήσῳ ἐν πολλῇ λεπτομερείᾳ, ἅτινα
ἐνυπάρχουν εἰς τὸ οἰκεῖον μέρος τῆς προκειμένης ἱστο-
ρίας, κτλ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ.

*Αριθ. 88

"Ορα Σελ. 181.

Ἐγγραφον τῶν συνελθόντων τὴν 17 Φεβρουαρίου 1809 Δημογερόντων καὶ πολλῶν κατοίκων τῶν χωρίων τῶν Μέσα Μερῶν εἰς συνέλευσιν ἐν τῷ Διοικητηρίῳ, ἐν ᾗ ἔγεινε πρότασις περὶ ἐπεξεργασίας τῆς δοσοληψίας τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1806 καὶ 1807 χρηματισάντων προεστώτων, καὶ παρ' ὅλης τῆς συνελεύσεως τοῦ ἐνδοξοτάτου Μουσταφᾶ Ἀγᾶ καὶ τῶν προκρίτων, τῆς χώρας ταύτης δεκτῆς γενομένης, δι' οὗ ἐξελέξαντο ἐκ μέρους των ἐπιστάτας καὶ τοποτηρητὰς εἰς αὐτοὺς τοὺς λογαριασμοὺς τῶν εἰρημένων δύο χρόνων, ἀπὸ μὲν τὴν χώραν τὸν σιὸρ Ἀναγνώσῃν Βαντινᾶν, τὸν σιὸρ Γιαννούλῃν Μηνάρδον, τὸν σιὸρ Γιαννιῶν Γεωργαντόπουλον καὶ σιὸρ Νικόλαον Δρόσον, ἀπὸ τὰ Δύω Χωρία τὸν σιὸρ Σπύρον Βουτζᾶν, ἀπὸ δὲ τὸν Φαλατάδον τὸν σιὸρ Ἀναγνώσῃν Κορφιάτην, ἀπὸ δὲ τὸ Καμάρι τὸν σιὸρ Ἀπόλλων Τιβέριον, ἀπὸ δὲ τὸν Τριπόταμον τὸν σιὸρ Νικόλαον Λεβαντῆν, ἀπὸ δὲ τὸν Λεβαντάδον τὸν σιὸρ Ἀναγνώσῃν Βιβλιοδέτην, ἀπὸ δὲ τὸν Τριαντάρων τὸν σιὸρ Γρηγόρην Σανταμούραν, καὶ ἀπὸ τὸν Ἀρνάδον τὸν σιὸρ Γιάννην Κύκην, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ ᾔναι ὑπὸ χρεοὶ οἱ κατὰ τοὺς δύο χρόνους χρηματίσαντες προεστώτες νὰ παραδίδουν ἀπροφασίστως τοὺς λογαριασμοὺς των ἐν γένει διὰ νὰ μᾶς πληροφορήσουν ἐν καθάρῳ συνειδότι τὰ περὶ τούτων πρὸς ἡσυχίαν μας. Ὅστις λοιπὸν ἀπὸ τοὺς ρηθέντας ἐπιτρόπους δὲν γνωρίσει τοὺς ἐκλεχθέντας παρ' ἡμῶν ἐπιστάτας καὶ τοποτηρητὰς, δὲν θέλει νὰ δεῖξῃ τοὺς λογαριασμοὺς του, τὸν τοιοῦτον νὰ

μας τὸν φανερώσουν διὰ νὰ κάμωμεν τὴν πρέπουσαν ἐκδίκησιν, κτλ.

ΔΤΩ ΧΩΡΙΑ.

Ἀντζουλος Μουδάσος με γνώμην τοῦ χωρίου, — Γιάκουμος Βαντινᾶς, — Μάρκος Μαραγκός, Ἀλέξανδρος Δεσίπρης, — Ῥαφίος Μουδάσος.

ΑΡΝΑΔΟΣ.

Πέρος Καρδαμίτσης, — Μάρκος Μηνάρδος, — Ἀντώνιος Μαραμπότος, — Δημήτριος Ἀπέργης, — Δημήτριος Λούβαρης, — Νικόλαος Γριπιώτης, — Ῥαφίος Δεχάριστος.

ΤΡΙΑΝΤΑΡΟΣ.

Μάρκος Καβάλας με γνώμην τοῦ χωρίου, — Γρηγόρης Σανταμούρης, — Γιάννης Πλητάς, — Λαρέζος Δεσίπρης, — Καρλὴς Σκλάβος.

ΦΑΛΑΤΑΔΟΣ.

Γεώργιος Μωραΐτης γέροντας, — Μάρκος Βιδάλες — Παντελὴς Βούλγαρης, — Λαρέζος Βιδάλες, — Ἀντώνιος Πλητάς.

ΜΠΕΡΔΕΜΙΑΡΟΣ.

Νικόλαος Σοφιανός με γνώμην τοῦ χωρίου, — Ῥαφίος Λούβαρης, — Λαρέζος Δελαγιάννης, — Ἰωάννης Ἀλπερτής.

ΚΑΜΑΡΙ.

Ἰωάννης Μωραΐτης, — Ἀντώνιος Ἀλπερτής, — Κωνσταντὴς Σεριγότος, — Ἀντώνιος Γρυπάρης, — Γεώργιος Μωραΐτης.

ΜΕΣΗ.

Ἀναγνώσης Ἀλπερτής με γνώμην τοῦ χωρίου, —

Γιαννάκης Ἀπέργης, — Ματθαῖος Τζές, — Ἀντώνιος
Μοφαίτης, — Γιάννης Βιδάλης.

ΜΟΥΝΤΑΔΟΣ.

Παλτεσάρως Πλητὰς μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, — Μάρ-
κος Σιγάλας, — Γεώργιος Λεβαντής, — Μάρκος Βιδά-
λης, — Μάρκος Κριτικός.

ΚΟΥΤΙΚΑΔΟΣ

Κωνσταντὴς Καντιότης μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, —
Ἀθανάσιος Φιλιππούσης, — Γεώργιος Μεσηνέζης, —
Ζῶρζος Μεσηνέζης, — Γεώργιος Χιόνης.

ΚΑΡΥΑ.

Πέρος Ἀλπερτής γέροντας μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, —
Νικόλαος Κονταράτος, — Τζάνες Τσιριγέτης, — Μάρ-
κος Μαρινέλης, — Πέτρος Βεντούρας, — Ἰωάννης Λε-
γάτος.

ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ.

Νικόλαος Νάζος γέροντας μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, —
Στεφανὴς Φόσκουλος, — Γεωργάκης Γιαννησόπουλος,
— Κάρλος Δαβερόνης, — Ἀλέξανδρος Μπό.

ΧΑΤΖΗΡΑΔΟΣ.

Βασίλειος Χαζίρης μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, — Πέρος
Περπινιάς, — Γιάκουμος Γιαννισσόπουλος, — Γεώργιος
Περπινιάς, — Νικολάκης Ζούτης.

ΛΕΒΑΝΤΑΔΟΣ καὶ ΚΟΜΝΙΑΔΟΣ.

Ἀναγνώστης γέροντας μὲ γνώμην τοῦ χωρίου, —
Γεωργάκης Σιότος, — Μάρκος Σεφελάνος, — Γιάκου-
μος Μαραγκός, — Δημήτρης Μαρκοῖζης, — Νικόλαος
Τέος.

ΣΠΕΡΑΔΟΣ καὶ ΖΓΑΛΛΑΔΟΣ.

Γεώργιος Ταρμῆς γέροντας με γνώμην τοῦ χωρίου, — Ἀναγνώσης Κριτικός, — Μάρκος Γίζης, — Ἀντώνιος Ἀπέργης με γνώμην τοῦ χωρίου, — Φραγκούλης Σιότος, — Νικολάκης Παπαγιάννης.

ΣΜΟΥΡΑΙΑΣ.

Δημήτριος Καλούμενος με γνώμην τοῦ χωρίου, — Πέρος Κουσηνάδης, — Κάρλος Μεσηνέζος, — Παναγιώτης Χιότης, — Μανώλης Φιλιπποῦσος, — Ἀναγνώσης Σιγάλας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

κοινὸς γραμματικὸς τῆς νήσου Τήνου ἔγραφα.

Ἄριθ. 88.

Ὁρα σελ. 182.

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς πρὸς τὸν Νουρῆ Μπέγην ἐκ μέρους τῶν Μέσα Μερῶν.

Τὴν ὑμετέραν μεγαλοπρεπεστάτην ἐκλαμπρότητα,

Περιγράφοντες τὴν κατὰ τὰ Θυρίδια γενομένην ὑπὸ τῶν Ῥωμαϊκῶν χωρίων τῶν Μέσα Μερῶν συνάθροισιν ἐν ᾗ ἀπεφάσισαν καὶ ἕκαμον ἐγγράφως τὰ παράπονά των κατὰ τῶν κατακρατουμένων ὑπὸ τῶν κατὰ τὰ 1806 καὶ 1807 ἔτη χρηματισάντων προεστώτων χρημάτων, τὰ ὅποια οἱ πτωχοὶ ῥαγιάδες ἐπλήρωσαν ἕκτοτε καὶ αὐτοὶ δὲν τὰ ἐπλήρωσαν εἰς τὰ χρέη τῆς κοινότητος, καὶ πάλιν ζητεῖται ἤδη ἡ πληρωμὴ αὐτῶν, ὡς πληροφορεῖται ἡ ἐκλαμπρότης της ἀπὸ τὸ ἐπισυναπτόμενον ἀντίγραφον τοῦ ρηθέντος ἐγγράφου των, προσέθηκαν ἐπειδὴ μὴ ἀνεχόμενοι νὰ θεωρούμεθα ὡς ὀφειλέται τῶν ὅσων ἐπληρώσαμεν ἤδη καὶ θέλοντες νὰ δώσωμεν τέλος τοῦ ἀντικει-

μένου τούτου, τὸ ὁποῖον δικαίως ὑποπτευόμεθα, ὅτι οἱ προεστώτες ἤθελον καὶ αὖθις τὸ ἀμελήσει, ἀπεφασίσαμεν καὶ κατέβημεν ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι εἰς τὸ Διοικητήριον, καὶ χωρὶς νὰ προξενήσωμεν κάμμίαν ἀταξίαν ἢ περιφρόνησιν εἰς τινά, παρεστήσαμεν τὰ δικαῖά μας εἰς τὸν διοικητὴν μας Μουσταφᾶ Ἀγᾶν καὶ εἰς τοὺς προκρίτους τῆς χώρας μας, οἵτινες τὰ ἐνέκρινον ὡς δίκαια καὶ ὀρθὰ ὑπεσχέθησαν πανδῆμως ὅτι θέλουν ὑποχρεώσαι τοὺς κατακρατοῦντας τὰ ἐν λόγῳ χρήματα νὰ τὰ ἀποδώσουν εἰς τὸν πρῶτον καπουκριαχαγιά μας μισὲρ Μικὲ Γαλούση, ὅθεν ἐξελέξαμεν λογιστὰς νὰ ἐξετάσωσι μὲ ἀκρίβειαν καὶ ἀμεροληψίαν τοὺς λογαριασμοὺς τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1806 καὶ 1807 χρηματισάντων προεστώτων διὰ νὰ ἐξεύρωσιν ἀπὸ τίνα καὶ κατὰ πόσον ἕκαστος τὰ ὀφείλει (ἐνταῦθα ἐσημείωσαν ὅλων τῶν ἐκλεχθέντων ὡς ἐπιζατῶν καὶ τοποτηρητῶν τὰ ὀνόματα) τοὺς ὠρκίσσαμεν ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ παμμεγίστου Ταξιάρχου καὶ καταγινόμεθα ἤδη νὰ εἰσπράξωμεν τὰ ὀφειλόμενα διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τοῦ φόρου καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ τὸ ἐκτελέσωμεν. Παρακαλοῦμεν δὲ θερμῶς τὴν ἐκλαμπρότητά της νὰ ἀνεχθῇ ἐπὶ ὀλίγας τὴν παράτασιν τῆς πληρωμῆς, καὶ νὰ μὴ δώσῃ πίστιν εἰς τὴν ἐναντίαν περιγραφὴν τὴν ὁποίαν δόλιοι ἄνθρωποι εἶναι πιθανὸν νὰ πλάσωσι, διότι αὕτη εἶναι ἡ καθαρὰ καὶ ἀληθὴς ἐξιστόρησις τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν τὴν τόλμην νὰ τοὺς ὑποβάλωμεν, κτλ.

1809 Φεβρ. 17 ἐκ νήσου Τήνου.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν προκρίτων, αἱ δὲ τῶν χωρίων εἶναι ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐγγράφῳ καθ' ἕκαστον χωρίον αἱ αὐταὶ καὶ εἰς τινὰ πολὺ πλείσται ὑπογραφαί.)

Λογοθέτης Κωνσταντῖνος Καλαύριος, — Κάρλος Νάζος, — Ασονάρδος Γεωργαντόπουλος, — Γιαννῖδς Γεωργαντόπουλος, — Θεόδωρος Βαντινᾶς, — Νικόλαος Δρόσου, — Γιαννούλης Μηνάρδος, — Γεώργιος Ἀλπερτής, — Σταματέλος Καγκάδης, — Ἀνδρέας Μαυράκης, — Γεώργιος Τεχάριστος, — Μάρκος Νάζος, — Ῥανέρης Ἀλεξίου, — Ῥανέρης Σίμου Μηνάρδος, — Σίμος Δαπέρης.

Ῥριθ. 89

Ὁρκ σελ. 182.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Μιχαὴλ Γιαλού-
σιν τῶν δημογερόντων τῶν χωρίων τῶν μέσα
μερῶν τῆς 18 Φεβρουαρίου 1809.

Δηλοποιούμεν αὐτῇ οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι πτω-
χοὶ ῥαγιαῖδες τῶν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ῥωμαϊκῶν χωρίων
τῶν μέσα μερῶν ὅτι ἀγκαλὰ καὶ τὸν ἀνθρώπον τῆς ἐρ-
χόμενον ἐδῶ, δεύτερον Κόμισον κύρ Μανωλάκην πέρις
κατὰ τὴν 17 Ἰανουαρίου ἐδέχθημεν φιλοφρόνως καὶ αὐτὸν
πρόσωπον ἐπιφέροντα τῆς εὐγονείας σας ἐν τιμαῖς εἶχο-
μεν, τά τε ἐξοδὰ τοῦ ὁμοῦ καὶ μιοθόν τοῦ ἐτοίμως κατ'
ἀναλογίαν τοῦ μέρους μας ἐπληρώσαμεν, μ' ὅλον τοῦτο
προϊόντος τοῦ καιροῦ, ἀνελπίστως ἴδομεν τὴν τιμιότητά
του ὅχι ὡς δοῦλον εὐγνώμονα καὶ ἀδιάφορον εἰς τὰ ξένα
ἰντερέσα νὰ φέρηται ἐπίσης εἰς ὅλην τὴν κοινότητα τῆς
νήσου μας, ἀλλ' ἀπαραιτήσας τὸ χρέος τοῦ καὶ τὸ ὑποῦρ-
γημα εἰς ὃ ἀπεστάλη ἀνεπιμέλητον καὶ σχεδὸν εἰς παν-
τελῇ λήθῃ, καὶ κάμνοντας διχοστασίας καὶ ταραφία ἀνα-
φινδὸν ὡς πληρεξούσιος ἤρχισε μὲ μεγάλην τόλμην καὶ

ἀνυποστόλως νὰ μᾶς ὑβρίζῃ καὶ νὰ μᾶς ὀνομάζῃ πεζε-
βέγκιδες, κερατάδες καὶ γαιδάρους, καὶ τέλος παῖρησία
καὶ ὀπισθεν νὰ μᾶς κηρύττῃ ζορμπάδες καὶ τῆς βασι-
λείας χαίνιδες, καὶ πρὸς τούτοις νὰ μᾶς φοβερίζῃ ὅτι θέ-
λει γράψῃ ἐναντίον μας διὰ νὰ στείλῃ τάχα ὁ ἐφένδης
μας δύναμιν ἐξουσιαστικὴν νὰ μᾶς παιδεύῃ καὶ ὡς τοιού-
τους νὰ μᾶς ἀφανίσῃ ἐξ ὀλοκλήρου, ὦ τῆς ἀνοησίας του!
Ἡμεῖς ὅμως μὲ μεγάλῃν γενναιότητα ὑποφέροντες τὰ
τοιαῦτα ἀσυνείθιστα εἰς ἡμᾶς ὀνειδῇ δὲν ἠθελήσαμεν νὰ
κάμωμεν τὴν δικαίαν καὶ προσήκουσαν αὐτῷ ἐκδίκησιν
πρὸς συστολὴν τῆς αὐθάδους γλώσσης του, καὶ ταπεινώ-
σιν τῆς ἐωσφορικῆς αὐτοῦ ἐπάρσεως, φυλάττοντες μὲ
ἄκραν ὑπομονὴν τὴν ὑπόληψιν τῆς εὐγενείας της καὶ τὸ
ἀνῆκον σέβας διατηροῦντες εἰς τὴν καλὴν φήμην τοῦ χρι-
στιανικοῦ της ὀνόματος, πλὴν ἀγκαλὰ καὶ οἱ προεστῶτες
τοῦ μέρους μας ἄχρι τοῦδε τοῦ ὠμίλησαν πολλάκις νὰ
παύσῃ ἀπὸ τὰ τοιαῦτα ἐπιχειρήματά του καὶ νὰ ἀκολου-
θήσῃ τὸ χρέος του πρὸς μόνην ἐκτέλεσιν τοῦ δι' οὗ ἀπε-
στάλη ὑπουργήματος, μὲ ὅλον τοῦτο βλέποντες αὐτὸν
ἀμετάθετον, προσηλωμένον τε ὅλως διόλου τοῖς ἄλλοις
μέρεσι καὶ καθ' ἡμῶν εἰς τὰ χεῖρω προβαίνοντα, τελείως
αὐτὸν ὡς τοιοῦτον, καὶ εἰς ἡμᾶς οὐκ ἀναγκαῖον καὶ πάντῃ
ἀνωφελῇ ἀθετήσαμεν καὶ τῆς καγκελλαρίας ἐξώσαμεν
κατὰ τὴν ιζ'. τοῦ τρέχοντος, μὴ θέλοντες εἰς τὸ ἐξῆς δι'
ἄνθρωπόν της νὰ τὸν γνωρίζωμεν, μήτε διὰ τὰ ἐξοδα τῆς
ζωοτροφίας του ὁμοῦ καὶ μισθὸν του ἀπὸ τοῦδε ὀβολὸν
νὰ τοῦ δώσωμεν, καὶ ἡ μόνος του ὅταν ἀγαπᾷ ἅς μισέυσῃ,
ἢ ἡ εὐγενεία της ἅς τοῦ γράψῃ νὰ ἔλθῃ, ἢ τὰ ἄλλα μέρη,
ἂν τοῖς ἦναι ἀναγκαῖος, ἅς τὸν ἔχουν, ἡμεῖς ὅμως ἀπὸ
τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ὡς γράφομεν, δὲν ἔχομεν νὰ

τοῦ δώσωμεν τίποτε καὶ ἔστω πρὸς ῥέγουλάν της, καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ ἐπιβάλλον εἰς τοὺς ἀναφερομένους ἐκ τῶν διὰ τὸ βασιλικὸν μαλιμιρὶ καὶ λοιτῶν κανονικῶν αὐθεντικῶν τεκλιφίων ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θέλομεν τὰ συνάξει μ' ὅλην τὴν προθυμίαν καὶ ἐμβάσωμεν τὸ συντομώτερον τὰ χρήματα κ.τ.λ.

ΔΥΩ ΧΩΡΙΑ. Νικόλαος Μουδάσος γέροντας, — ΜΟΥΝΤΑΔΟΣ. Ἀντώνιος Μαρκοῖζης γέροντας, — ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ. Νικόλαος Νάζος γέροντας, — ΚΟΥΤΗΚΑΔΟΣ. Κωνσταντῆς Καντιώτης γέροντας, — ΦΑΛΑΤΑΔΟΣ. Γεώργιος Μωραΐτης γέροντας, — ΤΡΙΑΝΤΑΡΟΣ. Μάρκος Καβάλας γέροντας, — ΛΕΒΑΝΤΑΔΟΣ. Ἀναγνώστης γέροντας, — ΣΠΕΡΑΔΟΣ. Γεώργιος Δαρμῆς γέροντας, — ΧΑΤΖΗΡΑΔΟΣ. Βασίλειος Χαζίρης γέροντας, — ΚΑΜΜΑΡΙ (Στενή). Ἀπότσολος Λιβέριος γέροντας, — ΜΠΕΡΔΕΜΙΑΡΟΣ. Νικόλαος Σοφιανὸς γέροντας, — ΚΑΡΥΑ. Πέρος Ἀλπερτῆς γέροντας, — ΖΓΑΛΑΔΟΣ. Ἀντώνιος Ἀπέργης γέροντας, — ΣΜΟΥΡΔΙΑΣ. Δημήτριος Καλούμενος γέροντας, — ΜΕΣΗ. Γιαννάκης Ἀπέργης, — ΑΡΝΑΔΟΣ Γιάννης Σιότος.

Ἄπαντες μὲ τὴν γνώμην τῶν χωρίων.

Ἀριθ. 90.

Ὁ. α σελ. 182.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Φραγκῖσκον Γεωργαντόπουλον ἀπὸ τοὺς Δημογέροντας τῶν χωρίων τῶν μέσα μερῶν τῆς 18 Φ]βρίου 1809.

Ὅλοι ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι τῶν ῥωμαϊκῶν χωρίων τῶν Μέσα Μερῶν κάτοικοι δὲν ἐκτεινόμεθα εἰς μᾶκρος

διὰ νὰ πληροφορήσωμεν τὴν ὁξύτητα τοῦ νοός της περὶ τῶν διατρεξάντων κτλ. ἅπερ εἰσὶ καταχωρημένα ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τῆς παρούσης ἱστορίας. Ἔπονται αἱ ὑπογραφαί, ὅπως εἶναι κατὰ τὴν τάξιν καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐν τῷ περὶ ἐκλογῆς τῶν λογιστῶν προηγουμένῳ ἐγγράφῳ τῆς 17 Φεβρουαρίου 1809.

Ἀριθ. 91.

Ὅρα σελ. 183.

Ἐπιστολὴ Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως 15 Μαρτίου 1809.

Πρὸς τὸν Νικόλαον Δρόσου εἰς Τήνον.

Ἀποκρινόμενος εἰς τὴν περιγράφουσαν τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς πατρίδος παρατηρεῖ μὲ δυσαρέσκειαν ὅτι τὸν γράφει ὡς δειλιασμένος καὶ προτρέπων νὰ συνδράμῃ καὶ νὰ βοηθῶ εἰς τὰς συμβαινούσας περιστάσεις, ἐν ᾧ ἐγὼ ἤθελα θυσιάσῃ καὶ τὴν ἰδίαν μου ζωὴν ἐὰν ἡ χρεία τὸ ἐκαλοῦσε διὰ νὰ μὴ βλῇ ἀφθῇ οὔτε μία τρίχα τῶν ἀγαπημένων καὶ εἰλικρινῶν φίλων καὶ ὅλων τῶν συμπατριωτῶν καὶ μάλιστα ἐσᾶς τοῦ ὑπερμαχοῦντος διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον. Ἴδου ὅπου ἠυδόκησεν ἡ θεία πρόνοια καὶ εὑρέθην ἐδῶ καὶ δὲν ἔδωσα παντελῶς καιρὸν τῶν μισοκάλων νὰ ἐνεργήσουν τὰς κακίας των· ἀπὸ τὸ φερμάνι καὶ μπουγιουρδὶ θέλετε πληροφορηθῇ ἂν ἔκαμα τὸ χρέος μου, ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὸ φέρσιμον τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἐφένδῃ μας (α) καὶ θέλω παραγγεῖλει νὰ σᾶς συμ-

(α) Ἐκ τῆς πολυκαιρίας ἐσχίσθη μέρος τῆς ἐπιστολῆς ἐν ᾗ ὑπῆρχον δύο λέξεις.

βουλεύονται περιττόν νομίζω νὰ σᾶς παραγγείλω νὰ φέρεσθε εἰς τὸ ἐξῆς μὲ τὸν συνειθισμένον σας ζῆλον καὶ γενναιότητα καὶ νὰ παρακινήτε καὶ ὅσους ἄλλους ἔχουν πνεῦμα πατριωτισμοῦ καὶ φιλοτιμίαν νὰ φέρωνται καὶ αὐτοὶ ὁμοίως μὲ γενναιότητα· μεταξὺ τῶν ἄλλων ἄτινα μὲ κρατοῦν ἐδῶ, εἶναι καὶ τὰ προσδοκώμενα, ὅθεν ἅμα λάβω ἀπόκρισίν σας θέλω ξεκινήσει. (ἐνταῦθα κατονομάζει διαφόρους πρὸς οὓς πέμπει τὰς χαιρετήσεις του). Προσπαθήσατε πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ μῖσος ὁποῦ μερικοὶ ἰδιόκοι μας ἔχουν κατὰ Λατίνων, καὶ μερικοὶ Λατῖνοι καθ' ἡμῶν, ἡμεῖς ὅλοι ἡμεῖθα ἀδελφοί, μόνον τὸ γνωστὸν κόμμα τῶν Παξημάδηδων νὰ ἡσυχάσῃ ἡ πατρίς εὐρίσκει τὴν ἄνεσίν της· αὐτοὶ ἐντροπιάσθησαν, ἐντροπιάζονται, καὶ θέλουν ἐντροπιασθῇ. Ἐπειδὴ γράφω πρὸς εἰδῶτα καὶ ἐπεὶδὴ ὁ καιρὸς δὲν μοῦ συγχωρεῖ μακρυλογίαν, μένω κτλ.

Φ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. 93.

Ὁρα σελ. 184.

Ἐγγραφον τῶν κατοίκων Ὑστερνιῶν τῆς 13

Ἀπριλίου 1809.

Ἀρχοντες καὶ προεστοὶ χαιρετοῦμεν σας ἡμεῖς οἱ ῥαγιαῖδες τοῦ χωρίου Ὑστερνιᾶ, ὁμοίως προσκυνοῦμεν τὸν ἐνδοξότατον Μουσταφᾶ ἀγᾶ κτλ. Διὰ δὲ τοὺς λογαριασμοὺς ἔχομεν ψηφισμένους τὸν ἄρχων Λογοθέτην Καλαύριαν καὶ τὸν σιόρ Ἀνδρέαν Μαυράκη καὶ θέλετε τοὺς κράξει ὅταν καθήσατε εἰς τοὺς λογαριασμοὺς. τοὺς ὁποίους παρακαλοῦμεν νὰ σταθοῦν ἀπὸ μέρος μας νὰ κυτάξουν μὲ τοὺς ἄλλους λογαριαστὰς ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ

ἀφιλοπροσώπως διὰ ἡσυχίαν τῶν πτωχῶν βαγιάδων κτλ.

Ἀριθ. 82.

Ὁρα σελ. 479.

Ἐπιστολὴ Φρ. Γεωργαντοπούλου ἐκ Κων]πόλεως
22 Ἰανουαρίου 1809.

Πρὸς τὸν Νικόλαον Δρόσον.

Ὁ γαμβρός μου Ἀνδρέας Μαυράκης καὶ ὁ Πέτρος Μηνάρδος μὲ γράφουν ὅτι καὶ ἡ τιμιότης σου μὲ γράφεις καὶ μὲ χαροποιεῖς μὲ τὴν πληροφορίαν τῆς πανοικειῦ υγιείας, ἐν ᾧ ἐγὼ δὲν ἔλαβον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ λάβω πρὸ ἑξ ἡ ἑπτὰ μηνῶν γράμμα σας, ἔκρινα εὖλογον νὰ σᾶς ἰδεάσω καὶ νὰ σᾶς ἐνθυμίσω ὅτι πολλὰ γράμματά μας χάνονται καὶ εἶναι ἐπιταυτοῦ διωρισμένοι ἄνθρωποι διὰ νὰ τὰ ἀρπάζουν καὶ νὰ τὰ δίδουν, τοῦτο μὲ τὸ ἐπιβεβαίωσαν πολλοὶ σὺν οἷς καὶ ὁ Μανωλάκης Τόνε, ὁποῦ διέτριψεν αὐτοῦ μερικὸν καιρόν.

Μὲ μεγάλην μου λύπην ἀκούω καθημερινῶς τὰ ἀτοπήματα ὁποῦ συμβαίνουν, τὴν ἀκαταστασίαν ὁποῦ ἐπικρατεῖ, τὸ ἀδιόρθωτον τῶν πραγμάτων καὶ τὸν κίνδυνον εἰς ὃν ὑπόκειται ἡ πατρίς, βλέπων ὅτι θέλουν συμβῆ ὀλέθρια καὶ ἐπιβλαβῆ. Ἡμεῖς ὅσον ἡδυνήθημεν καὶ ὅσον δυνάμεθα προσπαθοῦμεν νὰ ἐμποδίσωμεν κάθε κίνημα ὁποῦ δικαίως ζητεῖ νὰ ἐνεργήσῃ ὁ μπέγης, ὅμως τί πρῶτον καὶ τί ὕστερον ν' ἀπαντήσωμεν, καὶ ποίους λόγους νὰ εὐρίσκωμεν διὰ νὰ μαλακῶνωμεν τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν τῶν ἐξουσιαστῶν, ὅταν μᾶς ἀποδεικνύουν ὅτι εἴμεθα ἀσσίδεις, χαϊνίδες καὶ λησταί· οἱ προεστῶτες μὲ ἀναφοράν των ὁμολογοῦν ὅτι ἐπειδὴ εἶχαν ὑπόσχεσιν δοσμένην τῶν

ληστών, όταν παραιτήσουν εκείνοι τὸν Μουλὰ Σαλί καὶ λοιποὺς ὁποῦ ἐκρατοῦσαν, θέλουν παραιτήσῃ καὶ αὐτοὶ τοὺς συλληστάς των ὁποῦ εἰς τὴν φυλακὴν ἐκράτουν, καὶ διὰ νὰ μὴν ἀθετήσουν τὴν ὑπόσχεσίν των τοὺς παρήτησαν ! στοχάσου ἀδελφε ἂν ᾔῃαι τοῦτο δικαιολόγημα διὰ νὰ τοὺς ἀθώωσῃ ; δίδεται ποτὲ πίστις εἰς τοὺς ληστάς ; Τοῦτο ἔκαμε τὸν καθένα ὁποῦ τὸ ἤκουσε νὰ λέγῃ ὅτι αὐτοὶ εἶναι σύμφωνοι μὲ ἐκείνους, λοιπὸν πόση κατασχύνῃ διὰ τὴν πατρίδα, καὶ πόση ἀτιμία, καὶ πύσος κίνδυνος ! Ἡμεῖς εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλομεν δυνηθῇ νὰ διαφθεντεύσωμεν ἄλλο, παρὰ μόνον ἐκείνους, ἂν δυνηθῶμεν, τοὺς φιλοπάτριδας ὁποῦ εἶναι ἀμέτοχοι τῶν ἀτοπημάτων, καὶ θέλομεν προσπαθῆσαι νὰ μὴ γίνῃ τὸ κακὸν κοινόν, μάδεμ καὶ δὲν δυνηθῶμεν νὰ τὸ ἀπαντήσωμεν διόλου. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι καὶ ἡ τιμιότης σας αὐτοῦ εἰς κάθε περίστασιν θέλετε παρασταθῇ καθὼς καὶ παρεστάθης, διὰ νὰ διαφθεντεύσετε τὰ δίκαια τῆς πατρίδος καὶ νὰ ἀγκαλιασθῇτε μὲ τὸν συνήθη ζήλόν σας τὰς ὑποθέσεις της, μεταχειριζόμενος ὅλα τὰ δραστήρια ἱατρικά, ὁποῦ ἡ παροῦσα ἀθλία κατάστασις τῆς πατρίδος ἀπαιτεῖ, ἴσως τῇ θείᾳ ἀρωγῇ διορθωθῶν τὰ μεγάλα ἄτοπα, ἡσυχάσει ἡ πατρίς καὶ λάβωμεν καὶ ἡμεῖς οἱ ἐξώριστοι τὴν χάριν καὶ τὴν ἰδῶμεν ἡσυχάζουσαν καὶ τὴν ἀπολαύσωμεν εἰρηνεύουσαν, καὶ μετ' αὐτῆς συναπολαύσωμεν τοὺς ἀγαπητοὺς συγγενεῖς καὶ περιποθήτους φίλους, τοὺς ὁποίους μὲ ἄκραν μας λύπην καὶ ἀθυμίαν ὑστερούμεθα τοσούτου χρόνου κλ.

Υ. Γ. Εἶμαι βέβαιος ὅτι κἀνέννας ἀπὸ τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ δὲν δίδει πλέον πίστιν εἰς τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους των καὶ ψευδεῖς ὑποσχέσεις των. Εἶμαι παρομοίως βέβαιος ὅτι καὶ ἐσεῖς δὲν θέλεις μεταχειρίζεσαι εἰς τὸ

ἔξῃς ἄλλα ἱατρικὰ εἰμὴ σφοδρὰ καὶ ὀξεία, μιμούμενος τοὺς προκομμένους τῶν ἱατρῶν ὅπου εἰς τὰ ὀξεία πάθη δίδουν ὀξεία βότανα, καὶ τοὺς ἐπιτηδείους τῶν πολιτικῶν ὅπου εἰς τὰ μεγάλα κακὰ μεταχειρίζονται μέγαν κουράγιον κτλ.

Ὡς ἀδελφός

Φ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 93.

Ὁρα Σελ. 184 καὶ ἐπ.

Ἐκθεσις τῶν κοινῶν λογιστῶν.

1809 Μαΐου α'. Ἰδοὺ σημειώνομεν τὰ ὅσα ἄχρι τοῦδε χρεωστεῖ τὸ κοινὸν τῆς νήσου Τήνου.

Ὁ παρῶν λογαριασμὸς ἄρχεται ἀπὸ 15 Φεβρουαρ. 1806 καὶ τελειώνει ἕως σήμερον.

22 Φεβρ. 1809 τῷ σιῶρ Γρηγοράκη Καρ-
δαμίτση μετὰ τοῦ τόκου γρ. 5532 20

28 Φεβρ. 1809 τῷ καπουκιαχαγιᾷ Μ.
Γιαλούση γρ. 40774 29

9 Ἀπριλ. 1809 τῷ Μιχαήλ Παξιμάδῃ » 623 14

» » » τῷ σιῶρ Νικολάκῃ Βι-
τάλε γρ. 623 14

9 Ἀπρ. 1809 τῷ σιῶρ Νικολάω Δρόσῳ » 229 29

47783 26

12 Φεβρ. 1809 ἔδωκεν ὁ Ἐπίσκοπος
Λατίνων τῷ Ἐφένδῃ μας μετὰ τοῦ
τόκου γρ. 2290 26

μεταφέρονται γρ. 50,074 12

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

31

- 348 24 γρ. ἐκ μεταφορᾶς
- 785 7 ὀφειλόμενα ἀπὸ τὸν ἀντιναύαρχον Σουινέ-
βιν μετὰ τοῦ τόκου.
- 1934 35 λείψανα χωρίων τινων καὶ τῆς χώρας μετὰ
τοῦ τόκου.
- 475 22 λείψανα Λατινικῶν χωρίων μετὰ τοῦ τόκου.
- 2247 15 ὅσα οἱ Λατῖνοι προεστῶτες πρὸς ἐξόφλησιν
τῆς ληψοδοσίας των μετὰ τοῦ τόκου.
- 2503 20 ὀφειλόμενα ὑφ' ὧν τῶν Λατίνων μετὰ
τοῦ τόκου διὰ τὴν ἥνπερ ἔκαμον ἐλάττωσιν
ἀνὰ παράδες 85 τὸν χανὲ παρὰ τὸν κατὰ τὸ
κουμπάρτον ὀρισθέντα.
- 3725 18 λείψανα τῶν εἰσπραχθέντων ἀπὸ τὰ Λατι-
νικά χωρία ἀπὸ τοὺς προεστῶτας αὐτῶν Α.
Βιδάλε καὶ Ι. Διασκούφη μετὰ τοῦ τόκου.
- 1223 38 ὅσα ὀφείλονται ἀπὸ Πλατεῖα καὶ Πύρ-
γον ὑπὸ τοῦ εἰσπράξαντος Ι. Φορμόζης μετὰ
τοῦ τόκου.
- 2391 9 ὀφείλει ὁ Ι. Φορμόζης πρὸς ἐξόφλησιν
τοῦ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ 1806 ἀπὸ τὰ ῥη-
θέντα δύο χωρία εἰσπραχθέντα μετὰ τοῦ
τόκου.
- 452 15 ὀφείλει ὁ ἴδιος Φορμόζης κατὰ τὸ κουμ-
πάρτον τοῦ 1807 ὡς ὁ λογαριασμὸς τοῦ
σιὸρ Νικολάκη Σαγρέδου φανερώνει.
-
- 46088 3
- 61346 6 ἅπερ θέλουν συναχθῇ κατὰ τὸ κουμπάρ-
τον ἀφαιρέσει γρ. 1700 29, τὰ ὅποια ὁ-
-
- 77434 9 γρ. μεταφέρονται

77434 9 γρ. ἐκ μεταφορᾶς
φείλονται διὰ τὸν μισθὸν τοῦ Μανωλάκη
καὶ διὰ τὰ ἐξοδα τοῦ Ι. Φορμόζη κλπ.
κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Ἐφένδη μας πρὸς
31 τὸν χανέ.

Τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ κομπάρτου 63046 35
ἐξ ὧν ἀφαιροῦνται τὰ ρηθέντα 1700 29

41749 4 ἅπερ μένει τὸ νησί τῆς Τή- 61346 6
νου πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ἀπέ-
ναντι χρέους του.

119183 13 γρόσια ἑκατὸν δεκάεννέα χιλιάδες ἑκατὸν
ὀγδοῇντα τρία καὶ παράδες δεκατρεῖς.

Ὅθεν κατὰ τὸ ὑποχρέωμα ὅπου εἰς ἡμᾶς ἔλαμε τὸ
κοινόν, ὡς τὰ ἀνὰ χεῖράς μας γράμματά τους, καὶ κατὰ
τὴν προσταγὴν τοῦ ἐκλαμπροτάτου Μπέγη Ἐφένδη μας
ἀκριβῶς καὶ ἐν βάρει τῆς συνειδήσεως ἡμῶν θεωρήσαν-
τες ὅλους τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ κοινοῦ ἀπὸ τὸ 1806
μέχρι σήμερον, ὑπογραφόμεθα ἰδίᾳ ἡμῶν [χειρὶ πρὸς ἐν-
δειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

1809 Μαΐου πρώτη ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ καὶ χώρᾳ τοῦ
Ἁγίου Νικολάου.

Νικόλαος Δρόσου,	Γιαννιὸς Γεωργαντόπουλος,
Λογοθέτης Καλαύριαι,	Θεόδωρος Βουτινᾶς,
Γιαννούλης Μηνάρδος,	Ἀνδρέας Μαυράκης,
Νικόλαος Λεβαντῆς	Πέτρος Μενάρδος,
Ἀποστόλης Τιβέριος,	Θεόδωρος Ἀλευριώτης,
Ἀναγνώστης Βιβλιοδέτης.	

(ἀκολουθεῖ)

Ἀριθ. 94.

Ὁρα σελ. 193.

Μπουγιουρουλδὶ Νουρῇ Μπέγῃ, φέρον ἐπὶ κεφαλῆς τὴν
σφραγίδα αὐτοῦ.

Περιπόθητε ἡμῖν Μουσταφᾶ Ἀγᾶ,

Τιμιώτατοι καὶ ἡμέτεροι προσφιλέστατοι προεστώτες
καὶ ἐπίτροποι τῆς νήσου Τήνου, εἴητε ὑγιαίνοντες ἐν
εὐημερίᾳ. — Δὲν λείπομεν διὰ τοῦ παρόντος μας ἀπὸ
τοῦ νὰ σᾶς παραγγέλλωμεν νὰ μὴ δείξητε τὴν παρα-
μικρὰν ἀμέλειαν εἰς τὸ νὰ γίνουν ταχσίλι τὰ ἄσπρα τοῦ
Μικῆ Γαλούση, ὅπως σᾶς προστάζομεν διὰ τοῦ ὑψηλοῦ
μπουγιουρουλδίου μας. Σᾶς δηλοποιοῦμεν ὅμως ὅτι ἐν
κονδύλι τριῶν χιλιάδων γροσίων ὅπου ὁ ῥηθεὶς πρετεν-
τέρει ἀπὸ ἐσᾶς, καὶ διὰ τὰ ὅποια ἡμεῖς τρόπον τινα χα-
ριζόμενοι πρὸς ἐκεῖνον καὶ προστάζομεν μὲ τὸ μπουγιου-
ρουλδὶ μας νὰ δοθῇ καθὼς καὶ τὰ ἄλλα. Περὶ τούτου λοι-
πὸν σᾶς λέγομεν ὅτι μὲ τὸ νὰ μὴ ἀνεχώμεθα ἡμεῖς τὴν
ἀδικίαν, δὲν σᾶς βιάζομεν εἰς τὸ νὰ πληρώσητε ἀφεύ-
κτως καὶ ἀποφασιστικῶς, παρὰ μόνον σᾶς ἀφίνομεν εἰς
τὴν ἰδίαν θέλησίν σας καὶ διάκρισιν ὅθεν εὐσπλαγχνία
καὶ φιλανθρωπία φερόμενοι, σᾶς σέλλομεν τὸ παρὸν διὰ
νὰ σᾶς ἰδεάσωμεν περὶ τούτου, φυλαχθῆτε δὲ ἀπὸ τοῦ
νὰ δείξητε τὸ παρὸν μας εἰς ἄλλον τινα ἐκτὸς ὑμῶν καὶ
τῶν προεστώτων.

1808 Δεκεμβρ. 6.

(Ἰδιόχειρ)

Ἀριθ. 95.

Ὁρα σελ. 184 καὶ ἐπ.

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς τῶν προεστώτων τῶν Ἀνατολικῶν πρὸς τὸν Νουρῆ Μπέγην τῆς 19 Μαΐου 1809.

Τὴν 31 τοῦ παρελθόντος Μαρτίου εὐωδόθησαν ἐνταῦθα οἱ ἀπεσταλμένοι του Χ. Ὅσμὰν Ἀγᾶς καὶ Ἐτέμ Ἐφέντης τοὺς ὁποίους ἐδέχθησαν ἅπαντες φιλοφρόνως ὥς ἰδίων πρόσωπον τῆς ἐκλαμπρότητός της φέροντας. Οἱ τότε τέσσαρες προεστώτες συνεκάλεσαν κατὰ τὴν τάξιν διὰ νὰ ἀκούσουν οἱ δημογέροντες καὶ οἱ πρόκριτοι τὰς διακαίας προσταγὰς της καὶ νὰ ψηφίσουν συνάμα ἄλλους προεστώτας κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν διαταγῶν της. Ἐκ τῶν τότε προεστώτων οἱ Λατῖνοι Α. Βιτάλης καὶ Ι. Διασκούφης διὰ συμβουλῆς τινος ἀγνώστου ὑποκειμένου ἔγραψαν κρυφίως εἰς τοὺς Λατίνους νὰ μὴ ἔλθωσιν εἰς τὴν συνέλευσιν, ἀλλ' ἔπειτα νὰ κάμουν ἰδίαν συνέλευσιν εἰς τὸ χωρίον Κάμπου καὶ εἰσηκούσθησαν, καθότι τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν ἦτοι τὴν τρίτην Ἀπριλίου τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἐν ᾧ ὅλων τῶν Ῥωμαϊκῶν χωρίων οἱ δημογέροντες, συνωδευμένοι καὶ ἀπὸ τινος φρονίμου οἰκοκυραίου, ἐνεφανίσθησαν, ὀλίγιστοι ὅμως ἐκ τῶν Λατίνων παρουσιάσθησαν· ὁ Χ. Ὅσμὰν Ἀγᾶς παρέτήρησεν ὅτι διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν Λατίνων ἡ συνέλευσις δὲν εἶναι πλήρης, ἀλλ' οἱ ῥηθέντες Λατῖνοι προεστώτες ὑπερασπίσθησαν τὴν ἔλλειψιν ταύτην καὶ ἐπρότειναν νὰ προβῇ ἡ συνέλευσις, ἐπείσθησαν ὅτε ὁ Χ. Ὅσμὰν Ἀγᾶς καὶ ὁ Ἐτέμ Ἐφέντης ἀφ' οὗ ἔλαβον τὴν προφορικὴν ἐγγύησιν αὐτῶν ὅτι δὲν θέλει συμβῇ τὸ παραμικρὸν σκάνδαλον ἀπὸ τοὺς μὴ παρευρεθέντας κατὰ τῶν πράξεών της. Μετὰ δὲ

τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐκλάμπρου μπουγιουρουλδίου τῆς τῷ ὁποῖον μετὰ σεβασμοῦ καὶ ὑποταγῆς ἐδέχθησαν οἱ παρόντες, προέβη ἡ συνέλευσις εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν προεστώτων, καὶ οἱ μὲν τῶν Ῥωμαϊκῶν χωρίων ἐψήφισαν διὰ προεστώτας τοῦ τρέχοντος ἔτους ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους σκλάβους τῆς, ἐξώσαντες τὸν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ μερικῶν διορισθέντα Νικόλαον Σαγρέδον, οἱ δὲ συνελθόντες ἐκ μερικῶν χωρίων Λατῖνοι ἐψήφισαν τὸν Γιαννάκην Διασκούφην καὶ τὸν Γιαννάκην Ῥουγγέρον ἐξώσαντες τὸν Ἀντώνιον Βιτάλε, μὴ παρόντα εἰς τὴν συνέλευσιν, τὸν ὁποῖον προσεκάλεσαν οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς ἐκλαμπρότητός τῆς δις καὶ τρεῖς διὰ νὰ παραδώσῃ τὴν κοινὴν σφραγίδα, ἥτοι τὸ κομμάτι, ἀλλ' οὗτος ὁ Ῥουγγέρης ἀντέστη εἰς τὸ νὰ τὴν δεχθῇ μήτε νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ προεστώτος, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ συνέλευσις δὲν ἦτο καλὴ ἀλλὰ κλέπτει καὶ δὲν δύναται νὰ μείνῃ προεστώς τῶν κλεπτῶν, καὶ τοῦτο ἄρα γε τὸ ἐκήρυξαν οἱ ῥηθέντες Λατῖνοι προεστώτες μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου των, ἐνεργήσαντες ἔπειτα ἰδίαν λατινικὴν συνέλευσιν εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν, ἐν ᾗ κατωρθώθη ἡ ἐκλογὴ τῶν ἰδίων προεστώτων καὶ τοι προσποιηθέντων ὅτι δὲν δέχονται, καὶ οὕτως οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς δυσареστηθέντες ἐβαλγέστησαν καὶ μᾶς παρέδωκαν τὴν σφραγίδα, ἃς ὄψωνται δὲ, ἂν οἱ ἱδιοὶ ἔμειναν εἰς ἡμᾶς εἶναι ἀβλαβῆς, ἢ ἀσυμφωνία ὅμως τὴν ὁποίαν ἔχουν οὗτοι μὲ ἡμᾶς μὴ πειθόμενοι εἰς τὰ δίκαια, ἀλλὰ μᾶλλον κρυφίως διὰ λόγου καὶ ἔργου εἰς τοὺς ἀπλουστέρους τοῦ κοινοῦ λαοῦ ζιζάνια καὶ ἀκάνθας σπείρουν καὶ καταφεύγοντες πότε εἰς τὸ ἐν μὲ ματαίας προφάσεις, πότε εἰς τὸ ἄλλο μὲ προφανῇ ἀντίστασιν, τοῦτο εἶναι τὸ μεγαλλήτερον, προστάτα ἄριστε, καὶ ἀ-

διόρθωτον κακόν, ἐξ οὗ ἔριδες, σχίσματα, ἄτακτα κινήματα, καὶ τὸ κυριώτερον ἀναβολὴ τῆς εἰσπράξεως τοῦ μαλιμιρί. Παρεκτός τούτου καὶ μερικοὶ παπάδες ὁμόφρονες τοῖς ἀτάκτοις σκανδαλίζουν τὸν λαόν, τοῦ Ἀρχιερέως ἀδιαφοροῦντος καὶ μόνον περὶ τοῦ κέρδους φροντίζοντος, τοὺς ὁποίους ἀπήτησαν παρ' αὐτῷ οἱ ἀπεσαλμένοι σας νὰ τοὺς προστάξῃ νὰ ἡσυχάσουν καὶ νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὅστις τοὺς ἔκαμεν ἀργούς κατὰ τὴν πίσιν μας, ἀλλὰ διὰ πολλῶν παρακλήσεων λαβόντες τὴν ἄδειαν τοὺς ἐσυγχώρησε, κτλ. Ὅτι μὲ πολλὴν στενοχωρίαν των ἐναύλωσαν κατὰ τὸ ὑψηλὸν μπουγιουρουλδὶ τοῦ Καπουδὰν Πασᾶ πλοῖον πληρώσαντες τὸν ναυλὸν του καὶ τὸ σέλλουν· ἐπ' αὐτῷ ἐπεβιβάσθησαν ὁ Μουσταφᾶ Ἀγᾶς καὶ ὁ Κόμισος Μανωλάκης, οἵτινες κατὰ τὴν ἐν Τήνῳ διατριβὴν των ἀντὶ νὰ φέρωνται πρὸς ὅλους ἐξίσου μὲ εἰλικρίνειαν ἐκπληροῦντες τὰς δικαίας προσταγὰς τῆς, ἠνώθησαν μὲ τοὺς Λατίνους προεστῶτας, διὰ φιλοδωρίας ἢ μυστικῆς ὑποσχέσεως ἴσως, παριδόντες τὸ ἐπάγγελμά των τοὺς μὲν Ῥωμαίους ὕβριζον κτλ. — Ἐπανελάβον τὰ αὐτὰ, ἅπερ καὶ εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν ἀναφορὰν των οἱ κάτοικοι τῶν Ῥωμαϊκῶν χωρίων ὑπέβαλον περὶ αὐτῶν, προσθέσαντες ὅτι ὁ Μουσταφᾶ Ἀγᾶς ἔλαβεν ἀνελλειπῶς ἀπὸ τὸν προκάτοχόν μας Γιάκουμον Πάμερ τὰς δύο χιλ. γρόσια ὁποῦ εἶχον βάλει εἰς τὸ κουμπάρτον τοῦ 1807 διὰ μισθόν αὐτοῦ καὶ τοῦ Μουλᾶ Σαλῆ καὶ ἀπὸ ἡμᾶς τώρα τὰ χίλια πεντακόσια γρόσια δι' ἀμφοτέρων τοὺς μισθοὺς, ἅπερ εἶναι εἰς τὸ κουμπάρτον τοῦ 1808, ἐκτὸς τῶν ὅσων ἄλλων ἀπῆλυσεν ἀπὸ τζερεμέδες κλ., τοῦ δὲ Κομίσου Μανωλάκη κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς δὲν ἔδωκαν οὔτε ὀβολὸν μήτε

ἡμεῖς μήτε οἱ προκάτοχοί μας καὶ ἕνεκα τούτου ἀφηρέ-
σαμεν ἀνὰ 31 παρὰν ἀπὸ ἑκαστον γανὲ ἐν ᾧ οἱ Λατῖνοι
προεσιτῶτες ἀντέτειναν μετὰ πείσματος κατὰ τοῦτο, ἀλλ'
ὥς συνεννοηθῶσι μὲ τὰ χωρία των, παρεδόθη εἰς τοὺς ἀ-
πεσταλμένους της Χ. Ὅσμαν Ἀγᾶ καὶ Ἐτὲμ Ἐφέντη,
οἵτινες θὰ τὴν διευθύνουν τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπεξεργασίας
τῆς δοσοληψίας τὴν ὁποίαν ἀκριβῶς καὶ ἀμερολήπτως
ἐπραξαν οἱ διορισθέντες ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων λογισταὶ τοῦ
τε ποτὲ Μικῆ Γαλούση ἀπὸ τῆς 15 Φεβρουαρίου 1806
ὅτε διωρίσθη καπουκριαχαγιᾶς ἕως τῆς 28 Φεβρουαρίου
1809 καὶ μέχρι τοῦ θανάτου του, καὶ τοῦ τῆς κοινότη-
τος, εἰς τὸν ὁποῖον δηλοῦται τὰ ἅπερ ὀφείλει εἰς τὸν
ῤηθέντα Γαλούσην καὶ λοιποὺς δανειστάς της καὶ εἰς τὸ
βασιλικὸν μαλιμιρὶ τοῦ παρελθόντος καὶ τρέχοντος ἔ-
τους μετὰ τῶν κανονικῶν καὶ τυχηρῶν ἀφεύκτως ἐξό-
δων τῶν ἰδίων δύω ἑτῶν, καὶ πόσα παρομοίως ἔχει νὰ
λάβῃ καὶ παρὰ τίνων, ἀφήσαντες ἀθεώρητον τὸν λογα-
ριασμὸν τοῦ 1805 ἔτους διὰ τὰς ἐξῆς τρεῖς εὐλόγους
αἰτίας· πρῶτον, διότι δὲν ἔδωκαν τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς
τοὺς λογιστάς οἱ ἐκλέξαντες αὐτοὺς, μήτε ἡ ἐκλαμπρότης
της τὸ διέταξε· δεύτερον, διότι εἶναι ἀπὼν ὁ Φρ. Γεωρ-
γαντόπουλος εἰς τῶν τεσσάρων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην
προεσιτῶτων· καὶ τρίτον, διότι δὲν ἐφάνη τοῦλάχιστον
ἕως τῶρα κανεῖς ὁ ἐνδιαφερόμενος ὅπωςδῆποτε ἐκ τῆς
δοσοληψίας τοῦ ῤηθέντος 1805 ἔτους. Οἱ Λατῖνοι προε-
σιτῶτες καὶ οἱ γέροντες τῶν ἔξω μερῶν I. Φαρμόζης οὐ
μόνον δὲν ἠθέλησαν νὰ θεωρήσουν καὶ ὑπογράψουν τοὺς
λογαριασμούς, ἀλλ' οὔτε τὰ ἅπερ ἐξώδευσαν εἰς ἰδίας
των χρεῖας ἐκ τῶν εἰσπραχθέντων χρημάτων τοῦ μαλιμι-
ρὶ καὶ τὰ ὅποια καταφαίνονται εἰς τὸν καταστρωθέντα

λογᾶριασμόν πείθονται κατ' οὐδένα λόγον νὰ πληρώσω-
 σιν, ἰσχυρίζομενοι ὅτι πρέπει νὰ ἐπεξεργασθῇ καὶ ἡ δοσο-
 ληψία τοῦ 1805 χωρὶς νὰ προτείνουν τὸν λόγον ὅπερ
 διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητά μας· διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη
 ν' ἀφίχθῃ τὸ συντομώτερον εἰς τὸν τόπον ὁ Φρ. Γεωρ-
 γαντόπουλος διὰ τῆς ἐκλάμπρου διαταγῆς ὑμῶν τοῦ ζη-
 λωτοῦ τῆς πατρίδος μας καὶ ἐπιθυμητοῦ ὑφ' ὧλων τῶν
 πτωχῶν βασιλέων ἀνεξαρτήτως τοῦ θρησκευτικοῦ δόγ-
 ματός των, ἐκτὸς τῶν γνωστῶν παραφλίδων ἐκάστου
 γένους τῶν ἐναντιουμένων εἰς τὴν καλὴν ἁρμονίαν καὶ
 θεάρεστον συμφωνίαν· εἶθε δὲ ἡ θεία δίκη ν' ἀποδώσῃ
 ἐνὶ ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα του. Προσέθηκαν δὲ ὅτι κατα-
 γίνονται ὅλαις δυνάμεσιν εἰς τὴν εἰσπραξιν τῶν χρημά-
 των, ἣτις ἤρχισεν ἤδη εἰς τινὰ χωρία, καὶ θέλει ἀρχίσει
 καὶ εἰς τὰ λοιπὰ καὶ παρακαλοῦν τὴν ἐκλαμπρότητά της
 νὰ παρέξῃ ὀλίγην ὑπομονὴν μέχρις οὗ ἀποπερατωθῇ ὁ-
 λόκληρος ἡ εἰσπραξις, ἣτις δὲν θέλει βραδύνει· οἱ Λατί-
 νοι προεστῶτες ἰσχυρίζονται ὅτι τοιαύτην ὑποχρέωσιν δὲν
 ἀναδέχονται καὶ ὅ,τι θέλουν ἄς κάμουν οἱ βασιλεῖς· ὡς
 πρὸς δὲ τὸν καπούκιαχαγὰν καὶ τὰς ἄλλας ὑποθέσεις
 περὶ ὧν διαλαμβάνουν αἱ ἐκλαμπραι διαταγαί του, θέ-
 λουν φροντίσει τῇ συμπράξει τῶν ἀπεσταλμένων της νὰ
 τὰς ἀποπερατώσουν κατ' εὐχὴν ἂν δὲν εὕρωσιν ἐμπόδια
 ἀπὸ τοὺς Λατίνους προεστῶτας, οἵτινες ἀμετάθετοι ὄν-
 τες εἰς τὸ σατανικὸν πείσμά τους, καὶ ἔχοντες ἄλυτον
 δεσμόν νὰ μὴ κάμουν τὸ παραμικρὸν ἂν δὲν συμβουλευ-
 θῶσι τοὺς συμβούλους των καὶ λάβωσι παρ' αὐτῶν τὴν
 ἄδειαν, αὐτοὶ δὲν ἐνεργοῦν ὡς προεστῶτες ἐν πεποιθή-
 σει, ἀλλ' ὡς μισθωτοὶ δοῦλοι ἐκείνων, διὸ καὶ προξενοῦν
 μεγάλην σύγχυσιν εἰς τὸ κοινὸν καὶ εἰς ἡμᾶς ἄκραν ἀδη-

μονίαν. Ἐχει ὑπ' ὄψιν της ἡδῆ ἡ ἐκλαμπρότης της τὸ μελάνωμα τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὰς ὁποίας οἱ τέσσαρες προεστῶτες διευθύνομεν πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητα της, ἔλαβε τὴν τόλμην νὰ πράξῃ εἰς ἑξ αὐτῶν ὁ Ἰωάννης Διασκούφης, ὅστις προσποιούμενος τὸν ἄρρωστον εὗρίσκετο εἰς χωρίον Κάμπον καὶ εἰς αὐτὸν ἐστάλησαν ὑπογεγραμμέναι παρὰ τῶν τριῶν διὰ νὰ τὰς ὑπογράψῃ, καὶ αὐτὸς μᾶς τὰς ἐπέστρεψε τοιοῦτοτρόπως μωτζίουρμέναις· τὸ τέλος δὲ ἔνεκα τοῦ ὁποίου ἔπραξε τοῦτο δὲν θέλει διαφύγει τὴν ὀξύνοiάν της. Ἄς μὴ νομίσῃ ὅμως ὅτι γράφομεν κἀνὲν ψεῦδος ἢ κατὰ πάθος ἢ μὲ κακίαν, ὅχι, μάρτυς ὁ παντέφορος ὀφθαλμὸς τοῦ Ὑψίστου Κυρίου, ἀλλὰ βλέποντες τὴν κωφὴν τυραννίαν καὶ ἄλογον ὁποῦ παραλόγως πάσχει ὁ παραμικρὸς οὗτος μαλικιανὲς της, μὲ μεγάλην μας λύπην γράφομεν ἐν βάρει τῆς συνειδήσεώς μας ὅλην τὴν ἀλήθειαν χωρὶς νὰ ζητῶμεν κατὰ τινος (ὃ μὴ γένοιτο δεόμεθα) ἐκδίκησιν, ἀλλὰ τὸ εὐσπλαγχνον τοῦ ἐλέους της πρὸς δικαίαν διόρθωσιν κτλ. Ὑποκλινῶς.

Οἱ διορισμένοι κατὰ τὸν παρόντα χρόνον προεστῶτες Ῥωμαίων
 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ
 ΓΙΑΝΝΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ.

Ὁρα σελ. 184 καὶ ἐπ.

Ἐπιστολὴ Ἰω. Πουγγέρη.

Ἐν Τήνῳ Ἀπριλ. 8 1809.

Πρὸς τοὺς προεστῶτας,
 Τὸ γράμμα σας ἔλαβον καὶ τὰ γραφόμενα καλῶς ἐ-

κατάλαβα, τὸ ὅτι ὅμως σᾶς ἐλάλησα τὰς ἀπερασμένας
ἡμέρας τοῦτο σᾶς ξαναλέγω καὶ βεβαιώνω ὅτι αἱ ἰδικαί
μαι αἰτίαι δὲν μοῦ παραχωροῦν ἐξ ἀποφάσεως νὰ δεχθῶ
τὸ προεστηλίχι καὶ δυναστικῶς δὲν μὲ προστάζει ὁ αὐ-
θέντης, εἰς τοῦ ὁποίου τὰς προσταγὰς δὲν ἔλειψα νὰ
δεῖξω τὸ πρεπούμενον ἱταετὶ ἐρχόμενος προσωπικῶς δύνω
καὶ τρεῖς φορὰς αὐτοῦ, τοῦτο ἄς ᾔηται εἰς εἰδησίην σας
καὶ στοχασθῆτε νὰ κάμετε νὰ διαλέξουν ἄλλο ὑποκείμε-
νον. Ταῦτα καὶ μένω εἰς τὰς προσταγὰς σας, θέλετε
ἡξεύρει ἀκόμη ὅτι εἰς τὰ χωρία μερικοὶ κοινολογοῦν
ὅτι δὲν εἶμαι διαλεγμένος ἀπὸ τὸ κοινόν τῶν Λατίνων.

Δουλὸς σας διὰ πάντα

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΓΓΕΡ.

Ἀριθ.

Ὁρα σελ. 180.

Ἀντίγραφον διαταγῆς τοῦ Χ. Ὁσμὰν ἀγᾶ καὶ τῶν
Ἀνατολικῶν προεστώτων 1809 Μαΐου 10 Χώρα.

Πρὸς ἐλόγου σας γέροντας Γεώργιον Σκαρῆ καὶ Δη-
μήτριον Παλαμάρη καὶ ὅλους τοὺς ραγιάδες τοῦ χωρίου
Πύργου σᾶς φανερώνομεν ὅτι μᾶς ἐγιναν γνωστοὶ ἐκεῖ-
νοι ὅπου δὲν κάμουν ὑποταγὴν καὶ εὐπείθειαν εἰς τὰς
προσταγὰς τοῦ Μπέγῃ ἐφέντη μας καὶ ἐμποδίζουν νὰ
μὴν ἐκτελεσθοῦν, ὡσαύτως ἐμποδίζουν καὶ τὸ μαλιμιρὶ,
ὅθεν θέλομεν τοὺς φανερώσει ἕναν πρὸς ἕναν εἰς Μπέγῃ
ἐφένδη μας, οἱ ὅποιοι θέλουν δώσει ζοάπι εἰς τὰ ἐναντία
φερσίματά τους. Ἐσᾶς λοιπὸν γέροντες σᾶς προστάζομεν
μὲ τὸ παρόν μας ὅπου νὰ σταθῇτε ὡς πιστοὶ ραγιάδες
νὰ συνάξῃτε ὅλον τὸ μαλιμιρὶ τῆς χώρας σας καὶ νὰ τὸ

φέρητε εἰς τοὺς προεστούς σας διὰ νὰ τὸ δώσουν ἐκεῖ ὁποῦ τὸ χρεωστεῖτε περὶ πλέον σὰς προστάζομεν μὲ τὸ παρόν μας ὅλους τοὺς βασιλᾶδες τῆς χώρας Πύργου νὰ σταθῇτε νὰ πιᾶσθε τὸν Γιαννακὸν Φορμόζην νὰ μᾶς τὸν φέρητε ἐδῶ κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Μπέγη ἐφένδῃ μας νὰ πληρῶσῃ τὰ ὅσα βαστᾷ ἀπὸ τὸ μαλιμιρὶ ὁποῦ εἶχε συνάξῃ ἀπὸ τὴν χώραν σας ὡς εἶναι γνωστόν σας διὰ νὰ λάβῃ τὴν πρέπουσαν ἡ χώρα σας ἀπόδειξιν μένοντες ἀκαταζήτητοι ὡς καὶ τὰ ἄλλα χωρία. Ἐσεῖς γέροντες Δημ. Παλαμάρη καὶ Γεώργι Σκαρῇ σὰς προστάζομεν ὡς ἄνωθεν ἐξ ἀποφάσεως νὰ σταθῇτε καθὼς σὰς ἐδιώρισαν οἱ βασιλᾶδες χωρὶς καμμίαν πρόφασιν νὰ συνάξῃτε τὸ μαλιμιρὶ λοιπὸν ποιήσατε ὡς προστάζομεν ἔχοντες τελειώνοντες τὴν ἀπόκρισίν σας.

Ἐνδοξότατοι Χατζῆ Ὅσμᾶν ἀγᾶς καὶ Ἐτίμ ἐφέντης.

Οἱ προεστοὶ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ

Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. 96.

Θρα σελ. 187.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς Ἀνατολικῶν προεστώτων πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τῶν Λατίνων 1809 Μαΐου 24 Τήνος.

Μετὰ τὰς συνήθεις προσηρσεις, ὅτι πνευματικῆς πλείστης χαρᾶς ἐνεπλίσθημεν μαθόντες τὸν θεῖα εὐδοκία διὰ κανονικῶν ψήφων αὐτῆς προχειρισμὸν εἰς ταύτην τὴν ἐπισκοπὴν τῶν εὐτελῶν τούτων νήσων Τήνου καὶ Μυκῶνου καὶ τὰ ἐν θεαρέστῳ πολιτεία τοῦ ὑποκειμένου της

προτερήματα πληροφορηθέντες, ἐξεναντίας ὁμως βεβαιωθέντες ἀναμφιβόλως, ὅτι ὁ προκάτοχός σας γράψας πρὸς αὐτήν, οὐ μόνον τὴν ἐνταῦθα ἀφίξιν της κωλύει, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον ἡμῶν τῶν Ῥωμαίων, οὐ τὴν τυχοῦσαν δυσαρέσκειαν αὐτῇ προξένηται, καθ' ὑπερβολὴν ἐλυπήθημεν εἰς τὰ τοῦ ματαίου τούτου κόσμου ἀπατηλὰ ἐνέδρας, καὶ τοῖς μὴ εἰδόσι δεινὰ ἐπιφορτίσματα τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην, ὡς δῆλον λίαν θαυμάζοντες καὶ ἀποροῦντες. Ἀπ' ἀρχῆς πανιερώτατε Δέσποτα τὰ κατοικοῦντα ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ δύο γένη Ῥωμαίων τε καὶ Λατίνων ἐπολιτεύοντο τὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην, φυλάττοντες ἀμοιβαίως τὴν εἰρήνην καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν, ἀκριβῶς διατηροῦντες οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ κατὰ καιρὸν ἐνδημοῦσιν ἀμφοτέροις ἀρχιερεῦσι τὴν ὀφειλομένην εὐλάβειαν καὶ ἀνήκουσαν αὐτοῖς ὑποταγὴν καὶ ὑπόληψιν ἐπιδείκνυσον, τὰς εὐλογίας αὐτῶν ἐπιζητοῦντα καὶ τὰς ἀρὰς ἀποφεύγοντα, ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν ἐκλαμπρότητά του ἕκαστον γένος ἐξ ἀρχῆς τῆς ἐνταῦθα ἐλεύσεώς του εὐπειθῶς ἐνφερόντων ἀπαρεγγεῖρητον ἐπὶ πᾶσι τὴν ὑπόληψιν τοῦ ὑποκειμένου του φυλάττοντα, καὶ ἦτον ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι ἐξίσου εἰς τὰ δύο γένη μία χαρὰ ἀνεκλάλητος καὶ μία συμφωνία ἀνεκδιήγητος, ὥστε πολλοὺς εἶχομεν τοὺς μακαρίζοντας ἡμᾶς. Ὅταν δὲ ἡ ἐκλαμπρότης του παρεκτροπὴν ἐποιήσατο τοῦ ἀρχιερατικοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος, καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ καθ' ἡμᾶς μεγάλου Σαββάτου, ὅχι ὡς καλὸς ποιμὴν κατὰ τὸ ἱερόν τοῦ Χριστοῦ Εὐαγγέλιον διὰ πνευματικῶν παραινήσεων νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Πέτραν τοῦ σκανδάλου, ἀλλ' ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ὡς πρόεδρος ἐκείνης τῆς καθ' ἡμῶν ἀτάκτου στρατιᾶς σχεδὸν τετρακοσίων ἀνθρώ-

πων ἐπέστη μετ' αὐτῶν εἰς τὴν χώραν τοῦ Ἀγίου Νικο-
λάου καὶ ἐφόνευσαν ἓνα ἀπὸ τοὺς ἐδικοὺς μας δικαίως
ἐναντιωμένους τὴν ἔσω τῆς χώρας ἑλευσίν τους καὶ μᾶλ-
λὸν τοιοῦτοτρόπως ἀπήργοντες τὸν προφανῆ κίνδυνον
καὶ γενησομένους αἰτίους τοῦ παραλόγου κινήματος ἀξιο-
δάκρυτον αἵματοχυσίαν, τότε ὅχι μόνον ἡμεῖς ἀλλὰ σχεδὸν
καὶ πάντες οἱ νουνεχέφρονες τῶν Λατίνων ὀρῶντες τὰ
τοιαῦτα ἐπιχειρήματα τοῦ καλοῦ τούτου ποιμένοις τῆς
ὑπολήψεως ἡμῶν ἀπορρίψαμεν αὐτόν, στασιαστήν ἀνα-
φανέντα καὶ τὴν εἰρήνην λακτίζοντα ἄχρι τοῦδε. Ὅθεν
ἐν συνοχῇ καρδίας θερμῶς τὴν ἡμετέραν ἐκλαμπρότητα
καθικετεύομεν οὐ μόνον νὰ μὴ δώσῃ πίστιν εἰς τὰ ἀνύ-
παρκτα γράμματα τοῦ προκατόχου τῆς καὶ τὰ πρὸς αὐ-
τὴν ἴσως παρ' ἄλλων διὰ τῆς συνεργίας του σταλέντα,
ἀλλὰ πᾶσαν δειλίαν καὶ ὑπόνοιαν ἀποβαλοῦσα, κατὰ τὴν
ἐκλογὴν καὶ ἐπιταγὴν τῆς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστο-
λικῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἀξιώσῃ ἡμᾶς ὅσον τάχιστα τῆς
ἐνταῦθα ἀφίξεώς της ὅπως διὰ τῆς παρουσίας της καὶ
πατρικῶν αὐτῆς νουθεσιῶν ἀρθῶσιν ἐκ τοῦ μέσου τῶν δύο
γενῶν τὰ πρὸ μικροῦ ἀναφυέντα παράλογα καὶ ἀνευ-
τινος εὐλογοφανοῦς αἰτίας σκάνδαλα καὶ ἀνακαλέσωμεν
τὴν προτέραν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν ὡς εἴρηται, τοῦ
προκατόχου τῆς μὴ ὀρεγομένου ὡς ἔοικε τίνι λόγῳ οὐκ
ἴδαμεν τὴν καλὴν ἁρμονίαν τῶν Χριστιανῶν, τοσοῦτον
γὰρ ἀναγκαῖός ἐστι καὶ ἐπιθυμητὸς οὐ μόνον ἡμῖν τοῖς
Ῥωμαίοις, ἀλλὰ σχεδὸν καὶ ὅλοις τοῖς Λατίνοις ὃ ἐδῶ
ἐρχομός της, ὅσον τῇ διψώσῃ ἐλάφῳ αἱ πηγαὶ τῶν ὑδά-
των. Τοιγαροῦν καὶ αὖθις παρακαλοῦμεν νὰ μὴ ἀπα-
ξιώσῃ ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς δούλους της τῆς αἰτήσεως
ταύτης, μήτε τῶν ἀρχιερατικῶν αὐτῆς εὐλογιῶν νὰ

ὁστερήσῃ τῶν ἐμπιστευθέντων αὐτῇ λογικῶν ποιμνίων,
καὶ σὺν Θεῷ εὐοδοῦμενος ἐνταῦθα πραγματικῶς ἐν λόγῳ
καὶ ἔργῳ πληροφορηθῇσεται πᾶσαν τὴν τῶν γραφομέ-
νων ἀλήθειαν πρὸς ἔπαινον ἡμῶν ἢ κατηγορίαν κτλ.

Τέκνα ἐν Χριστῷ εὐπειθέστατα κτλ.

Οἱ κατὰ τὸν παρόντα χρόνον διωριζόμενοι
προεστῶτες Ῥωμαῖοι

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΣ

ΓΙΑΝΝΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. 97.

Ὁρα σελ. 187.

Ἀντίγραφον πατριαρχικῆς διαταγῆς πρὸς τὸν
Ἀρχιερέα Τήνου.

Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Τήνου, ἐν ἀγίῳ πνεύματι
κτλ. Εἶναι χρέος ἀπαραίτητον ἐκάστου ἀρχιερέως τὸ νὰ
φροντίζῃ καὶ νὰ ἐκτελῇ ὅσα εἶναι κανονικῶς αὐτῷ ἐπιτε-
τραμμένα, τὴν ψυχικὴν δηλ. σωτηρίαν τῶν ἐπαρχιωτῶν
τοῦ Χριστιανῶν, τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν τῶν καθηκόντων
τῷ ἐπαγγέλματί του, καὶ τὴν διὰ λόγου καὶ ἔργου νο-
θεσίαν εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν ἀρχιερατικὴν προστασίαν τοῦ
διατελοῦντος, τοῦτο εἶναι τὸ ἀπαραίτητον χρέος τοῦ καὶ
ἡ διοίκησις ἡ πνευματικὴ, ἡ δὲ τῶν πολιτικῶν διοικήσις,
ὥς μὴ ἀναλογουσα τῷ ἀρχιερατικῷ καὶ ἱερατικῷ χαρα-
κτῆρι, εἶναι ἐπιτετραμμένα εἰς μόνους τοὺς κοσμικοὺς,
ἀλλὰ καὶ τοὶ τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ παρ' ἐκάστου
τῶν ἐν ἐπαρχίαις ἀρχιερέων ἀπαρallάκτως ἐνεργουμέ-
νων, παραδόξως ἐμάθομεν ὅτι ἡ θεοφιλία σου παρεκτρε-
πόμενος καὶ τοῦ νομίμου καὶ τοῦ καθήκοντος ἀναλ' ἀμβά-
νεις κοσμικὰς φροντίδας καὶ ἐπιμιγνύεσαι εἰς τὰς αὐτόθι

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

32

πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπὸ τὴν προστασίαν σου ἱερεῖς κακὸν ἔχοντες παράδειγμα τὸν τρόπον τὸν ἰδικόν σου ἐπιμίγνυνται ὡσαύτως καὶ αὐτοὶ καὶ ἀνακατώνονται εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ ἐκ τούτου μέγα προξενεῖται τὸ σκάνδαλον, εἰς τρόπον ὅπου μὴτε τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶσαι ἀνεκτός, μὴτε τῷ ἐνδοξοτάτῳ μαλκιανῇ Σααπῇ τῆς νήσου ταύτης Νουρῇ Μπέγῃ Ἐφένδῃ μας, εἰς τοῦ ὁποίου τὰς ἀκοὰς ἔφθασε τὸ τοιοῦτον κίνημα τῆς θεοφιλίας σου καὶ τῶν ἱερέων σου, καὶ ὡς θέλων τὴν ἡσυχίαν καὶ καλὴν κατάστασιν καὶ διοίκησιν τῆς νήσου ταύτης προνοητικῶς ἐστοχάσθη νὰ ἐξάλειψῃ τὴν τοιαύτην κατάχρησιν, ἐνεργῶν κατὰ σοῦ τὴν πρέπουσαν πρὸς σωφρονισμόν παιδείαν μετριοφρονήσας ὁμῶς καὶ συμπαθείᾳ χρυσάμενος, ὡς φύσει ἐπεικὴς καὶ τὴν ψυχὴν εὐγενέστατος, ἀνεβάλετο τὸν καιρὸν, καὶ διεμήνυσεν ἀμέσως ἡμῖν νὰ γράψωμεν τὰ εἰκότα τῇ ἀρχιερωσύνῃ σου πρὸς σωφρονισμόν. Τούτου χάριν γράφοντες διὰ τῆς παρούσης πατριαρχικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ἐντελλόμεθα καὶ ἐπιτάττομέν σοι σφοδρῶς καὶ ἀμεταθέτως ὅπου νὰ προσέχῃς τοῦ λοιποῦ καλῶς καὶ νὰ φροντίζῃς μόνον περὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ἀρχιερατικόν σου ἐπάγγελμα καὶ τὴν πνευματικὴν διοίκησιν, μηδὲν πηδῶν ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα, καὶ νὰ μὴ τολμήσῃς τοῦ λοιποῦ κατ' οὐδένα τρόπον ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, κρυφίως ἢ φανερώς νὰ ἐπιμιχθῇς εἰς καμμίαν κοινὴν καὶ πολιτικὴν τῆς νήσου ταύτης ὑπόθεσιν, οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἱερεῖς σου νὰ ἐπιτάξῃς σφοδρῶς καὶ νὰ συστήλῃς ὅπου νὰ μὴ ἤθελε τολμήσωσι καὶ αὐτοὶ νὰ ἐπιμιχθῶσιν εἰς τὸ ἐξῆς καὶ νὰ ἀνακατωθῶσιν εἰς καμμίαν τοιαύτην πολιτικὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ νὰ ἐφυσυχάζῃς τόσο

ἡ θεοφιλία σου, ὅσον καὶ αὐτοὶ νὰ φροντίζητε μόνον τοῦ
ιδίου ἐπαγγέλματός σας χωρὶς νὰ ἐκτανθῇτε περαιτέρω
μήτε μέχρι γραμμῶν, εἰς τρόπον ὅπου νὰ ἐξαλειφθῇ διά-
λου ἡ τοιαύτη κατάχρησις, καὶ νὰ μὴ ἀκουσθῇ παντελῶς
κἀνὲν ἀπᾶδον καὶ σκανδαλοποιὸν κίνημα, μήτε ἰδικόν σου
μήτε τῶν ἱερέων σου, καθότι ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, ἤθελεν
ἀκολουθήσει τὸ παραμικρόν, καὶ φωραθῇς ὅτι πάλιν ἀνε-
μίχθῃς, ἢ κανένας τῶν ἱερέων σου ἤθελεν ἐπιμιχθῇ ἀνα-
φερομένης τῆς αἰτίας κατ' εὐθεΐαν πρὸς τὴν θεοφιλίαν
σου, ἤξευρε βεβαίως ὅτι θέλεις δοκιμάσει ἀφύκτως τοὺς
κατὰ σοῦ κεραυνοὺς, τὰς ἀγανακτήσεις τοῦ ἐνδοξοτάτου
μαλκιανῆ Σααμπῇ Νουρῇ μπέγῃ ἐφένδῃ μας, καὶ ὁμοῦ θέ-
λεις ὑποπέσει καὶ ὑπὸ δριμυτάτην ἐκκλησιαστικὴν παι-
δείαν καὶ οὐκ ἔσται σοι ἰλασμός ἢ σωτηρία κτλ.

αωθ'. Ἰουνίου 4.

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

Ἀριθ. 98.

Ὁρα σελ. 188.

Επιστολὴ καπετὰν Γεώργῃ Δήμου Βούργαρη ἐξ Ὑδρας,
πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς Τήνου.

1809 Μαΐου 29.

Μὲ τοὺς ἀκριβοὺς μας χαιρετισμοὺς σᾶς φανερώνομεν
ὅτι σήμερον μᾶς ἐστάλθη ἐκ μέρους τοῦ ὑψηλοτάτου Χα-
λὴλ μπέγῃ Σερασκέρη τοῦ ἰντζῆ ντονανμᾶ ὃ ἐπιφέρων τὸ
παρόν μας Μεϊμέτ τζαβούς ἀγᾶς, καὶ μᾶς προστάζει κατὰ
τὸ γράμμα ὅπου κρατεῖ καὶ θέλει σᾶς παρῆρσιάσει ὃ ῥη-
θεὶς τζαβούσης, μὲ τὸ νὰ ἐπληροφορήθῃ μὲ βεβαιότητα
ὅτι ὁ καπ. Καβούρης Σκιαθίτης εὐρίσκεται εἰς τὸν λιμένα

σας ἀραγμένος με τὸν Μαρτίγον καὶ τζοῦρμον του, ὅστις με τὸ νὰ ἐστάθῃ χαγιτούτης καὶ ἀπειθῆς τῆς κραταιᾶς βασιλείας καὶ ζητεῖ νὰ τὸν πιάσῃ, μᾶς ἐπιφορτίζει ἡμᾶς νὰ στείλωμε νὰ τὸν πιάσωμεν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἀπερνᾷ ἀπὸ τὸ χέρι μας τοῦτο, σᾶς ἀβιζάρομε μὴντιγε καὶ εἶναι ἐπάνω εἰς τὸν τόπον σας νὰ κάμητε ἡ τιμιότης σας ὅπως εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὸ καλῆτερον ὁποῦ ὁ κύριος σᾶς φωτίσῃ κτλ.

(Τ. Σ.) Καπ. ΓΕΩΡΓ. ΔΗΜΑ ΒΟΥΡΓΑΡΗΣ.

Ἀντίγραφον ἐπισταλῆς τῶν προεστώτων.

Πρὸς τὸν ἐνδοξότατον Χαλίλ μπέγη Σερασκέρη τῆς ἄσπρης θαλάσσης.

Ἐλάβομεν τὸ ἐνδοξόν σας μπουγιουρουλδὶ, καὶ εἶδομεν τὰ ἐν αὐτῷ διὰ τοὺς καπετανέους ὁποῦ ἦτο σύντροφοι τῶν κλεπτῶν καὶ διὰ τὰ καράβιά τους, ὅθεν κατὰ τὴν ἐνδοξόν σας προσταγὴν καὶ κατὰ τὸ χρέος τοῦ βαγιαλικίου μας ἀκριβῶς ἐξετάσαντες εἰς ὅλα τὰ παράλια τῆς νήσου μας, εὑρομεν ἀραγμένον εἰς τὸν λιμένα τῶν Ἐξω Μερῶν Πάνορμον τὸν Μαρτίγον τοῦ Καβούρη τὸν ὁποῖον παρευθὺς ἐξαρματώσαμεν, εὐγάνωντες ἐξω τὸ τιμῶνι του, τὰ πανιά του καὶ ἄλλα λιανόσχοινα, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς φύλαξιν μας, τὸν δὲ Μαρτίγον ἔχομεν καλὰ δεμένον καὶ ἀσφαλισμένον ἕως δευτέραν σας προσταγὴν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἄλλο μέσα παρὰ τὴν σαβούραν του καὶ τρία κανόνια, ὁ δὲ καπετάνιος με τοὺς συντρόφους του ὄντες ἀγνώριστοι εἰς ἡμᾶς καὶ μὴ ἔχοντες κάμμιαν προϋπάρχουσαν εἰδήσιν περὶ αὐτῶν, φοβηθέντες ἀπὸ τὸν ἐδῶ εὐρίσκόμενον Χαλίλ τζαβούσην, ὅστις μᾶς ἐζητοῦσε τὰ καράβια κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς κραταιοτάτης βασιλείας, μήπως

φανερωθούν, ἐπῆρε κρυφίως μίαν βάρκαν καὶ ἔφυγε, καὶ πάλιν δὲν ἐλείψαμεν νὰ ἐρευνήσωμεν ἐπιμελῶς κατὰ τὸ χρέος μας, καὶ εἰς τὰ ἔξω μέρη καὶ εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς νήσου μας ἀλλὰ δὲν τὸν ἐπετύχαμεν. κτλ.

1809 Μαΐου 24 ἀπὸ νήσον Τήνον.

Οἱ προεστῶτες

N. ΔΡΟΣΟΥ ΙΩ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Α. ΒΗΤΑΛΕΣ ΙΩ. ΔΙΑΣΚΟΥΦΗΣ.

Ἀριθ.

Ὅρα σελ. 188

Ἀντίγραφον διαταγῆς τῶν προεστῶτων πρὸς τοὺς
δημογέροντας Πύργου.

Μὲ τὸ νὰ ἐμάθαμεν ὅτι εἰς τὸ μέρος τοῦ Στενοῦ ἕως τοῦ Γαυρίου εὐρίσκονται πειραταὶ μὲ ἓνα Τρεχαντήρι καὶ ξεγυμνόουν καίκια μικρὰ καθὼς καὶ σεῖς μᾶς τὸ ἐμυνήσατε, διὰ τοῦτο σᾶς λέγομεν ὅτι κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ Μπεγεφένδῃ μας σᾶς δίδομεν τὴν ἄδειαν νὰ πασχίσητε μὲ ὅ,τι τρόπον ἤμπορέσητε νὰ τοὺς συλλάβητε καὶ νὰ μᾶς τοὺς φέρητε ἐδῶ σιδηροδεσμίους, διὰ νὰ τοὺς στείλωμεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἂν κατορθώσητε αὐτὴν τὴν ἀνδραγαθίαν, θέλετε ἔχει ἀρκετὴν ὠφέλειαν καὶ μεγάλα χαρίσματα καὶ ἀπὸ τὸν ἐφέντη μας μεγάλας τιμὰς, κτλ.

1809 Ἰουνίου 1 χῶρα ἁγίου Νικολάου.

N. ΔΡΟΣΟΣ ΑΝΤ. ΒΗΤΑΛΕΣ
Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΑΣΚΟΥΦΗΣ.

Ἀριθ. 99

Ὅρα σελ. 188 καὶ 189

Ἐπιστολὴ Γιαννακοῦ Φορμόζῃ ἐκ Πύργου πρὸς τὸν
Λογοθέτην Καλαύριαν.

Μὲ τὸ παρόν μου προστρέχω εἰς τῆς εὐγενείας σας τὴν

νουθεσίαν, ἐπειδὴ καὶ βλέπω τὴν τόσῃν τοὺς ἀθεοφοβίαν
 νὰ βάζῃ ὁ Μιχαλάκης Κοντζατῖνος εἰς κάθε κουμπάρ-
 τον τὰ ἐξοδά του καὶ πάλιν νὰ κρατοῦν τοῦ κουμερκίου
 τὴν πώλησιν τοῦ 1807 ἔτους, καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτὸ νὰ βά-
 ζουν καὶ εἰς τοὺς 1806 ἑξακόσια εἴκοσι γρόσια διὰ τὰς
 βάρδιας των ὅπου τὸν καιρὸν αὐτὸν εἶχομεν καὶ ἡμεῖς
 ἐξοδα βαρδιάνων καὶ τὰ ἐπληρώσαμεν ἡμεῖς, ὅμως ὁ κύ-
 ριος ἄς τοὺς τὰ πληρώσῃ, ἐγὼ ὅμως ἔχω νὰ ἀπαρτηθῶ
 ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴν ἀνακατώνωμαι εἰς
 τὸ παραμικρὸν, ἐπειδὴ καὶ βλέπω καὶ εἰς κάθε κουμπάρ-
 τον παραπανισμένα, ἀλλοῦ διακόσια πενήντα καὶ ἀλλοῦ
 διακόσια καὶ τριακόσια, καὶ ἐν ταυτῷ παρακαλῶ νὰ μᾶς
 νουθετίσῃτε καὶ ἂν καὶ γνωρίζητε ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ
 δώσωμεν ἐκεῖνα τὰ ἄνομα ὅπου λέγομεν νὰ κόψωμεν ἀπὸ
 τὸ κουμπάρτον τὸν καιρὸν τοῦ Μπεκίρ ἀγᾶ, καὶ ἂν στο-
 χάζεσθε ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ τὰ δώσωμεν νὰ ἐλευθερωθῶ
 καὶ ἀπὸ αὐτὰ, ὅμως ἐτότετες ἐβγάλομεν ἀπὸ πενήντα πα-
 ράδες καὶ ἐκάμαμε τὴν τάσαν, καὶ ἂν θέλουν νὰ δώσουν
 τὴν ἐξόφλησιν καλῶς, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ βλέπω μεγάλη
 ἀφοβία καὶ οὕτω μένω εἰς τοὺς ὀρισμούς σας.

Γιαννακὸς τοῦ Φορμόζη δοῦλός σας καὶ προσμένω τὴν
 ἀπόκρισίν σας. 1889.

Ἀριθ.

Ὁρα σελ. 189.

Σημείωσις τῶν ἐξόδων πρὸς καταδίωξιν τῶν πειρατῶν
 δῶν Τρατῶν, ἐμπεριέχονται ἐκ διαλειμμάτων ἐξοδα τῆς
 τροφῆς τῶν ἐν αὐτοῖς ἀνθρώπων εἰς γρόσια ἑκατὸν ἐννέα
 καὶ τριάκοντα παράδες τὸ ὅλον ἀριθ. 109 30/40.

1809 Ἰουνίου 3 Τῆνος.

Ἀριθ. 400

Ὅρα σελ 192.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς Α. Βητάλε τῆς 1 Ἰουλ. 1809.

Πρὸς τὸν Ἰωάννην Διασκούφην.

Ἀκριβῶς πολλὰ χαιρετῶ, σὰς δίδω τὴν εἶδησιν ὅτι ἐχθὲς τὸ βράδυ νύκτα ἔλαβα ἓνα σας πουλέτι ὑπογεγραμμένον καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους προεστοὺς μὲ τὸ ὅποιον μὲ φανερώνετε διὰ νὰ ἔλθω σήμερον κάτω δι' ὄφελος τῆς πατρίδος νὰ κυτάξωμεν ὑποθέσεις ὅπου εἶναι γνωσταί μου, μάλιστα πῶς εἴσθε καὶ ἀναγκασμένοι καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγάδες διὰ νὰ μὲ γράψετε, καὶ περὶ τούτου σὰς λέγω πῶς ἐγὼ ἀδελφὲ εἶμαι σακατεμένος ἄνθρωπος ὅπου εἰς κάθε στράτα ἀπὸ ἐδῶ ὡς αὐτοῦ, ἂν μοῦ ἐδιδαν ἀπὸ πέντε γρόσια δὲν ἔρχομευν· μάλιστα μερικαῖς ἡμέραις ὅπου ἔρχομαι μὲ μεγάλην ἀνάγκην, καὶ τουλόγουτους μὲ τὰ καπρίτζιά τους μὲ ἔκαμαν σουρουκλεμὲ ἄντε ἐπάνω ἄντε κατω καὶ οὔτε θέλουν νὰ τὸ καταλάβουν πῶς πατίρω. Ἐγὼ ἐφῆς ἤλθα ὁ Θεὸς ἐξεύρει μὲ μεγάλην ἀνάγκην πλὴν ἤλθα διὰ τὸ καλὸν ὅπου ἤλπιζα νὰ κάμωμεν· βλέποντας ὅμως, ὅτι τὰ φερσίματά τους δὲν εἶναι δι' ἀγάπην παρὰ εἶναι τὰ πρῶτα, ἔφυγα καθὼς καὶ ἄλλοι· ὅθεν ἐγὼ ἀδελφὲ δὲν ἐμπορῶ ν' ἀναβαινωκαταβαίνω χωρὶς καρπὸν τίποτε, παρὰ σὰς λέγω ὅτι παρεκάλεσα τὸν σιὸρ Πορτάλη νὰ μείνῃ ἐπιτροπικός μου καὶ δὲν ἔκαμα τὴν γνώμην του, παρακαλέσατέ τον καὶ τουλόγουσας νὰ σταθῇ εἰς τὸ ποδάρι μου διὰ νὰ τὸν ἔχητε αὐτοῦ καθημερινῶς κτλ.

ΑΝΤ. ΒΗΤΑΛΕΣ.

Ἀντώνιος Πετρίδης ἐκοπιάρησα τὸ παρὸν ἀπὸ τὸ πρῶτότυπον αὐτολεξεί καὶ μαρτυρῶ ὅτι ἴσον ἐστὶν ἀπαράλλακτον.

Ἀριθ. 104.

Ὅρα Σελ. 193.

Ἀναφορὰ τῶν προεστώτων τῆς 12 Αὐγούστ. 1809.

Πρὸς τὸν Νουρὶ μπέγην· εἶναι ἀντιγεγραμμένη εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον τῆς παρούσης ἱστορίας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ Α. ΒΗΤΑΛΕΣ
Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ. Ι. ΔΙΑΣΚΟΥΦΗΣ.

Ἀριθ. 102.

Ὅρα σελ. 193.

Ἐπιστολὴ τῶν προεστώτων τῆς 24 Αὐγ. 1809.

Πρὸς τὸν νέον καπουχαγιᾶν τῆς νήσου Κ. Πλαγινῶ.

Ἐκφράζοντες τὴν ἀγαλλίασιν τὴν ὁποίαν ἠσθάνθησαν διὰ τὸν διορισμόν του ὡς καπουκχαγιᾶ τῆς νήσου των διὰ τὴν καλὴν φήμην τοῦ ὀνόματός της, ἐσωκλείουν τὰ ἐκ μέρους τῆς κοινότητος ἔγγραφον τοῦ διορισμοῦ του διορισμοῦ του ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτῶν καὶ τῇ σφραγίδι τῆς κοινότητος σφραγισμένον καθὰ διετάχθησαν ἀπὸ τὸν μπέγην ἐφέντην, εὐχόμενοι ἵνα καταδειχθῇ εὐάρεστος καὶ εὐδόκιμος ὁ διορισμός του κτλ. ζητοῦντες δὲ συγγνώμην διότι ἐβράδυναν ν' ἀπαντήσουν εἰς τρεῖς ἐπιστολάς του τῆς 1 Ἰουνίου, 23 Ἰουλίου καὶ 1 Αὐγούστου, ὡς καταγινόμενοι εἰς τὴν εἴσπραξιν τοῦ μαλιμιρίου καὶ εἰς ἄλλας τοῦ κοινοῦ σπουδαίας ὑποθέσεις, τὸν εὐχαριστοῦν διὰ τὰς εὐγενικὰς καὶ τωόντι χριστιανικὰς συμβουλὰς καὶ παραινέσεις της, καὶ διὰ τὴν παρὰ τῷ μπέγην ἐφέντη μεσιτείαν της, δι' ἧς κατεπραύνθη ἡ κατὰ τῶν ἱερέων δικαία ὀργή του καὶ ἐμποδίδσθη ἡ ἐξορία τους, εἰδοποιοῦντες τὴν εὐγενεῖαν της ὅτι τὸ βασιλικὸν κατὰ τῶν ῥηθέντων ἱερέων φερμάνι καὶ τὸ πατριαρχικὸν γράμ-

μα ἐλήφθησαν καὶ ἐφυλάχθησαν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς δικησεως, ἐλπίζοντες νὰ μὴ χρειασθῶσι τοῦ λοιποῦ ὡς πρὸς τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ προκατόχου τοὺς ποτὲ Μηκὲ Γιαλούση ὅτι ἐθεώρησαν μὲ ὄλην τὴν ἀκρίβειαν καὶ κατὰ τὸ πρέπον κατεστρώθησαν, ὡς θέλει πληροφορηθῇ καὶ ἡ εὐγενεία τῆς ἐξ αὐτῶν, τοὺς ὁποίους ἐπίτηδες τῇ στέλλουν ἀνοικτοὺς, διὰ νὰ τοὺς ἀναγνώσῃ καὶ ἔπειτα νὰ τοὺς θέσῃ ἐντὸς τοῦ πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῶν κληρονόμων τοῦ ῥηθέντος Γιαλούση, γράμματος τὸ ὁποῖον νὰ βουλώσῃ καὶ νὰ τὸ διευθύνῃ πρὸς αὐτοὺς διὰ τοῦ καπὶ ὀγλανίου. Ἐπεξεργασθέντες τοὺς ῥηθέντας λογαριασμοὺς, ἀφηρέσαμεν μερικὰ κονδύλια τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ὑπόχρεον τὸ κοινὸν νὰ τὰ πληρώσῃ ὡς καὶ εἰς τὸν μπέγῃ ἐφένδῃ μας τὸ ἀνηγγείλαμεν, καὶ διὰ ποσὸν ὅπερ μένει χρεώστης τὸ κοινὸν συνιστάμενον εἰς γρ. 40,092 ἐγράψαμεν χρεωστικὴν ὁμολογίαν ἐν ὀνόματι τῶν κληρονόμων, μὴ δυνάμενοι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ τὰ πληρώσωμεν, τὴν ὁποίαν θέλει ἐγχειρίσῃ εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τῇ προστασίᾳ καὶ συνεργείᾳ τοῦ μπέγῃ ἐφένδῃ μας πρὸς ἀσφάλειαν τῶν κληρονόμων, διὰ δὲ τὴν ἰδικὴν μας ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν τῆς κοινότητος εἶναι ἀνάγκη πρῶτον νὰ παραλάβῃ τὰ περὶ τούτων σενέτια καὶ κατλακάδες ὅπου ἔλαβεν ὁ μακαρίτης ἀπὸ κάθε μέρος καὶ ἀσφαλῶς νὰ μᾶς τὰ διευθύνῃ· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰ ἀφαιρεθέντα κονδύλια ὡς παρτικολάρε καὶ τελείως ἀνεπίδεκτα, ἐλπίζομεν ὅτι κανένα δικαιοσύνης κριτήριον δὲν θέλει ὑποχρεώσῃ τὴν κοινότητα εἰς τὴν πληρωμὴν των, ἀλλὰ ἐκτὸς τούτου ἐπροσθέσαμεν διὰ προσταγῆς τοῦ μπέγῃ ἐφένδῃ εἰς βάρος τοῦ μακαρίτου καὶ τὰ γρ. 9,500, τὰ ὁποῖα ἡ ἐνδοξότης του ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον τῶν Λατίνων καὶ κύρ Ἀντώνιον Δοξαράν, ὡς θέ-

λειτουργηθῇ καὶ ἡ εὐγενεία της ἐκ τε τοῦ στελλομένου λογαριασμοῦ, ἐκ τῆς πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους ἐπιστολῆς μας καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸν μπέγη ἐφένδῃ ἀναφορᾶς μας ἐσύστησαν δὲ διαφόρους ὑποθέσεις τῆς κοινότητος εἰς τὴν πρόθυμον ἐνέργειάν της, ὅτι διὰ τοῦ Ἑτέμ ἐφένδῃ τὸν στέλλουν γρ. 15,000 τὰ ὅποια εἶναι μηδὲν ἀπέναντι τῶν ὄσων ἐπλήρωσε καὶ μέλλει νὰ πληρώσῃ διὰ τὴν κοινότητα, τὴν παρακαλοῦν ὅμως νὰ κάμῃ ὀλίγην ὑπομονὴν καὶ ἐντὸς ὀλίγου θέλουν τῷ ἐμβάσει ὅλον τὸ ποσόν, καθότι ἡ ἀνάγκη εἰς ἣν εὐρίσκονται χρηματικῶς οἱ κάτοικοι ἐπέφερε τὴν βραδύτητα· τὸν μισθὸν καὶ τὰς δαπάνας τῶν ταξειδίων τοῦ Ἑτέμ ἐφένδῃ εἰς γρ. 15,000 συνιστάμενα, ἐπλήρωσαν εἰς αὐτὸν ὅστις ἔμεινεν εὐχαριστημένος· ἡ προσθήκη εἰς τὰ μηνιαῖα τοῦ ἀρπαλήκ σααμπῆ παρακαλοῦν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ εὐεργετικωτάτου μπέγη ἐφέντῃ νὰ μὴ λάβῃ χώραν αὐτὸς ὁ νεωτερισμὸς καὶ ἂν ὁ ἀρπαλήκ σααμπῆς, ὅποιος καὶ ἂν ᾖναι δὲν εὐχαριστεῖται εἰς τὸ παλαιὸν πρὸς γρ. 30 τὸν μῆνα, ἃς στείλῃ ἄνθρωπόν του νὰ κάμῃ τὸν καθῆ καὶ ἃς ἀπολαμβάνῃ μακάρι πεντακόσια τὸν καθ' ἕναστον μῆνα κτλ.

Οἱ προεστῶτες

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΟΣΟΥ

Α. ΒΗΤΑΛΕΣ

ΓΙΑΝΝΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ι. ΔΙΑΣΚΟΥΦΗΣ.

Λογαριασμὸς τοῦ Μιχαήλ Γαλούση μετὰ τοῦ κοινοῦ τῆς Τήνου, ἀρχόμενος ἀπὸ α'. Δεκεμβρίου 1806 μέχρι α'. Δεκεμβρίου 1809

21,300 ὅπερ ἐμέτρησε τὴν 1 Δεκεμβρίου 1806 διὰ τὸ πεσινάτι.

21,300	ἐκ μεταφορᾶς
13,000	ἅπερ ἐμέτρησε διὰ τὸν μπακιγέ τοῦ Μου- κατᾶ τὴν 1 Αὐγ. 1807.
21,300	» τὴν 1 Δεκεμ. 1807 διὰ τὸ πεσινάτι τοῦ 1808.
869	» τῷ Μουσταφᾷ ἀγᾶ καὶ διὰ τὴν σφραγίδα τῆς 13 Ὀκτω- βρίου 1808.
13,000	» διὰ τὸν μπακιγέ τοῦ μου- κατᾶ τοῦ 1808 τῆς 1 Δε- κεμβρίου 1808.
1,000	διὰ τὸν συμπεφωνημένον μισθὸν του.
70,469	
5,898	τόκος τῶν ἀνωτέρω ἀφ' ἧς ἐπληρώθησαν μέχρι 1 τοῦ 1807.
1,000	διὰ τὸν συμπεφωνημένον μισθὸν τοῦ δευ- τέρου ἔτους.
77,367	
6,553	τόκος τῶν ἀνωτέρω μέχρις 28 Φεβ. 1809.
780	ἅπερ ἐπλήρωσε τῷ ἀρπαλῆκ σααμπῇ μέ- χρις 28 Φεβ. 1809 μηναιᾶ 26.
15.24	τόκος αὐτῶν.
84,715.24	
14,365.30	ἅπερ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ 1806.
2,154.30	τόκος αὐτῶν μέχρις 28 Φεβ. 1809 ἀρ- χομένου ἀπὸ 1. Δεκεμ. 1807.
101,236. 4	ἐκατὸν μία χιλ. διακόσις τριάντα ἕξ καὶ παράδες τέσσαρας.

1807 Δεκεμβρίου	1	ἄπερ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον	
		Λατίνων	1,500
» Μαρτίου	24	» ἀπὸ Ἀπόστο-	
		λον Παπᾶ.	5,000
» Αὐγούστου	20	» εἰς μετρητὰ ἀπὸ	
		Μουλᾶ Σαλίχη	10,000
» Σεπτεμ.	1	» ἀπὸ σιὸρ Δοξαρά	10,000
» »	10	» ἀπὸ διαφόρους	
		συναλλαγματικὰς	3,118
» Νοεμβρίου	1 ἄχρι 20	Ἰαν. 1809	
		ἄπερ ἔλαβε ἀπὸ δια-	
		φόρους συναλλαγμ.	6,774.36

Τόκος τῶν ἀνωτέρω κονδυλίων ἀπὸ τῆς λήψεως

1808 Αὐγ. 1	πληρωθέντα εἰς τὸν Μουσταφᾶ	
	ἀγᾶ ἀπὸ τὰ δοθέντα εἰς τὸν Κό-	
	μησον	830
	τόκος αὐτῶν	58 4
	πληρωθέντα εἰς τὸν Κόμησον	1,977.30
	τόκος αὐτῶν	119.10

1809 Φεβ. 24	ἄπερ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Γάγκον	
	Λαπιέρ	10,000
	τόκος αὐτῶν	16.32
		49,356.32
	τόκος τῶν ἀνωτέρω μέχρις 28	
	Φεβ. 1809.	2,209. 3
		51,565.35

τόκος προσέτι τριῶν μηνῶν	
τῶν δρ. 1500 καὶ 5,000	195
μεταφέρονται	51,760.35

ἐκ μεταφορᾶς 51,760.35

1809 Ἀπριλ. 30 ἄπερ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἐπί-
σκοπον Λατίνων 2,000

» » ἀπὸ Α. Δοξαράν 9,500

Τὰ ὁποῖα κατα διαταγὴν τοῦ μέγῃ ἐφέν-
δη εἶναι εἰς χρέωσίν του.

Ἀπερ τῷ μένει ἡ κοινότης χρεώστης πρὸς
ἐξόφλησιν τῶν ἀντικρυ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1809
μὲ τόκον πρὸς 12 0/0 κατ' ἔτος

39,975. 9

γρ. ἑκατὸν μία χιλ. διακόσια τριάντα ἕξ 101,236. 4
καὶ παράδες τέσσαρας.

Ἐπειδὴ ὁ Δεφτερδάρης Φεῖζουλλάχ ἐφέντης διὰ μπου-
γιουρουλδίου του κθ' Γκεμαζιλεβέλ τοῦ 1221 ἔτους
ἐπρόσταξε τὸν ἀπεσταλμένον του Μπεκίρ ἀγᾶ, τὸ μὲν
μαλιμιρὶ τῶν ῥωμαίων νὰ συνάξῃ ἀφεύκτως, τὸ ὁποῖον
καὶ ἀνελλειπῶς παρέλαβε, τὸ δὲ τῶν Λατίνων ἂν δὲν
θέλουν νὰ τοῦ τὸ πληρώσουν νὰ μὴ τοὺς βιάσῃ, καὶ τὸ
λαμβάνει ὁ ἴδιος εἰς βασιλεύουσαν καθὼς καὶ ὁ ποτὲ Μη-
κὲς γράφων τὴν τρίτην Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους τὸ
ἐβεβαίωσε, διὰ τοῦτο κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος οἱ μὲν προε-
στῶτες Λατῖνοι ἔμειναν νὰ χρεωστοῦν ἀπὸ ὅσα ἐσύναξαν
μὲ τὸν ἄχρι τοῦδε τόκον τους γρ.

2,565.26

Τὰ δὲ Λατινικὰ χωρία ὅπου ἐσύναξαν οἱ
ἴδιοι ἔμειναν ῥέστα νὰ χρεωστοῦν, καὶ δι' ὅσα
παραλόγως ἔκοψαν οἱ λ]μοὶ τους μὲ τόκον

2,979.12

5,544.38

Προσέτι ἀπέναντι τοῦ ἄνω σάλδου, ἔλαβε σήμερον 19
Μαΐου 1809 ὁ Κόμησος Μαγωλάκης ἀπὸ Ν. Δρόσον κατὰ
τὸ ἀποδεικτικόν γρ. 860.

Αἱ ὑπογραφαὶ τῶν προεστῶτων.

Ἀριθ.

Ὅρα σελ. 194 καὶ 195

Διαταγὴ Ὅσμων ἀγᾶ καὶ προεστώτων.

10 Σεπτεμβρίου 1809.

Γέροντες καὶ βασιλῆες ὅλων τῶν λατινικῶν χωρίων, ὡς δίδομεν τὴν εἰδηοὶν ὅτι ἀγκαλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπερασμένην σύναξιν ἐψηφίσατε ἀπὸ μέρους σας λογαριαστές τὸν σιὸρ Φοσκαρίνην Κοτάκην τὸν καταστιχάρην σας Μάρκον Βηδάλε τὸν Νικόλαον Ἀπέργην καὶ τὸν σιὸρ Δημήτριον Δρόσον μὲ ὅλον τοῦτο, ἐπειδὴ καὶ ὁ σιὸρ Δημήτριος Δρόσος κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θέλει νὰ μείνῃ διὰ λογαριαστής, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ τὸν ἐπαρακαλέσαμεν, καὶ τὸν ἐδιάσαμεν καὶ δὲν ἠμπορέσαμεν νὰ τὸν καταπείσωμεν, διὰ τοῦτο ὡς λέγομεν εὐθύς ὁποῦ λάβετε τὸ παρόν μας νὰ ψηφίσῃτε μὲ γράμμα σας εἰς τὸν τόπον τῆς τιμότητός του ἄλλον βασιλῆα λογαριαστήν ἐκεῖνον ὁποῦ ἀγαπᾶτε καὶ γνώρισῃτε ἄξιον, διὰ νὰ καθήσουν ὅλοι μαζί, τόσοι οἱ ἰδιοὶ σας, ὅσον καὶ οἱ ψηφισμένοι ἀπὸ τὰ ῥωμαϊκὰ χωρία καὶ ἀπὸ τὰ ἔξω μέρη νὰ θεωρήσουν τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ κοινοῦ καὶ νὰ πάρῃ πλέον τέλος αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ὁποῦ νὰ μείνῃ εἰς τὸ ἐξῆς ὁ κάθε ἓνας ἡσυχος. Λοιπὸν ὡς γράφομεν μὴν ἀμελήσῃτε, ἀλλὰ φροντίσατε νὰ ψηφίσῃτε ἄλλον εἰς τὸν τόπον τοῦ σιὸρ Δρόσου διὰ νὰ μὴ γενῇτε αἰτία καὶ ἐμποδισθοῦν ὀπίσω οἱ λογαριασμοὶ τοῦ κοινοῦ καὶ ὡς ἀκολουθήσει ζημία κτλ.

1809 Σεπτεμβρ. 10 χώρα τοῦ ἀγ. Νικολάου.

Ν. ΔΡΟΣΟΥ Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Α. ΒΗΤΑΛΗΣ Ι. ΔΙΑΣΚΟΥΦΗΣ.

Ἀριθ.

Ὁρα σελ. 195.

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς τῶν προεστώτων πρώτης
Ὀκτωβρίου 1809.

Πρὸς τὸν Νουρίμπεγην.

Ἐπανερχόμενος εἰς τὰ ἐσχάτως ὑποβληθέντα τὸν εἰδοποιῶν ὅτι ἐκάλεσαν ὅλων τῶν χωρίων ἐν γένει τοὺς δημογέροντας εἰς συνέλευσιν διὰ νὰ ἐκλέξουν τοὺς οὕς τινες θέλουν λογιστὰς πρὸς ἐπεξεργασίαν τῆς ἀπὸ τοῦ 1805 ἔτος δοσολειψίας τῆς κοινότητος, καὶ οἱ μὲν ῥωμαῖοι ἐπρότειναν ὅτι ἐξελέξαντο ἤδη τοὺς ὁποίους ἐγνώρισαν ὡς ἀξίους καὶ Θεοφοβούμενους, οἱ δὲ λατῖνοι ὅτι δὲν ἔχουν ἄλλους παρὰ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἐξελέξαντο πρὸ πολλοῦ, δηλαδὴ τὸν Νικόλαον Βητάλε, Κάρολον Μπουφέρτον, καὶ Ἰω. Πορτάλην τοὺς ὁποίους ὁμοῦς ὁ διοικητῆς Ὁσμᾶν ἀγᾶς δὲν θέλει νὰ τοὺς δεχθῇ καθὼς ξένους ὑπηκόους καὶ μὴ δυναμένους ν' ἀναμιχθῶσι παντάπασι εἰς τὰ πολιτικὰ τοῦ τόπου κατὰ τὰ ὑψηλὰ φερμάνια καὶ τὰς ἐνδόξους ἡγεμονικὰς διαταγὰς, καὶ τοὺς ὁποίους ἐστάθην ἀδύνατον νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν ὡς εἶναι πασίγνωστον μήτε ἐκ τῶν λατίνων μήτε ἐκ τῶν ῥωμαίων· ὅθεν εἰδοποιῶν τὴν ἐνδοξότητά του περὶ τούτου, βεβαιοῦντες ὅτι τῷ ὄντι ἀπεπειράθησαν οἱ λατῖνοι νὰ εὕρωσιν ἄλλους λογιστὰς ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσαν καὶ ἔνεκα τούτου οἱ λογαριασμοὶ τῆς κοινότητος μένουν ἀθεώρητοι καὶ ἡμεῖς ἀδυνατοῦμεν νὰ καστρώσωμεν κουμπάρτον τοῦ ἤδη λήγοντος εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους πρὸ τῆς δικαίας ἐπεξεργασίας τῶν ρηθέντων λογαριασμῶν καὶ ὑποπτευόμεθα μήπως ὑποπέσωμεν εἰς ἀδίκον πειρα-

σμόν καθ' ὅσον διὰ μεγάλου ἀγῶνος καὶ δυσκολίας θέλει συναχθῇ ἄνευ κουμπάρτου τὸ μαλιμιρὶ, ὅθεν προστρέχομεν εἰς τὸ ἑλεός τους θέττοντες ὑπ' ὅψιν τὴν ἀληθινὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ παρακαλοῦντες θερμῶς αὐτὴν νὰ ἐφεύρῃ διὰ τῆς ἀγχινοίας της τὸν ἀρμόδιον τρόπον τῆς ἐπεξεργασίας τῶν ἐν λόγῳ λογαριασμῶν καὶ νὰ μᾶς διατάξῃ νὰ τὸν ἐκτελέσωμεν πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἄπευκταίου. Ὑπέβαλον ἀκολούθως εἰς τὴν ἐνδοξότητά του ὅτι ἀφίχθη ἀπεσταλμένος διὰ τὸν φόρον τῶν προβάτων, τὸν ὁποῖον δὲν ἀπέδωκαν ὡς ἀδικον καθὰ εἶπεν ἡ ἐνδοξότης του εἰς τὸν Δοξαῖον καὶ εἰς τὸν Γεωργαντόπουλον καὶ τὸν παρέπεψαν εἰς τὸν καπουκιαχαγιᾶν τους, πρὸς τὸν ὁποῖον γράφουν νὰ ζητήσῃ τὴν συμβουλὴν τῆς ἐνδοξότητός της, καὶ ἂν τὸν διατάξῃ νὰ τὸν πληρώσῃ ἀμέσως ἀπὸ τὰ χρήματα ἅπερ τῷ ἔστειλαν ἤδη, ὡς καὶ τὸ χισμέτι τοῦ ἀπεσταλμένου προσέθηκαν δὲ τὰς ἰκεσίας των περὶ τοῦ πλοίου τοῦ ὁποίου πρὸ πολλοῦ ἔστειλαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυστάθμου ὅτι καθὰ γράφει ὁ πλοίαρχος δὲν πληρώνει ἡ ἐξουσία τὸν ναῦλον του καὶ οἱ ναῦται δὲν ἀνέχονται τὴν τοιαύτην στέρησιν ζητοῦν χρήματα διὰ τὰ ἀναγκαῖα ἐξοδα ἀπὸ τὴν κοινότητα καὶ τὴν ἄδειαν ν' ἀναχωρήσῃ, ὅπως ἐλευθερώσῃ τὴν ἀτυχῇ κοινότητα ἀπὸ τὰ ἀδίκως ἐπιβαρύνοντα αὐτὰ ἐξοδα τοῦ πλοίου τούτου κτλ.

Οἱ προεστῶτες

Ν. ΔΡΟΣΟΣ Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Α. ΒΗΤΑΛΕΣ Ι. ΔΙΑΣΚΟΥΦΗΣ

Κόπια ἐκ τοῦ καθολικοῦ καὶ μαρτυρῶ ὅτι ἴσον ἀπαράλλακτον.
Ἄντ. Πετρίδης κοινός γραμ.

Ἄριθ. 106

Θρα Σελ. 196, 197

Ἐγκύκλιος Ν. Δρόσου.

25 Νοεμβρ. 1809 χώρα τοῦ ἁγ. Νικολάου.

Τίμιοι προεστώτες καὶ λοιποὶ πρόκριτοι τῆς χώρας τοῦ ἁγ. Νικολάου ὁμοῦ καὶ γέροντες ῥωμαϊκῶν χωρίων ἀκριβῶς σᾶς χαιρετῶ, μὲ τὸ παρόν μου σᾶς φανερώνω, ὅτι δὲν εἶναι χρεῖα νὰ γράψω τὴν αἰτίαν, ὅπου μὲ παρεκίνησε καὶ μ' ἐβίασε νὰ ἀπαρτηθῶ ἀπὸ τὸ προεστηλῆκι, ὅπου μὲ καλὴν σας γνώμην μὲ εἵχετε διορίσει μὲ τὸ νὰ ἦναι γνωστὴ σας. Λοιπὸν ἀφ' οὗ ἀποφασιστικῶς ἀπαρτήθηκα ἀπὸ αὐτὸ τὸ βάρος τοῦ προεστηλικιοῦ δὲν ἔλειψα κατὰ τὸ χρέος μου νὰ εἰπῶ τῶν τιμίων προεστών ἢ νὰ μὲ δώσουν τὴν ἐδδειαν νὰ γράψω μόνος μου πουλετιὰ εἰς τὰ ῥωμαϊκὰ χωρία νὰ στείλουν τοὺς γέροντάς τους διὰ νὰ ψηφίσουν εἰς τὸν τόπον μου ἄλλον προεστὸν καὶ νὰ πᾶρουν τὸ κομμάτι τῆς βούλας ὅπου βαστῶ νὰ τοῦ τὸ παραδώσουν, ἢ ἡ τιμιότης των μαζὺ μὲ τὸν Ὅσμᾶν ἀγᾶ ζαμπίτην τῆς νήσου μας νὰ γράφουν αὐτὰ τὰ πουλετιὰ καὶ νὰ προσκαλέσουν τοὺς γέροντας τῶν ῥωμαϊκῶν χωρίων, διὰ μοναχὴν αὐτὴν τὴν αἰτίαν, τὰ ὅποια πουλετιὰ καθὼς ἤκουσα καὶ ἐπληροφορήθηκα τὰ ἔγραψαν οἱ τίμιοι προεστώτες διὰ νὰ τὰ στείλουν εἰς τὰ χωρία, διατί ὁμως δὲν τὰ ἔστειλαν ἔως τώρα δὲν ἠξέυρω τί εἶναι τὸ αἴτιον· ὅθεν ἐγὼ βιαζόμενος ἀπὸ τὰ ἰντερέσα των ὑποθέσεών μου καὶ θέλοντας νὰ μισεύσω διὰ τοῦτο μὲ τὸ παρόν μου σᾶς φανερώνω, ὅτι διὰ τὰ ὅσα ἐσύναξα ἀπὸ τὰ χωρία κατὰ τὰς ῥιτζεβούτας μου, ὅπου οἱ γέροντες βαστοῦν καὶ διὰ τὰ ὅσα εἰς χρεῖαν τοῦ κοινοῦ ἔδωκα, αὐτὸν τὸν λογαριασμὸν

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

33

ἀπὸ τότε τὸν ἐκατάστρωσα καὶ τὸν παρέδωκα εἰς τοὺς τιμίους προεστούς, ἀπὸ τὸν ὅποιον θέλετε πληροφορηθῇ πόσα ἔχω νὰ λάβω καὶ τὰ χρεωστῶ εἰς ἐκείνους ὅπου μοι τὰ ἐδάνεισαν εἰς μετρητὰ καὶ πόλιτζαις, καθὼς φαίνονται εἰς τὸ τευτέριμου· τὸ δὲ κομμάτι τῆς κοινῆς βούλλας ὅπου μὲ εἵχετε δώσῃ ὅταν μὲ ἐψηφίσατε προεστὸν τοῦ μέρους σας, τὸ παρέδωκα βουλλωμένον μὲ τὴν βούλλαν μου εἰς τὸν ἐκλαμπρότατον κνόσολον σινιὸρ Βιτζέντζον Γγιαάννην, τὸν ὅποιον καὶ ἐπαρεκάλεσα ὅταν γνωρίσῃ τὸν καιρὸν ἀρμόδιον νὰ σᾶς παραδώσῃ τόσον τὸ παρὸν μου ὅσον καὶ τὸ κομμάτι τῆς κοινῆς βούλλας ὅπου ἀπαρატῶ εἰς χεῖράς του ὡς ἀκριβὸν ἀμανάτι. Λοιπὸν ἐγὼ σᾶς παρακαλῶ ὅλους θερμῶς καὶ ἀδελφικῶς νὰ μὲ συγχωρήσῃτε ἐξ ὅλης σας τῆς καρδίας, ἂν πολὺ ἢ ὀλίγον ὡς ἄνθρωπος σᾶς ἔσφαλα εἰς τὸν καιρὸν ὅπου ἤμουν προεστὼς, καθὼς καὶ ἐγὼ παρομοίως συγχωρῶ ὅλους ἐκείνους ὅπου εἰς τὸ διάστημα αὐτῆς τῆς ἐπιστασίας μου μὲ ἐψύχραναν εἰς τίποτε. κτλ.

Ὅλος εἰς τοὺς ὀρισμούς σας πρόθυμος δοῦλος

ΝΙΚΟΛ. ΔΡΟΣΟΥ

*Αριθ. 103.

Ὁρα Σελ. 204, 205 καὶ 211

Μεταγλώττισις τοῦ Φερμανίου

Ἐστὼ γνωστὸν πρὸς τοὺς κατίδες καὶ ναίπιδες τοῦ τόπου τῆς νήσου Τήνου καὶ τῶν ὑπ' αὐτῇ ὑποκειμένων μουκαττιάδων καὶ ἐναὐτοῖς χωρίων, ὅτι ἐξεδόθη βασιλικὸς μου ὑψηλὸς ὀρισμὸς διακελεύων ὅτι ἐκ τῶν μουκαττεάδων τοῦ μιρίου μου οἱ ὅποιοι διοικοῦνται καὶ διευθετοῦν-

ται διὰ ὑψηλοῦ μου βασιλικοῦ χαττίου, τῶν ὑπὸ τὴν νῆσον Τήνον εὐρισκομένην εἰς τὴν ἄσπρην θάλασσαν μουκαττεᾶδων τὰ ἕκτα ὄγδοα, καὶ τέταρτον ὄγδοον μὲ τὸ νὰ ἀφιερῶθῃ εἰς τὸν εὐπρεπῆ μου δαράπχανῆ, τὸ δὲ ἄλλο ἡμῖσι καὶ ἐν ὄγδοον, καὶ τέταρτον ὄγδοον μὲ τὸ νὰ ἦναι εἰς μεστερέας δε καὶ ἐδιοικεῖτο παλαιόθεν διὰ μιᾶς χειρὸς καὶ ἀφιερῶνετο εἰς τοὺς κοτζαμπάσιδες καὶ προεστῶτας, οἱ ὅποιοι διοίκουν καὶ οἰκονόμου αὐτοὶ, διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐδόθη καὶ ὁ ῥηθεὶς μουκατιᾶς εἰς τοὺς εἰρημένους προεστῶτας καὶ κοτζαμπάσιδες εἰς τὸ νὰ ἐξουσιάζουν καὶ διοικοῦν τὸν ῥηθέντα μουκαττεᾶ ἀπὸ τὸ χιλιοστὸν διακοσιοστὸν εἰκοστὸν ἕκτον ἔτος Μαρτίου πρώτη μέχρι τέλους Φεβρουαρίου τοῦ εἰρημένου χρόνου, δίδοντες ὁμοῦ μὲ μάλι καὶ καλεμεγιέδες καὶ διάφορα, καὶ ἔξω τῶν καλεμιῶν τριάντα τέσσαρες χιλιάδες διακόσια πενήντα γρόσια καὶ οὕτως οἱ ῥηθέντες κοτζαμπάσιδες ἔδωκαν ἐνσφράγιστον ὁμολογίαν κτλ. Ἐνταῦθα περιγράφονται τὰ διδόμενα προνόμια καὶ δικαιώματα ὅπως ὑπάρχουν γεγραμμένα ἐν προηγουμένῳ φερμανίῳ.

Μεταγλώττισις τοῦ μπουγιουρουλδίου τοῦ ἐφένδη μας.

Εἰς τὰ ὅσα γράφει τὸ αὐτὸ μπουγιουρδὶ διὰ τοὺς προεστοὺς ὅπου διορίζει ἀκολουθεῖ.

Ἐλέω Θεοῦ Μουσταφᾶ Τεσιδ Ναζήρ τοῦ ὑψηλοῦ βασιλικοῦ δαραπχανῆ ἐμινῆς.

Ἔστω γνωστὸν πρὸς ὑμᾶς τὸν νέον διορισθέντα βοῦβόνδα τῆς νήσου Τήνου Χουσεῖν ἀγά, καὶ πρὸς τοὺς νῦν κοτζαμπάσιδες ἀπὸ μὲν τὸ γένος τῶν ῥωμαίων Περάκη Πόμερ, καὶ Δημήτριαν Δρόσου, ἀπὸ μὲν τῶν λατίνων Νικολάκη Παλαμίδαν καὶ Γιαννάκη Διασκούφην.

Ἄν ἤθελε κάμη χρεία νὰ διορισθῶσι κοτζαμπάσιδες οἷτινες ὡς τοιοῦτοι μὲ τὸ νὰ μὴ εἶναι δόκιμοι καὶ γνωστοὶ ἢ καὶ βέβαιοι ὅτι θέλουν ἀδικεῖ καὶ ἐνοχλεῖ τοὺς πτωχοὺς ραγιάδες, καὶ ἐπειδὴ ἐπληροφορήθημεν ὅτι σεῖς οἱ ἀνωτέρω κοτζαμπάσιδες εἰσθε πιστοὶ, δόκιμοι, πρόθυμοι εἰς τὸ νὰ περιθάλητε καὶ νὰ ὑπερασπίζεσθε τοὺς πτωχοὺς, διορίζεσθε ἤδη κοτζαμπασίδες, ὅθεν προσέχετε τὸ νὰ ἔχητε ὁμόνοιαν καὶ συμφωνίαν ἀναμεταξύ σας, νὰ φροντίζετε εἰς τὸ νὰ θεωρῆτε μὲ προσοχὴν καὶ δικαιοσύνην τὰς ἐμπιπτούσας ὑποθέσεις μικράς τε ἢ μεγάλας τῆς ρηθείσης νήσου, νὰ προσέχητε εἰς τὸ νὰ διαφθεντεύετε τοὺς πτωχοὺς ραγιάδες ἀπὸ κάθε εἶδους ἀδικίας, νὰ ταχύνετε καὶ νὰ ἐπιμελήσθε εἰς τὸ νὰ συνάζετε μὲ τὸν καιρὸν ἀπὸ τοὺς ραγιάδες τὸ μαλιμιρὶ, στέλλοντές το εἰς τὸν χαζηνὲ τοῦ δαψιλοῦς δαράπ χανὲ διὰ χειρὸς τοῦ τιμωτάτου κὺρ Γεωργίου καπουκεχαγιᾶ σας.

Ἐγράφη τὸ χιλιοστὸν διακοσιοστὸν εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς εἰκοστῆς ἐβδόμης τοῦ Ζηλ καδέ.

Διὰ χειρὸς τοῦ Δημητρίου Δρόσου ἢ μεταγλώττισις τοῦ φερμανίου καὶ τοῦ μπουγιουρουλδίου.

Ἀριθ. 405

Ὁρα σελ. 210 καὶ 211

1811 Φεβρουαρίου 21.

Ἰδοὺ σημείωσις ὅλων τῶν ἐξόδων ἀρχομένων ἀπὸ τῆς 11 Ἰανουαρίου παρελθόντος ἕως τῆς σήμερον εἰς τὴν καγκελλαρίαν εἰς τὸν Ὁμὲρ μπέγην μὲ τὸ ἀσκέρι του καὶ εἰς τὸ κουρβέτον.

Διὰ 127 παληκάρια ἐν μηνιαῖον καθ' ἐνὸς πρὸς γρόσια 20

2,540

	ἐκ μετὰφορᾶς	2,540
Δι' ἓνα δακτυλίδι πριλάντι δῶρον εἰς τὸν μπέγην		300
Εἰς τὸν μπουλούμπασην 20 ρουμπιέδες γρ. 50 καὶ ἄλλα γρ. 50 δι' ἓν τζιμπούκι δῶρον ἀγορασθὲν		100
Δι' ἓν πάπλωμα ὅπερ ἐπῆρεν ἐνός τσαούση πληρώσας μόνον γρ. 10 ἐν ᾧ ἤξιζεν 23		43
Εἰς ἐνοίκια διαφόρων ὀσπητιῶν χρησι- μευσάντων εἰς κατοικίαν		214
Εἰς ναύλους πλοίων διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Καρυατινῶν		408
		3,575
Διὰ τὸ Κορβέτον		
Διὰ πληρωμὴν ναυτῶν διὰ νὰ ὑπάγουν μὲ τὸ Κορβέτον εἰς Μύκονον καὶ νὰ ἐπιστρέ- ψουν καὶ εἰς πληρωμὴν λέμβων		182
Διὰ δύο τράτας διὰ νὰ ἀποβιβάσουν τὸ ἄσκέρι		80
Χισμέτι τοῦ πλοιάρχου Ἀλῆ καὶ τοῦ πληρώματος		2,000
Μάρμαρα δῶρον εἰς τὸν πλοίαρχον		40,25
		5,877.25
Δι' ἅπερ ἔκαμαν ἐξοδα οἱ τροφοδόται Ν. Σιγάλας καὶ Π. Καρδαμίτσης		4,379.30
Τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ καπουκιαχαγιά Γιαν- νάκου σταλεῖς δις		500
		10,757.15

Δ. ΔΡΟΣΟΣ ΠΕΡ. ΠΟΜΕΡ
Ν. ΒΗΤΑΛΕΣ Ι. ΔΙΑΣΚΟΤΦΗΣ

Ἀριθ. 106, 107

Ὁρα Σελ. 214.

Ἀπλοῦν ἀντίγραφον διὰ τῆς γραφῆς Ἰω. Καμαράση.

1812 96ρίου 10.

Ἴδου σήμερον καταγράφομεν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ὄσων ἡ κοινότης ὀφείλει καὶ εἰς ποίους.

25,218 ὀφειλόμενα μετὰ τοῦ τόκου των εἰς τὸν Φρ. Ῥεμόντον τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Ταξιάρχων τῇ Δουτζίτα Ῥωσσίνῃ, τῷ Ῥαφαήλ Φιλ. πούτζω καὶ τῷ Γρ. Καρδαμίτῃ.

31,408 τῷ Μιχαήλ Παξημάδῃ καὶ συντροφίᾳ μετὰ τοῦ τόκου των

5,000 τῷ Εὐσταθίῳ καὶ τῷ ἀδελφῷ του Γεωργαν τοπούλῳ ὁμοίως.

1,612 τῷ Ἀντ. Ζαλάμα ὁμοίως.

2,550 τῷ Μιχ. Παξημάδῃ ὁμοίως.

52,976 τῷ Μηκὲ Γιαλούση »

44,850 τῷ Κωνστ. Πλαγινῷ καὶ Οὐλεριανῷ κα-
πουκιαχαγιάδες ὁμοίως.

2,000 τῷ Τζαννάκῃ Σκαναβῇ.

10,499.18 πρὸς ἐξόφλησιν τῶν λογαριασμῶν τῶν
προεστώτων Σταμ. Καγκάδῃ, Λογοθέτου
Καλαύρια, Φοσ. Κοτάκῃ καὶ Ι. Διασκούφῃ.

24,550 ὀφειλόμενα εἰς τὸν Δαρὰπχανὲ διὰ τὸ μιστὶ
τοῦ τρέχοντος ἔτους.

1,375 διὰ φόρον προβάτων τοῦ τρέχοντος χρόνου.

650 τῷ Γεωρ. Βούλγαρῃ μετὰ τοῦ τόκου των.

202,688.18

1812 96ρίου 10.

Καταγραφή τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν κοινότητα ἀπὸ τὸν Λογ. Καλαύριαν μετὰ τοῦ τόκου των	6,305
Ἀπὸ τὸν Φρ. Γεωργαντόπουλον »	21,276
Εἰς αὐτὸν ὅμως ὀφείλονται τὰ ἐξοδὰ του καὶ ὅταν τὰ παρουσιάσῃ νὰ συμψηφισθοῦν.	
Ἀπὸ τὴν ἐκκαθάρισιν σίτου καὶ ἀλεύρου ἀγορασθέντων διὰ ἀνάγκην τοῦ κοινοῦ	1,360
Περὶ ὧν ὀφείλουν λόγον οἱ τότε προεστῶτες	
Ἀπὸ τὸν Φορμόζην καὶ Μ. Παλαμάρην ἐν μέρει μετὰ τοῦ τόκου των	2,753.26
Ἀπὸ τὸν Κήρυκον	1,840
» Ἀπόστολον παπᾶ	705.20
» Ἀμπασαρίαν Α. Παξημάδη καὶ Φ. Κοτάκη τοῦ 1804 δαπανηθέντα ἐξ ὧν τὰ μέσα ῥωμαϊκὰ χωρία δὲν ἐδέχθησιν τὸ ἐπιβάλλον μετὰ τοῦ τόκου των	2,530
Ἀπὸ τὴν ῥωσικὴν φρεγάταν αἰχμαλω- τίσασα τὸν Πεκὶρ μπέγη διὰ βόδια ἐπῆρε μετὰ τοῦ τόκου των	1,147
Ἀπὸ πατέρα Περφέτον διὰ συναλλαγ- ματικῆς πληρωθείσης	740
Ἀπὸ Κοζαδίνον, Φραγκούλην καὶ λοιποὺς	333.16
Ἀπὸ τοὺς προεστῶτας τοῦ 1809 δι' ὅσα ἔλαβον ἀπὸ Σμαρδάκατον	130
Ἀπὸ Ι. Διασκούφην δι' ἐξαργύρωσιν συ- ναλλαγματικῆς	240
Ἀπὸ Γ. Γεωργαντόπουλον καὶ Α. Βητά- λε μετὰ τοῦ τόκου των	654. 7
	39,614.29

ἐκ μεταφοῶς	39,614.29
Ὅφειλόμενα ἐκ τῶν ῥωμαϊκῶν χωρίων κατὰ τὸν λ/σμὸν Στ. Καγκάδη	11,360.13
Ὅφειλόμενα ἐκ τῶν λατινικῶν χωρίων κατὰ τὸν λ/σμὸν Φ. Κοτάκη	13,547.16
Ἀπὸ τὸ κουμπάρτον τῆς 27 7θρίου τ. ε. διὰ τὸν παρόντα Χρόνον	104,144.32
Ὅσα μένει ἡ κοινότης νὰ χρεωστῇ πρὸς ἐξόφλησιν	34,021.16
	<u>202,638.26</u>

Ἀριθ. 109

Ὅρα σελ. 213.

Αναφορὰ Γ. Βρετοῦ προξένου ῥώσσου τῆς 14 Ἀπρ. 1811.

Τοῖς τιμιωτάτοις προεστῶσι τῆς νήσου Τήνου κυρίοις
Περάκη Πόμπερ, Δ. Δρόσου, Νικολάκη Παλαμηδᾶ
Ἰω. Διασκούφη.

Διὰ τοῦ παρόντος πρὸς τὴν ἐντιμότητα ὑμῶν φιλικοῦ
μὲν ἄλλως δὲ καὶ ἀναγκαίου γράμματος δὲν ἀναφέρομεν
εἰς ὑμᾶς τόσον τοὺς μεγάλους κόπους καὶ ἀγῶνας καὶ
μὴν καὶ τὰ ἀδρὰ ἐξοδα ὅπου ἐξ ἰδίων μας ἐδαπανήσαμεν
ἀπὸ τὸ 1807 ἔτος Αὐγούστον μῆνα ὅπου ἐστάλη πρὸς
ἡμᾶς ἡ ἀνακωχὴ τοῦ πολέμου μέχρι σήμερον, δὲν ἐλεί-
ψαμεν νὰ ὠφελήσωμεν ὅλα τὰ νησιά τοῦ ἀρχιεπελάγου,
ἐξόχως δὲ τὴν νῆσον ὑμῶν Τήνον, ἣν καὶ εἰς κατοικίαν
μας ἡρετισάμεθα διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὴν καλὴν καὶ
θεάρεστον ἀρμονίαν, καὶ νὰ κόψωμεν ὀλοτελῶς τὰς με-
γάλας ζημίας καὶ βλάβας, ὅπου ἐγίνοντο καὶ ἐπαπει-
λοῦντο εἰς αὐτὰ τὰ νησιά, διότι τοῦτο εἶναι γνωστὸν καὶ
ἡλίου λαμπρότερον, καὶ περὶ πλέον τοῦ νησίου τούτου.

Ἐπειδὴ καὶ βλέποντες ὑμεῖς ὅλοι αὐτὰς τὰς μεγάλας ὠφελείας, ὅπου μὲ πολλοὺς κόπους καὶ κινδύνους καὶ μεγάλα μας ἐξόδα ἐκατορθώσαμεν εἰς τὴν πατρίδα σας πρὸς σημεῖα εὐχαριστείας καὶ βεβαιότητος τῆς πρὸς ἡμᾶς εὐγνωμοσύνης ὑμῶν μὲ ἐπροσφέρετε εἰς τὰς πέντε Ἰουλίου 1808 γράμμα εὐχαριστικὸν καὶ βεβαιωτικὸν ὅλων τούτων τῶν κατορθωμάτων ὑπογεγραμμένον παρὰ τῶν τότε προϊσταμένων οὕτω, Γ. Πόμερ, Α. Βητάλης, Ν. Σαγρέδος, Ἰω. Διασκούφης. Ἀγωνιζομένων δ' ἡμῶν ἔτι εἰς αὐτὰς τὰς ἀγαθοεργείας μᾶς ἐπροσφέρετε ἕτερον τοιοῦτον εἰς τὰς δέκα Νοεμβρ. τοῦ ἰδίου ἔτους, ἐν ᾧ ὑπεγράφησαν, πρῶτον ἡ βούλα τοῦ τότε καιροῦ Ζαμπίτου, ὁ συμβοηθὴς τοῦ ἰδίου ἀγᾶ δεύτερος κόμισος Μανωλάκης, Γ. Πόμερ, Α. Βητάλης, Ἰω. Διασκούφης καὶ Ν. Σαγρέδος, μήτε λέγω διὰ τὸ ἕτερον γράμμα ἀπὸ τὰ δεσποτικά, ὅπου ἀνὰ χεῖρας μας ἔχομε μὲ τὴν βούλαν καὶ ὑπογραφήν τοῦ Μουλᾶ Σαλῆ ἀπεσταλμένου ἀπὸ τὸν ἐξουσιαστὴν τοῦ νησίου σας τοῦ ἐνδοξοτάτου Νούρμπεη, ὁμοίως καὶ ἀπὸ τοὺς συμπατριώτας σας ποὺ ἦτο σκλαβωμένοι, διότι τότε συγκατανεύσαντες εἰς τὰς παρ' ἡμῶν γεγραμμένας, καὶ κινδυνεύσαντες τὴν ζωὴν μας μαζὺ μὲ τοὺς ἀνθρώπους μας ὑπήγαμεν εἰς τὴν Πάρον, καὶ τοὺς ἐφέραμεν ἐδῶ ὅλους μαζὺ μας τὸν Ἀλῆ ἀγᾶν, καὶ ἑτέρους ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας συμπατριώτας σας καὶ ξένους πρὸς βοήθειαν τῆς πατρίδος ἡμῶν καθὼς καὶ ἐν καιρῷ θέλει γείνει γνωστὸν ἐκεῖ ὅπου πρέπει· ἀλλὰ διὰ τοῦ παρόντος ζητοῦμεν φιλικῶς νὰ λάβωμεν καταφατικὴν ἀπόκρισιν εἰς τὰ ἐξῆς εὐρίσκονται ἦτο καὶ εἶναι εἰς τὴν ἐπίσκεψίν μας, καθὼς σᾶς εἶναι ἀποδεδειγμένον μερικοὶ κάτοικοι ἐδῶ εἰς τὸ νησίον τῆς Τήνου, οὔτινες

πλήν εἰς ὅλον τὸν καιρὸν ὅπου ἐδῶ εὐριακόμεθα οὔτε ἐθανάτωσαν, οὔτε ἐβλάψαν ἀλλ' οὔτε ἠδίκησαν τινά. Ἐνας δὲ ἀπὸ αὐτῶν πατριώτης σας ὀνομαζόμενος Ψάλτης Ἰωάννης, ὅστις εἶχε προτῆτερα τὴν διαφέντευσιν, καὶ τοῦτος ἦτο ἀρχηγὸς τῶν κλεπτῶν· πλήν τὰς πραγματείας ὁποῦ ἐγδύε τοὺς χριστιανοὺς τὰς ἐπωλοῦσεν ἐπάνω εἰς τὸν τόπον σας, οἱ δὲ ἕτεροι διὰ προσταγῆς μας ἐπλήρουν ἐντελῶς τὰ κανονικὰ δοσῖματα τοῦ νησίου, καὶ ἐφέροντο μὲ ὅλην τὴν συνηθισμένην εὐπειθειαν, ἂν ὅμως τις ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπλήρωνε πρὸ τοῦ ἐρχομοῦ μας κατὰ τὴν αἴτησιν καὶ ἀρέσκειαν σας, δὲν ἐλείψαμεν νὰ τὰ ἀποκριθῶμεν ἐξ ἰδίων μας, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν τιμιότητά σας πρὸ δύο δὲ μηνῶν σχεδὸν ἐπροσκληαύθησαν τινὲς ἀπὸ αὐτοῦς, ὅτι ἐβουλώθησαν τὰ ῥσπήτιά των καὶ ὅλοι αὐτοὶ κατατρεγμένοι ὡς λησταὶ περιφέρονται εἰς ἄλλα μέρη καὶ ὡς φυγάδες ἀδίκως χάνονται· ζητοῦμεν λοιπὸν ἀπὸ τὴν τιμιότησά σας ὡς κεφαλαὶ καὶ προεστῶτες τῆς νήσου ταύτης νὰ μᾶς ἀποκριθῆτε τί θανάσιμον ἔγκλημα ἔπραξαν, καὶ οὕτως ἀπηνῶς κατατρέχονται; ἢ ἔχετε φερμάνι δι' αὐτοὺς τῆς ὑψηλῆς Πόρτας; αὐτὴν τὴν διακαίαν καὶ νόμιμον ἀπόκρισιν ζητοῦμεν ἀπὸ τὴν τιμιότητά σας εἰς τὸ νὰ παραστήσωμεν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα ἡμῶν εἰς τὰ ἀνήκοντα μέρη· ἂν ὅμως (ὡς ἡμεῖς δὲν τὸ πιστεύομεν) σιωπήσητε εἰς αὐτὴν τὴν νόμιμον καὶ διακαίαν ἐρώτησιν ἃς ὀφῶνται οἱ αἵτιοι τῆς καταδρομῆς τούτων τῶν κατατρεχθέντων, ὁμοίως καὶ εἰς ὅ,τι ἤθελεν ἀκολουθήσῃ δι' αὐτὴν τὴν ἀδίκον καταδρομὴν· ἐγὼ δὲ μὲ ὅλην ἐκείνην τὴν συνειθισμένην εἰλικρινὴν φιλίαν καὶ ἀγάπην μένω.

Ὁ ὑπερασπιστὴς καὶ καλοθελητὴς τῆς ὑμετέρας πατρί-

δος Τήνου καὶ ὄλων τῶν κυκλάδων νήσων τοῦ ἀρχιε-
λάγου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΡΕΤΟΣ.

Αριθ. 440.

Ὁρα σελ. 219.

Ἀντίγραφον διὰ τῆς γραφῆς τοῦ Ἰω. Καμαράση (α).

Φανερώνομεν ὅτι οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι, ὅτι μὲ
τὸ νὰ ἐπαρῥησιάσθησαν ἐνώπιον τοῦ ἐνδοξοτάτου Χατζῆ
Χουσεῖν ἀγᾶ καὶ ἡμῶν οἱ ἐπίτροποι τῶν ἐκκλησιῶν, δη-
λαδὴ ἀπὸ τὸ μέρος τῶν ῥωμαίων, οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλη-
σίας τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν καὶ ἀπὸ τὸ μέρος
τῶν λατίνων, οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγ. Νικο-
λάου, ὅλοι οἱ πρόκριτοι τῆς χώρας, οἱ καπετάνιοι, Μαρι-
νάροι, καὶ ὅλος ὁ κοινὸς λαὸς ὅπου τὴν σήμερον ἐδῶ
εὑρέθη, καὶ μὲ τὸ νὰ μᾶς ἐπαρῥησίασε μίαν ἀναφορὰν
γεγραμμένην 1807 Ἰανουαρίου 14, διὰ τῆς ὁποίας ἐζή-
τουν ἀπὸ τοὺς τότε ἐπιτρόπους τῆς ἐκκλησίας, ὅπου δι'
ἐξόδων τῆς νὰ κατασκευάσουν τὸν μόνον διὰ νὰ ρεκου-
πεάρουν τὰ καίκια τους, ὑποσχόμενοι ὅπου κάθε καίκι
νὰ εὐγάζη ἓνα μερτικὸν εἰς αὐτὴν τὴν ἐκκλησίαν εἰς κάθε
ταξειδίου. ὅθεν σήμερον ἡμεῖς καὶ ὅλη ἡ κοινότης ἀποφα-
σίζομεν ὅπου αὐταὶ αἱ δύο ἐκκλησίαι νὰ ἐνωθῶν διὰ τὴν
κατασκευὴν τοῦ μολου, καὶ ἡ ἐκκλησία τῶν ῥωμαίων νὰ
βάζη τὰ δύο τρίτα τῆς μονέδας, καὶ τῶν λατίνων τὸ ἄλ-
λο τρίτον, καὶ οὕτως ἀκολουθοῦμεν εἰς κεφάλαια.

(α) Ὁ Ἰωάννης Καμαράσης Ζάρπας ἀπέθανεν ἐν Κωνσταντινου-
πόλει τὸ 1814 ἔτος τὸν Ἰούνιον μῆνα προσβληθεὶς ἀπὸ τὴν
ἀσθένειαν τῆς πνύωλης.

Α. Οἱ ἐπίτροποι τῶν δύο αὐτῶν ἐκκλησιῶν ἔχουν κάθε ἐξουσίαν ν' ἀρχίσωσι τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ τοῦ μώλου χωρὶς νὰ ἡμπορῇ τις νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ.

Β. Ὅλοι οἱ карабокураῖοι ὑπόσχονται εἰς κάθε ταξείδιον, νὰ δίδωσιν εἰς τὰς ἐκκλησίας ἓνα μερδικόν, αἱ Τράται τὰ μικρὰ καίκια, ἐκεῖνο ὅπου ἤθελεν ἀποφασισθῇ, τὰ δὲ ξένα μικρὰ ἢ μεγάλα, θέλουν παρομοίως πληρῶνει κατὰ τὴν ταρίφαν ὅπου θέλομεν κάμει, ἐκεῖνοι ὅπου μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μώλου ἤθελον ἀγοράσῃ ἢ κατασκευάσῃ καίκια, θέλουν πληρῶνει καθὼς καὶ τὰ ἄλλα. ἡμποροῦν ἀκόμη νὰ διορίζωσι ἐν ὑποκείμενον κάθε μέρος, διὰ νὰ συνάζουν τὰ ἄσπρα τῶν καϊκιῶν ἐντοπίων τε καὶ ξένων καὶ νὰ τὰ παραδίδουν εἰς αὐτάς, μ' ὅλον τοῦτο ἂν ποτὲ αὐτὸς ὁ μὸλος ἤθελε χαλασθῇ νὰ ᾔναι ὑπόχρεοι αὐταὶ αἱ δύο ἐκκλησίαι νὰ τὸν διορθώνωσι.

Γ. Ἐκεῖνοι ὅπου ἔχουν ὀσπήτια ἢ μαγαζεῖα εἰς τὸ παραθαλάσσιον αὐτοῦ τοῦ μώλου νὰ μὴν ἡμποροῦν πλέον νὰ μεταφέρωσι τὰς παλάδας των ἀλλὰ νὰ μένουν πάντοτε ἐκεῖ, ὅπου τὴν σήμερον εὐρίσκονται χωρὶς νὰ ἔχουν κἄνεν δικαίωμα ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ παραθαλάσσιον.

Δ. Ἐὰν τινὲς ἀπὸ ἐκείνους ὅπου ἔχωσιν ὀσπήτια εἰς αὐτὸ τὸ παραθαλάσσιον ἢ καὶ μαγαζεῖα, ἤθελον στανικῶς μεταβῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν, ὑπόσχονται ὅλοι οἱ καπετανεοὶ καὶ ὁ κοινὸς λαὸς νὰ μεταχειρίζωνται κάθε τρόπον διὰ νὰ ἐμποδίζωσι χωρὶς νὰ δείξῃ τινὰς παραμικρὰν φιλοπροσωπίαν, ὁποίας τάξεως καὶ ἂν ᾔναι διὰ νὰ μείνῃ καθ' ἓνας ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκεται, καὶ ὅπου τὰ καίκια νὰ ἔχουν εἰς αὐτὸ τὸ πόρτον τὴν εὐρυχωρίαν των.

Ε. Μετὰ παρέλευσιν καιροῦ, ἐὰν αἱ ἐκκλησίαι λαμβάνουσαι τὰ ἄσπρα αὐτοῦ τοῦ μώλου, εὐγᾶλωσι τὰ ἐξο-

δὰ τοὺς κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῶν καραβοκυραίων καὶ τὰ καίκια πολλαπασιάζονται καὶ δὲν ἡμποροῦν νὰ ἀναπαυθῶσιν εἰς αὐτὸ τὸ πόρτον, τότε οἱ ἐπιτρόποι τῶν ἐκκλησιῶν νὰ κατασκευάζωσι δ' ἐξόδων τῶν ἐκκλησιῶν ἓνα ἄλλον μῶλον εἰς τὸν Σταυρὸν μὲ ὅλα τὰ ἀνγκαῖα διὰ τὴν ἡσυχίαν τῶν καϊκιῶν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν καραβοκυραίων, διὸ καὶ εἰς πίστῳσιν ἐγράφησαν δύο παρόμοια ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς κοινῇ καντζελαρία, εἰς τὰ ὅποια καὶ ὑπογραφόμεθα, σφραγίζοντές τα μὲ τὴν κοινὴν ἡμῶν σφραγίδα, καὶ παρὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου Χ. Χουσεῖν ἁγᾶ, καὶ ἐδόθησαν τὸ μὲν ἓνα εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς ἐκκλησίας τῶν παμμεγίστων Ταξιρχῶν, καὶ τὸ ἄλλο εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ ἁγ. Νικολάου τῶν λατίνων, καὶ διὰ περισσοτέραν ἀσφάλειαν θέλομεν τὰ ἀπεράσει εἰς τὸν κώδηκα τῶν δύο ἐπισκόπων τῆς νήσου μας.

Νότα πόσον θέλουν πληρώσει τὰ καίκια ὅπου μέλλουν νὰ ρεκουπεράρωνται εἰς αὐτὸ το πόρτον.

Τὰ ἐντόπια πορτάτος 600 κοιλ. καὶ ἐπέκεινα ἐν μεριδικόν.

Τὰ ἴδια πορτάτος τετρακοσίων κοιλῶν μισὸν μεριδικόν.

Τὰ ἴδια πορτάτος 200 κοιλῶν καὶ αἱ τράται ἐν τέταρτον.

Τὰ μικρὰ ἐν ὄγδοον.

Τὰ ξένα θέλουν πληρῶνει τὸ λιμενιάτικον χωρὶς νὰ ξεχειμάζουν, ἐκτὸς τὰ μεγάλα ὅπου ἐμβαίνουν εἰς τὴν πρώτην τάξιν γρόσια 3

Τὰ μεγάλα ὅπου ἐμβαίνουν εἰς τὴν δευτέραν 2

» εἰς τὴν τρίτην 1

Τριχαντίρες καὶ ἄλλα παρόμοια 20 παρ.

Τὰ μικρὰ ἑκατὸν κοιλῶν 10 παρ.

Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν προκρίτων τῶν ναυτῶν καὶ τῶν ἐμπόρων τῆς πόλεως ἐγεννηντα ἐξ τὸν ἀριθμόν.

Λρι9. 100

Ὁρα σελ. 219.

Ἀντίγραφον ἀναφορᾶς.

Προστρέχομεν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ ἐξοχωτάτου καὶ εὐ-
σπλαχνικωτάτου ἡμῶν αὐθέντου Δαράπ χανέ ἐμινῇ
πρῶτον νὰ μᾶς συγχωρήσῃ τὰ ὅσα προλαβόντος ἐπταί-
σαμεν καὶ νὰ μᾶς προστάξῃ νὰ ἀγκαλιάσωμεν τὴν εἰρή-
νην, καὶ ὁμόνοιαν πρὸς ἡσυχίαν τῶν πτωχῶν βασιάδων
του. Δούτερον διὰ προσταγῆς του νὰ σηκώνεται τὸ κοι-
νὸν πουγγὶ ἀπὸ τὰ χέρια τῶν προεστώτων καὶ νὰ συστή-
νετε χάσσα γενική, διορίζοντες τέσσαρα ἢ καὶ ἕξ ὑπο-
κείμενα, ῥωμαῖοι καὶ λατῖνοι ἄξια ἐν καταστάσει καὶ ἐν
ὑπολήψει διὰ νὰ ἐπιστατεῦν εἰς αὐτὴν τὴν χάσσαν χωρὶς
καμμίαν πληρωμὴν ὁμοίως καὶ τὸν κοινὸν γραμματικὸν
διὰ νὰ κρατῇ τὸ κατάστιχόν αὐτῆς, εἰς τὴν ὁποίαν χάσ-
σαν νὰ καταθέτουν, ὅλοι οἱ κυβερνημένοι τε καὶ νοικοκύ-
ριδες τῆς χώρας ὁ καθεὶς κατὰ τὴν δύναμίν του καὶ νὰ τὰ
παραδίδουν εἰς τοὺς ῥηθέντας κασσιέριδες, λαμβάνοντες
ἀπὸ αὐτοὺς ὁμολογίαν μὲ διάφορον πρὸς δέκα τὰ 0/0 νὰ
παραδίδουν ὁμοίως καὶ οἱ βασιάδες εἰς τοὺς ἰδίους κασ-
σιέριδες τὰ ὅσα κατὰ τὸ κουμπάرتون ὅπου κατ' ἔτος
θα στρώνωνται μέχρι τῆς τελείας πληρωμῆς τοῦ χρέους
τῶν ἔχουν νὰ πληρώνουν οἱ ὅποιοι κασσιέριδες νὰ ἦναι
ὑπόχρεοι νὰ πληρώνουν εἰς τὸν καιρὸν του τὸ βασιλικὸν
μαλιμερὶ καὶ λοιπὰ μασλάτια τοῦ τόπου νὰ πληρώνουν
ὁμοίως καὶ ὅλον τὸ χρέος ὅπου ἡ κοινότης μας ἐδῶ
χρεωστὴ διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὰ κατ' ἔτος διδόμενα βαρύ-
τατα διάφορα καὶ πληρώνοντάς το νὰ ἦναι εἰς χρέος ὅλοι
οἱ κρεδιτόροι νὰ ἐπιστρέφουν ὅλους τοὺς κατακλάδες
γράμματα καὶ ὑπογραφὰς ὅπου ἀπὸ τὸ κοινὸν κρατοῦσιν

ὁμοίως νὰ δίδωσιν καὶ ἐξοφλητικὰ γράμματα· καὶ ὅσα οἱ ῥηθύντες κασσιέριδες ἐξ ἰδίων τους ξεμπορσάρουν δι' ἀνάγκην τοῦ κοινοῦ, νὰ τὰ τραβοῦν καὶ αὐτοὶ μετὰ διάφορον πρὸς δέκα τὰ 0/0 καὶ ὄχι περισσότερον.

Διὰ προσταγῆς ὁμοίως τοῦ αὐθέντου, νὰ διορίζωνται λογαριασταὶ ἄξιοι, οὐδέτεροι καὶ εἰδήμονες διὰ νὰ θεωροῦν ὅλους τοὺς λογαριασμοὺς τῆς κοινότητος καὶ ἐξόδων τῶν κατὰ καιρὸν σταλθέντων ἀμπασαριῶν κοινῶν τε καὶ μερικῶν, οἱ ὅποιοι λογαριασταὶ ἀπροφασίστως καὶ ἄνευ τινὸς ἀργοπορίας ἀφιλοπροσώπως τε καὶ εὐσυνειδότως νὰ καταστρώνουν τοὺς αὐτοὺς λογαριασμοὺς, καὶ ὅσους θέλουν εὖρει ὅτι κρατοῦν ἄσπρα τοῦ κοινοῦ, νὰ ἦναι ὑπόχρεοι οἱ τοιοῦτοι νὰ τὰ μετροῦν εἰς τοὺς διοριζομένους κασσιέριδες πρὸς ἐλάφρωσιν καὶ ἄνεσιν τῶν πτωχῶν ῥαγιάδων. "Ολοι οἱ κυβερνημένοι καὶ νοικοκύριδες τῆς Χώρας καὶ χωρίων νὰ κάμνουν μερικὴν βοήθειαν εἰς τοὺς πτωχοὺς, δίδοντες ὁ καθείς αὐτοπροαιρέτως πρὸς μικράν τινα ἐλάφρωσιν τῶν πτωχῶν ῥαγιάδων, νὰ διακρίνωσι προσέτι οἱ ἴδιοι λογαριασταί, καὶ ὅσον χρέος ἀπαρθενεύει τῆς κοινότητος, ἢ ὅποιον κοινότης νὰ ἦναι ὑπόχρεος νὰ τὸ δέχεται, δίδουσα χρεωστικὴν δι' αὐτὸ ὁμολογίαν εἰς τοὺς κασσιέριδες, καὶ τελειωθέντων ὅλων τῶν ἀνῶθεν νὰ ἦναι ὑπόχρεοι οἱ λογαριασταὶ νὰ τὰ κάμνωσι γνωστὰ εἰς τὸν ἐξοχώτατον αὐθέντην, καὶ ἂν ἤθελον φανῇ ἀρεστὰ τῆς ἐξοχότητός του νὰ τὰ ἐπιβεβαιοῖ πρὸς παντοτεινὴν ἡσυχίαν τῶν πτωχῶν ῥαγιάδων.

Τὰ προηγούμενα δύο ἀντίγραφα δὲν φέρουν χρονολογίαν ἔγειναν ὁμῶς καὶ συνετάχθησαν τὸ 1813 ἔτος ὅτε ὑπῆρχεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ προεστῶτος ὁ Α. Καλαύριος, ἀμφοτέρω δὲ εἶναι ἀντιγεγραμμένα διὰ τοῦ Ι. Καμαράση.

Ἀριθ. 444

Ὁρα σελ. 219

Ἐπιστολὴ Ἀντ. Νάζου τῆς 27 Ἰουλίου 1813 ἐκ Τήνου.

Πρὸς τὸν Ν. Δρόσον εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Τώρα δὲ σὰς λέγω τὸν ἐρχομὸν τοῦ κυρίου Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου εἰς Μύκονον ὅπου ἀριθάρωντας τὸν ὁμίλησεν ὁ τζελεπῆ Λεοναρδάκης Βαλέτας διὰ νὰ μείνῃ ἐκεῖ ἕως νὰ τοῦ ἔλθῃ τὸ ἱτλάκι του, καὶ νὰ παρασταθῇ ὁ ἴδιος Βαλέτας νὰ γείνῃ ἡ εἰρήνη καὶ νὰ κυτάξῃ ὅπου νὰ τοῦ δοθοῦν τὰ ἔξοδα· πλὴν τὸν εἶπεν ὅτι ὅλα αὐτὰ πηγαίνουν καλὰ, μὰ ποῖος ἀπὸ λόγου τους εἶναι ἐδῶ διὰ νὰ ὀλιλήσω μαζύ του, καὶ ἐτῆ ἐμίσεισε μὲ τὸ ἴδιον παρτίτο τοῦ Ῥαυτοπούλου διὰ ταυτόσε. Ὁ κύριος Βρετὸς μὲ εἶπεν, ὅτι τὸν εἶπε τὰ ὅσα ἔτρεξαν ἐδῶ ὅταν ἔλειπε διὰ τὴν εἰρήνην ὅπου ἐμιλήσαμεν μὲ σιὸρ Παξημάδη, Δοξαρά καὶ Καγκάδη, καὶ ἑτέραν ὁμιλίαν ὅπου ὁ σιὸρ Βρετὸς ἔκαμε μὲ ἐμὲ τὸν χειμῶνα, καθὼς ὅλα αὐτὰ σὰς εἶναι γνωστά· παρακινουντές τον νὰ σταθῇ εἰς Μύκονον καὶ νὰ γείνῃ μία διόρθωσις τῶν ἐξόδων του, ὅστις τὸν ἀπεκρίθη ὅτι διὰ τὰ ἔξοδα τὰ ἰδικά μου πάγει καλῶς, μὰ ἐκεῖνα τῶν κατατρεγμένων πῶς ἔχουν νὰ γείνουν, τὸν ἀπεκρίθη ὁ σιὸρ Βρετὸς ὅτι διὰ Διβάριδας, Προβεζιώτην, καὶ ἄλλων πολλῶν ἔδωκεν ἡ ἐκλαμπρότης του τὸν λόγον πρὸς τὸν Νάζον ὅτι αὐτοὶ νὰ μὴ λάβουν τίποτε· φαίνεται ὅτι νὰ μὴ τοῦ εἰσήκουσεν ὅπου νὰ σταθῇ κατὰ τὸν λόγον του ὥς νὰ εὐρίσκεται ὀλίγον ψυχραμένος λέγοντάς μου ὅτι εἰς τὸ μετέπειτα θέλει γυρεύει τὴν δουλιὰν τοῦ ὀσπητίου του καὶ νὰ μὴ ἀνακατωθῇ εἰς τὸ παραμικρὸν οὔτε βίζιτες πηγαίνει νὰ κάμῃ, αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν

τὴν ἔκαμε πρὸς ἐμέ· ἐλπίζω ὅτι ὁ κύριος Φραγκίσκος νὰ ᾖναι ἀριβάτος αὐτοῦ καὶ αὐτοῦ εὐκόλως μανθάνετε τὰ ζητήματά του καὶ ἀπὸ ποίους ζητᾷ νὰ πληρωθῇ. Ὁ σιὸρ Λογοθέτης βασιλεύει ἀδελφέ· αὐτοῦ τὰ κινήματα εἶναι διόλου ἀπερίσκεπτα καὶ τρελὰ, ἡ χάσσα καὶ τὸ πόρτον τὸν ἔχουν πειραγμένον εἰς τὸ ἄκρον ὁποῦ ἐμαλήθηκεν, μοῦ κακοφαίνεται ὁποῦ τὸ μπουγιουρουλδὶ διὰ τὴν ἄδειαν τοῦ πόρτου δὲν ἦλθε, καὶ αὐτὸ τὸν ἔκαμε νὰ ὑψωθῇ περισσότερο, ὡς ἂν ὁποῦ δὲν μᾶς ἀπέρασε νὰ κατορθώσωμεν τίποτε, καὶ ἂν αὐτὸ ἤθελε γείνει δὲν εἶχεν αὐτὰ τὰ φούμαρα· τώρα μὲ τὸν ἐρχομὸν τοῦ Φραγκίσκου ἔκαπάρτισαν ὅλοι τους καὶ ἔχουν ἄλλα φούμουρα, καὶ λυποῦμαι ἐτοῦτο τὸ δυστυχισμένον τὸ νησί μας, ὁποῦ πέρνοντες οἱ προεστῶτες τὰ ἄσπρα τοῦ κοινοῦ εἰς χεῖρας θεὲ νὰ πολεμοῦν μὲ αὐτὰ καὶ τὸ μερικὸν καὶ τὸ κοινόν, ἕως ὁποῦ νὰ χαθῇ διόλου τὸ νησί, ἂν καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς οἰκονομίῃ καὶ γείνη χάσσα ὁποῦ νὰ μὴ περνοῦν τὰ ἄσπρα εἰς τὸ χέρι τῶν προεστῶν τότε θέλουν ἀπαντηθῇ πολλὰ κακὰ τοῦ τόπου. Τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἐκρατήσατε τοῦ Κωνσταντῆ διὰ τὸ πόρτον, αὐτὰ πρέπει νὰ μᾶς τὰ ἐμβάσητε ἀφ' οὗ δὲν ἔγινε καμμία δουλιὰ κτλ.

Ὁ ἐξάδελφος

ANT. NAZOS.

Λριθ. 108.

Ὁρα σελ. 223.

Ἀντίγραφον ἐγγράφου τοῦ γενικοῦ προξένου Γ. Βρετοῦ.

Πρὸς τὸν Χουσεῖν ἀγᾶ Ζαμπίτην καὶ προεστῶτας
τῆς Τήνου.

Ὁ Νικ. Σιγάλας ῥωσσικὸς ὑπῆκοος εἰς τοὺς 1809
μᾶς ἐπαράστησε δύο πασαπόρτια εἰς τὸ ὄνομά του, τὸ

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

34

ένα ἀπὸ τὸν προκάτοχον μηνύστρον Τομάραν, δοσμένον πρὸς αὐτὸν εἰς τοὺς 1801 Μαΐου 31 N. 244, καὶ τὸ ἕτερον ἀπὸ τὸν Γοβέρνιαν τῆς Κρημαίας 18 Ἰουλίου 1805 N. 261 τὸ ὁποῖον πασαπόρτι τὸν φανερώνει πραγματευτὴν τῆς Κρημαίας τῆς δευτέρας τάξεως εἰς τοὺς 1812 Ἀπριλίου 24 ἐγγυητικὸν γράμμα ὁποῦ ἔδωσε καὶ ὑπεγράφη τῆς Κρημαίας πραγματευτῆς Νικόλας Σιγάλας, ὁμοίως καὶ ὄρκον ὁποῦ ἔλαβεν εἰς τὰς 9 Ἰουλίου 1812 (διὰ τὰς διαφορὰς ὁποῦ εἶχε μὲ Νικόλαον Δρόσον) ἀποδεικνύει δευτέρας τάξεως πραγματευτὴν τῆς Κρημαίας, μᾶς ἐπαρουσίασε καὶ ὁ υἱὸς του ὁ μικρότερος ὀνομαζόμενος Δρόσος εἰς τὰς 13 Ἰουλίου 1812 πασαπόρτιον ἀπὸ τὸν ὑπερεξοχώτατον μηνύστρον Ἰταλίνσκη, δοσμένον εἰς τοὺς 1805 Σεπτεμβρίου 11 N. 1662, καὶ τοῦ ἔγεινεν ἡ φανέρωσις διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἰς τὰς 18 Νοεμβρίου 1812 μᾶς ἐπαρουσίασε μὲ ἀναφορὰν τοῦ ὁ μεγαλύτερός του υἱὸς Ἰωάννης Νικόλας Σιγάλας ἀπὸ τὸν μηνύστρον Ἰταλίνσκη δοσμένον εἰς τοὺς 1805 Σεπτεμβρίου 11. N. 1654 καὶ σώζονται ἅπαντα τὰ ῥηθέντα ἔγγραφα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ προξενείου· εἰς τὰς 30 Μαρτίου 1843 ἡμέρα Κυριακὴ εἰς τὰς τρεῖς ὥρας τῆς νυκτός ἦλθε πρὸς ἡμᾶς ὁ μικρότερος υἱὸς τοῦ Σιγάλα ὀνόματι Δρόσος καὶ ἐφέρθη, ὥς εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι ἄτακτα καὶ ἄπρεπα τόσον τοῦ χαρακτῆρος μου ὅσον καὶ τοῦ ἐπαγγέλματός μου, διὸ καὶ συγκατανεύσας δὲν ἐδιώρισα τὸν διασαξὴν μας νὰ τὸν ἐδείρῃ ἀλλὰ μόνος μου τὸν ἐκτύπησα καὶ τὸν ἔβαλα ἱναρέστο, ὥς καθ' αὐτὸ ἐδικός μας ῥώσσοις καὶ καθ' ἃς ἐλάβετε μαρτυρίας ὁποῦ ἐμπροσθεν μαρτύρων τὸ ἐμαρτύρησε, καὶ μὲ τὸ νὰ ἐπρόσπεσαν πρὸς ἡμᾶς οἱ συγγενεῖς του καὶ εἰς μίαν ὥραν

ἄμέσως τὸν ἡλευθέρωσα, τὴν ἄλλην ὁμῶς ἡμέραν ἤλθεν εἰς τὴν καγκελλλίαν σας αὐτὸς καὶ ἕτερος ἰδικὸς του, καὶ παραστήσαντες ὅτι εἶναι πλαστοὶ μὲν σοῦδητοι διὰ τὰ ἰντερέσα των, πιστοὶ δὲ βαγιάδες τῆς κραταιᾶς καὶ ὕψι λῆς Πόρτας ἐζήτησαν νὰ κραχθῶ εἰς τὴν καντζελλαρίαν καὶ νὰ μοῦ ζητήσητε μὲ βίαν φερμάνι καὶ μπεράτι καὶ μὲ ποῖον λόγον ἐστραπατζάρησα τὸν βαγιὰν τῆς Υ. Πόρτας· ἀλλ' ἡ ἐντιμότης σας ἐφέρθητε μὲ τὴν προσήκουσαν τάξιν ἐλθόντες οἱ δύο προεστοὶ Λογοθέτης καὶ Γεωργαντόπουλος καὶ ἀναγνοῦντες τὰ πασαπόρτια καὶ τὰς ἀναφορὰς καὶ τοὺς μάρτυρας ἀκούσαντες, περὶ δὲ τοῦ φερμανίου καὶ μπερατίου ἀποκρίνομαι ὅτι ἀπὸ τὰ 1807 οἱ κατὰ καιρὸν ζαμπιτάδες, προεστῶτες καὶ λοιποὶ ἅπαντες μοὶ προσέφερον τὸ ἀνῆκον σέβας κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ χαρὰκτῆρός μου, εἰ μὲν δὲ τώρα ἀγαπᾶτε ἡ ἐντιμότης σας παραστήσατε εἰς τὸν ὑπερενδοξώτατον καὶ πολυχρόνιον ἐφέντην σας Δαράπ χανὲ ἐμινῇ, καὶ θέλετε λάβει πληροφορίαν τί καιρὸν μᾶς ἐδόθησαν ταῦτα, ὅπερ ἔγεινε πρὸ τοῦ πολέμου, μάλιστα προσμένω ἤδη καθημερινῶς μπεράτι, φερμάνι καὶ μπουγιουρουλδὶ καθὰ ἔγραψα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν Κολλέγγιον τῆς ἱμπερατορικῆς Ῥωσσίας καὶ εἰς τὸν ὑπερεξοχώτατον πρέσβυν Ἰταλίνσκην κτλ.

Τῆνος 2 Ἀπριλίου 1813.

Ὑποχιλίαρχος καὶ γενικὸς ὕπατος
τοῦ Αἰγαίου πελάγους

(σφρ. τοῦ προξεν.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΡΕΤΟΣ.

Λογοθέτης Καλαύριαις βεβαιῶνω ὅτι ἴσον ἐστὶ, Γιαννιῶς Γεωργαντόπουλος ὁμοίως.

Δύο τουρκικαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ Χουσεῖν ἀγᾶ διοικητοῦ

τῆς Τήνου πρὸς τὸν Δαρὰπ χανὲ ἐμινῇ, δι' ᾧ ἀναφέρει
ὅτι ἐνεργῶν καθήκοντα προξένου ῥώσσου, ὁ ῥηθεὶς Γ.
Βρετὸς, χωρὶς νὰ ἔχη ἐκτελεστήρια κατὰ τὸν νόμον καὶ
τοὺς ἀτάκτους ὑποστηρίζων, ζητεῖ διαταγὴν διὰ νὰ τὸν
ἀποπέμψῃ.

Ἀριθ.

Ὁρα σελ. 225.

Πρὸς τὸν κύριον Νικ. Δρόσον εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἐκ Τήνου τὴν 19 Ὀκτωβρίου 1814.

Περιγραφή τῶν ἐν Τήνῳ συμβεβηκότων κατὰ τὴν
προκειμένην περίστασιν.

Φθάσαντες ἐνταῦθα ὁ νέος ἀγᾶς καὶ ὁ καδῆς μετὰ
τῶν ἀπεσταλμένων τῆς κοινότητος μετέβησαν ἀμέσως
κατὰ προηγουμένην συνεννόησιν εἰς Ἐξόμβουργον συστή-
σαντες αὐτόθι καγκελλαρίαν, προσεκάλεσαν δὲ ἄνευ ἀνα-
βολῆς τοὺς δημογέροντας τῶν χωρίων εἰς συνέλευσιν, διὰ
νὰ ἀκούσωσι τὸ περιεχόμενον τοῦ φερμανίου καὶ τῆς δια-
ταγῆς τοῦ αὐθεντοῦς, ὅπερ, καθὰ ἐκοινολογήθη, διαλαμ-
βάνει ὅτι τὸ χρέος τῆς πατρίδος εἶναι κοινόν, καὶ ὅστις
τῶν χρηματησάντων προεστώτων κατακρατεῖ χρήματα
τῆς κοινότητος μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν λογαρια-
σμῶν του, νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν ἀπόδοσιν· συγκροτηθεί-
σης δὲ τῆς συνελεύσεως ἐξελέχθησαν ὀκτὼ ἄτομα ἐκ
μέρους ὅλης τῆς κοινότητος, ἐξαιρουμένης τῆς πόλεως,
εἰς ἃ προσετέθησαν καὶ οἱ τέσσαρες προεστώτες διὰ νὰ
ἐξετάσουν τοὺς λογαριασμοὺς τῶν χρηματισάντων ἀπὸ τὸ
1805 μέχρι τοῦ 1813 προεστώτων, καὶ οὗτοι ἀπεφάσι-
σαν νὰ ὑποχρεώσουν τοὺς πάντας ἀνεξετάσως νὰ πληρῶ-

σουν τὸ χρέος τῆς κοινότητος· καὶ κατὰ πρῶτον τοὺς κατὰ τὸ 1811 χρηματίσαντας προεστῶτας ἡτοιτὸν Δημήτριον Δρόσον, τὸν Νικόλαον Βητάλε, τὸν Πέτρον Πόμερ καὶ τὸν Ἰωάννην Διασκούφην, προσεκάλεσαν δὲ ἐγγράφως καὶ δι' ἐπίτηδες σταλέντος τούρκου ὑπηρέτου νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν καγκελλαρίαν, ἐκ τούτων δὲ οἱ δύο πρῶτοι, ἀφοῦ ἔλαβον φιλικὴν ὑπόσχεσιν τῶν προεστῶτων Γ· Ἀλμπερτῇ καὶ Μ· Βητάλε ὅτι δὲν θέλει τοὺς συμβῇ κἀνὲν ἀπευκταῖον, ἀπῆλθον δὲ εἰς Ἐξόμβουργον, φέροντες τὴν πρῶτην φορὰν τὴν ἔχουσιν τῆς δοσοληψίας τῶν πρὸ πολλοῦ νομίμως ἐγκριμμένην διὰ νὰ τὴν ἐξετάσωσιν οἱ λογισταί, ἀλλὰ τὴν δευτέραν φορὰν, τὰ μὲν ἔγγραφα τοῦ λογαριασμοῦ τῶν δὲν ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ὥς μὴ χρησιμεύοντα, καθότι οἱ λογισταί δὲν ἐνέκρινον νὰ τὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν· καὶ φοβηθέντες μάλιστα μὴ τὰ κρατήσουν αὐθαριέτως, ἐφωδιάσθησαν δὲ μὲ τὸ φερμάνι καὶ τὴν διαταγὴν τοῦ διορισμοῦ τῶν· ἀλλ' οὐ μόνον δὲν ἔδωκαν καμμίαν ἀκρόασιν εἰς τὰ παρασταθέντα νόμιμα δικαιολογήματά των, ἀλλὰ τοὺς κατεδίκασαν ἀνεξετάστως ν' ἀποδώσωσι τὰ ἐξοδευθέντα χρήματα διὰ τὴν κατὰ τὸ 1811 γενομένην ἐκστρατείαν καὶ ἀποστολὴν ἐμπολέμου πλοίου, Κορβέτας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὐτοί, οἵτινες διωρίσθησαν τότε προεσθὶ πρέπει νὰ τὰ πληρώσουν ἅπερ ἀνεβίβασαν εἰς γρ. 23, 500 καὶ ἀπεπειράθησαν μάλιστα νὰ τοὺς προσωποκρατήσουν διὰ νὰ τοὺς παρουσιάσωσιν εἰς τὴν μετὰ δύο ἡμέρας συγκροτηθησομένην ὀχλαγωγικὴν συνέλευσιν, εἰς ἣν κύριος οἶδε τί ἡδύνατο νὰ τοὺς συμβῇ, ἀλλὰ ὁ καθὼς καὶ ὁ ἀγᾶς περισσότερον συναισθανθέντες τὸ δεινὸν τῆς θέσεώς των ἦλθον εἰς βοήθειάν των καὶ τοὺς ἀπελευθέρωσαν, οἵτινες ἐν καιρῷ νυκτὸς ἐπέστρεψαν ἀσθενεῖς εἰς τὰς κατοικίας

των τὸν δὲ Κωνστ. Καλαύριαν Λογοθέτην ὁ κλητευθεὶς συγχρόνως καὶ παρουσιασθεὶς εἰς τὴν καρχελλαρίαν μεθ' ὕβρεων καὶ ἀπρεπῆ τρόπον ἐδέχθησαν καὶ εἰς προσωπικὴν κράτησιν τὸν ὑπέβαλαν· τὰ συμβάντα ταῦτα ἐμπόδισαν τοὺς λοιποὺς τῶν προεστώτων νὰ παρουσιασθῶσι καὶ μάλιστα τὰς συζύγους τῶν τελευτησάντων Ἀντωνίου Παξημάδη, Ἰακώβου Πόμερ καὶ τὴν σύζυγον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπόντος Νικολάου Δρόσου τὰς ὁποίας προεκάλεσαν ἐπιφορτίσαντες μάλιστα τὸν κύριον Ἀναγνώστην Βανδινᾶν νὰ μεταβῇ ἐπιτοπίως εἰς ἐκάστην διὰ νὰ ταῖς ἀναγνώσῃ τὴν κλῆσιν, καὶ νὰ τὰς εἰδοποιήσῃ ὅτι ἂν ἐπιμείνουν εἰς τὴν ἀρνησίαν των θὲ νὰ καταδικασθῇ ἐκάστη εἰς χιλίων γροσίων πρόστιμον, ἡ διαγωγὴ τῶν προεστώτων καὶ τῶν λογιστῶν κατὰ τῶν χρηματισάντων ὡς εἴρηται προεστώτων, αὐτοὺς μὲν, ἤτοι τοὺς τελευταίους, ἀπῆλπισε, τὸν δὲ ὄχλον ἐξήγειρε κατ' αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε τὸ πᾶν ἀνεστατώθη εἰς τὸν τόπον, καὶ ἄγνωστον εἶναι τὸ ἀποβησόμενον· καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι λυποῦνται σπουδαίως διὰ τὴν τοιαύτην ἐλβεινήν κατάστασιν ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ προλάβουν τὸ κακόν, τοῦ ὁποίου ὡς ἀρχηγοὶ θεωροῦνται ὁ Γιαννακὸς Φορμόζης, ὁ Ἀλεξανδρῆς, ὁ Γεώργιος Ἀλπερτής καὶ ὁ Ἀναγνώστης Βητάλης. Λέγεται ὡς θετικόν ὅτι εἷς τῶν λατίνων προεστώτων ὁ Μάρκος Βητάλης φοβούμενος τὰ ἀποτελέσματα τῆς παιζομένης σκηνης ἐλθὼν εἰς μυστικὴν συνδιάλεξιν μετὰ τὸν συμπροεστὸν Ἀλπερτήν εἰς τὴν ἐν Καρυᾷ κατοικίαν του, ἐξέφρασε τὴν ἐνδόμυχον πεποίθησίν του, ὅτι ἐπ' αὐτῶν ἰδίως καὶ εἰς τὴν πατρίδα θὰ πέσῃ τὸ κακόν, ὁ δὲ τὸν ἐλεεινολόγησε διὰ τὴν ἀπειρίαν του, ἐγὼ γνωρίζω ἀκριβῶς τὰ περὶ τούτου

σπουδάσας αὐτὰ εἰς τὴν πολυχρόνιον ἐν Κωνσταντινουπόλει διατριβήν μου, τῷ εἶπεν ἅφ' οὗ ἐκδοθῇ ἰλάμι ἀπὸ τὸν καδὴν, καταδικάζων ἕναν ἕκαστον τῶν χρηματισάντων προεστώτων εἰς ὅτι κρίνομεν εὐλογον καὶ τὸ ἰλάμη γενῇ χόκμι, οἱ καταδικασθέντες ἐκόντες ἄκοντες θὰ πληρώσουν καὶ κἀνεῖς ἄλλος δὲν θὰ ὑποφέρῃ τὰ αὐτὰ, βεβαιοῦν ὅτι ἐπανεῖλαβε καὶ ὁ κοινὸς γραμματικὸς. Οἱ ἐκλεχθέντες λογιῶνται εἰσὶν οἱ ἐξῆς:

Ἀλεξανδρῆς Σκολίπητας, Λαρέζος Παλαμάρης, Ἀντώνιος Πλητᾶς, Γεώργιος Μαραμπότης, Γιάννης Ἀπέργης, Μάρκος Ἀπέργης, Μάρκος Γαβινέλος, Νικόλαος Βητάλης, καὶ οἱ τέσσαρες προεστώτες. Οὗτοι ὅλοι ὁμοῦ καὶ ἐκ συμφώνου παρεδέχθησαν τὴν πρότασιν τοῦ Γιαννακοῦ Φορμόζη μετ' εὐφημιῶν, ἥτοι νὰ λησμονήσουν τὰ παρελθόντα καὶ τὰς προσωπικὰς συμπαιδείας καὶ ὑποχρεώσεις ἕκαστος, καὶ ἐν πλήρει συμπνοίᾳ ν' ἀποπερατώσουν τὸ ἔργον των· πρὸ τοῦ νὰ σχεθῶσιν ἢ ἀπόφασίς των εἶναι ἔτοιμος, μηδενὸς ἐξαιρουμένου τῶν ἀπὸ τοῦ 1805 μέχρι τοῦ 1813 ἔτους χρηματισάντων προεστώτων, ὅλοι εἶναι καταδικασμένοι ποῖος πολὺ καὶ ποῖος ὀλίγον μέχρις οὗ συμπληρωθῇ τὸ ποσὸν τῶν 135 χιλιάδων γροσίων, μὲ τὸ ὁποῖον πληρῶνεται τὸ ἐκτὸς τοῦ ἐπιτοπίου χρέος τῆς κοινότητος· οἱ ἐπιζῶντες ἐκ τῶν ῥηθέντων προεστώτων, οἱ μὲν ἔφυγαν ἀπὸ τὸν τόπον εἰς τὴν πλησιεστέραν νῆσον τῆς Μυκόνου καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν, οἱ δὲ ἐκρύβησαν φοβούμενοι μὴ πέσωσιν εἰς χεῖρας τῶν ἀγρίων ἐχθρῶν των καὶ εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ ὄχλου, ἅπαντες ἔστρεψαν τὰς ἐλπίδας των εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξουσίαν καὶ εἰς τὴν ἰδικὴν σου μεσολάβησιν καὶ δραστήριον ἐνέργειαν, ἐντεῦθεν εἶναι ὅλως

ἀπηλπισμένοι. Ἐπιστολαὶ τοῦ Δημητρίου Δρόσου, τῆς συζύγου τοῦ Ν. Δρόσου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

Ὁ Ν. Βητάλες καὶ ὁ Πέτρος ἡ Περάκης Πόμερ ἐκ Τήνου
τὴν 29 Ὀκτωμβρίου 1814 πρὸς τὸν Ν. Δρόσον.

εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Μετὰ τὴν ἔρευναν τῆς ὑγιείας σας δεόμενος εἰς τὸν ἅγιον Θεὸν νὰ σᾶς τὴν χαρίζῃ ὥς ἐπιποθεῖς καὶ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ μας, καὶ ἡμεῖς ὑγιαίνομεν, ὅχι ὁμῶς ἀδελφὲ ὥς θέλομεν, ἐπεὶδὴ ἀπὸ τὰ γραφόμενα τοῦ αὐταδέλφου σας σιὸρ Δημητράκη καὶ υἱοῦ σας Δρόσου θέλετε ἰδεῖ τὰ τρέχοντα τῆς δυστυχοῦς πατρίδος μας, διὰ τοῦτο δὲν πηγαίνομε εἰς μάκρος εἰμὴ σᾶς παρακαλοῦμε ὅ,τι ἀκολουθήσῃ διὰ τὴν χρονιὰν τοῦ προεστηληκίου μας μὲ αὐτάδελφόν σας σιὸρ Δημητράκην, ν' ἀκολουθήσῃτε εἰς τὴν ἀθωότητά μας καὶ τὸ δίκαιόν μας καὶ ὅ,τι ἔξοδα ἠθέλατε κάμει γράφετε τοῦ αὐταδέλφου σας σιὸρ Δημητράκη καὶ τοῦ πληρώνομεν τὴν ἀναλογίαν μας, αὐτὸ τὸν παρακαλοῦμεν.

ΝΙΚ. ΒΗΤΑΛΕΣ

ΠΕΡΑΚ. ΠΟΜΕΡ.

Υ. Γ. Φίλε μου ἀγαπητὲ ἀκριβῶς σᾶς χαιρετῶ καὶ εὐρίσκεσαι πάντοτε εἰς τὴν ἐνθύμησίν μου, μάλιστα αὐτὰς τὰς ἡμέρας ὅπου γυρεύουν τ' ἀγρίμια νὰ μᾶς φάγῃσι παντελῶς, ὅθεν ἡμεῖς τὸ θάρρος μας εἶναι ὅλον εἰς τὸν Θεὸν ὅπου ἡξεύρει καὶ γνωρίζει ὅλα τὰ κρύφια τῆς καρδίας των καὶ ἐλπίζομεν εἰς τὴν χάριν του νὰ φανερώσῃ τὴν ἀθωότητά μας καὶ ἡ ἀλήθεια ὅπου εἶναι ὁ Θεός. Σᾶς λέγω ἀκόμη πρὸς εἰδησίν σας ὅτι τὰ ὅσα ἀκολουθοῦν ἐτοῦτοι ἐδῶ δὲν κάμουν κατὰ τὰς προσταγὰς τοῦ πολυ-

χρονεμένου ἐφέντη μας, ἀλλὰ μὲ ἄλλας ὀρδινίας καὶ συμβουλὰς ἀπὸ ἀλλαχόθεν καὶ τῶν φρονίμων ὀλίγα, ταῦτα καὶ μένω εἰς τὴν καλὴν σοσ στόχασιν κτλ.

ὁ ἴδιος ΒΗΤΑΛΕΣ.

Ὁ Νικ. Σαγρέδος ἐκ Τήνου τὴν 29 Ὀκτωβρ. 1814.

Πρὸς τὸν κύριον Ν. Δρόσον.

Εἰς Κ/πολιν.

Ἡ παροῦσά μου ὑπηρετεῖ εἰς τὸ νὰ προσφέρω τοὺς ἀδελφικούς μου προσκυνισμούς καὶ νὰ ἐρωτήσω περὶ τῆς υἱείας της κτλ. Παρὰ τοῦ ἀκριβοῦ σας υἱοῦ Δρόσου θέλει σὰς γείνη γνωστὴ ἡ ἀθλία κατάστασις τῆς πατρίδος μας· καὶ τὰ συμβεβηκότα ὅπου ἤμποροῦν ν' ἀκολουθήσου, μέσα εἰς τὰ ὅποια εἶμαι καὶ ἐγὼ, φανερώνοντας ἀδίκως καὶ ὑποχρεώνοντάς με βιαίως διὰ γρόσια ἰντζίρκα δεκατέσσαρες χιλιάδες. καὶ αὐτὰ διὰ δύο αἰτίας πρῶτον εἰς τὴν ὁμολογίαν τοῦ Γιαλούση μὲ ὑποχρεώνουν εἰς γρ. 6,500, ὅπου οὔτε ὑπογεγραμμένην τὴν ἔχω, ἀλλ' οὔτε εἰς τὰ 1806 ἤμουν προεστῶς, ὡς λέγουν αὐτοὶ ὅτι οἱ τοῦ 1806 προεστῶτες θέλουν τὴν πληρώσει· δεύτερον δὲ μὲ ὑποχρεώνουσι νὰ δώσω γρ. 8,000 τὰ ὅποια ἔχω μετρημένα τοῦ ἀρχοντος Κομίσου Μανωλάκη ὡς καὶ ἡ εὐγενεία σας, ὄντα λέγουν κακὰ δοσμένα καὶ ἐγὼ ἔχω ἀπ' αὐτὸν κατλαχὰ δι' αὐτὰ βουλομένον καὶ μὲ τὴν βούλλαν τοῦ τότε Μουσταφᾶ ἀγᾶ. Ἰδοὺ εἰς ποῖα φανερά ἀποδείγματα μᾶς ὑποχρεώνουν, λοιπὸν ἀγαπητὲ καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν εὐγενεῖαν σας ἄλλον δὲν ἔχω αὐτοῦ, διό θερμῶς σὰς παρακαλῶ ὅ,τι κρίνετε εὐλογον ν' ἀκολουθήσητε πρὸς δικαίαν διαφθέντευσιν τοῦ ἑαυτοῦ σας καὶ τοῦ αὐταδέλφου σας σιὸρ Δημητράκη ἀκολουθᾶτε καὶ διὰ ἐμὲ, καὶ ἂν ἀκολουθήσῃ κάτι ἐξο-

δεύσης ὑπόσχομαι καὶ ἐγὼ εἰς τὸ μερίδιόν μου. Στοχάζομαι ὅτι ὁ πολυχρόνιος αὐθέντης μας, δὲν θέλει παρακούσει εἰς τὴν δικαίαν μας διαφθέντευσιν, πλὴν καθὼς ὑποχρέωσαν καὶ ἄλλους μεγάλας σούμψας, ὑποχρέωσαν καὶ ἐμὲ, ὁ σκοπὸς τοὺς ὅμως μὲ φαίνεται νὰ ἀκολουθοῦν αὐτὰ μὲ λόγους, στοχαζόμενοι ἴσως πέσωμεν εἰς συμβιβασμὸν ὁποῦ νὰ βοηθήσωμεν ἥγουν ἡ χώρα καὶ εὐγάζουν αὐτὰς τὰς συκοφαντίας τοῦ καθενός, τέλος ἀκόμη δὲν ἔδωκαν καὶ δὲν ἤξεύρω τί θέλει ἀκολουθήσει κτλ.

ΝΙΚ. ΣΑΓΡΕΔΟΣ.

Ὁ Φοσκαρίνης Κοτάκης ἐκ Τήνου 10 Νοεμβρ. 1814.

Πρὸς τὸν κύριον Ν. Δρόσον.

Εἰς Κ|πολιν.

Μὲ τὸ νὰ ἀκολουθῇ κάτι ὑπόθεσις περὶ τοῦ κοινοῦ διὰ κάτι ἄσπρα ὁποῦ γυρεύουσι νὰ μᾶς ρίψωσιν ἐπάνω κατ' ἐμένα καὶ τὸν σιὸρ Ἀντώνιον Παξημάδην, ἔρχομαι νὰ φανερώσω τῆς εὐγενείας σας τὰ τρέχοντα. Λοιπὸν πρέπει νὰ κατέχετε ὅτι οἱ δύο, ὁ Γιαννακὸς τοῦ Φορμόζη καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀμπασηδόρος ἐσκέφθησαν διὰ νὰ κατατρέξουν ὅλους μας, καθὼς θέλετε τὰ μάθει ἀπὸ τὸν υἱὸν σας καὶ ἀπὸ γράμματα ὁποῦ σᾶς στέλλουν, ἐμένα μὲ φορτώνουν νὰ πληρώσω μὲ τὸν ποτὲ Παξημάδην τρεῖς χιλιάδες γρόσια ὁποῦ ἔδωκαμεν διὰ τὰ μελάχικα καὶ ὁ καπουκιαχαγιᾶς τοῦ Βελῆ Ζαδὲ ὑπεσχέθη νὰ μᾶς εὐγάλη φερμάνι καθὼς καὶ ὁ Ζανπέρτος ἀπὸ τότε μὲ ἔγραψε καὶ τὸ εὐγαλαν, ὅμως κατὰ τὸ παρὸν δὲν κατέχω ποῦ εὐρίσκεται, ὅτι ἀκόμη ὅλα τὰ πεσκέσια ὁποῦ εἶχαμεν δώσει τοῦ αὐθεντός μας Βελῆ Ζαδὲ, καὶ τὸ πεσκέσι τοῦ σιὸρ Κυρήκου καὶ τσελεπῆ Στεφανάκη Μαυρογένη καὶ ἄλλα τινὰ πεσκέσια καὶ τὰ βάλουν μὲ τὸ διάφορον καὶ γίνον-

ται γρ. 8,200, διὰ νὰ μὴ σᾶς πολυβαρύνω σᾶς λέγω μόνον ὅτι σᾶς τὸ γράφω διὰ νὰ ἦσθε πληροφορημένος ἐὰν αἱ περιστάσεις ἀκολουθήσωσιν ἐμπρὸς νὰ κατέχῃτε μετὶ τρόπον πρέπει νὰ μεταχειρισθῇτε καὶ ἐγὼ θέλω ἀποκριθῶ διὰ πᾶν ἐξοδὸν ἀκολουθήσει. Λοιπὸν δίδοντάς σας εἶδησιν θέλετε λάβει τὴν καλωσύνην νὰ μεταχειρισθῇτε αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν καὶ θέλω μείνει ὑπόχρεος δοῦλός σας.

ΦΟΣΚ. ΚΟΤΑΚΗΣ.

(Τ. Σ.) Ἐκλαμπρότατος Νουρὴ ἐφένδης, ἐνδοξότατος ἁγᾶς καὶ ἡ κοινὴ καγγελλαρία.

Τὴν τιμιότητά σας ἄρχοντες, σιὸρ Λογοθέτη Καλάβρυα, σιὸρ Νικολάκη Βητάλε, σιὸρ Δημητράκη Δρόσου, σιὸρ Περάκη Πόμερ, σιὸρ Γιαννιὸ Γεωργαντόπουλε, σιὸρ Νικολάκη Σαγρέδο, καὶ σιὸρ Σταματέλο Καγκάδη ἀκριβῶς χαιρετοῦμεν.

Ἐπειδὴ καὶ εἰς τόσον διάστημα ἐκάμαμεν μίαν καταγραφὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποχρεώσαμεν τὸν καθέναν σας νὰ πληρώσῃ ἐκεῖνα ὅπου ἐγκρίνομεν εἰς βάρος του, διὰ τοῦτο εἶναι χρεῖα τὴν ἐρχομένην δευτέραν τὸ πουργὸν νὰ κοπιάσῃτε ἐδῶ εἰς τὸ Ἐξόμβουργον διὰ νὰ ἀκούσῃτε αὐτὴν τὴν καταγραφὴν καὶ νὰ ἀποκριθῇτε τὰ δικαιολογήματά σας ἐμπροσθεν εἰς τὸ κριτήριον, ἂν δὲν σᾶς προξενεῖ κανὲν βάρος θέλετε δώσῃ αὐτὴν τὴν εἶδησιν καὶ εἰς τὰς φαμίλιας τοῦ σιὸρ Φραγκίσκου Γεωργαντοπούλου, τοῦ ποτὲ Ἰακώβου Πόμερ, τοῦ ποτὲ Ἀντωνίου Παξημάδη καὶ σιὸρ Νικολάκη Δρόσου ὅπου ἂν ἀγαπῶσι καὶ ἡ τιμιότης των νὰ στείλουν μαζὺ σας ἀπὸ ἕναν ἐπίτροπόν τους· μὴ ὑποπτευθῇτε ἄρχοντες εἰς τίποτε, διότι ἐκτὸς ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ὠσογεγραμμένους, ἄλλον κανέναν δὲν

θέλετε ἰδῆ εἰς Ἐξόμβουργον αὐτὴν τὴν ἡμέραν διὰ νὰ δώσωμεν ἓνα τέλος, ποιήσατε ὡς γράφομεν καὶ σᾶς προσμένομεν ἐξ ἀποφάσεως.

1814 Νοεμβρίου 10 Ἐξόμβουργον.

Γεώργιος Ἀλπερτῆς, Μάρκος Βητάλες, Γιαννακὸς Φορμόζης, Ἀλεξανδρῆς Σκολίπητας, Λαρέζος Παλαμάρης, Ἀντώνιος Πλητὰς, Γεώργιος Μαραμπότος, Γιάννης Ἀπέργης, Μάρκος Γαβινέλος, Νικόλαος Βητάλες

Ἐπιστολαὶ Δ. Δρόσου τῆς 25 Νοεμβρ. καὶ 3 Δεκεμβρ.

Πρὸς τὸν Ν. Δρόσον.

Δὲν εἶναι χρεῖα νὰ σᾶς ξαναγράψω τὴν κατάστασιν τῆς πατρίδος μας ἀφοῦ ὁ υἱὸς σας σᾶς τὴν περιέγραψεν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους· Σᾶς λέγω μόνον ὅτι ἤδη εὐρίσκομαι εἰς Μύκονον μὲ τὸν σιὸρ Περάκην Πόμερ, ὅστις σᾶς ἀσπάζεται, καὶ μὲ ἄλλους πολλοὺς κυνηγημένους ὄλους καὶ κατατρεχόμενοι ἀπὸ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους· μετέβημεν δὲ ἐν καιρῷ νυκτὸς διὰ μικρᾶς λέμβου ἀνευ πανίου καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς μας διὰ νὰ γλυτώσωμεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν τυράννων, οἵτινες εἶχον κακοὺς σκοποὺς κατ' ἐμοῦ, ὡς μ' ἐβεβαίωσαν πολλοί, δὲν ἤθελον εὐχαριστηθῆ νὰ μὲ ἀναγκάσουν νὰ τοὺς πληρώσω ἐξ χιλιάδας γρόσια, ἀλλ' εἶχον ἀπόφασιν πρὸς τοῦτο νὰ μὲ βασανίσουν διὰ νὰ τοὺς φανερώσω ποῖος ἦτο ἡ αἰτία διὰ νὰ ἔλθῃ ἡ κορβέτα εἰς Τήνον· τὴν πρωίαν τῆς ἐκ Τήνου ἀναχωρήσεώς μας εὐρέθη εἰς τὴν οἰκίαν μου τοῦρκος τις διὰ νὰ μὲ μεταφέρῃ εἰς Ἐξόμβουργον· τὸν ἀπλοῦν λαὸν τὸν ἠρέθισαν ὄλον κροθ' ἡμῶν καὶ εἶναι ἀγριευμένος, ἀν δὲν γίνῃ αὐτόσε καμμία διόρθωσις ἡμεθα χαϊμένοι, ἢ ἐάν

ἤκουον ὅτε ἀγᾶς καὶ ὁ καδῆς τὰς προτροπὰς των θὰ εἶ-
 χον μεγάλαις δουλείαις καμωμέναις, καθότι ὅλη ἡ ἐπα-
 νάστασις τῆς Γαλλίας ἦλθεν εἰς Τῆνον, οἱ καλοὶ οὗτοι
 ἄνθρωποι συνέταξαν ἑγγραφον ὑπογραφέν ἐξ ὅλων τῶν
 χωρίων, δι' οὗ ὑποβάλλουν ὅλας ἐν γένει τὰς ιδιωτικὰς
 διαφορὰς εἰς τὴν κρίσιν τοῦ καδῆ χωρὶς νὰ λάβουν παν-
 τελῶς ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ ἡ παλαιὰ συνήθεια καὶ τὰ ἔθιμα
 τοῦ τόπου καταστρέφονται ὁ σκοπὸς των εἶναι ὅπως κατ'
 αὐτὸν τὸν τρόπον ν' ἀποφασίζῃ ὁ καδῆς ἐπὶ τῇ βάσει
 τριῶν ἢ τεσσάρων ὑποκειμένων καὶ τοῦτο εὐχαριστεῖ τὸ
 πλῆθος ἐπιθυμοῦντες νὰ πληρώσουν οἱ καταδικασθέντες
 ὅσα οἱ λογισταὶ κατελόγισαν εἰς αὐτοὺς καὶ δὲν ἔχει
 καμμίαν δυσκολίαν νὰ βεβαιώσῃ μεθ' ὅρκου ὅτι εἶναι δι-
 καία ἡ ἀπόφασις τῶν λογιστῶν. Μὴ ὑποθέσῃς ἀδελφε ὅτι
 εἶναι δυνατόν νὰ εὔρεθῇ καμμία διόρθωσις ἐνταῦθα, κα-
 θότι οἱ προπαρασκευάσαντες τὴν καταδίκην, ἠρέθησαν τὸ
 κοινὸν κατὰ τῶν καταδικασθέντων καὶ τελείαν πεποιθή-
 σιν τῷ ἐνεποίησαν ὅτι οὗτοι θὰ πληρώσουν τὰ χρήματα,
 ἢ διόρθωσις λοιπὸν αὐτόθεν περιμένεται· μία διαταγὴ τοῦ
 αὐθέντου ὅτι ἡ προκειμένη διαφορὰ πρέπει νὰ ἐξετασθῇ
 ἐνώπιόν του καὶ ὑπ' αὐτοῦ ν' ἀποφασισθῇ, ἐπιφέρει ἀφεύ-
 κτως τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν, ἃς διατάξῃ μάλιστα
 νὰ μεταβῶσιν αὐτόθι ἀπὸ μὲν τὸ τμήμα τῶν Μέσα Μερῶν
 ὁ Γεώργιος Ἀλπερτῆς, ἐκ τῶν Ἑξω Μερῶν ὁ Ἀναγνώ-
 στης Βητάλες καὶ ἐκ τῶν Λατίνων ὁ Μάρκος Βητάλες,
 καὶ ὅστις ἄλλος (καθ' ὅσον αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀρχηγοὶ τῆς
 παιζομένης σκηνῆς καὶ ἐν καταστάσει νὰ ἀποκριθοῦν) καὶ
 εἷς ἐξ ἡμῶν καὶ ἃς γείνη ὅ,τι ἤθελεν ἀποφασίσῃ ὁ αὐ-
 θέντης, ἄλλως ἃς διορίσῃ τέσσαρα ὑποκείμενα ἐκ τῶν
 πέριξ νήσων ἀδιάφορα καὶ εἰδήμονα ἅτινα νὰ ἐξετάσῃ

τὴν δοσοληψίαν μας καὶ τὴν ἀπόφασίν των δεχόμεθα.
Ἐνέργησε λοιπὸν τὰ δέοντα κτλ.

ΔΗΜ. ΔΡΟΣΟΥ.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ Μιχαὴλ Παξημάδη ἐκ Τή-
νου τῶν 4 Δεκεμβρίου 1814 πρὸς τὸν ἐν Μυκόνῳ γυ-
ναικαδελφόν του Π. Πόμερ, διευθυνθὲν εἰς τὸν Νικό-
λαον Δρόσον ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Τὴν τρίτην τοῦ τρέχοντος ἤλθον εἰς τὴν πόλιν μας ὁ
καδῆς καὶ ὁ νέος ἀγᾶς καὶ τέσσαρες προεστῶτες μετὰ
τοῦ κοινοῦ γραμματικοῦ, ἐπὶ σκοπῷ νὰ προετοιμάσωσι
τὰ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πολαιοῦ ἀγᾶ, ὅλοι οἱ ἄρχοντες
ὑπήγαμε νὰ τοὺς χαιρετήσωμεν καὶ μᾶς ἐπεριποιήθησαν·
ὁ ἀγᾶς εἶπεν ὅτι ἡ Τήνος ἐλευθέρα τῶν μεγάλων δοσι-
μάτων, τὰ ὅποια ἐπιβαρύνουν ἄλλος τόπους κινδυνεύει
ἐκ τῶν ἀνοησιῶν τῶν κατοίκων τῆς νὰ τὴν χάσῃ· κατη-
γόρησε συγχρόνως τὸν Ἀντώνιον Βητάλε καὶ ὑμᾶς (τὸν
Πόμερ καὶ τὸν Δημ. Δρόσον) διατί νὰ φύγετε, ἀλλ' ἡμεῖς
δικαιολογοῦντές σας εἶπομεν ὅτι ἐφύγατε διὰ νὰ μετα-
βῆτε εὐκολώτερον εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν διὰ νὰ ζη-
τήσητε δικαιοσύνην ἀπὸ τὸν αὐθέντην μας κατὰ τῆς ἀδί-
κου καταδρομῆς σας· ἀλλ' ὁ Γιαννακὸς Φορμόζης λαβὼν
τὸν λόγον εἶπεν ἡ ἀπόφασίς μας νὰ πληρώσουν οἱ πα-
λαιοὶ προεστῶτες τὰ ποσὰ μὲ τὰ ὅποια ἐπιβαρύνθησαν
στηρίζεται ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὸ ὅτι δὲν εἶχον πόνον
τῶν πτωχῶν ραγιάδων καὶ ὥς ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν ἑκα-
μον βαρυτάτας δαπάνας χωρὶς νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς
εἰσπράξεως τοῦ ἐλλείματος, καὶ ἀμελήσαντες ἐκ τῆς τῆς
κακῆς των ἐπιστάσεως νὰ συμπεριλάβωσιν ὅλον τὸ χρέος

τῆς κοινότητος εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἡ δὲ ἔλευσις τῆς κορβέτας καὶ ἐτέρων ὡς μὴ ὀφείλε δαπανῶν, ὀφείλεται εἰς τὴν ἀμέλειαν καὶ εἰς τὰ κόμματα τῶν ιδίων τὸν ἀπεκρίθημεν ὅτι καὶ ἡμεῖς συμφωνοῦμεν ὅτι τὸ πλεῖστον τοῦ χρέους ὀφείλεται εἰς τὰς διαιρέσεις μας, ἀλλὰ πρέπει νὰ συλλογισθῶμεν ὅτι ὅλοι οἱ κάτοικοι συνετελέσαμεν εἰς τὴν διαίρεσιν καθότι ὅλοι ἐλάβαμεν μέρος εἰς τὰ κόμματα καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ πληρώσωμεν ἐξ ἴσου. Ἀναχωρήσαντες ἐκ τῆς καγγελλαρίας προσεκάλεσα τὸν σιὸρ Γιαννακὸν νὰ συμφάγωμεν, περὶ δὲ τὸ τέλος τῆς τραπέζης ἦλθε καὶ ὁ σιὸρ Μαρκάκης Μουγγέτη· εἰσήλθομεν καὶ οἱ τρεῖς εἰς δωμάτιόν τι διὰ νὰ συνομιλήσωμεν, εἶπομεν πολλὰ περὶ τῆς παρούσης καταστάσεως τῆς πατρίδος μας, ἐγὼ μάλιστα προσέθηκα ὅτι ἦτο ὅλως διόλου ἄδικος ἡ ἐπιβολὴ τῆς δαπάνης τῆς κορβέτας εἰς τοὺς τότε προεστῶτας οἵτινες οὐδεμίαν εἰδῆσιν εἶχον περὶ τῆς ἐλεύσεώς της· ἐπίσης ἐπταίσατε ὑμεῖς κηρύξαντες ὅτι οἱ παλαιοὶ προεστῶτες ἔκαμαν τὸ χρέος τῆς κοινότητος εἰς τὸν λαόν καὶ τὸν ἐρεθίσατε κατ' αὐτῶν, ἀξιοῦντες ὅτι αὐτοὶ πρέπει νὰ πληρώσουν τὸ χρέος τοῦτο, καὶ ἂν ἠθέλατε ἀποδείξῃ ὅτι τῷ ὄντι χρεωστοῦν οἱ προεστῶτες τὸ χρέος τοῦαο καὶ ἡμεῖς ἠθέλομεν συμπράξει μεθ' ὑμῶν, ἀλλ' ἡ καταδίκη ὅπου τοὺς ἐκάματε εἶναι τοσοῦτον ἄδικος καὶ ἀνυπόφορος ὥστε καὶ ἡμεῖς κατεζαλήσθημεν καὶ ἀρχήσαμεν νὰ φροντίζωμεν περὶ τῆς ἐκ τῆς νήσου ἀναχωρήσεώς μας, πρέπει, ἐξηκολούθησα νὰ στοχασθῇτε τί συνέβη εἰς τὴν Σάμον καὶ εἰς τινὰς ἄλλας νήσους ὅταν ὑπέπεσαν εἰς καυγάδες καὶ πόσας ὑπέφεραν ζημίας, καὶ ὅτι τὸ ἴδιον ἀπειλεῖ καὶ τὴν νήσόν μας ἔπειτα ἀπὸ τὴν μεγάλην ὀργὴν τὴν ὁποίαν ἐνεσπείρατε εἰς τὸ κοινὸν κατὰ

τῶν ἀρχόντων καὶ τῆς χώρας. Ἐπὶ τέλους δὲν ἐδέχθησαν μὲν νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν ἀρχιερέα καὶ νὰ τὸν προτρέψωσι νὰ προσκαλέσῃ ὅλους τοὺς προκρίτους μετὰ τῶν ὁποίων νὰ συζητηθῇ ὁ τρόπος δι' οὗ νὰ ἡσυχάσῃ τὸ κοινόν, προφασιζόμενοι ὅτι μαθητευόμενον τὸ τοιοῦτον ἀπὸ τὸν λαὸν ἐκθέτει εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν των, συγκατετέθην ὁμως νὰ γίνῃ τοῦτο διὰ τῆς ἰδικῆς μας ἐνεργείας ὅπερ καὶ ἄνευ ἀναβολῆς ἔγεινεν· ἡ πανιερότης του προσεκάλεσεν ὅλους τοὺς διαλεκτοὺς τῆς χώρας, καὶ μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τινῶν ἐκ τῶν καταδιωκομένων (καὶ τοῦτο κατ' ἀπαίτησιν τῶν ῥηθέντων δύο προεστῶτων) προσεκλήθησαν καὶ οἱ δύο προεστῶτες μετὰ τὴν ἔλευσιν τῶν ὁποίων, ὁ ἀρχιερεὺς ἔκαμε διεξωδικὸν περὶ τῶν διατρεχόντων λόγον, συστήσας ἐπιπόνως τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ὁμόνοιαν προτείνας ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ μὴ ἐπιμείνῃ ἡ τοπικὴ ἀρχὴ εἰς τὴν κατὰ τῶν παλαιῶν προεστῶτων γενομένην χωρὶς νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ λογαριασμοὶ τῆς διαχειρίσεως των καταδίκην, ἀλλὰ νὰ διορισθῶσιν ὁκτὼ λογισταὶ ἀνὰ δύο ἐξ ἐκάστου τῶν τριῶν τμημάτων καὶ τῆς χώρας μετὰ δύο ἱκανῶν καὶ ἀξίων ἱερέων ἐκ τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ Δυτικοῦ δόγματος, οἵτινες νὰ ἐξετάσουν ἀκριβῶς καὶ μεθ' ὅρκου καὶ ἀφορισμοῦ τοὺς λογαριασμοὺς ἐνὸς ἐκάστου καὶ ν' ἀποφασίσουν ὅτι δίκαιον, ἡ δὲ ἀπόφασίς των νὰ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως, ἀκολούθως δὲ νὰ ἐξετάσωσι τοὺς προϋπολογισμοὺς διὰ νὰ εὕρωσι τὰ ἄσπρα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ χρησιμεύσουν (χωρὶς ὁμως νὰ μαθητευθῇ ἀπὸ τὸν λαόν) ὡς βάσις τῆς ἀναλογίας ἐνὸς ἐκάστου, ἥτοι νὰ ὀρίσωσι τὸ ποσὸν ὅπερ πρέπει νὰ δώσῃ ὁ καθείς ἐπὶ τῶν ἄσπρων αὐτοῦ, ἐπιβαρυνομένων τῶν ἄσπρων τῶν μὲν πλουσίων περισσότερον τῶν ἄλλων, ὀλι-

γώτερον δὲ τοῦ τῆς δευτέρας τάξεως, τῆς τρίτης καὶ τῆς τετάρτης τάξεως ἐπίσης, οἱ δὲ ἔχοντες ὀλιγώτερα τῶν πενήντα ἄσπρων νὰ μὴ πληρώνωσι περισσότερον τῶν δύο παράδων δι' ἕκαστον ἄσπρον· ἀμφοτέροι δὲ οἱ ἐπίσκοποι τοῦτε Ἀνατολικοῦ καὶ τοῦ Δυτικοῦ δόγματος νὰ προσκαλέσων κατ' ἰδίαν τοὺς κληρικούς τιν καὶ νὰ τοὺς ὀδηγήσουν εἰς τὴν εἰρήνην, δίδοντες εἰς ἕναν ἕκαστον ἀνὰ μίαν προκήρυξιν νὰ τὴν ἀναγνώσουν ἐπ' ἐκκλησίας, περιέχουσιν τὰ αὐτὰ καὶ προτρέπουσαν τὸ κοινὸν εἰς τὴν εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν, ὅλοι οἱ παρόντες ἐδέχθημεν τὰ προταθέντα. Ὁ δὲ σιὸρ Γιαννακὸς ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐρώτησίν μας, ὅτι δύνασθε νὰ ἐπιστρέψῃτε εἰς τὴν πατρίδα μας, διότι κανεὶς δὲν σᾶς κυνηγᾷ, ἰδεῖτε τὴν κρίσιν σας, προσέθηκεν, μὲ τὸν ἀγᾶν καὶ μὲ τὸν καδῆν, ἀφ' οὗ οἱ λογισταὶ καὶ οἱ προεστοὶ τοὺς κατεδικάσαμεν, ἀλλ' ἐγὼ φρονῶ ὅτι πρὶν ἡσυχάσῃ τὸ κοινόν, καὶ ἀμφιβάλλω ἂν θὰ καθησυχάσῃ καθ' ὅσον εἶναι πολὺ ἐξαγριωμένον, καὶ ἂν ἐπιστρέψῃτε θελοῦν σᾶς ζητήσῃ εἰς τὰ δικαστήρια· οἱ προεστῶτες ἡτοίμασαν ἀναφορὰν ἐναντίον ὅλων τῶν καταδικασθέντων διὰ νὰ τὴν ὑπογράψουν αὐτοὶ καὶ οἱ δημογέροντες, τοὺς παρεκάλεσα νὰ ἀναβάλουν τὴν ἀποστολὴν τους καὶ μὲ ὑποσχέθησαν ὅτι θὰ τὸν ἐμποδίσουν ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρας, καὶ ἂν δὲν ἡσυχάσῃ τὸ κοινόν θὲ νὰ τὸν στείλουν· τί νὰ σᾶς εἰπῶ, ἀδελφοί, ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ ἔλεος διὰ νὰ ἡσυχάσῃ τὸ κοινόν ὅπερ εἶναι πολὺ ἐξαγριωμένον κτλ.

ΜΙΧ. ΠΛῆΗΜΑΔΗΣ.

Τὴν πανιερότητά σας εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν, τὴν σεβασμίαν δεξιάν σας ταπεινῶς ἀσπαζόμενοι.

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ)

35

Δηλοποιοῦντες ἅμα αὐτῇ, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἐρρέθη λόγος περὶ εἰρήνης καὶ συμβιβασμοῦ τοῦ ὑπερόγκου χρέους τῆς δυστυχοῦς ταύτης νήσου πρὸς κατάπausιν τῆς ἀλληλομαχίας, ὡς εἶναι γνωστόν τῆς, καὶ καθὼς διὰ ζώσης φωνῆς τῆς ὠμίλησαν διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς κρίνοντες ἅγιον τὸ τοιοῦτον ἐπιχείρημα καὶ τὴν εἰρήνην μᾶλλον, ἢ τὴν διχόνοιαν ὀρεγόμενοι, τὸν παρακαλοῦμεν νὰ ἐκδώσῃ μπουλετιὰ, εἰς τοὺς ἱερεῖς τοῦ κάθε χωρίου γράφοντές τους νὰ γείνουν δυνατοὶ συνεργοὶ εἰς τὸ νὰ καταπείσουν τὰ λογικὰ τους πρόβατα μὲ συμβουλὰς καὶ κατὰ Θεὸν παραινέσεις, νὰ κλίνουν εἰς ταύτην τὴν εἰρηνικὴν σύμβασιν ὡς θεῖον καὶ ἱερὸν ἔργον, λέγοντές τους καὶ τοῦτο, ὅτι ἀπὸ τὰ χρέη τὰ κοινὰ καὶ κατὰ μέρος, ὅσα νομίμως γνωρισθῶσιν εἰς βάρος τοῦ καθ' ἑνὸς δὲν ἔμπορουν ποτὲ νὰ τὰ ἀποφύγουν, ἀλλὰ θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ τὰ πληρώσουν, ὡς αἵτιοι τῶν τοιούτων παραλόγων ἐξόδων καὶ ἀρχηγοὶ τῆς κοινῆς διχονοίας, τὰ δὲ ἐναπολειφθέντα νὰ καταπεισθοῦν εἰς τὸ νὰ γείνουν μία κολὸνα καὶ νὰ διαμοιρασθῶσιν εἰς τοὺς δυνατωτέρους κατὰ ἀναλογίαν τῆς καταστάσεως τοῦ καθ' ἑνὸς, χωρὶς νὰ δοκιμάσωσιν οἱ ἀδύνατοι κανὲν βάρος εἰς αὐτὰ, μήτε εἰς τὰ κεφαλοχαράτζιά τους, μήτε εἰς τὰ χωράφιά τους, ἀλλὰ μόνον νὰ πληρώσουν τὸ διατεταγμένον χρονικὸν χαράτζι καὶ δόσιμόν τους, κατὰ τὴν ἐπικρατήσαν εἰς αὐτοὺς τοὺς χρόνους συνθήειαν· πρὸς τοῦτοις ὡς ποιρὴν καὶ κηρυξ τῆς εἰρήνης τοῦ Εὐαγγελίου ἄς τοὺς γράψῃ καὶ ὅσα ἄλλα τὸν φωτίσῃ ὁ ἅγιος Θεὸς πρὸς κατάπεισίν τους, καὶ οὕτως ἐλπίζομεν εἰς τὸν ὑψιστον Κύριον (ἂν δώσωσιν ἀκράσιν εἰς ταύτην τὴν ἐνθεον συμβουλήν) νὰ νὰ ἐλευθερωθῇ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ δυστυχισμένη κοινότης μας

ἀπὸ ὅλα τὰ χρέη, καὶ νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ μέσον, τοιαύτη ἀλληλομαχία καὶ νὰ ἡσυχάσωμεν ἅπαντες· τοιοῦτους λόγους ἔχουν νὰ ὠμιλήσουν καὶ οἱ λατῖνοι προεστώτες τοῦ ἐπισκόπου των νὰ γράψῃ καὶ ἡ ἐκλαμπρότης τῆς εἰς τοὺς ἱερεῖς των τὰ ἴδια. Παρακαλοῦμεν τὴν πανιερότητά της νὰ μὴ κοινολογήσῃ τὸ παρὸν μας, ἀλλὰ νὰ τὸ φυλάξῃ ἐν καιρῷ χρείας τυχοῦσης πρὸς ἀσφάλειάν της, καὶ νὰ προσποιηθῇ ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς θείᾳ ζήλῳ κινουμένη μεσιτεύει κτλ.

1814 Νοεμβρίου 23 Ἐξόμβουργον.

Καὶ ἡμεῖς πάλιν ὅ,τι θέλει τὸ κοινὸν ἡμεῖθα ἔτοιμοι νὰ τὸ ἀκολουθήσωμεν.

Εἰς τὰς προσταγὰς τῆς πανιερότητός της
ὕποκλινέστατοι δοῦλοι κτλ.

Γ. ΑΔΠΕΡΤΗΣ

Γ. ΦΟΡΜΟΖΗΣ.

Τὸ παρὸν ἀντίγραφον ἐστὶ τοῦ πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τῶν ἀνατολικῶν σταλέντος ὑπὸ τῶν ἀνατολικῶν προεστώτων ἐγγράφου, περὶ οὗ γίνεται μνεῖα εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Μιχαὴλ Παξημάδῃ καὶ τοῦ ὁποίου οὐδόλως ἐγένετο χρῆσις ὥς διαστρέφοντος τὴν ἀλήθειαν, ἐστάλη δὲ πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ν. Δρόσον.

Ἀντίγραφον πιστοποιητικοῦ τοῦ δημογέροντος τῆς χώρας.

Δηλοποιῶ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Μιχὴλης Ἀμπελίκopoulos ὅτι με πόλιτζαν τοῦ σιὸρ Γιαννακοῦ Φορμόζη ἐκράχθηκα ἐπάνω εἰς τὸ Ἐξόμπουργον, διὸ καὶ κατὰ ζήτησίν του δὲν ἔλλειψα ἀμέσως νὰ ὑπάγω, καὶ πηγαινάμενος λοιπὸν με παρουσίασεν ἓνα ἄρξῃ μανζάρ (ἀναφορὰν)

διὰ νὰ ὑπογράψω ὡς δημογέρων τῆς χώρας, ἐγὼ τὸν ἀπεκρίθην ὅτι δὲν ἐμπορῶ νὰ τὸ ἀκολουθήσω χωρὶς τὴν ἀδείαν τῆς χώρας, μὴ ἔχων τοιαύτην ὀρδινίαν· αὐτὸς ὁμῶς μ' ἐβίασε συμφώνως μὲ τοὺς λοιποὺς προεστῶτας, καὶ μὴ ἡμπορῶν νὰ τὸ ἀποφύγω τὸ ὑπέγραψα δυναστικῶς, καὶ εἰς ἐνδειξιν δίδω τὸ παρὸν μαρτυρικὸν γράμμα εἰς χεῖρας τῆς χώρας ὑπογεγραμμένον διὰ χειρὸς μου.

Τῆνος χώρα τὴν 16 Δεκεμβρίου 1814.

Μιχέλης Ἀμπελικόπουλος, Γιαννιὸς Ἀλμπερτῆς καὶ Μάρκος Καμαράση ὁ κοπιάρας τὸ παρὸν μαρτυροῦμεν ὅτι ἴσον ἐστί.

Ἐπιστολὴ Δ. Δρόσου τῆς 14 Δεκεμβρίου 1814.

Πρὸς τὸν Νικόλαον Δρόσον.

Δὲν εἶμαι εἰς καιρὸν νὰ σὰς γράψω περὶ παντός, σὰς λέγω μόνον ὅτι οἱ προεστοὶ μὲ τὸν ἀγᾶν καὶ καδῆν συνέταξαν ἀναφορὰν πρὸς τὸν αὐθέντην μας, ἰδίως δὲ ὁ καθὼς ἐξέδωκεν ἰλάμι καθ' ἡμῶν ἀναχωρησάντων εἰς Μύκονον ὅτι ἐδραπετεύσαμεν ἀφ' οὗ ἐγνώσθη ἀπὸ τοὺς γραμματικοὺς ὅτι ἕκαστος ἡμῶν κατακρατεῖ πολλὴν ποσότητα, διὰ νὰ φάγωμεν τὸ αἶμα τῶν πτωχῶν· ἡ ἀναφορὰ μὲ τὴν σφραγίδα ἐνὸς ἐκάστου, καὶ τῶν δημογερόντων (τοῦ τῆς χώρας στανικῶς ὑπογραφέντος κατὰ τὸ μαρτυρικὸν τοῦ τοῦ ὁποίου ἐπισυνάπτω ἀντίγραφον). Ἡ ρηθεῖσα ἀναφορὰ περιέχει ὅτι παρακαλεῖται ὁ αὐθέντης μας νὰ τοὺς δώσῃ δύναμιν διὰ νὰ ἐξουσιάσωσι τὰ ὑποστατικά μας ἐκποιούντες αὐτὰ διὰ νὰ πληρωθῶσιν ὅσα κατεδικάσθησαν οἱ παλαιοὶ προεστῶτες, τὴν ὁποίαν παρέδωκαν εἰς τὸν

πρώην ἀγᾶν Χουσεῖν διὰ τὴν παραδῶσιν εἰς τὸν αὐθέντην, οὗτος (ὁ Χουσεῖν) φαίνεται ἐχθρὸς μας.

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γείνη ἐντεῦθεν καμμία θεραπεία· ἔλαβον τὸ μπουγιουρουλδὶ ὅπερ μοὶ ἔστειλες, ἀλλ' ὅπως εἶναι συντεταγμένον δὲν ὠφελεῖ, μ' ὅλον τοῦτο σήμερον τὸ ἔστειλα εἰς Σόμπουργον· ἐπιστρέψας ἀπὸ Μύκονον ἀμέσως ἠσθένησα καὶ εἶμαι κλινῆρης, χθὲς ὁμῶς ἐγεύθην ζωμὸν καὶ βαίνω εἰς τὸ καλλίτερον.

ΔΗΜ. ΔΡΟΣΟΥ.

Ἐνδοξότατος Ὁσμὲν ἀγᾶς ζαμπίτης Τήνου καὶ ἡ κοινὴ καγκελλαρία.

Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν ἐνυπογράφου κατένασφραγίστου γράμματος δῆλον γίνεται εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς χώρας τοῦ ἀγ. Νικολάου, ὅτι ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ εἶς κανεῖς τῶν ἐντοπίων ὁποῦ φέρει πρᾶγμα ἀπὸ ἄλλον τόπον διὰπραγματεῖαν τοῦ ἰδίου, ἢ ἔχει πρᾶγμα εἰς τὸ μαγαζί του διὰ νὰ τὸ πωλήσῃ, νὰ μὴν ἐμπορῇ νὰ τὸ εὐγένη εἰς τὴν πιάτζαν νὰ τὸ πωλῇ καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς ξένους, ἀλλὰ μέσα εἰς τὸ μαγαζί του νὰ τὸ πωλῇ κτλ. ὁ δὲ ἀθετήτας αὐτὴν τὴν ἀπόφασίν μας ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους ὅτι ἔχει νὰ τζερεμετισθῇ βαρέως καὶ νὰ λαμβάνῃ καὶ τὴν πρέπουσαν παιδείαν, καὶ ἐπὶ τούτου διορίζομεν τὸν Μουσταφᾶν Καρυστινὸν Λεβέντην τῆς κοινῆς καγκελλαρίας νὰ εὐρίσκεται κάτοικος εἰς τὴν χώραν τοῦ ἁγίου Νικολάου διὰ νὰ προσέχῃ μὲ ἀκρίβειαν ὅχι μόνον νὰ εὐγάλῃ ἐντόπιος κανὲν εἶδος πράγματος εἰς τὴν πιάτζαν διὰ νὰ τὸ πωλήσῃ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ καὶ ἂν τοῦ ἐναντιωθῇ νὰ μᾶς δίδῃ τὴν εἶδῃσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ κάθε ἄλλο τυ-

χὸν περιστατικὸν ἀπὸ μερικῶν νέων ἀτάκτων ὁποῦ
μπουλαστίζουσιν εἰς καυγάδες καὶ ραβδίαῖς καὶ μαχαιρο-
κοπήματα, ἔχει τὴν ἀδειαν εἰς μὲν τὰς μικρὰς αἰτίας νὰ
μᾶς δίδῃ τὴν εἶδῃσιν διὰ νὰ κάμωμεν ἡμεῖς τὴν πρέπου-
σαν διόρθωσιν, εἰς δὲ τὰς μεγάλας ἀταξίας ἔχει παρο-
μοίως τὴν ἀδειαν νὰ πιάνῃ τὸν αἷτιον τοῦ καυγᾶ ἄνευ
τινὸς ἐναντιότητος καὶ νὰ τὸν φέρῃ ἀνεμποδίστως εἰς
τὴν καγκελλαρίαν διὰ νὰ τὸν παιδεύωμεν ἡμεῖς κατὰ τὸ
σφάλμα του καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον πρὸς σωφρονισμόν
καὶ παράδειγμα ἄλλων ὁμοίων· ὁ δὲ ἐναντιωθεὶς θέλει
τιμωρηθῇ κτλ.

1815 Μαρτίου 17 Ἐξόμβουργον.

Γεώργ. Ἀλμπέρτης σύντυχος, Μάρκος Βητάλες σύν-
τυχος, Γιαννακὸς Φορμόζης σύντυχος, Μαθιὸς Μίτσης
σύντυχος, Ἀντώνιος Πετρίδης κοινὸς γραμματικὸς
ἔγραψα. (σφραγὶς τοῦ ἀγᾶ).

Λο/σμός τοῦ κοινοῦ μετὰ τῆς χώρας τοῦ ἀγ. Νικολάου.

Δοῦναι	1815 Ἰουνίου 2-	
Ὅφείλει ἡ χώρα κατὰ κουμπάρτον		
τοῦ 1813		γρ. 4,756.20
Ἐξ ὧν ἀφαιροῦνται ὅσα ἔλαβεν		
ὁ σιὸρ Γιαννιὸς	2,201	
Καὶ ὅσα ἔλαβε περισσότερα		
τῆς τάσσης 1812	1,085	3,286
		1,470.20
Διάφορον ἐνὸς ἔτους τῇ ἀφαιρέσει τῶν κά- τωθε γρ. 500		122. 2
	Μεταφέρονται	1,592.22

Ἐκ μεταφορᾶς γρ. 4,592.22

Λείψανα τοῦ 1804, 1805, 1809, 1810

καὶ 1811 μετὰ τοῦ διαιφύρου 2,666. 9

4,258.31

Κατὰ τὸ κουμπάρτον τοῦ 1814 4,217

Ἐξ ὧν ἐστάλησαν περίσου διὰ

τὸν ἀπεσταλμένον 2,340

1,877

Διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν νέων κάστρων

327.24

6,463.15

Λαβεῖν

γρ. 500 πληρωθέντι εἰς τὸν Γ. Ἀλπερτὴν διὰ Π. Καρδαμίτση τὴν 11 Αὐγούστου 1816.

721 4 διὰ τὰ ἐνοίκια διοικητηρίων ἀπερασθέντα εἰς τὸν κουμπάρτον.

445.29 ὀφειλόμενα εἰς τὸν Π. Καρδαμίτσην

790.28 » εἰς τὸν Μ. Ἀμπελικόπουλον.

15 δι' ἐμπόδιον μιᾶς ἡμέρας τοῦ μεταφέροντος εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ μιρί.

198 ὀφειλόμενα εἰς τὸν Ἰω. Φεζέ.

3,793 8 ἐμετρήθησαν σήμερον πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ Γεωργίου Ἀλπερτῆ προεστῶτος τοῦ τμήματος τῶν Μέσων Μερῶν. ἐν Τήνῳ χώρα 3 Ἰουνίου 1815.

6,463.29

ΓΕΩΡΓ. ΑΛΠΕΡΤΗΣ.

Πληρεξουσιότης μεθ' ὑποσχέσεως ὑπὸ τῆς κοινότητος πρὸς τοὺς προεστῶτας δοθεῖσα.

Διὰ τῆς παρούσης ἐνυπογράφου καὶ ἐνσφραγίστου πα-

τέντας δηλοποιούμεν οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι γέρον-
 τες τῶν Ῥωμαϊκῶν καὶ Λατίνων χωρίων, ὅτι ἐκ συμφώ-
 νου καὶ μιᾷ τῇ γνώμῃ ὅλης τῆς κοινότητός μας ὡς βασιλ-
 δες τῆς κραταιωτάτης βασιλείας γνήσιοι καὶ πιστοὶ, πει-
 θόμενοι ὑποκλινεστάτως εἰς τὴν ἀπαραίτητον καὶ ἀναπό-
 δραστον προσταγὴν τοῦ περιφανεστάτου Δαραρχανέ να-
 ζιρὶ ἐφένδη μας, πέμπομεν ἤδη εἰς προσκύνησιν τῆς Α. Μ.
 τοὺς προεστῶτας τοῦ τρέχοντος ἔτους, καὶ κατὰ τοῦ ἱ-
 δίου ἐπίμονον καὶ δραστικὴν προσταγὴν τοῦ εὐμενεστάτου
 ἐφένδη μας παρέχασιν διὰ τῆς παρούσης πατέντας τῇ
 αὐτῶν τιμιότητι πᾶσαν τὴν πληρεξουσιότητα, ὅπως ἀπερ-
 χόμενοι σὺν Θεῷ εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ τῆς προστα-
 σίας καὶ δυνατῆς ὑπερασπίσεως τοῦ πολυχρονίου ἐφένδη
 μας, θεωρήσωσιν ἀκριβῶς καὶ μ' ὅλην τὴν ἐλευθερίαν
 μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἡμᾶς καὶ τὴν ἡμετέραν κοινότητα,
 κάθε τυχοῦσαν κοινὴν καὶ μερικὴν ὑπόθεσιν τῆς δυστυχοῦς
 πατρίδος μας, προσέχοντες καλῶς ἵνα μήποτε ἐν ἀγνοίᾳ
 ἢ ἀπροσεξίᾳ ἢ τινι χάριτι πλανηθέντες παρασιωπήσωσι
 τὸ παραμικρὸν ἢ παραχωρήσωσι συμβῆναι ἡμῖν καὶ τῆς
 κοινότητός μας τὴν παραμικρὰν ἀδικίαν καὶ ζημίαν κτλ.
 ὑποσχόμεθα νῦν τῇ αὐτῶν τιμιότητι καὶ κοινῇ γραμματι-
 κῷ νὰ πληρώσωμεν ἀνεὺ προφάσεώς τινος ἢ ἀντιλογίας
 ὅσα κανονικὰ καὶ νόμιμα ἔξοδα ἤθελον κάμει μισεύοντες
 ἀπὸ ἐδῶ καὶ διατρίβοντες εἰς βασιλεύουσαν, ἕως τῆς ἐν-
 ταῦθα πάλιν ἐπιστροφῆς των τόσον εἰς ναύλους κλπ. ὅσον
 καὶ εἰς τὰ ἀφευκτα πεσκεσλίκια τοῦ ἐφένδη μας, τοῦ με-
 γάλου δραγουμάνου, καὶ φιλοδωρίας τσοχανδαρέων καὶ
 ἄλλων κατὰ τὴν χρεῖαν ἀξιοματικῶν, ὑποκειμένων ἱκα-
 νῶν πρὸς βοήθειαν ὑποσχόμενοι νὰ πληρώνωμεν ὅλα τὰ
 ἐξοδευθέντα καὶ ἐκτός τοῦ κανονικοῦ μισθοῦ των καὶ ὅσα

κατὰ διάκρισιν εὐγνωμοσύνης γνωρίσωμεν ἀντάξια τοῦ
κόπου των, καὶ προσέτι νὰ τοὺς ἀποζημιώσωμεν ἐντελῶς
διὰ πᾶσαν ἀνέλπιστον (ὃ μὴ γένοιτο) καταδρομὴν καὶ
ζημίαν κτλ. 1805.

1815, Ἰανουαρίου 18. Ἰδοὺ καταγράφομεν τὸ κοινὸν
κουμπέρτον, διὰ τὸ εἰς μακτοῦ ἱλτιζάμι τῆς νήσου μας τοῦ
παρελθόντος χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ δεκάτου τετάρτου
ἔτους.

Τὰ διδόμενα κατ' ἔτος διὰ τὸ μαλιμιρὶ εἰς τὸν δαρπ-
χανέν 81500

Ἡ προσθήκη ὁποῦ ἔγινε εἰς τὸ μερίδιον		
τοῦ Νουρά Μπέγη	250	
Διὰ καλὲμ χάρτζι	2500	
Διὰ τὸν Μουχουρδάρην	300	34550

Τὰ διδόμενα διὰ τοὺς Μιλάχιδες	5000	
» » τὰ πρόβατα	1375	
» » τὸ μπεταέτι μετάξης	1000	
» » τὸ μίρι τοῦ κρασίου	250	
» » τοῦ ταμβάκου	150	
Τὰ χρονικὰ αἰλίκια τοῦ Ἀρπαλήκ σααμπὶ	360	8135

Ὁ χρονιαῖος μισθὸς τοῦ Χ. Χουσεῖν ἀγᾶ	4200	
Τὸ χρονικὸν γεμεκλήκι τοῦ ἰδίου	3600	
Περιπλέον διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ῥαμαζανίου	300	
Τοῦ ἰδίου δι' ἔξοδα πηγαιμοῦ ἐρχομεῦ	100	
		8200

μεταφέρονται γρ. 50,885

ἐκ μεταφορᾶς	50,885
Διὰ χρονικὸν μισθὸν ἐξ ὑπηρετῶν του	1,800
Ὁ χρονικὸς μισθὸς Δερβίς καὶ Μουσταφᾶ	1,080
» » τοῦ μάγειρα	360
» » τοῦ Καπουκεχαγιά	2000
» » τῶν τεσσάρων προεστώτων	2000
» » τοῦ γραμματικοῦ	500
» » τῶν καταστιχάριδων	100

Τὸ ἐνοίκιον δύο οἰκιῶν τῆς καγγελαρίας καὶ
μισθὸς Ἀθανασίου 347

Ἐξοδα γινόμενα εἰς Πύργον διὰ τὸν Χουσεῖν
ἀγὰ μεταβάντα αὐτόθι πρὸς ἀναχώρησιν, εἰς ναῦ-
λον καὶ ἀγώγια 538,4

Ἐξοδα χρονικὰ ἅπερ ἔκαμεν ἡ κωμόπολις Πύργου 565.32

Μισθὸς Φεζὲ ἐπιστάτης κουντουμάτζας διὰ
δέκα μῆνας 315

Μισθὸς τεσσάρων ἐπιστατῶν ὡσαύτως διο-
ρισθέντων ὑπὸ τῶν προεστῶν 360

Ἐξοδα διὰ γεμεκλήκι Ὁσμᾶν ἀγὰ ἀφ' οὗ
ἦλθεν ἕως σήμερον γινόμενα διὰ τοῦ Φραγκού-
λη, Ἀμπελικοπούλου καὶ Γιαννοῦλη 3,570.23

Ἐξοδα διὰ τοῦ Χ. Χουσεῖν ἀγὰ γενόμενα
διὰ τοῦ δημογέροντος Ἀμπελικοπούλου 496.32

Ἐξοδα διὰ τὸν Ὁσμᾶν ἀγὰν καὶ ἀνθρώπους
του καὶ διὰ τοὺς λογαριαστὰς γενόμενα διὰ
τοῦ Γιαννάκη Πολοπόδι 1,314.30

Ἐξοδα τῶν τεσσάρων ἀπεσταλμένων.

Δῶρα εἰς τὸν ἐφένδη μας, εἰς τοὺς σοχαν-

μεταφέρονται 66,237.01

	ἐκ μεταφοῶς	66,237.01
δαρέους, καϊχιάτικα ἀρτζουχάλια, μεταφράσεις καὶ λοιπὰ		1,330.27
Δι' ἔλλειψιν νομισμάτων πληρωθέντων εἰς Δαρὰπ χανέ		511.30
Μισθὸς Ἀλεξανδρῇ, Τζώρτζη, Γκiausζέ καὶ Νικηφόρου		3,010
Διὰ ναυλον τοῦ Τζανάκη καὶ τοῦ μινζηλίου Παρούτα		330
Ἐξοδα γενόμενα ὑπὸ Μιλιούρη, Φωτεινοῦ καὶ Κουροπουγγῇ		157.10
Διὰ τὸν κόπον τῶν ἰδίων ὁποῦ ἐσύναξαν τὰ ἄσπρα		80
Μεροκάματα μερικῶν κοπιασάντων καὶ χα- σομερησάντων εἰς τὰς συνάξεις		150
Διὰ χαρτὶ γραψήματος		15
Βοήθειαν τῶν περιττῶν πηγῶν τῆς πόλεως ἐξόδων διὰ τοὺς δημογέροντας		48
Δῶρον τῷ Ὁμέρ μπέγῃ Καρυστινῷ		236
Ἐξοδα σιὸρ Γιαννάκη ἀφ' οὗ ἐγείνε προε- στὼς ἕως τώρα		132.12
Ἐξοδα τῶν ἄλλων τριῶν προεστώτων, Ματ- θαίου, Γιαννακοῦ καὶ Μαρκάκη		224. 5
Μισθὸς Ὁσμὰν ἀγὰ διὰ 5 μῆνας		1,750
» 3 ἀνθρώπων τοῦ καὶ κιατίπην του		500
» 2 δούλων του καὶ τοῦ μαγεῖρου		210
Κόπος καὶ βάρη τῆς οἰκίας, τῆς συζύγου καὶ τοῦ υἱοῦ Γιαννάκη Πελοπίδα		400
μεταφέρονται		75,381.05

	ἐκ μεταφορᾶς	75,384.05
Μεροκάματα τῶν διορισθέντων λογαριασῶν	400	
	1,510	
Ζημία νομίσματος 25 χιλ. γρ. σταλέντων μὲ Χ. Χουσεῖν		1,035. 3
Ζημία ἀσπρῶν τὰ ὅποια εἰσέπραξαν πρὸ τοῦ φερμανίου		340.26
Διάφορον ἀσπρῶν τὰ ὅποια ἐδανείσθησαν οἱ προκάτοχοί των ἀπὸ Ν. Σαγρέδον καὶ Α. Γα- βινέλην καὶ λοιποὺς		606
Δοθέντα εἰς τὸν καθ' ἡμέραν διὰ ἱλάρια καὶ ἄλλα τουρκικὰ ἔγγραφα ἔκαμεν διὰ ὑποθέσεις τῆς κοινότητος		500
Διὰ διπλὴν πληρωμὴν ἀσπρῶν		61
Ζημία νομισμάτων καὶ γεμεκλήκι γερόντων		159
Ἐξόδα ἔκαμεν ὁ Φραγκούλης διὰ τὸ γεμε- κλήκι τοῦ ἀγᾶ		496
Διὰ κόπους καὶ μπελάδες τοῦ Φραγκούλη		150
Διὰ ἔξοδα Ἀντωνίου Κοτάκη		36
Κόπους καὶ φροντίδες σιὸρ Γ. Φορμόζη		200
		79,010.34
Ἀφαιροῦνται τὰ συναχθέντα ἀπὸ τελώνιον κλπ.	3,927	
		75,470.34
	Ἔσοδα.	
γρ. 23,525. 4	διὰ ἀσπρα 470,502 πρὸς δύο παράδες ἕκαστον.	
360.10	διὰ βιομηχανικὰ καταστήματα ἤτοι νό- μιστρα.	
51,186.28	διὰ χανέδες 2,194 $\frac{1}{2}$ πρὸς γρ. 23 $\frac{1}{10}$.	
75,072. 2	μεταφέρονται	

75,072.	2	ἐκ μεταφορᾶς
300		ἀπερασθέντα εἰς τὰ ἔξοδα διὰ τὸν μου- χουρδάρην.
692		συναχθέντα ἀπὸ τεσχερέδες μετάξης.
1,335		εἰσπραξιν τελωνείου ἄχρι σήμερον.
1,600		δύο μηνῶτα Χ. Χουσεῖν ἀγᾶ καὶ μισθοὶ ἐξ δουλευτῶν.

γρ. 78,999. 2

Ἀντώνιος Πετρίδης κοινὸς γραμμα-
τικὸς τῆς νήσου Ἰάνου βεβαίῳ ὅτι ἴσον
ἐστὶν ἀπαράλλακτον τοῦ πρωτοτύπου.

Ἰσον ἀπαράλλακτον τοῦ κουμπάρτου ὅπου ἔχαμαν εἰς
τὴν καινούριαν Παναγίαν (Θυρήδια) διὰ τὸν ἐνεστώτα
χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν δέκατον πέμπτον χρόνον (α).

Τὰ κατ' ἔτος διδόμενα εἰς τὸν Διράπ χανὲ βασιλικὸν
μαλιμιρὶ καὶ λοιπὰ τεκλήφια 34,550

Τὰ διδόμενα ὁμοίως εἰς τοὺς μιλάχιδες,
εἰς τὰ πρόβατα, μετάξην κλπ. 8,135

Ἐξοδα τοῦ καπουκιαχαγιᾶ εἰς τρεῖς
χρόνους κατὰ τὸν λ/σμόν 876

Ἐξοδα διὰ τὸν μπέγην τῆς Καρύστου
διὰ τοῦ Φραγκούλη 810,14

Χισμέτι εἰς τὸν Μεχμέτ τζαβούσην διὰ
τὰ πρόβατα 294.20

Ὅσα ἐπῆρεν ὁ Σερσσχέρης ἀπὸ Φρα-
γκίσκον Περπηνηῶν 172

μεταφέρονται 44,837.20

(α) Καὶ εἰς τὸν περόντα ὡς καὶ εἰς τὸν προηγούμενον προὔ-
πολογισμόν δὲν σημειοῦνται πικν-ελῶ; τόκοι, οἵτινες εἶναι ἀνα-
πόφευκτοι καθότι τοῦλάχιστον τὰ διδόμενα εἰς τὸν Διράπ χανὲ
νενομισμένα δασύματα πρέπει νὰ πληρωθῶσι πολὺ πρῶτητερα
τῆς εἰσπράξεώς των. Σ. Σ.

	ἐκ μεταφορᾶς	44,837.30
Χρονικὸν ἐνοίκιον διοικητηρίου καὶ κα- τοικίας καθῆ		222.20
Ἐξοδα μετὰ τὸ ἄλλο κουμπάρτον διὰ τὸν Ὁσμὰν ἀγὰ ἐλθόντα εἰς χώραν		2,100
		47,160.10
Ὁ χρονικὸς μισθὸς Ὁσμὰν ἀγὰ		4,200
Διὰ μισθὸν τεσσάρων δούλων τοῦ ἀνά γρ. 25 ὁ καθείς		1,200
Χρονικὸν γεμεκλήκι αὐτοῦ		4,200
Χρονικὸς μισθὸς καπουκιαχαγιᾶ		2,000
» τῶν τεσσάρων προεστώτων		2,000
» τοῦ κοινοῦ γραμματικοῦ		500
» τῶν καταστιχάριδων		100
» τοῦ Δερβίς ἀνά γρ. 45 τὸν μῆνα		540
» τοῦ Μουσταφᾶ » »		540
» τοῦ μάγειρα ἀνά γρ. 30 »		360
	γρ.	62,800.10

γρ. 23,525. 4	διὰ τὰ ἄσπρα τῶν χωραφίων	470,502
	πρὸς δύο παράδες.	
23,525. 4	μεταφέρονται.	
γρ. 23,525. 4	ἐκ μεταφορᾶς	
460.10	ὅλα τὰ νόμιστρα τοῦ κοινοῦ	
34,782.33	διὰ τοὺς χανέδες	2,194 $\frac{1}{2}$ πρὸς γρό- σια 15 $\frac{14}{16}$.
4,066	ἀπὸ πώλησιν τελωνείου διὰ τοὺς ξένους.	
γρ. 62,834. 7		

Ἀντώνιος Πετρίδης κοινὸς γραμμα-
τικὸς τῆς νήσου Τήνου ἀντέγραψα τὸ
παρὸν ἀπὸ τὸ πρωτότυπον καὶ βεβαιῶ
ὅτι ἴσον ἐστὶ ἀπαράλλακτον.

Ἐμίρης Ἀπδουρχμάν ναζίρης τοῦ πλουσίου Δαρὰπ χανέ.

Προκριτώτερε τῶν ὁμοίων σου ἐνδοξότατε Μεχμέτ ἀγὰ διοικητὰ καὶ ζαμπίτα τῆς νήσου Τήνου, ἥτις διὰ χατίου βασιλικοῦ διοικεῖται ὑπὸ τοῦ πλουσίου Δαρὰπ χανέ, καὶ ὑμεῖς κοτζαμπάσιδες τῆς ῥηθείσης νήσου· δῆλον ὑμῖν ἔστω ὅτι ὁ Νικολῆς Δρόσος τὸ ὄνομα, εἰς ἐκ τῶν ραγιάδων τῆς νήσου Τήνου, διορισθεὶς βεκίλης τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅστις ἦτο πρῶτην κοτζάμπασης τῆς νήσου ἔδωκεν ἀρτζιχάλι, παραπονούμενος ὅτι οἱ κοτζαμπάσιδες τῆς νήσου ἐζήτουν νὰ λάβωσιν ὀπίσω παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του δέκα ἑξ̄ χιλιάδες καὶ τριακόσια ἐβδομήκοντα ὀκτῶ γρόσια, τὰ ὅποια ὁ ῥηθεὶς αὐτοῦ ἀδελφός εἶχεν ἐξοδεύσει εἰς τὸ διαστήμα τοῦ κοτζαμπασιλικοῦ του τόσον εἰς ἓν μπειλίτικον καράβι τὸ ὅποιον εἶχεν ἔλθῃ εἰς τὰ νησί, ὅσον καὶ εἰς ἄλλα ἀναγκαῖα ἐξοδα τοῦ τόπου, ἐπειδὴ δὲ τέσσαρες κοτζαμπάσιδες τῆς ῥηθείσης νήσου συνέπεσε τότε νὰ εὑρεθῶσιν εἰς βασιλεύουσαν, εἶχε προσταχθῇ ὁ πατριάρχης τῶν ῥωμαίων δι' ὑψηλοῦ φερμανίου ὥστε νὰ ἐρευνήσῃ ἀκριβῶς τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐπομένως νὰ παραστήσῃ αὐτὴν πρὸς τὴν ὑψηλὴν βασιλείαν διὸ καὶ ὁ πατριάρχης μὲ τὸ νὰ ἔστειλεν εἰς τὴν ὑψηλὴν πόρταν τακρίρι ἐσφραγισμένον δηλωτικὸν ὅτι προσκαλέσας ἀμφότερα τὰ μέρη ὅταν ἠρώτησε καὶ ἐξέτασε τὴν ῥηθεῖσαν ὑπόθεσιν μετ' ἀκριβείας, οἱ τέσσαρες ῥηθέντες κοτζαμπάσιδες παρέστησαν πρὸς αὐτὸν ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὸ χρέος ἐδέχθησαν τὰ ἐξοδα ὅλα ὅσα ἔτρεξαν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ῥηθέντος μπειλίδικου καραβίου, ἐπομένως δὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ ἀπαιτῶσι τι παρὰ τῶν τότε κοτζαμπαδίδων ἦτοι τοῦ Δημητρίου Δρόσου, τοῦ Νικολάου Βητάλε, τοῦ Πέτρου Πόμερ καὶ τοῦ Γιάννη Διασκούφη, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ ῥηθὲν τοῦ πατριάρχου τακρίρι ἐξελθόντος ὑψηλοῦ φερμανίου ἐπιτατικοῦ νὰ μὴν ἐνοχλῶσιν εἰς τὸ ἐξῆς τοὺς ῥηθέντας ἀνθρώπους οἱ κοτζαμπάσιδες τῆς νήσου διὰ τῆς ἀπαιτήσεως τῆς ἀναφερθείσης ποσότητος, ἡ ὑπό-

θεοις ἔγινε καὶ κατεγράφη εἰς τὸ Χασλάρ καλεμὶ, καὶ ἐπρὸς τὸν πλοῦσιος Δαρὰπ χανέ ἔλαβεν ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ πράγματος, κατ' αὐτὴν τὴν ἰδέαν ὁ ὑψηλότης ἡμῶν προχάτοχος εἶχε δώσει προλαβόντως μπουγιουρουλδὶ ἐπιτατικὸν τοῦ νὰ μὴ ἐνοχλῶσιν εἰς τὸ ἐξῆς τοὺς ῥηθέντας οἱ κοτζαμπασίδες τῆς Τήνου διὰ τῆς ἀπαιτήσεως τῆς ἀναφερθείσης ποσότητος, ἂν δὲ τυχὸν ἤθελον τὸν ἐνοχλήσῃ ποτὲ νὰ ἐμποδίζωνται καὶ ν' ἀποτρέπωνται ἀπὸ τοῦτο καὶ ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ μπουγιουρουλδὶ ἠκολούθησε καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦ δρόμου τοῦ παρέπεσε καὶ ἐχάθη, μετὰ τὸ νὰ ἐπρίναμεν καθήκον καὶ ἀναγκαῖον τὸ νὰ μὴ γίνεταί οὐδεμία ἐνόχλησις διὰ τῆς ἀπαιτήσεως τῆς ἀναφερθείσης ποσότητος ἀπὸ μέρους τῶν κοτζαμπασίδων τῆς νήσου πρὸς αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον καὶ πρὸς τοὺς ῥηθέντας πρῶην κοτζαμπασίδες, καὶ ἂν τυχὸν γενῇ ἐνόχλησις πρὸς αὐτοὺς νὰ ἀποτρέπωνται ἀπὸ τοῦτο καὶ νὰ ἐμποδίζωνται οἱ κοτζαμπασίδες Τήνου, καὶ προσέτι θνήσκῃ ἀπὸ μέρους τῶν ἐγκατοίκων ὅποιαδήποτε ἀπαίτησις χρηματικὴ ὥς πρὸς τοὺς ἀναφερθέντας πρῶην κοτζαμπασίδες ἢ πρὸς τὸν Σταματέλον Καγκάδην τὸν πρῶην κοτζάμπασην, ἐλθόντος εἰς βασιλεύουσαν καὶ θεωρήσαντος τὸν λογαριασμόν, οὔτε νὰ ἀπαιτῶσι τὰ ἄσπρα ὅσα ἔχουσι νὰ λαμβάνωσι. Ἐπὶ τούτῳ ἐγράφη καὶ ἐστείλε το παρὸν μπουγιουρουλδὶ, ὥστε οἱ κοτζαμπασίδες τῆς νήσου νὰ μὴ ἐνοχλῶσι τοὺς ῥηθέντας διὰ τῆς ἀπαιτήσεως τῶν ῥηθέντων ἀσπρῶν καὶ ἂν τυχὸν ἤθελον τοὺς ἐνοχλήσῃ νὰ ἀποτρέπωνται καὶ νὰ ἐμποδίζωνται, καὶ πρὸς τούτοις ἂν συμβῇ ὅποιαδήποτε ἀπαίτησις χρηματικὴ ἀπὸ μέρους τῶν κοτζαμπασίδων τῆς νήσου πρὸς τὸν ῥηθέντα κοτζάμπασην πρῶην ἐλθόντες εἰς βασιλεύουσαν καὶ θεωρήσαντες λογαριασμόν οὔτε νὰ ζητῶσι ὅσα δὲν ἔχουσι νὰ λαμβάνωσι καὶ ἄνευ αἰτίας νὰ μὴ ἐνοχλῶσι καὶ πειράζον τοὺς ῥηθέντας ἀνθρώπους κτλ.

1234 17 τοῦ Ῥαπιουλαχέρ.

ΤΕΛΟΣ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Σελὶς 3. στιχ. 24 ἀντὶ Μήκωνος γράφ. Μύκωνος, οὕτω πανταχοῦ.

Σελ. 8 στιχ. 13 τὴν ἀντὶ τινα.—σελ. 17 στιχ. 4 ἀντὶ 3, γρ. 2, στιχ. 13 τὸ πλείστον γρ. τοῦ πλείστου, κατ' γρ. καὶ—σελ. 18 στοιχ. 24 Βητάλι γρ. Βητάλε—σελ. 19 στοιχ. 9 Λευκάρων γρ. Λευκάρων—σελ. 20 στοιχ. 21 ἀντὶ Γεωργῇ γρ. Γεωργίου.—σελ. 26 στ. 13 ἀντὶ Ῥοσκίνη γρ. Ῥοσσίνη.—σελ. 28 στ. 8 ἀντὶ ὀρκισθῇ γρ. ἀγωνισθῇ.—σελ. 42 στ. 26 ἀντὶ ἔγγραφον γρ. ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 9.—σελ. 48 στ. 18 Μονσουλὸν ἀντὶ Μουσουλοῦ.—σελ. 51 στ. 13 ἐν τῷ τέλει γρ. ὑπ' ἀρ. 12.—σελ. 57 στ. 27 ἀντὶ νόμισμα γρ. νόμισμα.—σελ. 58 στ. 8. ἄνθρωπον γρ. ἄσπρον.—σελ. 62 στ. 25 Κρήτης, γρ. Κρήτης, Ἰωάννης Γεωργαντόπουλος.—σελ. 63 στ. 1 τοῦ γρ. τῶν.—σελ. 76 στ. 27 Πισπύρης γρ. Πιπέρης.—σελ. 78 στ. 13 ἀρ. 12 γρ. ἀρ. 11.—σελ. 81 στ. 4 οὗτοι γρ. οἱ.—σελ. 82 στ. 28 ἀρ. 13 καὶ 14 γρ. ἀρ. 13.—σελ. 85 στ. 5 προσέφερον γρ. προσέφερε.—σελ. 89 στ. 20 Ῥογούζης γρ. Ῥαγούζης.—σελ. 103 στ. 17 ἀναμίξεις των ἀντὶ ἀναμίξεώς του.—σελ. 104 στ. 28 ἀδικίει γρ. ἀθαέτι.—σελ. 105 στ. 7 προσθήκη κόμματος διὰ μέσου εἰς τὰς λέξεις νομάρχας καὶ ἐπάρχους στ. 10 ὁμοίως καὶ εἰς τὴν λέξιν ἐπιθεωρητάς.

στ. 14 Χαολάρ γρ. Χασλάρ.—σελ. 113 στ. 23 Γεωργαντόπουλος ἀντὶ Γεωργαντόπουλοι.—σελ. 134 στ. 1 προὔπολογίσθησαν εἰς ἐξοδα ἀντὶ ὁ προὔπολογισμὸς περιωρίσθη εἰς τὰ.—σελ. 144 στ. 27 ἀταξίαν γρ. εὐταξίαν.—σελ. 147 στ. 16 Λατίνους γρ. Λατίνους προεστῶτας.—σελ. 148 στ. 8 ἐξεμβούργω γρ. Ἐξομβούργω.—σελ. 149 στ. 30 ἀπιστίαν γρ. εὐπιστίαν.—σελ. 154 στ. 17 ἐπραγματοποιήθη γρ. ἐπραγματοποιήθη, ἀρ. ἐγγράφου 74.—σελ. 159 στ. 13 ὁ Α. Ν. Δρόσος γράφ. ὁ δὲ Ν. Δρόσος.—σελ. 161 στ. 12 1808 γρ. 1807.—σελ. 173 στ. 1 δύο χωρίων γρ. δὲν χωροῦν.—σελ. 177 στ. 27 ὁ πρὸς 75 γράφ. 85 ἐξηκολούθησε δὲ τὸ ἴδιον λάθος μέχρι τῆς σελ. 249 ὅπου ἀντὶ 101 γρ. 111.—σελ. 178 στ. 19 τὰς γρ. τοὺς.—σελ. 183 στ. 25 ἀπεδοκίμασαν γρ. ἐπεδοκίμασαν.—σελ. 188 στ. 7 Βούλγαρη γρ. Βούργαρη.—σελ. 194 στ. 1 ἔλλειμμα γρ. ὄφλημα.—σελ. 232 στ. 12 προστεθείτω μετὰ τὰς λέξεις ἀπὸ τοὺς ὑπ' ἀρ. 116 καὶ 117.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

900
ΔΡ

Δρόσος, Ν.Δ.

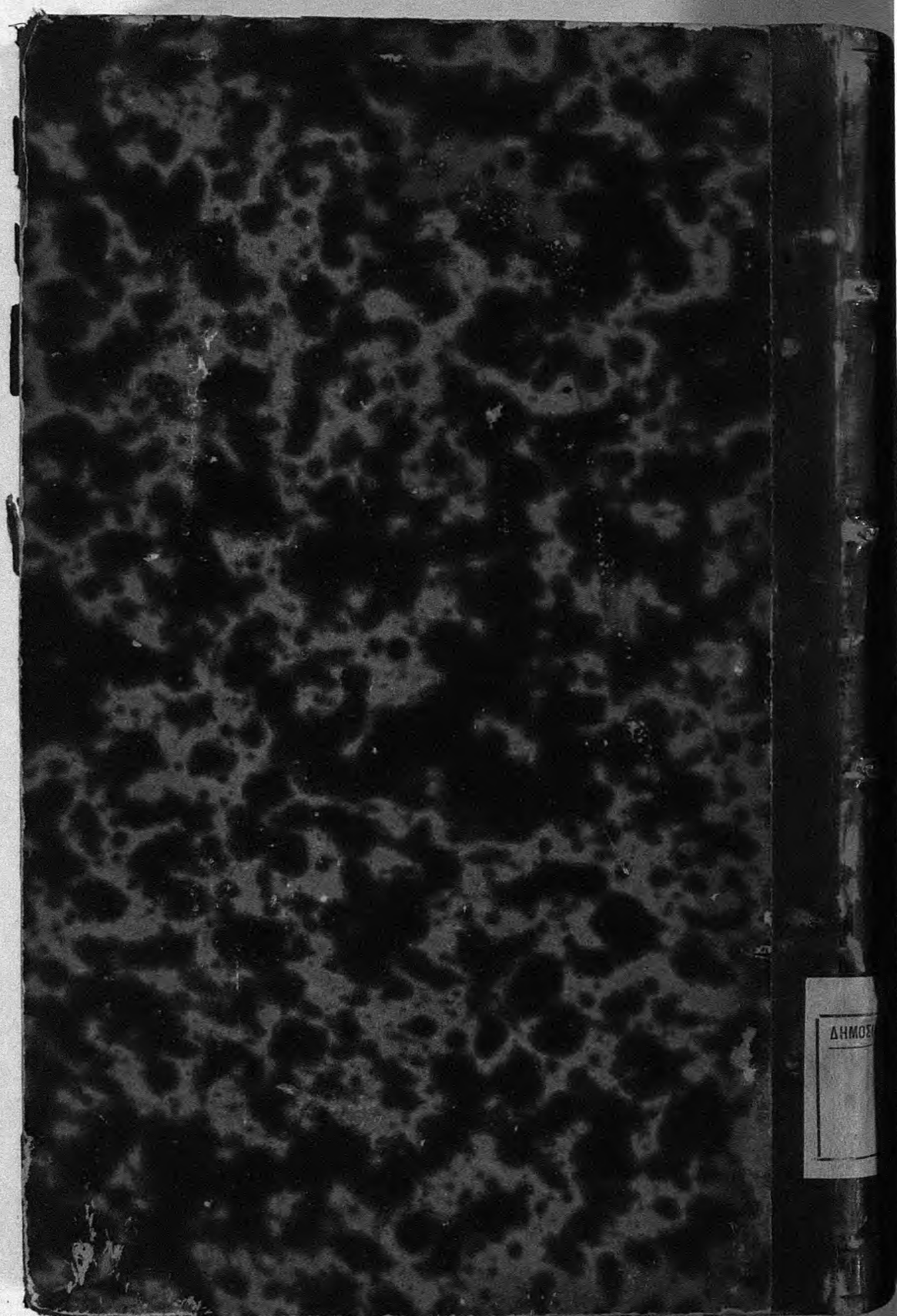
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΝΟΥ

ἀριθ. χρ. 248

Ἡμερομηνία
ἐπιστροφῆς

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας